

Liber patrimonii Regii Valentiae

Edició a cura
de Carlos López Rodríguez

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

2006

---

*f*onts històriques valencianes

L*iber patrimonii*
Regii Valentiae

*L*iber patrimonii *Regii Valentiae*

Edició a cura
de Carlos López Rodríguez

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

•

2006

---

*f*onts històriques valencianes

*Directors de la col·lecció
Antoni Furió i Enric Guinot*

Aquesta obra està sota una Llicència Creative Commons
Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional.

© *Carlos López Rodríguez, 2006*
© *D'aquesta edició: Universitat de València, 2006*
Disseny de la col·lecció: J.P.
Il·lustració de la coberta:
Arxiu de la Corona d'Aragón, Manuscrit de Ripoll, núm. 7, foli 62r.
Fotocomposició i maquetació: Publicacions de la Universitat de València
ISBN: 978-84-370-8669-9

<http://dx.doi.org/10.7203/PUV-OA-8669-9>

Edició digital

*E*studi introductori

Qui haja vingut a l'Arxiu de la Corona d'Aragó (ACA) haurà pogut trobar, entre els índexs, inventaris i catàlegs que es troben a disposició del públic a la sala de lectura, nou gruixuts volums manuscrits que porten al lloc la llegenda *Libro de enagenaciones del Real Patrimonio*, i a la portada *Liber patrimonii regii*, coneguts vulgarment amb el nom de Mulasses. S'hi contenen, en llatí i amb una lletra clara de la fi del segle XVI, milers de referències a documents conservats a l'ACA (a les seccions de Reial Cancelleria, Batllia General i Mestre Racional), relatius a localitats d'Aragó, Catalunya i València. La seua utilitat és gran per l'enorme quantitat de documents citats, per l'interés extraordinari de molts d'ells, pel caràcter sistemàtic de la seua exposició, per la qualitat dels seus registres i per l'exactitud de les seues citacions. Així ho han reconegut els historiadors que, al llarg dels segles i encara actualment, han usat amb freqüència aquest índex extraordinari. Fins a la tardor de 1998 encara es consultava directament l'original. Per tal d'evitar-ne el deteriorament fou substituït en aquelles dates per una còpia. Dels volums que el formen, set es refereixen a Catalunya, un a Aragó i un altre, que és el que ens ocupa, a València.¹ Ernest Martínez Ferrando, que fou un dels directors de l'ACA, donà notícia pública de la seua existència, amb la finalitat que algú prengués interès a preparar-ne l'edició, un objectiu que no va arribar a aconseguir-se.² Molt meritòriament, Atanasio Sinués preparà la traducció al castellà del volum que tracta sobre el regne d'Aragó, i cercà les equivalències de les antigues signatures arxivístiques amb les modernes.³

¶¹ Actualment porta per signatura «Memorials, 93/1 a 93/9». Aquest darrer número correspon al volum del Regne de València. ¶² J. E. MARTÍNEZ FERRANDO, «Un interessant índex històric de pobles valencians», *Boletín de la Sociedad*

Castellonense de Cultura, XVI (1935), pp. 198-208 i 296-301. ¶³ A. SINUÉS RUIZ, *El patrimonio real en Aragón durante la Edad Media. Índice de los documentos consignados en el Liber Patrimonii Regii Aragoniae del Archivo de la Corona de Aragón*, Zaragoza, 1986.

Però, el que fa segles que és un mitjà de recerca arxivística molt útil per als historiadors que arriben a l'ACA, originalment fou una peça integrada en la maquinària més complexa de la Hisenda de Felip II. En pocs casos com en aquest hom podrà apreciar millor la funció de l'arxiu com un veritable instrument de poder, és a dir, no només com a sediment o reflex de l'activitat de les institucions, sinó com una eina bàsica per a l'exercici del domini polític i social. Avui som conscients que la informació és poder. Això, però, ja ho sabien també els homes de les èpoques medieval i moderna. Amb l'excepció d'algun antecedent més o menys aïllat i remot, el naixement dels arxius ha estat intrínsecament vinculat al dilatat procés de construcció de l'Estat. És ben conegut que aquest procés, que madurà primerencament a la Corona d'Aragó, adquirí una dinàmica indeturable des de la fi del segle XV i durant el segle XVI, especialment als territoris de la monarquia hispànica en l'etapa del rei buròcrata per antonomàsia que fou Felip II. La fundació de l'Archivo General de Simancas n'és bona prova.⁴

L'Arxiu Reial de Barcelona, on es custodiaven la major part dels documents als quals es refereix el *Liber patrimoni regii* —com el denominarem de manera abreviada d'ara endavant— fou fundat per Jaume II i funcionava des de 1318.⁵ Des del moment de la fundació, els seus arxivers elaboraren i usaren llibres i quaderns amb referències documentals, que utilitzaven com a punt de partida per a les seues recerques documentals. Aquests papers reberen el nom de «memorials», amb el qual encara se'ls coneix. Actualment estan ben identificats i descrits.⁶ Ara bé, tot i que ha estat usat com un índex, el *Liber patrimoni regii* guarda notables diferències amb els memorials. De fet, no forma part pròpiament d'aquesta col·lecció, per les raons ben fonamentades de la distinta naturalesa i origen. Llavors, com ara, els arxivers tenien la funció, entre les tasques que els havien estats encomanades, de realitzar índexs, inventaris i catàlegs o, com els anomenem actualment de manera genèrica «instruments de descripció». Fruit del seu treball foren aquests memorials. Per a la confecció no calia una ordre específica del monarca, tot i que podien respondre a una necessitat peremptòria del propi rei o dels seus oficials, per tal d'esbrinar l'estat d'un determinat negoci, o bé per tal d'adoptar una determinada decisió política, com ocorregué en temps de Ferran I d'Antequera.⁷

¶⁴ J. L. RODRÍGUEZ DE DIEGO, «Archivos del Poder, archivos de la Administración, archivos de la Historia (s. XVI-XVII)», en J. J. GENERELO i A. MORENO LÓPEZ (coord.), *Historia de los archivos y de la archivística en España*, Valladolid, 1998, 29-41; R. CONDE Y DELGADO DE MOLINA, «Los archivos de la monarquía hispánica», *Congreso internacional «Felipe II y el Mediterráneo»*, Madrid, 1999, vol. III, pp. 193-211. ¶⁵ Vegeu les síntesis d'història de l'ACA redactades per R. CONDE i DELGADO DE MOLINA, «Los archivos reales o la memoria del poder», en *XV Congreso de Historia de la Corona de Aragón*, Zaragoza, 1993, tomo I, vol. 2, pp. 121.139; i més recentment per J. RIERA i SANS, en el fulllet *Archi-*

vo de la Corona de Aragón, Madrid, Ministerio de Cultura (16pp.). Pel que fa a la història de l'Arxiu Reial de Barcelona a la fi del segle XIV i els inicis del segle XV, E. GONZÁLEZ HURTEBISE, *Guía histórico-descriptiva del archivo de la Corona de Aragón en Barcelona*, Madrid, 1920, pp. 21-25. Aquestes mateixes dades són, generalment, les que recull E. UDINA MARTORELL, *Guía del Archivo de la Corona d'Aragón*, Madrid, 1986. ¶⁶ J. RIERA i SANS, *Catálogo de memoriales e inventarios, siglos XIV-XIX (Archivo de la Corona de Aragón)*, Madrid, 1999. ¶⁷ C. LÓPEZ RODRÍGUEZ, «El archivo real de Barcelona en tiempos de Fernando I de Antequera (1412-1416)», *Sigmo. Revista de la cultura escrita*, 12 (2003), pp. 31-60.

Nogensmenys, el *Liber patrimonii regii*, els autors del qual coneixem bé, no fou redactat pels arxivers en l'exercici ordinari de les seues funcions. Les seues implicacions jurídiques ultrapassaven notòriament la finalitat d'un simple inventari o memorial. Les circumstàncies històriques que el feren nàixer foren més complexes d'allò que normalment hom acostumava d'afectar a la redacció d'un senzill instrument de descripció arxivística.

L'època que seguí a la fallida de 1575, i almenys fins al 1578, ha estat qualificada de «paorosa» pel que fa a la Hisenda de Felip II. Tanmateix, en el context d'un procés generalitzat de consolidació de les estructures de la monarquia hispànica, l'efecte que tingué fou el de promoure la reforma de les institucions hisendístiques. Les competències del Consejo de Hacienda foren ampliades des del 1579. Per tal d'incrementar els ingressos, es milloraren els mecanismes de gestió. Aquest procés d'institucionalització del govern de la Hisenda estigué alimentat per les conseqüències d'una visita o inspecció començada l'any 1578 i represa el desembre de 1586. Llavors, es posaren de relleu certes irregularitats en el maneig de l'erari, emparades pel desordre burocràtic i la negligència dels funcionaris, el que féu que es prenguessen algunes mesures correctores.⁸

Les reformes introduïdes al sistema de la Hisenda castellana, que portaren a la concessió del primer servei de «millones» l'any 1590, coincidiren ensemps amb els canvis esdevinguts a la Corona d'Aragó. Alguns arbitristes, com Gaspar de Pons, opinaven que cada província havia de consignar les seues despeses sobre la seua pròpia hisenda. A Catalunya, però, el rendiment del Reial Patrimoni fou escàs al llarg de tot el segle XVI. Aquesta situació tenia els seus orígens a l'època medieval, a causa de la intensa alienació dels drets reials. Una situació pareguda, tot i que no tan greu, experimentava el Reial Patrimoni d'Aragó i de València. El sanejament administratiu i l'aplicació de noves estratègies contributives foren les línies mestres de la política fiscal de Felip II a Catalunya. Entre 1585 i 1599 es dissenyà un nou esquema de funcionament fiscal de la Corona al principat de Catalunya, per tal de fer front a la situació d'asfíxia fiscal, que s'intentà superar amb l'aplicació de diferents expedients financers. S'hi introduïren diversos canvis administratius en les ordenacions dels diferents oficis patrimonials (el batlle general i el mestre racional passaren a tenir una nova planta l'any 1588); s'inicià el «redreç» o reforma de la Diputació del General, especialment de les seues finances, durant les corts de 1585; es van formar juntes patrimonials i s'adoptaren mesures orientades a obtenir un repertori actualitzat de les rendes i drets usurpats al Reial Patrimoni.⁹

¶⁸ C. J. DE CARLOS MORALES, «Una revolución financiera en tiempos de Felipe II? Dimensiones y evolución de los fundamentos de la Hacienda Real de Castilla, 1556-1598», en *Congreso Internacional Felipe II y el Mediterráneo*, Madrid, 1999, vol. I, pp. 473-504. ¶⁹ B. HENÀN-

DEZ, «La fiscalidad en Cataluña en la segunda mitad del siglo XVI», en *Congreso Internacional «Felipe II y el Mediterráneo»*, Madrid, 1999, vol. I, pp. 529-554; del mateix, *Fiscalidad de reinos y deuda pública en la Monarquía Hispánica del siglo XVI*, Córdoba, 2002.

En el context d'aquesta conjuntura reformista de les estructures fiscals catalanes, fou decidida l'elaboració del *Liber patrimonii regii* l'any 1582, la redacció del qual es prolongaria fins a la conclusió del volum dedicat a València l'any 1590.¹⁰ La capbreuació era un recurs usat pels diferents batlles generals, amb comissió prèvia del monarca. S'havia plantejat diverses vegades a Catalunya sense resultats satisfactoris: l'any 1496 fou sobreseguda durant 30 anys qualsevol causa de recuperació de jurisdiccions civils i criminals. Durant el mandat del batlle Lluís Icart (1552-1580), s'inicià un llibre de capbreuació general de la Corona d'Aragó, però l'obra no fou acabada.

No era cap mètode innovador aquest, però. De fet ja havia sigut emprat al llarg de la baixa edat mitjana. Per esmentar només un precedent, Ferran I, l'any 1415, «entenents a la recuperació e reintegració del nostre Reyal Patrimoni», havia constituït una comissió formada pel sagristà de la Seu de Saragossa i misser Francesc Sarçuela, per a investigar i recuperar tot el patrimoni reial alienat pels monarques anteriors al Regne d'Aragó. I per què ho poguessen dur a terme, els va autoritzar a entrar a l'Arxiu Reial de Barcelona, on els hauria d'ajudar l'arxiver, Diego Garcia, malgrat les seues reticències.¹¹ Aquest no fou l'únic cas. D'alguns dels conservats al propi Arxiu Reial de Barcelona, en dona compte el *Catálogo de memoriales e inventarios* ja esmentat, redactat per Jaume Riera i Sans. D'altres, també interessants i amb peculiaritats pròpies, es conserven a d'altres arxius, com l'Arxiu del Regne de València. En aquest sentit, el *Liber patrimonii regii* no trencava cap dels procediments establerts. Allò que el diferencia, però, d'altres anteriors, a més d'algunes característiques formals i de contingut, és l'enorme quantitat de documentació regestada i la qualitat final del treball. Aquests atributs han permès que el *Liber patrimonii regii* no fóra apartat mai, a més d'haver romàs sempre molt valorat, contràriament a allò que ha ocorregut amb la major part dels memorialis.

EL PROCÉS DE FORMACIÓ DEL *LIBER PATRIMONII REGII VALENCIAE*

Atanasio Sinués va descriure breument com foren redactats els capbreus dels drets reials.¹² Com hem vist, la preocupació que l'estat del Reial Patrimoni provocava en Felip II fou causa de la presa de diverses mesures, entre les quals hi ha la

¶ ¹⁰ B. HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, «La receptoría de la Bailía General de Catalunya durante el siglo XVI», en *Pedralbes. Revista d'Història moderna*, 13-II (Barcelona, 1993), pp. 25-33. ¶ ¹¹ ACA, Cancelleria, reg. 2405, f. 99v. Sobre les circumstàncies en les que es formà aquesta comissió, nomenada durant les Corts de Zaragoza de 1412 però que no s'activà

fins a les de 1413-14, FVENDRELL, *Rentas reales de Aragón de la época de Fernando I*, Madrid-Barcelona, 1977, CODOIN del ACA, vol. XLVII, pp. XXXIV-XLIX, el qual publica en aquest volum l'inventari fet per la comissió, conservat a ACA, Real Patrimonio, Maestre Racional, reg. núm. 2.659. ¶ ¹² A. SINUÉS RUIZ, *El Patrimonio real...*, cit., pp. 12 i ss.

realització d'un inventari general dels béns i drets de la Corona. Les oficines reials, que van preveure que l'assumpte generaria molta documentació, decidiren d'obrir-ne un registre especial l'any 1577.¹³ Aquest registre comença amb una lletra de Felip II adreçada al virrei de Catalunya (3 de novembre de 1577. San Lorenzo), en la qual li comunicava que havia encomanat aquesta tasca al comte de Chinchón, tresorer general, *por la mucha necesidad que entendemos que ay de tener cuenta y razón en esta nuestra corte de la hazienda de nuestro real patrimonio y de las preheminiencias que tenemos en todos nuestros reynos de la Corona de Aragon y de las pretensiones y derechos destas cosas y que de todas se hagan los libros que fueren necesarios por una persona de quien tengamos la satisfacción y confianza que conviene.*¹⁴ Per tal de fer la capbreuació del Reial Patrimoni a Catalunya foren lliurats durant els mesos següents diversos despatxos relatius a l'ordenació dels papers de l'arxiu de la Batllia General de Catalunya i de l'Arxiu Reial de Barcelona (per a la recuperació de papers i llibres,¹⁵ per a la compra d'una casa que pogués servir de seu al tribunal de la Batllia General de Catalunya i el recompte i endreçament del seu arxiu¹⁶ i per a la recuperació i relligadura dels seus llibres i escriptures¹⁷). En l'ordenació de l'arxiu —amb la finalitat de portar a terme la capbreuació ordenada— es va treballar durant l'any 1578, i el batlle general hi proposà alguns remeis.¹⁸ Paral·lelament, es van prendre diferents mesures que tractaven de recuperar els drets del Reial Patrimoni de Catalunya; per exemple, la reincorporació de les universitats alienades amb carta de gràcia que desitjaven ser reduïdes a la Corona, per la qual cosa l'arxiver es veié en la necessitat de redactar l'any 1581 un memorial amb la documentació que hi havia a l'Arxiu Reial de Barcelona.¹⁹

L'1 de maig de 1581, el rei comunicà a Ferran Maimó, lloctinent del batlle general de Catalunya, la intenció de posar ordre en l'estat d'aquella Batllia General, i *pues tanta experiencia tenéis de lo que a este propósito es menester*, li ordenà que li enviàs *una relación muy particular y distinta de todo lo que os parece que se podrá y devría reformar en dicha bayllía, y de lo de más que convenía hazerse para la conservación, beneficio y aumento de nuestro patrimonio real, y para que en los negocios y cosas de dicho tribunal se proceda con el concierto y buen orden que es menester.*²⁰ No coneixem el contingut de l'informe que realitzà; sembla, però, que algunes de les seues recomanacions provocaren les disposicions que es van prendre els mesos següents, o almenys, suposaren l'impuls que féu que el monarca les aprovàs. El 23 d'octubre d'aquell mateix any, Felip II notificà al virrei de Catalunya la seua intenció de començar la capbreuació *de las cosas que están alienadas de nuestra Corona real en el nuestro Principado de Cataluña, conforme a lo que vos y otros nos han muchas veces acordado*. Li comunicà igualment que, perquè ho fes, havia nomenat Gil Polo, coadjutor ordinari del mestre racional. El virrei havia d'esbrinar si Gil Polo podia

¶¹³ ACA, Reial Cancelleria, 4.399. ¶¹⁴ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, f. 1r. ¶¹⁵ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, ff. 7v-8v. ¶¹⁶ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, ff. 10v-11v. ¶¹⁷ ACA, Reial

Cancelleria, reg. 4.399, ff. 14v-15v. ¶¹⁸ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, ff. 25v-26r i 39-40. ¶¹⁹ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, ff. 45v-46r. ¶²⁰ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, f. 46v.

ocupar aquest càrrec, i en cas afirmatiu, l'havia de fer viatjar a Madrid perquè el Consell d'Aragó l'instruís adequadament. A més a més, *porque siendo este negocio de la cabrevación de tanta calidad e importancia, como sabéis, conviene que los que han de entender en él tengan entera luz de lo que convenga para la buena dirección dél*, demanà al virrei que li enviàs amb el mateix Gil Polo *un advertimiento muy particular de todo lo que os ocurrirà tocante a esta materia*.²¹

El 15 de gener de 1582, des de Lisboa, Felip II donà al virrei de Catalunya l'ordre d'iniciar la capbreuació, amb instruccions i credencials.²² El preàmbul o exposició de motius del document resumeix bé les circumstàncies que anaven a donar origen al *Liber patrimonii regii*:

Muchos años ha que entendiéndose quan poca luz se tenía de la manera que las cosas de nuestro patrimonio real desse nuestro Principado estavan alienadas, assí por vía de ventas perpetuas y con pacto de retrovendendo, como de concesiones y donaciones en feudo y emphiteósim y en otra qualquier manera, se dio en diversas vezes orden que todas ellas se cabrevassen y continuassen en un libro para que por él se pudiesse ver con brevedad y claredad de la manera que están, y pudiésemos conforme a lo que se hallasse mirar por lo que pareciesse más convenir al beneficio de dicho patrimonio que tan exausto y consumido está en esse dicho Principado, y aunque para conseguir este fin se encomendó la execución dello a diversas personas, no acabaron la obra dello y quedó manco, y desseando que ésta se ponga con la perfección que conviene, avemos de nuevo cometido la continuación de dicha cabrevación y libro (...)

L'encàrrec recaigué sobre Ferran Maimó, lloctinent general del batlle general de Catalunya, *por tocarle por razón de su oficio en falta de Bayle general*, amb l'assistència del doctor Jeroni Manegat, canonge de Barcelona, i del valencià Gaspar Gil Polo, primer coadjutor del mestre racional de València i autor ben conegut per haver escrit la *Diana enamorada*, elogiada per Cervantes per boca del prevere i del barber que van expurgar la biblioteca de don Quijote.²³ Per tal de facilitar-los les coses, el rei els envià el llibre que havia estat començat i unes instruccions detallades. El sobirà, en saber que misser Exarrat, uns dels assessors jurídics de la Batllia, *es de los que más al cabo están de las cosas del dicho Patrimonio*, l'autoritzava a participar als treballs de capbreuació.

Foren donades instruccions molt concretes que els comissaris havien de seguir. S'iniciaven recordant el nomenament de Lluís Ycart, batlle general de Catalunya, com a comissari per a l'execució de la capbreuació general del Principat, amb motiu de la qual

¶ ²¹ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, ff. 49v-50.

¶ ²² ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, ff. 52v-61.

La comissió a Ferran Maimó, de la mateixa data, i amb una còpia de les instruccions, en ACA, Batllia General, vol. 564, ff. 30-35 (citat per B. HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, «La Receptoría cit.», p. 31).

¶ ²³ Sobre els autors, A. SINUÉS, *El Patrimonio real* cit., pp. 13-15, dóna algunes dades. També P. MOLAS, «La administración de Hacienda en Cataluña en la Edad Moderna», en M.C. CREMADES (ed.), *Estado y fiscalidad en el Antiguo Régimen*, Murcia, 1989, pp. 55-64.

començó a hazer un libro en el qual se yva assentando y continuando todo lo que tocava a las alienaciones hechas, assí por título de puras ventas como de carta de gracia, empeños, infeudaciones, assí francas como impusición de servicios, establecimientos, concessiones en emphiteósim, donaciones assí simples como remuneratorias, permutaciones o otras qualesquier alienaciones y concessiones de cosas y derechos de nuestro real patrimonio en los dichos principados y condados de Rosellón y Cerdaña; y para este effecto se fueron reconociendo los registros y otras escrituras que están y se conservan en el nuestro Archivo Real de la ciudad de Barcelona. Y porque las personas que estavan destinadas y nombradas para este negocio, por los impedimentos que entonces se ofrecieron no pudieron acabarle, y convenga a nuestro servicio y al beneficio, conservación y aumento del dicho nuestro Real Patrimonio que se passe adelante en la inquisición y investigación de dicha cabrevación, y de acabar el libro començado hasta ponerlo en toda perfección a fin que por él podamos quedar plenamente informado de todos nuestros derechos, y qué es y en qué consiste nuestro Real Patrimonio, y el estado en que al presente está, y por qué forma y manera está alienado o empeñado y por qué precio, procurando de averiguar con destreza y secreto qué es lo que, quando se vendieron, concedieron o empeñaron, valían de renta y lo que al presente valen.

Les instruccions establien que:

1. En haver estat comunicada la comissió pel virrei a Ferran Maimó, junt amb el llibre iniciat per Ycart, es reunirien amb els altres dos comissionats per a fixar l'horari de treball, que *sin falta ni intermissión* havia de ser de tres hores pel matí i tres per la tarda dels dies no festius. Reunida la comissió, s'hauria de decidir la forma en què s'havia de continuar el llibre ja començat. Tanmateix, a causa de les seues obligacions a la Batllia, Maimó restava dispensat de l'assistència continuada.

2. Com el llibre iniciat només s'havia fet amb el reconeixement dels registres de l'Arxiu Reial de Barcelona fins a l'època d'Alfons el Magnànim, el rei ordenà revisar els registres dels altres reis fins al seu propi regnat, i que fossen examinats també tots els altres instruments, cartes i papers de l'Arxiu, i els de la Batllia General, els del mestre racional (sobre els quals els podria informar Jaume Traginer, lloctinent del racional i persona experimentada en els negocis del Reial Patrimoni), i els de la Governació de Catalunya. De cada document que pogués interessar *notaréis en el dicho libro [de la capbreuació] lo sustancial de todo lo que acerca desto se hallare con toda la brevedad y claredad possible.*

3. Acabada l'operació, havien de tornar a mirar els llibres i registres ja regestats al volum, *a fin que si parecera que se ha dexado de continuar en alguna cosa que sea de sustancia e importancia o tenga necesidad de más luz y claredad, se pueda notar y continuar en el lugar donde vieren que falta, para que todo quede con la perfición que es menester.*

4. A més a més, se'ls ordenava examinar qualsevol altre llibre de protocols o escriptura que tinguessen els escrivans passats i presents de la Batllia General, per tal d'investigar les propietats del Reial Patrimoni establertes en règim d'emfiteusi que no estiguessen registrades als capbreus realitzats pels batlles generals de Catalunya, de la qual cosa farien nota particular al llibre de la capbreuació.

5. Això mateix ho havien de fer també amb els llibres i comptes del mestre racional.

6. Per tal d'evitar que es pogués passar per alt algun lloc o castell del Principat que no estigués anotat als registres esmentats o que ho estigués en algun llibre perdut, se'ls ordenava examinar també els llibres de fogatges que es trobaven en mans dels oficials del racional, perquè repassassen cada vegueria i prenguessen nota de cada lloc i castell que faltàs al llibre.

7. Els era particularment recomanat que investigassen les propietats empenyorades del Reial Patrimoni perquè, amb el temps, els creditors acostumaven a prendre'n possessió i a arrendar-les directament, tot procurant que els arrendaments fossen inferiors al crèdit, per tal de defraudar d'aquesta manera el Reial Patrimoni.

8. S'ordenava a l'arxiver reial de Barcelona i als responsables de la resta d'arxius implicats que permetessen als comissionats la consulta de les escriptures, amb la condició que no fossen tretes del lloc on es guardaven.

L'abril de 1582 Felip II agraià al duc de Terranova i al lloctinent del batlle general la seua aprovació al projecte de capbrevació. Els capbrevadors havien d'actuar amb l'assessorament d'Exarrat, el qual no havia de cobrar pels seus treballs.²⁴ Per l'abril de 1582 fou nomenat el substitut de Gil Polo per al càrrec de coadjutor del mestre racional pel temps que duràs la seua absència.²⁵ La comissió dels treballs hagué de començar ràpidament, atés que el 14 de maig de 1582 (a Lisboa) el rei manifestava al duc de Terranova la seua satisfacció perquè els capbrevadors ja havien iniciat la seua tasca *con tanta voluntad, pues ella sera mucha parte para que el fruto sea mayor*. En aquesta mateixa lletra, en saber, mitjançant el mateix virrei, que l'arxiver Olzina ja havia fet alguns *libros y diligencias (...) para sacar a luz muchas cosas que conciernen nuestro servicio y el aumento de nuestro patrimonio*, que podien ser molt útils per als capbrevadors, demanà que li'ls enviàs perquè foren examinats, i prometé recompensar-lo pel servei prestat.²⁶ Simultàniament escrivia també a Exarrat, assessor de la Batllia General, per agrair-li que s'hagués ofert a col·laborar en les tasques de la capbrevació i per tal d'autoritzar-lo a intervenir com assessor dels capbrevadors, sense participar, però, als treballs de la comissió, a fi que no es distraigués de les seues ocupacions.²⁷ Aquell mateix dia també es va adreçar als comissaris per agrair-los el zel amb què havien emprès *la prosecución del libro de la cabrevación*, d'acord amb la confiança que els havia atorgat, i ordenà que els fossen tingudes en compte les despeses necessàries per al correcte desenvolupament d'aquesta missió.²⁸ I, efectivament, el 21 de maig de 1582 fou expedida, al receptor de la Batllia General de Catalunya, l'ordre reial de pagament de 200 ducats anuals, pagadors en tres terços, a favor de Ferran Maimó, lloctinent general d'aquella Batllia, mentre estigués ocupat en *el libro de la cabrevacion de las cosas alienadas del dicho nuestro Principado de Catalunya*.²⁹

¶ ²⁴ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, ff. 63v-

64. ¶ ²⁵ ACA, Consell d'Aragó, llig. 651, num. 7/1.

¶ ²⁶ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, ff. 68v-69. ¶ ²⁷ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, f. 69v.

¶ ²⁸ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, f. 70.

¶ ²⁹ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.308, f. 221v.

Una altra ordre de pagament amb el mateix motiu i beneficiari, de 5 d'octubre de 1583 (El Escorial), en ACA, Real Cancelleria, reg. 4.309, ff. 59v-60.

El primer obstacle amb què es van trobar els redactors del *Liber patrimonii regii*, fou la «confusió» —per usar la nomenclatura de l'època, potser una mica exagerada— en què es trobaven els registres i papers de l'Arxiu Reial de Barcelona. Així li ho van comunicar al sobirà en lletra datada el 12 de novembre, junt amb d'altres incidències. Felip II els respongué el 20 de desembre i els comunicà que havia ordenat a l'arxiver certes disposicions per al bon govern de l'Arxiu, que ells li havien d'exigir que fossen dutes a terme i alhora havien d'informar al monarca sobre el seu compliment. A més a més, els deia que *porque el faltar los registros que deziys puede causar mucho daño, confusión y incertidumbre en lo de la cabrevación, haréis mucha diligencia en revolver y ver si está en dicho archivo, y procurar de saber qué tanto ha que faltan y de qué tiempo son los registros, y de quantos años faltan y si se puede descubrir algun rastro dellos. Y nos lo avisaréis para que, conviniendo hazer alguna diligencia sobre ello, se provea lo que más sea de nuestro servicio.*³⁰ En la mateixa data escrivia a l'*archivero de Cataluña* perquè assistís personalment els comissaris durant el seu treball *para poderles dar los dichos libros, registros y otros recaudos que os pidieren y huvieren menester, sin ocuparse en otra cosa alguna que pudiera impedir el principal ejercicio de vuestro officio durante esta diligencia de la cabrevación.* Li ordenava que posàs amb rapidesa els registres, llibres i escriptures *en el concierto y orden que se requiere que tengan para la distribucion dellos cada uno en su lugar* i que s'hi dedicàs abans que a qualsevol altra cosa, *pues hazer lo sobredicho es lo que propiamente os toca y fuera justo que no estuviera por hazer.* Li manava també que, amb l'assistència de l'advocat fiscal, fes inventari de tots els llibres, registres i papers de l'arxiu *por la manera de letras, números o otra forma* que els semblàs adient, *para que con toda la brevedad possible se entienda como está dividido y qué distinción tiene el dicho archivo y en qué partes dél se hallan las escrituras que fuere menester buscar en él.* L'ordre del rei acabava comminant l'arxiver a guardar *inviolablemente* el secret de l'arxiu, per ser el més convenient per al servei del rei i la bona conservació dels papers.³¹ Uns dies després, el 27 de desembre de 1582, el rei feia arribar als comissaris un *memorial de advertimientos* sobre la capbreuació, redactat per Antoni de Viladamor, secretari del rei i bon coneixedor de l'Arxiu Reial, per si els era útil ara que ja tenien *las manos en la massa.*³² Desconeixem aquest memorial i la utilitat de les seues recomanacions. Potser només hagués estat un recurs de Viladamor per a fer-se l'important davant la cort, atès que els comissaris van respondre que ja havien previst allò que els advertia el memorial i que no els calia l'assistència de Viladamor.³³ Aquestes disposicions de Felip II perquè es posàs en ordre l'Arxiu Reial de Barcelona van suposar algunes molèsties per al treball dels comissaris. El 22 de juny de 1583, Felip II els ordenà que anassen a l'arxiu del mestre racional mentre els arxivers posaven en ordre l'Arxiu Reial.³⁴

¶³⁰ ACA, Real Cancellaria, reg. 4.399, ff. 83v-84. ¶³¹ ACA, Real Cancellaria, reg. 4.399, f. 84v. ¶³² ACA, Real Cancellaria, reg. 4.399, f.

85. ¶³³ ACA, Real Cancellaria, reg. 4.399, ff. 89v-90. ¶³⁴ ACA, Real Cancellaria, reg. 4.399, f. 90v.

El mes de març d'aquell mateix any, el rei havia informat el nou virrei, el comte de Miranda, sobre el projecte de la capbrevació, i li recomanava les persones dels comissaris.³⁵ Fins a aquest moment, el rei havia confiat en la capacitat dels seus comissionats, però el febrer de 1584, el sobirà començà a donar mostres d'impaciència: com que considerava que els treballs devien estar ja molt avançats, demanà que s'acabassen el més prompte possible i que se li informàs de quan conclourien.³⁶ L'argumentació donada pels comissaris per a justificar l'endarriment, tot i que la desconeixem, va convèncer el monarca, perquè en una altra lletra seua, datada el mes d'agost, acceptà les disculpes, entre les quals hi havia la poca salut de Gil Polo, i agrai la diligència que havien demostrat els comissaris.³⁷ Pel juliol de 1584, el comte de Miranda informava el rei que havia manat posar tres claus a l'Arxiu Reial, de les quals una la guardava Olzina, l'altra *se ha dado al canceller por la asistencia que haze en la cabrevación*, i recomanava de fer algunes obres a l'arxiu abans que acabés l'estiu.³⁸

Els treballs d'ordenació de l'Arxiu Reial, que foren paral·lels als dels comissionats per a redactar la capbrevació, hagueren de donar el seu fruit. El 26 de desembre de 1584 el rei comunicà al canceller Manegat la seua satisfacció pel *redreço* de l'arxiu i per l'avanç de la capbrevació, tot i que esperava que estigués completada ràpidament *obra tan importante y conveniente para las cosas de nuestro servicio*.³⁹ Poc després moria Gil Polo i per al seu lloc de comissari fou nomenat el seu fill, Julián Gil Polo. També hi fou nomenat un altre substitut per a Manegat, que havia d'anar a les Corts de Montsó per raó del seu càrrec. L'elegit fou el doctor Lluís Sans, canonge de Barcelona.⁴⁰ El salari de Julián Polo seria de dos ducats diaris mentre treballàs en la capbrevació,⁴¹ mentre que Lluís Sans estigué ocupat també en altres negocis encomanats pel virrei, que portava de manera simultània a la capbrevació.⁴²

Novament, el 9 de març de 1587, Felip II informà el nou virrei, Manrique de Lara, sobre l'estat dels treballs i la seua utilitat.⁴³ Sota la probable influència dels informes dels comissaris, foren donades també algunes disposicions per a millorar l'estat de l'Arxiu Reial. L'abril de 1587 el rei manava al virrei que foren recollits tots els processos de Corts i dipositats dins l'arxiu, perquè així convenia al fisc reial,⁴⁴ i el mes següent el rei donava instruccions al protonotari perquè les escriptures de l'arxiu fossen inventariades per Gabriel Olzina.⁴⁵ Olzina cobrà pel seu treball les ordres de pagament, expedides el febrer i el juny de 1592,⁴⁶ a raó

¶ ³⁵ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, ff. 85v-86r. ¶ ³⁶ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, f. 97v. ¶ ³⁷ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, f. 107v. ¶ ³⁸ ACA, Consell d'Aragó, llig. 342. ¶ ³⁹ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, f. 108v. ¶ ⁴⁰ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, ff. 108v-109; i reg. 4.380, ff. 79v-80. ¶ ⁴¹ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.382, f. 135. ¶ ⁴² L'agost de 1586 el rei li encomanava el segrest de les rendes del convent de Santa Maria

de Ripoll (ACA, Reial Cancelleria, reg. 4714, f. 33v). ¶ ⁴³ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, f. 109v. ¶ ⁴⁴ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, f. 110v. ¶ ⁴⁵ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.383, f. 39v; porta una nota marginal que indica que en lloc d'aquesta provisió, que no arribà a ser enviada, se'n féu una altra l'1 d'abril de 1588, la qual es troba en aquest mateix registre 4.383, f. 67v. ¶ ⁴⁶ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.383, ff. 186v-187 i 198v, respectivament.

de 12 rals per dia. D'acord amb el manament del rei, als escrivans que ajudaven en la tasca se'ls havia de pagar el salari que el *canciller de Catalunya* consideràs convenient, segons les hores dedicades. Aquests salaris s'havien de cobrar sobre els drets de segell de la Cancelleria Reial en Catalunya, Rosselló i Cerdanya. L'inventari general de l'arxiu, iniciat el 6 de setembre de 1584 i conclòs el 6 d'octubre de 1590, fou redactat pel notari públic de Barcelona Bernat Macip, escrivà de manament. Intervingueren en la seua formació els doctors Jeroni Manegat (conseller i canceller), Martí Joan Franquesa (advocat fiscal en matèria criminal i regent de la Reial Tresoreria de Catalunya), Miquel Joan Quintana (advocat per a matèria civil i del Reial Patrimoni), Antoni Viladamor, arxiver i escrivà, i el seu substitut, Gabriel Olzina. Aquest inventari, coetani de la capbreuació dels documents que interessaven al reial patrimoni, ocupa 5 volums.⁴⁷

El juliol de 1587 el rei, davant la petició dels comissaris i complagut per les dimensions i qualitat del treball fet, prolongà el termini per a l'acabament de la capbreuació fins al mes d'octubre d'aquell mateix any i els ordenà enviar un informe de com havia estat feta, a més de demanar-los que li comunicaren si ja s'havien començat a fer els registres autèntics de totes les butlles i escriptures soltes que estaven en sacs i armaris, sobre la qual cosa l'havien d'informar si era millor fer-los sobre llibres de paper o de pergamí.⁴⁸ Les complicacions d'una operació tan ambiciosa, fins i tot per als mitjans actuals, eren ben evidents per al rei, que acceptà que l'endarreriment no es devia a la incompetència dels comissaris, sinó a la manca de temps.⁴⁹

L'encàrrec tampoc pogué estar acabat per al mes d'octubre. Els treballs de capbreuació continuaren durant 1588 i 1589, segons el tenor de les ordres de pagament lliurades durant aquests anys en favor de Julián Gil Polo.⁵⁰ Tot i el retard, l'actitud del sobirà cap als comissaris sempre fou comprensiva i pacient, conscient de la feixuga tasca que els havia estat encomanada. Segons consta en el propi *Liber patrimonii regii*, els sis volums de Catalunya més el tom d'índexs de castells i localitats del Principat, foren acabats l'1 de desembre de 1588. Uns mesos després, juliol de 1589, es posava fi al volum dedicat a Aragó. Finalment, el maig de 1590, hom conclouïa el del Regne de València.

Tancada la capbreuació, i encara abans d'haver estat completada, el monarca n'estava satisfet i procedí a recompensar els comissaris. El juny de 1589, quan encara no s'havia acabat l'elaboració del llibre, el monarca atorgà a Ferran Maimó, i després de la seua mort a la seua muller, 200 ducats anuals sobre les rendes de

¶⁴⁷ E. GONZÁLEZ HURTEBISE, *Guía histórico-descriptiva del Archivo de la Corona de Aragón, en Barcelona*, Madrid, 1920, p. 28. La signatura actual dels inventaris de Macip és ACA, Memorials, 70/1-5. Descrits per J. RIERA I SANS, *Catálogo de memoriales e inventarios* cit., p. 97. ¶⁴⁸ ACA, Real Cancelleria, reg. 4.399, f. 113v. El gener de 1589 Felipe II ordenà al protonotario pagar a Lluís Sans

el salari de dos escrivans perquè copiassen en llibres els papers d'importància de l'Arxiu Reial de Barcelona (ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.383, f. 93v). ¶⁴⁹ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.399, ff. 113v-114r. ¶⁵⁰ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.383, ff. 76v (maig de 1588); 91v-92 (gener de 1589), 110-111 (octubre de 1589). ¶⁵¹ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.317, ff. 246-249.

la Batllia General de Catalunya, que eren d'aquells que tenia ja assignats mentre durassen les tasques de la capbreuació del Reial Patrimoni.⁵¹ El maig de 1591, pels serveis prestats per Gaspar Gil Polo, féu mercé a la seua vídua de 50 lliures, i d'altres 50 al seu fill Julián,⁵² el qual, a més a més, fou promogut el juliol d'aquell mateix any al càrrec de lloctinent del mestre racional de València.⁵³ Finalment, el juliol de 1594, Felip II intercedí davant el duc de Sessa, ambaixador seu a la cort romana, i davant el propi papa, perquè Lluís Sans fos nomenat bisbe de Solsona (que era de patronat reial),⁵⁴ el qual, efectivament, fou el primer titular d'aquesta seu, 1595-1612, creada el 1593.

Per a concloure, cal preguntar-se quins foren els resultats d'un esforç tan gran i penós, més enllà de l'elaboració d'aquest monument arxivístic, que no era justament l'objectiu principal que havia guiat Felip II i els seus comissaris. Des del punt de vista fiscal, podem avançar que, a Catalunya, l'elaboració del *Liber patrimonii regii* significà un increment destacat dels ingressos de la Batllia General de Catalunya, com ho manifesten els diversos informes arribats al Consell d'Aragó. La recuperació de moltes rendes, així com dels drets reials, fou un fet que suposà el fonament dels processos per usurpació o reintegrament de béns al Reial Patrimoni, com fou reconegut a les Corts de 1599. De tota manera, però, els ingressos fiscals continuaren sent molt limitats i el monarca, malgrat les advertències dels seus oficials patrimonials, concedí novament la remissió de lluïsmes i d'altres drets que havien estat objecte de la capbreuació amb l'esperança de ser recuperats.⁵⁵

DESCRIPCIÓ DEL *LIBER PATRIMONII REGII VALENCIAE*

El *Liber patrimonii regii Valentiae* és un volum que actualment es troba relligat amb pergamí i té 360 fulls escrits per ambdues cares, les dimensions dels quals són 41 x 27 cm. L'estat de conservació és bo, la llengua emprada és el llatí i l'escriptura és bastant cal·ligràfica. Com assenyala Sinués en la seua descripció del volum corresponent a Aragó, la redacció és acurada. La portada és seguida per un *Index locorum et rerum*, després del qual hom troba el conjunt de referències, ordenades cronològicament segons la grafia de l'època, tot i que d'una manera no massa rigorosa. Dins de cada localitat, les referències s'ordenen cronològicament, amb una numeració correlativa. Com també va ressaltar Sinués, no hi ha errors greus ni en l'expressió de la localitat ni en la de la data. Aquest mateix autor també insistí en la qualitat i fidelitat de l'extracte o regest amb el què es resumeix el contingut del document, *un extracto breve; pero tan completo, que, en infinidad de ocasiones, su contenido vale por el propio documento original*.⁵⁶ A la fi de l'entrada de cada localitat i de cada

¶ ⁵² ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.320, f. 21v.

¶ ⁵³ ACA, Consell d'Aragó, llig. 651, num. 7/4.

¶ ⁵⁴ ACA, Reial Cancelleria, reg. 4.384, ff. 82v-83.

¶ ⁵⁵ B. HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, «La receptoría, cit., pp. 31-33. ¶ ⁵⁶ A. SINUÉS, *El Patrimonio real...*, cit., p. 16.

lletra per la qual han estat ordenades, es deixà un espai en blanc suficientment extens per tal de poder afegir-hi noves referències.

Per a l'elaboració del *Liber patrimonii regii*, els comissaris pogueren partir dels inventaris i índexs fets durant anys pels arxivers, els anomenats «memorials», dels quals ja hem parlat, i que, en paraules de qui els ha estudiat, *representaban la clave de acceso al archivo*. A finals del segle XVI, quan els comissaris desenvoluparen llurs treballs, hi havia 59 memorials disponibles, no tots igual de valuosos o útils.⁵⁷ Pere Benet, un arxiver de l'època, en féu la descripció i crítica individualitzada.⁵⁸

Així doncs, els comissaris seguiren un mètode senzill però modern i eficaç, que podríem dir que era de sentit comú. Van revisar primer els documents que segons els memorials els podien interessar. Com ja hem assenyalat, bastants es referien justament a les transmissions de drets sobre el Patrimoni Reial atorgats pels monarques durant segles. Uns altres instruments de consulta usats pels comissaris no eren memorials pròpiament dits, com, per exemple, l'anomenat *Liber Feudorum 1º et 2º formae minoris*, d'època de Jaume II, actualment dins la col·lecció de registres de la Reial Cancelleria, amb el número 287. No cal descendir a major detall, puix que aquells que puguen tenir-hi interès poden consultar profitosament el catàleg dels memorials publicat per Jaume Riera. Una vegada determinats els documents que els importaven, els comissaris passaven a la consulta directa, a partir de la qual elaboraven els registres, que segueixen aproximadament un mateix ordre de redacció: signatura, resum breu i concís del document (amb indicació expressa dels actors del negoci jurídic i dels llocs afectats), amb atenció especial a les categories jurídiques emprades, la data i les observacions.

En tenim alguns, d'indícis. A la ref. núm. 186 del *Liber*, segons la present edició, es menciona que aquesta notícia relativa a Almenara ha estat extreta del memorial 49, el conegut *Memoriale magnum* de Pere Miquel Carbonell. I, efectivament, en el foli indicat d'aquest memorial hom troba la referència sota una rúbrica que diu: «Per los Pròxides del Regne de València, privilegis, provisions, concessions e gràcies» que inclou només altres dues notícies (la resta del full romangué en blanc), que són les que es copien, sense esmentar la procedència, en les referències nús. 190 i 191 de la nostra edició. La referència núm. 190 coincideix en la seua redacció amb la notícia tretada del memorial, per la qual cosa es pot deduir que, en aquest cas, els redactors del *Liber* no van acudir al document original, o bé que el registre els va semblar suficient. Contràriament, la referència núm. 191 desenvolupa la nota breu continguda al memorial, per la qual cosa podem deduir que, per alguna raó, el document atragué l'atenció dels comissaris, que llegiren i ampliaren les dades contingudes al memorial. Això sí, el títol del *Liber* corresponent a Almenara inclou d'altres referències a documents que no havien estat extractats per l'autor del memorial 49.

¶ ⁵⁷ J. RIERA I SANS, *Catálogo de memoriales e inventarios*, cit., pp. 11-12. ¶ ⁵⁸ *La Brújula. Guía del Archivo Real de Barcelona*. Pere Benet, 1601,

edició, transcripció i traducció de Rafael Conde y Delgado de Molina, Madrid, 1999, pp. 85-107.

Al *Liber* també s'esmenten expressament d'altres memorials usats pels comissaris. Les referències n.ºs. 271, 1.650 i 2.833 han estat extretes del memorial 9, redactat per l'arxiver Diego Garcia cap al 1420. Aquest memorial és en realitat un índex alfabètic de gràcies i privilegis copiats als registres (especialment a les sèries de *Graciarum*, *Officialium* i *Peccunie*) dels reis, des de Pere II fins a la mort de Pere el Cerimoniós.⁵⁹ Les referències 1.031, 1.642, 2.638 i 2747, citen notícies procedents d'un memorial que no especifiquen.

Veiem, doncs, que els comissaris van treballar sobre els memorials elaborats pels arxivers al llarg de prop de tres segles, els quals els van servir de guia per a la consulta dels documents. Tanmateix, l'examen directe de la documentació vingué a completar el que aquells no recollien. Per exemple, en la guarda del llibre 516 de l'arxiu de la Batllia General de Catalunya, que es conserva entre els fons de l'ACA, fou escrita la següent nota: *Fuit hic liber recognitus per commissarios regis generalis capibrevationis et fuerunt abstracta seu notata ab eo, ea tantum quae in margine signantur hoc signo* [signe]. I, el *Liber patrimonii regii Valentiae* ho ressenya en la referència 1.300 de la nostra edició.

En conseqüència, sabem que els comissaris examinaren pacientment l'Arxiu Reial de Barcelona, el del mestre racional i el de la Batllia General de Catalunya. Ja hem vist com, mentre s'ordenava l'Arxiu Reial, se'ls manava treballar amb el del mestre racional. Són els tres arxius reials dels quals s'esmenten documents al *Liber patrimonii regii Valentiae*, de les sèries que comentarem a continuació.

De l'Arxiu Reial de Barcelona, els comissaris van traure notícies dels pergamins, aleshores classificats encara per sacs i armaris, segons el conegut sistema desmuntat a mitjans del segle XVIII per a ordenar-los cronològicament, d'acord amb les instruccions del monarca (manera en què s'han mantingut fins a l'actualitat).⁶⁰ Hi ha 494 pergamins amb referència expressa, dels quals 5 es troben ara dins la Col·lecció de butlles pontificies, i que procedeixen majoritàriament dels armaris del Regne de València. D'entre tots, n'hi ha 72 dels quals no hem pogut localitzar la signatura actual, per la qual cosa s'indica la signatura que tenien al segle XVIII, segons el *Catálogo de las escrituras de los armarios y arcas*, si s'ha pogut identificar. En època dels comissaris, els armaris dels pergamins relatius al Regne de València eren quatre, que a l'inventari fet per Bernat Macip entre 1584 i 1590 rebien aquests noms:

- Armari V. *Instrumenta facientia pro negotiis generalibus regni Valentie.*
- Armari VI. *Instrumenta facientia pro negotiis civitatis Valentiae.*
- Armari XII. *Instrumenta facientia pro negotiis locorum regni Valentie a rivo de Uldecona usque ad rivum Saxonae.*
- Armari XIII. *Instrumenta facientia pro negotiis regni Valentie constitutorum a rivo Xucari usque ad Saxonam.*

¶ ⁵⁹ Descrit en J. RIERA I SANS, *Catálogo de memoriales...*, cit., p. 62. ¶ ⁶⁰ R. CONDE, «Estudi arxivístic», en *Els pergamins de l'Ar-*

xiu Comtal de Barcelona de Ramon Borell a Ramon Berenguer I, Barcelona, 1999, vol. I, pp. 17-62.

La sèrie més usada, però, aleshores com avui, fou la ben coneguda sèrie de *Registres* de la Reial Cancelleria. En l'apèndix fem relació dels registres citats al *Liber patrimonii regii Valentiae*, ordenats segons llur signatura actual. Hom pot comprovar que, com és lògic, la major part dels registres pertanyen a les sèries relatives a matèries que afecten el Reial Patrimoni, tret dels registres més antics, de Jaume I a Alfons el Liberal, quan encara hi havia una sèrie única, no separada per matèries o territoris. Les sèries més usades són les de *Graciarum*, *Vendicionum*, *Feudorum*, *Alienacionum*, *Redempcionum* o similars, i, a partir del regnat d'Alfons el Magnànim, també les de *Diversorum* i *Itinerum*. És fàcilment perceptible que els comissaris es van limitar als monarques medievals, des de Jaume I a Alfons el Magnànim, amb alguna atenció més puntual a Joan II i a Ferran II. Entre els documents inclosos al *Liber* no hi ha els de Carles I, regnat a partir del qual poca cosa es podia trobar en els registres de l'Arxiu Reial de Barcelona, perquè ja des de l'època d'Alfons el Magnànim es feien registres especials per a les matèries que afectaven el Regne de València, que eren enviats i custodiats a l'Arxiu Reial d'aquest regne.

De l'Arxiu del Mestre Racional, aleshores molt pròxim al lloc on es trobava l'Arxiu Reial, els comissaris van consultar les sèries dels comptes de tresoreria dels reis i de les reines, que actualment es troben molt deteriorats, quan no s'han perdut. El *Liber patrimonii regii Valentiae* conté 93 entrades referides a aquests llibres de la tresoreria general del rei, dels quals n'hem pogut localitzar 62, tot i que algun d'ells no conserva el foli que s'esmentava. Els altres no s'han conservat.

Finalment, els comissaris van consultar el tercer gran arxiu reial de Barcelona, el de la Batllia General de Catalunya. Aquest arxiu havia estat traslladat a una nova seu, a la plaça de Sant Jaume de Barcelona l'any 1579. Fou per aquelles dates que foren elaborats —a iniciativa de Miquel Terça, regent i advocat fiscal del Consell d'Aragó, que un any abans havia inspeccionat la Batllia General— els inventaris d'aquest arxiu, que es van sumar als redactats a inicis del segle XVI.⁶¹ La documentació de la Batllia General de Catalunya fou per als comissaris molt menys útil, per raons evidents, per al Regne de València que per al Principat, i potser es limitaren a aprofitar el material trobat en llurs recerques relatives a Catalunya. D'aquest arxiu procedeixen sis referències.

Amb tot aquest material, els comissaris hagueren d'elaborar un esborrany del llibre, que després fou passat a net. De l'existència d'aquest esborrany donen testimoni els nombrosos errors i esmenes del copista, que sovint, i atesa la gran quantitat de referències de redacció semblant que conté el text, bota una o diverses línies, que corregeix en adonar-se'n. Per exemple, en les referències n.ºs. 139 i 141; 280, 290 i 291; 559 i 561, 716, etc.

A més a més, els comissaris van elaborar uns índexs de topònims molt complets, que foren adscrits a cada títol dedicat a una localitat, de manera que aquests estan formats pels documents que directament els fan referència i per aquells on

¶⁶¹ R. CONDE Y DELGADO DE MOLINA, «L'Arxiu de la Corona d'Aragó», en *Lligall. Revista Catalana d'Arxius*, 18 (2001), pp. 20-25.

se'ls esmenta junt amb altres localitats o se'ls cita de manera secundària. En aquest cas les referències es mencionen sota la fórmula *Vide sub* seguida del nom de la localitat, el número dins el títol i el foli al qual remeten. En total hi ha 1.054 d'aquestes referències internes. A l'inici del *Liber* col·locaren una taula amb l'índex general de les localitats que tenen títol propi, encara que amb un ordre alfabètic poc estricte. Com que l'objectiu del llibre eren les propietats i drets del reial patrimoni alienades i susceptibles de ser recuperades, és lògic que els comissaris no es preocupassen de redactar un índex de persones.

Del *Liber* es feren almenys dues còpies, una que romangué a l'Arxiu Reial de Barcelona, que encara es conserva i que és la que tradicionalment s'ha fet servir i a partir de la qual s'ha preparat aquesta edició, i una altra que degueren d'enviar al Consell d'Aragó, a la cort. Dels volums corresponents a Catalunya i al Regne de València només tenim notícia dels exemplars custodiats a l'ACA. Del volum relatiu a Aragó es coneixen almenys tres còpies, de les quals dues són a l'ACA, la que sempre va romandre a l'Arxiu Reial i la del Consell d'Aragó, que ingressà l'any 1943 procedent de Simancas. Com és ben conegut, quan el fons documental del Consell d'Aragó, espoliat per les tropes napoleòniques, fou tornat a Espanya per França, Bofarull aconseguí que de Simancas foren traslladats a l'ACA; però aquesta còpia del *Liber patrimonii regii Aragoniae* no entrà en aquell moment i seria interessant poder seguir-li la pista. La seua relligadura, amb cobertes de fusta treballada, molt deteriorades, (com, en general, tot el volum), deu de ser l'original i palesa que l'obra hagué de ser molt usada pel Consell d'Aragó, com ho indica també el fet que n'haja perviscut una altra, de còpia, entre la documentació del Consell d'Aragó que, procedent del vell palau dels Consejos ingressà a l'Archivo Histórico Nacional, a Madrid.⁶²

Sobre la còpia en net conservada a l'ACA es van fer, amb data indeterminada però probablement coetània, algunes correccions i afegits, de vegades als marges, amb una lletra més cursiva, no pròpia d'un cal·lígraf, però que manté les característiques generals del *Liber*, per la qual raó poden considerar-se inherents a la seua redacció, com s'ha fet a la present edició. Amb l'immens volum d'informació que contenia, el *Liber* fou un instrument de treball molt útil al llarg dels segles següents. Del seu ús estrictament administratiu hi ha diverses notícies. Per exemple, l'any 1806, Canga Argüelles, aleshores comptador de l'exèrcit de València, demanà mitjançant un ofici al comptador de l'exèrcit de Catalunya, com a mestre racional del Reial Patrimoni, una còpia certificada de l'alienació feta per Pere III de l'alqueria de Sant Bernat, àlies de Rascanya, l'any 1371, la qual es trobava al *libro titulado de Monzón*, segons constava a les notes que hi havia a València. El comptador de l'exèrcit de Catalunya adreçà l'escrit rebut a Antoni de Capdevila, arxiver del mestre racional, i aquest contestà que el document es trobava a l'ACA.⁶³ El document correspon a la referència 2.358 de la nostra edició. Així doncs, com el llibre

¶ ⁶² AHN, Consell d'Aragó, lib. 2.217.

¶ ⁶³ ACA, Reial Patrimoni, Batllia Moderna, caixa 104.

continuava sent útil (per a l'emissió de certificacions, per exemple), al segle XIX encara foren afegits al text o al marge, en castellà, 120 extractes de documents, tot indicant, però, les signatures modernes. Malgrat que no pertanyen a la redacció del *Liber patrimonii regii Valentiae* inclouen algunes referències interessants, per la qual cosa hem decidit conservar-les en aquesta edició, encara que transcrites en cursiva, per tal de permetre al lector de distingir amb més facilitat allò que és propi del *Liber* i allò que no ho és.

Així doncs, en la seua versió actual, el *Liber patrimonii regii Valentiae* conté:

- 3.036 referències totals.
- 489 referències a pergamins de la secció de Reial Cancelleria i 5 butlles pontificies d'aquesta mateixa secció.
- 1.389 referències a documents assentats als registres de la Cancelleria, les equivalències modernes dels quals s'han pogut trobar sempre, tret de 9 casos.
- 93 referències a llibres de les tresorereries reials conservats en el fons del mestre racional.
- 6 referències a documents de la secció de Batllia General de Catalunya.
- N'hi ha també algunes relatives a documents de l'Arxiu Reial conservats a d'altres seccions, sèries i col·leccions de l'ACA. Per exemple, referències núms. 119 (processos en quart), 1.971 (Varia de Cancelleria), 2.630, (Processos de Cancelleria), 2.633 (Manuscrits de la Casa Reial), 2635 (Cancelleria, caixes de legislació). No s'han pogut identificar els documents esmentats a les referències núms. 86, 874, 2.636, com existents a l'antic Arxiu Reial de Barcelona.
- 1.054 referències creuades entre els diversos assentaments del *Liber*.
- En total, doncs, 1.862 extractes documentals (excloses les remissions internes i els afegits posteriors), de les quals 111 no s'han pogut localitzar o es tracta de documents dels quals hi ha constància que s'han perdut. Resten, per tant, 1.751 referències documentals amb la seua signatura actual.
- De les 120 referències afegides al segle XIX, 108 corresponen a documents extractats dels registres de Cancelleria, 2 als pergamins d'aquesta mateixa secció i la resta a referències creuades.

Per molt que s'haja usat i que s'estiga familiaritzat amb ell i amb l'ACA, no deixa de sorprendre i de meravellar que, al llarg de tants segles, s'hagen pogut mantenir les referències, i que, en la immensa majoria dels casos, encara es puguin localitzar els documents, amb més o menys treball, si no s'han perdut. En la referència núm. 1.775 s'indica que el document inclòs al foli 45 del registre 3 de Jaume I queda interromput per continuar en el foli següent, el qual manca, però s'afegeix la recomanació de comprovar si aquest foli està traspaperat al mateix registre, com sol ocórrer en fer-se una *nova compaginatio* o per altra causa. I si hom pren aquest volum, que correspon a l'actual número 10, es pot comprovar que el foli solt en aquell moment és el 66 bis v de la numeració actual, lloc on fou col·locat en el moment de la seua nova relligadura. Alguna cosa pareguda ocorre amb la referència núm. 2.804. Quan es contempla aquesta realitat, des de la distància de

més de quatre segles, sobta que s'haja pogut conservar tan fidelment i, quasi de manera miraculosa, aquest fràgil muntatge de referències documentals. També resulta sorprenent que de les 1.389 referències documentals als registres, només n'hi ha 9 que no hem pogut localitzar per causes especials. La referència 291 pertany a un registre *Itinerum* d'Alfons el Magnànim que ja mancava al segle XVIII;⁶⁴ la referència núm. 473 pertany a un registre *Itinerum* de Ferran II també perdut i les referències 1.208, 1.253, 2.057 a un registre *Pecunie* que igualment sabem que ja mancava el segle XVIII; les referències 1.823, 1.835, 2.657 i 2.679 corresponen a l'anomenat *Diversorum viridi*, perdut, com els anteriors, des de fa molt de temps.⁶⁵ Tanmateix, d'alguns dels documents desapareguts, especialment dels pergamins, és possible, amb paciència, trobar-ne la còpia de registre, com ocorre, per exemple, en el cas de les referències 1.917 i 1918. Per aquesta raó, el nombre de documents citats que no s'han pogut localitzar és, en realitat, lleugerament inferior als 111 esmentats abans.

En definitiva, *Liber patrimonii regii*, no és només un índex de documents més o menys útil o curiós. És també una exposició sistemàtica, diacrònica i sincrònica, de l'estat del Reial Patrimoni, i del seu procés constant de desintegració i recuperació, per la qual cosa, tot i que amb deficiències, ofereix una síntesi de la història feudal del Regne de València. Els documents inclosos abasten des de la conquesta de València per Jaume I (n'hi ha algun d'anterior) i s'interrompen generalment amb el regnat d'Alfons el Magnànim. És, per tant, una font fonamentalment medieval. De la mateixa manera, hem d'assumir que la informació recollida no és exhaustiva, sinó selectiva, perquè tendeix a donar una visió dels negocis jurídics el més favorable possible per als interessos de la Corona. Tot i això, roman com un testimoni de primera mà sobre l'eficàcia de l'organització administrativa de la monarquia hispànica durant el regnat de Felip II, assentada al seu torn en bona part sobre una desenvolupada administració arxivística. També és un monument cultural primordial, una obra de gran magnitud feta per individus que posseïen una profunda formació jurídica i una dilatada experiència, els quals, a la seua manera i segons les seues possibilitats, van contribuir, amb el desenvolupament d'aquestes tècniques burocràtiques i d'organització de la informació, al naixement del món modern fins i tot en major mesura que d'altres figures millor conegudes de la vida intel·lectual del seu temps.

LA NOSTRA EDICIÓ

La major dificultat per a fer ús del *Liber* rau en trobar l'equivalència de les signatures usades a les acaballes del segle XVI amb les actuals. S'ha de tenir en compte que l'ACA funciona com institució arxivística de manera ininterrompuda des de l'any

¶ ⁶⁴ B. CANELLAS Y A. TORRA, *Los registros de la Cancillería de Alfonso el Magnánimo*, Madrid. 2000, p. 81. ¶ ⁶⁵ R. CONDE Y DEL-

GADO DE MOLINA, *Las primeras Ordenanzas del Archivo Real de Barcelona (1384)*, Madrid, 1993, p. 17.

1318 com a mínim. L'organització de l'arxiu i el sistema de referències medieval que es mantenia en vigor quan els comissaris que redactaren el *Liber* van treballar a l'arxiu, fou profundament modificat amb les reformes introduïdes durant els segles XVIII i XIX, que suposaven l'aplicació d'uns criteris arxivístics molt diferents. I encara que cercar l'equivalència actual de les signatures antigues no és una tasca difícil —malgrat que de vegades resulta impossible per la pèrdua de documentació al llarg dels segles— sí que és un treball molt pesat i entretingut, que sovint ocupa molt més temps del que en principi hom podria pensar.

La nostra idea inicial era, potser, més ambiciosa que el resultat final que ací presentem. Aquesta idea anà reduint-se en la mesura que incrementàvem la valoració de la tasca ingent feta pels comissaris, a conseqüència de treballar la font, i copsàvem dia a dia la condició de testimoni impressionant i fidel de la seua època que tenia l'obra, en palesar els seus procediments administratius, el mètode intel·lectual i els coneixements de tot tipus (històrics, lingüístics, d'organització de la informació, etc.) que imperaven a la fi del segle XVI. Finalment, vam decidir de conformar-nos amb una transcripció del manuscrit i de renunciar a introduir més alteracions sobre la literalitat que les estrictament imprescindibles per a una correcta comprensió. L'ordre alfabètic, poc rigorós fins i tot per a l'època, ha estat respectat, com també hem mantingut les grafies originals de les localitats, tot i que s'han actualitzat els topònims i els cognoms a l'índex final, que substitueix el que va a l'inici del *Liber*.

Malgrat que aquesta edició segueix un propòsit declarat de simplificació i de respecte a l'original, no hem volgut renunciar, però, al criteri d'utilitat que féu nàixer l'obra. Per això, s'ha reduït al mínim l'aparat crític amb la intenció de facilitar la seua consulta, tot prescindint d'apreciacions de caràcter menor per a l'objectiu fonamental d'un text que no constitueix un manuscrit literari ni científic. Corregim, sense anotar-los, alguns errors de lectura. Suprimim també els esments a d'altres correccions i esmenes menors fetes pels propis escriptors del *Liber* i les introduïdes per lectors posteriors, puix que no són més que equivocacions de còpia, excepció feta d'aquells pocs casos en què sí que són significatives. Sí que hem afegit o corregit, però, les dates i dades que els escriptors no foren capaços de llegir correctament o que van deixar en blanc. Si els documents mencionats es conserven als registres, citem també el número de foli d'inici i d'acabament. En el cas dels pergamins, si no ha estat possible trobar l'equivalència actual, donem en nota l'antiga, si és que hem pogut descobrir-la. La lletra del manuscrit és clara i, per això mateix, no implica grans problemes de lectura. Com a simple curiositat, s'han mantingut les vacil·lacions en l'ús de la *-i* i la *-j*, que de vegades pot sorprendre, però que no implica mai complicacions insalvables.

Finalment, hem d'assenyalar que els autors del *Liber* copiaren la mateixa expressió de la data que figura als documents originals. Com és de tots ben conegut, a la Corona d'Aragó estigué vigent l'ús de la calendació romana retrògrada i de l'any l'Encarnació fins a 1350, substituïda a partir d'aquesta data pel de la Nativitat. Hi ha també alguns documents datats seguint l'Era hispànica. Nosaltres hem respectat

totes les dates en la seua expressió original, atés que per al públic a qui va adreçada l'edició, amb interessos historiogràfics, no havia de suposar cap dificultat la reducció al còmput actual, per elemental que puga ser la seua formació. Al contrari, reduir les dates hagués introduït més confusió que claredat, i hagués complicat les referències internes, molt abundants. Nogensmenys, sí que hem convertit al nostre estil les dates en els casos d'aquells pocs registres on els autors s'oblidaren de consignar la data, per la qual cosa s'ha hagut de cercar als originals. En aquests casos la data figura en cursiva i entre claudàtors i encapçala l'assentament corresponent.

La taula de localitats amb què s'obri el *Liber patrimonii regii Valentiae* no segueix amb rigor l'ordre de paginació del llibre, però tampoc l'alfabètic. S'ha redactat de bell nou, encara que respectant les grafies i l'ordre en què hi figuren. Aquest índex inicial ha estat completat a la fi amb un altre de persones i llocs, que hauria de ser el que usàs el lector per tal de cercar amb rapidesa les dades que li interessin. S'han actualitzat les grafies i s'ha procedit a localitzar i identificar els noms de persones i topònims quan ha estat possible. D'aquesta manera hem intentat depurar tots els errors, duplicitats i arcaïsmes acumulats pels redactors del *Liber* sense alterar excessivament la fidelitat a un original que té, com ressaltàvem abans, valors que convé de preservar.

Per tal de redactar aquest índex i de poder mantenir les referències internes, hem numerat correlativament tots els assentaments de l'obra, incloses les notes marginals i les afegides posteriorment. Aquest número d'ordre modern, en negreta, obri cada assentament, que es tanca amb la signatura actual del document, en cursiva.

ABREVIATURES

Arm.	Armari
fol.	<i>folium</i> , -ii/ foli
l.	<i>libra</i> , -ae
llib.	llibre
llig.	lligall
M.R.	Maestre Racional
num.	<i>numerus</i> , -i
núm.	número
Pergs.	Pergamins
reg.	registre
ref.	referència
s.	<i>solidus</i> , -i
S. M.	<i>Su Majestad</i>
ss.	següents
v.	<i>verso</i>
V.	Veure

Liber patrimonii
Regii Valentiae

[PREÀMBUL]

Liber Patrimonii regii Valentiae, in quo notantur ea quae Barcinone ex archivo regio et archivis magistri rationalis et balliae generalis extracta sunt ad elucidandum seu (ut vulgo dicitur) capibreviandum in regno Valentiae regium Patrimonium. Quae omnia, cum in aliis primum codicibus, scilicet in adversariis non satis ordinate scribi potuerint, postea sunt hic eo quo decet ordine composita.

Coeptum fuit opus id totum per commissarios regios ad id deputatos, nobilem D. Ferdinandum Maymo, locumtenentem generalem in officio balliae generalis Cataloniae, et doctorem Hieronymum Manegat, canonicum tunc barcinonensem, et Gasparem Aegidium Polo, valentinum primum coadiutorem officii magistri rationalis regni Valentiae. Deinde vero dicto Gaspari Aegidio Polo iam vita functo, successit Julianus Aegidius Polo, eius filius. Itemque dicto Hieronymo Manegat in regium Cataloniae cancellarium assumpto et negotiis cancellariae nimis occupato, suffectus est doctor Ludovicus Sans, canonicus Barcinonensis.

Finitum fuit opus hoc mense maii MDXC.

*Í*ndex locorum et rerum
quae in
hoc libro Regii patrimonii
Valentiae continentur*

A

ALACANT	ALJUBEA
Villa ALGEZIRAE, vulgo ALZIRA	Alcarea de AYAL
ALBAYDA	ALBAYRENI
ALFANDEGUELLA	ALANS
ALCOY	ALBINYEN
ADOR, aut AUDOR	AZAUT
ANDILLA	ALCUCES
<i>ALCOBRA</i>	ALAQUAS
ANTELLA	ALTEA
ARENOS	ALMONAZIR
ALCODAR	ASP
ALQUERIA NOVA	ALBORAIG, aut ALBORACHS
ALCALA DE GALLINERA	ALMODOVAR
ATREYELLO	ALBATERA
ALQUELLELM	Villa et vallis de AYORA
ALHANEGIN	Castrum del ARCH
ABENCURBULIN	<i>AÇOGRA</i>
ALIBAYT	ALCAYBA. LOCAIBA
ARRAHAL	AGUILAR
ALMEDIXER	AGUILAR
ALMOÇAROF	ALBERICH
ALPONT	ALTURA
ADEMUS	ALCUBLES
ALTAMIRA	ALCOCER
ALMENARA	ALCOCER
<i>ALHAHUIR</i>	Alcarea dels ADALILS
AZUEBA, aut ATZUEBA aut AZUBEBA	Castrum et vallis de ALAGUAR
	ALFARA
	ALBALAT

* En cursiva les localitats afegides d'una mà posterior.

ALBALAT aut ALBALAT SEGAIRENT
 ALBALAT
 ALCAU
 AYN
 ALMEXERTA
 ALMEXERA
 ALFEIG
 AMPADARS
 ALCUDIOLA
 ALCANTERA
 ALAZQUER
 AYELO
 AYECOR
 ALMONEDI, sive ALMORADI
 ALBORGI
 AGOST
 ALBORAYA
 ALMACERA
 AGRES
 ALCUDIA in termino de Agres
 ALCUDIA DE CARLET
 ALHARB
 ALCUDIA DE FANZARA
 ALCUDIA DE VEO
ALCUDIA iuxta Cillam
 ALCUDIA, in valle de Uxo
 LES ALQUERIOLES
 VALL DE ALFANDEC
 ALCALA
 ALGENET
 ALMUÇAFES
 ALARC
 ANNA
 LA ALMUNIA, in horta Xativae
 VALL DE AYGUES VIVES
 ARES
 ALBOCACER
 ALCAPDET
 ALFAFAR, in horta Valentiae
 ALFAFARA
 ALFOFARA aut ALFAFAR in termino de
     Bocayrent
 ALEDUA, in termino Algezirae
 ALCACER
 ALGAR
 ALGAR

ALCOLEJA
 ALFARB
 ARGELITA
 AYTONA
 ALCUDIA
 ALMIEZA
 ALMISRA
 ALMISERA
 ALCALA
 ALÇOÇAYBA
 ALCOBAYA aut OLOCAYBA
 ALMEREIX
 ALMORIG
 ALMAÇORA
 Alcarea de AVINAGRINA
 ADRELL, aut HADRELL
 Locus de ALCUDIA, alias vocatus de BENI-
     GAFULL
 ALFARELLA
 LES ALMOXARAQUES
 ALMUDAYNA
 ALFAT
 ALDAYA
 ALBUFARIA ET DEVESIA VALENTIAE
 ALBALAT, aut ALBALAT EPISCOPI DERTU-
     SAE
 ALBALAT
 Locus de AVENIONE
 ACAVA, AYTANA, vel AYATANA
 Castrum de APILIA

B

BOCAYRENT
 BIAR
 BECHI
 BINALESA
 BORRIANA, aut BURRIANA
 BENIMOCAR
 BUNYOL
 BESELGA
 BETERA
 BENIAMOR
 BARCHELL, aut BARXELL
 BENILLOBA

BENIFALLIN
BICORP
BENEDRIZ
BIXQUERT
BENIFARAIG, in termino Algezirae
BENIXALONI
BENIXAMA
BENIMODOL
BENIPARELL
BENIOPA
BENIPESCAR, aut BENIPEXCAR
BENICARENA
BONREPOS, aut BELLREPOS
BORRIOL
BOLBAYT
BAYREN
BERDIA aut BERDIU
LES BARRAQUES, alias SANT PERE DE BE-
LLMONT
BENIDORM
BENIOMA
BENIGALADA
BEMBRASIN, aut BENIBRASIN
BENIMUÇA
BENIACIM, aut BENIATIM
BENIARDA
BENIMANTELL
BENICECLI
BENAURELL
BARG
BARC ALIEBAL
BENICACIM
BENEXEP, aut BENAXEP
BUSERA, aut BUSETA
BENAGUAZIR
BENIBUQUER, aut BENIBOQUER
BENIATZIR
BENIOMER
BENAXAR
BENICAU
BENALBUC
BENIMACLET
BELLOC, aut BELL LLOC
BENISA
BENIFAYLON, aut BENIFAYO
BENIFAYRO

BENEVITES
BEMUAYRE
BENITULEYMEN
BENIÇAHADA
BENIÇAAT
BENIGASLON
BENICASTLO
BINALAROS, aut BINAROS
BENICASTLO, aut BENICARLO
BURJAÇOT
BENIGAFULL
BENIFAÇA
BENIMUSLEM
Locus de BENISANO
BENISANO
BENISERON
BINAMARGO, aut BENIMARGO
BUGARRA
BENAESSA
BENAXUEY
BENIHAMER, aut BENIAMER
BENICHAER, aut BENITHAER
Castrum et terminus de BORRO
BARBUNCHEN
S. BERNAT, alias RASCANYA
BENIEMA
BANYOS
BELCHIT
BENEXIDA
BENEXIDES
BENIACAF

C

CASTELLO DE LA PLANA, alias CASTELLO
DE BORRIANA, aut CASTELLO DEL CAMP
DE BORRIANA
CASTELLO VELL DE SALAS aut de SAS
CASTELLHABIB, aut CASTELLFABIB
CAVES
COIX
CARLET
COCENTAYNA
CHINOSA
LA CREU, in horta Valentiae

CORBERA
CINYENT aut CYNYEN
CARCER
CARRICOLA, aut CORRICOLA
COLATA
CHULELLA
CARBONERA
ÇUCAYNA
CABDET
CHUROLAS
CALP
CHIRILLENT
CULLA
CALAPORRA
CAUDIEL
CANALS
CRESPIN
CASTELLMONTA
CULLERA
ÇUECA
CANYELLES
CHILET
SANTA COLOMA DE QUEMALO
CASTILIO (*sic*) DE PALMA
CASTALLA
CONFRIDES
COFRENTES
CHIVA
CHESTALGAR
CAMPANAR
ÇUERIA, ÇUERA
ÇAYDIA
CALLOSA, vulgo dicta CALLOSA DE SARRIA
CABANES
CABANES
CASTRUM DE CARCER
VALLIS de CARÇRE
ÇUEYQUIA
CASTIEL
CALBANELL
CABEÇO
CAURELL
Locus CASTILIONIS TERMINI XATIVAE,
vulgo CASTELLO DE XATIVA
CHELLA aut SELLA

LA CELLA, in termino Deniae
CHILCHES
CHEST
CORTES
CATADAUR
CASTELLO DE RUGAT
CATARROJA
CAUDEN
COVES DE BERIG
LES COVES aut COVES DE AVIN ROMA
CALIG
CANET
CENIERA aut CEVIERA
COTES, termino Algezirae
COTES, in valle de Carçre aut termino
Xativae
CASTRUM DE CHIRELLO aut XIRELLO
COTAR
CORTIXELLES, aut CORTICHELLS
COTILLEN
ÇILA
CINEGA
CHELVA
CALLES aut COLLES
TURRIS DE CASTRO
CAP DE ALJUP
CHUMILLA
CHILVELLA
CRIVILLENT, aut CLIVILLENT
CONILLERA
CHOVA
Castrum et vallis de CASTELL DE CASTELL
Castrum et vallis de CASTRO
Castrum de CASTELL
CARCAXENT
CALLOSA, aut CALLOSA DE ORIOLA

D

DENIA
DUBOT
LA DAYA
DURAN
DOMENYO
DOSAYGUES
LO DOTZE

E

Castrum et villa de ELCHIO, vulgo EILG
ENGUERA
EYRB
ELCHA
ELDA aut ETLA
ESPADELLA
EXARESA
ENOVA
Villa et vallis de EXALO
ESLLIDA
Vallis de EBO
ESPIOCA
Alcarea D'EN ESPLUGES
EXERA o EXERACHO

F

Castrum et vallis de FINESTRAT
FAVARA
LA FONT
FOYOS
FLAÇOQUER
FRADELL
FRAGA prope Cocentaynam, alias FRAGA
DELS ABATS
FRANCAVILA, alias POPULA DE BELLVIS
LA FOYA
FAVANELLA
FANZARA
FONDOS
FAURA
FORMINYAN
FORNA
FORTALENY
FARNALS
LOS FRARES
Campus de FARSIREIG, aut FALSIREIG
Olivarium vocatum FRANGI
FORNALS
FERRERON
LA FONT DE LA FIGUERA

G

GANDIA
GUADACEQUIES
GALLINERA
GAVARDA
GAYANES
LA GARROFERA
GUICENA
GUARDAMAR
GODALEST aut GUADALEST
GODELLA
LO GENOVES
GILUELLA
GILET
GEST, GESTALGAR, et alia incipientia per
GE aut GI
LA GATA
GORGA
GALLUR
GARIUS
GETANA
Castrum et villa de GARGIO

I

IBI
IFACH
JUMILLA
JOVA, JULELLA et alia incipientia per JO aut
JU
LA JANA
SANTA ILLA
IRI, alias TORRRE DE LES MAÇANES
JATANA aut JATAVA

H

HUAEGIL

L

LLIRIA
LUCHENT

LUDIEN
LLOMBO
LOCAYBA aut ALACAYBA
LIBER
LAURI
LENDENYA
LLOMBAY
LIRIET
LORIGUIELLA aut LORIGUILLA
LABAYREN
LENXE
LAURET
LADEA
LA NOCIA
LA RAB
LAURO

M

MORELLA
Villa MURIVETERIS, vulgo MORVEDRE
MOLINELL, in termino Deniae
MONNOVER
METET
MURTA
MONTICHERVO
Castrum de MONTETORNESIO, vulgo
MONTORNES
MASTARELL
MACALET aut MARÇALET
MONSERRAT
MORERIA DE LLIRIA
MIRAMBELL
MAÇALFAÇA
MOXEN aut MOXENT
MARINYEN
MADRONA
MASAMAGRELL
MASANASA
LA MOLA
MATADA
MONCADA, in baronia de Corbera
MONCADA, in termino Valentiae
MONTROY
MONTROY, in termino Deniae

MONTROYO
MARGALIDA
MIRALLS
MOSQUERA
MICLETA
MACASTRE
MILILLA
MILLARS
MAÇALAVEÇA aut MAÇALAVES
Alqueria de MONTETABERNARIO, vulgo
MONTAVERNER
MANISES
MONTARTAL
MASARROJES
MISLATA
MONCOLOBRET
MANCOFA
Salinae de la MATA
Villa SANCTI MATTHEI, vulgo S. MATEU
Militia et ordo Beatae MARIAE DE MON-
TESA, MAGISTER MONTESIAE ET MAGIS-
TRATUS MONTESIAE
MURLA
Castrum et villa de MONTESA
MEZQUITA
MASCARELL
MUSCAYRA
MONCORTON, aut MUNTORTON
MIRAVET
MIRAVALS
LA MOLA
MORA
MONFORT

N

NULLES
NOMPOT
LA NOCIA
NECLIS aut NECLAS
NAVARRES
NUTRIEN
NOVELDA aut NOVELLA
NOVALICHES

O

ORIOLA
OTANELL
OLIVA
OLOCAU
OLOCAU, prope villam de Morella
ORBA aut PUIG DE ORBA
OLOCAYBA
ONTINYEN aut ONTINYENT
OREMBOY
ONDARELLA
ONDARA
ONDA
ONIL
ORPESA
ORCHETA

P

PENAGUILA
PLANES
PANDELL
POBLA DE ARENOS
Alcarea de PARATELLA
PATRAIX
PENA DE XESTALGAR aut PENA DE XU-
LLELLA
PEGO
Castrum de PREGO
PEDREGUER
PETRER
PENIELLA
PETRES, in termino Muriveteris
PARDINES
POLLINOS
LA PERA aut CAMPUS DE LA PERA
PASSARELLA
PEDRALBA
PUTRIES
PANISCOLA aut PENISCOLA
POLINYA
POPULA DE BELLVIS, alias FRANCAVILA seu
VILLANOVA DE RUGAT,
PICACEN aut PICACENT

PENITADELL
Locus de PODIO, vulgo lo PUIG
PALMA
PINET
PUSOL
POLOP aut PALOP
PAUL
POP
PERPUNCHENT
SANCTUS PETRUS DE BELLMONT aut SANT
PERE DE BELLMONT, alias les BARRA-
QUES
PATERNA
POPULA DE BENAGUAZIR, vulgo la POBLA
DE BENAGUAZIR
PINA
PALAÇUELOS
PALANOS
POÇUEL
EL PUEYO aut POYO
POPULA TORNESIA, vulgo POBLA TOR-
NESA
POPULA VALLISBONE
PODIUM DE ORBA, vulgo PUIG DE ORBA
PILES
PUSOL
PADULL
PERRO, Alquerías.

Q

QUESA
QUART in termino Valentiae
QUART
QUARTELL in termino Muriveteris
QUART, in termino Muriveteris
LA QUEMA
QUEMALO

R

RUGAT
Alcarea de RUGAT
RUÇAFA

Lo REAL DE GANDIA
REBOLLET
RAFALGUARAP
Castrum de RIPARUBEA, vulgo RIBARRO-
JA
RABISANCHO
Lo REAL DE XATIVA
RELLEU
La ROCA
RIOLA
ROCAFORT
RABAT, in termino ORIOLAE
RAFALCOFER
RASCANYA
Alcarea del RAVAL
RAFALELL
REÇALANY
RAFALET, aut lo RAFALET
Locus d'en RIBAU, RUBAU
LO RAP
RAFAL
RAHAL
RAHAL
RAHAL
REAL in horta Valentiae
RIOLA in termino Penaguilae
Locus de RAFALGERIO, aut RAFALGUE-
RIN

S

Civitas SUGURBI, vulgo SOGORP
SALINAE DE SALLENT
SINARQUES
SALINAE DE LA MATA, alias DE GUARDA-
MAR
SIRAT
SEXONA
SERRA DE ESSLIDA
SELIM
SEGAYRENT
SULLANA aut SOLLANA
VALL DE SETA
SONEJA
SETA
Alqueria de SEGONA

SETAYGUES
SENIERA aut SEVIERA
SARGANELLA
SANCHET
SAGRA
SAGARRIA aut SEGARRIA
SANCTA ILLA
SERRELLA
LA SERRATELLA
SINEGA
LA SALZADELLA
SUMACARCER
SUCAYNA
SARANYANA, aldea Morellae
SINYENT
SEXARA
SORITA, aldea Morellae
SOT
SEGART aut SAGART
SUECA
SUERA
SAYDIA
Villa SANCTI MATTHEI, vulgo SANT MA-
TEU
La SERRA, aut la SERRA DE FINESTRAT
La SERRA, in Magistratu Montesiae
Villa seu locus de SERRA
Castrum seu locus de SERRA
SARRA aut SACRA
SERRALBA
SILLA
SEGURA

T

TARBENA
TORRES
LA TORE DEN FOLLET
Castrum de TURRIBUS TURRIBUS, vulgo
TORRES TORRES
TORRE DE LES MAÇANES
TORMOS
Locus de TERMIS
TORREBLANCA
TORRECHIVA
TOUS

TUEXA
TOLIO
TIBI
TURRIS DE TORROSELLA
TORROZIELLA
TURIS aut TORIS
TORO
TERRATEIX aut TERRATEIG
TORRENT
TAULADA
TOGA
TERNILS
Castrum et vallis de TRAVADELL
TERESA
TRENUS
TRIBUS
TRAYGUERA
TIRIG
TORMON

V

VALENTIA
VALENTIA CIVITAS
DE CANONICATU REGIO SEDIS VALENTIAE
DOMUS SEU HOSPITALE ET MONASTERIUM SANCTI VINCENTII IN CIVITATE VALENTIAE
DE JURE VULGO DICTO LA QUEMA, IMPOSITIO IN CIVITATE ET REGNO VALENTIAE ET ALIIS TERRIS DOMINI REGIS
VILLA REGALIS, vulgo VILAREAL
VILAJYOUSA
Locus del VILAR
VIVER
Castrum et VALLIS DE UXONE, vulgo VALL DE UXO
VALL DE AIGUES VIVES
VILAFORMOSA
VILAVELLA
VILAFAMES
VINALOBA
VALLBONA aut POPULA VALLISBONAE

VILAMALEFA
VALLAT
VILLORES
VILAMARCHANT
Castrum et vallis de VILALONGA
Castrum et vallis de VEO
VISTABELLA
VILANOVA
VILANOVA DE RUGAT
VALLDIGNA
VALL DE ALFANDECH
VALL DE CASTELL DE CASTELL
VILALBUIG
UNIL
VILAMAJOR
VALLIMANYA aut SERRA DE VALLIMANYA

X

XATIVA
XOT
XERA
XIRLA
XATOS
XARACO
Castrum de XIRELLO
XIRILLEN
XINOSA
XELVA
XELLA
XARAFULL aut XERAFULL
XALANS aut XALANT
XIRLES
XENQUER aut XANQUER, et XINIQUER
LA XARQUA
XELO
XALO
XERICA
XABEA
XOVA

Z

ZARRA aut ZACRA
ZANETA

A

ALACANT ||¹

1.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1306, 307, 308, fol. 170, est privilegium continens incorporationem regiae Coronae de villis de Alacant, Oriola, Elchio et Guardamar cum suis terminis. 15 calendas julii 1308. Et ibidem est executoria.

Reg. 205, f. 170.

2.

2. Et ibidem, fol. 172, est alia incorporatio praedictorum. Et fol. 173 exequutoria, prout ibi latius est videndum.

Reg. 205, ff. 172v-173 i 173v-174.

3.

3. Et ibidem, fol. 188 et 189, sunt aliae confirmationes dictae incorporationis, 8 calendas augusti 1308, prout ibi latius est videndum.

Reg. 205, ff. 188v-189.

4.

4. Vide sub Oriola, fol. 202, a num. 3 usque ad 7.

V. refs. núms. 1.967 a 1.971.

5.

5. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1356, 57, fol 155, rex Petrus 3 promittit et vowed ad Deum non separare a regia Corona villam de Alacant, nec per modum etiam infeudationis. 7 decembris 1356.

Reg. 899, ff. 155v-156.

6.

6. Et dictae incorporationis confirmatio est in Gratiarum dicti regis Petri 3, de annis 1366, 67, fol. 25. 5 octobris 1366.

Reg. 913, ff. 25v-26.

7.

7. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1386, fol. 33, est executoria facta 15 octobris 1386 de venditione facta per regem 6 dictorum mensis et anni Petro de Scintillis de castro et villa Alicantis. Et vide plura in dicto registro super executione dictae venditionis.

Reg. 1.005, ff. 33-34.

8.

8. In registro regis Petri 3, intitulo Commune 7 sigilli secreti, anni 1386 Bartholomei Sirvent, fol. 115, attento quod concesserat alcaydiam castri Alicantis Joanni Barutelli ad vitam cum salario assueto et quod illam debebat dimittere ratione venditionis de dicto castro et villa Alicantis per ipsum regem factae cum instrumento gratiae nobili Petro de Scintillis, ideo dictus rex concedit dicto Joanni Barutelli mille florenos auri Aragonum. 8 novembris 1386.

Reg. 1.292, f. 115.

9.

9. Et ibidem consecutive est provisio, qua dictus rex mandat Petro de Scintillis quod, ex pretio pro quo fuerat illi facta tunc venditio per ipsum regem mediante perpetuae gratiae instrumento de castro et villa Alicantis, solvat Joanni Barutelli 700 florenos in solutum prorata illorum mille florenorum ipsi Barutelli concessorum per ipsum regem, ut supra continetur, quae provisio est 8 novembris 1386.

Reg. 1.292, f. 115.

10.

10. Vide alia quae notantur sub Oriola, fol. 202, a num. 15 usque ad num. 18.

V. refs. núms. 1.980 a 1.983.

11.

11. Et vide etiam incorporationem sub Valentia, fol. 287, num. 71.

V. ref. núm. 2.704.

12.

12. In Itinerum 18 regis Ferdinandi 2, fol. 88., est commissio regia, 23 februarii 1492, Didaco de Torres, baiulo generali Valentiae, super appellatione interposita per universitatem de Alacant a sententia lata per magistrum rationalem Valentiae et locumtenentem thesaurarii generalis, commissarios regios, cum qua declararunt dictam universitatem debere privari et non gaudere privilegio sibi concesso immunitatis maridagiorum, coronationum et aliarum gratiarum.

Reg. 3.649, f. 88v.

villa ALGEZIRAE, vulgo ALZIRA ||^{1v}

13.

1. In armario Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco A, est cartha facta 7 idus novembris 1241 cum qua Petrus archiepiscopus dedit in feudum Jacobo regi tertiam partem decimae villae de Algezira et terminorum suorum cum dicta terra esset restituta cultui christiano.

Pergs. de Jaume I, núm. 859.

14.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] A 4 de las nonas de maio de 1278, el señor D. Pedro 3 de Aragón otorgó poderes a Simón Arnedo para defenderle en la causa contra Ferrando de Oblites sobre la heredad llamada Galea que S. M. poseía en el término de Algezira (Alcira). Registro 40, f. 100.

15.

2. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco K, est cartha cum qua, facta mentione de privilegio concesso per regem Jacobum 1 priorissae et monialibus ordinis S. Mariae Magdalenae super construendo eorum monasterio apud Algeziram, in quo privilegio concesserat et dederat idem rex Jacobus redditus, scilicet, census, partes ac jura quae habebat in molendinis Guilielmi Molinerii et in molendinis Guilielmi de Comadors et in aliis duodecim aut terdecim molendinis ibi expressis, et 720 s. censuales qui dicto regi fiebant pro fanecatis Xativae, et 330 s. censuales qui eidem regi fiebant pro vineis Xativae, et 60 morabetinos censuales quos recipiebat in carniceria Xativae, et 60 s. quos recipiebat in pascaria Xativae, et 30 s. quos recipiebat pro quodam furno, et 22 s. 6 (aut 27 s. 6) pro quodam furno Xativae, et 20 s. pro alio furno in Xativa, et 40 s. pro alio furno, et 10 s. pro alio furno d'en Jusseu, confirmat rex Petrus dictis priorissae et monialibus dictum privilegium quantum ad ea, scilicet, quae ratione donationis praedictae possidebant de omnibus praedictis datis per regem Jacobum. Quae confirmatio est 7 calendas decembris 1279.

Pergs. de Pere II, núm. 173.

16.

3. In Gratiarum regis Alfonsi 2, de annis 1285, 86, fol. 57, est incorporatio regiae Coronae de villa Algezirae facta per dictum regem Alfonsum die 5 calendas maii 1286.

Reg. 64, f. 57v.

17.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Al f. 89 del registro 78, se halla la donación vitalicia a Bertrán de Casals de un castillo en Alzira, cerca del cementerio de Santa María, a 12 de las calendas de maio de 1289.*

18.

4. In Diversorum regis Jacobi 2, fol. [*en blanc*], est concordia facta inter regem Jacobum et Ferrandum, eius fratrem, super castro de Albarrazino, dato per regem Petrum, eius patrem, dicto Ferrando, et super locis de Algezira et de Liria, datis per dictum regem Petrum Agneti, matri dicti Ferrandi, et per dictam Agnetem datis dicto Ferrando. Et promisit rex dare dicto Ferrando 100.000 s., de quibus dedit ei statim 20.000 s., et residuos 80.000 erat ei daturus infra tempus ibi expressum. Et dictus Ferrandus promisit ei restituere instrumenta dictarum donationum et facere ei difinitionem de quovis jure quod haberet contra dictum regem quavis causa, prout ibi latius est videndum. 3 idus martii 1307.

Reg. 24, f. 86v.

19.

5. Et in eodem registro, fol. [*en blanc*], est instrumentum difinitionis et remissionis factae regi Jacobo per dictum Ferdinandum, filium regis Petri, de omni jure et actione quam haberet contra eum ratione castri et villae de Albarrazino sibi dati per regem Petrum, et ratione ville de Algezira, et castri et villa de Liria, de quibus idem rex Petrus fecerat donationem Agneti Çapata, matri dicti Ferdinandi, et de quibus ipsa mater sua fecerat ei donationem. Et confitetur pro praedictis recepisse 100.000 s. regalium Valentiae. Pridie calendas junii 1308.

Reg. 24, ff. 86v-87v.

20.

6. Et ibidem, fol. [*en blanc*], est apocha de dictis 80.000 s., ubi constat quod dictus infans restituerat dictas duas carthas donationum. Pridie calendas junii 1308.

Reg. 24, ff. 87v-88.

21.

7. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1325, 26, 27, fol. 120, est donatio facta Poncio de Vilariacuto de regali regio quod rex habebat in villa de Algezira. 17 calendas junii 1326.

Reg. 228, f. 120v.

22.

8. Vide sub Oriola, fol. 202, num. 7.

V. ref. núm. 1.971.

23.

9. Et vide incorporationem sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et 13 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

24.

10. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1336, 37, fol. 30, est incorporatio regia Coronae de villa Algezirae et eius terminis facta per regem Alfonsum 2, die 5 calendas maii 1286. Et dictae incorporationis confirmatio per dictum regem Petrum die 5 idus octobris 1336.

Reg. 860, f. 30v.

25.

11. De quadam alcarea et molendinis in termino Algezirae, vide sub Vilallonga, fol. 310, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.927 i 2.928.

26.

12. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha cum qua Andreas Clariana et Francisca, coniuges, vendunt regi Petro quatuor fanecatas terrae in termino dicto Lo Alfaç, in horta Algezirae, pretio 80 l. 5 julii 1382.

Pergs. de Pere III, núm. 3.122.

27.

13. Et ibidem est cartha apochae pretii dictae venditionis, facta, 29 julii 1382.

Pergs. de Pere III, núm. 3.125.

28.

14. Et ibidem est alia venditio facta 28 julii 1382 per Jacobum de Martorello regi Petro de dominio directo et censu quatuor solidorum super duabus fanecatis terrae ex dictis quatuor fanecatis, et apoca de pretio 220 s.

Pergs. de Pere III, núm. 3.124.

29.

15. Vide sub Bemuyayre, fol. 66, num. 1.

V. ref. núm. 726.

30.

16. In Venditionum 7 regis Joannis 1, de annis 1393, 94, fol. 10, est venditio facta per regem Joannem et Yolantem reginam universitati villae Algezirae de 7.000 s. annualibus, quos dicta universitas regi faciebat pro peyta ordinaria, et 100 s. annualibus, quos sarra-ceni dictae villae regi faciebant pro peyta, et 2.395 s. in diversis censibus cum laudimiis, faticis et directo dominio, quos respondebant regi diversae personae in dicta villa et eius terminis, et salinas et gabellam salis dictae villae, et pedagium, et pensum et almodinum dictae villae, pretio 12.500 florenorum. 25 octobris 1393.

Reg. 1.935, ff. 10v-15.

31.

17. Et in eodem registro, fol. 38, est instrumentum gratiae de dicta venditione.

Reg. 1.935, ff. 38-40.

32.

18. Et eadem venditio est in registro intitulado Venditionum regis Joannis et reginae Yo-lantis, de anno 1393 usque 99, fol. 1.

Reg. 1.937, ff. 1-5v.

33.

19. In Itinerum 27 regis Alfonsi 4, de annis 1440, 41, 42, fol. 150, est venditio cum gra-tia redimendi facta Ludovico Cornell de omni imperio alto et basso, mero et mixto, et omnimoda jurisdictione in locis suis de Alberic, La Foya et Benifaraig, in termino villae Algezirae, pretio 300 ducatorum. 14 septembris 1441.

Reg. 2.774, ff. 150-151v.

ALBAYDA ||^{2v}

34.

1. In registro regis Petri 2, de anno 1280 usque 84, signato cum D, fol. 160, est donatio per dictum regem facta Conrado Lanceae in feudum honoratum absque servitio de cas-tro, villa, villis et alcareis de Albayda et eius terminis. 15 calendas decembris 1279.

Reg. 44, f. 160v.

35.

2. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 88 et 92, est donatio in feudum, facta ad ser-vitium quatuor equorum armatorum per regem Jacobum Berengario de Villariacuto, de castro et villa de Albayda et turri de Carricola, devolutis ad Curiam regiam per crimen Conradi Lanceae possessoris. 16 calendas augusti 1296.

Reg. 287, ff. 88v i 91v (ff. 52v i 55v de la foliació moderna).

36.

3. Et eadem donatio in feudum est etiam in registro Gratiarum [*afegit: 2*] regis Jacobi 2, fol. 213.

Reg. 194, f. 213v.

37.

4. In libro intitulado Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 278, est homagium factum 3 calendas januarii 1315 per Bernardum de Villariacuto pro castro et villa de Albayda.

Reg. 25, f. 279v.

38.

5. In Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 298, est homagium praestitum per tutorem Bernardini de Vilariacuto pro castro et loco de Albayda. 4 calendas aprilis 1324.

Reg. 25, f. 298v.

39.

6. In Gratiarum regis Jacobi 2, de anno [*en blanc*], fol. 102, est reparatio facta de donatione in feudum notata supra, num. 2 et 3, ad supplicationem Bernardini de Vilariacuto, haereditis dicti Berengarii de Vilariacuto. 8 idus maii 1326.

Reg. 228, ff. 102v-103.

40.

7. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, est cartha homagii praestiti per tutorem Bernardi de Vilariacuto pro castro et villa de Albayda et turri de Carricola regi Alfonso, die 6 calendas novembris 1328.

Pergs. d' Alfons III, núm. 254.

41.

8. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 44, est quoddam memoriale feudorum Valentiae, et ibi inter alias est nota sequens: Castrum de Albayda in regno Valentiae tenetur in feudum pro domino rege et fuit praestitum homagium.

Reg. 287, f. 44 (f. 195 de la foliació moderna).

42.

9. In Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 234, est homagium praestitum per Berengarium de Vilariacuto [*interlineat: filium Bernardi de Vilariacuto*] pro castro et villa de Albaida et turri de Carricola, cum alcareis, terminis et suis pertinentiis in regno Valentiae. 10 calendas februarii 1336.

Reg. 557, f. 234 (f. 179 de la foliació moderna).

43.

10. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, extra saccos, sunt diversae carthae simul ligatae, et in dorso superioris legitur scriptum literis antiquis hoc pacto: Haec instrumenta homagiorum feudorum Valentiae sunt claudenda per Mattheum Adriani. Et ibi inter alias est cartha homagii facti per Jacobum de Romanino, tutorem Joannis de Villariacuto, pro feudo locorum de Albaida et Carricola, nonas maii 1347.

Pergs. de Pere III, núm. 1.259.

44.

11. Super feudo de Albaida, vide in libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 35 et 36, anno 1348.

Reg. 1.477, ff. 35 i 36.

45.

12. Et in eodem libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 36, est mandatum factum detentoribus castri et loci de Albaida, 7 idus septembris 1348, de tradenda potestate.

Reg. 1.477, f. 36.

46.

13. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1370 usque 77, fol. 184, est venditio facta Raymundo de Vilanova de mero et mixto imperio et jurisdictione criminali, et dominio feudali et servitio quatuor equorum armatorum et quovis jure commissi regi spectantibus in Albayda et Carricola, quae recuperaverat rex ab haeredibus Joannis de Villariacuto, cui Joanni ea vendiderat idem rex cum instrumento gratiae. Quam venditionem fecit praedictus rex dicto Raymundo pretio [*en blanc*] s., die 28 martii anno 1377.

Reg. 998, ff. 184-187.

47.

14. Et in eodem registro, fol. 189, est instrumentum gratiae de dicta venditione.

Reg. 998, ff. 189v.

48.

15. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1377, 78, fol. 117, rex, facta mentione quod in contractu venditionis factae per Garciam de Loris et alios procuratores regios Joanni de Villariacuto, quondam, de mero imperio et jurisdictione criminali, alta et baxa, et jure feudali, et potestate loci de Albayda et servitio quatuor equorum armatorum, trium pro Albayda et unius pro loco de Carricola, et de jure commissi dictorum locorum, fuerat per dictos procuratores concessum quod dictus Joannes posset onerare 3.000 s. censuales super Albayda pretio 36.000 s., ita quod ipsos redimeret incontinenti, cum dicta omnia sibi vendita fuissent redempta per regem, et quod rex, facta redemptione de praemissis seu consignatione et depositione pretii, praedicta omnia, scilicet, merum imperium et alia

supradicta, vendiderat Raymundo de Vilanova, qui venditionem fecerat de dictis omnibus Berengario de Vilariacuto iuxta quandam sententiam latam per infantem Martinum, arbitrum inter dictos Raymundum de Vilanova et Berengarium de Vilariacuto, ideo rex, proxime dictam venditionem laudans, concedit dicto Berengario ad redimendum dictos 3.000 s. censuales et alia onera super dictis locis per dictum Joannem de Vilariacuto imposita tempus decem annorum computandorum a tempore redemptionis per regem de praedictis faciendae, et ad onerandum alia censualia super dictis locis. 11 novembris 1377.

Reg. 931, ff. 117-118.

49.

16. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1377 usque 80, fol. 14, rex, die 10 novembris 1377, approbat supradictam venditionem factam de praedictis per dictum Raymundum de Vilanova Berengario de Vilariacuto.

Reg. 999, ff. 14v-18.

50.

17. In libro 1 Feudorum regis Joannis 1, fol. 9, est commissio facta per dictum regem, 10 martii 1387, Juliano Garrius ad faciendam luitionem meri et mixti imperii et jurisdictionis criminalis altae et baxae, et juris feudalis seu dominii ratione feudi et potestatis, et alterius juris regii et servitii quatuor equorum armatorum, trium scilicet pro Albayda et unius pro Carricola, et cuiusvis juris commissiis regi spectantibus in praedictis locis de Albayda et Carricola. Quae omnia fuerunt vendita per regem Petrum 3 Raymundo de Vilanova cum instrumento gratiae, et per dictum Raymundum Berengario de Vilariacuto pretio 36.000 s. cum instrumento gratiae.

Reg. 2.007, f. 9v.

51.

18. Et in eodem libro, fol. 10, mandatur procuratori fiscali Valentiae ut, facto deposito pretii dictae luitionis, faciat emparam in ipso, quia dictus de Vilariacuto erat inculpatus de enormibus criminibus et alienaverat plura de dicto feudo sine licentia regia.¹ 10 martii 1387.

Reg. 2.007, f. 10v.

52.

19. In libro 1 Feudorum regis Joannis 1, fol. 13, est donatio facta de omnibus praedictis Carrociae de Villariacuto, facta mentione quod procuratores regis Petri 3, calendis februarii 1356, ea vendiderant cum instrumento gratiae Joanni de Villariacuto, patri dictae Carrociae, et postea idem rex Petrus 3 ea recuperaverat et vendiderat cum instrumento gratiae Raymundo de Vilanova, et dictus Raymundus dicto Berengario de Vilariacuto, a quo dicta Carrocia ea debebat redimere, soluto dicto pretio 36.000 s. 28 januarii 1387.

Reg. 2.007, ff. 12-13v.

¶ ¹ Ratlat: «liberis».

53.

20. Et in eodem libro, fol. 35 et 36, est litera executoria in favorem dictae Carrociae et emparae realis positae per eam ut dominam feudalem in utili dominio dictae villae. 5 julii 1387.

Reg. 2.007, ff. 25v-26v.

54.

21. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, mandatur per dictum regem dictae Carrociae quod praestet homagium pro castro de Albaida. 22 februarii 1393.

Reg. 2.009, f. 11.

55.

22. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 70, mandatur per dictum regem dictae Carrociae quod praestet homagium pro castro et villa de Albaida et turri de Carricola. 7 martii 1403.

Reg. 2.316, f. 70.

56.

23. In Diversorum 3 regis Martini, de anno 1403 usque 1407, fol. 148, dictus rex, 25 junii 1406, mandat variis personis ibi expressis quatenus compareant coram ipso rege vel eius thesaurario ad recipiendum pretia et faciendum regi revenditionem et restitutionem titulorum rerum ibi contentarum, de quibus per Guilielmum Ferrarii, procuratorem regium ad redimendum regium Patrimonium Valentiae, erat facta luitio de facto, et inter alios mandatur id Berengario de Vilaragut et Carrociae de Vilaragut, super jurisdictione, feudo et potestate, et quatuor equis armatis in baronia de Albayda, venditis cum instrumento gratiae per regem Petrum pro 36.000.

Reg. 2.212, ff. 148v-149.

57.

[Al marge, d'una altra mà posterior, a lápiz:] Vid. reg. 2.936, f. 93[-96] sobre Albaida y Carrícola (reinado de Alfonso V).²

58.

24. In archivo Baiuliae generalis Cataloniae, in Comuni 9 Jacobi Januarii et cetera, fol. 115, facta mentione quod Bernardus Boil, baiulus pro domino rege, et Bernardus Guilielmus, sindici villae de Albaida, requisierant baiulum generalem Cataloniae ut, ex eo quod baiulus generalis Valentiae debebat recipere aliqua laudimia et foriscapia in dicta villa pro domino rege, secundum usum et consuetudinem Barcinonae, vigore certorum privile-

[¶] ² Són diverses les disposicions sobre la recuperació del mer i mixt imperi d'aquests llocs donades per la Corona entre el maig i l'agost de 1447.

giorum concessorum per dominum regem universitati dictae villae, de modo et forma exactionis dictorum laudimiorum, iuxta consuetudines Cataloniae, ideo Jacobus Januarii, regens officium Baiuliae generalis Cataloniae, facit certificationem Berengario Mercaderii, baiulo generali Valentiae, de modo et forma quae servantur in Catalonia in exactione laudimiorum seu tertiorum, et cetera. 16 decembris 1455.

Batllia General de Catalunya, llib. 875, ff. 115-116.

59.

25. In Itinerum 10 regis Joannis 2, fol. 194, constat de venditione facta Berengario Martino de Torres, 4 februarii 1471, de directo dominio, mero imperio, jurisdictione criminali, feudo, potestate, servitutibus equorum armatorum, et aliarum servitutum et jurium regie Curie spectantium in baronia de Albaida, locis de Carricola, et tertio decimo de Montaverner et Colata. Et mandatur Beatrici de Vilaragut et Joanni de Vilaragut, dominis utilibus praedictorum, ut dictum Torres habeant pro domino utili dicti feudi et potestatis et aliorum, et illi respondeant de quatuor equitibus armatis, et ipsi praestent homagium. 4 februari 1471.

Reg. 3.450, ff. 194-196.

60.

26. Et idem patet ex litera in eodem registro, fol. 213, officialibus dictorum locorum super tradenda dictorum possessione. 4 februari 1471.

Reg. 3.450, f. 213v.

61.

27. Et ibidem est alia litera directa dictis Beatrici et Joannis Vilaragut.

Reg. 3.450, ff. 212v-213.

62.

28. Et in eodem registro, fol. 173 et 174, sunt literae regiae, datae 4 februarii 1471, super possessione praedictorum tradenda supradicto Torres.

Reg. 3.450, ff. 173v-174v.

63.

29. In Itinerum 11 regis Joannis 2, fol. 53, est litera directa Honorato Mercader, baiulo generali Valentiae, in qua fit mentio quod rex vendiderat feudum et potestatem et jurisdictionem criminalem de Albaida et Carricola cardinali Joanni del Mila. 18 maii 1471.

Reg. 3.451, f. 53v.

64.

1. In registro regis Alfonsi 2, de annis 1288, 89, fol. 26, est venditio loci de Alfandeguella facta Guilielmo Durfortis, qui locus fuit Bernardi Scribae, camerarii regii, et rex illum vendebat pro eo quod erat debitor dictus Bernardus Curiae. 7 calendas januarii 1288.

Reg. 78, f. 26v.

65.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Este lugar de Alfandeguella lo vendió Galceran de Vilanova a D. Bernardo Guillermo de Entenza por precio de 209 s., los que consiguió sobre la asignación de 19 morabetinos que le había hecho D. Jaime 2, de quien acreditaba dos anualidades, y cuya consigna mandó pagar S. M. a 7 de las calendas de junio 1295. Registro 262, f. 295v.

66.

2. In registro regis Petri 3, intitulo Sigillorum maiestatis et Secretis de diversis, 1354 Gratiarum, quod regestrum est signatum cum hoc signo [*signe*], fol. 68, est venditio facta per dictum regem Blasio Ferdinando de Eredia et suis de loco de Alfandeguella, sito in valle de Uxone, cum omni jurisdictione et juribus, pretio 36.000 s. barcinonensium, qui locus fuerat confiscatus Poncio de Solerio simul cum aliis bonis ipsius, et fuerat per dictum regem datus infantissis Constantiae et Joannae, filiabus suis, cum onere satisfaciendi creditoribus super eo ius habentibus. Et quia comparuerant multi creditores ibi expressis, ideo pro satisfaciendo eisdem facit rex dictam venditionem pro dicto pretio 36.000 s., quod fuit conversum in satisfactionem debitorum ad quae dictus locus erat obligatus, modo ibi late expresso. 28 martii 1354.

Reg. 1.540, ff. 68v-72.

67.

3. Et in eodem registro, fol. 81, est instrumentum gratiae dictae venditionis, ita quod restitutis per regem, aut reginam, aut infantem Joannem vel dictis infantissis et eorum successoribus dictis 36.000 s. et quantitibus ibi expressis, quae debebant impendi et converti in operibus dicti loci, dictus Blasius et sui restituant dictum castrum seu locum de Alfandeguella et cetera. 28 martii 1354.

Reg. 1.540, ff. 81v-82v.

68.

4. Et in eodem registro, fol. 72, est apocha de solutione pretii dictae venditionis factae per dictum Blasium Ferdinandum de Eredia modo ibi expresso. 1 aprilis 1354.

Reg. 1.540, ff. 72v-73.

69.

5. Et instrumentum gratiae dictae venditionis notatum supra num. 3 est etiam in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K.

Pergs. de Pere III, núm. 1.844.

70.

6. Vide sub Eilg, fol. 127, num. 20.

V. ref. núm. 1.302.

71.

7. Et sub Vall de Uxo, fol. 307, a num. 8 usque ad num. 11, et num. 17.

V. refs. núms. 2.893 a 2.896, i 2.902.

ALCOY ¶⁵

72.

1. Vide sub Cocentayna, fol. 80, num. 3, et vide ibi etiam num. 11.

V. refs. núms. 834 i 843.

73.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Véase Perro, f. 232.*

V. ref. núm. 2.272.

74.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *En 26 de maio de 1364, el Sr. D. Pedro 4 confirmó la concesión hecha a los vecinos de Alcoy por el Sr. D. Jaime 1, a 15 de las calendas de marzo de 1271, del lugar de la Jovea Dalvica,³ agregándolo al término de Alcoy y repartiendo su terreno entre diez de los vecinos de esta villa en clase de pobladores, etc. Se halla al f. 306v del registro 1.198.*

75.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1305, 306, fol. 143, facta mentione quod idem rex dederat in francum allodium villam de Alcoy Rogerio de Luria, providet quod non fiat praeiudicium Rogerio, eius filio, ratione homagii quod pro dicta villa tanquam feudali fecerat. 14 calendas maii 1306.

Reg. 203, f. 143.

¶³ Sic, por «Fovea d'Avicen».

76.

3. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1338 usque 39, fol. 148, est venditio facta Nicholao de Iamvila, comiti de Terranova, et Margaritae de Luria, eius coniugi, ad vitam ipsorum et liberis utriusque sexus ex dicta comitissa nascituris et manumissoribus testamenti seu alterius ultimae voluntatis dictae comitissae, de mero et mixto imperio et omni jurisdictione regi pertinenti in castro et villa de Alcoy et alcareis de Barchell et Xirilen, situatis infra terminos dicti castri et villae et in tota valle de Seta et alcareis eiusdem, et in castris seu locis de Calp et Altea, et in terminis, territoriis et pertinentiis omnium praedictorum, pretio 20.000 s., et etiam pro parte pretii remiserunt regi et cessionem fecerunt de illa pecunia quae sibi restabat ad solvendum ex 88.336 s. 9 sibi debitis per curiam regis Jacobi. Et est dicta venditio 7 idus decembris 1338.

Reg. 865, ff. 148v-149v.

77.

4. Et consequenter, in dicto registro Gratiarum regis Petri 3, de annis 1338, 39, fol. 149, est cartha de gratia facta 5 idus decembris 1338 per dictos comitem et comitissam, cum qua conveniunt et promittunt quod, quandocumque rex vel successores, post obitum dictorum comitis et comitissa, voluerint recuperare dictum merum imperium et jurisdictionem sic venditam in dictis castris et locis a liberis dictorum comitum vel manumissoribus dictae Margaritae comitissae, quod ipsi teneantur vendere dictum merum et mixtum imperium et jurisdictionem regi vel suis pretio 70.000 s.

Reg. 865, ff. 149v-150v.

78.

5. Margarita de Lauria, comitissa Terranova, fecit manumissorem et usufructuarium suorum bonorum Nicholaum Ianvila, comitem Terranova, virum suum, cum pacto quod non duceret uxorem; et post eius obitum fecit haeredem universalem regem Petrum 3 de bonis quae habebat in regno Valentiae, cum vinculo perpetuo in favorem regiae Coronae, notato latius infra num. 14 et 15. Et fuit orta lis inter dictum comitem usufructuarium et abbatissam et moniales civitatis Xativae, ratione fideicommissi quod dicta abbatissa et conventus praetendebat Saurinae de Entensia, matris dictae Margaritae de Lauria, in bonis dictae Margaritae in regno Valentiae, scilicet, Alcoy, loco de Podio prope Valentiam, et Travadello, et Ceta, Calp, et Altea, ac haereditamento in termino Deniae et censualibus sitis in Xativa, scilicet, super vineis in termino Bixquert, et domibus in Aljonia⁴ Xativae, et hospitio de Gandia, et alcareia del Raval termini de Calp, et censualibus in termino Travadelli. Et Hugo, episcopus Valentinus, arbiter et compromissarius per dictas partes concorditer electus, declaravit quod dictus comes de Terranova teneret pro indiviso cum dicta abbatissa et conventu duas partes de dictis locis et bonis et eorum pertinentiis, absque omni onere terrae imposito per dictam Saurinam dum vivebat, et dicta abbatissa et conventus teneant tertiam partem dictorum locorum et bonorum et pertinentiarum illorum absque omni onere terrae imposito per dictam Margaritam comitissam vel per

¶ ⁴ Sic, por «Aljame», en l'original.

aliam personam post mortem dictae Saurinae, cum plena proprietate et jurisdictione, et omnibus aliis juribus. Ita quod dictus comes, dum viveret, haberet merum imperium in dictis castris et locis, cum illud de suo proprio emerit a rege, reservato tamen dictae abbatissae et conventui jure, si quod habet in dicto mero imperio, et quod daret dictus comes dictae abbatissae et conventui 40.000 s. ratione dotis dictae Saurinae, quos habeat super dictis duabus partibus. Et quod comes remittit dicto conventui ius quod habet in bonis dictae Saurinae et Berengueroni de Lauria. Et dicta abbatissa et conventus remitterent dicto comiti et regi, haeredi dictae comitissae, ius sibi pertinens in dicta hereditate, et signanter virtute clausulae testamenti dictae comitissae loquentis de solvendis dicto conventui de juribus locorum suorum anno quolibet 16.000 s. et aliis de causis, remanente in posse dicti comitis alcaarea de Paratella, in termino de Travadell, ac certis censualibus in termino de Calp, et quadam vinea et horto in termino de Alcoy, et terra in termino de Altea, et vinea cum terra in termino Travadelli, et bonis mobilibus dicti comitis propriis et non communibus cum eo et dicta Saurina. Quae bona dicta comitissa in quodam codicillo sibi dimiserat, et aliis bonis quae non sunt de dicta haereditate, reservato tamen in praedictis regio beneplacito, et in casu quo regi placeat dictam declarationem confirmare. Et fuit concordatum inter dictas partes, dummodo regi placeret, quod dicta abbatissa et conventus, pro dicta tertia parte dictorum bonorum sibi adiudicata et omni jure sibi competenti, habeant castrum et vallem de Seta et castrum de Xirello, cum omnibus alcareis et pertinentiis, excepto mero imperio, ita tamen quod ad deliberandum super dicta electione habeant dicta abbatissa et conventus sex menses. Quam sententiam laudarunt dictae partes, 19 calendas aprilis 1351. Et rex Petrus 3 dictam sententiam, ut haeres praedictus, etiam laudavit, cum his retentionibus, scilicet, quod rex, eius successores vel quos rex voluerit, intra viginti annos a die adeptae possessionis praedictorum, possit redimere pretio 22.000 l. a dicto monasterio totam dictam tertiam partem dictorum locorum et bonorum adiudicatam dictis abbatissae et conventui, et rex habeat dictam tertiam partem in casu dictae luitionis, absque onere aliquo per dictam Margaritam aut per quasvis personas imposito post mortem dictae Saurinae in dictis bonis. In quibus et sub quibus 22.000 l. includuntur dicti 40.000 s. supra adiudicati, ita quod rex solum solvat in dicto luitionis casu dictas 22.000 l. et dicta abbatissa et moniales acceptarunt dictam tertiam partem bonorum pro omnibus juribus et actionibus sibi spectantibus in bonis dictarum Saurinae et Margaritae, quatenus concernit regem et eius successores, dederunt dicto regi actionem et ius sibi competens in duabus partibus reliquis dictarum terrarum, castrorum, et locorum et bonorum, vel in aliis bonis dictarum Saurinae et Margaritae, tam ratione successionis Saurinae et Rogeroni de Lauria, quam dictae clausulae et legati 16.000 s. annualium dictae Margaritae, quam dictorum 40.000 s. supra dicto conventui adiudicatorum pro dote dictae Saurinae, quam aliis de causis, volentes quod rex et dictus comes solvere non habeant dictos 40.000 s. nec ad illorum solutionem dictae duae partes bonorum remaneant obligatae, eo pacto noviter inito, imo dictos 40.000 s. super sua tertia parte onerant, et facientes electionem et deliberationem de habenda sub dictis conditionibus dicta tertia parte terrarum et castrorum et locorum praedictorum sibi adiudicata, renuntiarunt potestati sibi indultae, quod possent intra sex menses deliberare et eligere pro dicta tertia parte dictam vallem de Ceta. 13 februari et 22 aprilis 1351 (aut 1353), in registro intitulo Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 206.

Reg. 557, ff. 206-211v (ff. 153-158v de la foliació moderna).

79.

6. Et in eodem registro, fol. 215, rex Petrus 3 confitetur debere 163.790 s. dicto comiti, quos solverat et expenderat pro anima dictae comitissae, et 37.160 s. pro septem albaranis pro sua quitatione et legationibus pro rege factis, quae quantitates summam faciunt 200.950 s., quos illi assignat super castris et bonis dictae comitissae, et promittit non adepturum possessionem illorum, ut haeredem dictae comitissae, donec sit satisfactum haeredibus dicti comitis de dicta quantitate. 27 martii 1353.

Reg. 557, ff. 215v-217v (ff. 162v-164v de la foliació moderna).

80.

7. Rex Petrus 3 dedit facultatem manumissoribus Margaritae de Luria ad vendendum castra de Calp, cum locis de Taulada et Benisa et Ifac et Altea, pro adimplendo testamento dictae Margaritae. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1355, 56, fol. 160, 61. 19 februarii 1356.

Reg. 898, ff. 160-161.

81.

8. In officio magistri rationalis, in computo 20 Berengarii de Relat, thesaurarii reginae Eleonoris, uxoris regis Petri 3, fol. 24, fit mentio quod loca de Alcoy, Barxell, Seta, Travadell, Xirillen, Gorga, pertinuerunt regi Petro tertio, ut haeredi comitissae de Terranova, uxoris primae comitis de Terranova, qui comes habebat in pignus, et obligata dicta loca pro certa quantitate, et uxor secunda dicti comitis et Franciscus de Esplugues, tutor filiorum dicti comitis, vendiderunt dominae reginae Elionori, uxori dicti regis Petri 3, cum instrumento in posse G. Muntmany, 28 septembris 1358, dicta loca et jura quae habebant in ipsis, et sic ea redemit a dicta secunda uxore comitis de Terranova et a dicto curatore filiorum et haeredum dicti comitis. Et incepit dicta regina recipere redditus dictorum locorum, 1 septembris 1358. Et vide ibi, fol. 30.

Perdut.

82.

9. Et idem narratur in computo [*interlineat*: 19] dicti Berengarii de Relat, thesaurarii reginae Elionoris, uxoris regis Petri 3, recondito in officio magistri rationalis, fol. 12. Et ibi apparet quod dictus comes de Terranova vocabatur Nicholaus de Iamvila, et eius haeres Iamfridus de Iamvila. Et fol. 25 computi 20 dicti thesaurarii apparet quod dicta secunda uxor comitis de Terranova vocabatur Jacoba.

Compte 19: M.R., llib. 474, ff. 12v-13. Compte 20: perdut.

83.

10. Et idem narratur fol. 25 et 26 computi 23, et fol. 19 computi 27 dicti thesaurarii, reconditis in dicto officio magistri rationalis, ubi sunt receptae factae a dictis universitatibus per dominam reginam in adiutorium redemptionis dictorum locorum in dicta forma.

Compte 23: M.R., llib. 476, ff. 25-26. Compte 27: M.R., llib. 481, f. 19.

84.

11. In officio magistri rationalis, in computo 21 dicti Berengarii de Relat, thesaurarii dictae regiane Elionoris, fol. 34, constat quod Raymundus Oliva fuit baiulus dictorum locorum. Et ibi dictus thesaurarius ponit receptas de quantitibus quas a dicto baiulo receperat ratione dictae administrationis. Et in computis sequentibus sunt etiam receptae de arrendamentis dictorum locorum, scilicet, fol. 10 et 31 computi 22; et fol. 7, 11 et 16 computi 24. Et fol. 9, 10, 11, 19, 20 computi 25 de anno 1362. Et in computo 26, fol. 24, 25, 26. Et in computo 27, fol. 1, 2 et 25, ubi narratur quod per legatum dictae comitissae tertium de Seta pertinebat abbatissae minorissarum Xativae. Et in computo 28, fol. 6, ubi dicitur quod tertium de Alcoy pertinebat minoritis Xativae per legatum dictae comitissae. Et fol. etiam 7 et 8. Et in computo 29, fol. 7. Et in computo 30, quod est de anno 1364, fol. 8, 10. Et in computo 36 de anno 1367, fol. 43, de Seta. Et in computo 38 de anno 1368, fol. 5. Et in computo 39, fol. 38 de Seta, Gorga et Travadell, anno 1368. Et fol. 45 computi 41 de anno 1368. Et fol. 13 computi 44 de anno 1371. Et baiulus erat Geraldus Domenec, qui ut ibi dicitur dedit computum rationali. Et in computo 50 de anno 1374, fol. 15 et 42.

Compte 21, perdut; Compte 22 = M.R., llib. 475, ff. 10v i 31; Compte 24 = M.R., llib. 477, ff. 7, 11 i 16v; Compte 25 = M.R., llib. 478, ff. 9v, 10, 11v, 19v i 20; Compte 26 = M.R., llib. 480, ff. 24v, 25 i 26; Compte 27 = M.R., llib. 481, ff. 1, 2 i 25; Compte 28 = M.R., llib. 482, ff. 6v, 7 i 8; Compte 29 = M.R., llib. 483, f. 7; Compte 30 = M.R., llib. 484, ff. 8 i 10v; Compte 36 = M.R., llib. 489, f. 43; Compte 38 = M.R., llib. 491, f. 5; Compte 39 = M.R., llib. 492, f. 38v; Compte 41 = M.R., llib. 494, f. 45v; Compte 44 = M.R., llib. 497, f. 12v; Compte 50 = M.R., llib. 503, ff. 15 i 42v.

85.

12. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco X, est cartha data 21 julii 1375 cum qua, attento quod infans, ut haeres Elionoris reginae, eius matris, praetendebat habere varia credita in bonis dicti regis Petri 3, patris sui, videlicet 20.000 uncia de dote dictae reginae Eleonoris, et 107.000 s. quos eadem regina bistraxit in luitione villae de Liria a Raymundo Berengarii, comite Ampuriarum et antea de Prades, et 105.800 s. quos dicta regina solvit in redemptione de Alcoy, de Barchel, de Chirillen, de Valle de Seta, et de Gorga et Travadell, et aliis bonis in regno Valentiae, quae fuerunt Margaritae de Luria, comitissae de Terranova, dicta omnia credita fuerunt redacta (*sic*) ad 70.000 l., pro quibus dictus rex Petrus obligavit et concessit eidem infanti Martino, filio suo, villa et loca de Alcoy, Barxell, Xirillen, Vall de Seta, Vall de Gorga, Vall de Travadell et Liria, et redditus, censualia et bona sedentia quae fuerunt Margaritae de Lauria, comitissae de Terranova, reservato jure luendi, soluta dicta quantitate.

*Pergamí no localitzat.*⁵

86.

13. Et eadem obligatio et donatio est in quodam libro pergameneo formae maioris, recondi solito in arca magna Archivi.

No localitzat.

¶ ⁵ Signatura antiga: Arm. 21 (València), sac X, núm. 438.

14. In quodam registro intitulo Diversorum Montisalbi, de anno 1386 usque 1396, fol. 10, est instrumentum cum quo, attenta dicta concordia cum qua credita, quae infans Martinus habebat in bonis regis Petri 3, patris sui, fuerunt per concordiam redacta ad summam septuaginta mille librarum, pro quibus ei obligaverat et concesserat dictas villas et loca de Alcoy, Barxell, Xirillen, Vall de Seta, Vall de Gorga, Vall de Travadell, et Liria, et redditus, censualia et bona sedentia in regno Valentiae, quae fuerunt Margaritae de Lauria, comitissae de Terranova, reservato jure luendi, soluta dicta quantitate. Idem rex confirmat praedicta, et remittit dicto infanti dictam facultatem luendi et concedit ei ut de dictis possit libere disponere tanquam de re sua, et pro libero et franco allodio. Verumtamen, quia villae et loca de Alcoy, de Verxell, de Xirillen, et castrum et vallis de Seta, et castrum et vallis de Travadell pertinebant eidem regi ex institutione vel substitutione haereditaria dictae comitissae de Terranova per eius testamentum, actum Valentiae 8 idus martii 1342,⁶ receptum per Raymundum Sicart, notarium, in quo inter alia est clausula sequens: Si vero dictus dominus rex et haeredes sui praedicti dicta bona vel partem eorum alienaverint, aut a Corona regia separaverint, penes quam ipsa bona volumus perpetuo remanere, vel dicto domino comiti in vita sua super administratione vel possessione dictorum bonorum impedimentum vel turbationem aliquam fecerint, vel alias quomodocunque contra hoc nostrum testamentum vel ordinata in eo vel ordinanda in antea in codicillis, seu alias venerint, et ipsa non compleverint cum effectu, dictis casibus vel quolibet eorundem, dicta bona nostra in regno Valentiae situata ad Cameram domini summi pontificis, qui pro tempore fuerit, post mortem dicti domini comitis revertantur. Protestatus fuit dictus rex quod, cum suae intentionis existeret quod pater, filio suo donans, nec alienare nec separare a seipso videatur per dictam remissionem, non intendit adversus contenta in dicta clausula facere, cum dictam remissionem faciat sub spe obtinendae confirmationis a sede apostolica et non alias, imo ubi non possit dicta confirmatio obtineri seu alias non valeret contractus huiusmodi, remaneant Alcoy, Verxell, Xirillen, Seta, Travadell et Gorga penes regem, et dicta remissio quoad proxime dicta habeatur pro non facta. Sed quoad villam de Liria et locum de Penaguila remaneat in suo robore dicta remissio, et eo casu renuntiat rex juri luendi villas de Tarraga et de Vilagrassa, tentas in pignus per dictum infantem pro 60.000 florenis cum instrumento facto Xativae 16 julii 1382, quas villas tali casu dat dicto infanti pro libero et franco allodio in compensationem praedictorum, quae fuerunt dictae comitissae, et derogat cuicumque incorporationi et vinculo, et cetera. 22 junii 1386.

Reg. 2.026, ff. 10v-15v.

[1387, maig 11]

15. In armario negotiorum generalium regni Valentiae, extra saccos, est bulla papae Clementis 7, data Avenione, pontificatus sui anno 9, cum qua confirmat dictus papa renun-

¶ ⁶ En el marge: «De hoc testamento facto 8 idus martii 1341 et de codicillo facto etiam per dictam

comitissam nonis martii 1343, constat sub Calp, fol. 86, num. 16».

tiationem et donationem praedictam factam per regem Petrum 3 infanti Martino, inter caetera, de villa de Alcoy, et de Barxell, et de Xirillen, Seta et Travadell, in quibus successit dictus rex ex testamento dictae comitissae de Terranova, sub conditionibus contentis in clausula dicti testamenti inserta numero praecedenti, quae etiam inseritur in dicta bulla, in qua certis casibus applicat dicta comitissa bona sua sita in regno Valentiae Camerae domini summi pontificis pro tempore existentis, et ibi sequitur in hunc modum: ita quod in dictis proximis casibus vel aliquo eorundem intra annum vendantur per dictos nostros manumissores, una cum deputando vel deputandis per dictum dominum summum pontificem, et ex pretio conservatur et dotetur unum monasterium in civitate valentina in honorem beatae Mariae Annunciatæ, in quo recludantur moniales de ordine cisterciense in numero, et cetera. Et in dicta bulla mandatur dicto infanti Martino ut expedit 20.000 l. in monasterio Vallis Christi, quod iam construebat.

Butlles pontificies, llig. LXI, núm. 3.

89.

16. In registro intitulo Diversorum Montisalbi, de anno 1386 usque 1396, fol. 66, est approbatio facta per regem Joannem 1, 25 novembris 1391, capitulorum receptorum per Bartholomeum Villalba, scribam aulae civitatis Valentiae, 17 augusti 1391, venditionis, factae civitati Valentiae cum instrumento gratiae per infantem Martinum, de Alcoy, Liria, Xerica, Pina, Barraques, Chirillent, Seta et Travadell.

Reg. 2.026, ff. 66v-71.

90.

17. Vide sub Sogorb, fol. 255, num. 10.

V. ref. núm. 2.389.

91.

18. In dicto registro intitulo Diversorum Montisalbi, de anno 1386 usque 1396, fol. 125 et 126, est decretum regis Joannis 1 positum in venditione recepta per Guillelmum Poncii, notarium, 7 iulii 1395, cum qua dicta infantissa, procuratrix dicti infantis Martini, cum instrumento procurationis recepto per Bartholomeum Beses, Cataniae 27 octobris, 3 indictione 1394, vendidit Francisco de Casa Saja et Guilielmo Pujada dicta castra de Alcoy, Barxell, Xirillen, Seta, Travadell et Gorga, excepta Liria. Et remittit rex in dicto decreto dictas substitutiones, ita tamen quod, si praedicta sic vendita luerentur seu alias reducerentur quocumque ad proprietatem seu patrimonium venditorum, remanerent in eis regiae Coronae successio, substitutio, conditio, vinculum, prout erant ante dictam venditionem et decretum.

Reg. 2.026, ff. 125v-126.

92.

19. Et in eodem registro, fol. 101, est provisio dicti regis in qua, affirmans quod, virtute remissionis notatae supra num. 14, infans Martinus seu eius uxor et procuratrix

impignoraverat praedicta, excepta Liria, Guilielmo Pujada et Francisco de Casa Saja, et quod dominus papa remiserat dicto vinculo facto in favorem Camarae apostolicae, dictus rex mandat vassallis dictorum castrorum et locorum quod praestent homagio dictis emptoribus penes quos fuerant impignorata. 10 julii 1395.

Reg. 2.026, f. 101v.

93.

[1395, juliol 12]

20. Et ibidem scribit rex gubernatori Valentiae pro exequutione dictorum.

Reg. 2.026, ff. 101v-102.

94.

21. In Sententiarum regis Martini, de anno 1403 usque 1407, fol. 186, est sententia publicata 18 aprilis 1407, cum qua rex declarat quod merum imperium villae de Alcoy et vallum de Seta et de Travadell pertinebat Guilielmo Pujada et haeredibus Francisci de Casa Saja titulo emptionis factae ab ipso rege vel eius procuratore, et non habere partem in dicto mero imperio abbatissam et conventus minorissarum Xativae, causis ibi expressis.

Reg. 2.277, ff. 186-188.

95.

22. In Redemptionum 3 regis Martini, de anno 1402 usque 10, fol. 99, est capitulatio facta 6 maii 1407 per regem Martinum cum aljamis Valentiae, Xativae, Paterna, Benaquazir, La Pobla, Vallis de Uxo et Serrae Desllida, in qua promisit rex mittere intra manus dictarum aljamarum redditus et jura regi pertinentia in Alcoy, Gorga, Seta, Travadell, Barchell et Xirillent, donec essent redempta censualia per dictas aljamas onerata ad opus redemptiones praedictorum, et essent exoneratae ab oneribus et debitis per dictas aljamas dicta ratione supportatis, prout ibi latius continetur. Et ibi inter alia est capitulum continens quod dictam capitulationem debeat firmare illa persona per regem assignata ad gerendum res Frederici, filii regis Martini Siciliae, anteaquam adipiscatur possessionem de villa de Alcoy, Valle de Seta, et loco de Gorga, et termino de Travadell, et quod redditus alqueriarum de Barchell et Xirillent in termino de Alcoy, quas tenebat Ludovicus de Sancto Adriano aut habens causam ab ipso ad certum tempus, quo lapsa, breviter ad regem erant revertendae, assignarentur etiam dictis universitatibus ad redimenda dicta censualia.

Reg. 2.297, ff. 99v-103.

96.

23. In Redemptionum 3 regis Martini, de anno 1402 usque 1410, fol. 94, est inserta procuratio factae per regem Siciliae Martinum, primogenitum et gubernatorem generalem Martini regis Aragonum, et haeredem Mariae reginae, eius matris, facta Cataniae 13 julii anno ab Incarnatione 1408, regi Martino, eius patri praedicto, ad onerandum censualia pro redimendis villa de Alcoy et Vallibus de Seta et Travadell, instrumento gratiae venditis per dictum regem Martinum Aragoniae Francisco de Casasaja, vel eius haeredibus, et

Guilielmo Pujades, una cum castris et locis de Chirillen, de Barchell et de Gorga, pretio 26.000 florenorum auri, et ad faciendam dictam luitionem. Et dictus rex Martinus facit nomine proprio et substituit nomine procuratorio ad oneranda dicta censualia et faciendam dictam luitionem de dictis omnibus baronia, castris, locis et villis Guilielimum Saera et Berengarium Martini. 27 novembris 1408.

Reg. 2.297, ff. 94-97.

97.

24. Et in dicto registro, fol. 97, rex, facta mentione quod universitates de Paterna, de Popula et de Benaguazir, Vallis de Uxo et Serrae Desllida, aljamae civitatis Valentiae et Ravalis Xativae dederant mutuas regi 13.000 l. pro facienda dicta luitione, concedit rex facultatem ad oneranda censualia ad hoc opus. 10 decembris 1408.

Reg. 2.297, ff. 97v-98.

98.

25. In Redemptionum 4 regis Martini, quod est in fine registri Redemptionum 2⁷ dicti regis, fol. 1 dicti registri Redemptionum 4, facta mentione quod per aljamas infrascriptas fuerant onerata censualia pretio 18.000 florenorum, quod rex, per Guilielimum Ferrari, procuratorem eius ad redimendum regium Patrimonium regni Valentiae, fecerat converti in redemptionem villae de Alcoy et vallium de Seta et de Travadell, una cum 6.000 florenis ex 6.000 l. deputatis ad redimendum Vallem de Guadalest, quos 6.000 florenos rex iusserat remanere in tabula Simonis Cescreus (*sic*), camporis Valentiae, donec cum dictis 18.000 florenis possent converti in quitamentum dictarum villae de Alcoy et de vallium de Seta et de Travadell, mandat rex gubernatori Valentiae quod, casu solvendorum pensionum dictorum censualium vel expensarum et damnorum poenarum, solvant aljamae Valentiae et Xativae, et Vallis de Uxo, et Serrae Desllida, et locus de Benaguazir, et locus de Paterna, qui oneraverant dicta censualia pro partibus et portionibus ibi expressis. 6 januarii 1409.

Reg. 2.297, ff. 112v de la foliació actual.

99.

26. Et in eodem registro, fol. 1, rex, 9 januarii 1409, mandat dicto Guilielmo Ferrari et deputatis regni Valentiae quod convertant in dictam luitionem illos 65.000 s. quos iusserat remanere in dicta tabula ex 6.000 l. convertendis in luitionem castri de Guadalest, eo quod rex mandaverat suspendi dictam luitionem de Guadalest, durante vita ducis Gandiae.

Reg. 2.297, ff. 112v-113 de la foliació actual.

100.

27. Et in eodem registro, fol. 2, rex committit Joanni Mercaderii, advocato fiscalis, et Guilielmo Çaera, in legibus licenciato, causam quae vertebatur seu verti sperabatur inter regem, ex una, et Guilielimum Pujada et Franciscum de Casasaja, haeredem Francisci de

¶⁷ És el Redemptionum 4.

Casasaja, ex altera, ratione luitionis factae ab eisdem de villa et baronia de Alcoy, castris et locis de Chirillen, de Barxell, de Gorga, et de Travadell, et castro et valle de Seta. 20 martii 1409.

Reg. 2.297, f. 113v de la foliació actual.

101.

28. Et in dicto registro, fol. 4, est commissio per regem facta 20 martii 1409 Guilielmo de Martorello et Guilielmo Çaera ad adipiscendum nomine regis possessionem dictae villae et baronia de Alcoy, et castrorum et locorum de Chirillen, de Barchell, de Gorga, castri et vallis de Seta et termini de Travadell, de quibus erat facta redemptio. Et mandat rex dictis commissariis ut tractent cum abbatissa monialium de les menoretas de Xativa quod rex haberet partem, quam dicta abbatissa tenebat in dicta villa et baronia de Alcoy, datis ipsi abbatissae aequivalentibus.

Reg. 2.297, f. 115 de la foliació actual.

102.

29. Et in eodem registro, fol. 3, scribit rex super eodem Joanni Carbonell et dictae abbatissae. 20 martii 1409.

Reg. 2.297, f. 114v de la foliació actual.

103.

30. Et in eodem registro, fol. 3, sunt literae factae 20 martii 1409 hominibus de Alcoy, de Gorga et aliorum dictorum locorum et vallium ut dent possessionem dictis commissariis de dicta villa, baronia, castris, locis et vallibus, ut supra redemptis.

Reg. 2.297, ff. 114 de la foliació actual.

104.

31. Et in eodem registro, fol. 4, mandat rex magistro rationalis ut admittat expensas factas in dicta luitione. 21 martii 1409.

Reg. 2.297, f. 115v de la foliació actual.

105.

32. Et in eodem registro, fol. 5, committit rex Guilielmo Martorelli ut tradat aljamis Valentiae, Xativae, Paternae, Benaguazir, La Pobla, Vallis de Uxo et Serrae Desllida possessionem redditum, emolumentorum et jurium regi pertinentium in dictis villa et baronia de Alcoy, de Gorga, Seta, Travadell et aliorum, ut supra redemptorum, quos reditus et jura, iuxta capitulationem cum dictis aljamis factam, rex promisit impignorare et mittere intra manus dictarum aljamarum, donec sint redempta censualia per dictas aljamas onerata ad opus redemptionis. Et ipsae sint exoneratae de oneribus et debitis quae ratione praedicta supportabant. 20 martii anno 1409.

Reg. 2.297, f. 116 de la foliació actual.

106.

33. Et ibidem, fol. 5, facta mentione quod pro conclusione dictae luitionis Franciscus de Martorello fecerat cartam obligationis dictis Guilielmo Pujada et Francisco de Casasaja, tam super proratis et morabatino quam aliis rebus, quas pretendebant sibi debitas, et consequenter Axer Abeniah, sarracenus, alter ex receptoribus redditum dictae villae et baroniae de Alcoy, et aliorum, ut supra redemptorum fecerat dicto Francisco de Martorello pro eius securitate obligationem super dictis redditibus, mandat rex Abdala a Benamir, sarraceno de Benaguazir, receptori etiam dictorum redditum, ut faciat dicto Axer similem obligationem illi, quam dictus Axer fecerat dicto Martorello.

Reg. 2.297, ff. 116v de la foliació actual.

107.

34. In Itinerum 8 regis Alfonsi 4, de anno 1430, fol. 108, facta relatione quod villa de Alcoy paulo ante devoluta fuerat ad regiam Coronam per rebellionem Frederici de Luna et quod expediebat illam retinere causis ibi expressis, conceditur eidem villae universitati privilegium incorporationis perpetuae cum regia Corona. 8 aprilis 1430.

Reg. 2.755, ff. 108-112.

108.

35. In Diversorum 5 reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4, signato cum B, fol. 6, est mandatum, factum 15 septembris 1435, cum quo dicta regina mandat Colae Militano, alguazirio, ut compellat Ali Xupio, maurum, receptorem redditum de Alcoy et aliarum terrarum praedictarum, scilicet, Gorga, vallis de Seta et de Travadell, pro rege, ad solvendum 11.000 s. ex dicta administratione. Et ibidem est apocha per dictam reginam firmata 16 dictionum mensis et anni, ex quibus constat quod praedicta possidebantur per regem.

Reg. 3.127, ff. 6-7 (ff. 2-3 de la foliació moderna).

109.

36. In Itinerum 23 regis Alfonsi 4, de annis 1438, 39, 40, fol. 148, constat cum duabus provisionibus regis quod haec baronia de Alcoy et de Gorga, et vallium de Seta et de Travadell, necnon loci et termini de Calp et de Altea, et etiam loci del Puig prope Valentiam, et omnimoda jurisdictio eorum, mero imperio dumtaxat excepto, devenerant pro tertia parte pro indiviso ad monasterium et conventum sororum minorissarum Xativae, et pro duabus partibus Roderico de Rebolledo militi. Et ita possidebantur ex quadam arbitrari sententia, de qua ibi. 16 octobris 1439.

Reg. 2.770, f. 148v.

110.

37. Et super hoc eodem, quoad locum de Calp, vide provisionem regis Alfonsi in favorem dictae abbatissae, datam 20 novembris 1441. In Itinerum 20 dicti regis Alfonsi 4, de annis 1441, 42, 43, fol. 104.

Reg. 2.775, ff. 104v-105.

111.

38. In Diversorum 20 reginae Mariae, fol. 91, est signum, sigillum, et decretum positum per dictam reginam locumtenentem generalem regis Alfonsi 4, 29 julii 1446, in translato autentico clauso per Jacobum Garciae, archivarium et scriptorem domini regis, sumpto a bullis papae Clementis septimi, quibus sua sanctitas confirmat dictas renuntiationem et donationem factas per regem Petrum infanti Martino, inter caetera, de villa de Alcoy et de Barxell, et Xirillen, Seta et Travadell, in quibus successit ex dicto testamento comitis-sae de Terranova sub certis conditionibus, prout de his patet latius supra num. 14 et 15.

Reg. 3.142, f. 91v; i v. refs. núms. 87 i 88.

112.

39. In Diversorum 3 regis Alfonsi 4, de anno 1444 usque 51, fol. 172, est confirmatio facta per dictum regem Alfonsum 4, die 16 maii 1447, de incorporatione perpetua regia Coronae facta per Joannem, regem Navarrae, fratrem ipsius regis Alfonsi, de dicta villa de Alcoy, 1 julii 1446, et de alia concessione dicti regis Alfonsi, quae fuit 8 aprilis 1430, et alia 20 januarii 1418.

Reg. 2.616, ff. 172-179v.

ADOR, aut AUDOR ¶^{9v}

113.

1. Vide sub Palma, fol. 225, num. 1, et num. 10, 11 et 12.

V. refs. núms. 2.189, i 2.199 a 2.201.

ANDILLA ¶¹⁰

114.

1. In registro regis Jacobi 2 Gratiarum, de annis 1306, 307, 308, fol., 153, est exequutoria donationis factae per dictum regem Jacobum de castro de Andilla Ximeno Petri. 13 calendas aprilis 1307.

Reg. 205, f. 153.

ALCOBRA⁸ ¶¹⁰

115.

1. Donación de estas y otras alquerías con molinos y hornos a Nuño Sánchez en los idus de julio de 1238. Registro 2 Jayme I, f. 28.

Reg. 6, f. 28.

¶⁸ Tot el títol d'una altra mà posterior.

ANTELLA ||¹⁰

116.

1. In Venditionum regis Martini, de anno 1397 usque 1409, fol. 188, est venditio facta Joanni Gasco per dictum regem Martinum cum retentione facultatis luendi de tertio decimi regi pertinenti in et super Tribus, Benaxides, lo Rafalet et Antella, cum la Xarquia. 11 decembris 1408.

Reg. 2.224, ff. 187-188v.

117.

2. In computo 24 Joannis Dezpla, thesaurarii regis Martini, recondito in officio magistri rationalis, fol. 35, sunt in recepta 1.000 floreni, pro quibus rex Martinus, 11 decembris 1408, vendidit cum instrumento gratiae Joanni Gasco tertium decimum panis, vini et aliorum jurium super illis Tribus, Benexides, Rafalet et Antella, Xarquia, et quibusvis terris et possessionibus intus vallem de Carçre, quae venditio notatur iam num. praecedenti.

Perdūt.

118.

3. In Itinerum 7 regis Joannis 2, fol. 141, est donatio ad regium beneplacitum de mero et mixto imperio, et omnimoda jurisdictione civili et criminali locorum de Antella et la Xarquia, excepto crimine falsae monetae. 24 septembris 1466.

Reg. 3.447, ff. 141v-143.

ARENOS ||^{10v}

119.

1. In armario Valentiae a rivo Ulldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M., est processus factus in anno 1325 coram rege Jacobo contra Gondiçalbum Ximenii pro crimine falsae monetae, et sententia regia quod possideret baroniam de Arenos in feudum, excepta Toga.

Cancelleria, Processos en quart, any 1325.

120.

2. In Itinerum 25 regis Alfonso 4, de annis 1440, 41, fol. 146, est provisio in qua narratur quod loca de Sirat et Pandell sunt sita intra baroniam de Arenos, et quod per antiquos possessores privilegio quodam indultum est et in pactum deductum quod ipsa semper integra servetur absque diminutione vel particulari alienatione. 3 novembris 1440.

Reg. 2.772, ff. 146-147v.

121.

3. In Itinerum 11 regis Joannis 2, fol. 101, est exequutoria super possessione baroniae de Arenos tradenda Alfonso de Aragoniae, filio regis Joannis, comiti de Ribagorça, solutis 100.000 solidis civitati Valentiae. 8 octobris 1471.

Reg. 3.451, ff. 100v-101.

122.

4. Et alia exequutoria dictorum in Itinerum 12 dicti regis Joannis 2, fol. 134. 11 januarii 1472.

Reg. 3.452, f. 134v.

123.

5. In Diversorum 3 Sigilli secreti regis Ferdinandi 2 secretarii Ludovici Gonçalez, fol. 144, est salvaguardia vicinis de Villafermosa, Çucayna, Ludient, Vilamalefa, Castell de Arenos, Pobla de Arenos, Toga, Torrechiva, Espadella, Vallat, cupientibus se redimere, quia erant impignorati. 15 decembris 1489.⁹

Reg. 3.563, ff. 192v-194.

ALCODAR ||¹¹

124.

1. Vide sub Beniopa, fol. 57, num. 2.

V. ref. núm. 624.

ALQUERIA NOVA ||¹¹

125.

1. Vide sub Ondara, fol. 207, num. 2 et 3.

V. refs. núms. 2.039 i 2.040.

126.

2. Et sub Beniopa, fol. 57, num. 2.

V. ref. núm. 624.

¶ ⁹ Fa referència al document anterior confirmat per aquest, donat a Sevilla, el 26 de març de 1490.

ALCALA DE GALLINERA ¶¹¹

127.

1. De castro de Alcala, vide sub Pop, fol. 227, num. 2.

V. ref. núm. 2.217.

128.

2. In libro intitulo Liber 2 Feudorum formae minoris, fol. 87, est donatio castri de Alcala de Gallinera facta, 7 calendas septembris 1288, per regem Alfonsum Bernardo Guilielmi de Vilafranca de Conflent, in emendam damnorum et traditionis per ipsum factae Dalmacio de Castronovo de castro de Roca, loco dicti regis. Quam donationem dictus rex facit, retenta potestate iuxta Usaticum Barcinonae et mero imperio.

Reg. 287, f. 87 (f. 51 de la foliació moderna).

129.

3. Et eadem donatio est in registro dicti regis de annis 1288, 89, fol. 9.

Reg. 78, f. 9.

130.

4. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est homagium praestitum regi per dictum Bernardum Guilielmi pro dicto feudo.

Pergamí no localitzat.¹⁰

131.

5. Et ibidem est licentia regis ad onerandum super dicto feudo.

Pergamí no localitzat.¹¹

132.

6. In Diversorum regis Jacobi 1 et regis Jacobi 2, fol. 265, est homagium factum regi Jacobi 2 per Bernardum Guilielmi de Vilafranca pro castro de Alcalano, quod tenet in feudum regis. 13 calendas octobris anno 1291.

Reg. 25, f. 265.

133.

7. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 87, est confirmatio dictae donationis factae per regem Jacobum Poncio, filio et haeredi dicti Bernardi Guilielmi, retenta potestate iuxta Usaticos Barcinonae et mero imperio. 6 calendas augusti 1301.

Reg. 287, f. 87v (f. 51v de la foliació moderna).

¶¹⁰ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

¶¹¹ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

134.

8. Et in eodem libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 99, rex Jacobus, facta mentione de donatione supranotata regis Alfonsi, et quod dictus Don Bernardus Guilielmi recognovit eam sibi factam fuisse ratione 3.000 s., quos dictus rex promiserat dare ipsi Bernardo et suis in perpetuum in redditibus dicti castri, cum hoc quod regi assignaret omne illud quod dictum castrum valeret ultra 3.000 s., et facta mentione de dicta confirmatione facta per eundem regem Jacobum dicto Poncio, qui Poncius tempore dictae confirmationis promiserat procurare a rege Maioricarum recuperare dictum castrum de la Roca et illud dicto regi Jacobo tradere, remittit dictus rex dicto Poncio de Villafranca omnes praedictas obligationes tradendi regi quantitatem provenientem ex Alcala ultra annuos 3.000 s., et tradendi ipsi dictum castrum de Roca. Ac etiam remittit ipsi actionem ortam ex revocatione facta in Curia generali Cataloniae de alienationibus regis Alfonsi. Et de novo dicto Pontio concedit dictum castrum in feudum. Et dictus Pontius, praedicta acceptans, fecit homagium regi pro dicto feudo. 4 nonas novembris 1318.

Reg. 287, ff. 99v-100v (ff. 63v-64v de la foliació moderna).

135.

9. Et idem instrumentum est etiam in registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1318, 19, 20, fol. 96.

Reg. 216, ff. 96v-97v.

136.

10. Et cartha huius provisionis est etiam in armario Valentiae, a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H.

Pergamí no localitzat.¹²

137.

11. In officio magistri rationalis, in computo 27 Petri Marc, regii thesaurarii, de anno 1320, fol. 10, sunt in recepta 10.000 s. in partem 20.000 a Guilielmo, haerede Bernardi Guilielmi de Vilafranca, pro diffinitione per regem Petrum ipsi facta, ratione demandae dicto Guilielmo factae per fiscum de castro de Alcala.

M.R., llib. 284, f. 10v.

138.

12. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est cartha facta 6 calendas novembris 1328, cum qua procurator Pontii Guilielmi de Vilafranca fecit homagium regi Alfonso pro castro et villa Alcalani de Gallinera, quae pro rege tenentur in feudum. Et dictus rex dictum procuratorem investivit de dicto feudo.

Pergs. d'Alfons III, núm. 254.

¶ ¹² Signatura antiga: Arm. 29 (Regne de València), sac H, núm. 15.

139.

13. Et ibidem est cartha potestatis ad praedicta datae per dictum Poncium Guilielmi dicto procuratori. 14 calendas novembris 1328.

Pergs. d'Alfons III, Maltractats, núm. 5.

140.

14. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 43, est quoddam memoriale de variis feudis regni Valentiae, et ibi inter alia est nota sequens: Super castro de Alcalano prope Gallinera. Castrum de Alcala regni Valentiae tenetur in feudum pro domino rege, et fuit praestitum homagium. Et dicta nota videtur esse de tempore regis Alfonsi, filii Jacobi 2.

Reg. 287, f. 43v (f. 194v de la foliació moderna).

141.

15. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1329, 30, fol. 104, est licentia per regem data Poncio Guilielmi de Vilafranca quod super castro de Alcalano vel parte eiusdem, quod pro rege tenebat in feudum, posset vendere mille solidos censuales in solutione laudimii. 17 calendas februarii 1329.

Reg. 480, f. 99v.

142.

16. In armario Valentiae a rivo Xucaribus usque ad Sexonam, in sacco H, est cartha cum qua Pontius Guilielmi de Vilafranca promittit redimere intra tres annos mille solidos censuales, cum licentia regis Alfonsi oneratos super castro de Alcala, quod tenet in feudum, alias solvere laudimium pro dicta venditione et mille solidos pro pena. 8 calendas februarii 1329.

Pergs. d'Alfons III, núm. 395.

143.

17. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha procurationis factae per Guilielmum de Vilafranca Raymundo Berenguer Duch, ad faciendum regi homagium pro hoc castro quod tenet in feudum.

Pergamí no localitzat.¹³

144.

18. Et ibidem est cartha homagii per dictum procuratorem praestiti regis Petro pro Poncio Guilielmi de Vilafranca pro castro et villa de Alcalano. 16 calendas februarii 1336.

Pergs. de Pere III, núm. 226.

¶ ¹³ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

145.

19. Et idem homagium praestitum per dictum procuratorem est etiam in Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petro 3, de anno 1333 usque 59, fol. 233.

Reg. 557, f. 178v de la foliació moderna.

146.

20. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1332, 33, fol. 15, est licentia et confirmatio Guilielmo de Vilafranca ad impignorandum pro mille solidis castrum de Alcalano, quod tenet in feudum regium. 12 calendas februarii 1332.

Reg. 486, f. 15v.

147.

21. In armario Barcinonae, extra saccos, est cartha homagii pro hoc castro facti 12¹⁴ calendas julii 1346 per Poncium Guilielmi de Vilafranca regi Petro.

Pergs. de Pere III, núm. 1.195.

148.

22. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1356, 57, fol. 52, est donatio facta per regem die 12 augustii 1356 Poncio Solsona de jure sibi pertinenti in alcarea de la Roca, in termino de Alcalano, quae fuit Petri Rius, rebellis in Unione Valentiae. Et est confirmatoria alterius consimilis factae 8 octobris 1355.

Reg. 899, f. 52v-53.

149.

23. In armario de negotiis generalibus Valentiae, extra saccos, est homagium factum per procuratorem tutoris filiorum Pontii Guilielmi de Vilafranca. 16 aprilis 1356.

Pergs. de Pere III, núm. 2.005.

150.

24. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 171, facta per regem mentione quod Garcia de Loris et Petrus Boyl et Berengarius de Codinacs, procuratores a rege constituti, vendiderant Arnaldo de Valleriola totum feudum et omnia jura et directa dominia, homagia et potestates, fidelitatem, merum imperium et omnia alia jura quaecunque, quae rex habebat in castro et loco et valle de Alcalá, pretio 10.500 s., instrumento recepto per Guilielmum Roca, notarium Valentiae, 7 calendas septembris 1357 (aut 1355),¹⁵ et quod dictus Arnaldus fecerat de dicta venditione regi instrumentum gratiae perpetuae de redimendo, ipse rex promittit dicto Arnaldo quod intra quinque annos, numerandos a data dictae provisionis, non redimeret praedicta, quae promissio fuit 13 januarii 1358.

Reg. 993, ff. 171-172.

¶ ¹⁴ 18 en el document original. ¶ ¹⁵ És 1357.

151.

25. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, est mandatum factum Joanni Constans 22 februarii 1393 quod praestet ipsi regi aut baiulo generali Valentiae homagium pro castro et valle de Alcala.

Reg. 2.009, f. 11.

152.

26. Vide an faciat pro villa de Alcala de Gallinera nota posita sub S. Mateu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

153.

27. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 70, est mandatum per dictum regem factum Joanni Constans de praestando homagio pro castro de Alcala de Gallinera. 7 martii 1403.

Reg. 2.316, f. 70.

154.

28. In Venditionum 1 regis Martini, de anno 1397 usque 409, fol. 79, facta insertione de venditione facta per regios procuratores Arnaldo Valleriola de toto feudo et omni jure [*ratllat*: jurisdictione] et directo dominio, homagio et potestate, fidelitate, mero imperio et alio jure quocunque quod rex habebat in castro, loco et valle de Alcala, pretio 10.500 s., cum instrumento acto 7 calendas septembris 1357, prout notatur supra num. 23, rex Martinus addit pretio dictae venditionis 11.000 solidos Jasperto de Valleriola, sic quod teneat in pignus praedicta, non solum pro pretio dictae venditionis, sed etiam pro dictis 11.000 s. 6 maii 1404.

Reg. 2.224, ff. 79-81v.

ATREYELLO ||¹³

155.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

ALQUELLELM ||¹³

156.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

ALHANEGIN ¶¹³

157.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

ABENCURBULIN ¶^{13v}

158.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

ALIBAYT ¶^{13v}

159.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

ARRAHAL ¶^{13v}

160.

1. Vide sub Tarbena, fol., 274, num 2, 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

ALMEDIXER ¶¹⁴

161.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1299, 300, 301, fol. 101, est donatio ad feudum per dictum regem facta Iserno de Fanjans de castro et valle de Almedixer. 6 idus januarii 1300.

Reg. 198, ff. 301v-302v.

162.

2. In armario Dertusae, in sacco A, est cartha donationis factae per regem Jacobum Guilielmo de Montecateno de castro et valle de Almedixer in emendam eorum quae promiserat dare militiae Templi in Fraga, et non potuerat ad dictum effectum ea emere. Et ideo interim ei dederat 3.000 s. annuos super redditibus Dertusae et cetera, prout ibi latius continetur. 4 nonas martii 1309.

*Pergamí no localitzat.*¹⁶

¶¹⁶ Signatura antiga: Arm. 14 (Tortosa), sac A, núm. 79.

163.

3. Et idem instrumentum donationis est etiam in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1306, 7, 8,¹⁷ fol. 98.

Reg. 206, ff. 98v-99.

164.

4. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1308, 9, 10, 11, fol. 216, concedit rex Guilielmo de Montecateno ut teneat castrum et villam de Almedixer in francum allodium. 12 calendas aprilis 1310.

Reg. 207, f. 216v.

165.

5. In libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 36 est mandatum factum Berengario de Vilariacuto, domino castri de Almedixer, de tradenda potestate dicti castri. 7 idus septembris 1348.

Reg. 1.477, f. 36.

166.

6. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1386 signato cum A, fol. 140, facta mentione quod rex Jacobus, pro jurisdictione et juribus quae Guilielmus de Montecateno habebat in Dertusa, dederat dicto Guilielmo in cambium loca de Çaydino et de Vallobar, et 3.000 s. annuos donec emisset et assignasset ipsi redditus, et quicquid ordo Templi habebat in castro et villa de Fraga et eius terminis, et quod in emendam dictorum 3.000 s. rex postea dedit dicto Guilielmo castrum et villam de Almedixer in regno Valentiae cum eius jurisdictione, et coenam quam rex habebat in dicto castro 4 nonas martii 1309. Quod confirmavit rex Jacobus die 7 calendas aprilis 1311. Et quia in dicta concessione non fuit facta mentio de mero imperio, ideo rex Petrus concedit omnem jurisdictionem in dicto castro et eius terminis Petro de Vilariacuto, eius domino. 19 junii 1386.

Reg. 947, ff. 140-143.

ALMOÇAROF ||^{14v}

167.

1. In regeſtro infantis Petri, de annis 1292, 93, 94, fol. 20, est donatio facta per dictum infantem dominum Vallis de Xalone Bernardo de Sarriano de alcarea deAlmoçarof in dicta valle, sic quod sit homo ipsius et faciat illi homagium quando fuerit requisitus. 16 calendas januarii 1292.

Reg. 87, f. 20v.

¶¹⁷ Corregit d'una altra mà posterior: «1308, 9, 10 y 11».

168.

2. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 4 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.208 a 2.213.

169.

3. Venditio facta Roderico de Rebolledo juris luendi dictum locum. In Itinerum 24 regis Joannis 2, fol. 122. 27 julii 1473.

Reg. 3.464, ff. 123-124.

ALPONT ||^{14v}

170.

1. Vide sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et num. 13 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

171.

2. Et vide etiam sub Madrona, fol. 176, num. 4.

V. ref. núm. 1.726.

172.

3. Et sub Cullera, fol. 91, num. 7.

V. ref. núm. 973.

173.

4. In armario Valentiae, a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M, est cartha facta 28 februarii 1360 cum qua, attento quod ex pacto rex Petrus erat daturus Gondçalbo Gondçalbi de Lucio in uxorem Yolantem, filiam Joannis Eximenii de Urrea, et pro dote castra et loca de Biota et del Bayo et de Asin in Aragonia, ut dictus Gondçalbus daret dicto regi civitatem Tyrassonae, ideo Petrus de Xerica, dominus dictorum locorum de Biota et del Bayo et de Asin, dat ipsa dicto regi ad dictum opus, et accepit a dicto rege in cambium villas de Burriana et Alpont in regno Valentiae.

Pergs. de Pere III, núm. 2.225.

174.

5. In armario Valentiae, a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha, facta 28 februarii 1360, instrumenti gratiae facti per dictum Petrum de Xerica regi Petro ratione dicti cambii, cum qua promittit dicto regi et suis restituere Borriana et Alpont, si ipsi fuerint data in regno Valentiae castra et loca aequivalentia, castris et locis de Biota, del Bayo et Assin, aut valorem ipsorum ad cognitionem personarum ibi expressarum.

Pergs. de Pere III, núm. 2.225.

175.

6. Vide sub Valentia, fol. 287, num. 62, et vide etiam quod notatur num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

ADEMUS ¶¹⁵

176.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *A 8 de las calendas de noviembre de 1277, el Sr. D. Pedro 3º de Aragón concedió el castillo de Ademús a Sancho Ruíz de Corella. Registro 40, f. 31v.*

177.

1. Vide sub Xativa, fol. 320, num. 5 usque 8, et num. 13 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

178.

2. Et sub Madrona, fol. 176, num. 4.

V. ref. núm. 1.726.

179.

3. Et sub Cullera, fol. 91, pag. 2, num. 7.

V. ref. núm. 973.

180.

4. Et sub Castellfabib, fol. 79, num. 3.

V. ref. núm. 814.

181.

5.¹⁸ In Itinerum sigilli secreti 1 regis Ferdinandi 2 secretarii Urries, fol. 195, est commissio processus contra Michaellem Garces super nullitate donationis praetensae per eum termini de Altamira in Ademus, quem rex praetendit esse suum. 30 julii 1510.

Reg. 3.674, f. 195v.

182.

6.¹⁹ Vide sub Valentia, fol. 287, num. 62. Et vide etiam quod notatur ibi num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

¶¹⁸ Assentament marcat en el marge amb una B.

¶¹⁹ Assentament marcat al marge amb una A.

ALTAMIRA ||¹⁵

183.

1. De termino de Altamira in Ademus, vide sub Ademus, supra in hac pagina, num. 5.

V. ref. núm. 181.

ALMENARA ||^{15v}

184.

1. In registro regis Petri, 2 de anno 1281 usque 84, signato cum D, fol. 150, est donatio in feudum facta Roderico Eximemi de Luna de castro de Almenar cum alqueriis. 6 calendas augusti, anno 1279.

Reg. 44, f. 150.

185.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] En 4 de las calendas de marzo del año 1291, el Sr. D. Jaime 2º vendió a su esposa, la reina Doña Isabel, el castillo y villa de Almenara. Registro 260, f. 180 [-181v]

186.

[1293, gener 10]

2. In Solutionum regis Jacobi, 2 de annis 1291, 92, 93, fol. 173, est venditio castri de Almenara pretio 220.000 s. monetae regalium Valentiae, facta per regem Jacobum 2, Francisco de Proxida, prout notatur in quodam memoriali regii archivii signato num. 49, fol. 273.

Reg. 260, ff. 173v-175v.

187.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Este castillo con sus alquerías de Losa y de Fesch lo había comprado D. Jaime 2º a D. Rodrigo Eximén de Luna, según el debitorio que de parte del precio le firmó a 14 de las calendas de febrero de 1294 (y se halla al f. 224[-225v] del registro núm. 262), hipotecando S. M. la torre, villa y aldea de Moriello y el castillo y villa de Rosca y Ena.

188.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] A 10 de las calendas de diciembre de 1295, el Sr. D. Jaime 2º mandó satisfacer a Francisco de Próxita 136.000 s. barceloneses que le debía por la restitución a S. M. del castillo de Almenara. Registro 263, f. 10. Véase también al folio 132v.

189.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] En las calendas de octubre de 1296, dicho monarca firmó época a Francisco de Próxita de la cantidad de 220.000 s., en cuyo precio le había vendido S. M. el referido castillo. Registro 263, f. 151.

190.

[1296, juliol 29]

3. Et ibidem notatur etiam quod in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1294, 95, 96, fol. 230, est instrumentum in quo fit mentio de solutione pretii dictae venditionis castelli et villae de Almenara in regno Valentiae, quod pretium fuit 220.000 s.

Reg. 194, ff. 230-231.

191.

4. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1320, 21, fol. 189 (aut 190), est donatio per dictum regem facta Francisco de Proxita de jure, si quod regis pertinebat, in tertio decimi pesquerii castri de Almenara et terminis eiusdem, videlicet quantum littus maris infra fines termini dicti castri protenditur. Ita quod rex deinceps non possit aliquid de dicta pesqueria pro decimo seu tertio decimi exigere, imo, si rex in ipso decimo aut tertio decimi aliquod ius habet, illud dicto Francisco confert. 12 calendas januarii 1320.

Reg. 219, ff. 189v-190.

192.

5. Et in eodem registro, fol. 311, concedit rex Francisco de Proxita ut dum vixerit possit uti pro rege mero imperio in hominibus suis propriis tantum locorum de Almenara, de Palma, de Luchent et de Pinet. 3 nonas maii 1321.

Reg. 219, f. 311v.

193.

6. In officio magistri rationalis, in computo 5 Garciae de Loris, thesaurarii regis Alfonsi 2, de parte anni 1329, fol. 6, sunt in recepta 15.000 s. pro compositione facta haeredibus Thomae de Proxita, 18 calendas septembris, quia non fecerant homagium singulis annis regi pro castro et villis de Almenara, Palma et Luchent, tentis pro rege, et aliis de causis, prout notatur latius sub Luchent, fol. 163, num. 4.

Perdut. V. ref. núm. 1.603.

194.

7. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de anno 1329, fol. 156, rex, cum causae cognitione visa venditione facta de castro de Almenara per regem Jacobum 2 et Blancam reginam Francisco de Proxita in francum allodium, cum justitiis et jurisdictionibus, declarat dictum castrum de Almenara, cum villis, alcareis, terminis et pertinentiis, fore francum allodium Joannis et Thomasii de Proxita, haeredum dicti Francisci, ipsosque habere ibi mixtum im-

perium et aliam jurisdictionem, excepto mero imperio et posse creare notarios, et remittit ipsis actionem et petitionem factam per fiscum quod dictum castrum et villa ceciderant in commissum quia usi fuerant mero et mixto imperio, et non fecerant intra annum et diem homagium feudale regi et creaverant notarios et usi fuerant dicta jurisdictione, et cetera. 18 calendas septembris anno 1329.

Reg. 479, ff. 156v-158.

195.

8. Et in eodem registro, fol. 158, est alia similis declaratio et remissio praedictis Joanni et Thomasio facta respectu castri et villae de Luchent et alqueriarum, terminorum et pertinentiarum suarum. 18 calendas septembris 1329.

Reg. 479, ff. 158- 159.

196.

9. Et in eodem registro, fol. 159, est alia consimilis declaratio in favorem praedictorum respectu castri et villae de Palma cum alcareis, terminis et pertinentiis suis. 18 calendas septembris 1329.

Reg. 479, ff. 159v-160.

197.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 20v del registro 488, se halla la donación hecha por D. Alfonso 2º al infante D. Ramón Berenguer del mero imperio de los castillos y lugares de Almenara, Palma, Luchen, Pinet, Alcozer y Alhahuir, la mitad de cuyos pueblos había comprado a D. Nicolás Pagano, cuya donación tiene la fecha de 12 de las calendas de junio de 1334. Véase otra concesión al mismo infante al f. 199v del registro núm. 576.

198.

10. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 93, est impignoratio facta per dictum regem Olfo de Proxita de jurisdictione de Almenara et Luchen, pretio 17.000 s., ex quibus dictus Olfus de Proxita solvit regi 10.000 s., et alios 7.000 s. debebat rex dicto Olfo de Proxita ex diversis causis. 7 calendas februarii 1349.

Reg. 992, ff. 93v-94v.

199.

11. Et in eodem registro, fol. 94, rex 7 calendas februarii 1349 promittit quod, si intra quinque annos non redimeret dictum merum imperium, erat factururus dicto Olfo venditionem perpetuam. Et in eo se obligavit Gilabertus de Scintillis in eodem registro, fol. 95.

Reg. 992, ff. 93v-94.

200.

12. In officio magistri rationalis, in computo 4 secundae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii regis Petri 3, de anno 1348, fol. 5, sunt in recepta 10.000 s. ratione dictae impignoracionis factae per dictum regem dicto Olfo de dicta jurisdictione de Almenara et Luchen.

M.R., llib. 329, f. 5v.

201.

13. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1373, 74, fol. 74, est reparatio declarationis notatae supra num. 7 cum eius insertione, facta 5 januarii 1374.

Reg. 925, f. 74v.

202.

14. In Diversorum 7 reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4, signato cum B, fol. 17, est decretum per dictam reginam positum 15 novembris 1436 in copia donationis factae per regem Alfonsum Joanni de Proxita de jure luendi jurisdictionem de Almenara et de Luchent, quam tenebat certo modo impignoratam.

Reg. 3.130, f. 17v.

203.

15. In Itinerum 17 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, fol. 145, facta narratione impignoracionis factae praedecessoribus Joannis de Proxita de jurisdictione civili et criminali cum mero et mixto imperio, et gladii potestate plenissima in locis de Almenara et Luchen, pretio 17.000 s. regalium Valentiae, rex Alfonsus remittit jus luendi et concedit quod nullo unquam tempore lui seu redimi possit ab illo seu successoribus. 8 januarii 1437.

Reg. 2.763, ff. 145v-147.

204.

16. Et vide super eodem in Itinerum 21 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, 39, fol. 25.

Reg. 2.768, ff. 25-26.

*ALHAHUIR*²⁰ ¶^{16v}

205.

Véase la nota marginal de la página antecedente.

V. ref. núm. 197.

¶ ²⁰ Tot l'assentament, d'una altra mà posterior.

206.

1. In libro Feudorum formae minoris, fol. 93, est confirmatio per regem Jacobum 2 facta Eximienio Petri de Arenosio in feudum de donatione in feudum ad consuetudinem Barcinonae facta per regem Jacobum 1 Joanni Gonçalvez de Heredia et eius posteritati sive progeniei, 8 calendas februarii Era 1276, de castro et villa de Azubeba. Et dicta confirmatio, recepto a dicto Eximienio homagio, est facta 4 idus novembris 1315.

Reg. 287, f. 93v (f. 57v de la foliació moderna).

207.

2. Et dicta infeudatio et confirmatio est etiam in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1315, 16, fol. 76.

Reg. 212, ff. 76v-77v.

208.

3. In registro intitulo Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 279, est homagium factum per Eximenum Petri de Arenosio pro castro et villa de Azubeba, secundum donationem factam per regem Jacobum 1 Joanni Gondiçalbo de Eredia, quondam, avo materno dicti Eximenii, quam donationem dictus rex Jacobus 2 confirmaverat eodem die.

Reg. 25, f. 279v.

209.

4. In armario de negotiis generalibus Valentiae, extra saccos, est cartha homagii, facti 4 nonas septembris 1329, regi Alfonso pro castro et villa de Azubeba per Eximenum Petri de Arenosio.

Pergs. d' Alfons III, núm. 346.

210.

5. Vide sub Chest, fol. 104, num 1 et 2.

V. refs. núms. 1.135 i 1.136.

211.

6. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha homagii facti, per curatorem Gondiçalbi Ximenii, filii et haeredis Eximenii Petrii de Arenos, pro castro et villa de Azubeba. 5 idus februarii 1332.

Pergs. d' Alfons III, núm. 691.

212.

7. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 44, est inter alias nota sequens: Super castro de Azubeba. Castrum de Azubeba situm in regno Valentiae tenetur in feudum pro domi-

no rege, et fuit praestitum homagium. Quae nota videtur esse de tempore regis Alfonsi, filii Jacobi 2.

Reg. 287, f. 44v (f. 195v de la foliació moderna).

213.

8. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha homagii facti pridie nonas octobris 1336 regi Petro per Gondiçalbum Garciae, tutorem Gondiçalbi Ximenii, filii et haeredis Eximenii Petri de Arenos, pro castro et villa de Azubeba.

Pergs. de Pere III, núm. 179.

214.

9. Et idem homagium praestitum pro dicto castro et villa de Azubeba in regno Valentiae est in registro intitulado Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 233.

Reg. 557, f. 233 (f. 178 de la foliació moderna).

215.

10. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 16 et 17.

V. refs. núms. 277 i 278.

ALJUBEA ||¹⁷

216.

1. Vide sub Bunyol, fol. 51, num. 2 et 11.

V. refs. núms. 564 i 575.

217.

2. Et sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

Alcarea de AYAL ||¹⁷

218.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

ALBAYRENI ||^{17v}

219.

1. Vide sub Tarbena, fol. 273, num. 2 et 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

ALANS ||^{17v}

220.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2 et 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

ALBINYEN ||^{17v}

221.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2 et 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

AZAUT ||¹⁸

222.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2 et 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

ALCUCES ||¹⁸

223.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1262 usque 5, fol. 263, facta mentione quod dictus rex fecerat confirmationem Petro Juglar de alqueriis de Alcuces et Beniacaf in regno Valentiae ultra Xucarum, inter Billenam et Moxentum, et aliis haereditatibus, sic quod dicta in vita sua non posset alienare, confirmat venditionem per dictum Juglar factam de dictis alqueriis Petro de Roda, non obstante dicta prohibitione alienandi, salvo tamen dicto regi censu 200 s., quos respondeat ipsi dictus Roda, prout dictus Juglar facere tenebatur iuxta dictam confirmationem. 6 idus aprilis 1265.

Reg. 13, f. 264.

224.

2. In registro regis Jacobi 1, de anno 1270 usque 76, fol. 66, est donatio facta per dictum regem Stefano Civate de turre de les Aluces, quae erat tunc diruta, et de domibus dirutis in circuitu eius et de 40 jovatis terrae in circuitu, revocatis anterioribus donationibus. 5 idus novembris anno 1273.

Reg. 19, f. 67.

ALAQUAS ¶^{18v}

225.

1. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 28, est venditio per dictum regem facta Joanni Escriva de locis de Alaquas et Cortixelles cum tertio decimi, monetatico et jure patronatus capellaniarum in loco de Alaquas, prout omnia tenebet Pontius de Soler, cui fuerunt confiscata. Et est dicta venditio cum onere vinculorum seu substitutorum et violariorum ad quae ipsa loca sunt obligata. 4 calendas aprilis 1349.

Reg. 992, ff. 28-30v.

226.

2. In officio magistri rationalis, fol. 25, computi 4 Bernardi Olzinelles, thesaurarii regii, de secunda administratione, sunt in recepta 12.000 s., pro quibus rex Petrus 3 vendidit Joanni Escriva locum de Alaquas et Cortichells, per confiscationem factam Poncio de Soler. 4 calendas aprilis 1349.

Falta.²¹

227.

[1388, novembre 26]

3. In Venditionum 2 regis Joannis 1, de anno 1387 usque 89, fol. 166, est venditio facta Antonio de Vilariacuto de omni illa jurisdictione criminali et mero imperio, quam et quod gubernator regni Valentia habet in loco de Alaquas in horta Valentiae, hoc declarato, quod jurisdictio criminalis et merum imperium, quae regi spectant in sarracenis dicti loci et aliorum locorum baronum situatorum in terminis civitatum et villarum regalium, dividuntur in duo membra, unum quando quaestio est inter christianum et sarracenum, de qua poena mortis sequi debeat, et hanc sibi rex reservat, et reliquam concedit in dicta venditione pretio centum florenorum.

Reg. 1.929, ff. 165-168.

¶²¹ Del llibre del tresorer Bernat Olzinelles dels mesos de gener a juny de 1349 s'han conservat molt pocs folis, i manca el fol. 25 (M.R., núm. 327).

228.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 59v del registro núm. 9 moderno se halla la permuta entre el Sr. D. Jaime 1º y Berenguer de Moncada, hecha a 3 de las calendas de agosto de 1258, de unos alfóndicos y casas en Barcelona por las alquerías del castillo de Altea, las cuales fueron dadas a Aladracho en virtud de la paz y concordia ajustada entre él y S. M., restituyendo al monarca varios castillos que tenía en Valencia.

229.

1. In registro regis Jacobi 1, de annis 1271, 72, 73, est donatio in feudum per dictum regem facta de castro de Altea et suis terminis, excepto Albalato, et Benicau, datis Jacobo Grunerii. 3 calendas [julii] 1272, de quo vide infra sub Benicau, fol. 64, num. 1.

Reg. 21, f. 44v; i v. ref. núm. 708.

230.

2. In registro infantis Petri, de anno 1269 usque 76, fol. 53, est confirmatio facta anno 1272 de donatione in feudum facta per regem Jacobum Arberto de Mediona de castro de Altea.

Reg. 37, f. 53v.

231.

3. In registro regis Jacobi 1, de anno 1270 usque 76, fol. [en blanc], est donatio in feudum facta per dictum regem Asberto de Mediona de castro et villa de Capraria in cambium castri de Altea, quod ipsi dederat et postea ab ipso recuperaverat. Quae donatio est 12 calendas aprilis 1273.

Reg. 19, f. 117.

232.

4. In registro infantis Petri 2 (aut regis Petri 2), de annis 1276, 77, fol. [en blanc], est infeudatio per dictum regem facta Asberto de Mediona de castro de Cabrera cum retentione potestatis meri imperii justitiarum criminalium et servitii unius equi armati. Quae donatio in feudum fuit facta in cambium castri de Altea et Villae Maioris, quae rex Jacobus 1 dederat dicto de Mediona de vita sua, et ea restituerat dicto regi Petro, et cetera, prout ibi latius continetur. 4 calendas julii 1277.

Reg. 39, f. 213.

233.

5. Et de eadem donatione in feudum factae dicto Asberto de castro de Cabrera in compensam castrorum de Altea et Villa Maioris constat in homagio praestito per dictum Arbertum pro castro de Cabrera. 4 calendas julii 1277. In Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 279.

Reg. 25, f. 279v.

234.

6. Vide quae notantur sub Cullera, fol. 91, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 967 i 968.

235.

7. Et vide etiam multa quae notantur sub Calp, fol. 86, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 920 a 943.

236.

[*Al marge:*] In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1355, 56, fol. 159, rex Petrus 3, die 28 novembris 1355, promisit infanti Petro, comiti Ripacurtiae, quod quoties Alfonsus, dicti infantis filius, emisset a manumissoribus Margaritae de Luria castrum seu locum de Altea, quod erat haereditatis dictae Margaritae, et adeptus fuisset possessionem proprietatis dicti castri et eius terminorum, erat rex permutaturus omne jus feudale, et potestatem et aliud jus quod habebat in dicto castro, et alia omnia per regem retenta in donatione quam de dicto castro fecerat comiti de Terranova, et dictus infans Petrus promittit tali in casu excambiare, et submittit feudo honorato regie aliud castrum in regno Valentiae aequivalens dicto castro de Altea.

Reg. 898, ff. 158v-159v.

237.

8. Et vide etiam sub Alcoy, fol. 5 a num. 3 usque ad 7.

V. refs. núms. 76 a 80.

238.

9. Et sub Denia, fol. 119, num. 6.

V. ref. núm. 1.248.

239.

10. In libro 1 Feudorum regis Petri 3 fol. 104, est provisio data 14 novembris 1359 cum qua, attento quod dictus rex dederat Alfonso, comiti Ripacurtiae et Deniae, castrum de Calp, intra cuius terminum est locus de Altea, tentus in feudum regium, committit dictus rex Petro Boyl, gubernatori Valentiae, et Berengario de Codinacs, magistro rationali, ut quandocunque dictus comes recognosceret alium locum in feudum regium pro loco de Altea, enfranquissent et alodiarent ipsi dictum locum de Altea.

Reg. 1.478, ff. 104v-105 (ff. 100v-101 de la foliació moderna).

240.

11. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 16, 17, 21 et 22.

V. refs. núms. 277, 278, 282 i 283.

241.

12. Et vide item sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

242.

13. Et sub Alcoy, fol. 5, num. 36 et 37.

V. refs. núms. 109 i 110.

ALMONAZIR ||^{19v}

243.

1. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco Z, est cartha facta nonis octobris 1245, qua Gulielmi Montecluso confitetur se tenere in feudum pro rege Jacobo totam partem integriter, quam Berengarius, episcopus quondam Barcinonensis, ipsi dederat in castro et valle de Almonazir.

Pergs. de Jaume I, núm. 853.

244.

2. In registro regis Jacobi 1, de annis 1276, 77 [*interlineat*: (aut 1276, 77, 78)], fol. 2, facta mentione quod hospitale seu monasterium S. Vicentii Valentiae fuerat per dictum regem aedificatum, idem rex dat dicto hospitali seu monasterio et Petro de Rege, eius priori, castrum et villam de Almonazir et turrim et alqueriam de Sullana, et turrim et alqueriam Beniceron, in regno Valentiae, sic quod semper remaneant dicto hospitali et non possit alienare. Idibus junii 1276.

Reg. 22, f. 42.

245.

3. Vide incorporationes et alia multa quae notantur sub Sogorb, fol. 255, num. 13, 14 et 15, et num. 20, et ibi etiam in margine, et vide etiam num. 21 et 22.

V. refs. núms. 2.393 a 2.395, i 2.400 a 2.403.

246.

[*Al marge:*] In libro 1 Feudorum forma minoris, fol. 44, sub titulo super castro de Almonazir, est nota sequens: Item super castro et valle de Almonazir habentur carthae in Archivo, ex quibus apparet esse feudum domini regis. Vide sub Llíria, fol. 161, num. 24.

Reg. 287, f. 44 (f. 195. de la foliació moderna); i v. ref. núm. 1.590.

247.

4. In Itineris 13 regis Alfonsi 4, de anno 1432 usque 35, fol. 22, rex Alfonsus concessit Guilielmo de Vico facultatem luendi seu redimendi a Joanne de Esplugues, milite, seu alio quocunque ab illo jus et causam habente alcaydiam et baiuliam castrum et vallis de Almonazir in regno Valentiae, quae impignorata detinebantur per eum pro certa quantitate mutuata per eum Frederico, olim comiti de Luna, cuius bona ex perditione illius ad regiam Coronam fuerunt devoluta. 26 junii 1432.

Reg. 2.759, f. 22v.

248.

5. In Itinerum 16 regis Alfonsi 4, de annis 1433, 34, 35, fol. 97, idem rex concessit Vitale de Castelladoriç jus luendi dictam alcaydiam a dictis de Esplugues et de Vic donec esset satisfactus in quantitate sibi debita. 4 aprilis 1435.

Reg. 2.762, f. 97v.

249.

6. Et in eodem registro fol. 89, est venditio facta eidem Vitali de Castelladoriç de valle et castro de Almonazir pretio 20.000 florenorum. Sed non est integre et complete registrata.

Reg. 2.762, ff. 99v-101v.

250.

7. In Itinerum 20 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, fol. 73, est provisio notabilis super hac venditione, in qua declaratur quando et qua occasione liceat principi alienare vel non res incorporatas regiae Coronae etiam cum lege pactionata, quae provisio fuit facta occasione resistentiae et impugnationis per homines dictae vallis factae dictae venditioni ratione incorporationis, qua non obstante, attenta remuneratione de ea facta per vasallos et homines dictae vallis, dicta venditio habuit effectum, et cetera. Quae omnia sunt ibi latius videnda. Estque dicta provisio 12 septembris 1437.

Reg. 2.767, ff. 73v-76.

251.

8. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata per dictum regem facta 22 februarii 1393 de praestando homagio pro diversis feudis. Et ibi inter alia est mandatum factum possidenti castrum de Almonazir.

Reg. 2.009, f. 11.

ASP ||²⁰

252.

1. Vide sub Oriola, fol. 202, num 4, 5 et 6.

V. refs. núms. 1.968 a 1.970.

253.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1368, fol. 168, est donatio facta Hugoni Calviley in feudum de loco de Asp, cum conditione quod illud regi restituat quoties illi dederit redditus aequivalentes. 5 julii 1368.

Reg. 915, ff. 167v-170.

254.

3. Vide sub Elda, fol. 129, a num. 7 usque ad 10.

V. refs. núms. 1.338 a 1.341.

255.

4. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 64, est recognitio et homagium 24 aprilis 1402 praestitum regi Martino per Joannem Uller et Joannem Stormestre, procuratores Mathei de Gornay, anglici, pro medietate castri seu loci de Asp, quem tenet in feudum honoratum regis.

Reg. 2.316, f. 64v.

ALBORAIG, aut ALBORACHS ||^{20v}

256.

1. Vide sub Bunyol, fol. 51, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 563 a 587.

ALMODOVAR ||^{20v}

257.

1. Vide Guardamar, fol. 148, et ibi praecipue num 2, ubi fit mentio de castro de Guardamar, alias dicto Almodovar.

V. ref. núm. 1.489.

ALBATERA ||^{20v}

258.

1. Vide sub Crivillent, fol. 111, num. 1.

V. ref. núm. 1.219.

259.

2. Vide sub Coix, fol. 79, num. 1 et 3.

V. refs. núms. 821 i 823.

260.

3. Et sub Oriola, fol. 202, num. 8.

V. ref. núm. 1.973.

Villa et vallis de AYORA ¶²¹

261.

1. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, est cartha facta 28 martii Era 1319, cum qua infans Sancius, primogenitus Alfonsi regis Castellae, promittit restituere Petro, regi Aragonum, castra del Pueyo, et de Ferreron et terminum de Poçuel, et quod intra tres septimanas restituet regi vallem de Ayora et eius castra, quae sunt castrum et villa de Ayora, Palaciuelos, Teresa, Xarafull, Sarra, Xalonti et de Confluentes.

Pergs. de Pere II, núm. 247.

262.

2. De valle de Ayora et eius castris, vide sub Guadalest, fol. 149, num. 6 et 8.

V. refs. núms. 1.496 i 1.498.

263.

3. Vide sub Torroziella, fol. 278, num. 1.

V. ref. núm. 2.591.

264.

4. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco O, est cartha facta 9 calendas [*en blanc*]²² 1313, cum quo Vitalis de Sarriano remittit regi Jacobo violarium vallis de Ayora concessum per dictum regem Bernardo de Sarriano et uni ipsius haeredi.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.127.

265.

5. Vide sub Polop, fol. 226, num. 7, 8, 9.

V. refs. núms. 2.211 a 2.213.

266.

6. Et vide etiam sub Xerafull, fol. 223, num. 3.

V. ref. núm. 2.991.

¶²² Trencat en el document original: del mes de setembre o novembre.

267.

7. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco Z, est cartha donationis factae per regem Alfonso reginae Elionori, eius coniugi, de castro, villa et tota valle de Ayora, de castro de Godalest et castro de Berdia, in regno Valentiae, salvo violario Bernardi de Sarriano. 13 calendas novembris 1329.

*Pergamí no localitzat.*²³

268.

8. Et in armario Caesaraugustae, extra saccos, est transumptum carthae dictae donationis factae per regem Alfonso reginae Elionori reginae, coniugi suae, de castro, villa, et tota valle de Ayora, castro de Godalest et castro de Berdia. 13 calendas novembris 1329.

*Pergamí no localitzat.*²⁴

269.

9. Et est etiam in armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, extra saccos.

*Pergamí no localitzat.*²⁵

270.

10. De castro et valle de Ayora, vide sub Oriola, fol. 202, num. 7.

V. ref. núm. 1.971.

271.

[1364, maig 22]

11. In quodam memoriali regii archivi signato num. 9, fol. 81, est nota sub his verbis: Sigilli secreti Jacobi Conesa 1363, 64, comitis Deniae donatio de valle de Ayora 573. Videndum est latius in dicto registro.

Reg. 1.191, ff. 573v-575v.

272.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al ff. 175 y 176 del registro 1.197 se hallan los mandatos espedidos en 26 de mayo de 1364 para dar posesión a dicho conde de Denia del castillo y valle de Ayora.

273.

12. In libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 142, est mandatum per dictum regem factum Alfonso, comiti Deniae, 27 septembris 1369, ut tradat potestates locorum quae habet in feudum regium in valle de Ayora.

Reg. 1.478, f. 142v (f. 134v de la foliació moderna).

¶²³ Signatura antiga: Arm. 21 (Valencia), sac Z, núm. 403.

Reial. ¶²⁵ Signatura antiga: Arm. 22 (València), sac de

¶²⁴ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu

Sant Pere Pasqual, núm. 57.

274.

13. In libro 1 Feudorum regis Joannis 1 signato cum B, alias intitulato Secretorum 1, fol. 35, est venditio facta per regem Joannem 1 Alfonso, marchioni Villenae, 18 octobris 1389, de dominio feudali castrorum de Ayora, Xalant, et Cofrentes.

Reg. 1.970, f. 35v.

275.

14. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, est mandatum factum 22 februarii 1393 de praestando homagio ipsi regi aut baiulo generalis Valentiae directum possidenti villam de Ayora.

Reg. 2.009, f. 11.

276.

15. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69 et 70, sunt varia mandata facta diversis feudatariis regni Valentiae ut praestent homagium pro castris et locis quae tenent in feudum regis. Et ibi inter alia est mandatum factum Alfonso, duci Gandiae, pro castro et villa de Ayora, et pro castro et loco de Xalants, pro castro et loco de Cofrentes, pro loco de Xerafull et pro loco de Teresa. 7 martii 1403.

Reg. 2.316, f. 69v.

277.

16. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 72, est homagium praestitum regi Martino per Alfonsum, ducem Gandiae, pro castro et villa de Ayora, castro de Xalants, castro et loco de Cofrentes, locis de Xarafull, de Teresa, de Palacios, villis, castris et locis de Calp, de Relleu, et de Sanchet et de Zarra, et jurisdictione criminali castrorum et locorum de Calp, de Altea, de Benisa, de Teulada, et de Ifach, Sella, et Coves de Berig, et castris et villis de Atzubeba et de Tarbena. 8 martii 1403.

Reg. 2.316, ff. 72v-73.

278.

17. Et cartha eiusdem homagii est in armario negotiorum generalium regni Valentiae, extra saccos.

Pergs. de Martí I, núm. 235.

279.

18. In Donationum 1 regis Ferdinandi 1, de annis 1414, 15, fol. 25, facta mentione quod Alfonsus, dux Gandiae et comes Deniae et Ripacurtiae, vendiderat Elionori de Villena, sponsae et futurae uxori Antonii de Cardona, castra et loca de Xalans et de Xerafull, et loca de Zarra, de Teresa, de Palaçuelos et de Cofrentes, sita in valle de Ayora, quae tenentur in feudum regium, quae venditio fuit decedente dicto duce sine liberis masculis et non alias, et cum aliis conditionibus, instrumento recepto in villa Gandiae 10 novembris 1414

per Joannem Porquer et Joannem Casadevall, notarios, dictus rex, casu quo dux praedictus in casu praedicto potuerit disponere per viam dictae venditionis de dictis castris et locis, dictam venditionem laudat, salvo sibi jure luendi et fatica et aliis juribus sibi pertinentibus tanquam domino directo dicti feudi, et quod per dictam laudationem non intendit rex praeiudicare testamento Alfonsi, ducis Gandiae, quondam, patris dicti ducis in quantum facit pro rege et jure ipsius et non alias, et quod per dictam approbationem non intendit concedere dicto duci maiorem facultatem disponendi de bonis dicti patris sui, quam alias competeret. Si autem per dispositionem testamenti dicti ducis Alfonsi, quondam, vel alio jure vel vinculo dicta loca cum dicto ducatu Gandiae et comitatibus Deniae et Ripacurtiae, post mortem dicti ducis, pervenirent dicto regi vel eius successoribus, dat in feudum dictis Antonio de Cardona et Elionori, coniugibus, et filiis eorum masculis per rectam lineam masculinam ex utroque vel altero eorum descendentes, videlicet illi vel illis quos ipsi elegerint, dicta castra et loca cum eorum terminis et omni jurisdictione. Hoc retento, quod si praedicti Antonius et Elionor seu eius successores masculi per rectam lineam masculinam descendentes decesserint sine filiis vel descendentes legitimis masculis, praedicta ad regem revertantur. Et quod in dictis castris et locis rex et eius successores possint facere demandas ratione coronationis, maridagii filiarum, novae militiae regum et primogenitorum, et alias quas regi facere est permissum in castris et locis regalibus regni Valentiae. 21 novembris 1414.

Reg. 2.395, ff. 24v-26v.

280.

19. Et confirmatio proxime dictae²⁶ provisionis factae dictae Elionori de Billena (*sic*) per regem Alfonsi 4, die 13 augusti 1416, est in Gratiarum 1 dicti regis Alfonsi 4, de anno 1416 usque 19, fol. 156, quae est ibi latius videnda.

Reg. 2.585, ff. 156-159.

281.

20. Et alia confirmatio praedictorum in favorem dictae Elionoris de Villena est in Gratiarum 1 (*sic*) regis Alfonsi 4, fol. 80, 30 augusti 1416, quae est ibi latius videnda.

Reg. 2.586,²⁷ ff. 80v-84.

282.

21. Et in Gratiarum 2 regis Alfonsi 4, de annis 1416, 17, 18, fol. 152, facta mentione quod quamvis omnes feudatarii regii in principio novi regiminis regis tenentur intra annum facere regi homagium et investituram habere ab ipso, tamen ad id faciendum dux Gandiae Alfonsus habuerat prorogationem unius anni a dicto rege Alfonso cum provisione data 24 januarii 1417. Dictus dux Alfonsus fecit ipsi regi recognitionem et homagium pro infrascriptis rebus quae tenebat in feudum regis, scilicet, totus comitatus Ripacurtiae in Aragonia, in quo inter alia sunt castra de Montannana, de Areny, de Estopanna, de Viacamp, de Fals, et de Fontova et alia multa, et in regno Valentiae sequentia, scilicet,

¶²⁶ Ratllat: «venditionis». ¶²⁷ És el *Gratiarum* 2.

castrum de Tarbena, cum eius alcareis et haereditatibus, castrum de Confrides, castrum de Aguilar in termino de Godalest, castrum de Relleu, et la Serratella, castrum de Sanchet, et del Arch, quod est dirutum, et omnes jus feudale loci de Sella, et terminorum eius, et Covarum de Berig. Item castrum de Gallinera et Vallem de Ebo. Item castrum de Calp et loca de Altea, et de Benisa, de Taulada, et de Ifach, quod est dirutum. Et omne merum imperium et criminalis jurisdictio termini et locorum supradictorum sitorum in terminis de Calp. Item castrum et villa de Ayora, castrum et locus de Cofrentes, castrum et locus de Xalants, locus de Xerafull, locus de Zarra, locus de Teresa, locus de Palaçuelos, cum omnibus juribus, terminis et pertinentiis omnium praedictorum. Et rex dictum ducem de dictis feudis investivit 15 maii 1417.

Reg. 2.586, ff. 152v-153v (ff. 143v-144v de la foliació moderna).

283.

22. Et cartha dicti homagii est in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos.

Pergamí no localitzat.²⁸

284.

23. De castro et valle de Ayora et castris et locis de Cofrentes, Xalants, Xerafull, Zarra, Teresa, Palaçuelos, situs in dicta valle de Ayora, vide sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V.ref. núm. 1.084.

285.

24. Vide quae de haereditate et bonis ducis Gandiae et villa de Ayora et castris et locis de Xalants, Cofrent, Zarra, Xerafull, Teresa et Palaçuelos notantur sub Gandia, fol. 144, num. 8 et sequentibus per totum titulum..

V.refs. núms. 1.444 a 1.456.

286.

25. In Pecuniae 4 regis Alfonsi 4, de anno 1428 usque 32, fol. 16, constat de concessione in emphyteosim facta per infantem Joannem de scribaniis et domibus curiarum justitiarum villarum Gandiae et Ayorae Antonio Nogueres, secretario dicti infantis, cum certa pensione, et de permutatione facta per dictum Antonium cum Petro Perez de dictis scribaniis pro scribania curiae çalmedinatus Caesaragustae, de quibus constat in provisione data 23 decembris 1429.

Reg. 2.713, ff. 16v-18v.

287.

26. Vide sub Denia, fol. 119, num. 11.

V.ref. núm. 1.253.

¶ ²⁸ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

288.

27. In Itinerum 27 regis Alfonsi 4, de annis 1440, 41, 42, fol. 137, mandat rex Petrum de Cardona manuteneri in possessione totius vallis de Ayora cum omnimoda jurisdictione, intra quam est locus de Palaçuelos qui, ut praetenditur, est dicta vallis. 30 martii 1441.

Reg. 2.774, f. 37v.

289.

28. Et in eodem registro, fol. 40, committit rex reginae Mariae quod firmet et approbet absque solutione alicuius pecuniae quoscunque contractus venditionum et alienationum vel impignoramentorum faciendos per nobiles don Petrum de Cardona et Alfonsum de Cardona, fratres, in totum vel in partem de valle de Ayora eiusque castris et villis, et de locis de Cofrentes, Xalants, Xerafull, Zara, Teresa et Palaciolos ratione feudi et laudimii, vel foriscapii, supremique domini aut alterius cuiusvis juriis regii, sine quibus firma et approbatione, venditio, alienatio vel impignoratio fieri non posset, supremoque dominio feudali sibi et successoribus semper salvis remanentibus. 1 aprilis 1441.

Reg. 2.774, ff. 40-41.

290.

29. Et in eodem registro, fol. 50, est decretum et firma regia posita in venditione de praedictis facta per dictum Petrum de Cardona Alfonso, fratri suo. 5 aprilis 1441.

Reg. 2.774, ff. 50v-51.

291.

30. In Itinerum 30 regis Alfonsi 4, de anno 1442 usque 50, fol. 88, rex Alfonsus remisit Petro de Cardona, filio et haeredi dicti Antonii de Cardona, feudum seu eius servitium et condiciones quaslibet in venditionibus et concessionibus supra et ibi relatis et videndis. Ita quod de caetero ipse et successores habeant et teneant dicta loca et castra de Xalants, Confrente, Xarafull, Zara, Teresa, et de Palaciolis, pro libero et franco allodio, prout ibi latius est videndum.

*Falta.*²⁹

Castrum del ARCH ¶²³

292.

1. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 21 et 22.

V. refs. núms. 282 i 283.

¶ ²⁹ «Registro que existía en el Archivo al menos hasta finales del siglo XVI, pero que ya no consta en los inven-

tarios del siglo XVIII» (A. TORRA y B. CANELLAS, *Los Registros cit.*, p. 81).

293.

2. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

AÇOGRA³⁰ ¶²³

294.

Donación de esta y otras alquerías con molinos y hornos a Nuño Sánchez en los idus de julio 1238. Registro 2 Jayme I, f. 28.

Reg. 6, f. 28.

ALCAYBA. LOCAIBA ¶²³

295.

1. Vide an sit idem quod Alcoçayba, de quo fol. 40, aut idem quod Alcobaya, de quo fol. 41. Aut idem quod Olocayba, de quo fol. 206.³¹

V. refs. núms. 487 a 489, 490 a 493, i 2.015 a 2.018.

296.

2. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 1271, fol. 190, est donatio per dictum regem facta Paschalino de Montebruno de alqueriis de Alcayba et Pedreguer. 6 calendas decembris 1269.

Reg. 16, f. 190.

297.

3. In officio magistri rationalis, in computo 3 secundae administrationis Bernardi Olzineles, thesaurarii regii, de anno 1349, fol. [falta], sunt 160.000 s., pro quibus dictus rex, nonis februarii 1348, vendidit Mattheo Mercer locos de Alcayba et Pedreguer cum alqueriis de Rafal, Montroy, Canyelles, Binicau, et Aguilar, quae fuerunt confiscata Joanni Roiz de Corella, de quibus dictus Mattheus retinuit 100.000 s. pro pretio castri de Madrona, quod fuerat ipsi venditum cum instrumento gratiae, et postea fuerat recuperatum per ipsum regem.

M.R., llib. 328a, fol. no localitzat (il·legible: tinta esvaïda).

¶³⁰ Tot el títol d'una altra mà posterior.

¶³¹ Tots aquests topònims sembla que es refereixen al castell d'Olocaive, en terme de Pedreguer.

298.

4. Et dicta venditio facta per dictum regem Mattheo Mercerii de locis de Alcayba et Pedreguer et aliis praedictis est in registro Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 75.

Reg. 992, ff. 75-78.

299.

5. Et complementum pretii dictae venditionis remittitur per regem. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1349, 50, fol. 208. Pridie calendas junii 1350.

Reg. 890, f. 208v.

300.

6. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est cartha facta 3 nonas aprilis 1350 cum qua dictus Matheus Mercerii confitetur recepisse a rege Petro 100.000 s. pro quibus, 6 idus decembris 1349,³² vendiderat dicto rege castrum de Madrona. Modus solutione dictae summae fuit quod ipsum retinuit dictus Mercerii ex illis 160.000 s. pro quibus dictus rex nonis februarii 1348, dicto Mercerii vendiderat castrum et locum de Locayba, locum de Pedreguer, cum alcareis de Rafal, de Montroy, de Canyelles, de Benaxar et de Aguilar, quas Joannes Roderici de Acorella habebat in termino de Denia, cuius bona fuerunt confiscata.

*Pergamí no localitzat.*³³

301.

7. Et de dicta venditione apparet in Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 110.

Reg. 992, f. 110v.

302.

8. Et de eadem venditione de Locayba et Pedreguer facta per dictum regem Mattheo Mercerii apparet in Venditionum regis Petri 3, de anno 1358 usque 60, fol. 29. 8 maii 1358.

Reg. 994, ff. 29v-30.

AGUILAR ¶^{23v}

303.

1. De alcaria de Aguilar, vide sub Alcayba pagina praecedenti, num. 3 et sequentibus per totum titulum. Et vide ibi num. 5,³⁴ ubi dicitur esse in termino Deniae.

V. refs. núms. 297 a 302.

¶³² Pergs. de Pere III, núm. 1.504.

¶³³ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial. ¶³⁴ És el 6.

304.

2. Et vide etiam sub Madrona, fol. 176, num. 11 (*sic*).
V. ref. núm. 1.732.

AGUILAR ||^{23v}

305.

1. De castro de Aguilar in termino de Godalest, vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.
V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

306.

2. Et vide etiam sub Ayora, fol. 21, num. 19 et 20.
V. refs. núms. 280 i 281.

307.

3. Et vide etiam sub Callosa, fol. 99, num. 7.
V. ref. núm. 1.084.

308.

4. Et vide etiam sub Godalest, fol. 149, num. 28, 29, 30. Et quia dictum castrum est in termino de Godalest, vide an faciant pro eodem aliqua ex iis quae de Godalest notantur ibi per totum titulum.
V. refs. núms. 1.518 a 1.520, i 1.490 a 1.525.

ALBERICH ||^{24v}

309.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1299, 300, 301, fol. 222, facta mentione quod rex vendiderat Jacobo de Romanino alcaram et turrin de Alberico pretio 80.000 s., et non potuerat tradere dicto Romanino cartham originalem donationis perpetuae factam per regem Jacobum 1 de dicta alcarea Lupo Ferrenc de Lucenec, sed translatum publicum de dicta donatione, dictus rex vult fidem adhiberi dicto translato ac si esset originale, et in eo ponit suum regium decretum. Quae donatio ibi inserta est pridie nonas decembris 1276. Dicta autem provisio est 10 calendas decembris 1300.
Reg. 198, f. 222v.

310.

2. Et in eodem registro, fol. 223, est dicta venditio facta per dictum regem dicto Jacobo de Romanino de dicta turri et alcarea de Alberico, quam dictus rex emerat ab Eximienio Çapata, filio Petri Çapata de Tous, et Andrea de Albalato, et Palacino de Alfaro, manumissoribus dicti Petri Çapata, cum civili jurisdictione tantum, et cum terminis, proprietatibus et pertinentiis, et remissione cenae, monetatici, hoste et cavalcata, peyta, quaestia et pedagio, pretio 80.000 s. 10 calendas decembris 1300.

Reg. 198, ff. 223v-226v.

311.

3. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1316, 17, 18, fol. 207, est remissio de criminibus facta per regem Jacobo de Romanino, domino de Alberic. 12 calendas januarii 1317.

Reg. 215, f. 207v.

312.

4. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1336, 37, fol. 97, est salvaguarda Elicendae Eximennii de Montetornesio, uxori Jacobi de Romanino, quondam, et Jacobo de Romanino, filio et haeredi dicti Jacobi et dictae Elicendis, et eorum loco de Alberic facta per regem Petrum 3, die 3 idus decembris 1336.

Reg. 860, ff. 97v-98.

313.

5. In officio magistri rationalis, in computo 3 secundae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii regii, de anno 1349, fol. 17, est in recepta pretium venditionis factae per regem Petrum 3 Geyroni,³⁵ uxori Raymundi Riusec, de loco de Alberic, qui erat Jacobi de Romani, et fuerat ei confiscatus. Quae venditio fuit 13 calendas marcii 1348 recepta per Franciscum Joix.

M.R., llib. 328a, f. 17 (il·legible: tinta esvaïda).

314.

6. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 37, est venditio facta Ayroni,³⁶ uxori Raymundi de Riuosicco, de turri et alcarea ac loco de Alberic, et de certis hospitibus et censualibus, quae omnia fuerunt confiscata Jacobo de Romanino, pretio 200.000 s. Quae venditio est 13 calendas martii 1348.

Reg. 992, ff. 37-39v.

315.

7. Et post adiudicationem factam regio fisco de bonis dicti Jacobi de Romanino, rex confirmavit dictam venditionem, in dicto registro, fol. 109, calendas septembris 1349.

Reg. 992, f. 109v.

¶³⁵ Sic, por Eirovis. ¶³⁶ Sic, por Eirovis.

316.

8. In Gratiarum 9 regis Joannis 1, de annis 1390, 91, fol. 192, rex facit mentionem quod locus de Alberic erat Eximenii Petri de Arenosio. 7 martii 1391.

Reg. 1.898, ff. 192v-193.

317.

9. In Gratiarum 15 regis Martini, de annis 1405, 406, 407, fol. 135, 23 augusti 1406, rex concedit Eximeno Petri de Arenosio quod, vita eius durante et non ultra, jurisdictio regia criminalis castri et loci de Alberico ipsius Eximenii, quam pro certa pecuniae quantitate tenebat pignori obligatam, nullo modo redimi valeat ab ipso per regem vel eius successores aut officiales. Quam gratiam post obitum dicti Eximenii extingui vult ipse rex.

Reg. 2.203, f. 135v.

318.

10. In Itinerum 22 regis Alfonsi 4, de annis 1438, 39, 40, fol. 70, est donatio facta Boilae de Arenos et Eximeno Petri de Arenos, filio dictae Boilae, totius juris et actionis regi pertinentiis in tertio decimi quod colligitur in locis de Alberic, la Foya, et de Benifaraig, quae esse dicebantur dicti nobilis Eximenii. Quod ius dicebatur iniuste colligi et levari tunc temporis per episcopum et capitulum sedis Valentiae. 12 januarii anno 1439.

Reg. 2.769, ff. 70v-71.

319.

11. In Itinerum 27 regis Alfonsi 4 de annis 1440, 41, 42, fol. 150, est venditio facta cum gratia redimendi Ludovico Cornell, de omni imperio alto et basso, mero et mixto, et omnimoda jurisdictione in locis suis de Alberic, la Foya et Benifaraig, in territorio villae Algezirae, pretio 300 ducatorum. 14 septembris 1441.

Reg. 2.774, ff. 150-151v.

ALTURA ||²⁵

320.

1. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco Z, est cartha facta 3 nonas augusti 1275 donationis factae per regem Jacobum Jacobo, eius filio, et Teresiae de Bidaura de locis de Altura, de Castellmonta, de Tormon, et de Mora.

Pergs. de Jaume I, núm. 2.239.

321.

2. Et instrumentum eiusdem donationis est in registro regis Jacobi 1, de anno 1270 usque 76, fol. 274.

Reg. 20, ff. 275v-276.

322.

[*Al marge:*] Vide sub Sogorb, fol. 255, num. 13.

V. ref. núm. 2.393.

323.

3. In Gratiarum 16 regis Martini, de annis 1406, 1407, fol. 99, est donatio facta per dictum regem priori et fratribus monasterii Vallis Christi de locis de Altura et de les Alcubles, cum eorum terminis et jurisdictione omnimoda, exceptis casibus in quibus locum habent poena mortis naturalis vel civilis, aut mutilationis membri aut exilii perpetui. Quae loca pertinebant regi per emptionem quam fecerat per curiam gubernatoris Valentiae, pretio 115.500 s., tanquam de bonis Petri de Xerica, et ibi promittit rex et jurat et facit legem pactionatam de non separando a Corona regia jurisdictionem in dicta donatione retentam, cum prohibitione etiam infeudandi. 1 januarii 1407.

Reg. 2.204, ff. 99-100.

324.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *En el testamento que otorgó el Sr. rey D. Martín en 2 de diciembre de 1407, num. 391 de su colección de pergaminos, confirmó al monasterio dicha donación.*

325.

4. Vide sub Liria, fol. 161, num. 23, 24, 25 et 28.

V. refs. núms. 1.589 a 1.591 i 1.594.

326.

5. Et in dicto registro Gratiarum 16 regis Martini, de annis 1406, 1407, fol. 130, die 18 aprilis 1407, facta mentione de donatione notata supra num. 3 et de retentione in ea facta de jurisdictione in casibus ibi expressis, providet rex quod dictam jurisdictionem, in casibus ut supra retentis, exercent justitiae dictorum locorum et jurent de bene in hoc se habendo, in posse baiuli generalis Valentiae, et reddant computum magistro rationali de emolumentis dictae jurisdictionis retentae.

Reg. 2.204, f. 130.

327.

6. In Gratiarum 20 regis Martini, de annis 1409, 10, fol. 18, rex confirmat 15 decembris 1409 capitulationis instrumentum factum die 26 octobris 1408 ibi insertum, in quo, facta relatione in concilio generali civitatis Valentiae de permutatione, quam dictus rex fecerat cum dicta civitate, accipiens ab ea villam, castra, locos, jurisdictiones et pertinentias vallis de Chelva, et dans dictae civitati pro praedictis locum et baroniam del Puig, in termino antiquo Valentiae, cum omnibus juribus et pertinentiis, et jurisdictionem criminalem in casibus infrascriptis locorum de Altura et de Les Alcubles, qui sunt monasterii Vallis Christi ex donatione quam de dictis locis dictus rex fecerat dicto monasterio, exceptis

casibus mortis et exilii perpetui, et mutilationis membrorum, hoc addito, quod dicta jurisdiction in dictis casibus reservata non posset per regem separari a regia Corona, et cum comminatione quod si separaretur esset propria dicti conventus. Et proinde sperabatur quaestio inter dictam civitatem et dictum monasterium ratione dictae jurisdictionis reservatae, de qua dicta civitas non poterat habere possessionem nisi cum consensu dicti conventus; ideo syndicus dicti conventus facit cum concilio dictae civitatis Valentiae ibi insertam conventionem super exercitio jurisdictionis dictorum locorum et creatione officialium, et aliis ad hoc pertinentibus, prout ibi latius continetur.

Reg. 2.208, ff. 119-126.

328.

7. Et in eodem registro, fol. 29, rex confirmat aliam capitulationem per dictum syndicum dicti monasterii factam cum dicta civitate super exercitio jurisdictionis dictorum locorum, prout ibi latius est videndum.

Reg. 2.208, ff. 129v-132.

ALCUBLES ||^{25v}

329

1. Vide sub Liria, fol. 161, num. 23, 24, 25 et num 27.

V. refs. núms. 1.589 a 1.591 i 1.593.

330.

2. Et sub Sogorb, fol. 255, num. 13.

V. ref. núm. 2.393.

331.

3. Et sub Altura, pagina praecedenti, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 323 a 328.

332.

[D'una altra mà posterior:] A 4 de los idus de abril de 1257, el Sr. D. Jaime 1º dió y asignó a Dña. Teresa Gil de Bidaure y a los suyos perpetuamente el villar nombrado las Alcublas en el reino de Valencia con sus hornos, molinos, aguas, tierras, pastos, etc. Pergamino num. 1.473 [de Jaime I].

ALCOCER ||^{25v}

333.

[Al marge:] Est etiam Alcocer pagina sequenti.

V. refs. núms. 339 i 340.

334.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 71, fol. [*en blanc*], est confirmatio 15 calendas decembris 1268 facta per regem de venditione facta per donnam Elviram Lupi Artaldo de Orta de alqueriis de Alcoçer et Passarera, facta mentione quod dictas alquerias dederat dictus rex Lupo Eximeni cum pacto quod venderet quae habebat in Aragonia et faceret residentiam in Valentia.

Reg. 15, f. 127v.

335.

2. In Venditionum 1 regis Martini, de anno 1397 usque 1409, fol. 151, est venditio per dictum regem facta cum retentione facultatis luendi Olfo de Proxita de omni jurisdictione in locis de Alcocer, Gavarda et Passarella. 25 octobris 1407.

Reg. 2.224, ff. 151v-152v.

336.

3. Et in officio magistri rationalis, fol. 21, computi 21 Joannis Dezpla, thesaurarii regis Martini, sunt in recepta mille floreni pro quibus rex Martinus, 26 octobris 1407, vendidit cum instrumento gratiae Olfo de Proxita omnem jurisdictionem in locis de Alcocer, Gavarda et Passarera.

Perdut.

337.

4. In quodam registro regis Alfonsi 4, intitulo Curiae de anno 1425, ubi sunt etiam aliae provisiones de aliis annis ante annum 1425 et usque ad annum 1440, quod regestrum est signatum hoc signo [*signe*], fol. 108 (aut circa finem registri), est provisio facta 12 aprilis 1432 cum qua, facta mentione et insertione supradictae venditionis factae per regem Martinum, in qua retinuerat dictus rex crimina plagii et colerae, rex Alfonsus, ampliando dictam venditionem, donavit Joanni de Proxita totam illam jurisdictionem quam rex Martinus sibi retinuerat.

Reg. 2.646, ff. 108-109.

338.

[*D'una altra mà posterior:*] *Véase Almenara, f. 16, nota marginal.*

V. ref. núm. 197.

ALCOCER³⁷ ¶²⁶

339.

[*Al marge:*] Est etiam Alcoçer pagina praecedenti.

V. refs. núms. 333 a 338.

¶³⁷ Repetit en l'original.

340.

[1258, juliol 1]

1. In registro tertio regis Jacobi 1, de anno [*en blanc*], fol. 80, est donatio per dictum regem facta Martino Eximenii de Sorau de alcarea de Alcocer, in termino de Coçentayna, et duabus jovatis terre quas habebat in alcarea dels Adalils, et de medietate regalis de Coçentayna.

Reg. 10, f. 83v.

Alcarea dels ADALILS ||^{26v}

341.

1. Vide sub Alcocer, pagina praecedenti, num. 1.

V. ref. núm. 340.

Castrum et vallis de ALAGUAR ||^{26v}

342.

1. In Gratiarum 1 regis Jacobi 2, de annis 1291, 92, fol. 2, est donatio in feudum facta per dictum regem infanti Petro, eius fratri, de castro et valle de Alaguar et castro et valle de Xalo, 14 calendas septembris 1291, cum pacto quod, dicto infante decedente sine prole legitima, praedicta ad regem revertantur. Et vide an haec eadem donatio aut aliqua provisió super eadem sit in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1322, 23, fol. 94.

Reg. 192, f. 2v; i reg. 222, ff. 94v-95.

343.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Vide Gallinera, f. 146, nota marginal.*

V. ref. núm. 1.462.

344.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1299, 1300, 1301, fol. 96, est venditio per dictum regem facta Bernardo de Sarriano de castris de Alaguar et de Exalo, cum vallibus et fortitudinibus dictorum castrorum, post obitum tamen Guilielmae de Montecateno, quae dicta tenebat ad vitam, pretio 150.000 s. 2 nonas aprilis 1300.

Reg. 197, ff. 96v-98.

345.

3. Et in armario Valentiae a rivo Xucarís usque ad Sexonam, in sacco O, est cartha dictae venditionis factae per regem Jacobum dicto Bernardo de Sarriano de dictis castris de Alaguar et de Exalo. Pridie nonas aprilis 1300. Et est scissa.

*Pergamí no localitzat.*³⁸

¶³⁸ Signatura antiga: Arm. 29 (Regne de València), sac O, núm. 89.

346.

4. Et ibidem est cartha de gratia facta per dictum Bernardum de Sarriano dicto regi de supradicta venditione, 3 nonas aprilis 1300, soluti 120.000 s., quos dictos Bernardus solverat solummodo de 150.000 s., quod fuit pretium dictae venditionis.

Pergs. de Jaume II, núm. 1.347.

347.

5. Et ibidem est minuta in quadam papyro scripta relaxationis et restitutionis per dictum Bernardum factae dicto regi de castris de Godalest, et de Alagar, et de Exalo, et de valle de Ayora.

Pergamí no localitzat.³⁹

348.

6. Vide sub Bunyol, fol. 51, a num. 1 usque ad 5, et num. 11.

V. refs. núms. 563 a 569 i 575.

349.

7. Et sub Guadalest, fol. 149, num. 6 et 8.

V. refs. núms. 1.496 i 1.498.

350.

8. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1311, 12, fol. 87, rex concedit Vitali de Vilanova, quod locum de Termis in valle de Alaguar, quem erat empturus a Jacobo de Abbate, haberet francum et liberum ab omni servitute regali. 7 idus decembris 1311.

Reg. 208, f. 87v.

351.

9. Vide sub Gallinera, fol. 146, num. 2 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.463 a 1.482.

352.

10. Et sub Pego, fol. 207, num. 3.

V. ref. núm. 2.113.

353.

11. Et sub Polop, fol. 226, num. 7, 8, 9.

V. refs. núms. 2.211 a 2.213.

¶³⁹ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

354.

[*D'una altra mà:*] 12. Et vide etiam sub Gandia, fol. 144, num. 9. Et vide an faciant dicto castro et valle quae hereditate et bonis ducis Gandiae notantur ibi generaliter per totum titulum.

V. refs. núms. 1.445, i 1.432 a 1.456.

ALFARA ||²⁷

355.

1. Vide sub Burjaçot, fol. 68, num. 2, 3, 4 et vide etiam num. 8 et 9.

V. refs. núms. 743 a 745, 749 i 750.

356.

2. In Venditionum 2 regis Joannis 1, de annis 1387, 88, 89, fol. 114, dictus rex 16 junii 1388 mandat baiulo generali Valentiae quod faciat luitionem tertii decimi loci de Alfara, per ipsius praedecessores alienati in praedecessores Jordani de Tena, quondam, civis Valentiae.

Reg. 1.929, f. 114v.

357.

3. Et ibidem est provisio facta (*sic*). Dictus rex mandat baiulo generali praedicto quod facta dicta luitione a Bonifacio Ferrarii, cuius erat dictus locus, vendat eidem Bonifacio dictum tertium decimi cum instrumento gratiae pro eodem pretio pro quo fuisset redemptus. 16 junii 1388.

Reg. 1.929, f. 114v.

ALBALAT ||^{27v}

358.

1. Vide sub Polop, fol. [*en blanc*].

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

359.

[*Al marge:*] Et etiam Albalat, pagina sequenti et infra etiam in hac pagina.

V. refs. núms. 363 a 371.

360.

2. In Itinerum 5 regis Alfonsi 4, de annis 1435, 36, 37, fol. 54, mandat rex Alfonsus gubernatori Valentiae quod tueatur Ianfridum de Blanis vigore aliarum provisionum et lite-

rarum regiarum⁴⁰ in possessione seu quasi jurisdictionis criminalis altae et baxae, meri et mixti imperii loci de Albalat, in termino Muriveteris, non obstante contradictione universitatis praedictae. 6 martii 1436.

Reg. 2.947, f. 94v.

361.

3. Et vide aliam similem provisionem, factam 8 martii 1436, in Itinerum F regis Alfonsi 4, quod videtur esse Itinerum 6 de annis 1436, 37, fol. 88.

Reg. 2.763, f. 5v.

362.

4. In Itinerum 7 regis Caroli, fol. 29, est confirmatio, facta per dictum regem 30 julii 1526, Ludovico de Vilarasa concessionis factae per regem Alfonsum 4 Ianfrido de Blanes, eius praedecessori, de jurisdictione criminali et mero et mixto imperio in loco de Albalat, exceptis criminibus plagi, colerae, aut laesae maiestatis. 30 novembris 1434.

Reg. 3.914, ff. 29v-31v.

ALBALAT aut ALBALAT SEGAIRENT ¶^{27v}

363.

1. Vide an pertineat ad Albalat, de quo hic, quod de Albalat notatur sub Polop, fol. 226, a num. 3 ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

364.

[*Al marge:*] Est etiam Albalat supra in hac pagina, et infra pagina sequenti.

V. refs. núms. 358 a 362, i 369 a 371.

365.

2. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1330, 31, fol. 104, est concessio meri et mixti imperii et jurisdictionis totius facta Gondiçalbo Garcia in suis locis de Albalato, Segayrent et de Lombay. Pridie nonas novembris 1330.

Reg. 482, ff. 104v-106.

366.

3. Et super eo videnda est alia similis provisio in dicto registro Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1330, 31, fol. 160. Pridie calendas novembris 1330.

Reg. 483, ff. 160v-161v.

¶⁴⁰ En el marge, d'una altra mà posterior: «Esta que es la donación se halla al fol. 165 del registro núm. 2.760. La ejecutoria se halla al fol. 192».

367.

4. Et praedicta concessionis confirmatio est in registro Gratiarum regis Petri 3, de annis 1337, 38, fol. 90. 18 calendas januarii 1337.

Reg. 862, ff. 90v-91v.

368.

5. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1342, 43, fol. 23, est provisio dicti regis, data 4 calendas januarii 1342, in qua providet quod modo ibi expresso rex et justitia Algezirae in dictis locis de Albalat, Segayrent et Lombay uti possit jurisdictione retenta et non alienata in dictis concessionibus.

Reg. 874, ff. 23-24.

ALBALAT ¶²⁸

369.

[*Al marge:*] Sunt etiam duo tituli de Albalat pagina praecedenti.

V. refs. núms. 358 a 368.

370.

1. Vide sub Riparubea, fol. 245, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 2.329 i 2.330.

371.

2. Et vide an sit idem Albalat, de quo hic, et Albalat, de quo fol. 43, pag. 1, aut idem quod Albalat, de quo fol. 43, pag. 2.

V. refs. núms. 516 a 521.

ALCAU ¶²⁸

372.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

AYN ¶^{28v}

373.

1. Vide sub Canals, fol. 90, num. 1.

V. ref. núm. 958.

374.

2. Vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 1 et 3 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.437, i 2.440 a 2.443.

ALMEXERTA ||^{28v}

375.

1. Vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.440 a 2.443.

ALMEXERA ||^{28v}

376.

1. Vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.440 a 2.443.

ALFEIG ||²⁹

377.

1. Vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.440 a 2.443.

AMPADARS ||²⁹

378.

1. Vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.440 a 2.443.

ALCUDIOLA ||²⁹

379.

[Al marge:] Vide an sit idem Alcudiola, de quo hic, et Alcudia, de qua fol. 39, pagina 2.

V. refs. núms. 476 i 477.

380.

1. Vide sub Corbera, fol. 82, num. 13.

V. ref. núm. 876.

ALCANTERA ¶^{29v}

381.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Al f. 478v[-479v] del registro num. 1.199 se halla la donación remuneratoria por el Sr. D. Pedro 4 a favor de su consejero y vicealmirante de Valencia, Berenguer de Ripoll, de las colonias y penas pecuniarias provenientes de la jurisdicción civil y criminal en su lugar de Alcántera y en la parte que tenía en él de Benexida, situados en el valle de Carçre, dándole además el conocimiento y castigo de todas las causas criminales, excepto las de pena de muerte, etc. Fecha 5 de mayo de 1364.*

382.

1. In Gratiarum 16 regis Joannis 1, de annis 1393, 94, fol. [*en blanc*], facta mentione quod rex Petrus, die 5 januarii 1365, dederat Berengario de Ripullo tertium decimum et morabatinum in aliquibus casatis et possessionibus loci ipsius de Alcantera in valle de Carçere, cum in aliis possessionibus et casatis dicti loci, ut asseruit haberet ex antiqua cavalleria dicta jura, et etiam dederat ipsi tertium decimi et morabatinum in tota alcarea vocata Benexida in dicta valle, quam possidebat ex emptione facta a Joanne de Pertusia, et quod forsitan poterat allegari praedicta non posse separari a Corona regia iuxta foros et privilegia regni Valentiae seu civitatis Xativae, intra cuius terminos praedicta consistunt, providet rex Joannes quod, casu quo posset declarari ex dictis privilegis praedicta esse inseparabilia a regia Corona, dictus Berengarius de Ripullo, procurator regius, teneat praedicta et recipiat, de quibus non teneatur dare computum regiae Curiae nec de illis possit illi fieri demanda seu quaestia, et cetera. 9 aprilis 1394.

Reg. 1.906, ff. 216v-217v.

383.

2. Et in Gratiarum 16⁴¹ regis Joannis 1, de annis 1394, 95, fol. 131, est confirmatio dictae provissionis facta 22 octobris 1394.

Reg. 1.908, ff. 131v-132v.

384.

3. Et vide iterum in eodem registro, fol. 133.

Reg. 1.908, ff. 133-134.

¶⁴¹ És el Gratiarum 19.

385.

4. In Gratiarum 22 regis Joannis 1, de annis 1395, 96, fol. 6, facta mentione et insertione de donatione facta 5 januarii 1365 per regem Petrum Berengario de Ripullo de tertio decimi et morabatino regi pertinentibus in aliquibus casatis et haereditatibus loci de Alcantera, qui erat dicti Berengarii, et in tota alqueria vocata de Benexida, quam emerat a Joanne de Pertusia, et quod ad instantiam universitatis Xativae in vim quorundam privilegiorum dicta donatio fuerat revocata, ideo rex in praedictorum compensationem assignat dicto Berengario duodecim libras annuales super juribus baiuliae civitatis Xativae. 20 martii 1395.

Reg. 1.911, ff. 6-7v.

ALAZQUER ||³⁰

386.

1. In Gratiarum Neapolis regis Alfonsi 4, de anno 1443 usque 55, fol. 119, est donatio facta per regem Joanni Ferdinandi de Eredia et suis, ad regiae dignitatis beneplacitum, de mero et mixto imperio ac gladii potestate omnimodaque jurisdictione alta et baxia, civili et criminali sive mixta et alia quavis, quam ipse rex seu regia Curia habebat in et super loco de Alazquer, intra terminos generales villae Algezirae suoque districtu et pertinentiis ac hominibus, habitantibus et habitaturis in dicto loco, christianis, judeis et sarracenis, cum conditione et decisione ac compositione et exactione causarum poenarum fiscalium in dicto loco et eius territorio etiam sub invocatione nominis ipsius regis imponendarum, exceptis illis casibus qui in terris baronum regni Valentiae sunt reservati domino regi seu gubernatori regni praedicti. 19 novembris 1449.

Reg. 2.945, f. 119v.

AYELO ||³⁰

387.

1. In Diversorum 7 regis Alfonsi 4, de annis 1445, 46, fol. 11, est donatio facta Francisco de Malferit de omni jurisdictione civili et criminali, mero et mixto imperio, in loco suo de Ayelo. 28 martii 1445.

Reg. 2.615, 2ª numeració, ff. 11-12.

AYECOR ||^{13v}

388.

1. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco Z, est cartha, facta 16 calendis octobris 1281, venditionis facta per Aegidium de Peralta regi Petro de jure et parte quam habebat in molendinis de Ayecor.

Pergs. de Pere II, núm. 267.

ALMONEDI, sive ALMORADI ||^{30v}

389.

1. Vide sub La Daya, fol. 120, num. 1 et 6.

V. refs. núms. 1.257 i 1.262.

ALBORGI ||³¹

390.

1. In registro regis Jacobi 1 et infantis Petri, de annis 1265, 66, 67, signato cum hoc signo [*signe*], fol. 107, est stabilimentum per dictum infantem factum Arnaldum Gisberti de molendinari qui est in alqueria de Alborgi, retenta lucri medietate sine regis missione. 3 nonas martii 1267.

Reg. 17, f. 114 de la foliació actual.

391.

[*D'una altra mà posterior:*] *En los idus de abril de 1298, el Sr. D. Jaime 2º firmó debitorio a su consejero Berenguer de Vilaragut de 28.000 s. reales de Valencia por el precio de la venta del lugar de Alborgi, en el término de Algeciras, que había otorgado a S. M. con más de 900 s. de una obligación radicada sobre los derechos del mismo a favor de Raimundo, hijo de Jaime Castellá, asignándole para el pago del total de 28.900 s. los productos de la aljama de judíos de Mallorca y otros derechos. Así resulta al f. 291v del registro núm. 264.*

AGOST ||³¹

392.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1320, 21, fol. 287, est appositio sigilli regii, facta 11 calendas maii 1321, in venditione facta per Jacobum Andreae, baiulum regis in parte regni Valentiae, Jacobo Burgundi de castro de Agost cum suis pertinentiis, quae habebat Franciscus de Cortilio, pro cuius debito fuit venditus in termino Alicantis pretio 15.100 s., instrumento recepto Valentiae per Benaventum de Benviure 9 calendas aprilis 1320. Non dicit tamen in dicto decreto quod sit in feudum nec emphyteosim domini regis.

Reg. 219, f. 287v.

ALBORAYA ||^{31v}

393.

1. In registro regis Jacobi 1, de annis 1271, 72, 73, fol. 40, est confirmatio per dictum regem factam Raymundo de Volta de alqueriis de Alboraya et de Almaçera et de Rea-

llo quondam (*sic*), sito in horta Valentiae, et de domibus in Valentia, quae omnia fuerunt empta de pretio castri de Flix, illius venditionis quam Sorobertus, pater dicti Raymundi de Bolta, fecit de castro de Fluix et de Palma domnae Teresiae Aegidii de Bidaura. Quae confirmatio est 4 nonas junii 1272.

Reg. 21, f. 40.

394.

2. Et alia praedictorum confirmatio facta 7 idus januarii 1272 est in dicto registro, fol. 80, quae est ibi videnda.

Reg. 21, f. 80v.

395.

3. Vide sub Pardines, fol. 220, num. 1.

V. ref. núm. 2.136.

396.

4. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1357, 58, num. II, fol. 240, est donatio facta per regem Arnaldo Joanni, legum doctori, de toto tertio decimo seu de jure tertii decimi regi competenti in decimario locorum de Alboraya et de Almacera et terminorum et pertinentiarum illorum, et dicti decimarii, quod vulgo nominatur decimarum de Alboraya, cuius decimarii sunt hae limitationes, scilicet, quod affrontat cum decimario de Rambla, et cum decimario Carpesa, et cum decimario de Foyos. Et dedit ipsi etiam monetaticum intra dictas limitationes, cum jurisdictione et potestate judicis dandi, forciandi et compellendi, cum pacto quod, si dictus Arnaldus vel sui decesserint sine prole legitima aut praedicta in extraneos deferrent, ad regem devolvantur. 13 januarii 1358.

Reg. 901, ff. 238v-239.

397.

5. In Gratiarum 13 regis Joannis 1, de annis 1392, 93, fol. 52, facta mentione quod Bernardus Joannis, filius et haeres Arnaldi Joannis, litigaverat contra dictum regem seu quosdam fideiussores datos per regem Petrum 3 in evictione venditionis, quam fecerat dicto Arnaldo Joanni de medietate castri et loci de Catadaur, quae postea per Alfonsum Suarez fuit sententialiter evicta a Raymundo Castellario, cui dictus Bernardus Joannis eam vendiderat, ideo pro fine dictarum quaestionum, ex concordia et conventionione, dictus rex renunciavit in favorem dicti Arnaldi, vinculo et conditioni supradictae in favorem regiae Coronae factae in supradicta donatione de tertio decimi de Alboraya et de Almacera, quae renuntiatio est 25 februarii 1392.

Reg. 1.902, ff. 52v-53v.

ALMACERA ||³²

398.

1. Vide sub Alboraya, pagina praecedenti, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 393 a 397.

399.

2. Et vide etiam sub Pardinas, fol. 220, num. 1.

V. ref. núm. 2.136.

AGRES ||³²

400.

1. In Venditionum 2 regis Joannis 1, de anno 1387 usque 89, fol. 95, est venditio et impignoratio facta Andreae Guilielmi Scribae, maiordomo et camarlengo, et eius filio Jacobo Guilielmo Scribae, coperio infantissae Joannae et Sibiliae, uxori dicti Andreae, de omni jurisdictione criminali, mero et mixto imperio et alia quavis jurisdictione in castro de Agres et domus sive alcarea de la Alcudia, in termino dicti castri, 15 januarii 1388, pretio 8.260 s., quos rex illi debebat virtute albaranorum ibi mentionatorum.

Reg. 1.929, ff. 95-97.

401.

2. In Diversorum 3 regis Martini, de anno 1403 usque 1407, fol. 148, mandatur variis personis ut compareant coram ipso rege vel eius thesaurario ad recipiendum pretia et faciendum regi revenditiones, et restituendo titulos variarum rerum ibi contentarum, de quibus per Guillelmum Ferrarii, procuratorem regium ad redimendum regium Patrimonium Valentiae, erat facta luisio de facto, et intra alios mandatur id Sancio Narbones pro jurisdictione loci de Agres, quam habebat pretio 3.300 s.

Reg. 2.212, ff. 148v-149.

ALCUDIA in termino de Agres ||^{32v}

402.

1. Vide sub Agres, pagina praecedenti, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 401 i 402.

403.

1. Vide sub Carlet, fol. 79, num. 1.

V. ref. núm. 825.

404.

[1329, *deseembre 23*]

2. Rex Alfonsus 3 concessit Petro de Monteacuto, fratri Peregrini de Monteacuto, quod, ultra medietatem caloniarum, quam dictus rex concesserat generosis et aliis adhaerentibus foris Valentiae in Curia generalis proxime celebrata valentinis, habeat aliam medietatem caloniarum in locis de Alcudia et de Alharb, et de Reçalany, et dat ibi etiam cognitionem omnium criminum commissorum per homines dictorum locorum dumtaxat in dictis locis et eorum terminis, exceptis casibus mortis naturalis vel civilis, et mutilationis membri. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de anno [*en blanc*], fol. 196 (*sic*).

Reg. 483, f. 146v.

405.

3. Et huius concessionis confirmatio est in Gratiarum regis Petri 3, de annis 1337, 38, fol. 164. 5 nonas martii 1337.

Reg. 863, ff. 165-166.

406.

4. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1382, fol. 6, facta mentione quod ipse rex in favorem Petri de Vilanova, cuius erat locus de la Alcudia in termino Algezirae, liberum fecerat dictum locum a jurisdictione officialium Algezirae, 4 calendas martii 1348, et subiecerat dictum locum quo ad merum et mixtum imperium et jurisdictionem, quae usu, foro vel privilegiis dicto domino non competere procuratori generali regni Valentiae, facit venditionem Petro de Monteacuto, domino dicti loci, filio dicti Petri de Vilanova, de jurisdictione omnimoda dicti loci pretio [11.000] s. 22 martii 1382.

Reg. 1.002, ff. 6-10.

407.

5. Et in eodem registro, fol. 21, est instrumentum gratiae de hac venditione, factum 15 aprilis 1382.

Reg. 1.002, ff. 21v-23.

408.

6. In officio magistri rationalis, in computo Petri Dezvalls de pecuniis alienationum regii Patrimonii, fol. 45, est in recepta pretium dictae venditionis factae per regem Petrum Petro de Montagut, de jurisdictione loci de la Alcudia de Carlet, cum instrumento gratiae, instrumento recepto per Franciscum Bisbal, notarium, 22 martii 1382.

Perdut.

409.

7. In Diversorum 3 regis Martini, de anno 1403 usque 1407, fol. 148, rex mandat variis personis, 25 junii 1406, ut coram ipso vel eius thesaurario compareant ad recipiendum pretium et faciendum revenditiones regi et restituendum titulos rerum ibi expressarum, de quibus per Guilielmum Ferrarii, procuratorem regium ad redimendum regium Patrimonium Valentiae, erat facta luitio de facto, et ibi inter alios mandatur id Petro de Montagut ratione jurisdictionis loci del Alcudia de Carlet venditae per dictum regem Petrum cum instrumento gratiae, pretio 11.000 s.

Reg. 2.212, ff. 148v-149.

ALHARB ¶³³

410.

[*Al marge:*] Vide an Alharb de quo hic sit idem quod Alfarb, de quo fol. 38, pag. 2.⁴²

V. refs. núms. 464 a 472.

411.

1. Vide sub Carlet, fol. 79, num. 1.

V. ref. núm. 825.

412.

2. Et sub la Alcudia de Carlet, pagina praecedenti, num. 2 et 3.

V. refs. núms. 404 i 405.

413.

[*D'una altra mà posterior:*] A 19 de las calendas de febrero de 1357, el Sr. D. Pedro 3 vendió a Pericón de Centellas la jurisdicción del lugar de Alharb a carta de gracia. Véanse los fols 191, 192, 193v, 197 y 200 del registro num. 993.

ALCUDIA DE FANZARA ¶^{33v}

414.

1. De loco de Alcudia termini de Fanzara, vide sub Serra de Esllda, fol. 259, num. 3 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.440 a 2.443.

¶⁴² És el mateix lloc.

ALCUDIA DE VEO ¶^{33v}

415.

1. Vide quod de la Alcudia termini de Veo notatur sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.440 a 2.443.

ALCUDIA iuxta Cillam⁴³ ¶^{33v}

416.

1. Fue dada por el Sr. D. Jaime I al Hospital de San Juan con los hornos y molinos en las nonas de febrero de 1239. Registro 2º del repartimiento de Valencia, f. 32.

Reg. 6, f. 32.

ALCUDIA, in valle de Uxo ¶^{33v}

417.

[*Al marge:*] Vide an sit idem Alcudia in Valle de Uxo, de qua hic, et locus de Alcudia, alias vocatus de Benigafull, de quo fol. 42, pag. 1.

V. refs. núms. 502 a 504.

418.

1. Vide sub Valle de Uxo, fol. 307, num. 17.

V. ref. núm. 2.902.

LES ALQUERIOLES ¶³⁴

419.

1. Vide sub Valle de Uxo, fol. 307, num. 17.

V. ref. núm. 2.902.

VALL DE ALFANDEC ¶³⁴

420.

1. Vide Vall de Alfandec in litera V, fol. 312.

V. refs. núms. 2.944 a 2.946.

¶⁴³ Tot el títol afegit d'una altra mà posterior.

ALCALA ||³⁴

421.

1. De castro de Alcalano sito in valle de Alfandech, vide sub Valldigna, fol. 312, num. 1 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.941 a 2.943.

ALGENET ||^{34v}

422.

1. In registro regis Jacobi 2, de annis 1303, 1304, Gratiarum, fol. 178, est donatio per dictum regem facta Bartholomeo Matoses de tertio decimo redituum et aliorum jurium, quos rex habebat in locis dictis Matoses de Benifaylon et de Algenet. 8 calendas decembris 1304.

Reg. 202, f. 178v.

423.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1338, 39, fol. 194, est donatio facta Pardo de la Casta ad vitam, ad servitium unius equi alforrati in feudum de tertio decimi in locis de Benifayo, de Alginet, et de Cotes. 8 calendas martii 1338.

Reg. 865, f. 194v.

ALMUÇAFES ||^{34v}

424.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] A 12 de las calendas de julio de 1286, el Sr. D. Alfonso 2º mandó al procurador real del reino de Valencia que restituyese a Dña. Navarra, consorte de Pedro Martínez de Artesona, el lugar de Almuçafes. Registro 66, ff. 135v i 149v.

425.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1348, 49, fol. 129, est donatio facta Garciae de Loriz de loco de Almuçafes prout illum tenebat Joannes Roderici de Acorella, cui fuit confiscatus cum jurisdictione, exceptis casibus mortibus et mutilationis membrorum, et cum tertio decimi. 13 calendas februarii 1348.

Reg. 887, f. 129.

426.

2. Raymundus de Scorna fecerat venditionem de dicto loco dicto Joanni Roderico de Corella, et in dicta venditione fecerat fidanciam Petrus Çapata. Et post confiscatum dic-

tum locum dicto Corella, rex Petrus 3 facit instrumentum indemnitate dicto Çapata. In Pecuniae, de annis 1348, 49, fol. 180. 13 februarii 1348.

Reg. 1.315, f. 180v.

427.

3. Deinde, facta revenditione de dicto loco per dictum Garciam de Loris dicto regi Petro, ipse, pro satisfaciendo Franciscae, uxori dicti Joannis Roderici de Acorella, de dote et sponsalio ipsius, vendidit dictum locum cum jurisdictione abbati et conventui Vallisdignae, pretio 80.000 s. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 1353, fol. 140. 13 julii anno 1351.

Reg. 992, ff. 140v-145v.

ALARC ¶³⁵

428.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 1271, fol. 205, est donatio per dictum regem facta Berengario de Lacera de castris, villis et alqueriis de Alarc et de Sanchet, sic quod habitet in uno de dictis castris, et de ipso det regi potestatem, et cetera, prout latius continetur. 19 calendis octobris 1270.

Reg. 16, f. 205.

ANNA ¶^{35v}

429.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1348, 49, fol. 30, est donatio facta Vitali de Vilanova ad vitam eius et unius haeredis de coena, morabatino, et mero et mixto imperio, in loco illius de Anna. 5 nonas julii 1348.

Reg. 887, f. 30.

430.

2. In Venditionum 3 regis Joannis 1, de annis 1390, 91, fol. 122, rex vendit Vitali de Vilanova totum illud merum imperium et justitias sanguinis et corporales, et omnem aliam jurisdictionem regi pertinentem in loco de Anna, de quibus fuerat iam facta donatio per regem Petrum Petro de Vilanova, patri dicti Vitalis, ad dicti Petri vitam et unius haeredis. Quae venditio est pretio mille florenorum, cum retentione facultatis redimendi. 18 aprilis 1390.

Reg. 1.931, ff. 122-123v.

431.

3. Vide sub Pego, fol. 217, num. 5.

V. ref. núm. 2.115.

LA ALMUNIA, in horta Xativae ||^{35v}

432.

1. Vide sub lo Real in horta Xativae, fol. 246, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 2.334 i 2.335.

433.

2. Et sub Xativa, fol. 320, et adverte an faciat pro dicto loco quod de Xativa et eius terminis notatur ibi per totum titulum, et praecipue incorporatio notata ibi num. 6 facta de castro, villa et locis contributionis Xativae.

V. refs. núms. 2.952 a 2.976.

VALL DE AYGUES VIVES ||³⁶

434.

1. In Gratiarum 1 Neapolis regis Alfonsi 4, de anno 1443 usque 1455, fol. 123, dictus rex donat in devesiam monasterio Beatae Mariae Aquarum Vivarum ordinis haeremitarum Beati Agustini, sito in deserto intra generalem terminum sive limites villae Algezirae, totum illum terminum vocatum la Vall de Aygues Vives ibi designatum et confrontatum, cum vertentibus sive decursibus omnibus aquarum dictae vallis et montium circumquaque existentium et dicitur esse terminu sive territorium monasterii praedicti, cum poenis contra venantes ibi sine licentia prioris dicti monasterii, et signanter cum poena 60 s. fisco regio pro duabus partibus et reliqua una accusatori, cum concessione ponendi custodem seu custodes per dictum priorem et deponendi etiam, qui debeant jurare in posse baiuli Algezirae de bene se habendo in accusatione banni sive poene contrafacientium, et cum potestate auferendi canes, furones illorum, et cetera. 12 februarii 1450.

Reg. 2.945, f. 123v.

ARES ||³⁶

435.

1. Vide sub Paniscola, fol. 221, a num. 5 usque ad 11.

V. refs. núms. 2.149 a 2.155.

436.

2. Et sub S. Mateu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

ALBOCACER ||^{36v}

437.

1. Vide sub Peniscola, fol. 221, a num. 5 usque ad 11.

V. refs. núms. 2.149 a 2.155.

438.

2. Et sub S. Mateu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

ALCAPDET ||^{36v}

439.

1. In Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 268, est homagium praestitum regi Jacobi 2, die 4 nonas martii 1307, per Joannem Garciae de Alcapdet pro se et suo loco de Alcapdet, situato in parte regi pertinenti de regno Murciae, iuxta divisionem de dicto regno factam inter dominum regem et regem Castellae, sic quod erit ex tunc fidelis et legalis dicto domino regi, et attendet et observabit eidem omnia quae fidelis et legalis vassallus tenetur complere, tenere et observare suo domino naturali.

Reg. 25, f. 268v.

ALFAFAR, in horta Valentiae ||^{36v}

440.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1362, 63, fol. 104, est donatio facta per regem Petrum Petro de Boyl, domino de Picacent, de tertio decimi in loco de Alfafar hortae et termini Valentiae. 11 februarii 1363.

Reg. 908, f. 103v.

441.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1364, 65, fol. 24, est donatio facta dicto Petro Boyl de jurisdictione civili in dicto loco. 22 octobris 1364.

Reg. 911, f. 24v.

442.

3. De possessione et domo vocata Rabisancho, hortae de Alfafar, vide sub Fraga prope Cocentaynam, fol. 137, num. 3, et vide etiam titulum de Rabisancho, fol. 246. Et adverte an id pertineat ad Alfafar in horta Valentiae, de quo agitur sub hoc titulo, an vero ad Alfafar in territorio de Bocayrent, de quo pagina sequenti.

V. refs. núms. 1.398, i 2.331 a 2.333.

ALFAFARA ||³⁷

443.

1. Vide an sit idem quod Alfofara in termino de Bocayren, de quo pagina sequenti.

V. refs. núms. 445 a 447.

444.

2. Rex Petrus 3 concessit Eximienio Petri Doris quod, ultra medietatem caloniarum, quae fuerat concessa generosis et aliis adhaerentibus foris Valentiae in Curia generali valentinis celebrata, habeat aliam medietatem caloniarum in locis de Alfafara et de Cotes vallis de Carçe, et del Padull et de les Dotze, in termino de Bocayrent, et dat ibi etiam cognitionem omnium criminum commissorum per homines dictorum locorum dumtaxat in dictis locis et eorum terminis, exceptis casibus mortis et mutilationis membri. In registro Gratiarum dicti regis Petri 3 de annis 1348, 49, fol. 24. 5 calendas julii 1348.

Reg. 887, f. 24v.

ALFOFARA aut ALFAFAR in termino de Bocayrent ||^{37v}

445.

1. Vide an sit idem quod Alfofara pagina praecedenti, et vide quod animadvertitur ibi num. 2.

V. refs. núms. 440 a 442.

446.

2. Vide sub Bocayrent fol. 49, num. 5.

V. ref. núm. 531.

447.

3. Et sub Valentia, fol. 287, num. 69 et 70.

V. refs. núms. 2.702 i 2.703.

ALEDUA, in termino Algezirae ||^{37v}

448.

1. Vide sub Alcacer, infra in hac pagina, num. 1.

V. ref. núm. 452.

449.

2. In computo 3 Juliani Garrius, thesaurarii regis Joannis 1, recondito in officio magistri rationalis, fol. 42, sunt in recepta 5.500 s. pro quibus dictus rex, 8 aprilis 1391, vendidit Aymerico Centelles jurisdictionem in loco de Aledua in termino de Algezirae.

M.R., llib. 390, f. 42v.

450.

3. Et dicta venditio est in Venditionum 3 regis Joannis 1, de annis 1390, 91, fol. 119.

Reg. 1.931, ff. 119-120.

451.

4. Et vide quod notatur sub Catadaur, fol. 105, num. 22.

V. ref. núm. 1.160.

ALCACER ||^{37v}

452.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1364, 65, fol. 28, rex dedit Petro Boyl jurisdictionem criminalem quam habebat rex in loco de Alcacer, qui erat haeredis Raymundi Castellani, qui est in termino de Valentiae, et in loco de Aledua, qui est Berengarii Fabre et Jacobo Escrivani, in termino Algezirae. 22 octobris 1364.

Reg. 911, ff. 28-29v.

453.

2. In Venditionum regis Petri 3, de annis 1367, 68, 69, 70, fol. [falta], cum rex Petrus 3 emisset a Vitali de Vilanova, domino de Carlet, et a Sibia, eius uxore, turrim seu fortalitium de Alcacer, 10 augusti 1369, pretio 75.000 s., vendidit dictam turrim seu fortalitium cum monetatico, tertiodecimi, agrariis, censibus, domibus, hominibus et cum mero et mixto imperio et omni jurisdictione Januario Rabatiae, pretio 60.000 s. 17 augusti 1369, et ibi sunt terminationes dicti loci.

Reg. 997, ff. 193-196.

454.

3. In Itinerum 31 regis Alfonsi 4, de anno 1442 usque 51, fol. 96, constat regem Alfonsum donasse Joanni Catala, militi, omnem jurisdictionem altam et baxam, civilem et criminalem, merum et mixtum imperium et omnimodam gladii potestatem ac eius exercitium, quam et quod habebat in omnes et singulos sarracenos et alios infideles cuiuscumque sectae loci de Alcacer. 7 februarii anni 1443.

Reg. 2.777, ff. 96v-97v.

ALGAR ||³⁸

455.

[*Al marge:*] Est iterum etiam Algar pagina sequenti.

V. refs. núms. 457 a 462.

456.

1. Vide sub Chiva, fol. 97, num. 4 et 5.

V. refs. núms. 1.061 i 1.062.

ALGAR ||^{38v}

457.

[*Al marge:*] Est iterum etiam Algar pagina praecedenti.

V. refs. núms. 455 i 456.

458.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

459.

2. Et sub Polop, fol. 226, a num. 2 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.206 a 2.213.

460.

3. Et sub Callosa, fol. 99, num. 8, 9.

V. refs. núms. 1.085 i 1.086.

461.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] Al f. 56 del registro núm. 75, se halla la donación de la alquería de Algar cerca de Callosa hecha por D. Alfonso 2º a Pedro de Deo, en 6 de las calendas de marzo de 1287.

462.

[*Afegit d'una altra mà posterior:*] Este lugar de Algar fue dado por el Sr. D. Alfonso 2º a Pedro de Deo, según se refiere en otra donación que se hizo del lugar de Peduyll, de fecha pridie de las calendas de septiembre de 1288, registrada al folio 10v del registro num. 78.

ALCOLEJA ||^{38v}

463.

1. In registro regis Jacobi 1, de annis 1276, 77, fol. 6, est donatio facta per dictum regem Dominico Vallobar de decem jovatis terrae in alqueriis de Alcoleja et Riola termini Penaguila, et 50 ballistariis, qui cum dicto Vallobar debebant manere in custodia castrum de Penaguila unicuique ipsorum quinque jovatas terrae in termino de Penaguila. 3 nonas julii 1276.

Reg. 22, f. 46v.

ALFARB ||^{38v}

464.

1. Vide an sit idem quod Alharb de quo supra, fol. 33, pagina 1.⁴⁴

V. refs. núms. 410 a 413.

465.

2. In officio magistri rationalis, in computo 18 secundae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii regii de parte anni 1358, fol. 1, sunt in recepta 5.000 s., pro quibus rex Petrus 3, die 14 januarii 1358, vendidit cum instrumento gratiae Pericono de Centelles jurisdictionem loci de Alfarb in terminis Algezirae.

Perdut.

466.

3. Et dicta venditio facta dicto Pericono est in Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 8, fol. 193.

Reg. 993, ff. 193v-197v.

467.

4. Et in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K, est cartha de gratia, facta 14 januarii 1358, de venditionibus dicto die factis per regem Petrum, scilicet, Pericono de Scintillis de jurisdictione in castro de Alfarb, pretio 5.000 s., et Arnaldo Joanni de jurisdictione in loco de Catadaur, pretio 5.000 s.

Pergs. de Pere III, núm. 2.117.

468.

5. Et eadem cartha de gratia est in Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 8, fol. 188.⁴⁵

Reg. 993, ff. 188-190.

¶⁴⁴ És el mateix lloc. ¶⁴⁵ Aquest document està datat el 14 de gener de 1358.

469.

6. Et ibidem, fol. 197, est instrumentum cum quo rex promittit hominibus Algezirae non alienare dictam cartham de gratia.

Reg. 993, ff. 197v-199.

470.

7. In officio magistri rationalis, in computo 3 Juliani Garrius, thesaurarii, de anno 1391, fol. 34, sunt in recepta 3.000 s., qui fuerunt additi illis 5.000 s. cum instrumento acto 8 aprilis 1391, pro quibus rex Petrus vendidit cum instrumento gratiae Aymerico Centelles jurisdictionem loci de Alfarb in termino Algezirae.

M.R., llib. 390, f. 34.

471.

8. Et instrumentum dictae adiunctionis 3.000 s. dictae venditioni in favorem Aymerici de Centelles, fratris dicti Petri, 8 aprilis 1391, est in Venditionum 3 regis Joannis 1, de annis 1390, 91, fol. 160.

Reg. 1.931, ff. 160v-161v.

472.

9. Vide sub Catadaur, fol. 105, num. 22.

V. ref. núm. 1.160.

ARGELITA ||³⁹

473.

1. Super donatione regia certi termini et eius designatione, vide in Itinerum 17 regis Ferdinandi 2, fol. 56. 22 novembris 1491.

Registre perdue.

AYTONA ||^{39v}

474.

1. Vide quod de alcarea de Aytona in termino de Corbera notatur sub Corbera, fol. 82, num. 4.

V. ref. núm. 867.

ALCUDIA ||^{39v}

475.

[*Al marge:*]Vide an Alcudia de qua hic sit idem quod Alcudiola de qua fol. 29.

V. refs. núms. 379 i 380.

476.

1. De Alcudia in termino castris de Corbera, vide sub Corbera, fol. 82, num. 3.

V. ref. núm. 866.

477.

2. Vide sub Benibuquer, fol. 63, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 698 i 699.

ALMIEZA ||⁴⁰

478.

1. Vide an sit idem quod Almisra aut Almisera, de quibus infra in hac pagina, et pagina sequenti.

V. refs. núms. 480 a 485.

479.

2. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69 et 70, sunt varia mandata facta per dictum regem diversis feudatariis regni Valentiae ut praestent homagium pro locis et castris ibi expressis, 7 martii 1407. Et ibi inter alias est litera directa Geraldo de Castro Veteri pro castro de Almieza.⁴⁶

Reg. 2.316, f. 70.

ALMISRA ||⁴⁰

480.

1. Vide an sit idem quod Almieza, de quo supra in hac pagina, aut idem quod Almisera, de quo infra pagina sequenti.

V. refs. núms. 478, 479, 484 i 485.

¶⁴⁶ O «Almizra», en el document original.

481.

2. In Gratiarum [*afegit*: 8] regis Jacobi 2, de annis 1306, 307, 308, fol. 146, est concessio in feudum castri de Almisra Alfonso Petri in feudum absque laudimio et fatica. 5 idus martii 1307.

Reg. 205, f. 146.

482.

3. In libro 1 Feudorum forma minoris, fol. 43, sub titulo Super castro de Almisra regnis Valentiae, est nota sequens: Castrum de Almiçra situm in regno Valentiae fuit datum per dominum regem Jacobum juniorem Alfonso Petri in feudum, et retinuit dictus dominus rex sibi et suis in dicto castro potestatem iuxta Usaticos Barcinonae, sine tamen fatica et laudimio, et fuit facta carta donationis in Valentia, calendas maii anno domini 1308.

Reg. 287, f. 43 (f. 194 de la foliació moderna).

483.

4. Et ibidem consecutive est haec nota sequens: Item habetur carta in qua praefatus Alfonso Petri promisit operari praedictum castrum de Almiçra, alias donatio non teneret (*sic*).

Reg. 287, f. 43 (f. 194 de la foliació moderna).

ALMISERA ||^{40v}

484.

1. Vide an sit idem quod Almieza aut Almisra, de quibus supra in pagina praecedenti.

V. refs. núms. 478 a 483.

485.

2. De alcarea de Almiserano vide sub Palma, fol. 225, num. 1.

V. ref. núm. 2.189.

ALCALA ||^{40v}

486.

1. De Alcala in Magistratu Montesiae, vide sub Sant Mateu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

ALCOÇAYBA ¶^{40v}

487.

[*Al marge:*]Vide an sit idem quod Alcayba, de quo supra, fol. 23, aut idem quod Alcobaya, de quo fol. sequenti, pagina 1^a, aut idem quod Olocayba, de quo fol. 206.⁴⁷

V. refs. núms. 295 a 302, 490 a 493, i 2.015 a 2.018.

488.

1. Vide sub Bunyol, fol. 51, num. 11.

V. ref. núm. 575.

489.

2. Et sub Guadalest, fol. 149, num. 6, et a num. 27 usque ad num. 30.

V. refs. núms. 1.496, i 1.517 a 1.520.

ALCOBAYA aut OLOCAYBA ¶⁴¹

490.

[*Al marge:*]Vide an sit idem quod Alcayba, de quo supra, fol. 23, aut idem quod Alcoçayba, de quo pagina praecedenti.⁴⁸

V. refs. núms. 295 a 302, i 487 a 489.

491.

1. Est etiam Olocayba infra in litera O, fol. 206. Et vide an sit idem quod Alcobaya, aut Olocayba, de quo hic.⁴⁹

V. refs. núms. 2.015 a 2.018.

492.

2. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 71, fol. 214, est donatio facta per dictum regem Arnaldo de Molins de alcareis de Alcobaya et de Petrer, ultra rivum Xucari, decimo calendas octobris 1270.

Reg. 16, f. 214v.

493.

3. In registro regis Jacobi 1, de annis 1271, 72, 73, fol. 7, est concessio sive cambiatio facta Roderico de Corella de turre et alcareis de Olocayba et de Petrer in regno Valentiae,

¶⁴⁷ Sembla referir-se al castell d'Olocaive, en terme de Pedreguer, mes que al loc d'Alcoçayba, entre Borriana i Nules. ¶⁴⁸ Tots aquests topònims sembla que es refe-

reixen al castell d'Olocaive, en terme de Pedreguer. ¶⁴⁹ Tots aquests topònims sembla que es refereixen al castell d'Olocaive, en terme de Pedreguer.

ultra rivum Xucaris, 6 idus augusti 1271, pro certis jovatis terrae, quas dedit Arnaldo de Molendinis mandato dicti regis. Sed vide an haec nota pertineat ad castrum de Olocayba, de quo fol. 206, ubi fuit etiam posita num. 3, et non ad Alcobaya, de quo hic.

Reg. 21, f. 7.

ALMEREIX ||⁴¹

494.

1. Vide an Almereix, de quo hic in Valle de Segó, sit idem quod Almorig in termino Muriveteris, de quo pagina sequenti.⁵⁰

V. refs. núms. 496 i 497.

495.

2. De loco de Almereix in Valle de Segó, vide sub Benifayro, fol. 266, num. 1, 2 et 3.

V. refs. núms. 722 a 724.

ALMORIG ||^{41v}

496.

1. Vide an Almorig in termino Muriveteris, de quo hic, sit idem quod Almereix in valle de Segó, de quo pagina praecedenti.⁵¹

V. refs. núms. 494 i 495.

497.

2. De loco de Almorig in termino Muriveteris, vide sub Faura, fol. 138, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 1.414 i 1.415.

ALMAÇORA ||^{41v}

498.

1. In armario Valentiae, a rivo de Ulledecona usque ad rivum de Uxo, est cartha permutationis facta 4 idus junii 1345, cum qua rex Jacobus dedit capitulo ecclesiae Dertusensis castrum de Almaçora et alqueriam de Benimocar, et accepit a dicto capitulo castrum et villam Castilionis de Borriana et alqueriam de Hadrell.

Pergs. de Jaume I, núm. 996 duplicat.

¶ ⁵⁰ És el mateix lloc. ¶ ⁵¹ És el mateix lloc.

Alcarea de AVINAGRINA ||⁴²

499.

1. De alcarea de Avinagrina in termino Burrianae, vide sub Burriana, fol. 51, num. 9.
V. ref. núm. 558.

ADRELL, aut HADRELL ||⁴²

500.

- [*Al marge:*] Vide an Hadrell, de quo hic, sit idem quod Fradell, de quo infra in litera F, fol. 136.
V. refs. núms. 1.393 a 1.395.

501.

1. Vide sub Almaçora pagina praecedenti, num. 1. Et idem est etiam sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 1.
V. refs. núms. 498 i 788.

Locus de ALCUDIA, alias vocatus de BENIGAFULL ||⁴²

502.

- [*Al marge:*] Vide an sit idem locus de Alcudia, de quo hic, et Alcudia in valle de Uxo, de quo fol. 33, pag. 2, in fine pagina.
V. ref. núms. 417 i 418.

503.

1. Vide sub Pardines, fol. 220, num. 1.
V. ref. núm. 2.136.

504.

2. Et vide etiam titulum de Benigafull, fol. 69, in litera B.
V. refs. núms. 751 a 754.

ALFARELLA ||^{42v}

505.

1. Vide sub Chilet, fol. 93, num. 1.
V. ref. núm. 995.

LES ALMOXARAQUES ||^{42v}

506.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 4 usque ad 9.
V. refs. núms. 2.208 a 2.213.

507.

2. Et sub Guadalest, fol. 149, num. 28, 29, 30.
V. refs. núms. 1.518 a 1.520.

ALMUDAYNA ||^{42v}

508.

1. Vide sub Planes, fol. 214. Et ibi praecipue num. 8 et sequentibus per totum titulum.
V. refs. núms. 2.081 a 2.099.

ALFAT ||^{42v}

509.

1. De quibusdam hereditatibus in Alfata, vide sub Alqueria de Segona, fol. 261, num. 1.
V. ref. núm. 2.456.

ALDAYA ||⁴³

510.

1. Vide sub domo seu hospitali S. Vicentii Valentiae, fol. 299, num. 12.
V. ref. núm. 2.807.

511.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1315, 16, fol. 37, est confirmatio facta per regem monasterio Populeti, 3 nonas julii 1315, de variis locis que possidebat in Catalonia, et de loco seu prioratu S. Vicentii Valentiae cum castro seu villa de Quart et cum loco de Aldaya et aliis ad dictum prioratu pertinentibus.
Reg. 212, ff. 37-38.

512.

3. Et in Gratiarum regis Petri 3, de anno 1336, fol. 154, est confirmatio praedictorum cum eorum insertionem. 16 calendas julii 1336.
Reg. 859, ff. 154-155.

ALBUFARIA ET DEVESIA VALENTIAE ||⁴³

513.

1. Vide sub civitate Valentiae, fol. 294, num. 3.

V. ref. núm. 2.718.

514.

2. Et sub regno Valentiae, fol. 287, num. 3 et num. 69 et 70.

V. refs. núms. 2.702 i 2.703.

515.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Alf. 70 del registro 1.112, se halla una Real orden de 21 de setiembre de 1339 para que se diese posesión a los consejeros García de Loriz y Arnaldo de Morera de las 50 yugadas de tierra que S. M. había dado a cada uno en el Amargal de la Albufera, etc.

ALBALAT, aut ALBALAT EPISCOPI DERTUSAE ||⁴³

516.

[Al marge:] Vide an sit idem Albalat, de quo hic, et Albalat de quo fol. 28, pag. 1.

V. refs. núms. 369 a 371.

517.

1. Vide sub Cabanes, fol. 100, num. 1, 2, 3.

V. refs. núms. 1.088 a 1.090.

ALBALAT ||^{43v}

518.

[Al marge:] Vide an sit idem Albalat, de quo hic, et Albalat de quo fol. 28, pag. 1. Et de Albalat sunt etiam alii tituli pagina praecedenti et fol. 27, pag. 2, et adverte an omnia quae notantur sub hoc titulo sint de uno tantum loco vocato Albalat, an de diversis.

V. refs. núms. 363 a 371.

519.

1. Vide sub Benicau, fol. 64, num. 1, et sub Altea, fol. 19, num. 1.

V. refs. núms. 708 i 229, respectivament.

520.

2. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.
V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

521.

3. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.
V. ref. núm. 1.084.

Locus de AVENIONE ¶^{43v}

522.

1. Vide sub Culla, fol. 89, num. 3. Et animadvertite an locus de Avinione de quo ibi sit in regno Valentiae aut in regno Aragonum vel in Catalonia. Et de dicto loco est etiam facta nota in libro Aragoniae, fol. 42.⁵²
V. ref. núm. 948.

ACAUA, AYTANA, vel AYATANA ¶^{43v}

523.

1. Vide Jatana in litera I, fol 158.
V. ref. núm. 1.562.

Castrum de APILIA ¶⁴⁴

524.

1. Vide sub Mililla, fol. 180, num. 2 et 3. Adverte autem an dictum castrum sit in regno Valentiae. Et de eo est etiam titulus in libro Cataloniae.
V. refs. núms. 1.789 i 1.790.

¶⁵² Sembla que es refereix a Avinyonet de Puigventós, a Catalunya.

B

BOCAYRENT ^{||49}

525.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1270 usque 1276, fol [*en blanc*], est donatio in feudum per dictum regem facta Eximeno Petri Doriz de castro de Bocayrent. 4 calendas martii 1273.

Reg. 19, f. 107v.

526.

[*Al marge:*] Vide sub Castalla, fol. 94, a num. 1 usque ad 5.

V. refs. núms. 999 a 1.005.

527.

2. Vide sub Cullera, fol. 91, num 1, 2.

V. refs. núms. 967 i 968.

528.

3. Et sub Ontinyent, fol. 206, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.022 a 2.028.

529.

[*Al marge:*] In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta diversis feudatariis Valentiae de prestando homagio pro suis feudis. Et ibi inter alia est mandatum factum tenenti villam de Bocayrent, 22 februarii 1393.

Reg. 2.009, f. 10v.

530.

4. In libro primo Feudorum regis Martini, fol. 69, aut 70, est mandatum factum 7 martii 1403, cum quo rex Martinus mandat Petro Dartes ut praestet homagium pro castro et villa de Bocayren.

Reg. 2.316, ff. 69v-70.

531.

5. In Gratiarum 1 regis Alfonsi 4, de anno 1416 usque 19, fol. 179, est inserta provisio, data 12 martii 1370, in qua rex Petrus facit incorporationem regiae Coronae cum prohibitione etiam infeudandi de villa de Bocayrent, de qua luitionem fecerat Elionor regina, consors dicti regis, ex regia concessione ab haeredibus Berengarii de Vilariacuto, qui ipsam certis titulis a dicto rege tenebat pignori obligatam, et de omnibus terminis, parro-

chiis vel alcareis eius, quam incorporationem rex Alfonsus confirmat et aggregat ipsi locum de Alfofara, et etiam castrum dictae villae consideratione servitiorum et sumptuum factorum per homines dictae villae in eius luitione et emptione dicti loci de Alfofara ad opus regiae Coronae a successoribus Petri Dartes, qui possidebat dictam villam et locum titulo certae impignoracionis et concessionis, et cetera. 4 novembris 1416.

Reg. 2.585, ff. 179-181.

532.

6. Vide quod notatur sub Valentia, fol. 287, num. 69, et vide etiam, num. 70 et 71.

V. refs. núms. 2.702 a 2.704.

BIAR ||^{49v}

533.

1. Vide multa quae notantur sub Ontinyent, fol. 206, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.022 a 2.034.

534.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Véase la nota marginal del f. 94 vuelto.*

V. ref. núm. 1.000.

535.

2. In libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 36, est mandatum factum detentori castri et loci de Biar de tradenda potestate dicti castri et loci de Biar. 7 idus septembris 1348.

Reg. 1.477, f. 36.

536.

3. In Venditionum 1º regis Martini, de anno 1397 usque 409, fol. 77, est procuratio facta per dictum regem 3 maii 1404 Arnaldo de Vilarnau ad tradendam civitati Valentiae possessionem de castro et villa de Biar et eorum locis, alcareis, terminis, et redditibus, excepto tertiodecimi omnium fructuum quod pertinebat Petro de Artesio, quae omnia, excepto dicto tertiodecimi, rex permutaverat cum civitate Valentiae pro rivo, valle et honore de Chelva.

Reg. 2.224, ff. 77-78v.

537.

4. In Gratiarum 12 regis Martini, de annis 1403, 4, 5, fol. 124, facta mentione quod 12 martii 1370 per regem Petrum erat facta incorporatio regiae Coronae de castro et villa de Biar, et quod 1 decembris 1389 rex Joannes in curiis generalibus fecerat provisionem

quod villa de Ontinyent et castrum et villa de Biar comprahendatur in privilegio de non separando a regia Corona castra, loca et villas Valentiae regni; et quod per sexdecim personas nominatas ad expeditionem curiarum erat praestitus assensus quod castrum et villa de Biar et eius iurisdictio possent alienari in civitatem Valentiae; et quod mandato regio dictus consensus per dictas sexdecim personas per actum Curiae debebat annullari, ideo dictus rex, dictum consensum annullans et revocationem eius per actum Curiae faciendam acceptans, eidem apponit suum decretum et dictum castrum et villam et eius iurisditionem reducit ad privilegium et forum de non separando a regia Corona, mandans dictis personis ut dictum consensum revocent. 11 iulii 1404.

Reg. 2.200, ff. 124-125.

538.

5. In Gratiarum 13 regis Martini, de annis 1404, 1405, fol. 57, facta mentione de omnibus praedictis et facta insertione de dicta revocatione consensus per dictas sexdecim personas, facta 12 augusti 1404, rex facit incorporationem de dicto castro, villa et termino cum prohibitione infeudandi. 7 octobris anno 1404.

Reg. 2.201, ff. 57v-61.

539.

6. Vide sub Valentia, fol. 287, num. 69, et vide etiam num. 70 et 71.

V. refs. núms. 2.702 a 2704.

BECHI ||⁵⁰

540.

1. In registro regis Petri 3, intitulo Sigillorum maiestatis et secreti de diversis 1354 gratiarum cum hoc signo [*signe*], fol. 9, facta mentione de concessione ad vitam facta Roderico Didaci de mero et mixto imperio et alia iurisditione, quam rex habebat in loco de Bechin regni Valentiae, et concessisse etiam eidem ad ipsius regis beneplacitum morabatinum regi pertinens in eodem loco, dat dictus rex eidem Roderico et suis in perpetuum in feudum ad consuetudinem Cataloniae dictum merum et mixtum imperium et dictum morabatinum sub servitio unius equi armati per unum mensem expensis propriis in partibus cismarinis. Quod si ultra mensem detineret rex dictum equum, teneretur ei respondere de proprio stipendio, prout aliis stipendiariis. 18 februarii 1354.

Reg. 1.540, f. 9v.

541.

2. Et ibidem consequutive fol. 10, est exequutoria dictae concessionis sub eodem calendario.

Reg. 1.540, f. 10.

542.

3. Et in eodem registro, fol. 86, facta mentione de concessione in feudum facta 18 februarii 1354 per eundem regem eidem Roderico Didaci et suis sub certo servitio, de mero et mixto imperio et omni alia jurisdictione, quam rex habebat in loco de Bechi, sito in regno Valentiae, et de omni morabatino eidem regi pertinenti in dicto loco, declarat rex quod in eadem concessione intellexit etiam concedere illi hostem, exercitum et cavalcata[m] ac eorum redemptionem et alia jura, quae rex haberet in dicto loco, quamvis id, per negligentiam vel alias, non fuerat positum in dicta concessione, et sic pro maiori cautela dictus rex iterum concedit praedicta et ea unit dictae concessioni, ita quod ea omnia teneantur in feudum sub servitio unius equi armati juxta tenorem dictae concessio[n]is, per quam declarationem non intendit rex quod fiat praeiudicium juri quod archiepiscopus Caesaraugustae habebat in dicto loco, et cetera. 10 maii 1354.

Reg. 1.540, ff. 85v-86.

543.

4. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1357, 58, num. 2, fol. 47, facta mentione quod rex in donatione, quam fecerat de loco de Bechi Roderico Didaci, retinuerat sibi jus feudale et servitium unius equi armati per unum mensem, rex dedit Lupo, archiepiscopo Caesaraugustae, quae retinuerat in dicta donatione. 24 aprilis 1357.

Reg. 901, f. 47v.

544.

[*Al marge:*]Vide sub Castalla, fol. 94, num. 33.

V. ref. núm. 1.034.

545.

5. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1372, 73, fol. 231, facta insertione de concessione facta per regem Petrum, die 28 februarii 1354, in feudum de mero et mixto imperio et omni jurisdictione et morabatino ad servitium unius equi armati per unum mensem, si semel in anno fuerit requisitus Roderico Didaci, rex declarat in dicta concessione contineri hostem et cavalcata[m], et exercitum. 2 junii⁵³ 1373.

Reg. 923, ff. 220-221v.

BINALESA ||^{50v}

546.

1. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 72, est venditio facta Castellanae, uxori Petri de Busquetis, de loco de Binalesa qui fuit Bartholomei Matoses, primi mariti dictae Castellanae, cuius bona fuerunt confiscata pretio 30.000 s. 9 calendas decembris 1349.

Reg. 992, ff. 72v-74.

¶ ⁵³ Març en el document original.

BORRIANA, aut BURRIANA ¶⁵¹

547.

1. Vide incorporationes notatas sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et a num. 13 usque ad 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

548.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] En 18 de las calendas de febrero de 1272, el Sr. D. Jaime 1º hizo donación a Bartolomé Hugo de Calatayud de seis yugadas de tierra en Burriana. En 11 de noviembre de 1272, dio otras seis yugadas de terreno para una casa a Guillermo Cortit. Registro 21, f. 84 y vuelto.

549.

2. In armario 4 intitulado Instrumenta pro conventionibus inter reges Aragonum, extra saccos, est cartha facta pridie nonas martii 1338, cum qua rex Petrus confirmat legatum factum in testamento per regem Alfonsum, eius patrem, infanti Joanni, filio dicti Alfonsi de Elionora regina, de villa Borrianae in regno Valentiae et de villa Pertusa cum eius aldeis, et de villis de Bolea et Biel in Aragonia, in francum allodium, et de villa de Berbegal et eius aldeis in feudum.

Pergamí no localitzat.⁵⁴

550.

[Al marge:] Vide sub Oriola, fol. 202, num. 7.

V. ref. núm. 1.971.

551.

3. Rex Alfonsus 3, in codicillis factis 4 nonas junii 1335, legavit infanti Joanni, eius filio, villam de Borriana, quod legatum rex Petrus 3 confirmavit, ut ipse rex Petrus 3 refert in registro Gratiarum de anno 1339, fol. 53 et 55. 3 nonas maii 1339.

Reg. 866, ff. 53-57.

552.

4. Vide sub Elig, fol. 125, a num. 9 usque ad 14.

V. refs. núms. 1.291 a 1.296.

¶⁵⁴ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

553.

5. In armario Valentiae a rivo de Ulledecona usque ad rivum de Uxo est cartha facta 6 calendis maii 1342, cum qua homines Burrianae dederunt regi justiciatum dictae villae ad duos annos.

Pergs. de Pere III, núm. 585.

554.

6. Vide sub Onda, fol. 208, a num. 4 usque ad 7.

V. refs. núms. 2.045 a 2.048.

555.

7. Et sub Alpont, fol. 14, num. 4 et 5.

V. refs. núms. 173 i 174.

556.

8. In Venditionum regis Petri 3, de annis 1363 et 64, a fol. 14 usque ad 17 et fol. etiam 90, constat de venditione, facta cum instrumento gratiae abbatissae de Pedralbes 21 novembris 1363, de decem mille solidis censualibus pretio ducentorum mille solidorum super variis redditibus villae et parochiae Bergae et de Casserris in Cathalonia. Quam venditionem fecit dictus rex ex eo quod regina Eliccendis renuntiaverat donationi ipsi et dicto monasterio factae per dictum regem ad eius vitam et ad quinque annos post eius obitum de redditibus Bergae Bergatani Turricellae de Montegrino et de Pals in Cathalonia, et Burrianae, pro quo dederat rex ei 150.000 s. et debebat ei alios 50.000 s. de mutuo. Quae renuntiatio facta per dictam reginam de supramentionata donatione ad vitam est fol. 18 eiusdem registri. Quae omnia notantur latius sub Berga in libro facto de rebus Cathaloniae, fol. 189, a num. 31 usque ad 34.

Reg. 995, ff. 14-17v, 18-20v, i 90v-92v.

557.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 89v[-90] del registro núm. 1.202, se hace referencia de las restitución de la alquería de Lombar, en el término de Burriana, hecha por el Sr. D. Pedro 3º a Raimundo de Castellsent en el año 1364.

558.

9. In Gratiarum 12 [infantis] Joannis 1, de annis 1382, 83, 84, 85, fol. 128, dictus infans, 9 aprilis 1383, fecit francum Ferdinandum de Exea a solutione decimi alcareae vocatae de Avinagrina, in termino Burrianae, facta mentione quod tempore conquestae regni Valentiae fuit data per regem Jacobum Guilielmo de Aquilone immunis ab omni servitute, et sic possessa per aliquos milites seu homines de paratico, post quorum mortem fuit devoluta ad manus cuiusdam rustici cui per regem Petrum fuit petita certa pars decimi, et cum postea pervenerit ad manus dicti Ferdinandi de Xea, qui est de paratico, fecit ei rex praedictam franquitatem.

Reg. 1.687, ff. 129-130.

559.

10. Vide sub Morella, fol. 169, num. 6, 7 et 8.

V. refs. núms. 1.636 a 1.638.

560.

11. Et sub Valentia, fol. 287, num. 62.

V. ref. núm. 2.694.

561.

12. Vide sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 20.

V. ref. núm. 807.

BENIMOCAR ||^{51v}

562.

1. De alcarea de Benimocar, vide sub Almagora, fol. 41, num. 1, quod est etiam notatum sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 2.

V. refs. núms. 498 i 789.

BUNYOL ||^{51v}

563.

1. Berengarius (*sic*) de Sarriano, pro multis quantitibus quas debebat Jacobo 2, obtulit ei castra de Bunyol, Setaygues, Acava, Macastre, Alborachs, et si quae loca habebat Petrus Ferdinandi de Yxar in regno Valentiae, quae dictus Bernardus emerat a dicto Yxar, sic quod dicta loca possideat dictus Bernardus ad vitam, et post eius obitum regi pertineant, et illos 120.000 s. pro quibus dictus Bernardus tenebat obligatas a rege valles de Alaguar et de Exalone, et illos 50.000 s. quos dicto Bernardo rex solvere tenebatur antequam ab ipso recuperaret castrum de Godalest pro expensis factis in dicto castro. In registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1303, 1304, fol. 124. 8° idus junii 1304.

Reg. 202, ff. 225-227.

564.

2. Et in eodem registro, fol. 227, dictus Bernardus promittit dicta loca dare regi cum ipsa recuperasset a Petro Ferdinandi Dixar, a quo illa emerat, et nondum tamen illa ab ipso habuerat, et hoc usque ad mensem septembris proximum, quod nisi faceret daret regi castra de Callosa, Aljubea, castra de Serra, Finestrato, et de Relleu, et de Confrides, et tot de dictis bonis quae aequivalerent dictis castris Petri Ferdinandi Dizar.

Reg. 202, f. 227v.

565.

3. Et ibidem, fol. 227, ex causa dictae concordiae, est donatio per dictum regem facta ad feudum dicto Bernardo de Sarriano ad eius vitam tantum de Godalest. Pridie idus junii 1304.

Reg. 202, ff. 227v-228.

566.

[*Al marge:*] Haec eadem donatio in feudum sine servitio facta per dictum regem Jacobum 2 Bernardo de Sarriano ad eius vitam de castro de Godalest est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1305, 1306, fol. 241, pridie idus junii 1304, prout ibi latius est videndum.

Reg. 203, f. 241v.

567.

4. Et in eodem registro, fol. 229, 14 calendas decembris 1304, quia intra dictum tempus non tradiderat regi dictus Bernardus supradicta castra de Bunyol, Setaygues, Acava, Macastre, Alborachs, promissa ut supra, rex fuit contentus loco ipsorum cum castris de Confrides, de Relleu, de Serra, et de Finestrato, quod ipsi regi tradiderat.

Reg. 202, ff. 229-230v.

568.

[*Al marge:*] Vide sub Confrides, fol. 96, num. 5, ubi notatur conventio inter regem et Bernardum de Sarriano similis eis quae notatur in hoc num. 4.

V. ref. núm. 1.045.

569.

5. Et ibidem consecutive, fol. 230, dictus Bernardus, recognoscens quod adhuc non tradiderat regi castrum de Relleu, quia illud tenebat Berengarius de Tovia obligatum pro certa quantitate, promittit regi tradere usque ad festum Resurrectionis dictum castrum. 14 calendas decembris 1304.

Reg. 202, ff. 230v-231.

570.

6. In armario negotiorum generalium regni Valentiae, in sacco Z, est venditio facta per Petrum Ferdinandi, dominum de Yxar, regi Jacobo de locis de Bunyol, Setaygues, Acava, Macastre et Alboracs, pretio 400.000 s. 8 calendas decembris 1304.

*Pergamí no localitzat.*⁵⁵

571.

7. Et ibidem sunt nonnullae apocae de pretio.

*Pergamí no localitzat.*⁵⁶

¶ ⁵⁵ Signatura antiga: Arm. 21 (València), sac Z, núm. 391. ¶ ⁵⁶ Signatura antiga: Arm. 21 (València), sac Z, núm. 392.

572.

8. Et eadem venditio est in libro Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 16.

Reg. 24, ff. 16-17.

573.

9. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 90, est donatio facta per regem Jacobum infanti Alfonso in feudum honoratum absque servitio, iuxta Usaticum Barcinonae et consuetudinem Cataloniae, de castris de Bunyol et de Macastre, et locis de Setaygues, de Acava, de Alboracs, de Moncorcon. 12 calendas januarii 1304.

Reg. 287, f. 90v (f. 54v de la foliació moderna).

574.

10. Et eadem donatio facta per dictum regem dicto infanti est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1303, 1304, fol. 193.

Reg. 202, ff. 193v-194.

575.

11. Deinde dictus rex Jacobus fecit aliam conventionem cum dicto Bernardo de Sarriano quod, in satisfactionem omnium praedictorum, in quibus dictus Bernardus teneretur regi ex administratione officiorum aut alias, rex haberet in perpetuum ius pertinens dicto Bernardo ratione venditionis, quam illi rex fecerat pretio 150.000 s., de quibus solum fuerunt soluti 120.000 s. de castris de Alagar et de Exalone, et jus dicto Bernardo pertinens in castro de Godalest, dato per dictum regem ipsi, sic quod post eius obitum illud posset recuperare, solutis eius haeredibus 50.000 s., in quibus rex non teneatur, non comprehenso tamen in hoc loco de Alcoçayba in termino de Godalest, quem locum dictus Bernardus ex aliis titulis possidebat, et ius pertinens dicto Bernardo de Sarriano ratione operum, quae fecit in castris vallis de Ayora, quam tenebat ad vitam ex concessione dicti regis, et violarii per dictum regem de dicta valle concessi uni haeredi dicti Bernardi, sic quod post obitum dicti Bernardi dictum castrum de Godalest et vallis de Ayora ad regem revertantur. Et similiter castra de Alaguar et de Exalone, finito violario per quod ex concessione Guillielmi de Montecateno tenebat dictus Bernardus dicta castra. 4 idus maii 1306. In registro Gratiarum dicti regis Jacobi, de annis 1305, 1306, fol. 237.

Reg. 203, fols 235v-240.

576.

12. In Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 278, est homagium regis Jacobi 2 per infantem Alfonsum pro castro et locis honoris de Bunyol. 10 calendas maii 1315.

Reg. 25, ff. 277v-278.

577.

13. Et dictus Alfonsus, iam factus rex, dedit in francum allodium infanti Jacobo, eius filio, castrum de Bunyol cum eius alcareis. 18 calendas junii 1328. In Gratiarum dicti regis Alfonsi 3, de anno 1328, fol. 202.

Reg. 476, ff. 179v-182.

578.

14. In Curiae regis Petri 3, de annis 1347, 48, 49, fol. 96, sunt instrumenta legationis factae per regem pro recuperandis ab infante Petro, comite Urgelli, castris de Chiva et de Bunyol. 3 nonas septembris 1348.

*Reg. 1.062, ff. 112-113v i 64 de la foliació moderna.*⁵⁷

579.

15. In archivo Baiuliae generalis Cathaloniae, in armario seu loco ubi repositi sunt libri Venditionum, est cartha venditionis factae per Guilielmum Raymundum de Montecateno Petro, comiti Urgelli, de villis Granullariorum et Calidarum de Monte Bovino, in Cathalonia, cum mero et mixto imperio, et cetera, 20 decembris 1382. Et ibi, inter alia, est clausula cum qua dictus de Montecateno promisit dicto comiti de praedictis villis infra decem dies postquam sortitus fuisset effectum contractus permutationis inter dictum de Montecateno et dictum comitem initus de castro et honore de Cervilione, villis de Sancto Vincentio et de Apiaria, et eius baiulia et earum adiacentibus, quae erant dicti Guillielmi Raymundi de Montecateno, in Cathalonia pro medietate baroniarum de Chiva et de Bunyol, ac loco de Chestalgar et aliorum locorum et bonorum, quae dictus comes Urgellis habebat et habuerat in regno Valentiae.

Pergs. de Pere III, núm. 3.159.

580.

16. In Gratiarum [*interlineat, d'una altra mà: 67*] regis Petri 3, de anno 1383, fol. 191, est decretum regium positum 20 iulii 1383 in instrumento cum quo Guilielmus Raymundi de Montecateno permutavit castrum et honorem de Cervilione et villam de Sancto Vincentio, et castrum vetus de Cervilione, et villam de Apiaria, quae tenebat in feudum regis, pro medietate baroniarum de Chiva et de Bunyol, ac loci de Chestalgar, quae tenebat comes Urgelli. Et ibidem, fol. 109, est remissio laudimii pro dicta permutatione. Sed vide an dictum laudimium sit tantum pro castro de Cervilione tento in feudum in Catalonia.

Reg. 941, f. 191.

581.

17. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, est mandatum factum per dictum regem, 22 februarii 1393, tenenti castrum de Bunyol, Macastre, Setaygues, Xetana, Alboracs et Moncorton, quod praestet homagium pro dicto feudo regi aut baiulo generali Valentiae.

Reg. 2.009, f. 10v.

¶⁵⁷ El registre està molt deteriorat i fou mal relligat.

582.

18. In Donationum 1 regis Ferdinandi 1, de annis 1414, 15, fol. 83, est donatio, facta 29 iulii 1415, per dictum regem Alvaro de Avila de castro et villa de Setaygues, et castris et locis de Bunyol, de Macastre, de Ayatava, de Alboraig, in Foya de Bunyol, confiscatis Jacobo de Urgello, quae donatio est facta dicto Alvaro et filiis descendentes ab ipso legitimis masculis per rectam lineam femininam vel masculinam, et ibi sunt terminationes dictorum locorum. Retinet autem rex quod ipse Alvarus et eius successores teneantur recolligere in dictis castris, villis et locis reges Aragonum iratos et pacatos quoties requisiti fuerint. Et quod, si dictus Alvarus et dicti omnes descendentes masculi per lineam masculinam vel femininam descendentes decesserint sine filiis vel descendentes masculis, praedicta ad regem revertantur.

Reg. 2.395, ff. 83-86.

583.

19. In Gratiarum 1 regis Alfonsi 4, de anno 1416 usque 1419, fol. 116, dictus rex tollit omnes conditiones et retentiones, superioritates et alia retenta per regem Ferdinandum in hac donatione et dedit dicto Alvaro praedicta pura donatione sine retentione. 29 septembris 1416.

Reg. 2.585, ff. 113v-117.

584.

20. In Itinerum 2 regis Alfonsi 4, de anno 1417 usque 30, fol. 131, dictus rex cessit et consignavit super dote reginae Mariae, uxoris suae, debita a rege Castellae, consobrino suo, 8.000 florenos pro parte pretii 15.000 florenorum, quorum pretio ipse Alvarus de Avila vendiderat dicta loca eidem regi, quae cessio facta fuit 23 novembris 1424.

Reg. 2.748, ff. 131-132.

585.

[1424, novembre, 23]

21. Et in eodem registro, fol. 133, est alia cessio et consignatio facta eidem Alvaro de Avila ad complementum dicti pretii dictorum locorum de Setaygues, Bunyol, Macastre, Yatana et Alboraig, facta sub eodem calendario.

Reg. 2.748, ff. 133v-135.

586.

22. In Venditionum 1 regis Alfonsi 4, de anno 1416 usque 31, fol. 65, est venditio facta per dictum regem, 20 januarii 1425, Berengario Mercaderii, militi, in francum allodium de castris, villis et alcareis et locis de Bunyol, de Macastre, de Yatava et de Alboraig, cum eorum terminis, quae ibi designantur, et cum omni jurisdictione, pretio 12.000 florenorum. Quae castra, villas, alcareas et loca rex possidebat titulo venditionis sibi factae de ipsis per Alvarum de Avila.

Reg. 2.920, ff. 58-61.

587.

23. In officio magistri rationalis, in computo 3 Bernardi Sirvent, locumtenentis thesaurarii generalis regis Alfonsi 4, fol. 17, sunt in recepta 12.000 floreni, pro quibus dictus rex, 20 januarii 1425, vendidit Berengario Mercader castra, locos et alcareas de Bunyol, de Setaygues, de Macastre, de Yatava et de Alboraix.

M.R., llib. 421, f. 17.

BESELGA ¶^{53v}

588.

1. In officio magistri rationalis, in computo 7 Juliani Garrius, thesaurarii generalis, fol. 17, sunt in recepta 300 floreni pro quibus rex Joannes 20 decembris 1392 vendidit cum instrumento gratiae Bonafonato de Senfeliu jurisdictionem criminalem et merum imperium in dicto loco de Beselga.

M.R., llib. 393, f. 17.

589.

2. Et dicta venditio est in Venditionum 5 regis Joannis 1, fol. 132, 20 decembris 1392. Et est cum instrumento gratiae.

Reg. 1.933, ff. 130v-133v de la foliació moderna.

590.

3. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco X, est cartha de gratia facta 8 februarii 1393 de hac venditione.

Pergs. de Joan I, núm. 399.

BETERA ¶^{53v}

591.

1. In Gratiarum 13 regis Joannis 1, de annis 1392, 93, fol. 73, dictus rex 12 decembris 1392 dedit Raymundo Boyl omnia jura sibi competentia in locis de Betera, Gilvella, Massamagrell et Massanassa, in regno Valentiae, quae dictus nobilis tunc habebat, tam ratione morabatini et coena quam munerum et demandorum et aliarum contributionum et poenarum civilium sive criminalium, et alia jura regi quovis titulo pertinentia.

Reg. 1.902, ff. 73-74.

592.

2. In quodam registro, intitulato Curiae regis Alfonsi 4 de annis 1425, 26, 27,⁵⁸ signato cum A, fol. 143 et 144, sunt tres provisiones seu literae regiae quibus, facta mentione

¶⁵⁸ És un registre de la sèrie *Comune sigilli secreti*.

quod inter magistrum ordinis de Calatrava et ipsum ordinem ex una, et Raymundum Boil, ex altera, fuerat facta certa conventio cuius vigore dictus Boil reciperet loca de Betera et de Massamagrell et alia loca, quae ipse habebat de dicto ordine, et quod ipse Boil teneretur dare 21.500 florenos in compensationem, scribit rex dicto magistro ordinis Calatrauae intercedendo affectuose quod, pro dictis 21.500 florenis, dicta loca remaneant in dominio dicti Raymundi et suorum perpetuo. 18 septembris 1426.

Reg. 2.576, ff. 144v-145.

593.

3. In Itinerum 18 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, fol. 161, est donatio perpetua illius meri et mixti imperii et jurisdictionibus criminalis altae et baxae, et alterius cuiuscunque, quam rex per gubernatorem et alios officiales exercebat in loco de Betera et eius terminis facta in favorem Raymundi Boil. 25 aprilis 1437.

Reg. 2.765, ff. 161-162v.

594.

4. Vide sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 20.

V. ref. núm. 807.

BENIAMOR ||⁵⁴

595.

1. De alcarea de Beniamor in termino Elchii, vide sub Coix, fol. 79, num. 1 et sequentibus.

V. refs. núms. 820 a 824.

BARCHELL, aut BARXELL ||⁵⁴

596.

1. Vide multa quae notantur sub Alcoy, fol. 5, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 76 a 112.

597.

2. Et vide etiam sub Liria, fol. 161, num. 20.

V. ref. núm. 1.586.

598.

1. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco P, est cartha facta 8 calendas junii 1316 arrendamenti facti per Bernardum de Crudillis, dominum de Castalla et Penaguila, de redditibus alcarea de Benilloba, quae est in termino villae de Penaguila.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.464.

599

[1316, novembre 24]

2. Et ibidem est cartha super eodem.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.511.

600.

3. Vide sub Castalla, fol. 94, num. 20 usque ad num. 27. Et ibi num. 22 dicitur esse in termino de Castalla.

V. refs. núms. 1.021 a 1.028.

601.

4. Et sub Liria, fol. 161, num. 4.

V. ref. núm. 1.570.

602.

5. Et sub Tibi, fol. 278, num. 4 et 5.

V. refs. núms. 2.586 i 2.587.

603.

6. In Gratiarum 2 regis Alfonsi 4, de annis 1416, 17, 18, fol. 196, facta mentione quod baiulus generalis, qui habebat commissionem ad luendum regium Patrimonium Valentiae, volebat redimeret alcarea de Benilloba a Carolo de Beamont (*sic*), patre et administratore Caroli, eius filii, qui dictam alcarea possidebat et eius praedecessores titulo venditionis factae per regem Jacobum Yolanti de Grecia pretio 62.000 s., rex concedit dicto Carolo et eius successoribus in dicta alcarea quod ipse nec eius successores non possint redimere dictam alcarea. 20 januarii 1418.

Reg. 2.586, f. 196v (f. 187v de la foliació moderna).

604.

[*Afegit d'una altra mà posterior:*] *Véase Mizlata, f. 183, num. 3.*

V. ref. núm. 1.810.

BENIFALLIN ||^{54v}

605.

1. Vide sub Castalla, fol. 94, a num. 20 usque ad 27.

V. refs. núms. 1.021 a 1.028.

606.

2. Et sub Liria, fol 161, num. 4.

V. ref. núm. 1.570.

607.

3. Et sub Tibi, fol. 278, num. 4 et 5.

V. refs. núms. 2.586 i 2.587.

BICORP ||⁵⁵

608.

1. In registro 6 regis Jacobi 1, de anno [*afegit d'una altra mà posterior: 1259 a 61*], fol. 166, est cartha, facta 4 calendas septembris 1259, donationis factae per dictum regem Sancio Martini de Oblitis de alcarea de Bicorp et alcarea de Benedriz.

Reg. 11, f. 166.

609.

2. In Gratiarum 15 regis Joannis 1, de annis 1392, 93, fol. 53, est privilegium concessum Martino Eximenii Doriz possidenti locum de Bicorp, quod dictus locus non includatur in aliquo ducatu, marchionatu, comitatu, vicecomitatu, vel baronia. 11 augusti 1392.

Reg. 1.904, ff. 53v-55.

BENEDRIZ ||⁵⁵

610.

1. Vide sub Bicorp, supra in hac pagina, num. 1.

V. ref. núm. 608.

BIXQUERT ||^{55v}

611.

1. Vide sub Alcoy, fol. 5, num. 5 et 6.

V. refs. núms. 78 i 79.

BENIFARAIG, in termino Algezirae ||^{55v}

612.

1. Vide sub Alberic, fol. 24, num. 10 et 11.
V. refs. núms. 318 i 319.

613.

2. Et sub Alzira, fol. 1, num. 19.
V. ref. núm. 33.

BENIXALONI ||⁵⁶

614.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2, 3.
V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

BENIXAMA ||⁵⁶

615.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1270 usque 76, fol. 16, est donatio facta per dictum regem Aegidio Martini de Oblitis de loco de Benixama, qui est prope Almiseranum. 7 idus maii 1276.
Reg. 19, f. 16v.

BENIMODOL ||⁵⁶

616.

1. Vide sub Carlet, fol. 79, num. 2, 3, 4.
V. refs. núms. 826 a 828.

BENIPARELL ||^{56v}

617.

1. In registro ⁵⁹ regis Jacobi 1, de anno [*afegit d'una altra mà posterior*: 1257 usque 1259], fol. 60, est cartha, facta idus augusti 1258, cum qua dictus rex dedit A. de Romanino et

¶ ⁵⁹ Corregit d'una altra mà posterior. Ratllat: «4».

suis in perpetuum dominium jura et redditus, quae habebat in Beniperrell, alqueria Valentiae, sub hac conditione quod, si tunc redditus et exitus regis dictae alqueriae valebant ultra 100 s. in anno, dicta donatio nullius esse valoris.

Reg. 9, f. 60v.

618.

2. In registro [*interlineat, d'una altra mà posterior: 9*] regis Jacobi 1, signato cum hoc signo [*signe*], de anno 1265 usque 71, fol. 98, est provisio qua dictus rex, facta mentione de dicta donatione facta cum pacto quod tunc dicta alcarea non valeret plusquam 100 s., dat dicto Arnaldo de Romanino dictam alcheriam absolute cum omnibus juribus sine retentione. Calendas maii 1268.

Reg. 15, ff. 98v-99.

619.

3. In registro regis Jacobi 2, intitulato Gratiarum, de annis 1297, 98, fol. 139, est provisio cum qua, ad honorem Dei et pro gratia speciali facta priori et conventui de Portacoeli, facit francum locum de Beniparrell, qui erat dicti conventus, in termino Valentiae, cum hominibus et pertinentiis, a peita, quaestia, subsidio, monetatico, coena, et ab omnibus exactionibus regalibus, sed quod habitatores dicti loci de praedictis exactionibus respondeant dicto conventui. 3 calendas martii 1297.

Reg. 196, f. 139v.

620.

4. In registro regis Jacobi 2 Gratiarum de annis 1312, 13, 14, 15, fol. 146, fit mentio quod prior de Portacoeli vendiderat locum de Beniparrell, et datur ei licentia ad emenda de pretio bona stabilia in termino⁶⁰ Borrianae, Villaregalis et Almagora. 15 calendas aprilis 1313.

Reg. 210, f. 146.

621.

5. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1338, 39, fol. 227, est franquitas hominum loci de Beniparrell, qui erat Arnardi de Moraria, civis Valentiae. 10 calendas aprilis 1338.

Reg. 865, f. 227.

622.

6. In registro Gratiarum regis Petri 3, de annis 1357, 58, fol. [*en blanc*], sunt duo decreta regis posita 20 februarii 1358 in venditione facta per Stefanum de Aragonia et Elicendam, eius uxorem, et Joannem Eximenium de Montetornesio, nomine proprio et ut tutorem dictae Elicendae, Petro Arrufat, civi Valentiae, de loco de Beniparrell in posse Bernardi Mensa,⁶¹ notarii Valentiae, pretio 28.000 s., et cum jurisdictione civili et crimi-

¶⁶⁰ Ratllat: «baroniae». ¶⁶¹ «Meres» (?), en el document original.

nali, et in conventionibus factis super dicta venditione in posse dicti notarii, 5 calendas februarii 1357.

Reg. 900, ff. 1v-2 i 7v.

BENIOPA ¶⁵⁷

623.

1. Vide sub Gandia, fol. 144, num. 2. [*Afegit:*] Et vide an faciant pro dicto loco quae de hereditate et bonis ducis Gandiae notantur ibi generaliter per totum titulum.

V. refs. núms. 1.435, i 1.432 a 1.456.

624.

2. In Itinerum 23 regis Joannis 2, fol. 17, est commissio facta per dictum regem Joannem Honorato Berengario Mercader ad luendum jurisdictionem locorum de Beniopa, Alcodar, Benicarena,⁶² Benipexcar, lo Real et Alqueria Nova in horta Gandiae, quae regi seu ducatu Gandiae pertinebat, impignoratam per principem Carolum, regium primogenitum, Joanni Cardona. 10 aprilis 1450, et ad vendendam dictam jurisdictionem cum instrumento gratiae justitiae et juratis villae Gandiae. 7 aprilis 1473.

Reg. 3.463, ff. 17-18.

BENIPESCAR, aut BENIPEXCAR ¶⁵⁷

625.

1. Vide sub Gandia, fol. 144, num. 2. [*Afegit:*] Et vide an faciant pro dicto loco quae de hereditate et bonis ducis Gandiae notantur ibi generaliter per totum titulum.

V. refs. núms. 1.435, i 1.432 a 1.456.

626.

2. Et sub Ondara, fol. 207, num. 2, et vide etiam num. 3.

V. refs. núms. 2.039 i 2.040.

627.

3. Et sub Benicarena (*sic*) supra in hac pagina, num. 2.⁶³

V. ref. núm. 624.

628.

4. De Benipexcar, vide in Itinerum 2 regis Joannis 2, fol. 46, in provisione data 18 februarii 1460.

Reg. 3.442, ff. 46-47.

¶⁶² *Sic*, por Benicanena. ¶⁶³ Se refereix a Beniopa.

BENICARENA⁶⁴ ¶^{57v}

629.

1. Vide sub Beniopa, pagina praecedenti, num. 2.

V. ref. núm. 624.

BONREPOS, aut BELLREPOS ¶^{57v}

630.

1. In Itinerum 23 regis Joannis 2, fol. 134, est donatio facta Francisco Jardi de Menaguerra de jurisdictione, quam rex habebat in Bonrepos et Mirambell. 6 decembris 1472. [*D'una altra mà:*] Nota que es lo itinerum cubert de cuyro.

Reg. 3.463, ff. 134v.135.

631.

2. In Curiae 9 regis Joannis 2, fol. 12, in provisione, data 5 aprilis 1474, fit mentio de concessione facta per ipsum regem a mossen Franci Jardi de Menaguerra de jurisdictione civili et criminali loci de Bellrepos.

Reg. 3.414, ff. 12v-14v.

BORRIOL ¶⁵⁸

632.

1. In armario Dertusae, in sacco de litera B, est apocha, firmata 5 idus octobris 1246, per Poncium, episcopum Detursae, regi Jacobo, de 2.350 s., pro quibus ei obligaverat locum de Borriol; num 6.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.057.

633.

2. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 102, est donatio facta per regem Jacobum Eximenio Petri de Arenosio in feudum, sub servitio unius militis quando fuerit requisitus. 12 calendas martii 1254.

Reg. 287, f. 102v (f. 66v de la foliació moderna).

634.

3. In registro regis Petri 2, intitulato Super feudis, fol. 17, in convocatione feudatariorum per dictum regem, facta in obsidione Albarrazini 4 calendas julii 1284, fuit convocatus Rui Ximenez de Burriol pro feudo de Borriol.

Reg. 45, ff. 16v-17.

¶⁶⁴ Sic, por Benicanena.

635.

4. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1330, 31, fol. 149, confirmat rex Petro Eximenii de Borriol merum imperium in dicto loco, et dat ei tertium decimi de terris quas emeret usque ad summam 50.000 s. pro pretio illarum. Pridie calendas decembris 1330.

Reg. 483, ff. 149v-150.

636.

5. Et dictam gratiam cum eius insertione confirmat rex Petrus 3, die 28 novembris 1356. In Gratiarum de annis 1356, 57, fol. 137.

Reg. 899, ff. 136v-137.

637.

6. In Gratiarum 5 infantis Joannis, de anno 1373 usque 1376, fol. 116, inseritur sententia per dictum infantem lata 16 octobris 1374, cum qua, attento quod rex Jacobus 1 fecit donationem Eximienio Perez de Arenos castrorum, villarum, et loci de Borriol et eius terminorum et pertinentiarum, sub servitio unius equitis qui serviret in regno Valentiae iuxta forum Aragonum, et quod Eximenius Perez de Borriol, successor dicti Eximenii Perez de Arenos in dictis castro, villa et loco, renuntiaverat foris Aragonum et se submiserat foro Valentiae, et quod sine firma regia erant factae alienationes de praedictis, scilicet per Teresiam, uxorem Francisci Carros et filiam Ruizii Eximenez de Burriol, et Raymundum Costa, Poncio de Soler, et per dictum Poncium Joanni Boil, et postea, ad instantiam creditorum Berengarii Boil, successoris dicti Joannis Ianfrido de Tous, et iuxta forum Valentiae, cui dictus Eximenus Perez de Borriol se submiserat, res quae tenentur sub censu, tributo aut servitio sunt commissae et applicatae illi personae cui fit dictus census aut tributus, si sine ipsius licentia fuerit alienata, ideo declarat dictum castrum, villam et locum cum eius pertinentiis et terminis esse regi et ipsi infanti adquisita et applicata, et inserta dicta sententia. Dictus infans fecit donationem et cessionem de juribus sibi pertinentibus vigore dictae sententiae et de toto dicto castro, villa et loco, terminis et pertinentiis cum omni jurisdictione in feudum, tamen sub servitio unius equi armati ad forum Aragonum Petro Boil, qui erat consanguineus Joanneti de Boil adulti, cuius erant praedicta. Et pro eo et evictione praedictorum erat obligatus dicto Ianfrido de Tous, et pro dicta concessione obtulit regi 4.000 florenos. 20 octobris 1374.

Reg. 1.680, ff. 116-119v.

638.

7. Et fol. 120 dicti registri, dictus infans concedit dicto Petro Boil quod pro dicta vice posset sine firma regia et sine solutione laudimii restituere dictum castrum, villam et locum dicto Ianfrido de Tous ratione dictae evictionis. 20 octobris 1374.

Reg. 1.680, f. 120.

639.

8. In officio magistri rationalis, fol. 3 computi 3 Perpiniõni Blan, dispensarii infantis Joannis, filii et locumtenentis generalis regis Petri 3, a die 1 januarii 1375 usque ad ultimum junii sequentis, sunt in recepta 2.000 floreni dati dicto infanti per Joannem Boil, heredem Berengarii Boil, eo quod dictus infans, 20 octobris 1374, cessit dicto Petro Boil dicto nomine castrum et locum de Borriol, confiscata per dictum infantem, propterea quod antecessores dicti Boil vendiderunt sine firma regia dictum castrum, quod tenetur in feudum regis. Pro qua re fuit conventum quod dictus pupillus solveret 4.000 florenos, de quibus postea dictus infans, 31 octobris 1374, iussit dicti dispensario ne reciperet plusquam 2.000 florenos.

M.R., llib. 591, f. 3.

640.

9. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, est cartha facta 27 septembris anno 1379,⁶⁵ in qua constat quod Poncius de Soler vendidit hoc castrum et villam pretio 170.000 s. Joanni Boil, 8 calendas augusti 1346. Et Raymundus de Tous, 15 calendas octobris dicti anni, fecit salvitatis fidanciam in dicta venditione, et deinde per gubernatorem Petrum de Tous pro exequutione iustitiae fuerunt dictum castrum et locus vendita Ianfrido de Tous pretio 125.000 s., 17 augusti 1373. Et in dicta venditione fecerunt fidanciam salvitatis Philippus de Boil, Petrus de Boil, et Joannes Boil, filius et haeres Berengarii Boil. Et cum per sententiam prolatam per infantem Joannem, locumtenentis regis Petri, 16 octobris 1374, fuerint confiscata dictum castrum et locus propter multas alienationes de ipsis, factas sine licentia regia, cum tenerentur in feudum regium, dictus Ianfridus de Tous, qui tunc ea possidebat, habuit recursum ratione fidanciae salvitatis contra haeredes dicti Don Joannis Boil, et sic dictus haeres Don Joannis Boil habuit restituere dicto Ianfrido de Tous dicta castrum et locum, cum redditibus et fructibus perceptis, et fuit condemnatus sententialiter ad solvendum ipsi pro damnis et sumptibus 21.000 s.. Et tutor Joannis Boil, haeredis dictis Joannis Boil, obtulit petitionem contra dictum Raymundum de Tous, qui fecerat fidanciam salvitatis in dicta venditione facta per Poncium de Soler dicto quondam Joanni Boil, petens ipsum condemnari in 8.400 s. pro pretio dicti castri et loci, qui evicti fuerant, et per infantem Martinum, locumtenentem generalem dicti regis Petri in anno 1379, condemnavit dictum Raymundum de Tous ad solvendum dicto Joanni Boil, nepoti sive net dicti Joannis Boil, tam pro dictis castro et loco, ut supra continetur evictis, quam pro damnis et sumptibus et aliis, quantitates quae summam capiunt 88.287 s. 8, quos dicto Raymundo de Tous confessus fuit debere, et solvere promisit cum dicta charta dictus rex Petrus, tamquam succedens in bonis dicti Poncii de Soler, pro quo dictus Raymundus fecerat dictam fidanciam, et cuius Poncii bona fuerant regi applicata per unionis damnatae.

Pergs. de Pere III, núm. 2.943.

¶⁶⁵ En el marge, aquest avís d'una altra mà posterior:
«También se halla este documento al fol. 3v del registro núm. 1.364».

641.

10. In officio magistri rationalis, in computo 21 Petri Dezvall, thesaurarii regii de parte anni 1382, fol. 42 et quoque fol 129, apparet quod Teresia Ximenez de Borriols et Franciscus Carroz et Raymundus Costa vendiderunt castrum et villam de Borriol Poncio de Soler, et dictus Poncius vendidit illud Joanni Boil, et haeredes dicti Joanni Boil Ianfrido de Tous. Et quia omnes dicti emptores adepti fuerunt possessionem dicti castri et villae feudalium domini regis sine firma regia, fuit declaratum per sententiam latam per locumtenenem generalem Valentiae dictum castrum et locum esse confiscata, et rex illa occupavit. Et proinde ratione evictionis dictus Ianfridus de Tous habuit recursum contra Joannem Boil, qui dicta ratione solvit locumtenentis generalis 4.000 florenos et dicto de Tous 21.000 s. Et dictus Ianfridus recuperavit dictum castrum, et postea dictus Joannes Boil habuit recursum contra haeredes dicti Poncii de Soler, et eius fidancias, et per infantem Martinum, locumtenentem generalem, fuit declaratum quod [*en blanc*] de Tous solveret Joanni Boil, nepoti sive net et successori dicti Joannis Boil, pro dictis castro et loco et pro damnis et missionibus, 88.287 s. 8. Et cum dominus rex deberet solvere dictam quantitatem, ut succedens in bonis dicti Soler, ratione confiscationis de eis factae, et confessus esset eam debere simul cum 7.735 s. pro damnis et missionibus cum cartha data 27 septembris 1379, habuit recursum contra Alamandam Carroz, uxorem Berengarii de Vila-ragut, quae erat haeres dictae Teresiae Ximenez de Borriols, et contra Catherinam Selma, usufructuariam dicti Raymundi Costa, et contra Raymundetam, filiam et haeredem dicti Francisci Carroz, ratione dictae evictionis, et cum ad instantiam Fisci fuisset vendita Raymunda de Rivoseco baronia de Oliva et de Rebollet, tanquam bona dictae Alemandae, haeredis dictae Teresiae de Borriols et Francisci Carroz, a deposito pretii dictae baroniae recuperavit rex Petrus dictos 88.287 s. et eos dedit dicto Raymundo de Tous.

Perdut.

642.

11. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha, facta ultimo octobris 1382, cum qua dictus Raymundus de Tous confitetur se habuisse et recepisse a Petro de Vallo, thesaurario regio, dictos 88.287 s. 8 ex illis 96.022 s. 8, quos rex illi debebat, scilicet 88.287 s. 8 ratione praedicta, et 7.735 s. pro sumptibus post dictam sententiam factis, quam summam 88.287 s. 8 recipit dictus Raymundus a Petro de Vallo, thesaurario, et dictus Petro de Vallo a Narcisio de Sancto Dionysio, depositario pretii venditionis ad instantiam procuratoris fiscales factae per dictum regem mediante justitia per sententiam latam 22 septembris 1382 Raymundo de Rivoseco de baronia de Rebollet et de Oliva, tamquam de bonis Alemandae Carroz, haeredis Teresiae Carroz, alterius ex venditoribus qui dictum castrum et locum vendiderant dicto Pontio Soler, et de dictis 96.022 s. 8 solum rece [*en blanc*]. Ex quibus omnibus apparet quod dicto Ianfrido de Tous fuerunt restituta dicta castrum et locus, et remansit in earum possessione, quoniam dictus Joannes Boil obtinuit pro ipsis compositionem et remissionem, et restituit ea dicto Ianfrido, et pro quantitibus quas illi solvit pro redditibus et fructibus, et pro 21.000 s. In quibus solvendis dicto Ianfrido fuit, ut supra, condemnatus, habuit recursum contra Raymundum de Tous, et dictus Raymundus contra regem, ut succedentem in bonis Poncii de Soler, in summa dictorum 88.287 s. 8.

Pergs. de Pere III, núm. 3.150.

643.

12. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, est mandatum, factum 22 februari 1393, Ianfrido de Tous de praestando homagio pro dicto feudo castri de Borriol regi aut baiulo generali Valentiae. 22 februarii 1393.

Reg. 2.009, f. 11.

644.

13. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K, est cartha homagii, facti 15 novembris 1401, per Ianfridum de Tous regi Martino pro dicto castro et feudo.

Pergs. de Martí I, núm. 200.

645.

14. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 76, est recognitio et homagium praestitum per Ianfridum de Tous regi Martino pro feudo castri de Tous, et recepit ab eo investituram 15 novembris 1401.

Reg. 2.316, f. 76.

646.

15. Et in eodem libro, fol. 69, est mandatum factum per dictum regem Martinum Ianfrido de Tous, 7 martii 1403, quod praestet homagium pro dicto feudo.

Reg. 2.316, ff. 69v-70.

647.

16. Et fol. 83 eiusdem libri est homagium factum regi Martino per Ludovicum Vinader, procuratorem Ianfridi de Tous, pro dicto feudo et pro eo regia investitura. 26 novembris 1404.

Reg. 2.316, f. 83v.

648.

17. Et cartha huius homagii est in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos.

Pergs. de Martí I, núm. 273.

BOLBAYT ||^{59v}

649.

1. In Venditionum 6 regis Joannis 1, de annis 1393, 94, fol. 151, est concessio facta Ferrario de Caneto de mero et mixto imperio et omni jurisdictione in castro et termino et territoriis de Bolbayt, quod possidebat Paschasius Maçana. Quae concessio est pro 3.300 s. cum retentione facultatis luendi. 29 maii 1394.

Reg. 1.934, ff. 151v-153v.

650.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Este lugar pertenecía en septiembre de 1433 a Juan Marra-
das. Registro 2.760, f. 101[v]

651.

2. In Itinerum 24 regis Joannis 2, fol. 145, est donatio facta Martino Fabra de jurisdic-
tione loci de Bolbayt. 30 julii 1473.

Reg. 3.464, ff. 144v-146v.

BAYREN ||⁶⁰

652.

1. Vide etiam titulum de Labayren in termino Muriveteris, in litera L, fol. 165.

V. refs. núms. 1.621 a 1.623.

653.

2. De Bayren, vide sub Gandia, fol. 144, num. 2 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.435 a 1.456.

654.

3. Et sub Pego, fol. 217, num. 3.

V. refs. núms. 2.113.

655.

4. Et sub Gallinera, fol. 146, num. 8 et 9.

V. refs. núms. 1.470 i 1.471.

656.

5. In libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 36, est mandatum factum detentori castri et loci
de Bayren de tradenda potestate dicti castri. 7 idus septembris 1348.

Reg. 1.477, f. 36.

BERDIA aut BERDIU ||⁶⁰

657.

1. Vide sub Penitadell, fol. 224, num. 1.

V. ref. núm. 2.172.

658.

2. Et sub Ayora, fol. 21, num. 7, 8 et 9.

V. refs. núms. 267 a 269.

659.

3. Et sub Oriola, fol. 202, num 7.

V. núm. 1.971.

LES BARRAQUES, alias SANT PERE DE BELLMONT ||^{60v}

660.

1. Vide sub Xerica, fol. 325, num. 7, 8 et aliis per totum titulum.

V. refs. núms. 3.010 a 3.027.

661.

2. Et sub Alcoy, fol. 5 num. 16.

V. ref. núm. 89.

662.

3. Et sub Liria, fol. 161, num. 20 et 23 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.586, i 1.589 a 1.599.

663.

4. Et sub Sogorb, fol. 255, num. 13.

V. ref. núm. 2.393.

664.

5. Et sub Pina, fol. 229, num. 5.

V. ref. núm. 2.253.

BENIDORM ||^{60v}

665.

1. Vide sub Polop, fol. 226, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.207 a 2.214.

BENIOMA ||^{60v}

666.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.
V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

BENIGALADA ||⁶¹

667.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.
V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

BEMBRASIN, aut BENIBRASIN ||⁶¹

668.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.
V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

669.

- [*D'una altra mà posterior:*] *V. se Murta, f. 171, núm. 2.*
V. ref. núm. 1.671.

BENIMUÇA ||⁶¹

670.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 4 usque ad 9.
V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

671.

2. Et sub Guadalest, fol. 149, num. 28, 29, 30.
V. refs. núms. 1.518 a 1.520.

BENIACIM, aut BENIATIM ||^{61v}

672.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 4 usque ad 9.
V. refs. núms. 2.208 a 2.213.

673.

2. Et sub Guadalest, fol. 149, num. 28, 29, 30.

V. refs. núms. 1.518 a 1.520.

BENIARDA ||^{61v}

674.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 4 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.208 a 2.213.

675.

2. Et sub Godalest, fol. 149, num. 28, 29, 30.

V. refs. núms. 1.518 a 1.520.

BENIMANTELL ||⁶²

676.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 4 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.208 a 2.213.

677.

2. Et sub Godalest, fol. 149, num. 28, 29, 30.

V. refs. núms. 1.518 a 1.520.

678.

[D'una altra mà posterior:] A 10 de las calendas de mayo de 1292, el señor D. Jaime 2 hizo donación de la alquería de Benimantell con agua, molinos, etc., a Miguel Campaner. Se halla al f. 57 del registro 260.

BENICECLI ||⁶²

679.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 4 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.208 a 2.213.

680.

2. Et sub Guadalest, fol. 149, num. 28, 29, 30.

V. refs. núms. 1.518 a 1.520.

681.

3. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

BENAURELL ¶⁶²

682.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 4 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.208 a 2.213.

BARG ¶^{62v}

683.

1. Vide an sit idem Barg, de quo hic, et Barc Aliebal, de quo infra in hac pagina.⁶⁶

684.

2. De dicto loco de Barg in termino Gandiae, vide sub Polop, fol. 226, a num. 4 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.208 a 2.213.

BARC ALIEBAL ¶^{62v}

685.

1. Vide an sit idem Barc Aliebal, de quo hic, et locus de Barg, de quo supra in hac pagina.⁶⁷

686.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1299, 300, 301, fol. 241, est donatio facta conventui Vallisdignae de loco de Barc Aliebal in valle de Alfandech, cum prohibitione alienandi a dicto monasterio, et cetera. Pridie nonas novembris 1300.

Reg. 198, ff. 241-242.

687.

3. Vide sub Valldigna, fol. 312, num. 3.

V. ref. núm. 2.943.

¶⁶⁶ Barg corresponde a Barx i Barc aliebal a l'actual Barxeta.

¶⁶⁷ Barg corresponde a Barx i Barc aliebal a la actual Barxeta.

BENICACIM ¶⁶³

688.

1. Vide sub Montetornesio, fol. 172, num. 8 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.684 a 1.693.

BENEXEP, aut BENAXEP ¶⁶³

689.

1. Vide sub Chelva, fol. 109, num. 6. Et quia ibi constat locum de Benaxep esse in rivo seu valle et vicecomitatu de Chelva, vide alia quae generaliter de dicto rivo, valle et vicecomitatu notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 1.203, i 1.198 a 1.208.

690.

2. Et vide etiam sub Oliva, fol. 204, num. 5.

V. ref. núm. 1.996.

BUSERA, aut BUSETA ¶⁶³

691.

1. Vide sub Chelva, fol. 109. Et quia ibi consta dictum locum esse in rivo seu valle et vicecomitatu de Chelva, vide alia quae generaliter de dicto rivo, valle et vicecomitatu notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 1.198 a 1.208.

692.

2. Et vide etiam sub Oliva, fol. 204, num. 5.

V. ref. núm. 1.996.

BENAGUAZIR ¶^{63r}

693.

1. Vide sub Liria, fol. 161, num. 24 et 28.

V. refs. núms. 1.590 i 1.594.

694.

2. Et sub Sogorb, fol. 225, num. 13, et sequentibus per totum titulum.

V. ref. núm. 2.393 a 2.424.

695.

3. In Venditionum 1 regis Martini, de anno 1397 usque 1409, fol. 188, est venditio, facta per regem 22 januarii 1409, Petro de Turrillis de 916 s. 8 annualibus super baronia de Benaguazir et super loco de Belchit, cum instrumento gratiae pretio 11.000 s. Et similia instrumenta sunt in dicto libro, fol. 192, censualium oneratorum Guillielmo Pujades, Petro de Cassaldaguila, Guillielmo Boxados, prout ibi latius est videndum.

Reg. 2.224, ff. 188v-193.

696.

4. Vide sub Paterna, fol. 229, num. 3, 4.

V. refs. núms. 2.244 i 2.245.

BENIBUQUER, aut BENIBOQUER ||^{63v}

697.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] En las calendas de marzo de 1285, el mismo monarca [Alfonso II] hizo donación de dichas alquerías [Benibuquer y Alcudia] a Muça de Portella, y se halla al f. 8v[-9] del registro 64.

698.

1. In registro de gratiis regis Alfonso 2, de annis 1285, 86, fol. 151, est venditio per dictum regem facta G. Scribae, habitatori Eviçae, de duabus alqueriis, una vocata Benibuquer et altera Alcudia, cum domibus et possessionibus, quae dicuntur Favara prope Corbariam, et de alqueria quam Samuel Avenmenaze habebat in regno Valentiae, in termino Enove, pretio 20.000 s. 7 idus februarii 1286.

Reg. 64, ff. 151v-152.

699.

[1289, gener 28]

2. In registro *[interlineat, d'una altra mà posterior: 16]* regis Alfonsi 2, de annis 1288, 89, fol. 33, est concessio in feudum per dictum regem facta dicto Guillielmo Scribae de tertio-decimi in proxime dictis.

Reg. 78, f. 33v.

700.

[*Afegit, d'una altra mà posterior:*] Al f. 7 de dicho registro, se halla la confirmación de la venta de las alquerías de Benibuquer y Alcudia y demás expresadas en el núm. 1. Fecha 10 kalendas septiembre 1288.

701.

3. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco Z, est cartha licentiae datae per regem Jacobum Berengario de Tovia, militi, ad emendum alcareas de Favara et Benibucar et alias, non obstante foro Valentiae prohibente venditionem de realenco fieri militibus aut clericis et personis religiosis. Et quod haec clausula erat posita in venditione de dictis facta per regem Alfonsum, fratrem dicti Jacobi, Guilliemo Scribae. [*Afegit d'una altra mà posterior:*] 7 kalendas novembris 1316.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.500.

702.

4. Vide sub Corbera, fol. 82, num. 13.

V. ref. núm. 876.

703.

[1440, octubre 27]

[*D'una altra mà posterior:*] En el registro núm. 2.771, al f. 130v[-131], se halla continuada la venta de la jurisdicción criminal de los lugares Laurí y Beniboquer a favor de Jayme Romaní.

BENIATZIR ||⁶⁴

704.

1. Vide sub Corbera, fol. 82, num. 13.

V. ref. núm. 876.

BENIOMER ||⁶⁴

705.

1. Vide sub Corbera, fol. 82, num. 13.

V. ref. núm. 876.

BENAXAR ||^{64v}

706.

1. Vide sub Alcayba, fol. 23, num. 2 et sequentibus per totum titulum.
V. refs. núms. 296 a 302.

707.

2. Et idem est etiam sub Madrona, fol. 176, num 11 (*sic*).
V. ref. núm. 1.732.

BENICAU ||^{64v}

708.

1. In registro regis Jacobi 1, de annis 1271, 72, 73, fol [44], est donatio per dictum regem facta Jacobo Gronerii de loco de Benicau, iuxta alqueriam dicti Gronerii vocatam Albalat prope castrum Alteae. 10 calendas [julii] 1272. De quo vide etiam sub Alteae, fol. 19, num. 1.
Reg. 21, f. 44; i v. ref. núm. 229.

709.

2. Vide sub Alcayba, fol. 23, num. 2 et sequentibus per totum titulum.
V. refs. núms. 296 a 302.

710.

3. Et idem est etiam sub Madrona, fol. 176, num. 11 (*sic*).
V. ref. núm. 1.732.

BENALBUC ||^{64v}

711.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1336, 37, fol. 280, est donatio facta Bernardo de Fonte de alcarea de Benalbus, confiscata Petro de Xerica. 18 calendas julii 1337.
Reg. 861, f. 280v.

BENIMACLET ||⁶⁵

712.

1. Jusefus Ravaya emit alcaream de Benimaclet ad opus Astrugae, eius uxoris, cui ipsam rex Petrus 2 confirmavit et enfranquavit ab omni peita, servitia et tributo. Quae omnia rex Alfonsus confirmat in registro de anno 1285, signato cum A, fol. 41. Calendas februarii 1285.
Reg. 63, ff. 40v-41.

713.

[D'una altra mà posterior:] A 6 de las calendas de febrero de 1289, S. M. aprobó la venta de la alquería de Benimaclet por dicha Astruga a Bernardo de Planell, con cesión de los derechos que pudieran pertenecer a S. M. Registro 78, ff. 60v-61.

714.

[D'una altra mà posterior:] Al f. 10 del registro 576, se halla la venta hecha por el ynfante D. Pedro a 3 de las calendas de enero de 1333 a Jaime Castellani de un horno con privativa en Benimaclet, construido por Bernardo Planell y confiscado, por precio de 2.700 sueldos reales de Valencia y sin ninguna reserva.

BELLOC, aut BELL LLOC ¶⁶⁵

715.

1. Vide quod de Belloc episcopi Dertusae notatur sub Cabanes, fol. 100, num. 1, 2, 3.
V. refs. núms. 1.088 a 1.090.

BENISA ¶^{65v}

716.

1. Vide sub Alcoy, fol. 5, num. 7. Et vide an faciant etiam pro dicto loco alia quae de bonis et hereditate Margaritae de Luria, comitissa de Terranova, notantur ibi per totum titulum.
V. refs. núms. 80, i 72 a 112.

717.

2. Et sub Calp, fol. 86, num. 9, 10, 13, 14, 15, 19, 24, et 25, et vide etiam an aliqua ex iis quae de Altea notantur ibi per totum titulum faciant etiam pro loco de Benisa.
V. refs. núms. 926, 927, 930 a 932, 936, 942 i 943.

718.

3. Et vide etiam sub Ayora, fol. 21, num. 16, 17, 21, et 22.
V. refs. núms. 277, 278, 282 i 283.

719.

4. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.
V. ref. núm. 1.084.

BENIFAYLON, aut BENIFAYO ||^{65v}

720.

1. Vide sub Alginet, fol. 34, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 422 i 423.

721.

2. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 89, est venditio facta Mariae Latronis de Bidaure de loco de Benifayo, confiscato Bartholomeo Matoses, cum terminis ibi designatis et cum tertiodecimi et juribus, pretio 110.000 s. Nonas novembris 1348.

Reg. 992, ff. 89v-92v.

BENIFAYRO ||⁶⁶

722.

1. In armario negotiorum generalium de regno Valentiae, in sacco X, est cartha de gratia facta regi Joanni per Petrum Passadores, 4 junii 1394, de venditione per dictum regem sibi facta, 30 martii dicti anni, de jurisdictione criminali et mero imperio in locis seu alcareis de Benifayro et de Sta. Coloma de Quemalo, de la Garrefera, alias dels Frares, et d'en Ribau, possessis per Berengarium Vives de Canemas in Valle de Segó, termino Muriveteris, pro 200 florenis, et in locis seu alcareis de Benevites, de Almereix et de Larab, possessis per Ferdinandum Munnoz in dicta Valle pro 200 florenis. Et in loco seu alqueria de Chilet possessa per haeredes Petri Guillielmi Catalani, quondam, militis, in termino Muriveteris, pro 200 florenis. Et in loco de Petres possesso per Franciscum Aguilo, militem, et Bonafonatum de Vallebrera pro 200 florenis, in castro et loco de la Forná, possesso per Bartholomeum Cruilles in regno Valentiae pro 200 florenis.

Pergs. de Joan I, núm. 521.

723.

2. Et dicta venditio est in Venditionum 8 regis Joannis 1, de anno 1393 usque 96, fol. 82.

Reg. 1.936, ff. 82-85.

724.

3. Et in eodem registro, fol. 86, est dictum instrumentum gratiae venditionis praedictae.

Reg. 1.936, ff. 86v-87v.

BENEVITES ||⁶⁶

725.

1. Vide sub Benifayro, supra in hac pagina, num. 1 et sequentibus.

V. refs. núms. 722 a 724.

BEMUAYRE ||^{66v}

726.

1. In Gratiarum 18 regis Joannis 1, de annis 1393, 94, fol. 25, est inserta provisio, facta 6 calendas januarii 1311, cum qua rex Jacobus, attendens quod Bernardus de Claperiis, nomine dicti regis, emerat a Guidone de Canaveriis alcaream vocatam Bemuyre cum domibus in villa Algezirae et aliis domibus in alcarea de Carcaxent, prout praedicta tenebat Bernardus de Sagalerio, qui praedicta vendidit Blanche reginae, uxori dicti regis Jacobi, a qua dictus Guido praedicta emit, dictus rex dat praedicta conventui Vallisdignae, et dictus rex Joannes confirmat dictum privilegium et alia ibi inserta, concessa dicto monasterio, prout ibi latius est videndum. 5 martii 1393.

Reg. 1.907, ff. 25v-29v.

BENITULEYMEN ||^{66v}

727.

!.Vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3, 4.

V. refs. núms. 2.440 i 2.441.

BENIÇAHADA ||⁶⁷

728.

1. Vide an sit idem quod Beniçaat, infra in hac pagina.

V. refs. núms. 730 i 731.

729.

2. De loco de Beniçahada, vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3, 4.

V. refs. núms. 2.440 i 2.441.

BENIÇAAT ¶⁶⁷

730.

1. Vide an sit idem quod Beniçahada, supra in hac pagina.

V. refs. núms. 728 i 729.

731.

2. De loco de Beniçahat, vide sub Valle de Uxo, fol. 307, num. 17 et 18.

V. refs. núms. 2.902 i 2.903.

BENIGASLON ¶⁶⁷

732.

1. Vide an sit idem quod Benicastlo, de quo pagina sequenti.⁶⁸

733.

2. De loco de Benigaslon, vide sub Valle de Uxo, fol. 307, num. 17, 18.

V. refs. núms. 2.902 i 2.903.

BENICASTLO ¶^{67v}

734.

[*Al marge:*] Est etiam Benicastlo aut Benicarlo pagina sequenti.

V. refs. núms. 739 a 741.

735.

1. Vide an sit idem quod Benigaslon, de quo pagina praecedenti.⁶⁹

736.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de anno 1301, 2, 3, fol. 227, est decretum regium, positum 15 calendas junii 1303, in venditione facta per Petrum Boil, procuratorem regis, Poncio de Solerio pro allodio de alqueria nominata Benicastlo et de quatuor jovatis terrae in Valle de Uxone, quas habebat titulo emptionis a Bernardo Vives de Canemariis, pretio 18.000 s.

Reg. 200, f. 227.

¶⁶⁸ Són dos topònims diferents. ¶⁶⁹ Són dos topònims diferents.

BINALAROS, aut BINAROS ||^{67v}

737.

1. Vide sub Peniscola, fol. 221, a num. 5 usque ad 11.

V. refs. núms. 2. 149 a 2. 155.

738.

2. Et sub Sant Matheu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

BENICASTLO, aut BENICARLO ||⁶⁸

739.

[*Al marge:*] Est etiam Benicastlo pagina praecedenti.

V. refs. núms. 734 a 736.

740.

1. Vide sub Paniscola, fol. 221, a num. 5 usque ad 11.

V. refs. núms. 2. 149 a 2. 155.

741.

2. Et sub S. Matheu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

BURJAÇOT ||⁶⁸

742.

1. In registro 4 regis Jacobi 1, de anno [*en blanc*], fol. 57, constat quod dictus rex dederat Garciae Petri de Fiqueroles alqueriam de Burjaçut in horta Valentiae, et quod postea eam recuperavit ab ipso, et dedit ei dictus rex quaedam loca in Aragonia, et cetera. 16 calendas augusti 1258.

Reg. 9, f. 56.

743.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1360, fol. 25, est donatio ad vitam facta Sancio de Tena pro 10.620 s. 8, quos illi rex debebat de tertio decimi in locis de Burjaçot, de Godela, et de Alfara. 8 martii, 1360.

Reg. 904, f. 25.

744.

3. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1362, fol. 45, rex extendit dictam tertii decimi concessionem dicto Sancio et eius haeredibus et successoribus. Retinet sibi rex facultatem dictum tertium decimum redimendi a dicto Sancio vel eius haeredibus et successoribus, solutis dictis 10.620 s., 8. Die 8 aprilis 1362.

Reg. 907, f. 55v de la foliació moderna.

745.

4. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1369, fol. 172, dictus rex, 7 augusti 1369, dat licentiam dicto Sancio vendendi dictum tertiumdecimi cum supradicto pacto luendi.

Reg. 917, ff. 175-176.

746.

5. In officio magistri rationalis, in computo 6 Petri Marrades, thesaurarii generalis regis Joannis 1, sunt in recepta 10.500 s., pro quibus dictus rex, die 25 octobris 1389, vendidit Dominico Masco ius luendi tertium decimi et morabatinum loci de Burjaçot, scilicet 8.000 s. pro pretio juris luendi tertium decimum, et reliqui 1.900 s. pro pretio juris luendi morabatinum, et in casu luitionis vendidit dictum tertium decimi et morabatinum dicto Masco cum cartha de gratia.

M.R., llib. 387, f. 42v.

747.

6. Et dictae venditionis exequutoria est in Venditionum 2 regis Joannis 1, de annis 1389, 90, fol. 146.

Reg. 1.930, f. 146.

748.

7. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K est cartha de gratia, facta 2 aprilis 1393, per Dominicum Masco regi Joanni de venditione sibi facta per dictum regem, 25 octobris 1389,⁷⁰ de tertio decimi loci de Burjaçot, pretio 8.600 s. et de tertio decimi in toto termino de Burjaçot. 22 februarii 1392.

Pergs. de Joan I, núm. 414.

749.

8. In Venditionum 5 regis Joannis 1, de annis 1392, 93, fol. 170, facta mentione quod rex Petrus vendiderat Sancio de Tena tertium decimi locorum de Burjaçot, et de Godella, pretio 4.000 s., cum instrumento gratiae, et quod haeres dicti Sancii vendiderat dictum tertium decimi Berengario Mercaderii, et quod postea rex Joannes vendidit cum instrumento gratiae Dominico Masconi ius luendi tertium decimi de Burjaçot pro pretio,

¶ ⁷⁰ En el marge, aquest avís d'una altra mà posterior: «Dicha venta se halla al fol. 5 del registro num. 1.925».

quod iuxta valorem dicti tertii decimi contingeret illis ex dictis 4.000 s., et vendidisse etiam dicto Dominico cum instrumento gratiae tertium decimi tam expletorum terrae quam animalium in loco et territorio de Burjaçot, pretio 8.600 s., die 25 octobris 1389, vendidit ipsi rex cum instrumento gratiae pretio 6.400 s. totum tertium decimi in termino de Burjaçot, quod deficiebat in dicta prima venditione 22 februari 1393.

Reg. 1.933, ff. 168-170v de la foliació moderna.

750.

9. Et in eodem registro, fol. 173, est instrumentum gratiae de dictis venditionibus.

Reg. 1.933, ff. 171v de la foliació moderna.

BENIGAFULL ||⁶⁹

751.

1. De loco de Alcludia, alias vocato de Benigafull, vide supra in litera A, fol. 42, de quo vide sub Pardines, fol. 220, num. 1.

V. refs. núms. 502 a 504, i 2.136.

752.

2. In Gratiarum 17 regis Martini, de annis 1407, 1408, 1409, fol. 169, 25 septembris 1408, est capitulatio per regem facta cum aljama Vallis de Uxo super emptione, quam dicta aljama volebat facere ad opus regis, pretio 61.000 s., de loco de Benigafull sito in dicta valle. Et fuit actum quod dicta aljama reciperet, durantibus censualibus quos ad dictum opus erat oneratura, 3.000 s., quos dictus locus annuatim respondebat, et quod dictus locus adiungeretur dictae valli, sic quod dictus locus non posset a dicta valle separari, nec vendi, nec alienari, nec impignorari.

Reg. 2.205, ff. 169-170.

753.

3. Et in Gratiarum 21 regis Martini, de annis 1409, 1410, fol. 81, est assignatio facta dictae aljamae de dictis 3.000 s., die 16 aprilis 1410.

Reg. 2.208, ff. 96v-97v.⁷¹

754.

4. Vide de Benigafill sub Valle de Uxo, fol. 307, num. 17, 18.

V. refs. núms. 2.902 i 2.903.

¶ ⁷¹ És el document amb ref. núm. 752, datat el 25 de setembre de 1408, registrat també en el *Gratiarum 20*. El registre *Gratiarum 21* està relligat actualment junt amb el *Gratiarum 20*, i correspon als folis 102 a

183 del volum 2.208. No he trobat en els folis que constituïen l'antic *Gratiarum 21* del rei Martí una disposició de la data i matèria indicades en aquest assentament núm. 753.

BENIFAÇA ¶⁶⁹

755.

1. In armario Cathaloniae, in sacco B, est cartha absolutionis, factae per penitentiarios summi pontifici regi Jacobo ratione excommunicationis per offensam quam fecerat episcopo Gerundensi, cum pacto quod perficiat monasterium de Benifaça quod inceperat, sic quod ibi sustententur 40 monachi, et habeat pro fabrica 200 marcos argenti, et perficiat hospitale Sancti Vicentii Valentiae, quod inceperat, et dotet eum de redditibus 600 marcarum argenti, et stabiliat unum sacerdotem perpetuo in ecclesia Gerundensi. 13 calendas novembris anno 1246.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.059.

756.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1299, 300, 301, fol. 223, rex facit mentionem de donatione facta per regem Jacobum 1 monasterio Populeti de loco qui dicitur de Benifaçano cum castro et villa, 10 calendas decembris 1300. Sed vide an haec nota intelligatur de aliquo castro seu loco de Benifaçano sito in Cathalonia, an vero in regno Valentiae. Et fuit etiam posita haec nota in Libro regii Patrimonii Cathaloniae, sub titulo Benifaça, fol. 208.

Reg. 198, f. 223v.

757.

3. In registro regis Jacobi 2 Gratiarum 4,⁷² de annis 1294, 95, 96, fol. 154, est confirmatio et nova concessio abbati et conventui de Benifaçano de loco vocato Rafalgerio aut Rafalgarin in portu de Treseres, salvo et retento mero imperio et redemptionibus, 5 nonas julii 1295. Et vide ibidem etiam, fol. 187, idus januarii 1295, et fol. 289, 9 calendas novembris 1296. Sed advertite an dictus locus sit in Catalonia vel in regno Valentiae. Et hoc idem notatur etiam in libro facto de rebus Cataloniae, fol. 1.238, sub titulo dicti loci.

Reg. 194, ff. 154v, 187v I 289v.

BENIMUSLEM ¶^{69v}

758.

1. In Itinerum 23 regis Joannis 2, fol. 113, est donatio facta per dictum regem Petro de Castellvi et eius filiis masculis et filiis filiorum masculis in perpetuum de jurisdictione in loco de Benimuslem, 1 junii 1459. Et dictae donationis ampliatio in filias feminas et in rem successores, 23 maii 1473.

Reg. 3.463, ff. 113-115v.

¶⁷² És el *Gratiarum* 2.

Locus de BENISANO ¶^{69v}

759.

[*Al marge:*] Vide an sit idem locus de Benisano, de quo hic, et turris seu alcarea de Benisano, de quo infra pagina sequenti.⁷³

V. refs. núms. 761 a 764.

760.

1. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69 et 70, sunt mandata per dictum regem facta diversis feudataris regni Valentiae ut praestent homagium pro castris et locis, quae tenent in feudum regium. 7 martii 1403. Et ibi inter alia est mandatum factum Francisco Castellana pro loco de Benisano.

Reg. 2.316, f. 70.

BENISANO ¶⁷⁰

761.

[*Al marge:*] Vide an sit idem Benisano, de quo hic, et locus de Benisano, de quo supra pagina praecedenti.⁷⁴

V. refs. núms. 759 a 760.

762.

1. In registro regis Petri, de annis 1276, 77, 78, fol. 66, est donatio facta per dictum regem, 11 calendas martii 1277, Joanni de Proxita de turre et alcarea de Benisano.

Reg. 40, f. 66v.

763.

2. Et ibidem, 11 calendas martii 1277, mandato regio fuit additum in cartha quod, casu quo rex venderet castrum de Liria alicui, dictus Proxita non teneatur in jurisdictione nec in aliquo respondere dicto domino de Liria nec eius officialibus.

Reg. 40, f. 66v.

764.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] Al f. 93 del registro 40 se halla un mandato al baile de Liria para que no se pusiese impedimento a Juan de Próxima en la percepción de sus derechos en dicha torre de Benisanó que le había dado S. M. en heredamiento franco y libre. 15 calendas mayo 1278.

¶⁷³ És el mateix topònim. ¶⁷⁴ És el mateix topònim.

765.

3. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69 et 70, sunt mandata per dictum regem facta diversis feudatariis regni Valentiae ut praestent homagium pro castris et locis, quae tenent in feudum regium. 7 martii 1403. Et ibi inter alia est mandatum factum uxori Raymundi de Tous pro turri seu alcarea de Benisano.

Reg. 2.316, f. 70.

BENISERON ||⁷⁰

766.

1. Vide sub Almonazir, fol. 19, num. 2.

V. ref. núm. 244.

BINAMARGO, aut BENIMARGO ||^{70v}

767.

1. Vide sub titulo hospitalis Sancti Vincentii Valentiae, fol. 299, num. 2.

V. ref. núm. 2.795.

768.

2. Et sub Castello de Borriana, fol. 77, num. 2. Et quia ibi dicitur esse in termino Castilionis de Borriana, vide an faciant pro dicto loco seu alcarea alia quae de dicta villa Castilionis notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 788, i 787 a 807.

BUGARRA ||^{70v}

769.

1. Vide quod de turri et loco de Bugarra notatur sub Capdet, fol. 85, num. 4 et 5.

V. refs. núms. 914 i 915.

BENAESSA ||⁷¹

770.

1. Vide sub Chelva, fol. 109, num. 6. Et quia ibi constat dictum locum esse in rivo seu in valle et vicecomitatu de Chelva, vide alia quae de dicto rivo, valle, et vicecomitatu notantur ibi generaliter per totum titulum.

V. refs. núms. 1.203, i 1.198 a 1.208.

BENAXUEY ||⁷¹

771.

1. Vide sub Chelva, fol. 109, num. 6. Et quia ibi constat dictum locum esse in rivo seu valle et vicecomitatu de Chelva, vide alia quae de dicto rivo, valle et vicecomitatu notantur ibi generaliter per totum titulum.

V. refs. núms. 1.203, i 1.198 a 1.208.

BENIHAMER, aut BENIAMER ||⁷¹

772.

1. Vide sub Fraga prope Cocentayna, fol. 137, num. 3.

V. ref. núm. 1.398.

BENICHAER, aut BENITHAER ||^{71v}

773.

1. Vide sub Fraga prope Cocentaynam, fol. 137, num. 3.

V. ref. núm. 1.398.

Castrum et terminus de BORRO ||^{71v}

774.

1. Vide sub Luchent, fol. 163, num. 4.

V. ref. núm. 1.603.

775.

2. Et sub Palma, fol. 225, num. 7.

V. ref. núm. 2.196.

BARBUNCHEN ||^{71v}

776.

1. Vide an sit idem Barbunchen, de quo hic, et Perpunchent aut Perpunchen, de quo fol. 228, in litera P.⁷⁵

V. refs. núms. 2.236 a 2.240.

¶ ⁷⁵ És Perputxent.

777.

2. De Barbunchen, vide sub Pop, fol. 227, num. 2.

V. ref. núm. 2.217.

S. BERNAT, alias RASCANYA ¶⁷²

778.

1. Vide Rascanya in litera R, fol. 248.

V. refs. núms. 2.357 a 2.360.

BENIEMA ¶⁷²

779.

1. Vide sub Mancofa, fol. 183, num. 6. Et quia ibi dicitur dictum locum esse in termino de Nulles, vide an faciant pro eo aliqua ex iis quae de castro et villa de Nulles notantur sub titulo ipsius castris et villae, fol. 193 et sequentibus. Et vide ibi praecipue num. 12, ubi notatur idem quod sub Mancofa loco supradicto.

V. refs. núms. 1.817, 1.899, i 1.888 a 1.928.

BANYOS ¶⁷²

780.

1. De hereditate de Banyos in termino castri de Rugat, vide sub Rugat, fol. 243, num. 11.

V. ref. núm. 2.307.

BELCHIT ¶^{72v}

781.

1. Vide venditionem censualis annui 916 s. 8 super baronia de Benaguazir et loco de Belchit factam per regem Martinum cum instrumento gratiae, pretio 11.000 s., Petro de Turrillis, et alias etiam similes venditiones factas Guilielmo Pujades, Petro de Casaldaguila et Gulielmo de Boxados, 22 januarii 1409, notatas sub Benaguazir, fol. 63, num. 3. Et adverte an locus de Belchit, de quo agitur ibi, sit idem quod Belchit in regno Aragonum, an vero sit aliquis diversus locus in regno Valentiae. Et haec eadem nota fuit posita etiam sub Belchit in libro Aragoniae, fol. 53, in margine.

V. ref. núm. 695.

BENEXIDA ||^{72v}

782.

1. Vide an sit idem quod Benexides, de quo infra in hac pagina.

V. refs. núms. 784 i 785.

783.

2. De alcarea de Benexida in valle de Carçre, vide sub Alcantera, fol. 29, a num. 1 usque ad 4.

V. refs. núms. 381 a 385.

BENEXIDES ||^{72v}

784.

1. Vide an sit idem quod Benexida, de quo supra in hac pagina.

V. refs. núms. 782 i 783.

785.

2. De Benexides, vide sub Antella, fol. 10, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 116 i 117.

BENIACAF ||⁷³

786.

1. Vide sub Alcuces, fol. 18, num. 1.

V. ref. núm. 223.

C

CASTELLO DE LA PLANA, alias CASTELLO DE BORRIANA,
aut CASTELLO DEL CAMP DE BORRIANA ||⁷⁷

787.

[*Al marge:*] De loco vocato Castello Vell de Salas aut de Sas prope villam Castilionis campi de Burriana, vide sub titulo dicti loci, fol. 78.

V. refs. núms. 808 a 811.

788.

1. In armario Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, est cartha permutationis, factae die 4 idus junii 1245, cum qua rex Jacobus dedit capitulo ecclesiae Dertusensis castrum de Almaçora et alcaream de Benimocar, et accepit a dicto capitulo castrum et villam Castilionis de Borriana et de Hadrell.

Pergs. de Jaume I, núm. 996.

789.

2. In registro 3 regis Jacobi 1, de anno [*en blanc*], fol. 146, est concessio facta per regem Jacobum primum priori monasterii et hospitalis Sancti Vincentii Valentiae de 600 s. annualibus super redditibus dicti monasterii et hospitalis in alcarea de Binamargo, in termino Castilionis de Burriana. Idibus septembris 1259.

Reg. 10, f. 143v.

790.

3.⁷⁶ Vide quae de villa Castilionis notantur sub titulo Hospitalis Sancti Vincentii, fol. 299, num. 8, 9, 13, 15, 21, 23 usque ad 29 et num. 34.

V. refs. núms. 2.802, 2.803, 2.808, 2.810, 2.816, 2818 a 2.825, i 2.831.

791.

6.⁷⁷ In armario regni Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, est cartha venditionis factae per abbatem et conventum Populeti regi Jacobo, die 3 januarii 1295, de villa Castilionis Campi et de potestate et juribus sibi pertinentibus in castro de Montornes, quod tenet in feudum Petrus Ximenez de Montornes, in regno Valentiae, pretium dictae venditionis est, ex una parte, 170.000 s. in pecunia numerata, et ex alia 6.500 s. annuatim solvendorum dicto abbati et conventui super juribus pensi et aliis regiis juribus civitatis Valentiae, et dicti abbas et conventus promittunt de dictis 6.500 s. annualibus et aliis summis assignatis per regem Jacobum, dicti regis avum, ad servitium hospitalis et domus S. Vincentii Valentiae facere servitium per dictum regem statutum dicto hospitali et domui. Et vide an hoc idem instrumentum sit in Gratiarum 4 regis Alfonsi 2, fol. 188.

Pergamí no localitzat; reg. 194, ff. 188-189.⁷⁸

792.

7.⁷⁹ Huius villae erat dominus abbas Sancti Victoriani et prior domus et hospitalis Sancti Vincentii Valentiae, et apparet quod dictus abbas concessit dictam villam Ferrando, abbati Montisaragonum, pro decem mille solidis, quos recipere debebat super dicta domo et hospitali et eius redditibus, et rex Alfonsus secundus in emendam dictae villae dat dicto abbati de Montaragon 10.000 s. annuos super redditibus vallis de Alfandec. 3 martii 1286. In registro dicti regis Alfonsi 2 de gratiis et aliis, de annis 1285, 86, fol. 11.

Reg. 64, f. 11v.

¶ ⁷⁶ Assentament marcat en el marge amb una B.

¶ ⁷⁷ La numeración salta del 3 al 6. Assentament marcat en el marge amb una C. ¶ ⁷⁸ El document

està datat en el registre a 2 dels idus de gener de 1295. ¶ ⁷⁹ Assentament marcat en el marge amb una A.

793.

8. Deinde vero dictae villa pertinuit abbati et conventui Populeti una cum aliis bonis domui et hospitalis Sancti Vincentii, ut constat loco citato supra num. 3. Et dictus abbas et conventus vendiderunt illam regi Jacobo, ut notatur supra num. 6.

V. refs. núms. 790 i 791.

794.

9. In armario Valentiae a rivo de Uldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco [*trenca*], est cartha syndicatus facti per homines de universitatem Castilionis Campi Burrianae ad comparandum coram rege et reddendum et tradendum ei privilegia, quae dicti homines et universitas dicti regi reddere debebant ratione cuiusdam (?) privilegii per dictum regem concessi dictis hominibus et universitati de franquitate censualium, quae pro dicto rege tenebant, et ei facere tenebantur pro campis, vineis, hortis et aliis possessionibus dicti loci et terminorum eius, et ad petendum et recipiendum ab ipso donationem, quam eis facere debebat de domibus, campis, vineis, hortis et aliis possessionibus dicti loci et termini eiusdem quae ipsi tunc tenebant, et eis et suis spectabant ratione dictorum privilegiorum, quae praeceperant reddi dicto regi, et ad petendum a rege confirmationem fororum Valentiae et justitiatus et officii notariae et mustaçafiae, et cabecequiam, quae privilegia erant eis concessa, et ad petendum gratias et confirmationes eorum, et cetera. 15 calendas maii 1306.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.274.

795.

[*Al marge:*]Vide sub Oriola, fol. 202, num. 7.

V. ref. núm. 1.971.

796.

10. Vide sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et a 13 usque ad 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

797.

11. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1339, fol. 94, est incorporatio huius villae facta regiae Coronae post transactum tempus pactorum initorum ratione donationis de dicta villa factae per regem Alfonsum filio suo Joanni, quam erat restiturus regi, et transacto violario, quod habebat in dicta villa regina Elionor, uxor regis Alfonsi, ratione suae dotis et arrarum. Pridie nonas maii 1339.

Reg. 866, ff. 94-96.

798.

12. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1366, 67, fol. 92, est incorporatio de dicta villa cum commemoratione aliarum et insertione et generali incorporationis mentione. 15 iulii 1366.

Reg. 913, ff. 93-97v.

799.

13. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1363, 64, 65, 66, fol. 35, quia in donatione facta per regem Petrum 3 comiti Henrrico Trastamarae de villa Castilionis et aliis locis erat sequens clausula: retinemus, inquam nobis et nostris, quod si vos autem vestros successores in praedictis quae vobis damus quandocumque ad regalem dignitatem pervenire contigerit, praedicta omnia nobis et nostris successoribus revertantur et devolvantur etiam omnia supradicta nobis et nostris quando vos vel vestros sine filiis masculis legitimis mori contingerit, et cetera. Et quia dictus comes fuit rex Castellae, villa Castilionis ad regem fuit devoluta, quam devolutionem rex confirmat 9 julii 1366.

Reg. 910, ff. 35-36.

800.

14. Et quod dicta villa Castilionis Campi (*sic*), data per regem comiti Trastamarae, fuerit recuperata per regem, quando dictus comes fuit rex Castellae, apparet ex literis dicti regis datis 3 junii 1366, cum quibus, attento quod in donatione facta dicto comiti de dicta villa fecerat rex dictam retentionem et quod dictus comes erat iam rex, ideo mandat hominibus villae Castilionis Campi ut sibi dicto regi obediant. In Curiae dicti regis Petri 3, de annis 1366, 67, fol. 68.

Reg. 1.078, f. 68v.

801.

15. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1368, fol. 35, rex dedit infanti Martino villam Castilionis de Borriana et locum de Villaregali et castrum et villam (*sic*) de Uxone in feudum et jus feudale, quod habebat in loco de Nulles, in regno Valentiae, cum titulo comitatus de La Plana, et villam Apiariae, et castra et loca de Sobirats, et Sancti Martini de Sobirats, cum vinculo quod, si dictus infans perveniret ad dignitatem regiam, praedicta ad regem devolvantur, et quod nullo tempore ad feminam perveniant. 10 martii 1368.

Reg. 915, ff. 35v-37v.

802.

16. Dictus infans dictum cambium de dictis villis Castilionis et Villaregalis revocat, aliis de dicto cambio in suo robore remanentibus, facta mentione quod dictum cambium erat contra incorporationes dictarum villarum. 6 octobris 1368. In Gratiarum dicti infantis, de annis 1366, 67, 68, 69, fol. 155.

Reg. 1.677, f. 155v.

803.

[*Al marge:*]Vide sub Morella, fol. 169, num. 6, 7, 8.

V. refs. núms. 1.636 a 1.638.

804.

17. In officio magistri rationalis, in computo 14 Perpiniani Blan, dispensarii infantis Joannis, primogeniti et locumtenentis generalis regis Petri 3, fol. 21, sunt in recepta 4.400 s. pro intrata stabilimenti per dictum locumtenentem generalem, facti 22 novembris 1380, Guilielmo Miro de uno ex molendinis Castilionis de Borriana, nominato lo Molí primer, ad censum quolibet anno quinque caficiorum frumenti et quinque caficiorum hordei in Nativitate Domini.

M.R., llib. 597, f. 21v.

805.

18. Rex Petrus 3 concessit hominibus villae Castilionis quod per decem annos, si intra ipsos rex esset praesens in dicta villa et proinde tenerentur illi dare coenam presentiae, non solvant per dictam coenam nisi tantum 50 florenos. 10 januarii 1382. In Gratiarum dicti regis Petri 3, de anno [*en blanc*], fol. 209.

Reg. 939, f. 209.

806.

19. In Gratiarum 9 regis Alfonsi 4, de anno 1419 usque 28, fol. 25, est licentia concessa juratis et probis hominibus et concilio universitatis dictae villae emendi tinentiam de Montornes, sitam in regno Valentiae, cum omnibus et singulis locis, populationibus, alca-reis, terminis et cum tertio decimi et medio morabatino, et omnibus aliis juribus et jurisdictione civili et criminali, mero et mixto imperio. 20 martii 1420.

Reg. 2.593, ff. 25v-26.

807.

20. In officio magistri rationalis, in computo 16 Raphaelis Ferrer, thesaurarii reginae Mariae, uxoris regis Alfonsi 4, de anno 1440, a fol. 1 usque ad 3, et fol. 6 et 10, sunt in recepta quantitates dictae reginae locumtenenti generali persolutae pro coenis praesentiae per universitates infrascriptas, scilicet, villa Sancti Mathei, 4.000 s., deductis 700 s. solutis pro coena praesentiae, remanent 3.300 s.; villa Castilionis de la Plana, 1.000 s.; Villaregalis, 500 s.; lo Puig de Valencia, 666 s. 8; villa Muriveteris, 600 s.; Borriana, 150 s.; commendator de Torrent, 800 s.; Masamagrell, Massanassa et Betera, 330 s.; moreria Valentiae, 220 s.; et ibi in postillis dictarum receptarum dicitur quod de dictis coenis apparet per computa praecedentia, et ibi etiam constat quod de qualibet dictarum coenarum debantur 42 s. (*sic*), scilicet: mayordomo, 20 s.; scribae rationis, 20 s.; apposentatori, 5 s.; et locumtenentibus, 5 s. Et dicitur ibi etiam quod dictae coenae fuerunt adquisita dictae reginae eo quod transibat per dicta loca, et nota quod fuerunt solutae per reginae locumtenenti generali.

Pendut.

CASTELLO VELL DE SALAS aut de SAS ||^{78v}

808.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1320, 21, fol. 149, est stabilimentum per dictum regem factum Jacobo de Trullio de loco vocato Castello Vell de Sas, prope villam Castilionis Campi de Borriana, cum possessionibus, terris et juribus, sub censu 100 s., cum laudimio et fatica. 3 idus novembris 1320.

Reg. 218, f. 149v.

809.

2. Et cartha stabilimenti praedicti facti dicto Jacobo de Trullio de dicto loco de Castello Vell de Salas, 3 idus novembris 1320, est in armario Valentiae a rivo de Uldecona usque ad rivum de Uxo.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.830.

810.

3. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1321, 22, fol. 162, rex amplians dictam gratiam concedit quod omnia laudimia, faticae et proventus ex stabilimentis et recensamentis rerum de dicto loco factis et faciendis intra decem annos essent dicti Jacobo de Trullio, et post decem annos dividerentur inter ipsum et regem. 15 calendas februarii 1322.

Reg. 221, ff. 162v-163.

811.

4. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1322, 23, fol. 103, est decretum regium in venditione facta per Jacobum de Trullio. Calendas octobris 1322.

Reg. 222, f. 103.

CASTELLHABIB, aut CASTELLFABIB ||⁷⁹

812.

1. Vide sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et a num. 13 usque ad 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

813.

2. Et sub Madrona, fol. 176, num. 4.

V. ref. núm. 1.726.

814.

3.⁸⁰ In Venditionum regis Petri 3, de anno 1382, fol. 145, est venditio per regem facta Sibilie, reginae, eius consorti, de castris seu locis de Castellfabib et Ademus, pretio 110.000 s, die 5 augusti 1382.

Reg. 1.002, f. 150v.

815.

4.⁸¹ Vide sub Cullera, fol. 91, num. 7.

V. ref. núm. 973.

816.

5. Vide sub Valentia, fol. 287, num. 62. Et vide etiam quod notatur num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

817.

[Afegit d'una altra mà posterior:] Alf. 191[v] del registro num. 1.197, se halla la donación hecha por S. M. a Miguel López, vecino de Valencia, de una pieza de tierra en Peñarubia, término de Castellhabib, confiscada a Berengario de Castellblanch por rebelde, y la cual fue antes de Sancho, hijo de Gonzalo Ruiz. Fecha 3 de junio 1364.

CAVES ¶⁷⁹

818.

1. Vide sub Madrona, fol. 176, num. 2 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.726 a 1.738.

819.

2. Et sub Millars, fol. 161, num. 2 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.792 a 1.799.

COIX ¶⁷⁹

820.

[Al marge:] Vide sub Crivillent, fol. 111, num. 1.

V. ref. núm. 1.219.

¶⁸⁰ Assentament marcat en el marge amb una B.

¶⁸¹ Assentament marcat en el marge amb una A.

821.

1. In armario Valentiae, a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est cartha facta calendis aprilis 1320, cum qua rex Jacobus dedit Atardo de Muro loca de Coix et de Albatera, quae ipsi antea dederat ad vitam, et dat etiam alcaream de Binamor in termino Elchii cum pacto quod dicta non possit alienare nisi in similes sui et suorum.

Pergs. de Jaume II, Extra-inventari, núm. 3.873.

822.

2. Et eadem donatio est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1320, 21, fol. 15.

Reg. 218, ff. 15v-16v.

823.

3. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1339, fol. 83, rex dat licentiam Acardo de Muro, filio dicti Acardi, ad alienandum dicta loca cuilibet personae. 3 idus januarii 1339.

Reg. 866, f. 83v.

824.

4. Vide sub Oriola, fol. 202, num. 8. Et ibi constat locum de Coix esse de termino de civitatis Oriolae.

V. ref. núm. 1.973.

CARLET ||^{79v}

825.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1270 usque 76, fol. 308, est provisio in qua, quia Peregrinus de Monteacuto amiserat cartam donationis, quam dictus rex fecerat Petro de Monteacuto, eius patri, de castris et villis de Carlet et de Alharb, et de loco vocato de la Alcudia, dictus rex confirmat et de novo concedit praedicta dicto Peregrino de Monteacuto, 11 calendis januarii 1275, prout ibi latius continetur.

Reg. 20, f. 308.

826.

2. Rex Alfonsus 3 concessit Peregrino de Monteacuto quod ultra medietatem caloniarum, quam dictus rex concesserat generosis et aliis adhaerentibus foris Valentiae in curiae generali proxime valentinis celebrata, habeat aliam medietatem caloniarum in locis suis de Carlet, de Benimodol, de Maçalet, et de Xenquer. 10 calendis januarii 1330. Et dat ibi etiam cognitionem omnium criminum commissorum per homines dictorum locorum dumtaxat in dictis locis et eorum terminis, exceptis casibus mortis naturalis vel civilis, et mutilationis membri. In registro dicti regis Alfonsi 3 de anno [*en blanc*], fol. [*en blanc*].

Reg. 483, ff. 144-145.

827.

3. Et huius concessionis confirmatio, facta per regem Petrum tertium idibus martii 1337, est in Gratiarum regis Petri 3, de annis 1337, 38, fol. 176.

Reg. 863, ff. 176v-177v.

828.

4. In Venditionum 5 regis Joannis 1, de annis 1392, 93, fol. 183, est impignoratio facta Ferrario de Caneto de omni jurisdictione in locis de Carlet et in alcareis de Benimodo et Marcellet, pro 7.200 s., prout ibi latius est videndum. 21 martii 1393.

Reg. 1.933, ff. 181v-183v de la foliació moderna.

829.

[1527, novembre 8]

5. Super jurisdictione de Carlet, vide in Itinerum 8 regis Caroli, fol. 80.

Reg. 3.915, ff. 80-81v (ff. 100-101v de la segona numeració).

COCENTAYNA ||⁸⁰

830.

[*Al marge:*] De alcarea de Alcocer, in termino de Cocentayna, et de regali de Cocentayna, vide sub Alcocer, fol. 26, num. 1.

V. ref. núm. 340.

831.

1. In libro 1 Feudorum fornae minoris, fol. 75, est concessio in feudum honoratum absque servitio per regem Jacobum Rogerio de Lauria de castro et villa de Cocentayna. 4 idus aprilis 1291.

Reg. 287, f. 75v (f. 39v de la foliació moderna).

832.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Véae Perro*, f. 232.

V. ref. núm. 2.272.

833.

2. Et ibidem est remissio per dictum regem, facta dicto Rogerio, de hoste et cavalcata re-tenta per dictum regem in dicta concessione, data Romae 4 nonas aprilis 1297.

Reg. 287, ff. 74v-75 (ff. 38v-39 de la foliació moderna).

834.

3. In Diversorum regis Jacobi primi et regis Jacobi 2, fol. 267, est homagium praestitum regi Jacobi 2 per Rogeronum de Luria pro locis de Cocentayna et Alcoy, 5 nonas martii 1305. Et 14 calendas maii 1306, dictum homagium respectu de Alcoy fuit revocatum quia tenebat Alcoy in francum allodium.

Reg. 25, f. 267.

835.

4. Et fol. 268 eiudem registri, est aliud homagium praestitum per tutorem Berengaroni de Luria pro feudo castri de Cocentayna. 6 calendas februarii 1307.

Reg. 25, f. 268v.

836.

5. Et in eodem registro, fol. 285, est aliud homagium praestitum per Rogerium de Luria pro castro et loco de Cocentayna. 5 idus martii 1317.

Reg. 25, f. 285.

837.

6. Et in eodem registro, fol. 300, est aliud homagium praestitum per procuratorem Beatricis de Luria pro feudo loci de Cocentayna. 13 calendas octobris 1325.

Reg. 25, f. 300.

838.

7. In Diversorum 22 reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4, de anno [*en blanc*], fol. 86, est decretum regium in translato, extracto per archivarium regium a registro regis Jacobi Diversorum, de instrumento investiturae per dictum regem factae de dictis castro et villa Beatricis de Luria, uxori Jacobi de Xerica. Idus februarii 1325.

Reg. 3.147, f. 86v.

839.

[*Al marge:*] In libro primo Feudorum formae minore, fol. 43, est inter alias nota quadam sub his verbis: Castrum de Cocentayna tenetur in feudum pro domino rege, et fuit praestitum homagium.

Reg. 287, f. 43v (f. 194v de la foliació moderna).

840.

8. Alfonsus Rogerii de Loria praestitit homagium regi Petro pro feudo, castri et villae de Cocentayna, 12 calendas maii 1347, cuius carta est in armario Valentiae, a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, extra saccos, inter quasdam cartas simul ligatas, quae sunt in dicto armario, et in dorso superioris legitur scriptum literis antiquis hoc pacto: Haec instrumenta homagiorum feudorum Valentiae sunt claudenda per Matheum Adriani.

Pergs. de Pere III, núms. 1.251 i 1.251 duplicat.

841.

9. In libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 36, est mandatum factum detentori castri et loci de Cocentayna de tradenda potestate. 7 idus septembris 1348.

Reg. 1.477, f. 36.

842.

10. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, est cartha facta 9 aprilis 1355 homagii facti regi Petro per Petrum de Xerica, haeredem Alfonsi Rogerii de Lluria, pro feudo, castri et villae de Cocentayna.

Pergs. de Pere III, núm. 1.917.

843.

11. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1356, 57, fol. 39, est donatio, facta per regem 21 augusti 1355, Petro de Exerica de jure sibi pertinenti in castris et locis de Cocentayna, et aliis sitis in regno Valentiae, quae fuerunt Beatricis de Luria, matris dicti Petri de Xerica, et ratione criminum dictae Beatricis fuerant regi confiscata, salvo tamen regi jure feudi, et superioritatis, et aliarum regaliarum regiarum.

Reg. 899, ff. 39v-41.

844.

12. In officio magistri rationalis, in computo [*en blanc*]⁸² Petri Dezvalls, thesaurarii generalis, fol. [*en blanc*], constat quod rex Petrus 3, die 14 aprilis 1378, confessus fuit debere Joanni, comiti Ampuriarum, 55.000 s., pro quibus ipse comes vendiderat ipsi regi baroniam de Cocentayna et castra et loca de Planes, de Margalida, de Ibi, del Llombo et Turrim de les Maçanes, in regno Valentiae.

*Perdut.*⁸³

845.

13. Vide quae notantur sub Planes, fol. 214, num. 6 et 7.

V. refs. núms. 2.086 i 2.087.

846.

14. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta feudatariis regni Valentiae quod praestent homagium pro suis feudis ipsi regi aut baiulo generali Valentiae, datis 22 februarii 1393. Et ibi inter alia est mandatum directum tenenti villam de Cocentaynam.

Reg. 2.009, f. 10v.

¶ ⁸² Havia de ser el compte núm. 13. ¶ ⁸³ De l'any 1378, només es conserven alguns fulls d'eixides o *dates*, i cap d'entrades o *rebudes*, amb

la tinta molt esvaïda dels mesos de juliol a desembre, que corresponen al compte 13 de Pere Dezvalls.

847.

15. In Venditionum regis Joannis 1 et reginae Yolantis, de anno 1393 usque 99, fol. 121, est venditio facta per Yolantem, reginam, Petro Maça de Liçana de 2.000 s. censualibus super villa de Cocentayna et eius ravallo et moreria, quorum redditos ipsi assignat specialiter, pretio 30.000 s. Die 10 novembris 1394.

Reg. 1.937, ff. 121v-124.

848.

16. Et in eodem registro, fol. 124, est cartha de gratia de hac venditione, facta 12 novembris 1394.

Reg. 1.937, 124v-125v.

849.

[*Al marge:*] De quibusdam hospitiis in villa de Cocentayna et quibusdam censualibus in dicta villa et eius termino et quodam olivario vocato Frangi in termino dictae villae, vide sub Fraga prope Cocentaynam, fol. 137, num. 1, 2 et 3. De dicto autem olivario vocato Frangi est etiam titulus infra in litera F, fol. 140.

V. refs. núms. 1.396 a 1.398, i 1.427.

850.

17. In Diversorum 4 regis Alfonsi 4, de anno 1427 usque 32, fol. 47, fit mentio et relatio venditionis factae regi Petro per egregium Joannem, comitem Ampuriarum, de villa et loco de Cocentayna et de Planes eorumque baroniarum. Die 12 julii 1427.

Reg. 2.613, f. 47v.

851.

18. In Itinerum 19 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, fol. 98, est procuratio sive mandatum factum per regem Alfonsum Mateo Pujades ad vendendum seu in feudum concedendum villam de Cocentayna. 29 augusti 1436.

Reg. 2.766, ff. 99v-102.

852.

19. In Itinerum 21 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, 39, fol. 178, est donatio facta Balthasari de la Ratta, comiti Casertae, S. Agathes et Alexani, de villa Cocentaynae cum baronia ipsius villae et cum alcareis et redditibus et jurisdictione plenissima. 13 septembris 1438.

Reg. 2.768, ff. 178-180.

853.

20. In Itinerum 20⁸⁴ regis Alfonsi 4, de annis 1438, 39, 40, fol. 118, est provisio qua constat tertium decimi villae de Cocentayna, quae tunc erat Joannis de Proxita, cessum et

¶⁸⁴ És l'Itinerum XXII.

donatum fuisse Bernardo de Gallach, et deinde pervenisse ad Joannem de Gallach et ad suos, tantum et tandiu donec censualia pensionis 2.000 s. Et venditum per reginam Yolantem, uxorem regis Joannis 1, licitum esset. 20 maii⁸⁵ 1439.

Reg. 2.769, f. 118v.

854.

21. In Itinerum 28 regis Alfonsi 4, de annis 1441, 42, 43, fol. 219, sunt duae commissiones regis Alfonsi, quibus mandatur baiulo generali Valentiae quod restituat Joannem de Gallach in possessionem corporalem tertii decimi panis, vini, olei et aliorum fructum in baronia de Cocentayna, excepto tertio decimo carnalagii, et ibi referuntur possessores et tituli quorum vigore successerunt usque ad dictum Joannem. Die 19 septembris 1442.

Reg. 2.775, ff. 219-220.

855.

22. In Diversorum 22 reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4, fol. 86, est decretum regium positum 1 junii 1447 in translato per Jacobum Garcia, archivarium regium, extracto a registro Diversorum regis Jacobi, de instrumento investiturae per dictum regem factae de dictis castro et villa Beatrici de Luria, uxori Jacobi de Xerica, idus februarii 1325. Quod notatur etiam supra num. [7].

Reg. 3.147, ff. 86v-87; i v. ref. núm. 838.

856.

23. In registro Diversorum 22 reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4, fol. 87, est decretum regium, positum die 1 junii 1447 in copia concessionis notatae supra num. 1, factae per regem Jacobum 2 in feudum sine servitio de castro et villa de Cocentayna Rogerio de Luria, abstracta a registro archivi intitulo Gratiarum dicti regis.

Reg. 3.147, ff. 87v; i v. ref. núm. 831.

857.

24. In officio magistri rationalis, in computo 21 Raphaelis Ferrer, thesaurarii reginae Mariae, uxori regis Alfonsi 4, de parte anno 1444, fol. 7, 8 et 11, sunt variae recepte quantitatam quas dicta regina mutuo accepit a diversis personis ad opus solvendi 25.000 florenos, pro quibus tractaverat emere a manumissoribus reginae Yolantis civitatem de Borja et villam de Magallon in Aragonia, et villam et baroniam de Cocentayna in regno Valentiae.

Perdut.

858.

25. In Venditionum Neapolis 1 regis Alfonsi 4, de anno 1444 usque 58, fol. 30, rex Alfonsus vendit Eximeno Petri de Corella et suis, utriusque sexus, in rem haeredibus et suc-

¶⁸⁵ Març en el document original.

cessoribus quibuscunque natis iam et in antea nascituris, per purum et francum allodium, villam et fortalicium Cocentaynae, suis finibus limitatam et suis meritis ad comitatus titulum exaltatam, et jus et facultatem luendi illam a civitate Valentiae seu aliis super ea jus et causam habentibus. Pretium vero est 80.000 florenorum ad rationem 11 s. pro floreno seu. 28 augusti 1448.

Reg. 2.943, ff. 29v-36.

859.

[1448, *desembre*, 19]

26. In Pecuniae 1 regis Alfonsi 4, de anno 1444 usque 51, fol. 80, est provisio qua rex Alfonsus mandat baiulo generali Valentiae quod faciat responderi de fructibus villae et baroniae de Cocentayna pro rata 16 mensium, quae summam capit 28.000 s., de quibuscunque pecuniis Curiae regiae Eximeno Petri de Corella, cui 6 septembris 1448 vendita fuerat dicta villa et baronia, sub titulo comitatus.

Reg. 2.720, ff. 80v-81.

860.

27. Et idem scribit et mandat dictus rex thesaurario generalis in eodem registro, fol. 81. 19 decembris 1448.

Reg. 2.720, f. 81v.

CHINOSA ^{81v}

861.

1. Vide sub Monnover, fol. 171, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 1.667 i 1.668.

LA CREU, in horta Valentiae ^{81v}

862.

1. De loco de La Creu, in horta Valentiae, vide sub Farnals, fol. 139, num. 1.

V. ref. núm. 1.424.

CORBERA ⁸²

863.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1291, 92, fol. 90, est incorporatio de Corbaria facta regiae Coronae. 9 calendas martii 1291.

Reg. 192, f. 90v.

864.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 75v del registro 83, se halla la Real licencia a D. Dalmacio de Castellnou para conceder terreno en el amargal de Corbera, franco de diezmo y primicia como las demás heredades de aquel término. 10 calendas setiembre 1290.

Al f. 116v se halla una Real orden al mismo Castellnou para que concediese 10 jovatas del dicho terreno a Bernardo Santa Cilia. 3 idus marzo 1280.

865.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de anno 1327, fol. [en blanc], est instrumento quo Joannes, archiepiscopus toletanus, dicti regis filius, attento donatione quam ipsi fecerat dictus rex de castro et villa Corbariae, in regno Valentiae, renuntiat obligationi et assignationi, quam habebat in loco de Fontibus, qui erat dicti regis in regno Aragonum, in riparia Iberi, pro quantitibus 100.000 s. jaccensium ex una, et 6.916 s. jaccensium et 8 denariorum ex alteri, et 200 caficiorum avenae et 100 caficiorum hordei ad mensuram Darocae, in quibus omnibus tenebatur rex ex causa mutui Eximienio, archiepiscopo tunc Tarraconae, antea vero episcopo Cesaraugustae, qui tenebat obligatum dictum locum de Fontibus a rege sub certis conditionibus, et quando fuit translatus a dicto episcopatu ad archiepiscopatum, dicta obligatio, de voluntate summi pontificis, pervenit ad dictum Joannem, et ideo rex fecerat illi dictam obligationem cum instrumento facto pridie idus julii 1318. Et promittit etiam dictus Joannis quod quotiescunque rex vel sui solverent praedictas quantitates pecuniae et bladi, ipse vel sui restituent dictum castrum et locum de Corbera, et recognoscit etiam quod fuerat conventum quod infans Jacobum ordinis Calatravae in monasterio Montesiae, filius dicti regis, perciperet redditus, coenam et quaedam alia jura dicti castri Corbariae, durante concessione de eis dicto infanti facta per ipsum regem. In quorum satisfactionem assignaverat rex dicto Joanni 4.000 s. annuos super redditibus regiis tabulae pensi civitatis Valentiae recipiendos per eum et suos, dum duraret dicta concessio fratris Jacobi, et cetera. 3 [nonas] junii anno 1327.

Reg. 230, ff. 37-39.

866.

3. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1330, 1331, fol. 88, dictus rex et Joannis, patriarcha Alexandrinus, dominus castri de Corbaria, approbant emptionem factam per Raymondum de Fonte ad opus monasterii Vallisdignae a manumissoribus Petri Ferrarii de Camporotundo de quadam alcarea cum quodam regali ei contiguo et quodam palomario infra dictus regale, et cum tribus molendinis, almaceris sive trulls, cum suo operatorio, calderia et bassia ad oleum faciendum. Quae omnia sita sunt in loco et territorio de Cinyen, termino castri de Corbaria, et de quadam haereditate terrae panis et vini, et quatuor hospitiiis et novem troceis terrae et vineae in dicto loco et territorio de Cinyen, et de quibusdam domibus, et quinque troceis terrae vel vineae et olivarii in territoriis Alcu-diae, infra terminos dicti castri, et de certis censibus. 3 idus maii 1328. Quae approbatio est 15 calendas martii anno 1330.

Reg. 482, ff. 88v-89v.

867.

4. Et in eodem registro, fol. 89 et sequentibus, rex confirmat varias venditiones factas dicto conventui de alqueriis de Liber, Aytona et Fortalani, et aliis rebus constitutis in termino de Corbera. 4 nonas februarii 1330.

Reg. 482, ff. 89v-91.

868.

5. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1330, 31, fol. 120, dictus rex promittit quando-cunque contingat, castrum de Corbera, quod tunc possidebatur per patriarcham Alexandrinum, pervenire ad ipsum regem vel suos homines Corbariae solos tres mille solidos solvant ipsi et suis singulis annis pro quaestua, ad quam summam rex tali in casu reducit quaestiam annuam 4.000 s. alias impositam dictis hominibus. Datum 8 idus martii 1330.

Reg. 482, f. 120v.

869.

6. In armario Valentiae, a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco N, est cartha donationis factae per regem Alfonsum infanti Petro, eius primogenito, de castro et loco de Corbera seu de jure luendi illa a patriarcha Alexandrino, cui erat impignorata. 6 idus aprilis 1335.

Pergs. d'Alfons III, Maltractats, núm. 12.

870.

7. Vide sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et a num. 13 usque ad 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

871.

8. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1336, 37, fol. 44, est confirmatio per dictum regem, facta 8 idus octobris 1336, de incorporatione facta de castro de Corbaria per regem Jacobum 2. 9 calendas martii 1291.

Reg. 860, ff. 44v-45v.

872.

9. Vide sub Eilg, fol. 125, a num. 11 usque ad 16.

V. refs. núms. 1.293 a 1.298.

873.

10. In libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 36, est mandatum factum detentori castri et loci de Corbera de tradenda potestate dicti castri. 7 idus septembris 1348.

Reg. 1.477, f. 36.

874.

11. In armario Valentiae, a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, est processus factus per commissarios regios in anno 1350, in quo per depositiones testium constat quod homines de Corbera respondent eius dominio 3.000 s. annuos de peyta et 700 s. de coena.

No localitzat.

875.

12. Vide sub lo Puig, fol. 224, num. 2 et 4.

V. refs. núms. 2.178 i 2.180.

876.

13. In Gratiarum 4 regis Alfonsi 4, de annis 1418, 19, 20, fol. [*en blanc*], facta mentione quod licet castrum, villa et baronia Corbariae cum eius terminis erat compraehensa et specificata in incorporationi generali facta per regem Petrum 3, 18 calendas octobris 1336, attamen fuerat de facto a regio Patrimonio separata et ipsam rex volebat recuperare, declarat rex quod per dictam alienationem non fuit derogatum dictae incorporationi, sed eam confirmans ad supplicationem sindicorum civitatum et villarum regni Valentiae in Curia generali, per se et suos providet et jurat quod castrum, villam et baroniam de Corbera et loca de Riola, de Polinya, de Fortaleny, de Cinyen, de Beniatzir, et de Moncada, quae tunc detinebantur per possessores dicti castri et villae, et loca de Lauri, de Beniboquer, de Benihomer, de la Alcudiola et de Matada, quae per aliquos intra dictam baroniam detinentur, et omnia eorum jura, terminos, jurisdictiones, cum per regem aut suos fuerint redempta aut acquisita, non separabit a regia Corona. 29 januarii 1418.

Reg. 2.588, ff. 33-35v de la foliació moderna.

877.

14. In Itinerum 15 regis Joannis 2, fol. 156, est donatio per dictum regem Joannem 2, facta Alfonso Enriquez, de jure luendi baroniam de Corbera a Carrocia de Vilariacuto. Die 5 augusti anno 1447.⁸⁶

Reg. 3.455, ff. 156v-157.

CINYENT aut CYNYEN ¶⁸³

878.

1. Vide sub Corbera, fol. praecedenti, num. 3 et 13, et quia ibi constat esse in termino et baronia de Corbera, vide quae de dicto castro et baronia notantur generaliter per totum titulum.

V. refs. núms. 866 i 876.

¶⁸⁶ Corregit d'una altra mà posterior: «1472».

CARCER⁸⁷ ||⁸³

879.

1. In Itinerum 18 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, fol. 180, est donatio meri et mixti imperii et alterius jurisdictionis civilis et criminalis in loca de Carare,⁸⁸ sito in termino civitatis Xativa, facta Petro Martinez Dezlava. 2 julii 1437.

Reg. 2.765, ff. 180-181.

CARRICOLA, aut CORRICOLA ||^{83v}

880.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 3, 6 et 7.

V. refs. núms. 2.538, 2.541 i 2.542.

881.

2. Et sub Valentia, fol. 294, num. 11 et 12; et fol. 287, num. 58.

V. refs. núms. 2.727, 2.728 i 2.690.

882.

3. Et sub Albayda, fol. 2, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 34 a 63.

COLATA ||^{83v}

883.

1. Vide sub Albayda, fol. 2, a num. 25 usque ad 28.

V. refs. núms. 59 a 62.

CHULELLA⁸⁹ ||⁸⁴

884.

1. Vide sub Valentia, fol. 294, num. 11 et 12; et fol. 287, num. 58.

V. refs. núms. 2.727 i 2.728; i 2.690.

¶ ⁸⁷ «Carare», por error de lectura, en el manuscrit.

¶ ⁸⁸ Càrcer, en el documento original.

¶ ⁸⁹ Afegit d'una altra mà: «aut Xulella».

885.

2. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1331, 32, fol. 97, facta mentione quod rex Jacobus 1 dedit episcopo et Ecclesiae valentinensibus castra et villas de Chullella et de Gargio, retinens ex pacto quod sarraceni ibi remanerent, quae donatio fuit 4 calendas martii 1233, dictus rex Alfonsus dat licentiam R., episcopo Valentiae, quod possit sarracenos expellere a dictis castris et villis. 14 calendas februarii 1331.

Reg. 484, ff. 97v-98.

886.

3. De Penna de Xestalg, quae solebat dici Penna de Xullella, vide sub Chestalg, fol. 98, num. 1.

V. ref. núm. 1.065.

887.

[Afegit d'una altra mà posterior:] A 17 de las calendas de setiembre de 1294, el Sr. D. Jaime 2º dispuso que Guillermo de Rexach restituyese al obispo e Iglesia de Valencia los castillos de Garg y de Xulela. Véase a los ff. 1v, 5v, 101v y 173 del registro núm. 100.

CARBONERA ||⁸⁴

888.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] A 3 de las calendas de febrero de 1287, el Sr. D. Alfonso 2º, en cambio de 10 jovatas de tierra en Montesa y mil sueldos reales anuales sobre el peso de Valencia, hizo donación en feudo honrado a Bernardo de Belvis, militar, de los castillos dirruídos de Carbonera y Rugat (que podía reedificar) con sus términos y pertinencias, hombres cristianos, judíos y sarracenos, réditos, etc. Registro 75, f. 51v.

889.

1. In registro regis Alfonsi 2, de annis 1289, 90, 91, est confirmatio facta idus maii 1289 per dictum regem Bernardo de Bellvis de donatione, quam illi fecerat de castris de Carbonera et Rugat.

Reg. 83, ff. 42v-43.

890.

2. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 95, est restitutio, confirmatio et nova concessio in feudum facta per regem Jacobum Guilielmo de Bellvis castrorum de Carbonera et Rugat, retenta potestate iuxta Usaticos Barcinonae, et mero imperio, et hoste et cavalcata. 12 calendas februarii 1301.

Reg. 287, ff. 95-96v (ff. 59-60v de la foliació moderna).

891.

3. Et dicta restitutio est in registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1301, 302, 303, fol. 19, ubi fit mentio quod dicta castra rex Alfonsus dederat ad feudum honoratum in cambium Bernardo Bellvis et deinde dictam donationem confirmaverat, et quod postea dictum Bernardum enfranquivit a feudo dictorum castrorum, et per revocationem generalem factam per dictum regem Alfonsum in Curiis de rebus per ipsum alienatis, rex Jacobus 2 emparaverat dicta castra et revocaverat dictam donationem, et tandem cum dicta restitutione restituit dicta castra dicto Guilliello Bellvis, haeredi Bernardi, retenta potestate iuxta Usaticos Barcinonae et mero imperio et hoste et cavalcata. 12 calendis februarii 1301.

Reg. 199, ff. 19-21.

892.

4. Et in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1316, 17, 18, fol. 200, dictus rex declarat quod Guillelmus Bellvis utatur mero imperio et omni jurisdictione in dictis castris. 3 idus decembris 1317.

Reg. 215, f. 200v.

893.

5. In armario Valentiae, a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, sunt due carthae homagiorum prestitorum regi Alfonso per Rodericum Llançol, tutorem Guilliemi Bellvis, haeredis Guilliemi Bellvis, 4 idus augusti 1328, alterum scilicet pro feudo castri de Rugat, et alterum pro feudo castri de Carbonera.

Pergs. d'Alfons III, núm. 229.

894.

6. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 44, est quaedam nota sub his verbis: Castrum de Carbonera in regno Valentiae tenetur in feudum pro domino rege, et fuit praestitum homagium.

Reg. 287, f. 44 (f. 195 de la foliació moderna).

895.

7. In registro intitulo Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 234, est homagium praestitum per Guillelmum de Bellvis pro castro de Carbonera. 8 idus februarii 1336.

Reg. 557, f. 234 (f. 179 de la foliació moderna).

896.

8. Et cartha huius homagii praestiti per dictum Guillelmum, 8 idus februarii 1336, est in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos.

Pergs. de Pere III, núm. 237.

897.

9. In armario Barcinonae, extra saccos, est cartha homagii facti pro hoc castro regi Petro per tutorem Guillemoti de Pulchrovisu. 11 martii 1352.

Pergs. de Pere III, núm. 1.660.

898.

[*Al marge:*]Vide sub Rugat, fol. 243, num. 10.

V. ref. núm. 2.306.

899.

10. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha de gratia, facta 25 junii 1358, per Raymundum de Vilanova, procuratorem Malladae, uxoris quondam Guilliemi de Bellvis, de venditione per regem Petrum factae dictae Malladae dicto die, pretio 10.000 s., de feudo et directo dominio et jurisdictione castri de Carbonera, quod erat dicti Guilliemi Belvis, et eius terminorum et pertinentiarum.

Pergs. de Pere III, núm. 2.135.

900.

11. Et dicta venditio est in Venditionum regis Petri 3, de anno 1358 usque 60, fol. 40.

Reg. 994, ff. 40v-42v.

901.

12. Et eadem cartha de gratia praedicta est in eodem registro, fol. 44.

Reg. 994, ff. 51-52.

902.

[*Al marge:*]Vide sub Penitadell, fol. 224, et ibi precipue num. 2 et 4.

V. refs. núms. 2.173 i 2.176.

903.

13. In registro regis Petri 3 Gratiarum, de annis 1360, 61, fol. 178, rex dedit Joanni de Pulchrovisu laudimium primae venditionis castri de Carbonera, quod pro rege tenebat Guilielmus de Pulchrovisu in feudum. 26 maii 1361.

Reg. 905, ff. 178v-179.

904.

14. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1362, fol. 31, rex promittit quod feudum ipsi pertinens in castris de Carbonera et de Penitadell, quae possidebat Guilielmus de Bellvis, non dabit, vendet nec alienabit nisi dicto Guilielmo et suis. 15 martii 1362.

Reg. 907, f. 41v de la foliació moderna.

905.

15. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, die 22 februarii 1393, mandatur per dictum regem Guilielmo de Bellvis ut praestet homagium ipsi aut baiulo generali Valentiae pro feudo castri de Carbonera.

Reg. 2.009, f. 11.

906.

[1399, març, 18]

16. In Gratiarum 3 regis Martini, de annis 1398, 99, fol. 185, facta mentione quod Guilielmus de Bellvis, cuius erat castrum de Carbonera, emerat potestatem et merum imperium et alia jura quae reges habebant in dicto castro cum instrumento gratiae, concedit rex ipsi quod, intra tres annos post luitionem de dicta potestate et mero imperi faciendam, non possit dictus Guilielmus constringi ad redimendum censualia, quae oneraverat super dicto castro et eius terminis.

Reg. 2.191, f. 185v.

907.

17. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69, est mandatum de praestando homagio factum per dictum regem Guilielmo de Bellvis. 7 martii 1403.

Reg. 2.316, f. 69v.

908.

18. In Diversorum 3 regis Martini, de anno 1403 usque 1407, fol. 148, sunt varia mandata facta diversis personis, 25 junii 1406, quod compareant coram ipso vel eius thesaurario ad recipiendum pretia et faciendum regi revenditiones et restituendum titulos rerum ibi expressarum, de quibus per Guilielmum Ferrarii, procuratorem regium ad redimendum regium Patrimonium Valentiae, erat facta luitio de facto, et ibi inter alia est mandatum factum Guilielmo de Bellvis pro jurisdictione, feudo et potestate castri et baronia de Carbonera per regem Petrum venditis cum instrumento gratiae, pretio 10.000 s.

Reg. 2.212, ff. 148v-149.

909.

19. In Itinerum 5 regis Martini, de anno 1405 usque 8, fol. 52, pro solvendis Aldunciae de Scintillis 1.000 florenis per regem sibi promissis in auxilium dotis causa matrimonii dictae Aldunciae cum Francisco Bellvis, vendit ipsi Aldunciae omnem jurisdictionem quam habebat in castro de Carbonera et eius terminis, sic quod per dictam venditionem non derogetur cuicumque venditioni per regem Petrum factae Malladae, uxori quondam Petri Bellvis, et Guilielmo de Bellvis, patri dicti Francisci. Et retinet sibi rex in dicta venditione quod, quando ipse vel eius successores dederint dictos 1.000 florenos, dicta venditio sit nullius valoris. 7 decembris 1407.

Reg. 2.285, ff. 52v-53v.

ÇUCAYNA ||⁸⁵

910.

1. Vide sub Arenos, fol. 10, num. 5.

V. ref. núm. 123.

CABDET ||^{85v}

911.

1. In Itinerum 29 regis Alfonsi 4, de annis 1441, 42, fol. 69, est venditio facta cum instrumento gratiae Jacobo Ferrarii de castro et loco de Cabdet, regni Valentiae, sito in confinibus regni Valentiae et circa frontariam regni Castellae, cum omni jurisdictione, pretio 2.000 floreni. 17 februarii 1442.

Reg. 2.776, ff. 69v-74.

912.

2. In Itinerum 31 regis Alfonsi 4, de anno 1442 usque 51, fol. 19, est exequutoria dictae venditionis, non obstante quacunquae praetensa incorporatione. 4 septembris 1442.

Reg. 2.777, f. 19v.

913.

3. Et vide item alias provisiones circa idem in eodem registro, fol. 20 et 21.

Reg. 2.777, ff. 20-21v.

914.

4. In Diversorum 2 regis Alfonsi 4, de anno 1444 usque 48, fol. 101, facta insertione de capitulis factis 1 iulii 1446 inter villam de Ontinyent, ex una, et Joannem, regem Navarrae, locumtenentem regis Alfonsi 4, ex altera, super revocatione venditionis factae de villa de Capdet Jacobo Ferrer, obstante incorporatione facta 18 septembris 1427, et super nova incorporatione de dicta villa de Cabdet regiae Coronae et villae de Ontinyent et concessione eidem villae de Cabdet franquitatum et aliorum privilegiorum, quae habebat villa de Ontinyent, et super venditione etiam facienda de consensu curiae eidem villae de Ontinyent de dicta villa de Cabdet, quia dicta villa de Cabdet erat solutura dicto Ferrer 33.000 s. ratione dictae impignorationis sibi facto, cum pacto tamen quod dicta villa de Capdet posset se ipsam redimere a dicta villa de Ontinyent solvendo illi dictos 33.000 s., ut fieret et remaneret regia villa, prout ibi latius continetur, in quo casu remaneret etiam dicta villa unita dictae villae de Ontinyent, et cetera. Et facta etiam insertione de venditione facta per eundem regem Navarrae, locumtenentem generalem, virtute dictorum capitulorum de consensu curiae generalis villae de Ontinyent de villa de Cabdet et turri et loco de Bugarra, situs in regno Valentiae et confrontatis prout ibi cum eorum terminis, et mansis et haereditatibus ibi expressis, et cum pactis in dictis capitulis contentis et ibi

latius videndi, et praecipue cum concessione incorporationis dictae villae de Ontinyent et franquitatum, et cetera, 1 iulii 1446. Rex Alfonsus 4 confirmat dictam venditionem et omnia in ea contenta, et cetera. 30 iulii 1446.

Reg. 2.615, ff. 101v-112.

915.

[1446, agost, 17]

5. Et ibidem, fol. 119, est mandatum factum Jacobo de Malferit, locumtenenti gubernatoris in regno Valentiae ultra flumen Xucari, de tradenda villae de Ontinyent possessione de dicto castro et villa de Capdet, et loco et turri de Bugarra et aliorum, ut supra, cum eisdem venditorum, et cetera.

Reg. 2.615, ff. 119v-120.

916.

6. In Itinerum 26 regis Ferdinandi 2, fol. 54, facta mentione de donatione per ipsum regem facta Guilielmo March et uni suo haeredi de omnibus redditibus, emolumentis et juribus regiis villae Capdet, in qua concesserat eis licentiam faciendi quaecunque opera fabricationis et melioramenta in domo, clibano, molendino, scribaniis, carniceriae, defesia et terris contentis et designatis in dictae donationis, privilegio dato Granatae, 30 augusti 1500, concedit idem rex dicto March et eius uno haeredi praedicto quod ex inde in quibuscunque operibus, fabricationibus et melioramentis per ipsos faciendis in praedictis adesse et intervenire, habebant et teneantur baiulus et scriba praedicta villae de Capdet, mandando dictis baiulo et scribae ut dictis operibus intersint, tam pro cautela dicti March quam pro interesse regiae Curiae, et mandat item dictus rex magistro rationali et baiulo generali quod expensas in dictis operibus fabricatis et melioramentis factas cum interventu dictorum baiuli et scribae habebant (*sic*) et teneantur pro bene et legitimi factis, et cetera. 27 octobris 1502.

Reg. 3.656, ff. 54-55.

CHUROLAS ||⁸⁶

917.

1. Vide sub Pop, fol. 227, num. 2.

V. ref. núm. 2.217.

CALP ||^{86v}

918.

1. De donatione facta per regem Alfonsum Jasperto de Castronovo de castris de Altea et de Calp, vide sub Cullera, fol. 91, num. 1.

V. ref. núm. 967.

919.

2. Rex Alfonsus 2 facit mentionem de dicta donatione per ipsum facta dicto vicecomiti Jasperto de Castronovo in registro de negotiis Curiae et aliis, de annis 1285, 86, fol. 214. 4 idus octobris 1286.

Reg. 66, f. 214.

920.

3. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est charta, quae non potest bene legi, facta die [*en blanc*], anno 1297, in qua videtur contineri confirmatio facta per regem Jacobum de venditione facta per Jaspertum de Castronovo Bernardo de Sarriano de castris de Calp et Altea pro 25.000 s., cum cartha de gratia, de quibus locis et aliis rex Alfonsus fecerat donationem dicto Jasperto in emendam vicecomitatus Castri-boni, quem amiserat in guerra francorum, cum pacto dicta loca recuperandi, cum dictus Jaspertus recuperaret dictum vicecomitatum, et sic retinuit sibi rex in dicta confirmatione facultatem recuperandi a dicto Bernardo de Sarriano dicta loca de Calp et Altea, soluto pretio dictae venditionis.

Pergamí no localitzat.⁹⁰

921.

4. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1297, 98, fol. 100, est donatio per dictum regem facta Rogerio de Loria de castris de Calp et Altea. 4 nonas decembris 1297.

Reg. 195, ff. 100v-101.

922.

5. Rex Alfonsus 2 dederat Jasperto de Castronovo castra de Calp et Altea, retento quod ea restitueret regi, cum rex illi restitueret vicecomitatum de Castronovo, et dictus Jaspertus vendidit dicta castra Rogerio de Luria cum cartha de gratia certi temporis. Et rex dedit, ut supra, dicto Rogerio dicta castra, et promisit eidem Rogerio defferre restitutionem dicti vicecomitatus dicto Jasperto, donec ipse Rogerius ab illo recuperet pretium dictae venditionis, et quod facta restitutione dicti vicecomitatus dicto Jasperto, et recuperatis ab ipso dicti castris ea tradet ipsi Rogerio, sic ut dictum est donata. Quae promissio est in dicto registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1297, 1298, fol. 104. 8 idus decembris 1297.

Reg. 195, ff. 104v-105.

923.

6. Vide sub Alcoy, fol. 5, a num. 3 usque ad 7.

V. refs. núms. 76 a 80.

¶⁹⁰ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

924.

7. Margarita de Lauria, comitissa Terranovae, reliquit usufructuarium bonorum suorum, quae habebat intra dominium regis Aragonum, Nicolaum Iamvilla, virum suum, et post eius obitum fecit haerem regem Petrum Aragonum, cum vinculo perpetuo in favorem regiae Coronae et prohibitione non alienandi, ut notatur latius sub Alcoy, fol. 5, num. [*en blanc*], et deinde mortuus est dictus Nicolaus Iamvilla, ut patet per provisionem officii mayordomiae regiae factam per dictum regem, fol. 157, registri Gratiarum regis Petri 3, de annis 1355, 56, die 25 decembris 1356. Et sic successit in dictis bonis rex Petrus 3.

Reg. 898, ff. 157v-158v; v. ref. núm. 78.

925.

8. Et dictus rex Petrus 3, die 28 novembris 1355, promisit infanti Petro, comiti Ripacurciae, quod quoties Alfonsus, dicti infanti filius, emisset a manumissoribus dictae Margaritae de Luria castrum seu locum de Altea, quod erat dictae haereditatis, et adeptus fuisset possessionem proprietatis dicti castri et eius terminorum, erat rex permutaturus omne jus feudale, et potestatem et aliud jus quod habebat in dicto castro, et alia omnia per regem retenta in donatione, quam dicto castro fecerat dicto comiti de Terranova. Et dictus infans Petrus promittit tali in casu permutare et submittere feudo honorato regio aliud castrum in regno Valentiae aequivalens dicto castro de Altea. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1355, 56, fol. 159.

Reg. 898, ff. 158v-160.

926.

9. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1355, 56, fol. 160, facta mentione quod dicta comitissa Terraenovae ipsum regem instituerat haerem in castris et locis, quae habebat in regno Valentiae, et quod etiam mandaverat in testamento quod eius legata per eius manumissores exolverentur, proinde quia bona mobilia dictae comitissae non sufficebant ad solutionem injurarum et legatorum, et erat necessarium vendi bona eius immobilia, ad hoc opus assignat rex castrum de Calp, cum locis de Teulada, de Beniça et de Ifac, et castrum seu locum de Altea, cum omnibus aliis locis et alcareis infra terminos dictorum castrorum seu locorum consistentibus. Quae omnia recadebant in dicta haereditae, et facit procuratorem Berengarium de Stan ad comparendum coram dictis manumissoribus et eos requirendum quatenus praedicta vendant, asserens se venditiones de dictis faciendas ut haerem dictae comitissae approbaturum. 19 februarii 1356.

Reg. 898, f. 160v.

927.

10. Et in eodem registro, fol. 161, scribit rex super eodem gubernatori Valentiae et manumissoribus testamenti dictae comitissae et haeredibus dicti Nicolai Iamvila, comitis Terraenovae, ipsis mandant ut in venditione dictorum impedimentum non faciant. 19 februarii 1356.

Reg. 898, f. 161.

928.

11. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1355, 56, fol. 62, 19 februarii 1356, fit mentio quod rex dederat in feudum honoratum Alfonso, comiti Deniae, castra de Calp et de Altea.

Reg. 898, ff. 162-163v.

929.

12. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1355, 56, fol. 164, die 25 septembris (aut decembris)⁹¹ 1356, rex erigit in comitatum sub titulo comitatus de Denia, in favorem Alfonsi, filii infantis Petri, comitis Ripacurciae et Montanearum de Prades, castrum de Denia, et castra de Calp et de Altea, et castra, et loca Montanearum in regno Valentiae, quae fuerunt Bernardi de Sarriano, quas montaneas et castra, quae fuerunt dicti de Sarriano, possidebat dictus infans Petrus, pater dicti Alfonsi, et locum de Garrius, quod est ecclesiae valentinae, et locum de Sella, quod est Jasperti de Ulmis, limitandum dictum comitatum quantum castra et loca supradicta et eius termini et pertinentiae se extendant. Quod rex providet cum retentionibus et pactis sequentibus, compraehensis in donatione facta per dictum infantem Petrum dicto Alfonso tempore nuptiarum, et quod teneatur dictus Alfonso et sui venire ad curias Valentiae, et servare inhibitiones generales, prout continetur in instrumento donationis factae per regem Jacobum 2 dicto infanti Petro de castro de Denia. Et retinet etiam rex sibi jura ratione generalis domini et superioritatis, sine derogatione tamen donationum factarum per dictum regem Jacobum dicto infanti Petro de dicto castro de Denia et aliis locis contentis intra dictum comitatum.

Reg. 898, ff. 164-165v.

930.

13. In eodem registro Gratiarum regis Petri 3, de annis 1355, 56, fol. 166, facta mentione de dicta erectione comitatus Deniae, idem rex Petrus 3 dedit dicto Alfonso, comiti Deniae, in feudum honoratum absque servitii praestatione, excepta potestate, merum imperium et omnem criminalem jurisdictionem, altam et baxam, quam rex habebat in castris et locis de Calp et de Altea, et de Benisa, de Taulada et de Ifac, et in omnibus aliis locis et alcareis in terminis et pertinentiis eorundem castrorum. Et dedit etiam ipsi in feudum honoratum omne jus sibi pertinens in dictis castris de Calp et Altea quavis ratione alias quam ex dicta institutione dictae comitissae de Terranova. Et dedit ipsi in feudum honoratum merum et mixtum imperium et jurisdictionem criminalem et jus feudale in loco de Sella et eius terminis, quem tenebat in feudum pro rege Jaspertus de Ulmis. Quam donationem facit rex cum pactis sequentibus, scilicet, pro praedictis sic donatis teneatur dictus Alfonso et sui facere regi et suis homagium. Et in casu quo dicta castra et loca seu eorum proprietates et dominium ad ipsum Alfonso perveniat, teneatur dare de castro de Calp et de castro de Altea seu fortitudinibus eorum, ac de dicto loco de Sella seu fortitudine eiusdem regi et suis potestatem iuxta Usaticos Barcinonae et consuetudines Cataloniae. Sed quod non det potestatem de aliis locis sitis intra terminos dictorum castrorum

¶⁹¹ Desembre en el document original.

praeterquam de praedictis. Et quod dictus infans Petrus et filii dicti Alfonsi, et omnes ex dicto Alfonso et suis et ex dicto infante et liberis suis masculini tamen generis ex legitimo matrimonio descendentes possint succedere unus post alium successive in iis quae superius sunt donata. Et quod quodocunque et in quacunque aetate dictum Alfonso vel dictum infantem, aut ex ipsis et utroque eorum descendentes et succedentes masculos et legitimos sine liberis masculis legitimis superstitibus mori contigerit, ipso jure praedicta superius donata Coronae regiae plene et integre revertantur. Et dictus Alfonso praedicta acceptans fecit homagium feudale regi pro ipsis. Et dictus rex de praedictis illi fecit investituram. 19 februarii 1356.

Reg. 898, ff. 166-169.

931.

14. In eodem registro Gratiarum regis Petri 3, de annis 1355, 56, fol. 172, facta mentione de dicta erectione comitatus Deniae et de proxime dicta donatione, et facta etiam mentione quod in capitulis factis inter dictum regem et dictum infantem Petrum et dictum Alfonso initis in castro regio Perpiniani, 28 novembris 1355, inter caetera fuerat actum quod dictus rex daret dicto Alfonso et suis in perpetuum ad feudum honoratum castra seu loca de Calp et de Altea, cum locis de Benisa et de Taulada et de Ifac, et aliis bonis et alcareis intra terminos dictorum castrorum constitutis, et quoniam dicta castra et loca possidebat ex institutione haereditaria dictae comitissae, et non poterant alienari iuxta conditionem positam in testamento dictae comitissae, sed tamen necessario erat distrahenda per manumissores dictae comitissae, cum ipsius bona mobilia non sufficerent ad solutionem injuriarum et legatorum ipsius. Et sic pro exequutione dicti testamenti erat necessarium fieri venditionem de praedictis castris et locis, et etiam erat utile propter limitationes dicti comitatus fieri per dictum Alfonso, comitem Deniae, emptionem a dictis manumissoribus de dictis castris, promittit rex quod pretium emptionis de dictis castris a dictis manumissoribus solvet pro dicto Alfonso, comite Deniae, intra tempus supradictae promissionis ipsi factae de dandis illi praedictis castris et locis, hoc adiecto, et in pactum deducto, quod in actu traditionis fiende per dictos manumissores dicto comiti Alfonso de possessione dictorum castrorum seu locorum seu alterius ipsorum, dictus Alfonso teneatur recognoscere se tenere illa in feudum honoratum pro rege et de dicto feudo homagium et obligationem facere. 19 februarii 1356.

Reg. 898, fols 172-173v.

932.

15. Et in eodem registro, fol. 178, rex scribit manumissoribus dictae comitissae ut venditionem, quam facturi erant de praedictis locis et castris, eam faciant dicto Alfonso, comiti Deniae, cui iam rex dederat merum et mixtum imperium in dictis rebus vendendis, ut supra. Et casu quo dicti manumissores dictam faciant venditionem, illam rex confirmat. 19 februarii 1356.

Reg. 898, f. 178.

933.

16. Et in eodem registro, fol. 243, facta mentione per regem de dicta institutione et haereditate dictae comitissae sibi datae in testamento recepto Valentiae per Raymundum Sicardi, 8 idus martii 1341, et de dispositione per dictam comitissam facta in codicillo recepto in loco de Sexona, nonas martii 1343, quod legata et debita sua et injurias suas, quas dictus comes, vir eius et usufructuarius, in vita sua solverit, posset dictus comes vel eius haeredes recuperare a rege, ut haerede suo universali de bonis dictae comitissae sitis in regno Valentiae, vel a regiis haeredibus antequam rex vel eius possessores sacciperent possessionem bonorum sibi in dicto testamento relictorum, et quod interim haeredes dicti comitis tenerent possessionem dictorum bonorum. Et quod dictus comes pro solvendis debitis et legatis dictae comitissae plures quantitates solverat, et quod etiam debebatur certa quantitas Petro de Montecateno sibi legata per dictam comitissam in quodam codicillo. Et sic rex non poterat adipisci possessionem dictorum bonorum, donec satisfecisset haeredibus dicti comitis dictas quantitates per dictum comitem solutas et dicto Petro de Cardona quantitatem sibi legatam, quae satisfactio fieri debebat ex bonis dictae haereditatis. Ideo pro dictis quantitibus exsolvendis rex fecit commissionem Berengario de Pau, quod una cum Bernardo Calp et Petro de Mongay venderet plus danti castra et loca de Calp et Altea, quae erant dictae haereditatis. 16 aprilis 1356.

Reg. 898, ff. 244v-245v.

934.

[1356, octubre 2]

17. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 78, dictus rex mandat Berengario de Pau et Berengario de Codinacs ut vendant castrum de Guadalest infanti Petro, comiti Ripacurciae, pretio sex mille librarum, quas convertant in solutionem pretii venditionis, quam ut supra rex mandaverat fieri Alfonso, comiti Deniae, de castris de Calp et Altea et terminis eiusdem iuxta supradictam promissionem per regem factam dicto Alfonso de solvendo pretio dictae venditionis de Calp et Altea.

Reg. 993, ff. 77v-78v.

935.

18. Et ibidem, fol. 78, est litera regia directa Berengario de Pau et Berengario de Codinacs quod redimant a Gilaberto de Scintillis castrum de Guadalest, et illud vendant dicto infanti Petro vel eius filio Alfonso ad opus praedictum. 19 octobris 1356.⁹²

Reg. 993, ff. 77v-78v.

936.

19. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata, facta 22 februarii 1393, diversis feudataris regni Valentiae de prestando homagio pro suis feudis regi prae-

¶ ⁹² Aquesta és la data del document que el segueix en el registre; la data és en realitat 2 d'octubre de 1356.

dicto aut baiulo generali Valentiae, et ibi inter alia est mandatum directum tenenti jurisdictionem criminalem et merum imperium de Calp, Altea, Benisa, Taulada et Ifac.

Reg. 2.009, f. 10v.

937.

20. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 16, 17, 21 et 22.

V. refs. núms. 277, 278, 282 i 283.

938.

21. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

939.

[*Al marge:*]Vide sub Gandia, fol. 144, num. 15, et vide an faciant pro loco de Calp, quae de hereditate et bonis ducis Gandiae notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 1.451, i 1.432 a 1.456.

940.

22. In Itinerum 23 regis Alfonsi 4, de annis 1438, 39, 40, fol. 148, constat quod tertia pars de Calp et Altea et aliarum villarum et locorum in regno Valentiae, excepto mero imperio, devenerat ad monasterium et conventum sororum minorissarum Xativae. Et aliae duae partes Roderico de Rebolledo, et ita possidebantur ex quadam arbitrari sententia, de qua ibi 16 octobris 1439, prout notatur latius sub Alcoy, fol. 5, num. 36.

Reg. 2.770, f. 148v; v. ref. núm. 109.

941.

23. Et super hoc eodem quo ad locum de Calp, vide provisionem in favorem dictae abbatisae datam 20 novembris 1441. In Itinerum 28 dicti regis Alfonsi 4, de annis 1441, 42, 43, fol. 104.

Reg. 2.775, ff. 104v-105.

942.

24. In Curiae 3 regis Alfonsi 4, de anno 1449 usque 52, fol. 77, facta mentione quod Yolans, soror Alfonsi 2, ducis Gandiae, obtinuerat a fratre suo 3.000 s. super juribus et redditibus termini de Calp et quod illos assignaverat et dederat pro sustentatione monialium minorissarum monasterii per illam erecti in villa Gandiae, et quod postea obtinuerat dictum terminum de Calp Rodericus de Rebolledo a rege Joanne, rege Navarrae, fratre dicti regis Alfonsi, qui illud obtinebat ex donationibus ipsius regis Alfonsi, et quod ipse Rodericus cessaverat solvere dicto monasterio per aliquos annos dictos 3.000 s., propter quod fuerat condemnatus ad solvendum dicto monasterio 21.000 s. dictae monetae de septem annis, et facta fuit executio contra dictum terminum de Calp et dominium ip-

sus, cuius virtute facta fuerat venditio eidem monasterio pro dictis 21.000 s. cum onere annuae solutionis dictorum 3.000 s., et syndicus dicti monasterii fuerat inductus in possessionem rerum emptarum, et facta etiam mentione quod per eundem regem Joannem Navarrae, locumtenentem dicti regis in regno Valentiae, fuerat facta appraehensio dicti termini ad instantiam fisci ex dispositionibus fororum dicti regni prohibentium res et bona de realenco absque regia licentia alienari in ecclesias, et cetera, idem dictus rex Alfonsus dat dicto fratri suo Joanni, regi Navarrae, et suis per purum et francum allodium castrum, locum et terminum de Calp et loca de Benisa, Taulada et Altea, sita in termino praedicto iuxta confines terminorum de Benidorm et de Xabea, cum hominibus et feminis et jurisdictione civili et criminali, mero et mixto imperio, et exercitio eorum cum omnibus juribus, et cetera. Retinet tamen quod per hanc donationem seu dictam confiscationem, nullum praeiudicium fieret juribus, si quae competunt, dicto monasterio villae Gandiae in dictis locis et terminis, virtute assignationis dictorum 3.000 s. hac ratione debiti praedicti ex eadem assignatione descendenti. Quinimo vult monasterium ipsum gaudere et manere in illis jure, proprietate et possessione ratione dictorum 3.000 s., et dependentium ex eisdem quibus erant ante dictam sententiam et venditionem factam dicto conventui minorissarum, et cetera. Dicta autem donatio est 29 augusti 1450. Et ibi in margine dictae donationis est nota sub his verbis: Non bene hic, sed in Diversorum 5.

Reg. 2.658, ff. 76v-78.

943.

25. Et in Diversorum 5 dicti regis Alfonsi 4, de anno 1449 usque 54, fol. 91, est eadem donatio facta per dictum regem dicto fratri suo regi Navarrae de castro de Calp et locis de Benisa, Teulada et Altea, sine praeiudicio dictorum 3.000 s. annuorum abbatissae et monasterio minorissarum Xativae. 29 augusti 1450.

Reg. 2.618, ff. 91-92.

CHIRILLENTE ||⁸⁹

944.

1. Vide sub Alcoy, fol. 5, num. 3 et aliis sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 76 a 112.

945.

2. Et sub Lliria, fol. 161, num. 20.

V. refs. núms. 1.586.

CULLA ||^{89v}

946.

1. Vide donationem factam magistro Templi de castro de Culla, 11 calendas junii 1213, et reparationem, factam per regem Jacobum 8 idus augusti 1319, de cartha dictae donationis tradita magistro Montesiaie notatam sub Montesa, fol. 184, num. 4.

V. ref. núm. 1.828.

947.

2. In armario Valentiae, a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, est cartha, facta 12 calendas augusti 1323, cum qua rex Jacobus dedit ordini Montesiaie monetaticum in Culla et eius tenentia.

Pergs. de Jaume II, núm. 4.011.

948.

3. Et ibidem est cartha facta dicto die cum qua magister dicti ordinis pro dicta concessione dedit dicto regi 15.000 s., quos restitui mandaverat ordini Hospitalis pro recuperatione meri imperii locorum de Onda, de Gallur et de Avenione, per dictum regem dicto ordini Hospitalis venditi, et dictam venditionem Bonifacius pontifex mandaverat rescindi. Attamen dictus ordo Hospitalis noluerat recipere dictos 15.000 s., et sic dictus magister Montesiaie concedit dicto regi dictam quantitatem et jus pertinens domui de Montesa ratione loci de Onda ad dictum ordinem de Montesa devoluti.

Pergs. de Jaume II, núm. 4.010.

949.

4. Vide sub Onda, fol. 208, num. 6 et 7.

V. refs. núms. 2.047 i 2.048.

CALAPORRA ||⁹⁰

950.

1. In armario negotiorum regni Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M, est cartha quae non potest legi, sed est intitulata in dorso hac ratione: Cartha qua rex Petrus antiquus dedit locum de Calaporra iuxta castrum et villam de Arenoso Joanni de Alfambra. [*Afegit d'una altra mà:*] Vide autem an dictus locus sit in regno Valentiae aut in regno Aragonum; et fuit de eo facta nota etiam in Libro regii Patrimonii Aragoniae.

Pergs. de Pere I, Apèndix, núm. 8.

951.

1. In officio magistri rationalis, in computo 4 Petri Dezvalls, thesaurarii regii, fol. 30, sunt in recepta 32.000 s., pro quibus rex Petrus 3 vendidit Bernardo de Alpicat alqueriam et locum de Caudiel, cum jurisdictione et redditibus, cum cartha de gratia, ita quod separetur a baronia de Xerica. 17 septembris 1371.

M.R., llib. 360, f. 30.

952.

2. Et dicta venditio est in Venditionum regis Petri 3, de anno 1370 usque 77, fol. 68, et ibi constat quod, post mortem Petri de Xerica, ex vinculis in favorem regiae Coronae, rex Petrus 3 apprehendit Xerica et Caudiel, et fecit dictam venditionem.

Reg. 998, ff. 68-71.

953.

3. In eodem registro, fol. 71, est instrumentum gratiae dictae venditionis.

Reg. 998, f. 71v.

954.

4. Vide sub Vall de Uxo, fol. 307, num. 15.

V. ref. núm. 2.900.

955.

5. Vide sub Xerica, fol. 325, num. 15 et 16. Et ibi constat locum de Caudiel esse aldeam de Xerica. Et ideo, vide quae de dicta villa de Xerica notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 3.010 a 3.027.

956.

6. In Itinerum 8 regis Alfonsi 4, de annis 1430, fol. 51, est decretum et firma regia posita in venditione facta per infantem Joannem Francisco Sarçola et suis de jure luendi locum de Caudiel. 19 aprilis 1430.

Reg. 2.755, f. 51v.

957.

7. Vide sub Liria, fol. 161, num. 31 et 32.

V. refs. núms. 1.597 i 1.598.

958.

1. In registro regis Petri 2, de anno 1281 usque 84, signato cum D, fol. [*afegit d'una altra mà: 164*], est confirmatio et reparatio per dictum regem facta die 2 idus novembris⁹³ 1279 de cartha data 9 calendas aprilis 1241, cum qua rex Jacobus, in cambium castrorum et vallium de Veo et de Ain, dedit comiti Dionysio de Ungaria turrim sive alcaream de Canals et de Crespin, et domos in Xativa, et domos in Valentia.

Reg. 44, f. 164.

959.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *A 13 de las nonas de enero de 1287, el Sr. D. Alfonso 2 mandó a Guillermo Clomar que restituyese a Dª Margarita, condesa de Ungria, el lugar de Canals, con los frutos que le había embargado. Registro 74, f. 52v.*

960.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1350, 51, fol. 39, est donatio facta Raymundo de Rivosicco de loco de Canals, confiscato Janni (*sic*) de Eximienio de Urrea, et sunt adiectae conditiones, quod si dictus Raymundus vel sui decederent sine prole masculina legitima, dictus locus devolvatur ad regiam Coronam, et si uxor dicti Urrea in dicto loco jus aliquod habuerit, et dictus Raymundus illi satisfecerit, quod dictum vinculum sit cassum, et quod si satisfecerit civitati Xativae damna ratione rebellionis passa, rex teneatur, in casu eventus vinculi praedicti, prius satisfacere quod solverit dictus Raymundus quam recuperet dictum locum. 3 calendas augusti 1350.

Reg. 891, f. 39v.

961.

3. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1353, 54, fol. 63, facta mentione de dicta donatione facta de dicto loco Raymundo de Rivosicco, cum supradictis vinculis, et de venditione dicti loci facta civitati Xativae, et eius sindicis, sublata dicta conditione, rex laudavit dictam venditionem factam 19 februarii 1353, remisit dicto Raymundo et dicta civitatis conditionem praedictam, ita quod dicta civitas perpetuo possideat dictum locum, et ibi fit mentio quod pro dicta confirmatione et remissione solverat regi dicta civitas decem mille s. 20 februarii 1353.

Reg. 896, ff. 63-64.

962.

4. In computo 10 secundae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii, de parte anno 1353, recondito in officio magistri rationalis, fol. 15, sunt in recepta 5.000 s., ratione firmae facta per regem Petrum in emptione facta per universitatem Xativae a Ra-

¶ ⁹³ En el text del document: «decembris».

ymundo de Riusec de loco de Canals. Quam quantitatem ratione praedicta promiserunt dare regi Berengarius de Esteve et Pons de Fenollet, nominibus propriis, syndici dictae civitatis in posse Bernardi de Bonastre.

M.R., llib. 334, f. 15v.

963.

5. Et in eodem computo, fol. 21, sunt in recepta 2.000 s., in partem 5.000 s. quos tenebatur Raymundus de Riusec dare regi Petro 3 pro firma dictae venditionis, atque etiam ratione remotionis factae per dictum regem de vinculo, quod apposuerunt in donatione per eundem regem facta eidem Raymundo de Rivosicco

M.R., llib. 334, f. 21.

CRESPIN ||⁹¹

964.

1. Vide sub Canals, pagina praecedenti, num. 1.

V. ref. núm. 958.

CASTELLMONTA ||⁹¹

965.

1. Vide sub Altura, fol. 25, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 320 i 321.

966.

[D'una altra mà posterior:] 2. A 15 de las calendas de julio de 1337, expidió el Sr. D. Pedro 3º una orden para que se respondiese de los réditos del castillo y lugar de Castellmonta al procurador de Roberto, rey de Sicilia, como hermano y conjunta persona de la ynfanta Dª María, viuda del noble Jaime de Xérica, de cuyos testamentos había comprado dicho castillo y lugar. F: 282 del registro núm. 861.

CULLERA ||^{91v}

967.

1. In Gratiarum regis Alfonsi 2, de annis 1285, 86, fol. 123, est donatio facta per dictum regem Jasperto, vicecomiti Castrinovi, pro franco allodio, de castro et villa Campirotundi, et loco et villa de Regali, et villa de Pontonibus, et castro et villa de Crexello, quae castra sunt in Cathalonia, in episcopatu Gerundense, et de castro et villa de Cullera, et de omni eo quod ipse rex habebat jure dominii proprietatis ac possessionis in eodem castro et villa, et terminis eius, et de castro, villa et ravalio de Ontinyen, et castro, villa et ravalio

de Bocayren, et castro, villa et ravalio de Calp, et de Altea, quae sunt in regno Valentiae et episcopatu valentino. Quae omnia praedicta castra dat dictus rex cum alcareis, mansis, bordis, hominibus et faeminis, feudis, militibus, et cetera, justitiis civilibus et criminalibus, et cum mero imperio et plena jurisdictione, et cum omnibus redditibus et juribus, molendinis, furnis, et cetera. Quae omnia dat dictus rex pro franco allodio, exceptis castris de Cullera et de Ontinyen, quae dat ad feudum iuxta Usaticos Barcinonae, de quibus dictus Jaspertus teneatur dare potestatem ipsi regi cum inde ipse vel sui fuerint requisiti. Et retento etiam ipsi regi et suis quod dictum merum imperium, ut supra concessum, in dictis omnibus castris et locis, dictus Jaspertus et sui teneant illud in feudum, et retento etiam quod quotiescunque per ipsum regem vel suos restitueretur ipsi Jasperto vel suis vicecomitatus de Castronovo, cum omnibus castris, locis et fortitudinibus suis, et castrum et villa de Cereeto, quae amiserat dictus Jaspertus in guerra, quam dictus rex habuerat cum rege Franciae, dictus Jaspertus restituat omnia castra et loca praedicta, quae dictus rex dat illi in emendam eorum quae amiserat, et cetera, prout ibi latius continetur. 12 calendas octobris 1286.

Reg. 64, ff. 123-124.

968.

2. Et dictus rex Alfonsus 2 facit mentionem de dicta donatione per ipsum facta dicto vicecomiti Jasperto de Castronovo in registro de negotiis Curiae et aliis, de annis 1285, 86, fol. 214. 4 idus octobris anno 1286.

Reg. 66, f. 214.

969.

3. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco Z, est cartha stabilimenti facti per regem Jacobum Michaeli Stranni de faciendo ponte de fustibus in rivo Xucaris in Cullera ad censum 600 s. 3 calendas martii 1317.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.576.

970.

4. Vide sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et a num. 13 ad 20, [*afegit*: et praecipue numero decimoquinto].

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

971.

5. Et sub Madrona, fol. 176, num. 4.

V. ref. núm. 1.726.

972.

6. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1343, 44, fol. 52, rex Petrus, licet contra privilegium incorporationis volebat vendere cum instrumento gratiae ad decennium castra de Cullera et Madrona, promittit intra decennium illa redimere. 5 calendas aprilis 1344.

Reg. 876, ff. 52v-53.

973.

7. Post incorporationem factam per regem Petrum de locis regni Valentiae, impignoravit rex Petrus 3 Lupo de Luna, domino Sugurbii, castra et loca de Liria, de Ademus, Alpont, Castellfavib, Madrona, Dos Aygues, Penaguila et Cullera, pro dote infantissae Yolantis, uxoris dicti Lupi, et jurati Valentiae, ut dicta ad regiam Coronam reducerentur, se obligarunt in dicta dote dicto Lupo. Et rex Petrus, pridie calendas aprilis 1342, pro dictae civitatis indemnitate dedit eis in pignus redditus dictorum locorum, donec sic dicta quantitas satisfacta cum facultate quod, in casu quo rex non solveret dictam quantitatem, possint jurati Valentiae unum vel duo ex dictis castris vendere, cum instrumento gratiae decem annorum. Et sic dicti jurati vendiderunt castrum et villam de Cullera Nicolao Iamvila, comiti Terraenovae, cum instrumento gratiae decem annorum, 4 idus maii 1344. Quam venditionem cum premissorum insertionem laudat rex Petrus 3 in registro Venditionum de annis 1342, 43, 44, fol. 181. Calendas julii 134.

Reg. 990, ff. 181-188.

974.

8. In libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 36, est mandatum factum detentori castri et loci de Cullera de tradenda potestate dicti castri. 7 idus septembris 1348.

Reg. 1.477, f. 36.

975.

9. Vide sub Liria, fol. 161, num. 18.

V. ref. núm. 1.583.

976.

10. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1358 usque 60, fol. 92, est venditio per regem facta cum instrumento gratiae Stephano de Aragona de castro et villa de Cullaria, cum mero et mixto imperio et omni jurisdictione, quae fuerant per regem redempta a Ianfredo Iamvila, herede Nicolai Iamvila, comitis Terraenovae, cui praedicta fuerunt vendita per regem, et est dicta venditio pretio 172.000 s. 9 januari 1358.

Reg. 994, ff. 92-94v.

977.

11. Et in eodem registro, fol. 94, est instrumentum gratiae de dicta venditione. 15 januarii 1358.

Reg. 994, ff. 94v-96.

978.

12. Et eadem cartha de gratia facta per dictum Don Stephanum de Arago est in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos.

Pergs. de Pere III, núm. 2.118.

979.

[*Al marge:*]Vide sub Valentia, fol. 294, num 44.

V. refs. núms. 2.762.

980.

[*Al marge:*] Rex Petrus 3 dedit Stephano de Aragonia 100.000 s., et pro eis vendidit et cum instrumento gratiae locum de Cullera, et pro dicta concessione debebat scribaniae regie 5.000 s. pro jure sigillie, et mortuo postea dicto Stephano erat recuperanda dicta quantitas ab augmento dotis Elicendis de Romani, quae nuberat postea Eximienio Petri de Arenos. Mortua dicta Elicende, rex Petrus vendidit dicto Eximienio ius sibi pertinens in recuperandis dictis 5.000 s. ab haeredibus dictae Elicendis. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1370 usque 77, fol. 60, die 3 julii anno 1371.

Reg. 998, f. 60v.

981.

13. In Venditionum regis Petri 3, de annis 1380, 81, fol. 109, dictus rex, confirmans donationem quam fecerat tempore guerrae Castellae, civitati Valentiae de mero imperio castri et villae de Cullera, vendit dictae civitati dictum castrum et villam, cum locis, alcareis, terminis et pertinentiis, et cum omni jurisdictione, et cum medio morabatino et jure quod dictum castrum habet in loco de Çueca et eius alcareis et terminis. Quae omnia rex erat redempturus ab Elicende de Romanino, uxore Petri de Arenos, quae olim fuit uxor Stephani de Aragonia, pretio 275.000 s., die [*en blanc en l' original*] februarii 1381. Et fol. 117 dicti registri sunt tres paginae albae, et ibi est nota sub his verbis: Debet hic registrari instrumentum gratiae.

Reg. 1.000, ff. 109v-117 i 117v-118v.

982.

14. In Venditionum infantis Joannis, de annis 1380, 81, fol. 127, est confirmatio proximae dictae venditionis facta per infantem Joannem. 20 martii 1381.

Reg. 1.699, ff. 127-135v.

983.

15. In Venditionum 1 regis Martini, de anno 1397 usque 1409, fol. 70, est venditio facta 26 januarii 1403 universitati villae de Cullera de censibus, redditibus, agrariis, decimis et aliis juribus, quae rex et et eius praedecessores consueverant habere in castro et villa de Cullera et terminis et territorio eorundem, exceptis emolumentis et esdevenimentis, pretio 11.000 florenorum convertendorum in partem 20.000 florenorum in redemptione facienda de dictis villa et castro, et eius jurisdictione, et etiam de mero imperio villae de Çueca a personis, quibus erant impignorata praedicta, pro 20.000 florenis, pro quibus solvendis ultra dictos 11.000 florenos dicta universitas dedit gratis ipso regi 5.000 florenos et dedit ipsi 4.000 florenos mutuos ad tempus duorum annorum, de quibus rex fecerat ipsi debitorium eodem die.

Reg. 2.224, ff. 70v-73.

984.

16. Et ibidem, fol. 73, 74, sunt apochae dicti pretii et procuratio de tradendam possessionem, ubi fit mentio quod dicta venditio fuit cum instrumento gratiae.

Reg. 2.224, ff. 73v-74v.

985.

17. In Redemptionum 3 regis Martini, de anno 1402 usque 1410, fol. 8, quare pro recuperatione villae de Cullera, quam possidebant cum instrumento gratiae, rex fecerat adferri ad domos Ludovici Carbonelli et Petri Marrades 20.000 florenos pro pretio dictae luitionis, ut dicti facerent de dicta villa revenditionem, attamen dicti Carbonell et Marrades non fuerant reperti et rex mandaverat deponi dictos 20.000 florenos in posse baiuli generalis et volebat dictam villam appraehendere, facit commissionem ad hoc Francisco de Martorello. 27 januarii 1403.

Reg. 2.297, ff. 8-9v.

986.

18. Rex Martinus redemit a civitate Valentiae castrum et villam de Cullera, et fuit capitulatum cum dicta civitate quod dictum castrum et villa et eius termini et loci et alqueriae, excepto loco de Çueca et eius territorio, sint et remaneant de termino civitatis Valentiae, sed tamen non contribuant in muris et vallis et servitiis et hoste et cavalcata, nisi pro defensione termini, et quod merum et mixtum imperium et omnis jurisdictio dictae villae et territorii, excepto loco et territorio de Çueca, pertineat justitiae dictae villae, et quod merum imperium loci et territorii de Çueca sit perpetuo justitiae in criminalibus civitatis Valentiae, et pertineant semper dictae civitati Valentiae inhibitiones et licentia victualium, tam de intrata quam de exitu per rivum de Cullera, et jurisdictio super dictis inhibitionibus, licentiis victualium, hoc declarato quod si magister Montesia et eius ordo facerent quaestionem judicalem dicto justitiae et civitati Valentiae ratione meri imperii dicti loci et territorii de Çueca, remaneat dictae civitati et dicto justitiae Valentiae salvum jus super mero imperio villae et territorii Cullera et eius termino, et super omnibus aliis juribus per regem Petrum concessit dictae civitati in dicta villa de Cullera et eius termino, et ipsi etiam villae remaneat salvum omne suum jus, et ultra praedicta remaneat in illo casu solummodo regi jus recuperandi portum Cullariae et inhibitiones et licentias supradictas, restituendo primitus dictae civitati 50.000 florenos, quos ipsa tunc solvebat Ludovico Carbonell et Petro Marrades ad complementum 25.000 floreni, quod fuit pretium per quod emerant dictam villa, cum rex solum dictis Ludovico Carbonell et Petro Marrades solvisset 20.000 florenos in recuperationem quam ab ipsis fecerat de dicta villa, sic quod simul de omni hoc cognoscatur per unum judicem, et in una instantia saltim in eodem tempore sit actitatum et decisum per justitiam. Quam capitulationem rex promittit servare. 3 augusti 1403. In Gratiarum 10 dicti regis Martini, de annis 1402, 1403, fol. 188.

Reg. 2.198, ff. 188-189.

987.

19. In Gratiarum 14 regis Martini, de annis 1405, 6, 7, fol. 9, jurati civitatis Valentiae, 20 augusti 1404, promittunt ipsi regi et suis quod quotiescunque non expectata quaestione quae fieri habeat per magistrum de ordinem Montesiae super mero imperio loci de Çueca, ut supra continetur, cui praedicti jurati quoad hoc renuntiant, restituerent dictae civitati illos 5.000 florenos, quos promiserant solvere Ludovico Carbonell et Petro Marrades, eis ad solvendum restantes ex illis 25.000 florenis, pretio quorum emerant villam Cullariae, quam rex paulo ante lapsis diebus recuperaverat ab eis, et ipsis solverat solum 20.000 s., et satisfaceret rex ipsi civitati missiones quas illi facere opportuerit rationabiliter in recuperationem dictorum 5.000 floreni, dicta civitas restituat regi dictum portum Cullariae cum expensis quas regi oportuerit facere in dicti portus recuperationem, in quibus regi credatur solo verbo vel solo juramento.

Reg. 2.202, ff. 8v-10.

988.

20. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K, est eadem promissio facta per juratos et syndicos Valentiae regi Martino, 20 augusti 1404, quod restituent 5.000 florenos, quos nomine regi solvit Ludovico Carbonell et Petro Marrades, ad complementum 25.000 floreni, pro quibus redempta fuit Cullaria a posse praedictorum quibus erat impignorata. Et ibi inserta capitula inter regem et civitatem super hoc, ubi fuit actum quod jurisdictio de Çueca remaneat penes civitatem Valentiae.

Pergs. de Martí I, núm. 266.

989.

21. In Itinerum 27 regis Alfonsi, 4 de annis 1440, 41, 42, fol. 32, est concessio facta incolis villae de Cullera territori, vulgo nuncupati lo Mareny, et de virgultis aliisque generibus arborum et herbarum illius (*sic*), 31 junii 1438, et confirmatio eiusdem facta per dictum regem 14 maii 1441.

Reg. 2.774, ff. 32-33.

ÇUECA ||^{93v}

990.

1. Vide sub Onda, fol. 208, num. 4 usque ad 8.

V. refs. núms. 2.045 a 2.049.

991.

2. Et sub Cullera, fol. 91, num. 13 et aliis sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 981 a 989.

992.

3. Et vide sub Valentia, fol. 287, num. 62, et vide etiam quod notatur num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

CANYELLES ||^{93v}

993.

1. Vide sub Madrona, fol. 176, num. 11 (*sic*).

V. ref. núm. 1.732.

994.

2. Et sub Alcayba, fol. 23, num. 2 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 296 a 302.

CHILET ||^{93v}

995.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1375, fol. 44, est donatio facta Petro Guilielmo Cathalani et suis ex corpore suo descendentibus de tertiodecimi panis et aliorum, de quibus decimum solitum est solvi, in loco suo de Chilet, quem possidebat in termino Muriveteris, et in duobus alcareis sive mansis, scilicet, Alfarella et Tolio. Et casu quo dictum tertium decimi transferatur in alium, qui non sit descendens de corpore dicti Petri Guillielmi, ad regem revertatur. 15 februarii 1375.

Reg. 927, ff. 44v-45.

996.

2. Vide sub Benifayro, fol. 66, num. 1 et 2 et 3.

V. refs. núms. 722 a 724.

SANTA COLOMA DE QUEMALO ||⁹⁴

997.

1. Vide sub Benifayro, fol. 66, num. 1 et 2 et 3.

V. refs. núms. 722 a 724.

CASTILIO (*sic*) DE PALMA ¶⁹⁴

998.

1. Vide sub Palma, fol. 225, num. 1.

V. ref. núm. 2.189.

CASTALLA ¶^{94v}

999.

1. In armario Valentiae, a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco O, est cartha facta 5 idus februarii 1302, cum qua rex Jacobus, in emendam et satisfactionem 13.366 s. 8 debitorum Jasperto, vicecomiti Castronovo, pro quibus dederat ipsi in pignus castra de Pontons et Crexello in Catalonia, et de Ontinyent in Valentiae, dat ipsi in feudum castra de Castalla et de Bocayrent

*Pergamí no localitzat.*⁹⁴

1.000.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *A 3 de las nonas de mayo de 1287 el Sr. D. Alfonso II perdonó y remitió a los pobladores de su castillo y villa de Castaylla los 6 sueldos que debían presentarle de censo por cada yugada de tierra, con la obligación de poner en el término de un año cien pobladores en el circuito de dicha villa según la demarcación hecha por el comisionado regio Guillermo de Torre. Registro núm. 75, f. 6.*

*Ygual gracia concedió a los pobladores o vecinos del castillo y villa de Biar, debiendo éstos en el término de un año poner 150 pobladores, de los que 40 debían morar y fijar su domicilio en Albathano*⁹⁵ *de dicho castillo. Fecha la misma.*

1.001.

2. Et in eisdem armario et sacco est alia cartha dictae donationis.

*Pergamí no localitzat.*⁹⁶

1.002.

3. Et eadem donatio est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1301, 2, 3, fol. 178.

Reg. 200, ff. 178v-179.

1.003.

3 (*sic*). Et charta venditionis factae per dictum Jaspertum de Castronovo regi Jacobo de castro et villa de Castalla, pretio 50.000 s., die 11 calendas octobris 1305, est in dicto armario Valentiae, a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco O.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.205.

¶⁹⁴ Signatura antiga: Arm. 29 (Regne de València), sac O, núm. 67. ¶⁹⁵ En el document original: «in albachacio»

(?). ¶⁹⁶ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

1.004.

4. Et ibidem est cartha facta 6 nonas maii 1307, cum qua dictus Jaspertus, vicecomes Castronovi, vendidit regi Jacobo 2 castrum et villam de Bocayren, pretio 70.000 s.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.406.

1.005.

5. Et ibidem sunt instrumenta super possessione dicti castri et villae de Bocayrent adepta per dictum regem Jacobum virtute dictae venditionis.

Pergs. de Jaume II, núms. 2.411 i 2.412.

1.006.

6. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 40, est instrumentum cum quo Bernardus de Crudillis, filius Guilaberti de Crudillis, dedit et permutavit regi Jacobo 2 castro, villas seu loca de Crudillis, de Peratallada et de Begur, cum Esclayano et Regencos, et jus quod habebat in Lofriu et in Palafrugello, et in castro seu loco de Cassano, et promisit perquirere et regi tradere instrumentum, per quod ostenditur qualiter castrum seu locus de Cassano tenetur pro illo. Quae castra, villae et loca de Crudillis, Peratallada et de Lofriu sunt allodia franca, excepto feudo vocato de Valloses et de Salsa, quod tenetur pro comite Ampuriarum, sine aliquo servitio, reliqua vero tenentur in feudum pro rege, suntque omnia in diocesi Gerundense. Et generaliter excambiavit et vendidit dicto regi omnia alia sua bona, et viceversa dictus rex pro praedictis vendidit et excambiavit dicto Bernardo de Crudillis castra sive loca de Castalla et de Penaguila, in regno Valentiae, tenenda in feudum honoratum juxta Usaticos Barcinonae et consuetudines Cataloniae, et alcaream de Favarella, in francum allodium, in termino de Castalla, exceptis furno et censuali, et quingenta millia s. barcinonensium de terno, et decem mille s. super cavalleriis, eius vita durante, et quod dictus Bernardus teneatur servire regi cum viginti equis armatis, comprehensis in dictis 10.000 s. illis 5.000 s., quos iam recipiebat ad regium beneplacitum, et quod quaecunque emisset ex dictis quingentis mille s. in regno Valentiae, quae essent de feudo regio, rex firmaret sine laudimio pro una vice. Quod instrumentum est cum firma infantis Jacobi, dicti regis primogeniti. Datum 4 calendas octobris 1311.

Reg. 287, ff. 76-78v (ff. 40-42v de la foliació moderna).

1.007.

7. Et idem instrumentum permutationis est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1311, 12, fol. 99.

Reg. 208, ff. 99-101v.

1.008.

8. In dicto libro Feudorum formae minoris, fol. 78, est recognitio et homagium factum per dictum Bernardum de dicto feudo. 2 nonas januarii 1311.

Reg. 287, f. 78v (f. 42v de la foliació moderna).

1.009.

9. Et ibidem, fol. 78, est promissio dicti Bernardi facta de dicto die quod Geralda, eius uxori, firmavit dictam permutationem.

Reg. 287, f. 78v (f. 42v de la foliació moderna).

1.010.

10. Et in eodem libro, fol. 79, dictus rex confitetur debere dicto Bernardo dictos 500.000 s., et eos ipsi assignat in subsidiis aljamarum judeorum Barcinonae, Gerundae, Ilerdae, Dertusae et Valentiae, videlicet quolibet anno 100.000 s. 5 calendas januarii 1311.

Reg. 287, f. 79v (f. 43v de la foliació moderna).

1.011.

11. Et ibidem, fol. 80, est laudatio dicti cambii facta per dictam Geraldam. 11 calendas octobris 1311.

Reg. 287, f. 80v (f. 44v de la foliació moderna).

1.012.

12. Et ibidem, fol. 79, asserit Bernardus de Crudillis se tenere in franco allodio Cruilles, Peratallada et Lofriu, et quod tenebat castrum de Begur, cum Regencos et Esclayano, in feudum regium in concambium praedictorum et aliorum, quod fecit cum rege Jacobo, pro Castalla et Penaguila, in regno Valentiae. 4 calendas octobris 1311.

Reg. 287, f. 79v (f. 43v de la foliació moderna).

1.013.

12.⁹⁷ In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est possessio de Castalla tradita dicto Bernardo de Crudillis. [4] calendas decembris 1311.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.888.

1.014.

13. Et ibidem est possessio tradita dicto Bernardo de Castalla et Penaguila, 3 calendas decembris 1311, virtute regis Jacobi (*sic*), 7 idus novembris dicti anni, et ibi fit mentio quod, ad tradendam possessionem praedictam, Bernardus de Spelunciis, baiulius generalis Valentiae, erant recuperati mandato dicti regis Castalla a Michaele Vitali de Lebra, et Penaguila a Raymundo de Lebra, qui ea tenebant pro dicto rege.

Pergs. de Jaume II, núms. 2.889 i 2.890.

1.015.

14. In eodem armario Valentiae, a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco P, ex multis carthis apparet dictam permutationem habuisse effectum, et dictum de Crudillis possi-

¶⁹⁷ Repetit en l'original.

disse Castalla et Penaguila, et ibi per varias cartas constat dictum Cruilles emisse plura in termino de Castalla et Penaguila.

Pergs. de Jaume II, núms. 2.887, 2.898, 2.904, 2.905, 2.909, 2.921, 2.940.

1.016.

15. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 80, est declaratio et concessio regia moneticii regii in Castalla et Penaguila in feudum dicto Bernardo de Crudillis. 4 nonas martii 1313.

Reg. 287, f. 80v (f. 44v de la foliació moderna).

1.017.

16. Et ibidem, fol. 81, est regia declaratio et concessio juris rotovae a judeis in Castalla in feudum regium dicto Bernardo. 6 idus junii 1314.

Reg. 287, f. 81 (f. 45 de la foliació moderna).

1.018.

17. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco O, super terminibus inter Castalla et Sexona, est instrumentum, factum 6 idus aprilis 1315, per dictum de Crudillis ut dominium Castallae.

Pergamí no localitzat.⁹⁸

1.019.

18. In armario Gerundae, in sacco O, est cartha, facta 16 calendas aprilis 1316, cum qua rex Jacobus et Bernardus de Crudillis faciunt recissionem permutationis factae inter eos de loco de Crudillis et aliis pro castris de Castalla et Penaguila, notatae supra num. 6 et sequentibus.

Pergamí no localitzat;⁹⁹ v. refs. núms. 1.006 i ss.

1.020.

19. Et idem instrumentum est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1316, 17, 18, fol. 67.

Reg. 214, ff. 67-69.

1.021.

20. Et in dicto armario Gerundae, in sacco O, est carta, facta die 16 calendas aprilis 1316, in qua rex Jacobus, facta mentione de recissione dicto die facta contractus cambii facti inter ipsum regem et Bernardum de Crudillis de baronia de Crudillis et aliis pro villis de Castalla et Penaguila, ut supra num. 6 et sequentibus, cuius recissionis causa dictus Bernardus tenebatur restituere regi 254.166 s., quos receperat in partem 500.000 s. sibi promissorum in dicto cambio, et 10.000 s., quos in dicto cambio rex sibi dederat pro ca-

¶ ⁹⁸ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

¶ ⁹⁹ Signatura antiga: Arm. 4 (Girona), sac O, núm. 719.

valleriis ad servitium 20 equorum, et tenebatur restituere quicquid dicto Bernardo erat debitum ratione ipsorum 10.000 s., ideo dictus rex confitetur quod erat a dicto Bernardo satisfactus de praedictis, sic quod dictus Bernardus dicto regi fecerat venditionem de castro de Tibi et aliis in summa 239.140 s. 6. Et reliquum ipsi solverat, ut ibi declaratur.

*Pergamí no localitzat.*¹⁰⁰

1.022.

21. Et idem instrumentum est etiam in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1316, 17, 18, fol. 71.

Reg. 214, ff. 71-74.

1.023.

22. Et in dicto armario Gerundae, in sacco O, est carta, facta 16 calendas aprilis 1316, cum qua, ratione quantitatis restituendae dicto regi ut supra ex recissione dicti cambii, dictus Bernardus de Crudillis vendit in solutum regi Jacobo castrum de Tibi et turrim de Torosella, in termino Foyae de Castalla, quod castrum cum turri emerat a Sancio Petri de Leuda et Petro de Leuda, quam venditionem facit pretio 100.000 s.; et locum de Favarella in termino de Castalla, pretio 25.000 s., et alcaream vocatam Sarganella in Foya de Castalla, pretio 8.000 s., et totum haereditatem partem jus et dominium sibi spectantia jure haereditario Omberiti de Lavanya, Bernardo eius filio, in loco de Unil et eius terminis, quae fuerunt empta per dictum Bernardum de Crudillis a dicto Bernardo Lavanya, pretio 18.000 s.; et alcaream vocatam Vinaloba, in termino de Castalla, pretio 62.000 s., et locum Benifallim in termino de Penaguila pro 18.500 s., et domos et alias possessiones ibi expressas pro pretiis ibi designatis cum declaratione personarum a quibus singula dictus Bernardus emerat et acquisiverat et instrumentorum emptionum, cum designatione dierum et notariorum, qui singulas emptiones receperunt; et pretio, pro quibus dicta vendidit dictus Bernardus regi, accumulata attingunt summam 239.140 s. 6.

*Pergamí no localitzat.*¹⁰¹

1.024.

23. Et ibidem est cartha, facta 16 calendas aprilis 1316, cum qua dictus Bernardus, in rata dictae summae per eum restituendae ex causa dictae recissionis, cedit regi Jacobo jura contra personas ibi expressas ad exactionem quantitatum respectivae, quae ascendunt ad summam 4.170 s. 5.

*Pergamí no localitzat.*¹⁰²

1.025.

24. Vide sub Benilloba, fol. 54, num. 1.

V. ref. núm. 598.

¶¹⁰⁰ Signatura antiga: Arm. 4 (Girona), sac O, núm. 731.

¶¹⁰¹ Signatura antiga: Arm. 4 (Girona), sac O, núm. 732.

¶¹⁰² Signatura antiga: Arm. 4 (Girona), sac O, núm. 721.

1.026.

25. In armario Gerundae, in sacco O, est cartha, facta 12 calendas junii 1317, cum qua Geralda, uxor dicti Bernardi, approbat dictam recissionem [*interlineat*: cambii] et alia circa ipsam ut supra facta.

*Pergamí no localitzat.*¹⁰³

1.027.

26. Et ibidem sunt carthae scissae dicti cambii et aliorum instrumentorum ad ipsum pertinentium, et ipsius ratione confectorum.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.893.

1.028.

27. Et dictae carthae et alia super recissione dicti cambii sunt in registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1316, 17, 18, a fol. 66 usque ad fol. 77.

Reg. 214, ff. 66-76v.

1.029.

28. Et de praedictis, vide etiam sub Liria, fol. 161, num. 4.

V. ref. núm. 1.570.

1.030.

29. Vide incorporationes notatas sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8 et a num. 13 ad 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

1.031.

[1343, gener 2]

30. In quodam memoriali regii Archivii est sequens nota: Pecuniae 1342, 43, venditio jurisdictionis de Castalla G. Jan. 10.000 s., fol. 164. Videndum est hoc originaliter in registro.

Reg. 1.305, ff. 164v-165.

1.032.

31. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1363, 64, fol. 81, est concessio in feudum honoratum facta Raymundo de Vilanova de castro de Castalla et eius jurisdictione, et de jurisdictione etiam de Onil et Cabaneis, non obstante incorporatione facta de dicto castro de Castalla regiae Coronae, cum pacto quod non possit dominium directum ipsius separari a Corona regia, et, si separaretur, censeretur dicta donatio in francum allodium. 20 septembris 1362.

Reg. 909, ff. 83-85.

¶¹⁰³ Signatura antiga: Arm. 4 (Girona), sac O, núm. 730.

1.033.

32. Et in eodem registro, fol. 83, dictus Raymundus de Vilanova promittit dicto regi se esse empturum loca de Unil, de Cabaneis et, ipsis emptis, tenebit ea sub dicto feudo castri de Castalla, et faciet demoleri dicta loca, et transferri homines ad habitandum in Castalla, ita quod sit unus locus et unum castrum de Castalla, tentum pro rege in feudum. 20 septembris 1362.

Reg. 909, ff. 85v-87.

1.034.

33. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1378, 79, fol. 45, est firma regia posita 25 novembris 1378 in donatione facta per Raymundum de Vilanova de loco suo de Bechi et de castro de Castalla, quod tenet in feudum occasione matrimoni facti inter Petrum Latronis, eius filium, et Iolantem, filiam Petri Boyl, domini de Manisses.

Reg. 933, f. 45v.

1.035.

34. In libro 1 Feudorum infantis Joannis, fol. 129, facta mentione de concessione in feudum honoratum facta de castro de Castalla per regem Petrum 3 Raymundo de Vilanova, cum mero et mixto imperio et de jurisdictione locorum de Onil et Cabaneis cum promissione quod dictum feudum non separabit a Corona regia, 20 septembris 1362, infans Joannes confirmavit praedicta Geraldo de Vilanova, ac etiam remisit dictum dominium feudale, casu quo succedat in regno Aragonum. 10 januarii 1384.

Reg. 1.800, ff. 127v-130 (ff. 126v-129 de la foliació actual).

1.036.

35. In libro 1 Feudorum regis Joannis 1, fol. 72, facta insertione de concessione in feudum honoratum, notata supra num. 31, Raymundo de Vilanova de castro de Castalla et eius jurisdictione, non obstante incorporatione de ipso facta regiae Coronae, in qua dedit etiam ei jurisdictionem in locis de Unil et de Cabaneis, vicinis dicto castro, pro quo feudo dictus Raymundus praestitit homagium cum pacto quod non posset dominium directum separari a Corona regia, et si separaretur censeretur dicta donatio facta in francum allodium, et facta etiam insertione de alia provisione infantis Joannis, notata etiam supra num. 34, cum qua liberavit a dicto feudo Galcerandum de Vilanova et dicta fecit allodialia, 9 januarii 1384, dictus Joannes, iam factus rex, confirmavit dictam franquitatem. 2 junii 1387.

Reg. 2.007, ff. 70v-74; i v. ref. núm. 1.035.

1.037.

36. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, est mandatum, factum 22 februarii 1393, directum tenenti castrum de Castalla quod praestet pro eo homagium dicto regi aut baiulo generali Valentiae.

Reg. 2.009, f. 11.

1.038.

37. Et idem mandavit Raymundo de Vilanova rex Martinus, die 7 martii 1403, in libro 1 Feudorum dicti regis Martini, fol. 69.

Reg. 2.316, f. 69v.

CONFRIDES ||^{96v}

1.039.

1. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 81, constat quod, cum instrumento, facto 11 calendas junii 1298, rex dedit in feudum honoratum Bernardo de Sarriano, absque servitio iuxta Usaticos Barchinonae et consuetudines Cathaloniae, castrum de Confrides.

Reg. 287, f. 81v (f. 45v de la foliació moderna.)

1.040.

2. Et dictum instrumentum est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1297, 98, fol. 238.

Reg. 196, f. 138v.

1.041.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Vide Gallinera, f. 146, nota marginal.*

V. ref. núm. 1.462.

1.042.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Al f. 164 del registro 81 se halla un mandato para que Bernardo de Sarriá se presentase a prestar el servicio a que estaba obligado por Confrides.*

Otro a Guillermo de Vilaragut por el castillo de Almanara.

Y otro al heredero de Bonafonat de Vallebrera, de Murviedro, por la alquería de Petrés (10 calendas setiembre 1290).

1.043.

3. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco P, est cartha promissionis solvendi laudimium regi pro venditione huius castri quod tenetur in feudum regium.

Pergs. de Jaume II, extra inventari, núm. 3.868.

1.044.

4. Vide sub Bunyol, fol. 51, num. 2, 3, 4.

V. refs. núms. 564, 565 i 567.

1.045.

5. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco O, est cartha convenientia, factae 14 calendas decembris 1304, quod Bernardus de Sarriano tradidit in

manus regis Jacobi castrum de Confrides, castrum de Relleu, castrum de Serra et de Finestrato. Et quod durante vita dictus Bernardus reciperet reditus et post eius obitum pertineant regi.

*Pergamí no localitzat.*¹⁰⁴

1.046.

6. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 2 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.206 a 2.213.

1.047.

7. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de anno 1329, fol. 256, est venditio facta per Bernardum de Sarriano Joanni de Boil de castro de Confrides cum valle dicti castri et eius alcareis et terminis, quae omnia tenentur in feudum honoratum regis cum mero et mixto imperio, quod in dicto castro et eius terminis dictus Bernardus ad eius vitam habebat ex concessione regia, quae venditio est pretio 100.000 s., et est cum firma dicti regis et infantis Petri ratione donationis factae per dictum Bernardum de Sarriano dicto infantis de dictis castro et valle et de omnibus bonis suis, est dicta venditio cum dictis firmis, 5 idus octobris 1329.

Reg. 479, ff. 256-259v.

1.048.

8. Et dictus rex Alfonsus, facta mentione quod dictus Joannes Boil fecerat de dicta venditione instrumentum gratiae duorum annorum, promittit quod, si intra dictum tempus dictus infans Petrus, vigore dictae donationis, recuperaverit res sic venditas, rex ipse firmavit ut dominus directus dictam revenditionem fiendam. In dicto registro Gratiarum regis Alfonsi 3, de anno 1329, fol. 260. 8 calendas novembris 1329.

Reg. 479, ff. 259v-260.

1.049.

9. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 43 et 44, est quoddam memoriale de variis feudis regni Valentiae, et ibi inter alias est nota sequens: Castrum de Confrides, situm in regno Valentiae, tenetur in feudum pro domino rege et fuit praestitum homagium.

Reg. 287, f. 43v (f. 194v de la foliació moderna).

1.050.

10. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata, facta 22 februarii 1393, variis feudatariis regni Valentiae de praestando homagio pro suis feudis ipsi regi aut baiulo generali Valentiae, et ibi inter alia est mandatum factum tenenti castra seu fortalitium de Confrides.

Reg. 2.009, f. 11.

¶¹⁰⁴ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

1.051.

11. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 21 et 22.

V. refs. núms. 282 i 283.

1.052.

12. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

1.053.

13. Et sub Guadalest, fol. 149, num. 34.

V. ref. núm. 1.524.

COFRENTES ¶⁹⁷

1.054.

1. Est in valle de Ayora. Et vide multa quae de dicto loco notantur sub titulo dictae vallis, fol. 21, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 261 a 291.

1.055.

2. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata, facta diversis feudataris Valentiae 22 februarii 1393, quod praestarent homagium pro suis feudis ipsi regi aut baiulo generali Valentiae, et ibi inter alia est mandatum directum tenenti locum de Cofrentes.

Reg. 2.009, f. 10v.

1.056.

3. Vide sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

1.057.

4. Et sub Gandia, fol. 144, num. 9.

V. ref. núm. 1.445.

CHIVA ¶^{97v}

1.058.

1. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha, facta 7 calendis junii 1249, cum qua Guilliema de Lucia,¹⁰⁵ uxor Berengarii Dentensia, et eius fi-

¶¹⁰⁵ Sic, por Luesia.

lius Berengaronus vendiderunt regi Jacobo et Petro Martini Dagon castrum et villam de Chiva, pretio 8.000 morabatinorum.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.159.

1.059.

2. Et confirmatio horum, facta per regem Jacobum, retenta potestate, 7 calendas junii 1249, in armario Valentiae, extra saccos.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.160.

1.060.

3. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha, facta calendas augusti 1249, cum qua rex Jacobus vendidit medietatem sibi pertinentem in castro et villa de Chiva, pretio 4.000 morabatinorum.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.168.

1.061.

4. In armario de negotiis generalibus, regni Valentiae, in sacco Z, est cartha, facta pridie nonas januarii 1317, cum qua rex Jacobus dedit infanti Alfonso merum et mixtum imperium in castro et villa de Chiva, quae erat dicti infantis ex dote Isabellae,¹⁰⁶ eius uxoris, filiae Gombaldi Dentensa, et in castro et villa de Chestalgar et Algar, et Pennam de Chestalgar, quae solebat dici Penna de Xullella, et in turri et alcarea de Lendenya et Campo de Falsireig, et Campo de la Pera, quae dictus rex vendiderat Bernardo Guillielmi de Entensa, avo dictae Isabellae, et tunc erant dotalia dictae Isabellae.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.570.

1.062.

5. Et idem instrumentum est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1316, 17, 18, fol. 216.

Reg. 215, ff. 216v-217.

1.063.

6. Dictum castrum pertinuit infanti Jacobo, filio regis Alfonsi 3, ex concessione Teresiae Dentensa, reginae, eius matris et haeredis Gombaldi de Entensia, et dictus rex Alfonsus dedit dicto infanti Jacobo merum imperium in dicto castro, 14 calendas octobris 1333. In registro intitulo Infantium, et in registro Gratiarum dicti regis Alfonsi, de annis 1332, 33, 34, fol. 189.

Regs. 551, f. 14v, i reg. 487, ff. 189v-190, respectivament.

1.064.

7. Vide sub Bunyol, fol. 51, num. 14, 15 et 16.

V. refs. núms. 578 a 580.

¶¹⁰⁶ Teresa, en el document original.

CHESTALGAR ¶⁹⁸

1.065.

1. De castro et villa de Chestalgar et de Penya de Chestalgar, quae solebat dici Penya de Xuliella, vide sub Chiva, pagina praecedenti, num. 4 et 5.

V. refs. núms. 1.061 i 1.062.

1.066.

2. De Chestalgar, vide sub Bunyol, fol. 51, num. 15 et 16.

V. refs. núms. 579 i 580.

1.067.

[Afegit d'una altra mà posterior:] Al f. 56v del registro núm. 265, se hace referencia de la venta del lugar de Xestalgar por el Sr. D. Jaime 2º al noble Bernardo Guillermo de Entenza, por precio de 50.000 sueldos.

CAMPANAR ¶⁹⁸

1.068.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 71, fol. 100, est cartha donationis per dictum regem, factae 4 idus maii 1268, conventui de Gratia, sito in loco vocato Çaydia, termino Valentiae, de juribus quae rex percipiebat in molendinis sitis in termino Campanarii, in quibus habebat tertiam partem Astrugus Jacob, sic quod non possit dictum monasterium praedicta vendere nec alienare. 3 idus maii 1268.

Reg. 15, f. 100.

1.069.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 27v del registro 78, se halla la donación perpetua hecha por S. M. a Pedro Costa, a 11 de las calendas de febrero de 1288, de las 150 fanegas de trigo y cevada sobre los molinos de Campanar que fueron de Pedro Mercer con el dominio directo, laudimio y fatiga.

1.070.

2. Rex Jacobus 1 dedit Petro Çacosta 150 fanecas hordei et frumenti annuales super molendinis de Campanar, cum retentione facultatis recuperandi pro 500 morabetinis, et pertinuerunt Petro Mercerii, cui rex Petrus 3 promittit quod, durante vita dicti Petri, dicta non recuperabit. In registro Gratiarum de annis 1339, 40, fol. 179. 8 idus augusti 1340.

Reg. 869, f. 179v.

1.071.

1. In armario Barcinonae, in sacco I, est cartha, facta 7 idus aprilis 1259, cum qua titulo cambii rex Jacobus dat episcopo Narbonense certam insulam et tenentiam domorum in Montepessulano, et dictus archiepiscopus dat dicto regi duo castra de Çueria et de Fanzara, in regno Valentiae, et totum honorem de la Çaydia iuxta civitatem Valentiae, in ripa fluvii de Guadalaviar.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.559.

1.072.

2. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco Z, est carta donationis factae per regem Jacobum Petro, filio eius, et Teresiae de Bidaura de lociis de Çueria et Fanzara. Nonas aprilis 1260.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.602.

1.073.

[1259, octubre 9]

3. Et instrumentum eiusdem donationis est etiam in registro 3 dicti Jacobi 1, de anno [en blanc], fol. 164.

Reg. 11, f. 159.

1.074.

4. Vide quod de castro Çuferae et quibusdam locis sitis in eius termino notatur sub Cabanes, fol. 100, num. 1 et sequentibus.

V. refs. núms. 1.088 a 1.090.

1.075.

5.¹⁰⁷ Et vide etiam quod de Çuera et quibusdam locis termini ipsius in Serra de Eslida notatur sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3 [*interlineat*: et sequentibus per totum titulum].

V. refs. núms. 2.440 a 2.443.

1.076.

6.¹⁰⁸ Vide sub Valle de Uxo, fol. 307, num. 15.

V. ref. núm. 2.900.

¶¹⁰⁷ Assentament marcat en el marge amb una B.

¶¹⁰⁸ Assentament marcat en el marge amb una A.

ÇAYDIA ||⁹⁹

1.077.

1. De honore de la Çaydia iuxta civitatem Valentiae, in ripa fluvii de Godalaviar, vide sub Çuera, pagina praecedenti, num. 1.

V. ref. núm. 1.071.

CALLOSA, vulgo dicta CALLOSA DE SARRIA ||⁹⁹

1.078.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

1.079.

2. In registro [*interlineat d'una altra mà posterior: 21*] regis Alfonsi 2, de annis 1289, 90, 91, fol. 92, est venditio per dictum regem facta Bernardo de Sarriano de alqueria de Callosa, cum alqueriis et mercato, molendinis et aliis pertinentiis, pretio 40.000 s., ex quibus solvit in pecunia 20.000 s., et pro reliquis 20.000 s. vendidit regi salinas de Sallent. Idus novembris 1290.

Reg. 83, ff. 92-93v.

1.080.

3. In armario Valentiae, a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco P, est cartha facta 6 calendas februarii 1290, instrumenti gratiae trium annorum facti per Bernardum de Sarriano de venditione sibi facta per regem Alfonsum idibus novembris dicti anni de alcareia de Callosa, pretio 40.000 s.

Pergs. d'Alfons II, núm. 400.

1.081.

4. Vide sub Bunyol, fol. 51, num. 2, 3, 4.

V. refs. núms. 564, 565 i 567.

1.082.

5. Et sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

1.083.

6. Et sub Oriola, fol. 202, num. 4, 5 et 6. Et vide an quod notatur ibi pertineat ad Callosa de Sarria, de qua hic, an vero ad Callosa de Oriola, de quo infra, fol. 113, pagina 1.

V. refs. núms. 1.968 a 1.970.

1.084.

7. In Gratiarum regis Alfonsi 4, de annis 1418, 19, 20, fol. 58, facta mentione quod infans Petrus, comes Ripacurtiae, in donatione, quam fecit Alfonso, eius filio, ante ingressum ordinis fratrum minorum Barcinonae, cum instrumento recepto per Jacobum de Besanta, notarium per totam dominationem regis Aragonum, in civitate Barcinonae, die 10 novembris 1358, cum qua dedit illi totum comitatum Ripacurtiae in Aragonia, et castra, villas et loca Gandiae, Deniae, Palmae, Gallinera, Tarbena, Callosa, et de Castell, et castra de Albalato, de Godalest, et omnia alia et singula castra et loca in regno Valentiae, tam intra comitatum Deniae quam extra sistencia, et quae etiam ad ipsum infantem Petrum, ex donatione Bernardi de Sarriano, quondam, quam etiam ex titulo emptionum per eum inde factarum pertinebat seu spectabant pertinere in dicto regno Valentiae, in qua donatione inter alia continentur clausulae et retentiones sub his verbis: Retinemus etiam nobis et nostris et sub his conditione, modo et forma donationem seu donationes vobis et vestris facimus supradictas, quod si vos seu filii et nepotes vestri seu alii quicumque descendentes a vobis legitimi decesseritis seu decesserint quandocumque, sine liberis ex legitimo matrimonio natis vel relictis liberis, qui ad aetatem pubertatis non pervenirent, in utroque istorum casuum omnia et singula, quae vobis nunc donamus, revertantur dicto Joanni, filio nostro, carissimo fratri vestro, si tunc vixerit, vel eo vita functo ad liberum seu liberos legitimos eiusdem Joannis [*interlineat*: qui tunc extiterint, et si liberi legitimi dicti Joannis] tunc non extiterint, volumus quod omnia bona nostra praedicta revertantur spectabili Elionoris, filiae nostrae carissimae, comitissae Tripolitani, et si non vixerit liberis legitimis eiusdem Elionoris. Et si tunc dictae Elionoris liberi legitimi non extarent, eo casu volumus quod omnia bona nostra praedicta revertantur carissimo filio nostro Jacobo de Aragonia, capellano domini nostri Papae, exceptis mille marchis argenti, de quibus vobis liceat testari, et vestras in omnibus facere voluntates. Si autem vos dictus Alfonsus et omnes liberi vestri praedicti et descendentes ab eis, qui advenerint bona nostra¹⁰⁹ praedicta iuxta forma praemissam, decesserint infra pupillarem aetatem, vel postea quandocumque sine liberis ex legitimo matrimonio procreatis et natis, ita quod nullus liberorum praedictorum seu descendantium ab eisdem legitimorum et naturalium supersit, eo casu volumus et ordinamus quod omnia bona nostra praedicta devolvantur seu revertatur domino regi Aragonum, qui tunc erit, sub illis tamen modis, formis et conditionibus in testamento nostro appositis et contentis, salvis tamen vobis et vestris et aliis liberis nostris¹¹⁰ praedictis et eorum successoribus, pactis, retentionis et conditionibus in instrumentis donationum dicti domini genitoris nostri nobis factarum appositis et adiectis, quibus per aliqua de contentis in presenti instrumento nolumus seu intendimus in aliquo derogari. Rex ipse Alfonsus dedit in cambium Alfonso, duci Gandiae, filio praenominati Alfonsi ducis, totum jus quod ipsi vel eius successoribus pertinebit vel pertinere poterit in futurum quocumque vinculo, titulo vel causa in castris, locis et alqueriis et aliis sequentibus, scilicet, in tota alcaarea de Callosa et eius alcaareis et terminis, molendinis et possessionibus et aliis juribus. Quae alcaarea est ibi confrontata, et in uno vico vocato dels Christians, in inferiori parte alcaareae de Benisecli, in quo sunt duodecim domus, et in duabus heredi-

¶ ¹⁰⁹ Ratllat: «vestra». ¶ ¹¹⁰ Ratllat: «vestris».

tamentis de realenco appellatis de Azmet [et] de Azeit, et den Pons de Sant Joan, prout declarantur in quadam sententia lata per regem Martinum 22 decembris 1406. Sic quod de praedictis castris, locis et haereditamentis et possessionibus et juribus, non obstantibus dictis vinculis, moriens dictus Alfonsus cum filiis vel sine filiis, possit facere inter vivos et in ultima voluntate ad suas voluntates, hoc adiecto pacto et conditione sub his verbis: Insuper paciscimus et promittimus vobis dicto egregio Alfonso, duci Gandiae, quod si per aliquem ex substitutis in dicto donationis instrumento praedicta loca, castra, alqueriae et jura, quae vobis concedimus et cum quibus presentem permutationem facimus, a vobis vel vestris evincantur, quod eo casu nos et nostri successores defendemus vos et vestros in et super omnibus praedictis, et nisi fecerimus cum effectu nunc pro tunc adveniente dicto casu, per nos et nostros in vos transferrimus, et vobis et vestris donamus feuda et jurisdictionem infra sequentes: Primo, feudum comitatus Ripacurciae et feudum castrum de Tarbena et eius termini; item feudum castrum de Confrides; item feudum castrum de Aguilar siti intra terminos de Godalest; item feudum castrum de Relleu et de la Serratella; item feudum castrum de Sanchet et del Arch; item jus feudale loci de Sella et terminorum eius et Covarum de Berig; item feudum castrum et vallis de Gallinera et vallis de Ebo; item feudum castrum de Calp et locorum de Altea, de Benissa, de Taulada, de Ifac, et merum et mixtum imperium et omnem jurisdictionem criminalem altam et baxam locorum supradictorum in termino de Calp; item feudum castrum et vallis de Ayora, et castrum et loci de Cofrente, castrum et loci de Xalans, loci de Xerafull, loci Zarra, loci de Teresa et loci de Palaçuelos, sitorum in dicta valle de Ayora, cum omnibus juribus, ita quod adveniente dicto casu vos statim sitis dominus dictorum feudorum et jurisdictionum, et cetera. Et viceversa dictus dux Alfonsus dedit ipsi regi in cambium villam de Alcoleia prope flumen de Cinca in Aragonia, cum eius terminis et jurisdictione, ut rex dictam villam posset dare infanti Isabellae, uxori Jacobi de Urgello, in restitutione dotis ipsius, et rex in dicto cambio superaddidit et dedit ultra praedicta dicto Alfonso duci quinque mille florenos. 25 octobris 1417.

Reg. 2.588, ff. 52-55v de la foliació actual.

1.085.

[*Al marge:*] 8. Vide sub Gandia, fol. 144, num. 15, et vide an quae ibi per totum titulum notantur de hereditate et bonis ducis Gandiae faciant etiam pro loco de Callosa.

V. refs. núms. 1.451, i 1.432 a 1.456.

1.086.

9. In Itinerum 29¹¹¹ regis Alfonsi 4, de annis 1441, 42, fol. 49, est venditio facta per dictum regem cum instrumento gratiae Joanni Ferrer seu eius haeredibus de loco de Callosa et alcareis de Algar et de Micleta in montaneis nuncupatis d'en Sarria sitis, cum eorum terminis, et cetera, et cum omni jurisdictione, pretio 4.000 ducatorum florentinorum valentium 46.200 s. regalium Valentiae, 14 aprilis 1440.

Reg. 2.776, ff. 49v-55v.

¶ ¹¹¹ Corregit amb llapis: «30».

1.087.

10. In Diversorum ⁹¹¹² regis Alfonsi 4, de anno 1453 usque 56, fol. 176, est confirmatio regis Alfonsi venditionis factae de locis de Callosa, Micleta, Algar et Tarbena, facta per Joannem, regem Navarrae, nomine procuratorio Caroli, principis Vianae, filii sui, Geraldo Bou, civi Valentiae, cum designatione terminorum, cum expressione onerum ad quae tenentur dicta loca, pretio 181.751 s. monetae regalium Valentiae. Quae confirmatio non est integre registrata, et in fine remanent pene duo folia alba.

Reg. 2.621, ff. 176-177v.

CABANES ||^{100v}

1.088.

1. In officio magistri rationalis, in computo 30 Petri March, regii thesaurarii, a 1° julii 1321 usque ad ultimum decembris sequentibus, fol. 18, sunt in recepta 11.000 s., pars 15.000 s. pro quibus rex Jacobus fecerat episcopo et Ecclesiae Dertusae donationem seu confirmationem de mero imperio castrorum de Mirabet et Çuferae, et locorum de Cabaneis et de Belloch et de Albalat et de Torreblanca, quae sunt de terminis dictorum castrorum de Mirabet et Çuferae, de quibus fuerat lis inter eos.

M.R., llib. 286, f. 18v.

1.089.

2. Et complementum dicti pretii est in eodem officio magistri rationalis, fol. 12, computi 31 dicti March.

M.R., llib. 287, f. 12.

1.090.

3. Et dicta donatio est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1321, 1322, fol. 125, die 8 calendas decembris 1321.

Reg. 221, ff. 125v-126v.

CABANES ||¹⁰¹

1.091.

1. De loco de Cabanes, prope locum de Castalla, vide sub Castalla, fol. 94, num. 31 et sequentibus.

V. refs. núms. 1.032 a 1.036.

¶ ¹¹² Entre línies: «13».

CASTRUM DE CARCER ||¹⁰¹

1.092.

1. Est etiam Val de Carçre infra in hac pagina, quae videtur differre a castro de Carcer de quo hic.

V. refs. núms. 1.094 a 1.097.

1.093.

2. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco Z, est cartha venditionis factae per Petrum Ferrandi de Açagra, dominum de Albarrazino, regi Jacobo de castro de Carcer, sito prope Turres Turres, pretio 12.000 s. Idibus novembris 1240.

Pergs. de Jaume I, núm. 819.

VALLIS de CARÇRE ||¹⁰¹

1.094.

1. Rex Alfonsus 3 concessit Martino Eneci Dezlava quod, ultra medietatem coloniarum, quam dictus rex concesserat generosis et aliis adhaerentibus Foris Valentiae in Curia generali proxime valentinis celebrata, habeat aliam medietatem coloniarum in Valle de Carçre et in loco de Çueyquia, in termino Xativae, 6 idus januarii 1331. Et dat ibi etiam cognitionem omnium criminum commissorum per homines dictorum locorum dumtaxat in dictis locis et eorum terminis, exceptis casibus mortis naturalis vel civilis, et mutilationis membri. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1331, 32, fol. 94. 6 idus januarii 1331.

Reg. 484, ff. 94v-95v.

1.095.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1382, fol. 180, est concessio per regem facta Berengario de Rivopullo, domino loci de Alcantera, et eius successoribus per rectam lineam et transversalem descendantibus de tertio decimi de certis haereditatibus in Valle de Carcer, et de morabatino. 23 maii 1382.

Reg. 939, ff. 180-181.

1.096.

3. Vide sub Alcantera, fol. 29, num. 1 et sequentibus.

V. refs. núms. 381 a 385.

1.097.

4. Vide sub Antella, fol. 10, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 116 i 117.

ÇUEYQUIA ||^{101v}

1.098.

1. De loco de Çueyquia, in termino Xativae, vide sub Valle de Carçre, pagina praecedenti, num. 1.

V. ref. núm. 1.094.

CASTIEL ||^{101v}

1.099.

[*Al marge:*]Vide an sit idem quod Castell aut Castell de Castell, de quo infra, fol. 112.

V. refs. núms. 1.226 a 1.228.

1.100.

1. Vide sub Pop, fol. 227, num. 2.

V. ref. núm. 2.217.

1.101.

2. Et vide an faciat pro Castiel, de quo hic, quod de Castiel notatur sub titulo domus et hospitalis S. Vicentii Valentiae, fol. 299, num. [*en blanc*].

V. ref. núm. 2.808.

CALBANELL ||¹⁰²

1.102.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

CABEÇO ||¹⁰²

1.103.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

1.104.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 4 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.208 a 2.213.

Locus CASTILIONIS TERMINI XATIVAE, vulgo CASTELLO DE XATIVA ||^{102v}

1.105.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1364, 65, fol. 26, rex dedit Petro Boil tertium decimi in rectoria loci Castilionis termini Xativae et in limitibus dictae rectoriae super blado, bestiariis et aliis de quibus decimum solvi solet, et morabatinum in dicta rectoria, et censualia cum laudimiis, faticis et alia jura regi pertinentia in dicta rectoria, et eius limitibus. 6 novembris 1364.

Reg. 911, ff. 26v-27v.

1.106.

2. Deinde rex confirmavit dictam donationem cum pacto quod non possit dictus Boil alienare praedicta, nisi in descendentes ex legitimo matrimonio, alias Coronae regiae revertantur, casu quo non superessent. In Gratiarum dicti regis Petri 3, de anno 1375, fol. 155, die 11 junii 1375. Et ibi est promissio facta per dictum Petrum Boil de restituendo cartha donationis priori factae sine dicto vinculo.

Reg. 927, ff. 155v-157.

1.107.

3. Et supradictae donationis confirmatio, facta per regem Joannem 1 die 21 augusti 1393, Raymundo Boil est in Gratiarum 18 dicti regis Joannem 1, de annis 1393, 94, fol. 119.

Reg. 1.907, ff. 119-120v.

1.108.

4. Et omnes praedicta concessioniones et privilegia cum earum insertione confirmantur Raymundo Boil per regem Martinum, die 4 aprilis 1404, in Gratiarum 12 dicti regis Martini, de annis 1403, 1404, 1405, fol. 62.

Reg. 2.200, ff. 60-63.

1.109.

1. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 84, est donatio in feudum ad consuetudinem Barcinonae factae per regem Jacobum 1 Petro Doriz, 19 calendas februarii 1250, de castro de Chella.

Reg. 287, f. 84 (f. 48 de la foliació moderna).

1.110.

2.¹¹⁴ In regestros 3 regis Jacobi 1, de anno [en blanc], fol. 80, in provisione data 6 [nonas] julii 1258, rex facit mentionem de donatione, quam fecerat Eximenio Petri Doriz de castro et villa de Sella in regno Valentiae.

Reg. 10, f. 83v.

1.111.

3.¹¹⁵ Et cartha dictae donationis in feudum facta per regem Jacobum 1 de dicto castro de Chella, est etiam in armario Valentiae a rivo Xucaribus usque ad Sexonam, in sacco O.

Pergs. de Jaume I, núm. 1229.

1.112.

4. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 85, est venditio de dicto castro facta per Eximenium Doriz et eius uxorem donnam Sanciam Martinez Dezlava Bernardo (aut Berengario) de Ulmis, pretio 33.000 s. francorum a jure laudimii debiti domino regi pro dicta venditione, recepta Valentiae, 19 calendas februarii 1313, in qua rex Jacobus apposuit firmam suam, retenta potestate, pace et guerra, fatica et laudimio et aliis juribus regiis, 15 calendas februarii 1313.

Reg. 287, ff. 84v-85v (ff. 48v-49v de la foliació moderna).

1.113.

5. Et ibidem fit mentio quod dictus Berengarius de Ulmis fecit homagium pro dicto feudo. 2 idus novembris anno [1313].

Reg. 287, f. 85v (f. 49v de la foliació moderna).

1.114.

[1314, febrer 18]

6. Et in armario Valentiae a rivo Xucaribus usque ad Sexonam, est procuratio dicti Doriz ad tradendam possessionem dicto de Ulmis de dicto castro illi vendito, et est in sacco P.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.210.

¶¹¹³ Sella i Xella son dos topònims diferents. Sobre Sella tracten les refs. núms. 1.116 i 1.125 d'aquest títol. V. a més a més les refs. núms. 2.986

a 2.988. ¶¹¹⁴ Assentament marcat en el marge amb una B. ¶¹¹⁵ Assentament marcat en el marge amb una A.

1.115.

7. In Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 277, est homagium praestitum per Bernardum de Ulmis pro castro de Sella, 3 idus novembris 1314.

Reg. 25, f. 277.

1.116.

8. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 43 et 44, est quoddam memoriale de variis feudis regni Valentiae, et ibi, fol. 43, est nota sub his verbis: Castrum de Sella regni Valentiae tenetur in feudum pro domino rege, et fuit praestitum homagium. Et ibidem, fol. 44, est alia nota sub his verbis: Castrum de Xella, situm in regno Valentiae, tenetur in feudum pro domino rege et fuit praestitum homagium.

Reg. 287, ff. 43v i 44v, respectivament (ff. 194v i 195v de la foliació moderna).

1.117.

9. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, in sacco O, est homagium praestitum per procuratorem dicti Bernardi de Ulmis pro castro et villa de Sella cum procuracione de qua ibi, 15 calendas decembris 1336. Et ibi fit mentio quod dictum castrum fuit venditum dicto Bernardo per dictum Eximinium Doriz, ut supra.

Pergs. de Pere III, núm. 192.

1.118.

10. Et idem homagium praestitum per Joannem Garcesii, procuratorem Bernardi de Ulmis, pro castro et villa vocata Sella in regno Valentiae, 15 calendas decembris 1336, est in registro Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 233.

Reg. 557, f. 233v (f. 178v de la foliació moderna).

1.119.

11. In armario Ausoniae, in sacco B, est homagium pro hoc castro factum 15 calendas januarii 1338.

Pergs. de Pere III, núm. 386.

1.120.

12. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1341, 42, fol. 70, rex dat licentiam Thomae de Ulmis de onerandum 1.000 s. censuales super loco de Sella, quod habet in feudum. 14 calendas novembris 1341.

Reg. 872, ff. 70v-71.

1.121.

13. In Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 289, est promissio facta 14 calendas novembris 1341 per Thomam de Ulmis, filium Bernardi de

Ulmis, sub poena mille morabatinorum auri, quod infra sex annos redimet 1.000 s. censuales, quos ex regia licentia oneraverat super castro de Sella, quod tenet in feudum.

Reg. 557, f. 289 (f. 228 de la foliació moderna).

1.122.

14. Vide an pertineat ad castrum de Sella, de quo hic, quod de alcarea vocata la Çella, in termino Deniae, notatur sub Villalonga, fol. 311, num. 2 et 3. De dicta autem alcarea vocata la Cella est etiam titulus fol. sequenti, vide ibi.

V. refs. núms. 1.132, 2.927 i 2.928.

1.123.

15. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1355, 56, fol. 62, est donatio juris feudale dicti castri et totius jurisdictionis criminalis Alfonso, comiti Deniae. 19 februarii 1356.

Reg. 898, ff. 162-163v.

1.124.

[*Al marge:*] Vide sub Calp, fol. 86, num. 12 et 13; et sub Denia, fol. 119, num. 6, et quia ibi constat locum de Sella esse in comitatu Deniae, vide an faciant etiam pro eo quae de dicto comitatu notantur ibi generaliter per totum titulum.

V. refs. núms. 929 i 930; i 1.240 a 1.255.

1.125.

16. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1382, fol. 137, est venditio facta per regem Petro de Scintillis de omni jurisdictione in loco seu castro de Xella, in regno Valentiae, pretio 11.000 s. 4 augusti 1382.

Reg. 1.002, ff. 137v-143.

1.126.

17. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, est mandatum factum 22 februarii 1393 Thomae Dolmes de praestando homagio pro castro et villa de Sella.

Reg. 2.009, f. 11.

1.127.

18. Et in libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69 (aut 70), est mandatum factum Jasperto de Olms quod praestet homagium pro castro et villa de Sella. 7 martii 1403.

Reg. 2.316, f. 70.

1.128.

19. Vide sub Ayora, fol. 51, num. 16, 17, 21 et 22.

V. refs. núms. 277, 278, 282 i 283.

1.129.

20. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

1.130.

21. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, num. 1, est cartha praestationis homagii facti per Gisbertum de Olmes de villa et castro de Sella, quod tenet in feudum regium, ad cuius Coronam fuit devolutum dictum feudum per obitum Alfonsi, ducis Gandiae, pro quo dicta tenebantur in feudum. 13 aprilis 1425. Et ibi est regia investitura de dicto feudo.

Pergs. d' Alfons IV, núm. 210.

LA CELLA, in termino Deniae ¶¹⁰⁴

1.131.

1. Vide an sit idem quo de Chella aut Sella, de quo supra, fol. praecedenti.

V. refs. núms. 1.109 a 1.130.

1.132.

2. De alcarea vocata la Cella, in termino Deniae, vide sub Villalonga, fol. 311, num. 2 et 3. Et haec eadem nota est posita etiam sub Chella, fol. praecedenti, num. 14.

V. refs. núms. 1.122, 2.927 i 2.928.

CHILCHES ¶¹⁰⁴

1.133.

1. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 122, est venditio, facta per regem 9 maii 1357, Gilaberto de Scintillis de loco de Chilches, quem noviter emerat a Petro de Montecateno cum iurisdictione, pretio 140.000 s.

Reg. 993, ff. 122-124v.

1.134.

2. Et vide an pretium dictae venditionis sit in recepta in officio magistri rationalis, in computo 16 Bernardi de Olzinells, thesaurarii, secundae administrationis, fol. 31.

M.R., llib. 339, f. 31.

CHEST ¶^{104v}

1.135.

1. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1330, 31, fol. 113, dictus rex dedit Eximenio Petri de Arenosio merum et mixtum imperium in loco de Chest, in quo rex Jacobus 1, die 4 idus septembris 1251, dederat Eximenio Petri de Arenosio pro avo dicti Eximenii omnem jurisdictionem. Et det etiam ipsi merum et mixtum imperium in locis ipsius de Azueva, de Soneja, de Mosquera, et de Pollinos. Ita quod utatur dicto mero et mixto imperio in omnes homines regis et reginae Elionoris, et aliis hominibus regalibus. Et dat ipsi merum et mixtum imperium in loco de Cortes. 2 nonas novembris 1330.

Reg. 482, ff. 113-114.

1.136.

2. Et confirmatio huius concessionis est in Gratiarum regis Petri 3, de annis 1337, 38, fol. 180. 8 idus martii 1337.

Reg. 863, ff. 180-181.

CORTES ¶^{104v}

1.137.

1. Vide sub Hospitali S. Vicentii Valentiae, fol. 299, num. 13 et 15.

V. refs. núms. 2.808 i 2.810.

1.138.

2. Vide sub Chest, supra in hac pagina, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 1.135 i 1.136.

CATADAUR ¶¹⁰⁵

1.139.

1. In armario de negotiis inter reges Aragonum et Maioricarum, extra saccos, est carta concordiae, factae 14 calendas maii 1357, de venditione facienda per regem Arnaldo Joanni de medietate castri de Catadaur, pro 60.000 s.

*Pergamí no localitzat.*¹¹⁶

1.140.

2. Et ibidem est instrumentum possessionis traditae Arnaldi Joanni per Arnalduro de Conques, notarium Valentiae, ut procuratorem substitutum per Garciam de Lloris et Be-

¶¹¹⁶ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

rengarium de Codinats, procuratores regios, de medietate loci de Catadaur. 17 calendas maii 1357.

Pergs. de Pere III, núm. 2.060.

1.141.

3. Et vide an sit ibidem cartha promissionis factae dicto Arnaldo Joanni per procuratores regios de tradenda ipsi possessione dictae medietatis venditae sic. Calendas maii 1357.

*Pergamí no localitzat.*¹¹⁷

1.142.

4. In Venditionum regis Petri, de anno 1353 usque 58, fol. 199, dictus rex, 13 januarii 1358, confirmat venditionem factam per Garciam de Lloris et Berengarium de Codinacs Arnaldo Joannis de medietate loci de Catadaur, qui fuit Teresiae Eximenii de Tovia, uxoris Eneci Eximenii de Luria, et postea Petri Eximenii de Loria, illorum filii, pretio 60.000 s., instrumento recepto per Bartholomeum de Villalba, notarium. 17 calendas maii 1357.

Reg. 993, ff. 199v-200.

1.143.

5. Et cartha dictae confirmationis, factae per regem Petrum, 13 januarii anno 1358, est in armario de negotiis inter reges Aragonum et Maioricarum, extra saccos.

Pergs. de Pere III, núm. 2.114.

1.144.

6. Et ibidem est apocha, facta 13 januarii 1358, de 20.000 s. ad complementum pretii. Et haec apoca videtur eadem qua notatur infra num. 11.

Pergs. de Jaume I, núm. 2.116; i v. ref. núm. 1.149.

1.145.

7. Et ibidem est cartha dictae venditionis factae 17 calendas maii, anno 1357.

*Pergamí no localitzat.*¹¹⁸

1.146.

8. Et ibidem est alia cartha, qua constat dictam medietatem fuisse evictam a Raymundo Castella per Alfonso Suarez.

*Pergamí no localitzat.*¹¹⁹

¶¹¹⁷ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial. ¶¹¹⁸ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris

de l'Arxiu Reial. ¶¹¹⁹ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

1.147.

[1358, gener 14]

9. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 182, est venditio facta per regem dicto Arnaldo Joannis de omni jurisdictione in loco de Catadaur et in terminis eius, tam in parte quam ibidem habet Raymundus de Rivosicco quam in parte quam habet dictus Arnaldus in dicto loco, qui est in iustitiatu Algeziare, pretio 5.000 s. Quam venditionem confirmant syndici Algezirae cum pacto quod supradicta possint redimere.

Reg. 993, ff. 182v-188.

1.148.

10. Et in dicto registro, fol. 188, est cartha de gratia de dicta venditione, 14 januarii 1358.

Reg. 993, ff. 188-190.

1.149.

11. Et in eodem registro, fol. 190, est apocha 20.000 s., ad complementum pretii dictae venditionis. 13 januarii 1358. Et haec apoca videtur eadem quae notatur supra num. 6.

Reg. 993, ff. 190-191; i v. ref. núm. 1.144.

1.150.

12. Et in eodem registro, fol. 197, est instrumentum cum quo rex promittit non alienare dictum instrumentum gratiae.

Reg. 993, ff. 197v-199.

1.151.

13. Et vide quod notatur sub Alfarb, fol. 38, num. 4, 5 et 6.

V. refs. núms. 467 a 469.

1.152.

14. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1367 usque 70, fol. 66, est venditio facta per dictum regem Raymundo de Rivosicco de jurisdictione loci de Catadaur, 27 junii 1368, pretio 5.000 s.

Reg. 997, ff. 66-68v.

1.153.

15. Et in eodem registro, fol. 68, est instrumentum gratiae de dicta venditione, factum 7 julii 1368.

Reg. 997, ff. 68v-69.

1.154.

16. Et ibidem, fol. 69, apparet quod dicti 5.000 s. fuerunt traditi haeredi Arnaldi Joannis in redemptionem dictae jurisdictionis.

Reg. 997, f. 69v.

1.155.

17. Et eadem cartha de gratia de dicta venditione facta dicto Raymundo de Rivosicco de jurisdictioni dicti loci, 27 junii 1368, est in armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam. 7 julii 1368.

*Pergamí no localitzat.*¹²⁰

1.156.

18. Vide sub lo Puig de Valentia, fol. 224, num. 8.

V. ref. núm. 2.184.

1.157

19. In Venditionum 3 regis Joannis 1, de anno 1390, 91, fol. 158, dictus rex, recipiens 8.000 s. ab Aymericho de Scintillis, cui certis titulis pertinuerat dicta jurisdictione ut supra vendita dicto Arnaldo Joannis, assignat illi dictos 8.000 s. super dicta jurisdictione, et aggregat illos pretio supradictae venditionis. 8 aprilis 1391.

Reg. 1.931, ff. 158-159.

1.158.

20. In officio magistri rationalis, in computo 3 Juliani Garrius, thesaurarii regis Joannis 1, fol. 42, sunt in recepta 8.000 s., quos 8 aprilis 1391 dictus rex adiunxit illis 6.000 s. pro quibus rex Petrus 3 vendiderat cum instrumento gratiae Arnaldo Joanni jurisdictionem loci de Catadaur.

M.R., llib. 390, f. 42.

1.159.

21. Vide sub Alboraya, fol. 31, num. 5.

V. ref. núm. 397.

1.160.

22. In Gratiarum 14 regis Joannis 1, de annis 1392, 93, fol. 222, facta mentione de venditionibus infrascriptis factis cum instrumento gratiae, scilicet per regem Petrum Arnaldo Joannis de jurisdictione in loco de Catadaur, pretio 5.000 s., 14 januarii 1358; et Petro de Scintillis de jurisdictione in loco de Alfarb, termini Algezirae, pretio 5.000 s., 14 januarii 1358. Et per dictum regem Joannem 1 Aymerico de Scintillis de jurisdictione in loco de Aledua, termini Algezirae, excepto crimine plagii, pretio 5.000 s., die 8 aprilis 1391. Et quod dictus Eymericus aggregaverat 8.000 s., pretio venditionis jurisdictionis de Catadaur, et 3.000 s., pretio jurisdictionis de Alfarb, de quo rex fecerat illi instrumentum 8 aprilis 1391. Dictus rex Joannes propter servitia dicti Aymerici, qui successerat in omnibus praedictis, renuntiat in ipsius favorem juri luendi praedicta. 14 martii 1393.

Reg. 1.903, ff. 222-223.

¶ ¹²⁰ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

CASTELLO DE RUGAT ||¹⁰⁶

1.161.

1. Vide sub Rugat, fol. 243, num. 12. Et vide ibi an Rugat et Castello de Rugat sit unum et idem.¹²¹

V. ref. núm. 2.308.

1.162.

2. Et vide etiam titulum de Vilanova de Rugat, in litera V, fol. 311, et alcarea de Rugat, fol. 244, in litera R. Et vide an sint idem quod Castello de Rugat de quo agitur hic.¹²²

V. refs. núms. 2.314, 2.315, 2.939 i 2.940.

CATARROJA ||¹⁰⁶

1.163.

1. In Gratiarum 3 regis Ferdinandi 1, de anno [*en blanc*], fol. 91, rex facit mentionem quod merum et mixtum imperium dicti loci erat ipsius regis. 23 julii 1415.

Reg. 2.394, ff. 87v-88.

1.164.

[*Afegit d'una altra mà posterior:*] *Al f. 243v del registre 1.903, se halla el privilegio de franquicias concedido a D. Berenguer Dalmau para su lugar de Catarroja, en 15 de abril 1393.*

CAUDEN ||¹⁰⁶

1.165.

1. Vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3 et 4.

V. refs. núms. 2.440 i 2.441.

COVES DE BERIG ||^{106v}

1.166.

1. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 98, est concessio facta per regem Jacobum Petro Valmanya de Coves de Berig, retenta potestate et pace et guerra, data in obsidione Valentiae. 5 calendas octobris, Era 1276.

Reg. 287, f. 98 (f. 62 de la foliació moderna).

¶ ¹²¹ Són dues localitats diferents, ambdues situades a la Vall d'Albaida.

¶ ¹²² Tots tres topònims sembla que fan referència a la mateixa localitat.

1.167.

2. In armario Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, est cartha facta 4 calendas januarii 1329, cum qua procurator Petri Galcerandi, de qua procuratione ibi constat, praestitit homagium regi Alfonso pro loco de les Coves de Berig, alias dicto Serra de Vallmanya, quem tenebat in feudum.

Pergs. d'Alfons III, núm. 389.

1.168.

3. In Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 285, est homagium praestitum regi Jacobo 2 per Petrum Galcerandi pro Covis de Berig. 10 calendas decembris 1317.

Reg. 25, f. 285.

1.169.

4. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 98, est remissio facta per regem Jacobum, 2 die 6 idus aprilis 1318, Sanccio Lupi Valmanya ratione commissi et laudimii regii pertinentis pro venditione, quam dictus Sancius fecerat de dicto loco Petro Galcerandi. Et ibi dicit rex quod dictus Galcerandi sibi fecerat recognitionem et homagium pro dicto feudo.

Reg. 287, f. 98v (f. 62v de la foliació moderna).

1.170.

5. In registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1316, 17, 18, fol. 278, est dicta remissio poenae, commissi et laudimii, 6 idus aprilis 1316, facta mentione quod rex Jacobus 1 dederat in feudum Petro Valmanya dictum locum. Et quod Sancius de Valmanya fecerat de ipso venditionem Petro Galcerandi sine firma regia.

Reg. 215, f. 278.

1.171.

6. In armario Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, est cartha homagii praestiti per Petrum Galcerandi, haeredem Petri Galcerandi, regi Alfonso pro hoc feudo. 4 calendas martii 1330.

Pergs. d'Alfons III, núm. 501.

1.172.

7. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 43 et 44, est quoddam memoriale de variis feudis in regno Valentiae, et ibi inter alias est nota sequens: Locus Covarum de Berig, alias nominatus Serra de Valimanya tenetur in feudum pro domino rege, et fuit inde praestitum homagium.

Reg. 287, f. 44 (f. 195 de la foliació moderna).

1.173.

8. In Diversorum regis Alfonsi 3, et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 233, est homagium praestitum per Petrum Galcerandi, filium Petri Galcerandi, pro feudo loci Covarum de Berig, alias Valimanya. 17 calendas novembris 1336.

Reg. 557, f. 233 (f. 178 de la foliació moderna).

1.174.

9. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha homagii, facti 17 calendas novembris 1336, per Petrum Galcerandi regi Petro pro hoc castro.

Pergs. de Pere III, núm. 186.

1.175.

10. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 70, est mandatum factum 7 martii 1403 per dictum regem Guilielmo Galcerandi de la Serra, quod praestet homagium pro castro de les Coves de Berig.

Reg. 2.316, f. 69v.

1.176.

11. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 16, 17, 21 et 22.¹²³

V. refs. núms. 277, 278, 282 i 283.

1.177.

12. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

LES COVES aut COVES DE AVIN ROMA ||¹⁰⁷

1.178.

1. Vide sub Peniscola, fol. 221, a num. 5 usque ad 11.

V. refs. núms. 2.149 a 2.155.

1.179.

2. Et sub S. Mateu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

1.180.

[Afegit d'una altra mà posterior:] A 16 de las calendas de agosto de 1293, el Sr. D. Jaime 2 mandó pagar 135.000 s. al noble Artaldo de Aragón, precio de la venta que otorgó a S. M. del lugar y

¶¹²³ Ratllat: «19».

tenencia de las Coves, y 12.000 s. que S. M. concedió a Alagón para redimir la morería de Pina de Eximén Pérez de Pina. Registro 261, f. 111.

CALIG ||¹⁰⁷

1.181.

1. Vide sub S. Mateu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

CANET ||^{107v}

1.182.

1. Vide sub S. Mateu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

CENIERA aut CEVIERA ||^{107v}

1.183.

1. In Itinerum 29 regis Alfonsi 4, de annis 1441, 42, fol. 5, est venditio cum instrumento gratiae facta Petro Sans, cuius esse dicebatur locus de Ceviera, de omni imperio, alto et baixo, mero et mixto, et omnimoda jurisdictione, quae ibi domino regi competeabat, pretio 200 ducatorum auri de camera. 14 septembris 1441.

Reg. 2.776, ff. 5-6v.

COTES, termino Algezirae ||¹⁰⁸

1.184.

[*Al marge:*] Vide an pertineat ad hunc locum quod notatur sub titulo Hospitalis S. Vicentii, fol. 299, num. 13 et 15.

V. refs. núms. 2.808 i 2.810.

1.185.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1338, 39, fol. 249, est confirmatio facta per dictum regem Geraldo Fabre, calendas aprilis 1339, de donatione facta per regem Jacobum 1 Berengario Rubeo de alcarea de Cotes, in termino Algezirae, cum privilegio ibi inserto, datum 10 calendas decembris 1243. Qui Geraldus emerat dictam alcaram a Bartholomeo Matoses.

Reg. 865, f. 149.

COTES, in valle de Carçre aut termino Xativae ¶¹⁰⁸

1.186.

[*Al marge:*] Vide an pertineat ad hunc locum quod notatur sub titulo Hospitalis Sancti Vicentii Valentiae, fol. 299, num. 13 et 15.

V. refs. núms. 2.808 i 2.810.

1.187.

1. Vide sub Alfafara, fol. 37, pagina 1, num. 2.

V. ref. núm. 444.

1.188.

2. In Itinerum 18 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, fol. 125 (*sic*), est donatio facta Vitali Castella Doriç de mero et mixto imperio, jurisdictione criminali et alia quacunque jurisdictione, quae consueverat exerceri per regios officiales in loco de Cotes et eius termino regni Valentiae, sito in termino civitatis Xativae. 30 junii 1437.

Reg. 2.765, ff. 175v-177v.

CASTRUM DE CHIRELLO aut XIRELLO ¶^{108v}

1.189.

1. Vide sub Hospitali S. Vicentii Valentiae, fol. 299, num. 13 et 15.

V. refs. núms. 2.808 i 2.810.

1.190.

2. Et sub Alcoy, fol. 5, num. 3 et 6.

V. refs. núms. 76 i 79.

COTAR ¶^{108v}

1.191.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

CORTIXELLES, aut CORTICHELLS ¶^{108v}

1.192.

1. Vide sub Alaquas, fol. 18, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 225 i 226.

1.193.

2. In registro regis Petri 3, intitolato Sigillorum maiestatis et secreti de diversis 1354 gratiarum, signato cum hoc signo [*signe*], fol. 198, est donatio in remunerationem servitorum facta Joanni Scribae, militi et consiliario regio, et suis de omni mero et mixto imperio et alia jurisdictione civili et criminali regi pertinenti in loco de Cortixelles, sito in regno Valentiae, qui locus erat dicti Joannis, et de omni alio etiam jure dicti meri et mixti imperii, et etiam jurisdictionis cuiuscunque, quibus dicto Joanni fuerat uti prohibitum usque tunc, et cetera. 28 martii 1354.

Reg. 1.540, ff. 91v-92v de la foliació moderna.

COTILLEN ¶¹⁰⁹

1.194.

1. In Gratiarum 5 regis Martini, de annis 1399, 1400, fol. 32, est donatio facta 1 decembris 1339 Dominico Sancii, notario Valentiae, de alcarea de Cotillen, in termino Oriolae, confrontata cum possessione de La Daya, et termino de Guardamar, et termino de Almoradi, et in cequia de la Cova de Algalia.

Reg. 2.193, ff. 32v-33.

1.195.

[*D'una altra mà posterior:*] *Véase la nota marginal del f. 202v.*

V. ref. núm. 1.972.

ÇILA¹²⁴ ¶¹⁰⁹

1.196.

Al folio 13v del registro 1º de Jayme I, que contiene el repartimiento del reyno de Valencia por dicho monarca al tiempo de la Conquista, se halla la partida siguiente: Magister et domus Hospitalis Jherusalem, castrum de Torrent et de Çila.

Reg. 5, f. 13v.

CINEGA ¶¹⁰⁹

1.197

1. Vide sub Valle de Uxo, fol. 307, num. 17.

V. ref. núm. 2.902.

¶¹²⁴ Tot el títol d'una altra mà posterior.

1.198.

1. Rivus et vallis de Chelva in anno 1381 erat Joannis, comitis Ampuriarum, ut constat in quodam instrumento facto 16 novembris 1381, inserto in quodam processu ducto in Baiulia generali Cathaloniae inter Antonium Ventura et Don Ludovicum de Sinisterra. Qui processus est reconditus in eadem Baiulia generali Cathaloniae, in plica processuum signata num. 56. Et dictum instrumentum notatur late sub Monells in libro regii Patrimonii Cathaloniae, fol. 921, num. 34.

Batllia General de Catalunya, Processos, any 1553, 1 At.

1.199.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1386, cum A, fol. 45, rex laudat venditionem factam per Philippum de Palacio, procuratorem Hugueti de Burdillis, curatoris Petri, filii comitis Ampuriarum, de villa et valle sive rivo de Chelva, cum castris et locis de Tuexa et de Sinarques, et aliis locis, alcareis, terminis et redditibus, mero et mixto imperio, et aliis juribus, pretio 50.000 florenorum, Petro Latronis de Vilanova, instrumento recepto per Gundisalvum Calp, notarium Valentiae, 23 decembris 1385. Quam laudationem facit rex ratione jurium, quae habebat in bonis dicti comitis et eius filii, et ratione contractuum, quae fuerunt inita inter dictum Philippum, dicto tutorio nomine, et Asnarium Pardo, gubernatorem Valentiae, nomine regis, vel aliorum contractuum initorum inter dictum Philippum et alios regios gubernatores, et praecipue cum instrumentis receptis per Leonardum Gomez, notarium Valentiae, 31 decembris 1386. Et dicta confirmatio et laudatio est 12 aprilis 1386.

Reg. 947, ff. 45v-47v.

1.200.

3. In officio magistri rationalis, in computo Laurentii Terrats, regentis Thesaurariam regiam, de anno 1387, fol. 48, fit mentio quod Petrus Lladro noviter emerat locum de Chelva a rege.

M.R., llib. 384, f. 48v.

1.201.

4. In Gratiarum 5 regis Joannis 1, de annis 1388, 89, fol. 52, est instrumentum quod dictus rex Joannes, 25 julii 1388, laudat confirmationem ibi insertam et notatam supra num. 2, factam per regem Petrum 3 de venditione facta Petro Latronis de Villanova de villa et valle sive rivo de Chelva, cum aliis locis et alcareis, ut supra continetur.

Reg. 1.894, ff. 52v-54; i v. ref. núm. 1.199.

1.202.

5. In registro intitulato Alienationum regis Joannis 1, de anno 1389 usque 93, fol. 37, est venditio facta per reginam Yolantem, uxorem regis Joannis, Petro Latroni de Vilanova,

vicecomiti de Chelva, succedenti in dicta villa et valle de Chelva Joanni, comiti Ampuriarum, de 4.000 s. censualibus ex illis 6.000 s. censualibus, quos Philippus de Palacio, procurator dicti comitis Ampuriarum, vendidit cum instrumento gratiae, instrumento recepto per Bernardum Guillelmi, notarium civitate Valentiae, 12 januarii 1384, Sibiliae, uxori regis Petri 3, specialiter et expresse super villa de Chelva et eius alcareis, solvendis quolibet anno primo februarii et augusti, pretio 72.000 s., ad rationem 12.000 s. pro millenario. Qui 4.000 s. censuales pertinuerunt regi Joanni ex transactione et donatione, et renuntiatione factis per dictam Sibiliam reginam cum dicto rege Joanne, 5 decembris 1387. Et pertinuerunt dictae reginae Yolanti ex donatione illi facta per dictum regem Joannem, eius virum, 30 octobris 1387. Et dicta venditio facta dicto Petro Latroni est 16 maii 1390.

Reg. 2.062, ff. 37v-39.

1.203.

6. In Gratiarum 7 regis Joannis 1, de annis 1389, 90, fol. 234, est privilegium, factum 29 maii 1390, cum quo dictus rex erigit in titulum vicecomitatus in favorem Petri Latronis de Vilanova et eius successorum villas, castra, loca et alia quae possidebat in regnis Aragonum et Valentiae, cum mero et mixto imperio et omni jurisdictione, scilicet, villam de Mançanera in regno Aragonum, confrontatam cum terminis locorum ibi expressorum. Item in rivo seu valle de Xelva, castrum de Domenyo et loca de Loriguiella et de Celles, aldea dicti castris, et castrum et villam de Xelva cum barris seu populis nuncupatis Benaessa et Benaxuey, et loca de Buseta, et de Flaçoquer, aldea dictae villae de Xelva, et castrum et villam de Tuexa, et locus de Benaxep, aldea de Tuexa, et castrum de Sagra, et locus de Sinarques, et turris de Castro. Quarum villarum, castrorum et aldearum, et turris quae sunt in rivo seu valle de Chelva¹²⁵ in regno Valentiae, termini confrontantur cum terminis de Moya, et aliis ibi designatis. Et mandat rex quod de omnibus praedictis fiat vicecomitatus qui dicatur vicecomitatus de Vilanova.

Reg. 1.896, ff. 234-235v.

1.204.

7. Civitatis Valentiae, pro conservatione eius privilegiorum, ducebat litem et faciebat certas exequutiones contra Petrum Latronis, vicecomitem Villaenovae, ut rex ipse refert in provisione facta 22 februarii 1397, fol. 83, registri Diversorum et Gratiarum regis Martini, de annis 1396, 97, et Officialium Cathaloniae et aliorum apud Sardiniam.

Reg. 2.209, ff. 83v-84.

1.205.

8. De rivo, valle et honore de Chelva, vide sub Biar, fol. 49, num. 3.

V. ref. núm. 536.

¶ ¹²⁵ Corregit sobre «Xelva».

1.206.

9. Et vide etiam sub Oliva, fol. 204, num. 5.

V. ref. núm. 1.996.

1.207.

10. Et sub Altura, fol. 25, num. 6 et 7.

V. refs. núms. 327 i 328.

1.208.

11. In Pecuniae 1 regi Alfonsi 4, de anno 1416 usque 19, fol. 120, est provisio qua constat Petrum Ladro, vicecomitem de Vilanova, emisse a Petro, filio comitis Ampuriarum, aut tutore et curatore illius, vallem de Xelva, et pro parte pretii solutos et depositos fuisse 10.000 florenos, et cetera. 22 martii 1418.

Aquest registre manca des de, al menys, el segle XVIII.

CALLES aut COLLES ¶^{110v}

1.209.

1. Vide sub Chelva, pagina praecedenti, num. 6, et quia est in vicecomitatu de Chelva, vide ibi per totum titulum quae notantur de villa, rivo et valle de Chelva.

V. refs. núms. 1.203, i 1.198 a 1.208.

1.210.

2. Vide sub Oliva, fol. 204, num. 5.

V. ref. núm. 1.996.

TURRIS DE CASTRO ¶^{110v}

1.211.

1. Vide sub Chelva, fol. praecedenti, pagina 2, num. 6. Et quia ibi constat esse in vicecomitatu de Chelva, vide ibi per totum titulum quae notantur de villa, rivo et valle de Chelva.

V. refs. núms. 1.203, i 1.198 a 1.208.

CAP DE ALJUP ¶^{110v}

1.212.

1. Vide sub Eilg, fol. 125, per totum (*sic*). Et ibi praecipue num. 20 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.283 a 1.324.

CHUMILLA ||¹¹¹

1.213.

1. Vide sub Petrer, fol. 219, num. 5.

V. ref. núm. 2.125.

1.214.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1321, 22, fol. 68 (*sic*), est donatio facta per dictum regem Gonçalo Garciae de mero imperio castris de Chumilla, siti in regno Valentiae, prout ibi latius est videndum. 5 idus februarii 1321.

Reg. 221, ff. 168v-169.

1.215.

[1316]

3. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est cartha facta super homagio praestito et juribus recognitis per procuratores dominorum dicti castris domino regi.

Pergs. de Jaume II, Apèndix, núm. 117. Il·legible.

1.216.

4. Vide sub Moxent, fol. 175, num. 12.

V. ref. núm. 1.717.

CHILVELLA ||¹¹¹

1.217.

1. Vide sub Betera, fol. 53, num. 1.

V. ref. núm. 591.

CRIVILLEN, aut CLIVILLEN ||^{111v}

1.218.

[*Al marge:*] In registro intitulo Diversorum Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 270, est homagium praestitum per Geraldum de Clariana pro feudo termini de Crivillent, 4 idus aprilis 1309. Et ibidem est aliud homagium praestitum per Guillelmum de Sancto Justo dicto die pro iis quae tenet in feudum in termino castris de Crivillent.¹²⁶

Reg. 25, f. 270.

¶ ¹²⁶ Error de lectura: «Crevillent» por «Cervellione».

1.219.

1. In registro intitolato Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 282, est provissio in qua, facta mentione quod rex Castellae Alfonsus dederat regi Aragonum Jacobo 2 regnum Murciae, Mahomat Abenhudell, arraiz de Crivillent, accepit a rege Jacobo 2 et sub eius dominio castrum et villam de Crevillent, cum convenientiis feudalibus, 16 calendas julii 1296. Et dictus rex, facta mentione quod die 10 calendas junii 1296 concesserat Ameto Abenhudell et cum charta, 8 idus februarii 1296, confirmaverat dicto Ameti, filio Mahometo Abinhudell, loca de Crivillen, de Coix et de Albatera, cum eius pertinentiis, quam donationem postea dictus rex confirmaverat 6 idus aprilis 1302, deum dictorum locorum gratiam extendit et facit Ybrafimo, filio dicti Mahometi, ad vitam. 8 idus julii 1316.

Reg. 25, f. 282v.

1.220.

2. Vide sub Gallinera, fol. 146, num. 2, 5, et 6.

V. refs. núms. 1.463, 1.467 i 1.468.

1.221.

3. Et vide multa quae notantur sub Eilg, fol. 125, num. 5 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.287 a 1.324.

1.222.

4. Et vide etiam sub Oriola, fol. 202, num. 8.

V. ref. núm. 1.973.

CONILLERA ||^{111v}

1.223.

1. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco Z, est carta donationis factae per regem Jacobum 1 episcopo Vicensi de alcareis de Labayren et Conillariae in termino Muriveteris. Pridie calendas novembris 1241.

Pergs. de Jaume I, núm. 856.

1.224.

2. Vide sub Sagart, fol. 266, num. 6 (*sic*).

V. ref. núm. 2.511.

CHOVA ||¹¹²

1.225.

1. Vide Xova in litera X, fol. 326.

V. ref. núm. 3.031.

Castrum et vallis de CASTELL DE CASTELL ||¹¹²

1.226.

1. Vide an sit idem Castell de Castell, de quo hic, et castrum et vallis de Castro, de quo pagina sequenti, aut idem etiam quod Castell, de quo item pagina sequenti.

V. refs. núms. 1.229 a 1.233, i 1.234 a 1.237.

1.227.

2. In quodam registro regis Alfonsi 4, intitulato Curiae de anno 1422 usque 29, signato cum C, fol. 75, rex Alfonsus praestat suum consensum regi Joanni, fratri suo, regi Navarrae, et Ludovico de Guzman, magistro ordinis de Calatrava, quod possint permutare villam de Colmenar et terram illius, quae erat dicti regis Joannis in regno Castellae, et castrum et vallem de Castell de Castell, in regno Valentiae, quae erat Francisci de Arinyo, secretarii regii, cum villis de Maella, de Favara, de Calaceyt, et loco de La Canyada, in regno Aragonum, quae erat dicti magistri ordinis Calatravae. 31 augusti 1428.

Reg. 2.677, f. 78v.

1.228.

[1429, març 23]

3. Et in eodem registro, fol. 92 et 94, sunt provisiones regiae, quibus praesupponitur dictam permutationem sortitam fuisse suum effectum, quia sunt exequutoriae dictae permutationis directae juratis et vassalis dictorum locorum.

Reg. 2.677, ff. 96v-98v.

Castrum et vallis de CASTRO ||^{112v}

1.229.

[*Al marge:*] Vide quod de baronia de Xerica et de Castro notatur sub Eilg, fol. 125, num. 20.

V. ref. núm. 1.302.

1.230.

[*Al marge:*] Vide quod de Castro notatur sub Liria, fol. 161, num. 24 et 28, 30, 31.

V. refs. núms. 1.590, 1.594, 1.596 i 1.597.

1.231.

1. Vide an castrum et vallis de Castro, de qua hic, sit idem quod castrum et vallis de Castell de Castell, de qua pagina praecedenti, aut idem quod Castell de quo infra, in hac pagina.

V. refs. núms. 1.226 a 1.228, i 1.234 a 1.237.

1.232.

2. De castro de Castro, vide sub Sogorb, fol. 255, num. 13.

V. ref. núm. 2.393.

1.233.

3. Et de castro et valle de Castro, vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3, 4.

V. refs. núms. 2.440 i 2.441.

Castrum de CASTELL ||^{112v}

1.234.

1. Vide an castrum de Castell, de quo hic, sit idem quod castrum et vallis de Castell de Castell, de qua pagina praecedenti, aut idem quod castrum et vallis de Castro, de quo supra in hac pagina. Et vide etiam an sit idem quod Castiel, de quo supra, fol. 101.

V. refs. núms. 1.099 a 1.101, 1.226 a 1.228, i 1.29 a 1.233.

1.235.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 76[-77] del registro 83 se halla la venta perpetua por S.M. a Bernardo de Sarriá en libre y franco alodio del castillo nombrado Castell, con su villa, arrabal, casas, alquerías, molinos, etc., lindante con Godalest, Confrides, Sora y Pop, en las calendas de setiembre de 1290, y por precio de 42.000 sueldos.

1.236.

2. De castro de Castell, vide sub Polop, fol. 226, num. 3 ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

1.237.

3. Et vide etiam quod de castro seu loco de Castell notatur sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

CARCAXENT ^{||113}

1.238.

1. Vide sub Bemuaire, fol. 66, num. 1.

V. ref. núm. 726.

CALLOSA, aut CALLOSA DE ORIOLA ^{||113}

1.239.

1. Vide sub Oriola, fol. 202, num. 4, 5 et 6. Et adverte an quod notatur ibi pertineat ad Callosa de Oriola, de qua hic, an vero ad Callosa de Sarria, de qua fol. 99.

V. refs. núms. 1.968 a 1.970.

D

DENIA ^{||119}

1.240.

1. Vide quae notantur sub Molinell, in termino Deniae, fol. 171, num. 1 et sequentibus.

V. refs. núms. 1.664 a 1.666.

1.241.

2. Et vide etiam quae notantur sub Gallinera, fol. 146, num. 5 et sequentibus usque ad num. 9.

V. refs. núms. 1.467 a 1.471.

1.242.

3. Et sub Pego, fol. 217, num. 3.

V. ref. núm. 2.113.

1.243.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] En 21 de junio de 1298, el Sr. D. Jaime 2º hizo donación vitalicia a Poncio Hugo, conde de Ampurias, de los réditos del castillo y villa de Denia, reservándose la retinencia del castillo, cuyos gastos debían cubrirse de dichos réditos. Véase el registro nº 265, f. 60v.

1.244.

4. De quibusdam alcareis seu locis in termino Deniae venditis per regem Petrum 3 in anno 1348, vide sub Alcayba aut Locayba, fol. 23, per totum titulum et praecipue num. 5.

V. refs. núms. 296 a 302.

1.245.

[*Al marge:*] De quibusdam alcareis in termino Deniae, vide sub Villalonga, fol. 310, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.927 i 2.928.

1.246.

5. De quodam haeredamiento Margaritae de Lauria, comitissae Terranovae, in termino Deniae, vide sub Alcoy, fol. 5, num. 5 et 6. Et vide an faciant pro eodem haeredamiento alia quae notantur ibi generalitar per totum titulum de bonis dictae comitissae.

V. refs. núms. 78-79 a 112.

1.247.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] A 4 de las calendas de enero de 1300, el Sr. D. Jaime 2º expidió orden al baile general de Valencia para que diese posesión a la reina Dª Blanca del lugar de Denia que le había concedido reservándose sólo la retinencia del mismo. Registro 293, f. 30v.

1.248.

6. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1355, 56, fol. 164, die 25 septembris (aut decembris)¹²⁷ 1356, rex erigit in comitatum sub titulo Comitatus de Denia, in favorem Alfonsi, filii infantis Petri, comitis Ripacurtiae et Montanearum de Prades, castrum de Denia et castra de Calp et de Altea, et castra et loca Montanearum in regno Valentiae, quae fuerunt Bernardi de Sarriano, quas montaneas et castra quae fuerunt dicti de Sarriano possidebat dictus infans Petrus, pater dicti Alfonsi, et locum de Garrius, quod est ecclesiae Valentinae, et locum de Sella, quod est Jasperti de Ulmis, limitando dictum comitatum quantum castra et loca supradicta et eius termini et pertinentiae se extendunt. Quod rex providet cum retentionibus et pactis sequentibus, scilicet, quod non intendit praeiudicari usufructi et aliis rationibus comprahensis in donatione facta per dictum infantem Petrum dicto Alfonso tempore nuptiarum, et quod teneatur dictus Alfonsus et sui venire ad curias Valentiae, et servare inhibitiones generales, prout continetur in instrumentum donationis factae per regem Jacobum 2 dicto infanti Petro de castro de Denia. Et retinet etiam rex sibi jura ratione generalis dominii et superioritatis, sine derogatione tamen donationum factarum per dictum regem Jacobum dicto infanti Petro de dicto castro de Denia et aliis locis contentis intra dictum comitatum.

Reg. 898, fols 164-165v.

¶ ¹²⁷ El document original: «decembris».

1.249.

7. Vide alia quae de dicto comitatu Deniae notantur sub Calp, fol. 86, num. 13, et aliis sequentibus.

V. refs. núms. 930 i ss.

1.250.

8. Et de eodem comitatu Deniae, vide sub Ayora, fol. 21, num. 18, 19 et 20.

V. refs. núms. 279 a 281.

1.251

9. Et vide etiam quae notantur sub Gandia, fol. 144, num. 9 et 15. Et vide quae de haereditate et bonis ducis Gandiae notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 1.445 i 1.451, i 1.432 a 1.456.

1.252.

10. Et vide etiam sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

1.253.

11. In Gratiarum 13 regis Alfonsi 4, de annis 1430, 31, 32, fol. 92, facta mentione donationis per ipsum regem Alfonso factae Joanni, regi Navarrae, et infanti Aragonum, et filiis suis masculis legitimis et naturalibus, et ex recta linea descendantibus in feudum honoratum absque servitio, de castro, villa et comitatu Deniae, et castro et villa Ayoriae, de loco Xabeae, et facta etiam relatione et insertione donationis factae postea de eisdem villis et locis per dictum regem Joannem Didaco Gomezio de Sandoval, comiti de Castro et suis haeredibus et successoribus perpetuo per liberum, proprium et francum allodium, cum juribus, pertinentiis, redditibus, jurisdictionibus, et cetera, sub certis conditionibus, et signanter quod non possent alienari in personas extraneas quae excipiuntur iuxta Forum Valentiae, dictus rex Alfonsus, ultra approbationem et decretum, renunciavit vinculo et feudo, et allodiavit praedicta, die 21 junii 1431, prout ibi latius est videndum.

Reg. 2.597, ff. 92-95v.

1.254.

12. In Itinerum 9 regis Joannis 2, fol. 127, dictus rex, die 4 septembris 1469, scribit advocato et procuratori fisci Valentiae quod certo in casu faciant partem in lite mota per comitissam de Modica Didaco Gomez de Sandoval, comiti de Castro et Deniae, ratione evictionis, ad quam tenetur rex ex causa venditionis factae de Denia dicto Sandoval.

Reg. 3.449, ff. 127v-128 (ff. 191v-192 de la foliació moderna).

1.255.

13. Et super eodem, vide aliam literam in eodem registro, fol. 142. 8 septembris 1469.

Reg. 3.449, f. 142v (f. 198v de la foliació moderna).

DUBOT ||^{119v}

1.256.

1. De alcarea vocata de Dubot, in termino de Penaguila, vide sub Penaguila, fol. 214, num. 8.

V. ref. núm. 2.075.

LA DAYA ||¹²⁰

1.257.

1. In registro regis Jacobi 2 intitulato 4 de annis 1294, 95, 96, fol. 215, est donatio per dictum regem, facta 5 calendas maii 1296, Guilielmo Durfortis de loco de La Daya et illo haereditamento quod fuit Ferdinandi Petri de Guzman, in villa de Almonedi, sic quod faciat servitium, si quod servitium pro dicto loco et haereditamento faciebat dictus Guzman.

Reg. 194, f. 214v.

1.258.

2. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam est cartha, facta 17 calendas maii 1314, cum qua rex Jacobus dedit Gondçalbo Garciae, domino loci de La Daya, jus cabeçagii in dicto loco, quod exigitur a sarracenis, cum pacto quod, si in dicto loco fuissent aliquando plus casati quam centum, in his pluribus jus cabeçagii esset regis.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.226.

1.259.

3. Et eadem donatio est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1312, 13, 14, 15, fol. 156.

Reg. 210, ff. 156v-157.

1.260.

4. Et ibidem, fol. 157, est instrumentum quod dictus Garcia promittit quod, si concilium hominum de La Daya ostenderet dictum cabeçagium ad se pertinere, dicta donatio sit nulla.

Reg. 210, f. 157.

1.261.

5. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de anno 1330, fol. 133, est donatio cum firma dicti regis facta per Elionoram reginam, tutricem infantis Ferdinandi, marchionis Dertusae, cum qua illi confirmat jurisdictionem, quam dictus Garcia habebat in loco de La Daya, et concedit illi merum et mixtum imperium et omnem jurisdictionem dicti loci, et monetaticum etiam dicti loci. Pridie nonas novembris 1330.

Reg. 482, ff. 132v-133.

1.262.

6. Reparatio facta per regem Martinum in favorem Jacobi Masquefa, 21 junii 1408, de donatione notata supra num. 1, facta per regem Jacobum 2, 5 calendas maii 1296, Guilielmo Durfortis de loco de La Daya et haereditamento ibi designato. In Gratiarum 19 regis Martini, de annis 1408, 1409, fol. 63.

Reg. 2.207, ff. 63v-64; i v. ref. 1.257.

DURAN ||^{120v}

1.263.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

DOMENYO ||^{120v}

1.264.

1. De castro de Domenyo, sito in rivo seu valle de Chelva, vide sub Chelva, fol. 109, num. 6, et quia dictum castrum est in dicto rivo seu valle, vide quae ibi per totum titulum notantur generaliter de dicto rivo seu valle, et vicecomitatu de Chelva.

V. refs. núms. 1.203, i 1.198 a 1.208.

1.265.

2. Et de dicto castro, vide etiam sub Oliva, fol. 204, num. 5.

V. ref. núm. 1.996.

DOSAYGUES ||¹²¹

1.266.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1324, 25, fol. 147, est instrumentum venditionis factae per regem Jacobum Francisco de Montepalacio, alias nominato Francisco Scribae, de alcarea de Dosaygues, pretio 80.000 s. 11 calendas maii 1325.

Reg. 226, ff. 147-148v.

1.267.

2. Et cartha eiusdem venditionis est in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco Z.

Pergs. de Jaume II, núm. 4.116.

1.268.

3. Et ibidem est instrumentum gratiae dictae venditionis.

Pergs. de Jaume II, núm. 4.115.

1.269.

4. Et ibidem est etiam cartha revenditionis factae de dicta alcarea per dictum Franciscum de Montepalacio, alias Scribam, dicto regi. 4 calendas augusti 1326.

*Pergamí no localitzat.*¹²⁸

1.270.

5. Vide sub Madrona, fol. 176, num. 2 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.724 a 1.738.

1.271.

6. Et sub Cullera, fol. 91, num. 7.

V. ref. núm. 973.

1.272.

7. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 63, fol. 67, est venditio facta per dictum regem Raymundo Castellani de loco de Dosaygues, cum jurisdictione, pretio 100.000 s. Nonas novembris 1349.

Reg. 992, ff. 67-69.

1.273.

8. Et in eodem registro, fol. 71, est instrumentum gratiae ad sex annos factum de dicta venditione, et ibi est adiectum pactum quod, in fine dictorum sex annorum, si rex nollet vel non posset redimere dictum locum, quod dictus Raymundus Castellani daret regi 40.000 s., quos debebat ad complementum dicti pretii, et tunc rex haberet alios duos annos ultra dictos sex ad faciendam dictam luitionem. Nonas novembris 1349.

Reg. 992, f. 71v.

1.274.

9. Et idem instrumentum gratiae est in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K.

Pergs. de Pere III, núm. 1.495.

¶ ¹²⁸ Signatura antiga; Arm. 21 (Valencia), sac Z, núm. 404. Es conserva la carta de pagament (Pergs. de Jaume II, núm. 4.278) i la presa de possessió

d'aquest lloc (Pergs. de Jaume II, núm. 4.277), dades en la mateixa data (14 de les calendes d'agost de 1326).

1.275.

10. Et in officio magistri rationalis, in computo 3 secundae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii regii, fol. 22, sunt in recepta 60.000 s., in partem 100.000 s. pro quibus rex Petrus 3 facit dictam venditionem cum instrumento gratiae sex annorum, ut supra continetur. Nonas novembris 1349.

M.R., llib. 328a, f. 22v.

1.276.

11. In Venditionum 2 regis Joannis 1, de anno 1387 usque 89, fol. 178, dictus rex, 11 decembris 1388, vendidit Antonio Villariacuto, cum instrumento gratiae, locum, Duarum Aquarum, cum omni jurisdictione, pretio 118.000 s., solvendorum scilicet 96.000 s. successoribus Mathei Mercerii in luitionem dicti loci per regem Petrum dicto Mercerii impignorati, et 22.000 ipsi regi.

Reg. 1.929, ff. 178v-183v.

1.277.

12. Et in dicto registro, fol. 184, est exequutoria proxime dictae venditionis directa gubernatori et justitiae Valentiae.

Reg. 1.929, f. 184v.

1.278.

13. Et in eodem registro, fol. 185, ad suplicationem Jacobi Scribae, militis, filii Petri Roderici de Corella, quondam, domicelli, ut fratris et coniunctae personae Joannis de Sant Layr et Alemandae, filiorum dicti Petri Roderici, possidentium tunc locum de Dos Aygues, et asserentium dictam venditionem esse in eorum praeiudicium, quia lis pendebat super praedictis, et ex aliis causis, mandat rex dictis gubernatori et justitiae ut supersedeant in exequutione dictae venditionis donec, visis iuribus partium, rex provideat quid agendum sit. 19 decembris 1388.

Reg. 1.929, f. 185v.

1.279.

14. Et in eodem registro, fol. 189, rex mandat dictis gubernatori et justitiae ut exequantur contenta in dicta litera exequutoria dictae venditionis. 11 januarii 1389.

Reg. 1.929, f. 189v.

1.280.

15. Et in eodem registro, fol. 197, scribit iterum dictus rex 28 januarii 1389 et iubet supersederi in exequutione proxime dictae litterae, donec sit cognitum de praetensis per dictum Jacobum Scribae dicto nomine.

Reg. 1.929, f. 197v.

1.281.

16. In Venditionum 1 Neapolis regis Alfonsi 4, de anno 1444 usque 58, fol. 26, facta attendentia quod dictus locus erat venditus per regem Joannem 1 instrumento gratiae redimendi Antonio de Vilaragut, et quod tunc illum possidebat Raymundus de Vilaragut, filius et haeres, rex Alfonsus vendit Eximenio Petri de Corella, tanquam plus danti et offerenti, cum eodem instrumento gratiae eundem locum, quem iam rex Alfonsus recuperaverat a posse dicti Raymundi cum juribus, redditibus et jurisdictione omnimoda. Quae venditio est facta pretio 112.000 s., die 9 septembris 1447.

Reg. 2.943, ff. 26-29v.

LO DOTZE ||^{121v}

1.282.

1. Vide sub Alfafara, fol. 37, num. 2.

V. ref. núm. 444.

E

Castrum et villa de ELCHIO, vulgo EILG ||¹²⁵

1.283.

1. In registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1306, 307, 308, fol. 170, est privilegium in quo est incorporatio regiae Coronae de villis de Alacant, Oriola, Elchio et de Guardamar, cum suis terminis. 15 calendas julii 1308.

Reg. 205, f. 170.

1.284.

2. Et ibidem est exequutoria dicti privilegii.

Reg. 205, f. 170.

1.285.

3. Et ibidem, fol. 172, est alia incorporatio praedictorum ibi latius videnda, cum executoria quae est ibidem, fol. 173.

Reg. 205, ff. 172v-173 i 173v-174.

1.286.

4. Et in eodem registro, fol. 188 et 189, sunt aliae confirmationis dictae incorporationis, quae sunt ibi latius videndae. 8 calendas augusti 1308.

Reg. 205, f. 188v-189.

1.287.

5. In armario Villae Franchae, in sacco K, est cartha in qua rex Jacobus, facta mentione de donatione quam, pridie nonas maii 1324, fecerat infanti Raymundo Berengario in feudum honoratum sub certis conditionibus de omnibus Montaneis de Prades, cum titulo comitatus, et villa de Prades, et castro et villa de Ciurana, et aliis dictarum Montanearum, et castris et villis de Altafulla, de Falcet, de Tiviça, et de Mora, et jure allodiario, potestate et servitio dicto regi pertinenti in castris de Marçano et de Pradip, addit dictae donationi et dat dicto infanti in franco allodio villam de Elchio et castrum de Crivillent, pridie nonas maii 1324, cum pacto quod, dicto infanti et eius descendentibus masculis decedentibus sine liberis masculis legitimis, praedicta ad regem revertantur.

*Pergamí no localitzat.*¹²⁹

1.288.

6. Et idem instrumentum est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1323, 24, fol. 158 (aut 153).

Reg. 225, ff. 153v-155.

1.289.

7. De alcarea de Beniamor, in termino Elchii, vide supra in litera B, fol. 54, pagina 1.

V. ref. núm. 595.

1.290.

8. Vide sub Gallinera, fol. 146, num. 8 et 9.

V. refs. núms. 1.470 i 1.471.

1.291.

9. In armario negotiorum regni Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M, est cartha cum qua apparet quod rex Alfonsus, in codicillo, facto 4 nonas junii 1335, legaverat infanti Joanni, eius filio, villas Borrianae et Liriae, et per arbitralem sententiam fuit declaratum per Petrum, comitem Ampuriarum, et Raymundum Berengarium, comitem de Prades, quod rex Petrus pro dictis locis Borrianae et Liriae daret dicto infanti Joanni loca de Eilg et Crivillent. Et sic procurator Elionorae reginae, matris et tutricis dicti infantis, renuntiavit dicto legato et adepta fuit possessionem de Eilg et Crivillent. Et 16 calendas februarii 1340, dictus rex Petrus adeptus fuit possessionem de Borriana et Liria.

*Pergamí no localitzat.*¹³⁰

¶ ¹²⁹ Signatura antiga: Arm. 11 (Villafranca), sac K, núm. 419. ¶ ¹³⁰ Signatura antiga: Arm. 28 (Regne de València), sac M, núm. 38. El 16 de gener de 1341,

el rei Pere va constituir procurador per a prendre possessió de Borriana i Llíria (Pergs. de Pere III, núm. 520).

1.292.

10. Et vide hoc latius in Gratiarum regis Petri 3, de annis 1340, 41, fol. 150, ubi est absolutio regi facta de dictis locis per procuratorem dictae reginae, tutricis dicti infantis, et homagia praestita regi per homines dictorum locorum. Et ibi constat quod regina iam erat adepta possessionem de Eilg et Crivillent, scilicet, de Eilg in francum allodium et de Crivillent in feudum honoratum, prout ibi latius est videndum.

Reg. 871, ff. 147-148 de la foliació moderna.

1.293.

11. In Gratiarum regis Petri 3 de annis 1340, 41, fol. 54, est instrumentum permutationis, cum quo dictus rex dedit dicto infanti Raymundo Berengarii Corbariam et Almenaram cum vinculo ibi expresso in favorem regiae Coronae, et 830.000 s., et accepit ab eo Eilg et Crivillent, ut ea posset daret dicto infanti Joanni, 3 idus septembris 1340. Et ibi apparet quod dictos 830.000 s. dictus rex solvit dicto infanti Raymundo Berengario, scilicet, 15.000 l. in pecunia et vendidit ei cum instrumento gratiae Villam regalem pro 15.000 l., et Liria pro 11.500 l. Et ibi narrantur latius omnia supra dicta.

Reg. 870, ff. 53-58.

1.294.

12. Et instrumentum eiusdem permutationis est etiam in armario Villaefranchae, in sacco K.

Pergs. de Pere III, núm. 495.

1.295.

13. Et est etiam cartha dicta permutationis in armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco X.

Pergamí no localitzat.¹³¹

1.296.

14. Et quod rex Petrus habuerit Eilg et Crivillent ab infante Raymundo Berengarii, comite de Prades, illorum possessore, et dederit pro illis dicto comiti villam de Corbaria in regno Valentiae et locum de Almenar, in Cathalonia, et 830.000 s., apparet per apocham ipsorum factam per dictum comitem dicto regi Petro, idus octobris 1340. In armario Valentiae a rivo de Ulledecona usque ad rivum de Uxo, in sacco de litera M.

Pergs. de Pere III, núm. 502.

1.297.

15. In registro intitulo Sigilli secreti regis Petri 3, de annis 1366, 67, 68, fol. 179, in provisione data 28 aprilis 1367, fit mentio quod locus de Eilg fuerat occupatus per regem Castellae Petrum et venditus cuidam januensi vicino Murciae et postea restitutus infanti Martino.

Reg. 1.217, f. 179v.

¶ ¹³¹ Signatura antiga: Arm. 21 (Valencia), sac X, núm. 456.

1.298.

16. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1368, dictus rex transtulit vinculum positum in permutatione notata supra num. 11 in favorem regiae Coronae, a castro de Almenario, ad locum de Gualta et honorem del Pinell.

Reg. 915, f.

1.299.

17. Et iterum dictus rex transtulit dictum vinculum a loco de Gualta ad castrum de Requesen. 2 decembris 1376. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1370 usque 77, fol. 177.

Reg. 998, ff. 177-181v.

1.300.

18. In archivo Baiuliae generalis Cathaloniae, in libro intitulado Llibre, que comença en la primera fulla nombrada, titulus praepositi S. Martini de Costa Gerundae, y es libre que fa per alguns censos y censades de la ciutat y bisbat de Geronae, fol. 128, est stabilimentum factum Bernardo de Burdillis et suis de scribania curiae regiae baiuliae et vicariae Gerundae ad censum 1.000 s. barcinonensium, et cum intrata 10.000 s., quos dictus de Burdillis de mandato regio tradidit manumissoribus Ermengaudi, comitis Urgelli, cui manumissoriae rex tenebatur in maiori pecuniae quantitate, pro qua obligatum tenebat locum de Almenario, quem ab ipsis tunc recuperaverat rex, ipsumque dare debebat in cambium una cum aliis infanti Raymundo Berengarii, comiti de Prades, ratione locorum de Elchio et de Crivillent. Et dictum stabilimentum est 5 idus octobris 1340.

Batllia General de Catalunya, llib. 516, ff. 12v-13v.

1.301.

[1340, octubre 11]

19. In armario Ilerdae, in sacco A, est cartha apochae firmatae per procuratores manumissoribus Ermengaudi, comitis Urgelli, regi Petro de 16.000 s., pro quibus tenebat dictus comes obligatum castrum de Almenar, quod dictus rex recuperavit a dictis manumissoribus ad effectum dandi illud Raymundo Berengario infanti pro permutatione supranotata castri de Elchio.

Pergs. de Pere III, núm. 499.

1.302.

20. In registro intitulado Diversorum Montisalbi de anno 1386 usque 1396, fol. 7, rex Petrus, facta attendentia donationum, quas ipse fecerat infanti Martino, filio suo, scilicet, de castro et villa de Elchio cum portu eiusdem vocato Caput de Aljup, et de castra et villa de Crivillent in regno Valentiae, et de loco de Berbegal et suis aldeis, cum instrumento, acto Gerundae 8 augusti 1358, et cum alio dato Barcinonae, 6 iulii 1372, de tota baronia de Xerica, et de castro de Vall de Uxo, et de alcarea de Alfandeguilla, et cum alio 22 januarii 1358 de locis de Camarasa et aliis in Cathalonia in marchionatum erectis, et quod dicta omnia concesserat in feudum, proinde cum dicto instrumento remisit et

relaxavit feudum dicto Martino durante vita ipsius Martini, ita quod post eius mortem remaneant praedicta omnia et teneantur in feudum pro rege et successoribus, cum derogationibus ibi expressis. 22 januarii 1386.

Reg. 2.026, ff. 7-10.

1.303.

21. In eodem registro, fol. 59, est provisio data 2 octobris 1391 in qua rex Joannes tollit Martino fratri feudum et vincula cum quibus erant ei concessa dicta castra de Eilg et Crivillent, videlicet, quod subiacerent restitutioni regiae Coronae, ubi infans vel eius succesoribus per lineam masculinam decederant absque prole legitima masculina, et ubi contingeret dictum infantem ad regiae dignitatis apicem sublimari, sic quod ea possit libere alienare, attamen cum instrumento gratiae et cum pacto quod casu recuperet dictus infans praedicta virtute instrumenti gratiae, illa teneat in feudum, et sub eisdem vinculis et conditionibus.

Reg. 2.026, ff. 59v-60.

1.304.

22. In eodem libro, fol. 58, est promissio facta per regem Joannem infanti Martino, fratri suo, de non recuperando ab eo castra et loca, quae habebat sibi alienata cum instrumento gratiae, nisi eo modo quo ipse infans conveniret et tractaret cum illis quibus venderet dicta castra et loca. 2 octobris 1391.

Reg. 2.026, ff. 58v-59.

1.305.

23. In armario Barcinonae, extra saccos, est cartha venditionis factae per regem Martinum de voluntate reginae Mariae, eius consorti, civitati Barcinonae de Tarrega, Raona, Terracia, Sabadell, Vilagrassa, Eilg et Crivillent, 4 novembris 1391, cum instrumento gratiae.

Pergs. de Joan I, núm. 307.

1.306.

24. In Venditionum ¹³² regis Joannis 1, de anno 1391 usque 1393, fol. 56, est decretum regium positum 21 januarii 1392 in venditione facta per infantem Martinum et infantissam, eius coniugem, 4 novembris 1391, recepta per Andreum Figuera, consiliariis, et universitati civitatis Barcinonae de castro de Raona, et villa Sabadelli et castro et villa Terraciae in Vallesio, et de villis de Tarrega, et de Vilagrassa in Urgello, et de Eilg et Crivillent in regno Valentiae, pretio 27.500 l.

Reg. 1.932, f. 56v.

¶ ¹³² És el Venditionum 4.

1.307.

25.¹³³ In libro Venditionum regis Martini, de anno 1397 usque 1409, fol. 172, facta mentione quod dicta civitas deduxit et remisit de dicto pretio 5.500 l., 4 novembris 1391, pro certis privilegiis per regem Martinum eidem civitatis concessis, et quod dictum pretium erat reductum ad 22.000 l., addit dicto pretio 4.000 florenos auri per dictam civitatem ipsi mutuatos valentes 2.200 l., sic quod pretium dictae impignorationis sit 24.200 l. 11 augusti 1408.

Reg. 2.224, ff. 172-174.

1.308.

26.¹³⁴ In officio magistri rationalis, in computo 6 Jacobi Pastor, thesaurarii reginae Mariae, uxoris regis Martini, de parte anni 1401, fol. 4, fit mentio quod Tarrega, Sabadell, Terracia, Eilg et Crivillent erant vendita per dictum regem Martinum de consensu dictae reginae, eius consortis, civitati Barcinonae, cum cartha de gratia, pretio 50.000 florenorum.

M.R., llib. 527, f. 3v-4v.

1.309.

27.¹³⁵ In Gratiarum 16 regis Martini, de annis 1406, 1407, fol. 35, est donatio facta ad regis beneplacitum Petro Stephani de turri vocata lo Cap del Aljup, diruta, constituta prope terminum villarum de Eilg et de Alacant.

Reg. 2.204, ff. 35v-37.

1.310.

28. In Gratiarum 5 regis Alfonsi 4, de anno 1417 usque 25, fol. 4, facta insertione de clausula testamenti regis Ferdinandi 1, cum qua legavit infanti Petro, filio suo, villas et loca de Terraça, Vilagrassa, Tarrega, Eilg et Crivillen, cum omnimoda jurisdictione, si tamen privilegia non obstant, et eo casu mandavit illi fieri emmendam eorum, quae obstantibus privilegiis non posset habere, cum vinculo tamen in favorem regis Alfonsi 4 et successorum illius, et casu quo dictus infans decederet sine legitimis liberis, dictus rex Alfonsus, ampliando dictam concessionem et eam etiam confirmans, dat dicto infanti villam seu locum de Sabadell, necnon villas et loca supra dicta, cum pacto quod, si dictus infans Petrus decederet sine liberis legitimis et de legitimo et carnali matrimonio procreatis, omnia praedicta ad regem et suos revertantur. Et attento quod dicebatur esse praedicta in alieno dominio loco pignoris constituta, concedit dictus rex dicto infanti quod non obstantibus dictis vinculis possit vendere, impignorare, arrendare aut alias alienare villas seu loca de Sabadell et Terraça, tantum, cum pacto quod ex eo quod inde haberetur converteretur in luitionem omnium aliorum locorum et villarum praedictarum, et cetera. 14 martii 1418.

Reg. 2.589, ff. 4-6.

¶¹³³ Assentament marcat en el marge amb una C.

¶¹³⁴ Assentament marcat en el marge amb una A.

¶¹³⁵ Assentament marcat en el marge amb una B.

1.311.

28.¹³⁶ In officio magistri rationalis, in computo 21 Raphaelis Ferrer, thesaurarii reginae Mariae, fol. 11, sunt in recepta 240.000 s., quos Ludovicus Calatayu et alii dederunt reginae ad opus solvendi Matheo Pujades, thesaurario regis Alfonsi, pretium pro quo dictus thesaurarius regius procurator vendiderat reginae praedictae jus luendi a civitate Barcinonae loca de Tarrega, Terraça, Sabadell, Vilagrassa, Eilg, Crivillen, in anno 1443.

Perdut.

1.312.

29. In Comuni 5¹³⁷ regis Joannis 2, fol. 106, rex scribit ad consiliarios Barcinonae qui habebant in pignus dicta loca, ut dent licentiam habitatoribus ipsorum ad oneranda censualia pro ipsis redimendis. 16 novembris 1459.

Reg. 3.330, f. 106.

1.313.

30. In Sententiarum primo (aut 2)¹³⁸ regis Joannis 2, fol. 41, est sententia lata 15 februarii 1460 super luitione praedictorum.

Reg. 3.438, ff. 41v-43.

1.314.

31. Et in registro Curiae 3 dicti regis Joannis 2, fol. 125, est citatoria facta 15 martii 1460 in causa supplicationis posita per fiscum de sententia lata super dicta luitione.

Reg. 3.408, f. 125.

1.315.

32. Scribit rex Joannes rectoribus de Teruel super mutuo facto a dicta civitate ad recuperandum Eilg et Crivillent, impignorata, in Curiae 4 regis Joannis 2, fol. 21. 22 februarii 1460. Et fol. sequenti et 32.

Reg. 3.409, ff. 21, 22v, 32v.

1.316.

33. In eodem registro, fol. 39, est oneratio facta per regem Joannem civitati de Teruel super Eilg et Crivillent censualis proprietatis 60.000 s. a dicta civitate mutuorum pro redemptione de Eilg et Crivillent. 18 martii 1460.

Reg. 3.409, ff. 39v-43v.

¶ ¹³⁶ Repetit en l'original. ¶ ¹³⁷ És el 7.

¶ ¹³⁸ És el *Sententiarum* 2.

1.317.

34. In Itinerum 2 regis Joannis 2, fol. 29, est salvaguarda hominibus de Eilg et Crivillent, qui volebant subvenire de bonis suis una cum Fisco regio in luitione castrorum et villarum de Elchio et de Crivillen, cum terminis et jurisdictione facienda a civitate Bercinonae, cui erant impignorata per infantem Martinum, in qua luitione obtulerant solvere certam pecuniae summam. 18 martii 1460.

Reg. 3.442, ff. 29v-30.

1.318.

35. In Sententiarum 1 regis Joannis 2, fol. 100, est sententia confirmatoria alterius et correctoria declarans in favorem reginae seu Fisci esse locum luitioni de Eilg et Crivillent, Tarregae, Sabadell, Terraciae et Vilagrassa, et fiendam omnium appraehensionem, facto deposito 25.850 l. 12 maii 1460.

Reg. 3.437, ff. 100-101v (ff. 91-92v de la foliació actual).

1.319.

[1460, agost 2]

36. Et vide provisionem super eodem in Sententiarum 2 dicti regis Joannis 2, fol. 40.

Reg. 3.438, ff. 40-41v.

1.320.

37. In Gratiarum 1 regis Joannis 2, fol. 70, facta mentione et relatione venditionis factae civitati Barcinonae per regem Martinum, tunc infantem, de castro de Raona, villa Sabadelli, et castro et villa de Terracia, sitis in Vallesio, et de villis de Tarrega et Vilagrassa, sitis in Urgello in Cathalonia; et de castro et villa de Elchio cum portu eiusdem vocato Cap del Aljup, et castro et villa de Crivillen, in regno Valentiae ultra Sexonam sita, cum omnimoda jurisdictione. Quae quidem castra et villa de Raona, Sabadell et Terraça pertinebant dicto infanti titulo venditionis sibi factae per regem Petrum 3 die 14 novembris 1381, et dictae villae de Tarrega et Vilagrassa titulo alterius venditionis sibi per eundem regem factae 16 julii 1382, et dicta castra et villa de Elchio et Crivillen titulo donationis ipsi infanti etiam factae per eundem regem 8 augusti 1358, et etiam praedicta omnia pertinebant eidem infanti aliis iustis titulis et causis. Et facta etiam mentione quod, licet iam dicta castra, aldeae et loca de Elchio et Crivillen cum portu praedicto tunc tenerentur pro rege Joanne, fratre dicti infantis Martini, tunc regnante, in feudum honoratum absque servitio sed cum potestatibus et jure potestatis inde habendae, et deberent restitui dicto regi Joanni et suis, decedente dicto infante Martino vel suis per rectam lineam descendentibus sine prole legitima masculina, vel eodem infante aut eius prole legitima masculina ad regiam dignitatem sublimatis. Tamen dictus rex Joannes 1, die 2 octobris 1391, enfranquendo praedicta castra et loca, amovit et sustulit dictas substitutiones et vincula, concedendo dicto infanti Martino quod posset ea vendere, impignorare aut aliter alienare, cum omnimoda jurisdictione, per proprium purum et francum allodium, et sine substitutionibus et vinculis praedictis; et facta etiam mentione de provisione dicti regis

Joannis, data 2 octobris 1391, in favorem dicti infantis Martini super solutione per eundem infantem facta de pretio emptionis supramentionatae per eum factae de dictis villis Tarrega et Vilagrassa; et facta etiam mentione de dicta venditione de omnibus praedictis facta per dictum infantem civitati Barcinonae, pretio 27.500 l. barcinonensium de terno, 3 novembris 1391, et de instruemnto gratiae eidem infanti firmato per dictam civitatem de dicta venditione sub eodem calendario; et facta etiam mentione de deductione facta per dictam civitatem de 10.000 florenis ex toto pretio dictae venditionis, ratione quorundam trium privilegiarum ipsi concessorum, per eundem infantem Martinum postquam fuit rex Aragonum, et sic fuit reductum dictum pretium ad 22.000 l., cum instrumento 4 novembris 1391; et facta etiam mentione de additione facta dicto pretio de 7.000 florenis, quos dicta civitas mutuaverat ipsi regi, scilicet, 4.000 ex una parte, et 3.000 ex altera, prout ibi latius refertur, sic quod dictum pretium esset 25.850 l.; et facta etiam mentione de duabus sententiis latis per eundem regem Joannem 2 in favorem luitionis faciendae de praedictis omnibus pro dicta quantitate, 25.850 l., sub calendariis 15 februarii et 12 maii 1460; ideo rex Joannes 2 dat reginae Joannae, consorti suae, et suis et quibus voluerit jus luendi praedicta, scilicet, castrum de Raona, villam Sabadelli, castrum et villam de Terracia, villas de Tarrega et de Vilagrassa, castrum et villam de Elchio cum portu eiusdem vocato Cap del Aljup, et castrum et villam de Crivillen, cum eorum terminis et jurisdictionibus et juribus, et cetera, restitutis dictis 25.850 l. Et attento quod dicta primera venditio potuit fieri per infantem Martinum de praedictis dictae civitati, non obstantibus quibusvis privilegiis et prohibitionibus de non alienando praedicta, quia fuerat facta in evidentem utilitatem regiae Coronae, scilicet, pro acquisitione regni Siciliae, prout ibi latius, decernit etiam dictus rex Joannem 2 quod dicta donatio firma esse debebat et valida dictae reginae et suis tanquam succedentibus dictae civitati, non obstantibus quibusvis juribus, legibus, et cetera, et privilegiis et prohibitionibus de non alienando, quibus dictus rex derogat ex regiae potestatis plenitudine, et eorum effectum quoad haec suspendit et revocat, et cetera. 11 junii 1460.

Reg. 3.353, ff. 70-82v.

1.321.

38. Et in eodem registro et eodem fol. 77 (*sic*), ubi incipit dicta donatio est scripta in margine manu Petri Michaelis Carbonelli, archivarii, sequens nota: Et est certum quod instrumenta et privilegia, quae pro infrascriptis erant penes urbem Barcinonae, post magni operis discursum, facta luitione de eisdem per hanc serenissimam et virtute praedictam reginam Joannam, nunc divi recordii vita functam, scriba maior honorabilis concilii .C. juratorum dictae civitatis, meque Petro Michaeli Carbonello, maxima diligentia procurante, tradidit mihi dicto Carbonello, scribae et archivario regio, quae in Archivo regio Barcinonae recondita comperiuntur.

Reg. 3.353, f. 70.

1.322.

39. In Sententiarum 2 regis Joannis 2, fol. 40, est provisio quod, non obstantibus contractibus censualium per regem Alfonsum factis civitati Barcinonae, potuit rex Joannes prae-

dictus alienare in reginam jus luendi Sabadellum, Tarregam, Terraciam, Raona, Vilagrassa, Eilg et Crivillent, vendita per regem Martinum civitati Barcinonae cum instrumento gratiae, quae provisio est 2 augusti 1460.

Reg. 3.438, ff. 40-41.

1.323.

40. In Diversorum 11 regis Joannis 2, fol. 50 [*interlineat*: aut 51], facta mentione de venditione facta per infantem Martinum civitati Barcinonae cum instrumento gratiae pro certo pretio de castri villis et locis Terraciae, Raona et Sabadell in Vallesio, Tarrega et Vilagrassa in Urgello, Eilg et Crivillen in regno Valentiae, et de lite super luitione et duabus sententiis latis per ipsum regem Joannem, declarans locum esse praedicta luitioni, sic quod pretium scilicet 25.850 l. deponerentur in tabula civitatis Barcinonae, et eadem civitas compellerentur facere revenditionem de praedictis, quod si facere recusaret, procederetur ad appraehensionem omnium praedictorum; et facta etiam mentione de provisione facta per ipsum regem, declarando quod possessio cum omni integritate castrorum, villarum et locorum de Eilg et Crivillen, Tarrega et Vilagrassa, cum eorum juribus, et cetera, traderetur reginae Joannae, consorti dicti regis, et ab eo causam habenti in dicto jure luendi reservando sibi maiorem deliberationem super villis de Terraça et Sabadell, ratione cuiusdam privilegii per dictam civitatem allegati, prout ibi haec omnia latius continentur; ideo dictus rex mandat vicario Tarregae, ut procuratorem dictae reginae, inducat in possessionem villarum Tarrega et Vilagrassa terminorum et jurisdictionis omnimoda, et cetera. 6 augusti 1460.

Reg. 3.372, ff. 51-53.

1.324.

41. Et ibidem consecutive est alia provisio, data sub eodem calendario, directa gubernatori regni Valentiae ultra Sexonam similis supranotatae, quae videtur esse exequutoria ratione Eilg et Crivillent.

Reg. 3.372, f. 53v.

ENGUERA ||^{128v}

1.325.

1. Vide sub Morella, fol. 169, num. 6, 7, et 8.

V. refs. núms. 1.636 a 1.638.

1.326.

[*Al marge:*] Vide quod de coena absentiae notatur sub Valentia, fol. 287, num. 62. Et vide quod notatur ibi etiam num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

1.327.

2. In Venditionum 6 regis Joannis 1, de annis 1393, 94, fol. 131, est venditio facta Petro Maça de Liçana de mero et mixto imperio et omni alia jurisdictione, et de monetatico et aliis redditibus, et de coena, hoste et cavalcata, pretio 3.000 florenorum in villae de Enguera. 20 februarii 1394.

Reg. 1.934, ff. 131v-135.

1.328.

3. Et ibidem, fol. 136 est in instrumentum gratiae factum de dicta venditione, 20 februarii 1394.

Reg. 1.934, f. 136v.

1.329.

[1394, abril 29]

4. Et idem instrumentum gratiae est in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K.

Pergs. de Joan I, núm. 512.

EYRB¹³⁹ ||^{128v}

1.330.

Donación de esta alquería o castillo y otros a Nuño Sánchez en los idus de julio de 1238. Registro 2 Jayme I, f. 28.

Reg. 6, f. 28.

ELCHA ||^{128v}

1.331.

1. Vide sub Oliva, fol. 204, num. 3, 4, 5.

V. refs. núms. 1.994 a 1.996.

ELDA aut ETLA ||¹²⁹

1.332.

1. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha facta 26 februarii Era 1343, cum qua rex Ferdinandus Castellae, ad opus restituendi regi

¶¹³⁹ Tot el títol d'una altra mà posterior.

Aragonum Elda et Novelda, iuxta sententiam arbitralem prolatam per regem Portugaliae et alios arbitros, petit dicta loca ab infante Alfonso Portugaliae, et offert ei¹⁴⁰ dare Medel·lin y el Arroyo del Puerto.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.255.

1.333.

2. Vide sub Oriola, fol. 202, a num. 4 usque ad 7.

V. refs. núms. 1.968 a 1.971.

1.334.

3. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1366, 67, fol. 56 [*ratllat*: 53], dictus rex dedit Beltrando de Clasqueri in feudum honoratum villas de Borja et Magallon in Aragonia, et valles de Elda et Novelda in regno Valentiae, 9 januarii 1366, et est donatio cum vinculo in favorem regiae Coronae, deficientibus descendentibus masculis.

Reg. 913, ff. 57-60.

1.335.

4. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1367, 68, fol. 86, rex dedit Hugoni de Calviley in feudum honoratum villam de Elda et castrum et locum de La Mola, cum fortaliciis, locis, alcareis et terminis suis. 12 augusti 1367.

Reg. 914, ff. 86-88.

1.336.

5. Et vide aliam donationem factam per dictum regem Petrum, quae est in Gratiarum dicti regis Petri 3, de anno 1368, fol. 168.

Reg. 915, ff. 167v-170.

1.337.

6. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1368, 69, fol. 55, est firma regia posita 28 augusti 1368 in speciali obligatione in certis quantitibus facta per Hugonem de Calviley super castris de Elda y La Mola.

Reg. 916, ff. 47v-48.

1.338.

7. In Officialium regis Petri 3, de annis 1382, 83, fol. 150, facta mentione quod ipse rex emerat certo pretio vallem de Etlá et locum de Asp a nobili Hugone de Calviley, cui dederat dictam vallem et locum, et fuerat conventum quod, quousque dictus rex solveret dictum pretium, teneret dictam vallem et castrum Guilielmus Marquesii, mandat rex dicto Marquesii ut dictam vallem et locum teneat et regat pro ipso rege et dicto nobili,

¶¹⁴⁰ Entre línies: «pro ipsis dare».

exercendo ibi merum et mixti imperium et omnem aliam jurisdictionem, quam ibi rex habebat ante dictam donationem seu dictus nobilis habebat vigore eiusdem, et cetera. Datum Valenciae, 15 septembris 1382.

Reg. 976, f. 151v.

1.339.

8. In officio magistri rationalis, in computo 5 Joannis Calloz, thesaurarii reginae Sibiliae, uxoris regis Petri 3, de anno 1384, constat quod vallis de Elda et Asp fuerunt vendita regi Petro 3 per Hugonem de Calviley, militem anglicum, 18 septembris 1383. Et quod dictus rex, die 17 octobris 1383, ea vendidit pro camera dictae reginae Sibiliae, uxori suae.

M.R., llib. 963, fol. solt sense numerar.¹⁴¹

1.340.

9. Et idem apparet in eodem computo, fol. 14, ubi constat quod pretium dictae venditionis fuit 20.000 florenorum. Et ibi est solutio dicti pretii.

M.R., llib. 963, fol. solt sense numerar.¹⁴²

1.341.

10. In Venditionum 1 regis Alfonsi 4, de anno 1416 usque 1432, fol. 109, est inserta venditio facta die 20 octobris 1424 per Yolantem reginam, uxorem regis Joannis 1, quondam, in posse Jacobi Vallis, illius prothonotarii, cum firma regis Alfonsi Eximienio Petri de Corella et Francisco de Arinyo, in francum allodium de valle, castris et locis de Elda et de Asp, cum omnibus locis, alcareis, juribus, et cum omni jurisdictione, pretio quadraginta trium millium florenorum, quorum pars erat convertenda in luitionem censualium oneratorum super praedictis. Et dictam donationem rex confirmat et de novo fecit 5 octobris 1424.

Reg. 2.920, ff. 102-110 de la foliació actual.

1.342.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 129v del reg. 2.748 se halla la firma y confirmación de esta venta puestas por S. M. en 9 de diciembre del año 1424.

Véase también el documento del f. 227[-228v] del registro 2.749.

ESPADELLA ¶^{129v}

1.343.

1. In Diversorum 3 regis Alfonsi 4, de anno 1424 usque 32, fol. 87, mandat rex tradi possessionem Hugoni de Cardona, habenti jus a don Alfonso, duce Gandiae, de locis de Espadella et de Toga. 9 junii anno 1425.

Reg. 2.612, f. 87.

¶¹⁴¹ D'aquest llibre es conserven uns pocs folis sense numerar.

¶¹⁴² D'aquest llibre es conserven uns pocs folis sense numerar.

1.344.

2. Vide sub Arenos, fol. 10, num. 5.

V. ref. núm. 123.

EXARESA ||¹³⁰

1.345.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 25v del registro 78 se halla la confirmación por S. M. del empeño de esta alquería a Pedro Marqués en los idus de enero de 1288.

1.346.

1. In Gratiarum infantis Alfonsi, de annis 1322, 23, fol. 23, dictus infans Alfonsus, filius et locumtenens regis Jacobi 2, die 2 calendas martii 1322, confirmat venditionem factam per dictum regem magistro Joanni Amelii, physico suo maiori, de alcarea nominata Exaresa prope Gandiam, et enfranquimentum dicto loco factum de omnibus peytis et questis et aliis juribus. 3 nonas martii 1320.

Reg. 388, ff. 23-24.

ENOVA ||¹³⁰

1.347.

1. De alcarea [*ratllat*: termino] quam Samuel Avenmenaze habebat in regno Valentiae, in termino Enovae, vide sub Benibuquer, fol. 63, num. 1 et sequentibus.

V. refs. núms. 697 a 703.

1.348.

2. In Sigilli secreti regis Petri 3, de annis 1366, 67, 68, fol. 248, concedit rex abbati Vallisdignae quod possit ad opus dicti monasterii emere pretio 26.000 s. regalium Valentiae vel citra illam alqueriam quam Joannes Fabre, domicellus, habebat in parrochia de Enova, in regno Valentiae, cum hominibus et foeminis, et omnibus eis jurisdictione, redditibus, proventibus, juribus et franquitate quacunque, cum quibus eam possidebat dictus Joannes, sub pacto tamen quod dicta alcarea teneatur ad omnia ea onera regalia et vicinalia ad quae tenebatur dum eam dictus Joannes, ut generosus, tenebat, et cetera. 6 maii 1368.

Reg. 1.217, f. 247v.

1.349.

3. Et vide ibidem, fol. 167, aliam concessionem fere similem de aliis bonis intra regnum Valentiae, datam ut supra.

Reg. 1.217, f. 248.

1.350.

4. Vide quod de alcarea de Enova, in termino Xativae, notatur sub Fraga prope Cocentaynam, fol. 137, num. 3.

V. ref. núm. 1.398.

Villa et vallis de EXALO ||^{130v}

1.351.

[*Al marge:*] Vide an sit idem Exalo, de quo hic, et Xalo, de quo infra, in litera X, fol. 324, pagina 2.

V. ref. núms. 3.007 a 3.009.

1.352.

1. De castro, villa et valle de Exalone et variis locis sitis in dicta valle, vide quae notantur sub Tarbena, fol. 274, num. 2 et 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

1.353.

2. Vide sub Almoçarof, fol. 14, num. 1, ubi constat infantem Petrum, dominum vallis de Xalone, dedisse Bernardo de Sarriano alcaream de Almoçarof in dicta valle, cum pactis ibi expressis. 16 calendas januarii 1292.

V. ref. núm. 167.

1.354.

3. Vide multa quae de castro et valle de Exalo notantur sub valle de Alaguar, fol. 26 a num. 1 usque ad 5.

V. refs. núms. 342 a 347.

1.355.

4. Et de dicta valle de Exalone, vide etiam sub Bunyol, fol. 51 a num. 1 usque ad 5 et num. 11.

V. refs. núms. 563 a 569 i 575.

1.356.

5. Et vide etiam sub Godalest, 149, num. 6 et 8.

V. refs. núms. 1.496 i 1.498.

1.357.

6. Et sub Gallinera, fol. 146, num. 2 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.463 a 1.482.

1.358.

7. Et sub Pego, fol. 217, num. 3.

V. ref. núm. 2.113.

1.359.

8. Et sub Gandia, fol. 144, num. 9. Et vide an faciant pro dicta valle alia quae de haereditate et bonis ducis Gandiae notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 1.445, i 1.432 a 1.456.

1.360.

9. Vide sub Polop, fol. 226, num. 7, 8 et 9.

V. refs. núms. 2.211 a 2.213.

ESLLIDA ¶¹³¹

1.361.

1. Vide Serra de Eslida, in litera S, fol. 259.

V. refs. núms. 2.437 a 2.443.

Vallis de EBO ¶¹³¹

1.362.

1. Vide sub Gallinera, fol. 146, num. 2 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.463 a 1.482.

1.363.

2. Et sub Ayora, fol. 21, num. 21 et 22.

V. refs. núms. 282 i 283.

1.364.

3. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

1.365.

4. Et sub Gandia, fol. 144, num. 9, et vide etiam an faciant pro dicta valle alia quae de haereditate et bonis ducis Gandiae notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 1.445, i 1.432 a 1.456.

ESPIOCA ||¹³¹

1.366.

5. Vide sub Fraga prope Cocentayna, fol. 137, num. 3.

V. ref. núm. 1.398.

ALCAREA D'EN ESPLUGES ||¹³¹

1.367.

1. Vide sub Fraga prope Cocentayna, fol. 137, num. 3. Et vide an alcarea de Rascanya, de qua agitur etiam ibi, sit idem quod alcarea d'en Espluges, de qua alcarea de Rascanya est titulus infra, in litera R, fol. 248, ubi constat quod fuit possessa per personas vocatas hoc nomine Espluges.

V. refs. núms. 1.398 i 2.357 a 2.360.

EXERA o EXERACHO¹⁴³ ||^{131v}

1.368.

1. *Al folio 86v del registro núm. 260, se halla la confirmación por D. Jaime 2º a 14 de las calendas de junio de 1292 de la venta hecha por D. Alfonso 2º a Arnaldo de Bastida de la alquería de Exera o Exeracho, sita en el reino de Valencia.*

F

Castrum et vallis de FINESTRAT ||¹³⁵

1.369.

1. Vide an castrum de Finostrat, de quo hic, et la Serra de Finestrat, de qua infra, in litera S, fol. 267, sint unum et idem.

V. refs. núms. 2.520 a 2.524.

1.370.

2. De castro et villa de Finestrat, vide quae notantur sub Orcheta, fol. 209, num. 1.

V. ref. núm. 2.061.

¶¹⁴³ Tot el títol d'una altra mà posterior.

1.371.

3. Et sub Tarbena, fol. 274, a num. 4 usque ad 7.

V. refs. núms. 2.539 a 2.542.

1.372.

4. In registro regis Alfonsi 2 de gratiis, annorum 1287 et 8, fol. 51, est donatio facta per dictum regem Petro Ferrandi, eius patruo, de castro de Finestrat sive Serra de Finestrat, 19 calendas februarii 1287.

Reg. 75, f. 51.

1.373.

5. Et vide quod notatur sub Paniscola, fol. 221, num. 4.

V. ref. núm. 2.148.

1.374.

6. In armario Valentiae, a rivo Xucaribus usque ad Sexonam, in sacco O, est cartha facta 4 idus januarii anno 1292, cum qua rex Jacobus confirmat venditionem factam per Petrum Ferdinandi, dominum de Ixar, Bernardo de Sarriano de castro Finestrat.¹⁴⁴

Pergs. de Jaume II, Apèndix, núm. 41.

1.375.

7. Vide quod de castro de Finestrat notatur sub Bunyol, fol. 51, num. 2, 3, 4.

V. refs. núms. 564, 565 i 567.

1.376.

8. Et vide etiam sub Confrides, fol. 96, num. 5.

V. ref. núm. 1.045.

1.377.

9. De castro de la Serra de Finestrat et loco de Finestrat, vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

1.378.

10. In Itinerum 9 regis Alfonsi 4, de anno 1430, fol. 26, est decretum regis Alfonsi cum donationibus vinculorum et prohibitionum in venditione facta per infantem Joannem, regem Navarrae, Alfonso de Morales [*interlineat*: seu Petro de Morales], nepoti suo, de va-

¶¹⁴⁴ En el marge, amb lletra d'una altra mà posterior: «En el fol. 179 del registro 260 hi ha la confirmació. [Carta datada el 4 dels idus de gener]».

lle de Finestrat in regno Valentiae, citra montes dictos de Sarria, pretio 3.000 florenorum. 24 aprilis 1430.

Reg. 2.756, ff. 27v-28 de la foliació actual.

1.379.

11. In Diversorum 4 regis Alfonsi 4, de annis 1445, 1446, fol. 42, facta relatione venditionis factae per Carolum, principem Vianae, Bartholomeo de Reus de castro et valle de Finestrat et loco de Relleu, sitis in montaneis vocatis d'en Sarria, sive de jure luendi praedicta ab Alfonso de Morales, qui ea possidebat titulo venditionis sibi factae cum instrumento gratiae cum assensu et approbatione Joannis, regis Navarrae, et facta etiam relatione quod post haec Bartholomeus de Reus vendiderat praedicta seu jus et facultatem luendi Assensio de Morales; et etiam considerato quod dictus rex Alfonsus dederat praedicta dicto regi Navarrae, a quo dictus princeps Vianae, eius filius, causam et donationem habebat cum conditione quod, decedente dicto Joanne, rege Navarrae, absque filiis masculis legitimis, donata reverterentur ad dictum regem seu ad haeredem eius; et attento etiam quod inter dictum principem et Bartholomeum de Reus fuerat conventum quod dictus rex Alfonsus laudaret et approbaret dictam venditionem dicto de Reus factam; ideo dictus rex Alfonsus dictam venditionem laudavit et confirmavit, et eam valere voluit, non obstante dicto vinculo. 22 octobris 1445.

Reg. 2.615, 2ª numeració, ff. 42-43v.

FAVARA ||^{135v}

1.380.

1. Vide sub Benibuquer, fol. 63, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 697 a 703.

1.381.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] En 12 abril de 1420 perteneçia este lugar de Favara a Juan de Salanova. Registro 2.749, f. 91v.

LA FONT ||^{135v}

1.382.

1. De loco de La Font in baronia de Rebollet, vide sub Oliva, fol. 204, num. 3, 4, 5.

V. refs. núms. 1.994 a 1.996.

1.383.

2. Et de dicta baronia de Rebollet est etiam titulus in litera R, fol. 245.

V. refs. núms. 2.324 a 2.327.

1.384.

1. In armario Oscae, in sacco G, est cartha facta 16 calendas [marcii] 1237, cum qua per cambium accepit rex Jacobus a Lupo Eximeno de Luna¹⁴⁵ inter alia alcaream de Foyos et vallem de Moça et alcaream quam dictus Lupus habebat in Manocor, in regno Maioricarum.

[*Afegit al margen:*] Et adverte an haec nota pertineat ad locum de Foyos in regno Valentiae, an vero ad aliquem locum sic vocatum in insula Maioricarum.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.109.

1.385.

2. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, est cartha facta 3 nonas maii 1247, cum qua Jacobus rex concessit Guillielmo Scribae et notario ipsius in perpetuum alqueriam, villam et locum qui dicitur Foyos, in termino civitatis Valentiae, cum iustitiis civilibus et criminalibus, cum retentione mille et quingentorum solidos annuallium, sine laudimio et fatica et alio dominio.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.078.

1.386.

3. Et ibidem est cartha, facta 4 septembris 1254, cum qua infans Alfonsus dat et restituit regi Jacobo, eius patri, 1.500 s., quos ipsi infanti dederat, recipiendos quolibet anno in redditibus tabulae Valentiae, quos ipsi regi dat eo quod ad dicti infantis preces dederat Guillielmo, archidiacono Valentiae, alcaream de Foyos.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.386.

1.387.

4. In registro regis Jacobi 2 Gratiarum, de annis 1301, 302, 303, fol. 18, est donatio conventus S. Mariae Magdalenae Valentiae de tertio decimi quod recipiebat in Foyos. 13 calendas februarii 1301.

Reg. 199, f. 18.

1.388.

5. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 59, est venditio facta Blasio Ferdinandi de Heredia de parte quam habebat Martinus Roderici de Isuerre in loco de Foyos et de aliis bonis dicti Martini, quae omnia fuerunt confiscata pro 30.000 s. [Pridie] idus martii 1348.

Reg. 992, ff. 59v-61v.

¶¹⁴⁵ En el document, «de Lusià».

1.389.

6. Et vide an pretium dictae venditionis sit in recepta in officio magistri rationalis, in computo 3 Bernardi Olzinelles, thesaurarii, secundae administrationis, fol. 21.

M.R., llib. 328a, f. 21 (il·legible: tinta esvaïda).

1.390.

7. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha, facta 6 julii 1386, confirmationis factae per regem Petrum et syndicum dicti loci de capitulis ibi insertis factis super reducendo ad regiam Coronam et incorporando civitati Valentiae jurisdictionem dicti loci opera hominum ipsius.

*Pergamí no localitzat.*¹⁴⁶

1.391.

8. Et dicta incorporatio facta de dicto loco regiae Coronae et civitati Valentiae per regem Petrum 3, die 6 julii 1386, est in Gratiarum dicti regis Petri 3, de anno 1386, signato cum A, fol. 192.

Reg. 947, ff. 192v-196.

FLAÇOQUER ||^{136v}

1.392.

1. Vide sub Chelva, fol. 109, num. 6. Et quia ibi constat dictum locum esse in rivo et valle de Chelva, vide quae de dicto rivo seu valle et vicecomitatu notantur ibi generaliter per totum titulum.

V. refs. núms. 1.203, i 1.198 a 1.208.

FRADELL ||^{136v}

1.393.

1. Vide an sit idem quod Adrell, aut Hadrell, de quo in litera A, fol. 42.

V. refs. núms. 500 i 501.

1.394.

2. De coena absentiae de Fradell, vide sub Valentia, fol. 287, num. 62, et vide etiam quod notatur ibi num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

¶¹⁴⁶ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

1.395.

3. De loco de Fradell, vide sub Vilareal, fol. 305, num. 23.

V. ref. núm. 2.876.

FRAGA prope Cocentaynam, alias FRAGA DELS ABATS ||¹³⁷

1.396.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1366, 67, fol. 178, est donatio facta per regem Thomaë Doms de alcarea vocata Fraga de los Abbades, prope locum de Cocentayna, et de quodam hospitio in dicto loco, quae fuerunt confiscata quibusdam navarris. 15 septembris 1366.

Reg. 913, f. 189v.

1.397.

2. Et in Gratiarum regis Petri 3, de anno 1369, fol. 185, est confirmatio, facta 11 septembris 1369, venditionis per dictum Thomam de Oms, factae Bernardo de Bonastre de dicta alcarea.

Reg. 917, ff. 187v-188v.

1.398.

3. In Gratiarum 16 regis Martini, de annis 1406, 1407, fol. 132, die 20 aprilis 1407, dictus rex declarat quod medietas alcareae de Fraga, cum medietate alcareae de Benihamer et Benichaer, cum olivario vocato Frangi, situato in termino villae de Cocentayna [*interlineat*: tanquam membra dictae alcareae de Fraga, et tria hospitia in villa de Cocentayna, et 155 s. censuales, et cetera], et 155 s. censuales in dicta villa et termino, quae omnia possidebant abbas et conventus monasterii S. Bernardi, in horta Valentiae siti, per emptio-nem factam per Arnaldum, abbatem monasterii Vallisdignae, a curatore Ludovici et Joannis Martini de Sancto Adriano, haeredum Sancii Martini de Adriano, et a Sancia Martini, usufructuaria et administratrice bonorum dictae herenciae, 9 junii 1374, sunt de cavalleria antiqua et comprahenduntur in sententia lata per Bernardum de Alpicato, locumtenentem gubernatoris Valentiae, 27 maii 1374. Et dictus rex confirmat et approbat dictis abbati et conventui primo situm et clausuram dicti monasterii, quae fuerant de alcarea vocata d'en Esplugues. Item castrum de Espioca, cum suis terminis et juribus; et alcaream de Enova in termino Xativae, et totam dictam alcaream de Fraga, et alcareas de Beniamer et Benithaer, et olivarium de Frangi, et praedicta tria hospitia et censualia, et etiam censualia infrascripta, quae recipiebant dictus abbas et conventus, scilicet, 966 s. 6 in Valentia super diversis possessionibus, et 40 s. super molendino de Martorell, termini de Rascayna (*sic*), et 61 s. 9 super alcarea Bernardi Martini, proxime dicti termini, et 300 s. super molendino den Marrades, in dicto termino, et quandam possessionem cum domo vocata Rabisancho, hortae de Alfafar, et 100 s. censuales, ac 557 s. 5 ½ in horta Valentiae, et 1.564 s. 6 in Xativa et eius terminis cum laudimio et fatica, et 2.000 s. anno quolibet super valle de Pop et Murla. Quam confirmationem facit rex sic quod dictus abbas et conventus

et eorum successores teneantur in ecclesia dicti monasterii celebrare annuatim perpetuo duo anniversaria pro anima regis et eius praedecessorum, et in eis facere orationem specialem pro exaltatione et prosperitate regiae domus. Datum 20 aprilis 1407.

Reg. 2.204, ff. 132v-134.

FRANCAVILA, alias POPULA DE BELLVIS ¶^{137v}

1.399.

1. Vide titulum Populae de Bellvis, in litera P, fol. 216 (*sic*).

V. ref. núm. 2.167.

LA FOYA ¶^{137v}

1.400.

1. Vide sub Alberic, fol. 24, num. 10 et 11. Et vide etiam sub Alzira, fol. 1, num. 19.

V. refs. núms. 33, 318 i 319.

FAVANELLA ¶¹³⁸

1.401.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 71, fol. 233, est donatio facta per dictum regem Jacobo de Legibus de alcarea vocata de Favarella, in termino de Castalla, calendas martii 1270.¹⁴⁷

Reg. 16, f. 233.

1.402.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *A 3 de las calendas de enero de 1294, el Sr. D. Jaime 2 mandó satisfacer 3.000 s. a Bonajunta de Legibus por la venta, absolución y difinición de sus derechos en las alquerías de Favarella a favor de S. M. Registro 262, f. 199v.*

1.403.

2. In registro regis Jacobi 2 Gratiarum [*ratllat y corregit d'una altra mà posterior: Solutio-num*], de annis 1298, 99, fol. 205, est donatio facta per dictum regem Bartholomeo de Fonte de alcarea praedicta sicut eam ad violarium tenuerat Eximinius Petri de Calaforra, 8 idus julii 1299, cum retentione quod rex possit dictam alcarea reducere ad ius et proprietatem castri de Castalla.

Reg. 265, ff. 205v-206.

¶¹⁴⁷ En el marge, d'una altra mà posterior: «El sello real de 1271, según nota continuada al fol. 93 del registro no se puso a esta donación hasta las nonas de febrero núm. 18».

1.404.

3. Et dictam retentionem confirmat rex praedictus in Gratiarum, de annis 1303, 1304, fol. 113. 4 nonas martii, prout ibi latius est videndum.

Reg. 201, ff. 193v-194.

1.405.

4. Vide multa quae notantur sub Castalla, fol. 94, num. 6 et sequentibus per totum titulum, et praecipue usque ad numerum 27 et 28.

V. refs. núms. 1.006 a 1.038.

1.406.

5. In Gratiarum regis Jacobi 2, de anno 1327, fol. 19, est donatio per dictum regem facta Roderico Sancii de Ahivar de alqueria de Favarella in termino de Castalla. 15 calendas [afegit d'una altra mà: maii] 1327.

Reg. 230, f. 19v.

1.407.

6. Et in registro Gratiarum infantis Alfonsi, de annis 1326 et 27 (aut 1326), est confirmatio dictae donationis, fol. 102. 6 idus julii 1327.

Reg. 393, ff. 102v-104.

1.408.

7. Vide sub Oriola, fol. 202, num. 8.

V. ref. núm. 1.973.

FANZARA ¶¹³⁸

1.409.

1. Vide sub Çuera, fol. 98, num. 1, 2 et 3.

V. refs. núms. 1.071 a 1.073.

1.410.

2. Et vide etiam sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3 et 4.¹⁴⁸

V. refs. núms. 2.440 i 2.441.

1.411.

3. Vide etiam sub Vall de Uxo, fol. 307, num. 15.¹⁴⁹

V. ref. núm. 2.900.

¶¹⁴⁸ Assentament marcat en el marge amb una B. ¶¹⁴⁹ Assentament marcat en el marge amb una A.

FONDOS ||^{138v}

1.412.

1. Vide sub Serra, fol. 267, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 2.529 i 2.530.

1.413.

2. Et sub Turis, fol. 279, num. 2.

V. ref. núm. 2.593.

FAURA ||^{138v}

1.414.

1. In Itinerum 23 regis Joannis 2, fol. 105, est impignoratio facta per regem Joannem 2 Petro Raymundo de Monsoriu de jurisdictione criminali, meri et mixti imperii in locis de Faura, Rubau et Almorig, in termino Muriveteris, pro quinquaginta libris. 4 maii 1473.

Reg. 3.463, ff. 105v-106v.

1.415.

2. Et deinde additi sunt pretio dictae impignoracionis mille centum solidi. In Itinerum 23 dicti regis Joannis 2, fol. 177. 27 junii 1473.

Reg. 3.463, ff. 177-178.

FORMINYAN ¹⁵⁰ ||¹³⁹

1.416.

Vide sub Peniella, f. 219, num. 1.

V. ref. núm. 2.127.

FORNA ||¹³⁹

1.417.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1350, 51, fol. 61, est donatio facta Petro Busquetis et Francisco Solanes de alcarea de Fornà, confiscata Vicentio Escorna. Et ibi conditio et vinculum quod, si dicti vel eius successores decederent sine prole masculina legitima, dicta alcarea ad regem reverteretur. 7 idus augusti 1380.

Reg. 891, ff. 61v-62.

¶¹⁵⁰ Tot el títol d'una altra mà posterior.

1.418.

2. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 126, est confirmatio per dictum regem, facta 8 junii 1351, de venditione ibi inserta, facta per Arnaldum Joannis, regium commissarium, 6 idus aprilis 1351, Malladae de Entensa de loco de Forna sarracenorum, in regno Valentiae, confrontato cum terminis de Oliva et de Pego et de Vilalonga, confiscato Vicentio Scorna, pretio 20.000 s.

Reg. 992, fols 126-130.

1.419.

3. In registro Gratiarum regis Petri 3, de anno 1351 formae minoris (aut 1351, 52, formae maioris), fol. 10, est concessio facta per regem Garciae Lupi de Cetina de omni jurisdictione, excepto casu mortis. 8 junii 1351.

Reg. 894, f. 10v.

1.420.

4. Vide sub Benifayro fol. 66, num. 1, 2, 3.

V. refs. núms. 722 a 724.

FORTALENY ||¹³⁹

1.421.

1. In registro regis Alfonsi de gratiis, de annis 1287, 88, fol. 18. est donatio facta Petro Marquesia de alqueria de Fortaleny, in termino Corbariae. 15 calendas martii 1286.

Reg. 75, f. 18v.

1.422.

2. De alqueria de Fortaleny in termino de Corbera, vide sub Corbera, fol. 82, num. 4 et 13. Et quia dicitur esse in termino de Corbera, vide an faciant etiam pro dicto loco seu alqueria de Fortaleny alia quae de Corbera et eius terminis notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 867 i 876.

FARNALS ||^{139v}

1.423.

[*Al marge:*] Vide an sit idem Farnals, de quo hic, et Farnals, de quo infra, fol. sequenti, pagina 2.

V. refs. núms. 1.428 i 1.429.

1.424.

1. In Gratiarum 18 regis Joannis 1, de annis 1393, 94, fol. 135, est donatio ad vitam facta Andreae Salvatoris de tertio decimi in locis et terminis de Farnals, de la Creu, de Vistabella, et de Rafalell, in horta Valentiae, quod asserebat non valere ultra 100 s. annuos. 8 julii 1393. Et eadem donatio est melius in Gratiarum 16 dicti regis, ut notatur in margine dictae concessionis, est ibi videnda.

Reg. 1.907, ff. 135-136.

LOS FRARES ||^{139v}

1.425.

1. De alcarea seu loco de La Garrofera, alias dels Frares, vide sub titulo de la Garrofera, fol. 148.

V. ref. núm. 1.486.

Campus de FARSIREIG, aut FALSIREIG ||¹⁴⁰

1.426.

1. Vide sub Chiva, fol. 97, num. 4 et 5.

V. refs. núms. 1.061 i 1.062.

Olivarium vocatum FRANGI ||¹⁴⁰

1.427.

1. Vide quod de olivario vocato Frangi in termino de Cocentayna, notatur sub Fraga prope Cocentaynam, fol. 137, num. 3.

V. ref. núm. 1.398.

FORNALS |^{140v}

1.428.

1. Vide an sit idem Fornals, de quo hic, et Farnals, de quo fol. praecedenti, pagina 2.

V. refs. núms. 1.423 i 1.424.

1.429.

2. De loco de Fornals, vide sub lo Puig, fol. 224, num. 9. Et quia dictus locus dicitur esse in termino loci del Puig, vide an faciant pro eo alia quae de loco del Puig notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 2.185, i 2.177 a 2.188.

FERRERON ||^{140v}

1.430.

1. Vide sub Valle de Ayora, fol. 21, num. 1.

V. ref. núm. 261.

LA FONT DE LA FIGUERA ||^{140v}

1.431.

1. Vide sub Moxent, fol. 175, num. 13.

V. ref. núm. 1.718.

G

GANDIA ||¹⁴⁴

1.432.

1. In quodam registro regis Jacobi 1 et infantis Petri, de annis 1265, 66, 67, fol. 106, est stabilimentum per dictum infantem, factum 4 nonas martii 1267, Raymundo de Vilanova de casali molendinorum cum turri in termino Gandiae in loco vocato Rapita, retenta medietate emolumentorum et lucri.

Reg. 17, f. 109v de la foliació actual.

1.433.

[Al marge:] A 4 de las nonas de marzo de 1287 estableció S.M. a Bernardo Sabater unos molinos en la villa de Gandía al censo de dos morabetinos alfonsinos anuales. Registro 75, f. 66v[-67].

1.434.

[Al marge:] De alcarea nominata Exeresa prope Gandiam, vide sub titulo dictae alcareae, fol. 130, pagina 1.

V. refs. núms. 1.345 i 1.346.

1.435.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1322, 23, fol. 22, est donatio facta per dictum regem filio suo, eius infanti Petro, comiti Ripacurciae, in francum allodium de castro de Bayren et villa de Gandiae, cum regali regis, et alcarea de Beniopa et Benipescar, et aliis regis ibi constitutis cum vinculo quod, si ipse comes vel descendentes ipsius legitimi

masculi decederent, non relicta prole legitima masculina, praedicta ad regem reverterentur. 8 idus junii 1323.

Reg. 222, ff. 22v-23v.

1.436.

3. Vide sub Gallinera, fol. 146, a num. 6 usque ad 9. Et vide etiam num. 13, 14.

V. refs. núms. 1.468 a 1.471, 1.475 i 1.476.

1.437.

4. Et sub Pego, fol. 217, num. 3.

V. ref. núm. 2.113.

1.438.

[*Al marge:*] Vide sub Alcoy, fol. 5, num. 5, 6.

V. refs. núms. 78 i 79.

1.439.

5. In Gratiarum 13 regis Martini, de annis 1404, 405, fol. 22, facta mentione quod Alfonso, dux Gandiae, amortizaverat elemosinae sedis Valentiae certas alcareas et quoddam hospitium in villa et termino Gandiae, et fuerant Joannis de Quintavall, et rex praedicta mandaverat appraehendi, et pendebat lis inter Fiscum et dictam elemosinam super validitate dictae amortizacionis, rex ipse restituit et amortizat dictae elemosinae praedicta, pro quo accepit a dicta elemosina 1.150 florenos auri, sic quod casu quo in dicta causa fuerit declaratum seu alias a rege obtentum quod amortizatio facta per dictum ducem valeret, teneat firmitatem dicta amortizatio, et tali in casu possint ad opus dictae elemosinae emi censualia in proprietate 1.150 florenorum, et dicta censualia possidere et onerare iterum quoties redempta fuerint. 10 julii 1404.

Reg. 2.201, ff. 22-23v.

1.440.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Al f. 83 del registro 83 se halla el establecimiento por S. M. de los baños que tenía en Gandía en el lugar llamado Açoch a Bernardo Torrens, con facultad de construir otros al censo de 8 morabatinos de oro alfonsinos anuales, salvo a S. M. el dominio, laudemio y fadiga. Nonas setiembre 1290.*

1.441.

6. Vide quod de ducatu Gandiae notatur sub Ayora, fol. 21, num. 15, 19 et 20.¹⁵¹

V. refs. núms. 276, 280 i 281.

¶ ¹⁵¹ Afegit d'una altra mà posterior: «21».

1.442.

7. Vide sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

1.443.

[*Al marge:*] Rex Alfonsus dedit infanti Joanni, fratri suo, et eius legitimis successoribus ius et proprietatem ipsi regi et successoribus suis pertinens in haerencia Alfonsi, quondam, ducis Gandiae, post mortem tamen Alfonsi, ducis Gandiae, tunc viventis, et filiorum illius ac aliorum ab eo descendendum masculorum legitimorum, sine praeiudicio tamen vinculorum et conditionem contentarum in donationibus factis per regem Aragonum, et cetera, ut notatur latius infra in hoc titulo, num. 14, et est sub data 20 octobris 1417.

V. ref. núm. 1.450.

1.444.

8. In Gratiarum 3 regis Alfonsi 4, de anno 1416 usque 19, fol. 178, ad supplicationem Alfonsi, ducis Gandiae, qui exposuit quod Alfonsus, dux Gandiae, eius pater, ante declarationem successionis regni Aragonum, cum suo testamento instituit haerodem universalem regem Aragonum seu illum ad quem dicti regni successio pertineret, et quod licet rex Ferdinandus, post declarationem successionis dicti regni in eius personam factam, residens Caesaraugustae, verbo donaverat et transtulit dictam haereditatem in ipsum Alfonsum, dicti Alfonsi filium, tamen stante dicto testamento de hoc dubitabatur; et ideo dictus Alfonsus applicavit regi Alfonso ut super hoc provideret, ipse rex per se et suos confirmat dictam translationem verbo factam in dictum Alfonsum de dicta haereditate per regem Ferdinandum, dedit et transtulit in ipsum omnia jura dictae haerenciae, sine tamen praeiudicia et derogatione vinculorum, retentionum, conditionum et clausularum, privilegiorum seu donationum factarum per reges duci Alfonso patri. Quae renuntiatio est facta die [*en blanc*]¹⁵² mensis [*en blanc*]¹⁵³ 1418.

Reg. 2.587, ff. 178v-179v.

1.445.

9. In eodem registro, fol. 181, facta mentione de donationibus factis per dictum regem Alfonsum infanti Joanni, eius fratri, de jure, proprietate et successione quod vel quae ipsi regi vel eius successoribus erant pervenienda quocunque modo, titulo vel vinculo, scilicet, in comitatu Ripacurtiae, die 20 octobris 1417, et in castro de Bayren et villa de Gandia, eodem die, et in castro de Gallinera et valle de Ebo, et castro, villa et valle de Pego, castro de Pop, et valle de Alaguar, et de Xalone, eodem die, et in castro et villa de Denia et eius portu, et in loco de Xabea, et in aliis villis et locis dicto castro et villa pertinentibus, eodem die, et in villa de Ayora et castro de Xalants, castro et loco de Cofrents, et locis de Zarra, de Xerafull, de Teresa et de Palaçuelos, eodem die; rex declarat quod in dictis donationibus intendit donare jus quod in praedictis sibi pertinebit vel eius successoribus ex vinculis,

¶¹⁵² En blanc en el registre. ¶¹⁵³ En blanc en el registre.

retentionibus, conditionibus et clausulis positus in privilegiis et donationibus per reges Jacobum et Petrum infanti Petro et Alfonso, comiti Ripacurciae, factis, adveniente casu vel casibus dictorum vinculorum et non antea, non obstantibus verbis positus in qualibet dictarum donationum factarum dicto infanti Joanni, ubi dicit: post obitum egregi Alfonsi, ducis Gandiae, avunculi nostri, et cetera. Qua declaratio est 16 martii 1418.

Reg. 2.587, ff. 181v-182v.

1.446.

10. In Curiae 1 sigilli secreti reginae Mariae Petri Llobet, fol. 55, scribitur baiulo generali Valentiae ut, mortuo duce Gandiae, qui erat infirmus, appraehendat omnes illius terras. 13 novembris 1422.

Reg. 3.218, f. 55v.

1.447.

11. In Pecuniae regis Alfonsi 4, de anno 1424 usque 27, quod videtur esse Pecuniae 4 sigilli secreti secretarii Arinyo, fol. 40 (*sic*), ex duabus provisionibus, datis 10 junii 1425, constat quod per mortem Alfonsi, ducis Gandiae et comitis Ripacurciae, devenerat tunc et noviter devolutus erat ad regiam Curiam dictus comitatus. Et hinc colligitur etiam quod eadem tempore fuit etiam devolutus ad regiam Curiam ducatus Gandiae. Dictae provisiones notantur latius sub Ripacurcia in libro de rebus Aragoniae, fol. 252, num. 17 et 19.

Reg. 2.710, f. 140v.

1.448.

12. In registro regis Alfonsi 4, intitulo Curiae, de anno 1425 usque 28, quod videtur esse Curiae 6 sigilli secreti Francisci de Arinyo, fol. 18, dictus rex Alfonsus praestat assensum regiamque auctoritatem et decretum Hugoni de Cardona, filio Joannis Raymundi Fulconis, comitis Cardonae, quod ex castris, villis, et locis et alcareis per ducem Gandiae, quondam, antiquiorem, avum suum maternum, ei donatis tam in regno Valentiae quam Aragonum, de quibus causa cognita in concilio ei fuerant iussa tradi libere, possit pretio seu pretiis conveniendis vendere et alienare instrumento gratiae redimendi mediante, dum tamen pretia ipsorum summam 13.000 florenorum auri non excedant, vel etiam incarricare censualia super ipsis usque ad dictam summam. 21 junii 1425.

Reg. 2.681, f. 18v.

1.449.

13. De scribania curiae justitiatus Gandiae, vide sub Ayora, fol. 21, num. 25.

V. ref. núm. 286.

1.450.

14. In Gratiarum 4 regis Alfonsi 4, de annis 1418, 19, 20, fol. 91, est donatio facta 20 octobris 1417, per dictum regem infanti Joanni, eius fratri, et eius legitimis successoribus

de jure, proprietate et possessione quod vel quae dicto regi et successoribus suis pertinebant in haerencia Alfonsi, quondam, ducis Gandiae, tam virtute testamenti per ipsum facti quam alio jure vel titulo, post obitum tamen Alfonsi, ducis Gandiae, tum viventis, suorumque filiorum et aliorum ab eo descendentium masculorum legitimorum, sine tamen praeiudicio vinculorum, retentionum et conditionum contentarum in donationibus factis per reges praedecessores dicto Alfonso, quondam duci, vel eius praedecessoribus.

Reg. 2.588, ff. 91-92 (ff. 87-88 de la foliació moderna).

1.451.

15. In Itinerum 10 regis Alfonsi 4, de anno 1430, fol. 42, est confirmatio regis Alfonsi de stabilimento facto et incepto per infantem Joannem, regem Navarrae, Joanni de Pina, secretario, de scribaniis procurationis et baiuliae ducatus et villae Gandiae, comitatus et villae Deniae, villae Ayorae, et Xericae, termini de Calp, et Montanearum de Callosa ad censum infrascriptum, scilicet, scribanae procurationis ducatus et villae Gandiae 10 s., et scribanae Deniae 5 s., et baiuliae termini de Calp 3 s., et baiuliae de Callosa et Montanearum 3 s., et villae Ayorae 3 s., et procurationis baiuliae et terminorum Xericae 3 s., cum juribus, laudimiis et faticis, et cetera. Quod stabilimentum est 19 decembris 1428, dicta autem confirmatio est 20 februarii 1430.

Reg. 2.757, ff. 42-43 (ff. 37-38 de la foliació actual).

1.452.

16. In Itinerum 17 regis Alfonsi 4, de anno 1436, fol. 119, facta mentione quod infans Joannes, rex Navarrae, frater dicti regis, dudum obtinuerat certas donationes et privilegia de et super ducatu Gandiae, et omni haereditate ac bonis quae fuerant inclyti Alfonsi, ducis Gandiae, avunculi sui, ac etiam de toto jure in haereditate et bonis praedictis pertinenti et quoquomodo seu spectanti Henrico de Villena, quondam, ex testamento seu alias, confirmat rex Alfonsus omnes donationes et privilegia praedicta et concedit quodcumque jus ad dictum regem Alfonsum devolutum per obitum dicti Henrici de Villena, et propter eius notoriam rebellionem. 18 augusti 1436.

Reg. 2.763, ff. 119v-120v.

1.453.

17. In Itinerum 1 locumtenentiae principis Ferdinandi, fol. [*en blanc*], est donatio facta per dictum principem Ferdinandum et Elysabetham, eius uxorem, reges Castellae, de villa de Gandia et castro de Bayren Andreae de Cabrera, maiordomo regis, et Beatrici de Bovadilla, coniugibus, 15 iulii 1475, facta prius luitione per eos seu alterum ex eis nomine procuratorum dictae reginae, cum instrumento procurationis recepto dicto die.

Reg. 3.519, ff. 34v-36.

1.454.

18. Et confirmatio dictae donationis facta per dictos Ferdinandum et Elysabetham, iam reges Aragonum, 13 maii 1479, et procuratio facta dictis Andreae et Beatrici ad facien-

dum dictam luitionem a civitate Valentiae sub dicto calendario, est in Itinerum 7 regis Ferdinandi 2, fol. 40 et 51.

Reg. 3.639, ff. 40v-45 i 50v-52.

1.455.

19. In officio magistri rationalis, in computo 5 Gabrielis Sanchez, thesaurarii generalis regis Ferdinandi 2, fol. 82, sunt in recepta 120.000 s. ex illis 63.121 timbris 3 s. 9 denariis, quorum pretio dictus rex, instrumento recepto per Ludovicum Gonçalez, secretarium regium, 3 decembris 1485, vendidit perpetuo Petro Ludovico Galcerando de Borja ducatum et villam Gandiae et castrum de Bayren. Ex quo pretio dictus de Borja solvit Andree de Cabrera et Beatrici de Bovadilla, marchionibus de Moya, 2.000 doubles de or, et civitati Valentiae 31.000 timbres, ratione luitionis dicti ducatus, villae et castri impignorum per regem Joannem 2 civitati Valentiae et dictis marchionibus 21.121 timbros 3 s. 9 denarios in quibus comprahenduntur dictae 2.000 doubles ratione venditionis, quam dicti marchiones fecerunt regi Ferdinando de certo jure quod habebant super dicto ducatu, villa et castro. Et ibi est recuperatum instrumentum dictae venditionis factum dicto don Pedro Ludovico Galcerando de Borja.

Falta.

1.456.

20. In Diversorum 11 regis Ferdinandi 2, fol. 193, est provisio cum qua dictus rex mandat thesaurario generali, Ludovico Sanchez, quod solvat realiter et de facto, in pecunia numerata, illustri domnae Mariae Enriquez, ducissae de Gandia, 40.000 ducatos auri, in auro et iusti ponderis, in partem solutionis illorum 80.000 ducatorum auri, quae recipere debebat ratione pretii ducatus Gandiae et aliarum terrarum per dictam ducissam, nomine et pro parte filii sui, venditarum dicto regi, et cetera. Qua provisio est sub data 26 decembris 1507.

Reg. 3.555, f. 193v.

GUADACEQUIES ¹⁴⁶

1.457.

1. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 22, est venditio facta per dictum regem Bernardo Ferrarii, militi, de alcarea de Guadacequies, pretio 24.000 s. 15 junii 1353.

Reg. 993, ff. 22-24.

1.458.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1353, 54, fol. 58, die 18 julii 1353, rex facit mentionem quod Raymundus de Rivosicco vendiderat illi alcaream de Guardacequies in termino Xativae, et quod rex illam vendiderat Bernardo Ferrarii, militi.

Reg. 896, f. 57v.

1.459.

3. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1378, 79, fol. 46, est donatio facta Francisco Martini de Morera ad eius vitam de tertio decimo et morabatino in dicto loco, sic quod postea ad regem et eius successores revertatur. 25 novembris 1378.

Reg. 933, f. 46v.

GALLINERA ||¹⁴⁶

1.460.

1. Vide sub Pop, fol. 227, num. 2.

V. ref. núm. 2.217.

1.461.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] A 14 de las calendas de diciembre de 1293, D. Jaime 2º estableció el Valle de Gallinera y el de Evo a los hermanos Pedro, Juan y Bartolomé de Podio e igualmente la alcaidía del castillo de Gallinera. Registro 260, f. 268[-269, de la foliación moderna], y reg. 261, f. 225.

1.462.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] A 14 de las calendas de junio de 1290, el Sr. D. Alfonso 2º dio poderes a Bernardo de Bellvís para cobrar del almirante Roger de Loria el precio de la venta del castillo de Gallinera con sus términos y pertinencias; de Berenguer de Vilaragut, el del castillo de Alaguar; y de Bernardo de Sarriá, el del lugar de Confrides, con sus términos y pertinencias que S. M. les había vendido. Registro 73, f. 84.

1.463.

2. In registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1322, 23, fol. 14, est donatio facta per regem Jacobum 2 infanti Petro, comiti Ripacurciae, de castris de Gallinera et valle de Ebo, de Pop et de Crivillent, in feudum honoratum, et de castro de Pego et villa et valle eiusdem, et vallibus de Alaguar, et de Exalone, in francum allodium, cum vinculo quod, si dictus infans vel eius descendentes legitimi masculi decederent absque filiis masculis, superviventibus mulieribus, praedicta castra de Pego et villa et valles de Alaguar et Exalone teneant in feudum, et quodocumque decedant, ipse aut sui, non relicta prole legitima, praedicta ad regem revertantur. 11 calendas junii 1322, prout ibi latius est videndum.

Reg. 222, ff. 14-15v.

1.464.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] También se hallará esta donación al f. 30 del Feudorum 1 et 2 forma minoris Jacobi I et II, que es el Varia I de Jayme 2º.

Reg. 287, ff. 30v-31v.

1.465.

[1322, setembre 6]

3. Et ibidem, fol. 21, quia nonnulla ex dictis castris possidebant aliquae personae ad violarium, scilicet, castrum de Pop Vitalis de Vilanova, et valles de Alaguar et Exalone, Bernardus de Sarriano dat interim dicto infanti recompensam, prout ibi latius est videndum.

Reg. 222, ff. 21-22.

1.466.

4. Et in dicto registro, fol. 94, pagina 2, 4 nonas maii 1322, constat quod dictus de Sarriano possidebat ad vitam valles de Alaguar et Xalone.

Reg. 222, ff. 94v-95.

1.467.

5. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1323, 24, fol. 122, dicto Jacobus rex recuperavit a dicto infante castrum de Crivillent, et dedit illi in cambium, in francum allodium castrum, et villam de Denia et locum de Xabea, cum villis et locis dicto castro de Denia pertinentibus et in eius termino constitutis, et castrum et vallem de Uxo. Retinet tamen rex quod, si dictus infans seu filii, nepotes, aut alii descendentes ab ipso legitimi masculi decesserint, non relicta prole legitima masculina, praedicta ad regem revertantur. 8 idus novembris 1323.

Reg. 224, ff. 122-12v.

1.468.

6. In registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1324, 25, fol. 219, est licentia per dictum regem data dicto infanti ad vendenda quae habebat ex regiis donationibus vel alias in regno Valentiae, non obstantibus substitutionibus et conditionibus positis in dictis donationibus, 7 calendas septembris 1323, excepto tamen castro et valle de Uxone et villa de Gandia, et castro et villa de Denia, in quibus remaneant dictae substitutiones et conditiones, hoc addito quod in rebus quas vendiderit quae teneantur in feudum regium remaneat semper jus allodiale et dominium directum regium, et dicta licentia est occasione pecuniae necessariae dicto infanti ad acquisitionem comitatus Ampuriarum et baiuliae Montissoni.

Reg. 227, f. 219v.

1.469.

7. In dicto registro, fol. 269, rex approbat cambium quod fecerat dictus infans cum Hugueto de Cardona, cui dederat castrum, villa et vallem de Pego, et castra et valles de Alaguar et de Exalone pro certis juribus, quae habebat in comitatu Ampuriarum, et vicecomitatu de Basso. 6 idus decembris 1325. De quo vide latius sub Pego, fol. 217.

Reg. 227, ff. 268v-270; i v. ref. núm. 2.113.

8. Et in dicto registro, fol. 270, facta mentione quod infans Petrus, filius dicti regis, iuxta pacta inita inter ipsum et Huguetum de Cardona, filium vicecomitis Cardonae, seu tutores suos ratione comitatus Impuriarum et vicecomitatus de Basso et aliorum bonorum Malgaulini, quondam, comitis Impuriarum, quae dictus Huguetus tanquam haeres dicti Malgaulini vel alias concesserat dicto infanti, tenebatur dictus infans dare dicto Hugueto inter alia castra et valles de Alaguar et de Exalone, quae Bernardus de Sarriano et sui ex concessione ipsius regis tenebant de vita ipsius Bernardi, et postea per quatuor annos sequentes; et quod ipse infans in compensationem dictarum vallium, quas dare tenebatur dicto Hugueto, tenebatur dare dicto Bernardo et suis, dum viveret et post quatuor annos sequentes post ipsius mortem, castrum et vallem de Gallinera et vallem de Ebo cum omni jurisdictione, et castrum de Bayren et villam de Gandia, et castrum et locum de Denia cum hominibus et feminis et fructibus, retenta sibi et suis jurisdictione omnimoda, quam ibi habebat. Quos reditus et proventus castrorum de Bayren et locorum de Gandia et Denia et omnia emolumenta jurisdictionis idem Bernardus reciperet ut est dictum; et quod, si dicti redditus non attingerent valorem reddituum castrorum et vallium de Alaguar et de Exalone, tenebatur dictus infans facere complementum dicto Bernardo anno quolibet de illis 35.000 s., quos recipiebat in loco et villa de Elchio, de quibus etiam debebat assignare eidem Bernardo 3.000 s. annuos pro servitiis per ipsum dicto infanti impensis; et quod, si dictum castrum de Pop, post obitum Vitalis de Vilanova, revertebatur ad ipsum infantem, illud tenebatur dare cum omni jurisdictione dicto Bernardo, ut inde sua manu reciperet omnes fructus et redditus loco reddituum de Elchio, quod si ad id non sufficerent debebat complementum recipere super reditibus de Elchio vel super dictis 35.000 s.; et quod pro omnibus praedictis tenebatur dictus infans obligare vallem de Uxo, cum absoluta esse ab obligatione Raymundi de Ampuriis, et omnia etiam alia bona sua generaliter. Ideo dictus rex laudat et approbat praedicta, salvo tamen et retento quod castrum de Bayren et villa de Gandia, et castrum et locus de Denia, et castrum de Gallinera cum valle de Ebo, quae dictus infans erat daturus, ut supra, in compensationem vallium de Alaguar et de Exalone dicto Bernardo de Sarriano, post eius obitum et deinde ad quatuor annos, remaneant ex tunc et revertantur sub ea conditione et vinculo sub quibus ipse rex ea concesserat ipsi infanti, videlicet, quod si ipse infans aut filius vel filii aut nepotes ipsius seu alii descendentes ab ipso masculini sexus decederent, non relicta prole legitima vel absque filiis masculis legitimis, omnia praedicta loca, exceptis castris de Gallinera cum valle de *[en blanc]*¹⁵⁴ et de Pop, quae proli femineae poterat relinquere, ad ipsum regem seu eius haerodem, qui pro tempore esset rex Aragonum et Valentiae, devolvantur, ut in ipsa donatione latius continetur. Et salvo etiam ipsi regi et suis quod, si ipse infans pro ipsis castris de Gallinera et valle de Ebo et de Pop, quae in feudum honoratum iuxta Usaticos Barcinonae dederat ei dictus rex, teneatur facere homagium et tradere potestatem ipsi regi et suis, donec dictus Bernardus de Sarriano super hoc homagium praestitisset ipsi regi, et sub eius virtute se obligasset ad praedicta, et cetera. Quod fuit actum Barcinonae, 6 idus decembris 1325.

Reg. 227, ff. 270-271.

¶ ¹⁵⁴ Nota marginal: «Non potest recte legi in registro, sed videtur quod debebat dicere: valle de Ebo».

1.471.

9. Et vide ibi consecutive aliud instrumentum in quo, facta mentione de praedictis et aliis ibi contentis et videndis, absolvit dictus infans dictum regem, patrem suum, eumque liberat a quadam conditione et pacto super dote tradenda filiabus, casu quo comitatus Ripacurciae ad regiam Coronam devolveretur in defectu filiorum masculorum, et cetera. 6 idus decembris 1325.

Reg. 227, ff. 271-272.

1.472.

10. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Xexonam, in sacco O, est cartha, facta 5 calendas aprilis 1327, procurationis factae per Bernardum de Sarriano ad praestandum homagium regi pro castris de Gallinera et de Ebo, quae pro rege tenebat in feudum ex permutatione quam fecit cum infante Petro, comite Ripacurciae.

Pergs. de Jaume II, núm. 4.343.

1.473.

11. In registro intitulo Diversorum regum Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 304, est homagium praestitum regi Jacobo 2 per procuratorem Bernardi de Sarriano pro castris de Gallinera et de Ebo. 10 calendas julii 1327.

Reg. 25, f. 304v.

1.474.

12. De Gallinera et de Ebo, vide sub Murla, fol. 186, num. 17.

V. ref. núm. 1.856.

1.475.

13. In armario Gerundae, in sacco N, est cartha qua infans Petrus, filius regis Jacobi 2, comes Ripacurciae et Impuriarum, constituit procuratorem Gaufridum de Treballs ad praestandum nomine ipsius infantis regi Petro 3, nepoti suo, sacramentum fidelitatis ratione sui novi domini et homagium et alia quae ipse comes facere teneretur dicto regi pro feudis quae pro ipso rege tenebat tam in Cathalonia et in regno Valentiae quam etiam in dicto comitatu Ripacurciae, et ad petendum et recipiendum investituram de dictis feudis, et cetera. 13 calendas junii 1336.

Pergs. de Pere III, núm. 33.

1.476.

14. In Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 232, est homagium praestitum per Gaufridum de Treball, procuratorem infantis Petri, pro comitatu Ripacurtiae, quod tenet in feudum honoratum regis et pro castris et feudis quae habebat in Catalonia et in regno Valentiae pro dicto rege. 17 calendas julii 1336.

Reg. 557, f. 232 (f. 177 de la foliació moderna).

1.477.

15. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 43 et 44, est quoddam memoriale de variis feudis regis in regno Valentiae, et ibi inter alias est nota sub his verbis: Castrum de Gallinera et de Ebo tenentur in feudum pro domino rege et fuit praestitum homagium.

Reg. 287, f. 44v (f. 195v de la foliació moderna).

1.478.

16. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, extra saccos, sunt diversae carthae simul ligatae et in dorso superioris legitur scriptum literis antiquis hac ratione: Haec instrumenta homagiorum feudorum Valentiae sunt claudenda per Mattheum Adriani. Et ibi inter alias est charta homagii praestiti per Pontium Guillielmi de Vilafranca pro feudo castri et villae de Gallinera. 18 calendas julii 1346.

Pergs. de Pere III, núm. 1.194.

1.479.

17. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta diversis feudatariis Valentiae de praestando homagio pro suis feudis. Et ibi inter alia est mandatum directum tenenti castrum de Gallinera. 22 februarii 1393.

Reg. 2.009, f. 10v.

1.480.

18. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 21 et 22.

V. refs. núms. 282 i 283.

1.481.

19. Et de castro et valle de Gallinera, vide sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

1.482.

20. Et vide etiam sub Gandia, fol. 144, num. 9. Et vide an faciant pro dicto castro et valle quae de hereditate et bonis ducis Gandiae notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 1.445, i 1.432 a 1.456.

GAVARDA ||^{147v}

1.483.

1. Vide sub Alcocer, fol. 25, num. 2, 3, 4.

V. refs. núms. 335 a 337.

GAYANES ||¹⁴⁸

1.484.

1. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1 fol. 11 sunt varia mandata facta diversis feudatariis regni Valentiae de praestando homagio pro suis feudis, 22 februarii 1393, et ibi inter alia est mandatum directum possidenti castrum de Gayanes.

Reg. 2.009, f. 11.

1.485.

2. Vide sub Navarres, fol. 148, num. 6, 7, 8 et 14 et 15.

V. refs. núms. 1.939 a 1.941, 1.947 i 1.948.

LA GARROFERA ||¹⁴⁸

1.486.

1. De alcarea seu loco de La Garrofera, alias dels Frares, vide sub Benifayro, fol. 66, num. 1, 2 et 3. Et est etiam titulus de loco seu alcarea dels Frares in litera F, fol. 139.

V. refs. núms. 722 a 724, i 1.425.

GUICENA ||^{148v}

1.487.

1. In registro regis Jacobi 1, de annis 1271, 72, 73, fol. 77, est confirmatio facta per dictum regem de venditione facta per Geraldam, uxorem Guillielmi Buey (aut Buxii), quondam, et alios Bernardo de Figols de turre et villa de Guicena, et haereditamento de Maçalaveça, quae quondam fuerunt Garciae Urticii de Açagra et domnae Elfae, eius uxoris, quondam, in quibus dictus rex condemnauerat sententialiter dictum Garciam Urtiz ratione mortis Guillielmi Buey (aut Buxii), quondam, ita quod ut praedicta vendita habebat dictus Bernardus de Figols. Et rex fecit ei fidanciam in dicta venditione et promittit eam facere tenere. 5 idus decembris 1272.

Reg. 21, f. 77.

GUARDAMAR ||^{148v}

1.488.

1. Vide sub Eilg, fol. 125, a num. 1 usque ad 4. Et idem notatur etiam sub Oriola, fol. 202 a num. 1 usque ad 3.

V. refs. núms. 1.283 a 1.286, i 1.965 a 1.967.

1.489.

2. Et vide etiam sub Oriola, fol. 202, a num. 3 usque ad 8. Et ibi num. 8 nominatur castrum de Guardamar, alias Almodovar. Et de Almodovar est titulus in litera A, fol. 20.

V. refs. núms. 1.967 a 1.973.

GODALEST aut GUADALEST ¶¹⁴⁹

1.490.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *A 15 de las calendas de enero de 1292, el Sr. D. Jaime 2 hizo donación a D. Bernardo de Sarriá del lugar o patio de Alchozayba, en la villa y castillo de Godalest, con sus casas, dos torres y demás edificios, etc. Se halla al f. 165 del registro núm. 260.*

1.491.

1. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, est cartha scissa donationis in feudum factae per regem Jacobum Bernardo de Sarria de castro de Godalest. Calendas septembris 1293.

Pergs. de Jaume II, núm. 282.

1.492.

2. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco O, est cartha facta 13 calendas decembris 1294, cum qua Bernardus de Sarriano consentit quod rex Jacobus, post obitum dicti Bernardi, recuperet castrum de Godalest, cum ravallo et alcareis, sibi per dictum regem datum calendas septembris 1293.¹⁵⁵ Et quod tali in casu haeredibus ipsius restituant 50.000 s., quos ipse dedit pro dicta donatione.

Pergs. de Jaume II, núm. 433.

1.493.

3. Vide sub Bunyol, fol. 51, a num. 1 usque ad 5 et num. 11.

V. refs. núms. 563 a 569 i 575.

1.494.

4. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1305, 1306, fol. 241, est donatio per dictum regem facta in feudum sine servitio Bernardo de Sarriano ad eius vitam de castro de Godalest. Pridie idus junii 1304.

Reg. 203, f. 241v.

1.495.

5. Et dicta donatio facta dicto Bernardo in feudum ad eius vitam de castro de Godalest ex causa concordiae ibi expressae est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1303, 1304, fol. 227.

Reg. 202, ff. 227v-228.

¶¹⁵⁵ Nota en el marge d'una altra mà posterior: «Esta donación se halla al fol. 238v del registro núm. 260».

1.496.

6. Rex Jacobus 2 fecit conventionem cum Bernardo de Sarriano quod, in satisfactionem eorum in quibus dictus Bernardus teneretur regi ex administratione officiorum aut alias, rex haberet in perpetuum ius pertinens dicto Bernardo ratione venditionis, quam illi rex fecerat, pretio 150.000 s., de quibus solum fuerunt soluti 120.000 s. de castris de Alagar et de Exalone, et jus dicto Bernardo pertinens in castro de Godalest, dato per dictum regem ipsi, sic quod post eius obitum illud possit recuperare, solutis eius haeredibus 50.000 s., in quibus rex non teneatur, non compraesens tamen in hoc loco de Alcoçayba, in termino de Godalest, quem locum dictus Bernardus ex aliis titulis possidebat, et jus pertinens dicto Bernardo de Sarriano ratione operum quae fecit in castris vallis de Ayora, quam tenebat ad vitam ex concessione dicti regis, et violarii per dictum regem de dicta valle concessi uni haeredi dicti Bernardi, sic quod post obitum dicti Bernardi dictum castrum de Godalest et vallis de Ayora ad regem revertantur. Et similiter castra de Alaguar et de Exalone, finito violario per quod ex concessione Guilliellmae de Montecateno tenebat dictus Bernardus dicta castra. 4 idus maii 1306. In registro Gratiarum dicti regis Jacobi 2, de annis 1305, 1306, fol. 237.

Reg. 203, ff. 235v-240.

1.497.

7. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 7, 8, 9.

V. refs. núms. 267 a 269.

1.498.

8. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco O, est minuta in quadam papyro scripta relaxationis et restitutionis per dictum Bernardum factae dicto regi de castris de Godalest et de Alagar et de Exalo, et de valle de Ayora. Et vide aliud instrumentum remissionis factae regi Jacobo de violario vallis de Ayora concessio dicto Bernardo et uni haeredi notatum sub Ayora, fol. 21, num. 4. Et est dicta remissio facta per Vitalem de Sarriano, 9 calendas [*en blanc*]¹⁵⁶ 1313.

Pergs. de Jaume II, núms. 3.117 i 3.127, respectivament; i v. ref. núm. 264.

1.499.

9. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco O, est cartha qua rex Petrus committit alcaydiam castelli de Godalest Umberto de Clariana. Pridie nonas junii 1336.

Pergs. de Pere III, núm. 61.

1.500.

10. Vide incorporaciones de Godalest et eius alqueriis et locis notatas sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et a num. 13 ad 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

¶¹⁵⁶ Trencat en el document: del mes de setembre o novembre.

1.501.

11. Vide sub Oriola, fol. 202, num. 7.

V. ref. núm. 1.971.

1.502.

12. In officio magistri rationalis, in computo 7 Bernardi Olzinelles, thesaurarii generalis, de prima administratione, de parte anni 1343, fol. 6, sunt in recepta 6.000 l., pro quibus, cum instrumento facto 8 idus maii 1343, dictus rex vendidit Nicolao de Iamvila, comiti de Terranova, et Margaritae, eius uxori, in francum allodium, castrum et villam de Guadalest et eius alcareas et pertinentias, mansos, terminos, honores et possessiones, et cetera, et cum mero et mixto imperio, et omni jurisdictione, cum instrumento gratiae duodecim annorum. Et ibi in margine est recuperatum dictum instrumentum gratiae.

M.R., llib. 321, f. 6.

1.503.

13. Et dicta venditio est in Venditionum dicti regis Petri 3, de annis 1342, 43, 44, fol. 131.

Reg. 990, ff. 131v-133v.

1.504.

14. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 44, est venditio facta per dictum regem de castro et loco de Godalest, cum jurisdictione et terminis, Gilaberto de Centelles, 18 julii 1353, pro 6.000 l.

Reg. 993, ff. 44-47.

1.505.

[1353, setembre 7]

15. Et in eodem registro, fol. 47, est instrumentum gratiae de dicta venditione.

Reg. 993, ff. 47-48v.

1.506.

16. Et idem instrumentum gratiae est in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K.

Pergs. de Pere III, núm. 1.800.

1.507.

17. Et in officio magistri rationalis, in computo 11, secundae administrationis Bernardii Olzinelles, thesaurarii, de parte anni 1352, fol. 12, sunt certae quantitates in partem 6.000 l. pro quibus fuit facta dicta venditio.

M.R., llib. 335, f. 12.

1.508.

18. In officio magistri rationalis, in computo 8 Berengarii de Relat, thesaurarii reginae Elionoris, uxoris regis Petri 3, de parte anni 1353, fol. 31, constat quod Guadalest fuerat assignatum per regem pro camera dictae reginae.

M.R., llib. 463, f. perdut.

1.509.

19. In officio magistri rationalis, in computo 9 dicti Berengarii de Relat, thesaurarii, fol. 7, fit mentio quod dictus rex Petrus vendiderat castrum de Godalest de consensu dictae reginae, cui erat assignatum pro camera Gilaberto de Centelles, cum instrumento gratiae, in anno 1353.

Perdut.

1.510.

20. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 72, est venditio in perpetuum facta per regem Gilaberto de Scintillis de Albufaria Valentiae et eius iuribus, pretio 120.000 s., 6 octobris 1356. Et dictos 120.000 s. retinuit dictus Gilabertus pro pretio castri de Guadalest, quod erat per regem ipsi venditum, et per ipsum fuerat regi restitutum. Quae venditio de dicta Albufaria fuit cum instrumento gratiae, quod est in eodem registro, fol. 79.

Reg. 993, ff. 72-76v i 79-80v.

1.511.

[1356, octubre 2]

21. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 78, dictus rex mandat Berengario de Pau et Berengario de Codinats ut vendant castrum de Guadalest infanti Petro, comiti Ripacurtiae, pretio sex mille librarum, quas convertant in solutionem pretii de Calp et Altea, prout notatur latius sub Calp, fol. 86, num. 17.

Reg. 993, ff. 77v-78v; i v. ref. núm. 934.

1.512.

[1356, octubre 19]

22. Et in eodem registro, fol. 78, est litera regia directa Berengario de Pau et Berengario de Codinats quod redimant a Bernardo de Scintillis castrum de Godalest et illud vendant dicto infanti, prout notatur etiam latius sub Calp, fol. 86, num. 18.

Reg. 993, ff. 78v-79; i v. ref. núm. 935.

1.513.

23. In Redemptionum 2 regis Martini, de anno 1397 usque 1405, fol. 187, facta insertio-ne capituli per Curiam Valentiae oblata ipsi regi, cum quo offerunt ipsi inter alias 10.000 florenos pro redimendo regio patrimonio, mandat rex quod dicti 10.000 floreni cum

10.000 s. barcinonensibus ex illis 80.000 florenis, quos rex deputaverat ad redemptionem regii patrimonii converterentur in redemptionem castrum, loci et vallis de Guadalest, quam Alfonsus, dux Gandiae, tenebat impignoratum velut bona patris sui pro 120.000 s., et erat regiae Coronae incorporata. Et pro maiori securitate dictae luitionis, rex dat dictum jus luendi castrum, locum et vallem praedictam deputatis et juratis Valentiae, ut fiat dicta redemptio. 25 februarii 1404.

Reg. 2.296, ff. 187v-188.

1.514.

24. Et ibidem, fol. 189, facta insertione cuiusdam provisionis datae 30 iunii [*en blanc*] cum qua rex Martinus mandat quod, durante vita Alfonsi, ducis Gandiae, eius avunculi, non fiat luitio de dicto castro, loco et valle venditis per Berengarium de Pau et Berengario de Codinachs, procuratores regis Petri, 19 decembris 1356, infanti Petro, praedecessori dicti ducis, pretio 6.000 l.; et facta etiam mentione de incorporatione regiae Coronae facta de dictis castro, loco et valle, et aliis regni Valentiae, 18 calendas octobris 1336, ac etiam de supradicta provisione quod fieret de praedictis redemptio, committit rex huius quaestionis decisionem, quae vertebatur inter procuratorem regium et dictum ducem Joanni Carbonell, in legibus licenciato. 11 iulii 1404.

Reg. 2.296, f. 189v.

1.515.

25. In Redemptionum 3 regis Martini, de anno 1402 usque 1410, fol. 52, facta insertione cuiusdam literae datae 25 aprilis 1405, cum qua rex committit Dominico Masconi causam appellationis positae per procuratores ducis Gandiae a sententia lata per Joannem Carbonell, qua pronuntiavit dictum ducem debere facere revenditionem de castro et valle de Guadalest et de quibusdam aliis Guilielmo Ferrarii, procuratori per regem facto ad redimendum regium patrimonium, mandat dicto Dominico Masconi ut dictam causam expediat. Die 15 iunii 1405.

Reg. 2.297, f. 53v.

1.516.

26. Et vide aliam provisionem qua mandatur idem in dicto registro, fol. 54. 10 novembris 1405.

Reg. 2.297, f. 54.

1.517.

27. Et dictus Dominicus Masconi protulit sententiam condemnando dictum ducem. Et ipse secundo appellavit, ut refert in dicto registro, fol. 58. 24 aprilis 1406.

Reg. 2.297, f. 58v.

1.518.

28. In Sententiarum regis Martini, de anno 1403 usque 1407, fol. 168, est sententia in qua, facta mentione de venditione facta per regem Petrum, die 19 decembris 1356, in-

fanti Petro de castro, villa et valle de Guadalest, cum instrumento gratiae, pretio 6.000 l., et de redemptione dictorum facienda, providet et declarat rex Martinus quod dux Gandiae, Alfonsus, filius et haeres dicti infantis Petri, in luitione praedictorum non teneatur facere revenditionem regi, imo penes se retinere loca infrascripta, quae non erant comprehensa in dicta venditione, scilicet, la Alçocayba, infra clausuram murorum de Guadalest, sine jurisdictione, et vineas, census et directum dominium vinearum d'en Sarria, in partita de les Almoxaraques, sine jurisdictione, et fortalitium de Aguilar, et alcareas de Benicecli, excepto uno vico, et iis quae sunt de realenco, et alcaream de Ondara, exceptis duobus haereditamentis, et alcareas de Ondarella, Benimantell, Beniarda, Benimuça et Beniatim, et duas domos in alcareas de Piles. Et quod ante praedictam venditionem de castro et valle de Guadalest factam infanti Petro, ipse et Bernardus de Sarriano, a quo titulum habebat, possidebant iam praedicta, prout ibi latius est videndum. 22 decembris 1406.

Reg. 2.277, ff. 168v-171.

1.519.

29. Et instrumentum dictae declarationis factae per regem Martinum, die 22 decembris 1406, est etiam in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K.

Pergs. de Martí I, núm. 363.

1.520.

30. In Redemptionum 3 regis Martini, de anno 1402 usque 1410, fol. 66, rex facit mentionem quod in regia audientia erat lata sententia cum qua adiudicabantur Alfonso, duci Gandiae, certae alqueriae et res intra vallem de Guadalest, virtute nonnullorum titulorum. 25 octobris 1407.

Reg. 2.297, f. 66.

1.521.

31. Vide sub Alcoy, fol. 5, num. 25 et 26.

V. refs. núms. 98 i 99.

1.522.

32. Vide sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

1.523.

33. In Pecuniae 1 regis Alfonsi 4, de anno 1416 usque 19, fol. 122, constat quod dicta vallis tenebatur in pignus per ducem Gandiae. 22 martii 1418.

Aquest registre manca des de, al menys, el segle XVIII.

1.524.

34. In Gratiarum 11 regis Alfonsi 4, de anno 1426 usque 29, fol. 161, facta relatione quod in sententia arbitrari lata inter Joannem, fratrem dicti regis, regem Navarrae, ex una, et Hugonem de Cardonam, ex altera, dictus rex Navarrae fuerat condemnatus ad ponendum intra manus dicti Hugonis vallem de Godalest et castrum de Confrides, cum jurisdictionibus et redditibus et jure luendi, illam partem dictae vallis quam tunc alio titulo possidebat dictus Hugo hypothecatam donec eidem Hugoni ad cognitionem arbitrorum fuissent data alia loca in dicto regno Valentiae aequivalentia castris de Calaten et de Çanamuy¹⁵⁷ in regno Aragonum, dictus rex Alfonsus confirmat dicto Hugoni dictam intra manus missionem necnon dationem in solutum faciendam per arbitros de dictis locis in regno Valentiae, quae olim tenebantur per duces Gandiae in locum et satisfactionem locorum de Calasan et Sanahuy. 16 augusti 1419.

Reg. 2.595, f. 161v.

1.525.

35. In officio magistri rationalis, fol. 1 computi 6 Ludovici Sanchez, thesaurarii generalis, sunt in recepta 200 ducatis pro quorum pretio rex Ferdinandus secundus, die 6 januarii 1510, vendidit Sanchio de Cardona jus luendi castrum et locum de Guadalest. Et ibi est recuperata copia dicti privilegii.

Falta.

GODELLA ||¹⁵¹

1.526.

1. Vide sub Rocafort, fol. 247, num. 2 et 3.

V. refs. núms. 2.351 i 2.352.

1.527.

2. Vide sub Burjaçot, fol. 68, num. 2 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 743 a 750.

LO GENOVES ||¹⁵¹

1.528.

1. In Itinerum 28 regis Alfonsi 4, de annis 1441, 42, 43, fol. 27 (aut 77), est venditio facta Raymundo de Ripoll, alias Sans, cum gratia redimendi de omni imperio, alto et baxo, mero et mixto, et omnimoda jurisdictione, cum tertio decimi et monetatico sive morabatino, quae habebat rex in loco del Genoves et in eius termino et territorio, sito in reg-

¶ ¹⁵⁷ Confusió per Calassanç i Azanuy.

no Valentiae, sub generalibus terminis civitatis Xativae, pretio 200 ducatorum de camera.
Die 14 septembris 1441.

Reg. 2.775, ff. 77-79.

GILUELLA ||^{151v}

1.529.

1. Vide Chiluelia, in litera C, fol. 111.

V. refs. núm. 1.217.

GILET ||^{151v}

1.530.

1. Vide Chilet, in litera C, fol. 93.

V. refs. núms. 995 i 996.

GEST, GESTALGAR, et alia incipientia per GE aut GI ||^{151v}

1.531.

1. Vide Chest, et Chestalgar, fol. 104 et 98, in litera C. Et vide etiam in eadem litera C alia loca incipientia per Ge et Gi, scripta per Che et Chi.

V. refs. núms. 1.065 a 1.067, i 1.135 a 1.136.

LA GATA ||¹⁵²

1.532.

1. Vide sub Mililla, fol. 180, num. 1, 2, 3.

V. refs. núms. 1.788 a 1.790.

GORGA ||¹⁵²

1.533.

1. De loco et valle de Gorga, vide sub Alcoy, fol. 5, num. 8 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 81 a 112.

GALLUR ||¹⁵²

1.534.

1. Vide sub Onda, fol. 208, num. 1, 2.

V. refs. núms. 2.041 i 2.043.

1.535.

2. Et sub Culla, [fol.] 89, num. 3.

V. ref. núm. 948.

1.536.

[*Al marge:*] Adverte an locus de Gallur sit in regno Aragonum aut in regno Valentiae, an vero sit locus de Gallur de regno Aragonum, et alter etiam locus de Gallur [*interlineat:* in regno Valentiae, et etiam titulus de Gallur in libro regii] Patrimonii Aragoniae, fol. 146, et ibi notantur etiam ea quae sub Gallur in hoc libro num. 1 et 2.

GARIUS ||^{152v}

1.537.

1. Vide sub Calp, fol. 86, num. 12. Et sub Denia, fol. 119, num. 6. Et quia ibi constat dictum locum de Garius esse in comitatu Deniae, vide an faciant etiam pro eo quae de dicto comitatu notantur ibi generaliter per totum titulum.

V. refs. núms. 929, 1.248, i 1.240 a 1.255.

GETANA ||^{152v}

1.538.

1. Vide Jatana, in litera I, fol. 158.

V. ref. núm. 1.562.

Castrum et villa de GARGIO ||^{152v}

1.539.

1. Vide sub Chulella, fol. 84, num. 2.

V. ref. núm. 885.

I

IBI ¶¹⁵⁷

1.540.

1. In registro de gratiis regis Alfonsi 2, de annis 1285, 86, fol. 76, est donatio per dictum regem facta Petro de Monteacuto de castro de Ibi, retenta potestate et monetatico et mero imperio, cum pacto quod teneatur dare regi potestatem dicti castri irato et pacato, quandocunque rex voluerit. 3 idus maii 1286.

Reg. 64, f. 76.

1.541.

2. Et in Gratiarum¹⁵⁸ regis Jacobi 2, de annis 1298, 99, fol. 69, est confirmatio facta per dictum regem de dicta donatione. Nonas julii 1298.

Reg. 265, ff. 69-70.

1.542.

3. Vide sub Liria, fol. 161, num. 4. Et adverte an ibi debeat dicere Tibi,¹⁵⁹ ut videtur constare sub Castalla, fol. 94, num. 20, 21 et 22.

V. refs. núms. 1.570, i 1.021 a 1.023.

1.543.

4. In registro regis Alfonsi 3 Gratiarum, de annis 1332, 33, 34, fol. [*en blanc*], est firma regia, posita 12 calendas maii 1324, in permutatione facta inter Beatricem de Luria et Tiresiam Eximeni et Gombaldum de Tramaceto, de castro et loco de Ola, in Aragonia, quod erat dictae Beatricis, pro castro et loco de Ibi, in regno Valentiae, quod dicta Tiresia Eximeni tenebat in feudum regium, et rex in eo habebat potestatem et merum imperium.

Reg. 487, f. 282v.

1.544.

5. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, extra saccos, sunt diversae carthas simul ligatae. Et in dorso superioris legitur scriptum literis antiquis hac ratione: Haec instrumenta homagiorum feudorum Valentiae sunt claudenda per Matheum Adriani. Et ibi est charta homagii praestiti per Petrum de Xerica regi Petro pro castro de Ibi. 21 augusti 1355.

Pergs. de Pere III, núm. 1.966.

¶¹⁵⁸ Ratllat i sobrescrit d'una altra mà posterior: «Solucionum».

¶¹⁵⁹ Sembla referir-se a Tibi, com figura en l'índex antic dels pergamins, segons la ref. núm. 1.570.

1.545.

6. Vide sub Quesa, fol. 238, num. 1 et 2. Et idem est etiam sub Navarres, fol. 179, num. 4 et 5.

V. refs. núms. 1.937 i 1.938, i 2.273 i 2.274..

1.546.

7. Et sub Cocentayna, fol. 80, num. 12.

V. ref. núm. 844.

1.547.

8. Et sub Planes, fol. 214, num. 6 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.086 a 2.099.

1.548.

9. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69 et 70, sunt varia mandata facta per regem diversis feudatariis regni Valentiae de praestando homagio pro suis feudis. Et ibi inter alia est mandatum factum Bernardo Domenec pro loco de Ibi et pro loco de Torre de Maçanes. 7 martii 1403.

Reg. 2.316, f. 70.

1.549.

10. Vide sub Quesa, fol. 196, num. 13.

V. ref. núm. 1.946.

IFACH ||^{157v}

1.550.

1. Vide sub Calp, fol. 86, num. 9, 10, 13, 14, et 15, et 19.

V. refs. núms. 926, 927, 930 a 932 i 936.

1.551.

2. Et sub Alcoy, fol. 5, num. 8. Et quia locus de Ifac erat comitissae de Terranova, vide quae de bonis dictae comitissae vocatae Margarita de Luria notantur ibi per totum titulum.

V. ref. núm. 81.

1.552.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 89 del registro 265, se halla la licencia concedida en agosto de 1298 a Roger de Loria para poblar el lugar de Ifach, construyendo torres para su defensa, poseyéndolo con los mismos pactos y condiciones con que tenía la villa de Calp, a cuyo término pertenecía.

1.553.

3. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1359, 60, fol. 144, rex concedit Alfonso, comiti Ripacurtiae et Deniae, quod possit distringere et diruere castrum loci de Ifac, quem pro rege tenebat in feudum. 13 novembris 1359.

Reg. 903, f. 144v.

1.554.

4. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1369, fol. 130, est presentatio per regem facta in uno ex quatuor beneficiis de patronatu regio institutis per Margaritam de Lauria in ecclesia de Ifach. 26 junii 1369.

Reg. 917, f. 131.

1.555.

5. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 16, 17, 21 et 22.

V. refs. núms. 277, 278, 282 i 283.

1.556.

6. Et vide etiam sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

JUMILLA ||^{157v}

1.557.

1. Vide Chumilla, in litera C, fol. 111.

V. refs. núms. 1.213 a 1.261.

JOVA, JULELLA et alia incipientia per JO aut JU ||¹⁵⁸

1.558.

1. Vide supra, in litera C, Chova et Chulella, fol. 112 et 84, et vide etiam scripta per Cho et Chu alia loca incipientia per Jo aut Ju.

V. refs. núms. 884 a 887, i 1.225.

LA JANA ||¹⁵⁸

1.559.

1. Vide sub S. Mateu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

SANTA ILLA ||¹⁵⁸

1.560.

1. Vide infra, in litera S, Sancta Illa, fol. 262.

V. refs. núms. 2.479 i 2.480.

IRI, alias TORRRE DE LES MAÇANES ||¹⁵⁸

1.561.

1. Vide Torre de les Maçanes, in litera T, fol. 276.

V. refs. núms. 2.564 a 2.571.

JATANA aut JATAVA ||^{158v}

1.562.

1. Vide sub Bunyol, fol. 51, num. 1 et sequentibus per totum titulum, quia dictus locus est de baronia de Bunyol. Et ibi nominatur variis modis, scilicet Jatana et Jatava, et Acava et Ayatana.

V. refs. núms. 563 a 587.

H

HUAEGIL¹⁶⁰ ||¹⁵⁹

1.563.

Donación de esta y otras alquerías con molinos y hornos a Nuño Sánchez en los idus de julio 1238, registro 2 Jayme Primero, f. 28.

Reg. 6, f. 28.

¶¹⁶⁰ Tot el títol afegit d'una altra mà posterior.

L

LLIRIA ^{¶161}

1.564.

1. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco Z, est cartha cum qua infans Ferdinandus promittit regi Jacobo, nepoti suo, quod si decedat sine liberis, succedat rex in villa de Liria, quam sibi dederat. 8 calendas februarii Era 1277.

Pergs. de Jaume I, núm. 785.

1.565.

[*Al marge:*]Vide sub Alzira, fol. 1, num. 4, 5 et 6.

V. refs. núms. 18 a 20.

1.566.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] A 10 de las calendas de mayo de 1278, el Sr. D. Pedro dio poderes al baile de Liria para establecer a censo huertos, casas, patios, tiendas y todo lo demás que hubiere en dicha villa y su término. Registro 40, f. 98.

1.567.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] A 16 de las calendas [de septiembre] del 1293, el rey D. Jaime 2 hizo donación de la villa de Liria a Dª María Fernández. Registro 260, f. 235v.

1.568.

2. In eodem armario [de negotiis generalibus regni Valentiae] et sacco [Z] est cartha venditionis factae per regem Jacobum Yolanti de Grecia de redditibus de Liria. 7 idus augusti^{¶161} 1314.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.285

1.569.

3. Et ibidem est cartha de gratia facta de dicta venditione. 16 calendas septembris eiusdem anni.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.258.

1.570.

4. Et in eodem armario et sacco, est cartha facta 10 calendas augusti 1317 in qua, facta mentione quod cambium factum inter regem Jacobum et Bernardum de Crudillis de honore de Crudillis, Petrascisa et aliis, cum Castalla et Penaguila, fuit recissum, et ratio-

¶¹⁶¹ En el document: «novembris».

ne dictae recissionis dedit dictus Bernardus regi praedicto castrum de Ibi et turrim de Torrosella et alcareas de Sarganella, de Benilloba, et locum de Benifallim in terminis de Castalla, et Penaguila. Quae omnia dictus rex postea vendidit Yolanti de Grecia, 10 calendas augusti 1317, pretio 188.500 s., in diversis venditionibus. Quod pretium dicta Yolans solvit hoc modo, quod revendidit et restituit dicto regi redditus de Liria sibi per dictum regem venditos, pretio 1.590.613 s. 10, et rex illi restituit quantitatem quam excedit dictum pretium ultra pretium dictae venditionis. Et sic rex confitetur quod de dicto pretio est solutus. Et adverte an supra ubi ait Ibi, debeat dicere Tibi, ut videtur constare sub Castalla, fol. 94, num. 20, 21 et 22.

*Pergamí no localitzat.*¹⁶²

1.571.

5. Vide sub Eilg, fol. 125, a num. 9 usque ad 19.

V. refs. núms. 1.291 a 1.301.

1.572.

6. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1336, fol. 214, est confirmatio per dictum regem, facta 18 calendas septembris 1336, de incorporatione facta per regem Alfonsum de villa de Liria et eius terminis. Pridie calendas octobris 1288.

Reg. 859, ff. 214v-215.

1.573.

7. Vide alias incorporationes notatas sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad num. 8, et a num. 13 usque ad 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

1.574.

8. Et in Gratiarum regis Petri 3, de anno 1339, fol. 23, est confirmatio dictae incorporationis facta per regem Petrum 3 cum prohibitione alienandi in filios. 3 nonas maii 1339. [9] Et vide in eodem registro provisionem sequentem post dictam incorporationem.

Reg. 866, ff. 23-24v i ss.

1.575.

10. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1340, 41, fol. 19, est venditio per dictum regem facta infanti Raymundo Berengarii, comiti de Prades, pridie nonas octobris 1340, de villa de Liria, pretio 11.500 s. (aut 11.500 l.).¹⁶³

Reg. 870, ff. 19v-20v.

¶¹⁶² Signatura antiga: Arm. 21 (València), sac Z, núm. 388.

¶¹⁶³ En el document: són lliures.

1.576.

11. Et in eodem registro, fol. 21, est instrumentum gratiae de dicta venditione ad viginti annos.

Reg. 870, f. 21v.

1.577.

12. Et vide ibidem in tribus foliis sequentibus alias provisiones super eodem. Et vide sub Eilg, fol. 125, a num. 11 usque ad 14.

Reg. 870, ff. 21v-23v; v. refs. núms. 1.293 a 1.296.

1.578.

13. Et dictum instrumentum gratiae est in armario pro negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco X.

Pergamí no localitzat.¹⁶⁴

1.579.

14. Vide sub Madrona, fol. 176, num. 4.

V. ref. núm. 1.726.

1.580.

15. Et sub Cullera, fol. 91, num. 7.

V. ref. núm. 973.

1.581.

16.¹⁶⁵ In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1355, 56, fol. 37, est confirmatio per dictum regem, facta 30 octobris 1355, de incorporationibus regiae Coronae factis de dictae villa de Liria, notatis iam numeris praecedentibus.

Reg. 898, ff. 36-37v.

1.582.

17.¹⁶⁶ In Curiae 10 regis Petri 3, de annis 1347, 48, 49, fol. 101, vide provisionem super recuperando per regem ab infante Raymundo Berengarii castro et villa de Liria. 4 idus septembris 1348.

Reg. 1.062, ff. 68v-70 de la foliació moderna.

1.583.

18.¹⁶⁷ In Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3, de anno 1353 usque 59, fol. 143, est procuratio facta per regem Petrum tertium Berengario de Codinacs ad faciendam luitio-

¶¹⁶⁴ Signatura antiga: Arm. 21 (València), sac X, núm. 446. ¶¹⁶⁵ Assentament marcat en el marge amb una

C. ¶¹⁶⁶ Assentament marcat en el marge amb una A. ¶¹⁶⁷ Assentament marcat en el marge amb una B.

nem de castro et villa de Liria ab infante Raymundo Berengarii, et villam de Cullera a Nicolao Iamvila, comite de Terranova, venditis cum instrumento gratiae, quae procuratio est 9 maii 1351.

Reg. 556, f. 143 (f. 93 de la foliació moderna).

1.584.

19. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1372, fol. 186, est reparatio facta per regem Petrum 3, die 11 augusti 1372, privilegiorum ibi insertorum regis Alfonsi, pridie calendas octobris 1289, et regis Petri 3, die 3 nonas maii 1339 et 30 octobris 1355. Quae videtur esse ea quae notantur iam supra.

Reg. 922, ff. 187-190.

1.585.

19.¹⁶⁸ Vide sub Alcoy, fol. 5, a num. 12 usque ad 16.

V. refs. núms. 85 a 89.

1.586.

20. In registro intitulo Diversorum Montisalbi, de anno 1386 usque 1396, fol. 66, est approbatio capitulorum venditionis factae civitati Valentiae per infantem Martinum de villis et locis de Liria, Exerica, Pina, Barraques, Alcoy, Barxell, Xirillen, Seta, Travadell, cum instrumento gratiae 25 novembris 1391. Et dicta capitulatio est recepta per Bartholomeum Villalba, scribam aulae Valentiae. 17 augusti 1391.

Reg. 2.026, ff. 66v-71.

1.587.

21. Et in eodem registro, fol. 76, est approbatio facta per regem Joannem 1, die 15 januarii 1392, venditionis factae per dictum infantem Martinum juris marchionatus de Camarasa et Liria, Vallis de Uxo, Serra de Eslida, Seta et Penaguila, seu juris luendi ea et gratia laudimiorum.

Reg. 2.026, ff. 76v-78.

1.588.

22. In armario Montisalbi, extra saccos, est cartha procurationis factae per infantem Martinum, 30 januarii 1392, ad tradendam possessionem infantissae Mariae, eius uxori, de marchionatu de Camarassa et villis de Liria, Serra de Eslida, Valle de Uxone, Valle de Seta et villa de Penaguila in regno Valentia.

Pergs. de Joan I, núm. 323.

¶ ¹⁶⁸ Repetit en l'original.

1.589.

23. In Redemptionum 3 regis Martini, de anno 1402 usque 1410, fol. 12, est decretum regium positum 2 iulii 1403 in traslato cuiusdam instrumenti revenditionis factae per universitatem civitatis Valentiae dicto regi et reginae, eius consorti, et regi Martino Siciliae de censualibus ibi expressis, tamen remanentibus in posse dictae civitatis, villis, locis et castris sequentibus pro pretio 10.200 s., scilicet, castrum et villa de Liria, castrum et villa de Xerica, loca de Pina et de les Barraques, qui alias nominatur S. Pere de Bellmunt, villam de Altura et locum de les Alcubles, et castrum et villam de Penaguila, cum eorum jurisdictione, quae una cum dictis censualibus per dictos reges fuerant vendita dictae civitati.

Reg. 2.297, f. 12v.

1.590.

24. Et in dicto registro, fol. 12, in certa capitulatione qua fuit actum quod, pro luendis dictis censualibus et redimendis dictis villis et locis a civitate Valentiae, universitates civitatis Sugurbii et villarum de Liria et Xerica, et locorum de Pina, et les Barraques, Benaguazir, la Pobla de Benaguazir, Paterna, Vall de Uxo, Castro, la Serra de Esllida, et la Vall de Almonazir obtulerant super dictis universitatibus onerare censualia, et rex illis consignat redditus dictarum villarum et locorum, ut supra redimendorum a civitate Valentiae, quos recipiat Berengarius Marti, receptor, et solvat pensiones dictorum censualium per dictas universitates oneratorum, et residuum tradat reginae. Dicitus rex et regina praedicta confirmant et promittunt. 30 iunii 1403.

Reg. 2.297, ff. 12v-17.

1.591.

25. In eodem registro, fol. 37, die 11 iulii 1404, rex, acceptans venditionem factam 2 iunii 1403 per syndicum civitatis Valentiae dicto regi de redditibus villarum, locorum et castrorum de Xerica, Liria, Pina, Barraques, Altura et les Alcubles, et de certis censualibus, facit rex procuratricem reginam Mariam, eius uxorem, ad recuperandum a dicta civitate dictas villas, castra et loca, cum omni jurisdictione, et confitendum se recepisse praedicta, et alia omnia per procuratores regioes dictae civitati (*sic*) vendita instrumento recepto per Bartholomeum Villalba 3 januarii 1392. Et ad confitendum dictae civitati quod ipsa debet recuperare a dicto rege 10.227 florenos auri, pro quibus dicta civitas oneravit Alfonso, duci Gandiae, 7.500 s. annuales ad opus regis. Et ad, promittendum quod ad dictos 10.227 florenos et eorum pensiones solvet rex, et quod pro eisdem dicta civitas retinere possit, sicut titulo venditionis tenebat, villam et castrum de Penaguila titulo pignoris et quoddam jocale sive fermell.

Reg. 2.297, ff. 37-39.

1.592.

26. In Gratiarum 13 regis Martini, de annis 1404, 1405, fol. 29, est incorporatio regiae Coronae cum prohibitione infeudandi de villa de Liria et eius alcareis, pertinentiis et ju-

risdictione, ad suplicationem brachii regalis, 11 julii 1404, facta mentione quod cum esset regiae Coronae incorporata ex variis privilegiis et signanter regis Petri tertii, 18 calendas octobris 1336, tamen praeteritis temporibus contra dicta privilegia fuerat alienata a regia Corona.

Reg. 2.201, ff. 29v-31v.

1.593.

27. Vide sub Sogorb, fol. 255, num. 15.

V. ref. núm. 2.395.

1.594.

28. In Gratiarum 17 regis Martini, de anno [*en blanc*], fol. 38, facta insertione de capitulatione mentionata supra num. 24, facta die 9 maii 1403, rex Martinus, usufructuarius bonorum reginae Mariae, dictam capitulationem confirmat 24 februarii 1407.

Reg. 2.205, ff. 38v-42v; i v. ref. núm. 1.590.

1.595.

29. In Gratiarum 18 regis Martini, de annis 1408, 409, 410, fol. 54, facta mentione quod universitas villae de Lliria emerat locum vocatum la Moreria de Lliria, situm in suburbio dictae villae, cum mero et mixto imperio et omni jurisdictione, et tertia parte decimi et morabatino, et quod dictam jurisdictionem, tertiam partem decimi et morabatinum emerant ad opus regis, ideo rex, acceptans dictam venditionem, adiungit dictam jurisdictionem, tertium decimi et morabatinum, jurisdictioni, tertio decimi et jurisdictioni dictae villae de Lliria, et quod caetera contenta in dicta venditione sint dictae universitatis. Et quod dictus locus et omnia contenta in dicta venditione uniantur et incorporentur dictae villae, et quod homines dictae universitatis solum solvant 3.000 s. pro peyta et 400 s. pro coena. 21 aprilis 1408.

Reg. 2.206, f. 54-56v.

1.596.

30. In Venditionum 2 regis Martini, de annis 1409, 1410, fol. 29, est capitulatio facta 10 maii 1409 inter regem et universitates villarum de Lliria, et Xerica, el locorum de Pina, et de S. Petro de Bellmunt, alias dicti de les Barraques, qua fuit actum in manus dictarum universitatum, remanerent redditus dictarum villarum et locorum quousque esset facta luitio de 5.000 s. censualibus, quos onerabant ad opus regis.

Reg. 2.225, ff. 29v-32v.

1.597.

31. Et in eodem registro, fol. 41, facta mentione quod dictae universitates ad opus regis oneraverant censualia ibi expressa, rex promittit ratione illorum servare indemnes dictas universitates et in manus earum mittit redditus dictarum villarum et locorum, et 1.000 s. de peita loci del Toro, et 1.260 s. 2 de peita loci de Cabdiel, et peita locorum de Pina,

et de les Barraques, quos jurati dicatorum locorum dare tenebantur praetextu luitionis per deputatos totius terrae patrimonialis regni Valentiae, quam antequam dictus rex adipisceretur regiam dignitatem possidebat ratione proferimenti illi facti in villa Lliria. Est dictum instrumentum 27 maii 1409.

Reg. 2.225, ff. 41-44.

1.598.

32. Et in eodem registro, fol. 44, est capitulatio facta per regem cum universitatibus earundem villarum et locorum, 27 maii 1409, cum qua, ratione onerationis fiendae per dictas universitates de aliis 5.000 s. censualibus, promittit rex mittere in manus earum et clavarii per ipsas eligendi redditus dictarum villarum et locorum.

Reg. 2.225, ff. 44v-46v.

1.599.

33. In Gratiarum 3 regis Alfonsi 4, de anno 1416 usque 19, fol. 42, est donatio facta per dictum regem 10 januarii 1417 Didaco Gomezii de Sandoval de villa de Lliria. Sed ibi in margine est notatum quod non habuit effectum, imo fuit Curiae restituta et lacerata, quia per actum generalis curiae Valentiae revocata.

Reg. 2.587, ff. 42v-43v.

LUCHENT ^{||163}

1.600.

1. In registro regis Petri 2, de annis 1276, 77, 78, fol. 66, est donatio per haereditatem propriam et liberam facta per dictum Joanni de Proxita de castro, villis et alcareis omnibus de Luchent, retentis sibi iis quae pertinent ad merum et regale imperium. 11 calendas martii 1277.

Reg. 40, f. 66v.

1.601.

2. Vide multa quae notantur sub Almenara, fol. 15, num. 5, et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 192 a 204.

1.602.

3. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69 et 70, sunt varia mandata facta diversis feudataris Valentiae de praestando homagio pro suis feudis, data 7 martii 1403. Et ibi inter alia est mandatum factum Olfo de Proxita pro castro de Luxen.

Reg. 2.316, f. 69v.

1.603.

4. In officio magistri rationalis, fol. 6, computi 5 Garciae de Lloris, thesaurarii regis Alfonsi, a 1 julii 1329 usque ad ultimum decembris sequentis, sunt in recepta 15.000 s. ratione diffinitionis factae per regem 18 calendas septembris 1329 de petitione fisci contra Joannem et Thomam de Proxita, haeredem Thomae de Proxita, quia in castris, villis et alqueriis de Palma, Luxen et Almenara usi fuerant mero imperio, et creaverant notarios, et non fecerant homagium pro dictis castris et villis, tentis in feudum, et occupaverant etiam la Mola, y lo castell de Borro ab son terme.

Perdut.

LUDIANT ||¹⁶³

1.604.

1. Vide sub Arenos, fol. 10, num. 5.

V. ref. núm. 123.

LLOMBO ||^{163v}

1.605.

1. Vide sub Margalida, fol. 179, num. 2.

V. ref. núm. 1.775.

1.606.

2. Vide sub Quesa, fol. 238, num. 3.

V. ref. núm. 2.275.

1.607.

3. Et sub Navarres, fol. 197, num. 4, 5 et 13.

V. refs. núms. 1.937, 1.938 i 1.946.

1.608.

4. Et sub Cocentayna, fol. 80, num. 12.

V. ref. núm. 844.

1.609.

5. Et sub Planes, fol. 214, per totum titulum.

V. refs. núms. 2.081 a 2.099.

LOCAYBA aut ALACAYBA ||^{163v}

1.610.

1. Vide Alcayba, in litera A, fol. 23.

V. refs. núms. 295 a 302.

LIBER ||^{163v}

1.611.

1. De alcarea de Liber, vide sub Corbaria, fol. 82, num. 4. Et quia ibi dicitur quod dicta alcarea est in termino de Corbera, vide an faciant etiam pro dicta alcarea alia quae de villa et baronia de Corbera notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 867, i 863 a 877.

LAURI ||¹⁶⁴

1.612.

1. Vide sub Corbera, fol. 82, num. 13. Et quia ibi dicitur locum de Lauri esse in termino baroniae de Corbera, vide an faciant pro dicto loco alia quae de dicta baronia notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 867, i 863 a 877.

1.613.

2. In registro intitulo Pecuniae 1 regis Alfonsi 4, de anno 1444 usque 51, fol. 39, facta mentione et relatione de venditione facta per dictum regem Jacobo de Romani de jurisdictione civili et criminali, et mero et mixto imperio in loco de Lauri, mandat baiulo generali Valentiae, causa cognita, ut mittat eum in possessionem. 25 junii 1444.

Reg. 2.720, ff. 39-50.

1.614.

[1440, octubre 27]

[*Afegit d'una altra mà posterior:*] *Esta venta de jurisdicción y la del lugar de Beniboquer se halla en el registro núm 2.771, al f. 130v.*

LENDENYA ||¹⁶⁴

1.615.

1. De turri et alcarea de Lendenya, vide sub Chiva, fol. 97, num. 4.

V. ref. núm. 1.061.

LLOMBAY ||^{164v}

1.616.

1. Vide sub Albalat, fol. 27, pagina 2, in fine paginae, num. secundo et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 365 a 368.

1.617.

2. In prima parte registri Itinerum 9 regis Caroli, fol. 122, est titulus marchionatus de Llombay concessus Don Francisco de Borja, filio Don Joannis de Borja, ducis Gandiae, et filiis primogenitis domus de Gandia. 7 julii 1530.

Reg. 3.917, ff. 122-123.

LIRIET ||^{164v}

1.618.

1. De alcarea de Lirieto, vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad num. 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

LORIGUIELLA aut LORIGUILLA ||¹⁶⁵

1.619.

1. De loco de Loriguiella, vide sub Chelva, fol. 109, num. 6. Et quia dictus locus est in rivo seu valle de Chelva, vide quae de dicto rivo, valle et vicecomitatu notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 1.203, i 1.198 a 1.208.

1.620.

2. Et de dicto loco vide etiam sub Oliva, fol. 204, num. 5.

V. ref. núm. 1.996.

LABAYREN ||¹⁶⁵

1.621.

[*Al marge:*] Est etiam titulus de castro de Bayren in litera B, fol. 60.

V. refs. núms. 652 a 656.

1.622.

1. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco Z, est cartha donationis factae per regem Jacobum episcopo Vicensi de alcareis de Labayren et Conilariae, in regno Valentiae, in termino Muriveteris. Pridie calendas novembris 1241.

Pergs. de Jaume I, núm. 856.

1.623.

2. Vide sub Segart, fol. 266, num. 1.

V. ref. núm. 2.511.

LENXE ||^{165v}

1.624.

1. Vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3, 4.

V. refs. núms. 2.440 i 2.441.

LAURET ||^{165v}

1.625.

1. Vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3, 4.

V. refs. núms. 2.440 i 2.441.

LADEA¹⁶⁹ ||^{165v}

1.626.

1. Vide sub Quart, f. 238v.

V. refs. núms. 2.282 i 2.283.

LA NOCIA ||^{165v}

1.627.

1. Vide infra, in litera N, fol. 196.

V. ref. núm. 1.931.

¶¹⁶⁹ Tot el títol d'una altra mà posterior.

LA RAB ||^{165v}

1.628.

1. De loco seu alcarea de Larab, in valle de Segó, vide sub Benifayro, fol. 66, num. 1, 2 et 3.

V. refs. núms. 722 a 724.

LAURO ||¹⁶⁶

1.629.

1. De rahallo seu loco vocato Lauro, in termino de Rugat, vide sub Rugat, fol. 243, num. 1.

V. ref. núm. 2.297.

M

MORELLA ||¹⁶⁹

1.630.

1. In armario Valentiae, a rivo de Ulledecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M,¹⁷⁰ est cartha facta 5 idus maii, Era 1273, cum qua rex Jacobus dedit villam de Morella Don Blasco de Alago ad vitam, retento castro.

Pergs. de Jaume I, núm. 643.

1.631.

2. In eisdem armario et sacco, est cartha concessionis factae per regem Jacobum Bernardo Figuerola de molendino in termino de Morella, prope viam qua itur ad Vespa, sub censu sex caficiorum tritici. 7 idus maii anno 1250.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.192.

1.632.

3. Vide sub Oriola, fol. 202, num. 7.

V. ref. núm. 1.971

¶ ¹⁷⁰ Entre línies, d'una altra mà posterior: «nº 4».

1.633.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 2v del registro 80, se halla una Real orden para que el baile de Morella observase la concesión hecha por S.M. a Poncio de Penes del derecho de fatiga en la primera venta del molino de la Riba. 3 nonas julio 1289.

1.634.

4.¹⁷¹ In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1363, 64, 65, 66, fol. 183, est donatio in feudum honoratum facta per regem infanti Martino de villa de Morella, cum suis aldeis, cum titulo comitis Morella, cum vinculo perpetuo in favorem regiae Coronae, deficientibus masculis descendentibus legitimis dicti infantis. 22 septembris anno 1366.

Reg. 910, ff. 183-185v.

1.635.

5.¹⁷² Vide incorporationes villae de Morella et aldearum eius notatas sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et a num. 13 usque ad 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

1.636.

6. In officio magistri rationalis, fol. 5, computi 5 Petri Blan, dispensarii infantis Joannis, filii primogeniti regis Petri 3, sunt in recepta 2.766 s., 8 a Francisco de Torrente, commissario dicti infantis, cum eius litera data 4 januarii 1369 ad recipiendum coenas absentiae debitas dicto infanti in regno Valentiae. Quam quantitatem solvit dictus commissarius dicto dispensario de peccuniis quas receperat de dictis coenis absentiae a locis sequentibus, quam dare tenebantur dicto infanti calendas januarii 1370, scilicet, a villa de Morella, 333 s. 4; a villa de S. Matheu, 233 s. 4; a commendatore de Vilafames, 133 s. 4; ab hominibus de Onda, 133 s. 4. Et ab eisdem hominibus de Onda pro coena regia, 400 s. Et a Villa regali pro coena dicti infantis, 166 s. 8; et a villa Castilionis de Borriana, 133 s. 4. Et a villa de Borriana, 233 s. 4. Et a domo templi de Borriana, 66 s. 8. Et a baiulo de Borriana, 300 s. Et a commendatore domus de Calatrava, 100 s. Et a commendatore templi Valentiae, 166 s. 8. Et a commendatore domus de Ucles Valentiae, 100 s. Et a loco de Enguera, 66 s. 8. Et dictae coenae absentiae debita dicto infanti sunt diversae ab iis quae debebantur etiam regi, ut potest constare ex eo quod, ut supra continetur, ab hominibus de Onda fuerant recepti pro coena dicti infantis 133 s. 4, et pro coena regia 400 s.

M.R., llib. 582, f. 5v.¹⁷³

1.637.

7. Et omnes coenae absentiae supradictae sunt etiam in recepta in eodem officio magistri rationalis, fol. 5, computi 6 dicti Petri¹⁷⁴ Blan, dispensarii infantis Joannis, filii primogeniti regis Petri 3, debita calendas januarii 1371. Et fol. 9 computi 7 dicti dispensarii sunt

¶ ¹⁷¹ Assentament marcat en el marge amb una B.

¶ ¹⁷³ Fet malbé. La meitat inferior del llibre s'ha perdut.

¶ ¹⁷² Assentament marcat en el marge amb una A.

¶ ¹⁷⁴ Sic, per Perpinyà.

etiam in recepta dictae coenae pro anno 1372. Et fol. 6 computi 10 eiusdem dispensarii sunt etiam in recepta dictae coenae pro anno 1364. Et videtur quod coena primogeniti erat tertia pars coenae regiae, quia coena regia de S. Matheu sunt 700 s., et coena primogeniti 233 s. 4. Et sic ex aliis idem apparet.

Compte 6: M.R., llib. 583, f. 5. Compte 7: M.R., llib. 584, f. 9. Compte 10: M.R., llib. 588, f. 6.

1.638.

8. In officio magistri rationalis, in computo 4 Hugueti de Cardona, dispensarii infantissae Mathae, uxoris infantis Joannis, regii primogeniti, a 1 januarii usque ad ultimum julii 1376, fol. 11, est recepta coenarum absentiae debitarum dictae infantissae ab hominibus designatis supra num. 6, exceptis coenis de Castello et de Calatrava, et Templi Valentiae, et de Vilareal, et de Ucles. Et ibi quoque 133 s. 4 dicuntur recepti ab hominibus de Vilafarnes et non a commendatore, ut supra dicitur. Et in computo 2 dicti dispensarii de anno 1375, fol. 10, sunt in recepta 1.164 s. de coenis absentiae regni Valentiae debitis dictae infantissae.

M.R., llib. 615, f. 11v.

1.639.

9. Villa de Morella vendidit 10.000 s. censuales Bertrando de Pinos ad opus regis Petri 3, pretio 150.000 s. Et res (*sic*) misit eis in manus totidem redditus de peita quam recipiebat super dicta villa, ut apparet in computo Petri Dezvalls de pecuniis regiarum alienationum recondito in officio magistri rationalis, fol. 30. 2 julii 1381, instrumento recepto per Matheum de Monço.

Perdut.

1.640.

10. In Itinerum 32 regis Alfonsi 4, de anno 1442 usque 49, fol. 183, est regia declaratio revocatoria et declaratoria privilegiorum olim concessorum singulis aldeis villae Morellae et provisionum regiarum super eis factarum, qua post longas altercationes, tractatus et discussiones in regio Consilio factas, declaratur non licere hominibus dictarum aldearum simul convenire et congregationes facere, licet ipsis singulis aldeis concessae fuerint licentiae se congregandi et syndicos constituendi, revocatis omnibus abusibus. 21 novembris anno 1443.

Reg. 2.778, ff. 183v-186.

1.641.

11. Vide sub Valentia, fol. 287, num. 62. Et vide etiam quod notatur ibi num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

1.642.

1. In quodam memoriali registorum recondito in Regio (*sic*), signato num. [*en blanc*], fol. [*en blanc*] dicti memorialis, continetur quod in registro regis Jacobi 1 signato cum hoc signo [*signe*], incipienti 4 nonas maii 1273, est stabilimentum factum Bernardo de Ponte et suis de medietate quam rex recipiebat in illo molendino sito in termino Muriveteris, in cequia prope villam Muriveteris, ita quod pro dicta medietate dent ipse et sui annuatim pro census 20 fanecas bladi, medietatem frumenti et medietatem hordei. Datum Valentiae, sexto idus julii anno 1273.

Reg. 19, f. 34.

1.643.

[*Al marge:*] De quibusdam haereditatibus in termino Muriveteris, vide sub Segart, fol. 266, num. 1.

V.ref. núm. 2.511.

1.644.

2. In registro regis Jacobi 1 et regis Petri 2, de annis 1276 et 7, fol. 26 (*sic*), est mandatum per regem Petrum factum 2 nonas novembris 1277 quod emparetur alqueria de Canyet et alia quae in termino de Morvedre tenebant in feudum regium Petrus Nuniz et Ferrandus Yvanyez ob defectum servitii debiti.

Reg. 22, f. 76.

1.645.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Al f. 86v del registro 82 se halla un Real mandato para que se diese posesión a Diego Lope de Haro de los réditos de Murviedro que S.M. le había concedido. 7 idus diciembre 1290.*

1.646.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Al f. 73 del registro 83 la Real confirmación de los establecimientos a censo de tierras hiermas en el término de Murviedro. Idus agosto de 1290.*

1.647.

3. Vide sub Oriola, fol. 202, num. 7.

V.ref. núm. 1.971.

1.648.

4. Vide incorporaciones sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et a num. 13 ad 20.

V.refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

1.649.

[Al marge:] Vide sub civitatis Valentiae, fol. 294, num. 44.

V. ref. núm. 2.762.

1.650.

[1365, setembre 28]

5. In memoriali num. 9, recondito in regio Archivo, fol. 82, est nota sub his verbis: Sigillo secreti, annis 1365, 66, 67, 68 Bernardi Michaelis. Villae Muriveteris, quod sit de termino Valentia. 108.

Reg. 1.216, ff. 108v-111.

1.651.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 98v del registro 83, se halla la donación que a 16 de las calendas de enero de 1290 hizo S. M. a su repostero P. Marzén de un heredamiento en el término de Murviedro que fue de Bolafia, judío, que por haberse pasado al enemigo fue confiscado.

1.652.

[1368, juny 7]

6. Quod villa Muriveteris non solvat pro peyta nisi 10.000 s. annuos, vide in Pecuniae regis Petri 3, de annis 1367, 68, fol. 178 (aut 179).

Reg. 1.345, ff. 179v-180.

1.653.

7.¹⁷⁵ In archivo Baiuliae generalis Cathaloniae, in plica processum num. 8, est quidam processus ductus in dicta Baiulia generalis inter universitatem castris de Foix et Geraldum de Pagaria, dominum dicti castris, in quo processu inseruntur varia instrumenta, et inter alia inseritur instrumentum transactionis factae inter regem Joannem et Bernardum de Furciano, 5 decembris 1387, in quo dictus Bernardus remittit et deffinit inter alia dicto regi illos 150.000 s. barcinonenses, quos rex Petrus, cum instrumento dato 20 octobris 1377, dederat eidem Bernardo et pro eis assignaverat illi 10.000 s. barcinonenses censuales quousque dicti 150.000 s. fuissent soluti ipsi Bernardo, scilicet, 5.000 s. censuales et rendales super certis scribaniis regiis Maioricensis, et alios 5.000 s. rendales, quos Hugo de Calviley recipiebat seu recipere consueverat ex concessione regia super redditibus villae Muriveteris regni Valentiae, et interim super aerario dicti regis.

Batllia General de Catalunya, Processos, any 1553, 1 Bb.¹⁷⁶

¶ ¹⁷⁵ Assentament marcat en el marge amb una C.

tot el procés, por haver estat evocada la causa a la Reial Audiència de Catalunya.

¶ ¹⁷⁶ Manquen els documents als quals es fa referència i

1.654.

8.¹⁷⁷ In registro regis Petri 3 intitulato Diversorum anni 1344 et Gratiarum et maxime super facto Rossilionis, fol. 7, est confirmatio facta Andreae Jover et Elicendi, eius sorori, et suis de stabilimento facto per baiulum generalem Valentiae Bernardo Joverii, eorum patri, vicino Muriveteris, ad censum unius morabatini annui de furno per eum aedificando in ravallo Muriveteris infra limites ibi designatos, 5 calendas aprilis 1315. Quae confirmatio est 3 idus junii 1344.

Reg. 979, ff. 7v-8.

1.655.

9.¹⁷⁸ In libro 1 Feudorum regis Joannis 1, fol. 14, est stabilimentum molendinorum de na Pallas cum tribus molis, in suburbio de Morvedre, et ibi patium de faciendum furnum ad censum duorum pavonum Bernardo de Junqueriis. 10 martii 1387.

Reg. 2.007, ff. 14-15v.

1.656.

10. In libro 1 Feudorum regis Joannis 1, fol. 62, est stabilimentum factum per regem Joannem 1 Joanni de Plano de duobus casalibus molendinorum, quorum unum est in cequia maiori super molendinum de na Palava, et aliud in partidoriis de Gausa, ad censum duorum morabatinorum. 4 maii 1388.

Reg. 2.007, ff. 65v.

1.657.

11. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K, est cartha de gratia, facta per Nicolaum Ranardi 24 februarii 1389, de venditione sibi facta per regem, die 22 dictorum mensis et anni, de molendino dicto del Arquello, in horta Muriveteris, cuius saltus affrontatur cum itinere publico Sugurbii, pretio 2.722 s. 6.

Pergs. de Joan I, núm. 175.

1.658.

12. Et dicta venditio est in Venditionum 2 regis Joannis 1, de annis 1389, 1390, fol. 24. 22 februarii 1389.

Reg. 1.930, ff. 24-25v.

1.659.

13. In libro secundo Feudorum regis Joannis 1, fol. 14, est stabilimentum factum per regem Joannem 1 Francisco Solanis de molendino in termino de Gausa, in horta villae Muriveteris, cum duabus molis, una de cup, et alia de canal. 13 aprilis 1393.

Reg. 2.009, f. 14v.

¶¹⁷⁷ Assentament marcat en el marge amb una A.

¶¹⁷⁸ Assentament marcat en el marge amb una B.

1.660.

14. Vide venditionem jurisdictionis variorum locorum sitorum in Valle de Segó, termini Muriveteris, notatam sub Benifayro, fol. 66, num. 1, 2 et 3.

V. refs. núms. 722 a 724.

1.661.

15. Vide stabilimentum factum de molendino in termino loci de Petres, cum pacto quod domini dicti molendini non possint habere in eo famulos, qui cum animalibus vel alias bladium aliquod deferant de villa Muriveteris ad dictum molendinum, ne minuantur redditus molendinorum regalium dictae villae. Quod stabilimentum notatur sub Petres, fol. 219, num. 3, factum ultimo augusti 1394.

V. ref. núm. 2.131.

1.662.

16. De coena praesentia villae Muriveteris, vide sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 20.

V. ref. núm. 807.

1.663.

[Afegit d'una altra mà posterior:] En 6 de marzo de 1476, el señor D. Fernando, primogénito de Aragón, hizo donación a su trinchante Pedro de Perea de tres molinos en Murviedro. Registro 3.520, folio 109.

MOLINELL, in termino Deniae ||¹⁷¹

1.664.

1. Rex Alfonsus dedit Raymundo Scornae locum heremum in termino Deniae, et dictus Raymundus stabilivit ibi molendina, stagna et piscationes, et terram incultam et cultam Guilielmo Arnaldi et Bernardo de Plano, qui ea aedificavit et reparavit. Et deinde rex Jacobus, pater dicti regis Alfonsi, in revocatione generali, quam fecit de donationibus per dictum Alfonsum factis, appraehendidit dicta molendina et alia supradicta, et ratione sumptuum factorum in ipsis per dictum Bernardum de Plano et Guilielmo Arnaldi concedit ipsis dicta molendina, stagna, cequias, piscationem ad terram, ad tempus novem annorum, nonis februarii 1303. Et dictus Bernardus de Plano cessit et renuntiavit regi jura sibi spectantia in praedictis, et promisit ea regi restituere post novem annos, ut haec omnia apparent per chartam dictae caessionis et promissionis factam 3 idus februarii 1303. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H.

Pergs. de Jaume II, núm. 1.962.

1.665.

2. Et idem instrumentum est originaliter in registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1303, 1304, fol. 102.

Reg. 201, f. 102.

1.666.

3. Et dictus rex Jacobus 2, 6 idus octobris 1313, stabilivit Guilielmo de Pertusa molendinum in loco vocato Molinell, cum aqua et apparatus piscariis, vinea, marchali, terris et pertinentiis et possessionibus, ad censum 5 morabatinorum alfonsinorum. In registro dicti regis Jacobi, de anno [*en blanc*], fol. [*en blanc*].

Reg. 210, ff. 95v-96.

MONNOVER ||^{171v}

1.667.

1. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est donatio facta per regem Alfonsum Gondiçalbo Garciae per francum allodium de locis de Monnover et Chinosa, quae possidebat ad vitam, cum pacto quod, si ipse vel filius eius Gondiçalbus decederent absque filio vel filiis masculis de legitimo matrimonio, revertantur dicta loca ad dictum donatorem et suos libere. Datum Ilerde, 10 calendas julii anno 1328.

Pergs. d'Alfons III, Maltractats, núm. 15.

1.668.

2. Et dicta donatio est originaliter in registro Gratiarum regis Alfonsi 3, de anno 1328, fol. 166.

Reg. 476, ff. 143v-144v

METET ||^{171v}

1.669.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

MURTA ||^{171v}

1.670.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

1.671.

[*Afegit d'una altra mà posterior:*] 2. A 4 de los idus de febrero de 1337, el Sr. D. Pedro 3 dio comisión para valorar los lugares o alquerías de Murta, Beniabrafim y de Puçol, que había adquirido el infante D. Pedro, conde de Ribagorza y Ampurias, por donación del noble Bernardo de Sarriá. Véase el f. 209 del registro núm. 1.054.

MONTICHERVO ||¹⁷²

1.672.

1. Vide sub Rugat, fol. 243, a num. 7 usque ad 10.

V. refs. núms. 2.303 a 2.306.

1.673.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1357, 58, fol. 23, est licentia data Vitali de Vilanova quod in loco suo de Montichervo possit facere castrum quod teneat in feudum regium, et non possit alienare sine data regi fatica, et quod non possit rex illud alienare. 25 februarii anno 1358.

Reg. 900, f. 23v.

1.674.

3. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1367, 68, fol. 60, rex dedit Vitali de Vilanova alcaream vocatam de Nutrien in termino de Montichervo. 30 maii 1364.

Reg. 914, f. 60.

1.675.

4. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta diversis feudatariis regni Valentiae, data 22 februarii 1393, quod praestarent homagium pro suis feudis ipsi regi aut baiulo generali Valentiae. Et ibi inter alia est mandatum directum tenenti castrum de Montichervo.

Reg. 2.009, f. 11.

1.676.

5. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69 et 70, sunt mandata per regem facta variis feudatariis regni Valentiae ut praestarent homagia pro suis feudis, 7 martii 1403. Et ibi inter alia est mandatum directum Petro Çanoguera pro castro de Montichervo. Et aliud Joanni Natera pro castro de Montichervo.

Reg. 2.316, f. 69v.

Castrum de MONTETORNESIO, vulgo MONTORNES ||^{172v}

1.677.

1. In armario regni Valentiae, a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, est charta, facta 17 calendas augusti 1249, cum qua rex Jacobus dedit Jachesio Sancii licentiam alienandi personis religiosis castrum de Montornes, in regno Valentiae, prope Burrianam.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.165.

1.678.

2. In quodam registro regis Jacobi 1 et infantis Petri, de anno 1265 usque 67, signato cum hoc signo [*signe*], fol. 96, est laudatio et confirmatio, facta per infantem Petrum die 3 nonas martii 1268, de donatione facta per regem Jacobum 1, eius patrem, domui seu hospitali S. Vicentii Valentiae de jure et dominio suis castri de Montornes, absolvendo Petrum Eximenii, qui dictum castrum tunc tenebat, ab homagio et fide et naturalitate quibus ratione dicti castri tenebatur regi.

Reg. 17, f. 98 de la foliació moderna.

1.679.

3. Vide sub titulo domus et hospitali Sancti Vicentii Valentiae, fol. 299, a num. 26 usque ad num. 29.

V. refs. núms. 2.821 a 2.825.

1.680.

4. Vide sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 6.

V. ref. núm. 791.

1.681.

5. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 43, est quoddam memoriale de variis feudis regni Valentiae, et ibi inter alias est nota sub his verbis: Castrum de Montetornesio prope Castilionem Campi de Borriana tenetur in feudum pro domino rege, et fuit praestitum homagium.

Reg. 287, f. 44v (f. 195v de la foliació moderna).

1.682.

6. In libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 33, mandat dictus rex Joanni de Montetornesio quod tradat Justo de Miraveto, regio commissario, potestatem dicti castri quod tenet in feudum. 2 nonas martii 1347.

Reg. 1.477, f. 33v.

1.683.

7. Et idem mandatur in dicto libro, fol. 36. 7 idus septembris 1348.¹⁷⁹

Reg. 1.477, f. 36.

1.684.

8. In registro Gratiarum regis Petri 3, de annis 1375, 76, fol. 185, est declaratio super modo solvendi laudimium in alienationibus castri de Montetornesio et Populae Torne-siae et loci de Benicacim, quae tenentur in feudum. 6 maii 1376.

Reg. 928, ff. 184-185.

¶ ¹⁷⁹ En el marge, d'una altra mà posterior: «Véase fol. 101 del registro núm. 1.467».

1.685

[1379, maig 2]

9. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1377 usque 80, fol. 76, est venditio facta per regem Umberto de Barberano de directis dominiis, potestatibus, superioritatibus, servitiis et aliis juribus regi pertinentibus in castro de Montetornesio et in locis de Benicacim et Popula Tornesae, quae castra et loca dictus Umbertus pro rege tenebat in feudum, et de jurisdictione in dictis castro et locis, pretio 14.000 s.

Reg. 999, ff. 76-81.

1.686.

10. Et in dicto registro, fol. 101, est instrumentum gratiae dictae venditionis factum 20 maii 1379.

Reg. 999, ff. 99v-100v.

1.687.

11. In officio magistri rationalis, in computo 19 Petri Dezvall, thesaurarii generalis, de parte anno 1381, fol. 33, apparet quod jurisdictione castri de Montornes et locorum de Benicacim et Pobra Tornesa, in regno Valentiae, fuit vendita per regem Petrum 3 Umberto de Barberano.

M.R., llib. 375, f. 33v.

1.688.

12. In Venditionum 8 regis Joannis 1, de anno 1393 usque 96, fol. 93, est venditio facta Raymundo de Tous de jure luendi praedicta 28 martii 1395, pretio 15.155 s., de quibus erant convertendi 14.000 in dicta luitione, et est cum facultate redimendi ad opus retinendi in regia Corona.

Reg. 1.936, ff. 93-96v.

1.689.

13. In Redemptionum reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Martini, de annis 1396, 97, fol. 12, die 27 martii 1397, facta mentione quod Vicentius Cavaller et alii procuratores regii redemerant a Raymundo de Tous directum et allodiale dominium et omnem jurisdictionem castri de Montetornesio, in regno Valentiae, mandat regina dictis procuratoribus ut recuperet instrumentum venditionis factae per regem Petrum de praedictis Asberto de Barberano, a quo praedicta fuerant redempta per regem Joannem, qui rex Joannes de eisdem venditionem fecerat dicto Raymundo de Tous.

Reg. 2.353, f. 12v.

1.690.

14. In Diversorum 4 regis Martini, de anno 1400 usque 1407, fol. 54, facta mentione quod Alfonsus de Tous exposuerat quod in castro et tinentia de Montornes, possessis per

dictum Alfonsum, erant onerata per eius praedecessores diversas censualia et violaria absque licentia regia, quorum occasione vassalli dicti castri et tenentiae vexabantur in damnum non solum dicti Alfonsi sed regis, pro quo dictum castrum et tenentia tenentur in feudum, scribit rex gubernatori Valentiae ut in executionibus contra dictos vasallos fiendis sic se habeat mediante justitia quod non vexentur, sic quod depopulatio dicti castri et tenentiae sequatur feudumque regium minuat. 27 novembris 1404.

Reg. 2.213, f. 54.

1.691.

15. In Gratiarum 9 regis Alfonsi 4, de anno 1419 usque 28, fol. 25, est licentia concessa juratis et probis hominibus et concilio universitates villae Castilionis emendi tinentiam de Montornes, sitam in regno Valentiae, cum omnibus et singulis locis, populationibus, alcareis, terminis, et cum tertio decimi, et medio morabatino, et omnibus aliis juribus et jurisdictione civili et criminali, mero et mixto imperio. 20 martii 1420.

Reg. 2.593, ff. 25v-26.

1.692.

16. In Diversorum 3 reginae Mariae, locumtenentis regis Alfonsi 4, fol. 157, est impignatio facta per dictam reginam, locumtenentem generalem, 16 februarii 1422, Gilaberto de Scintillis de juribus vasallagii potestatis, directo dominio et jurisdictione civili et suprema castri de Montetornesio et locorum de Benicacim, tinentiae et Populae Tornesia, et quarumcunque turrium, domorum, fortalicionum et locorum intra terminos, territoria et pertinentias dictorum locorum et tinentiae, pro quantitate 15.150 s.

Reg. 3.119, ff. 157-158.

1.693.

17. In Diversorum 4¹⁸⁰ reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4, fol. 85, dicta regina, attento quod dederat Alfonso de Tous, qui postea fuit episcopus Vicensis, factam primae venditionis faciendae de utili dominio castri de Montetornesio et locorum de Benicacim et Populae Tornesia, et tenentiae castri praedicti in regno Valentiae, et laudimium et aliud quodvis jus ex prima dictorum venditione et quodcunque jus commissi, instrumento acto Barcinonae 25 januarii 1397, apponit decretum regium in venditione recepta per Petrum Pelliparii, notarium Barcinonae, facta per manumissores dicti episcopi Gilaberto de Scintillis de tenentia de Montetornesio et loco de Vilavella, que omnia tenentur in feudum honoratum pro domino rege Aragonum sine servitio, quod decretum apponitur, prout continetur in prima donatione et infeudatione praedictorum, et salvus directo dominio et aliis juribus et laudimiis in venditionibus postea faciendis. Et dictum decretum fuit positum die 19 februarii anno 1422.

Reg. 3.118, ff. 85-86.

¶¹⁸⁰ Ratllat i corregit d'una altra mà posterior: «3».

MASTARELL ||^{173v}

1.694.

1. Vide sub Pardines, fol. 220, num. 1.

V. ref. núm. 2.136.

1.695.

[*Al marge:*] Vide an sit idem quod Mascarell.¹⁸¹ Et de Mascarell vide infra, fol. 188.

V. refs. núms. 1.878 i 1.879.

MACALET aut MARÇALET ||^{173v}

1.696.

1. Vide sub Carlet, fol. 79, num. 2 et sequentibus.

V. ref. núm. 826 i siguientes.

MONSERRAT ||¹⁷⁴

1.697.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1349, 50, fol. 121, est donatio facta Raymundo Castellani ad eius vitam et unius haeredis et alterius haeredis dicti haeredis de mero et mixto imperio et omni jurisdictione castri seu loci de Monserrat, sic quod, post vitam dicti Raymundi et dictorum duorum haeredum, ad regem revertatur. Pridie calendas februarii 1349.

Reg. 890, f. 121v.

1.698.

2. In Gratiarum 13 regis Martini, de annis 1404, 1405, fol. 19, est donatio, facta 20 aprilis 1403, Eximino Petri de Calatajubio dum vixerit, et post eius obitum uni haeredi ipsius, de mero imperio et qualibet jurisdictione per forum regis Alfonsi regi pertinentibus in castro seu loco de Monserrato.

Reg. 2.201, ff. 19v-20.

MORERIA DE LLIRIA ||¹⁷⁴

1.699.

1. De loco vocato la Moreria de Lliria, sito in suburbio dictae villae de Lliria, vide sub titulo dictae villae de Lliria, fol. 161, num. 29.

V. refs. núms. 1.596.

¶ ¹⁸¹ És el mateix topònim.

MIRAMBELL ||^{174v}

1.700.

1. Vide sub Bonrepos, fol. 57, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 630 i 631.

MAÇALFAÇA ||^{174v}

1.701.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 71, signato sic [*signe*], fol. 47 (*sic*), est confirmatio et laudatio, die 6 nonas martii 1266 facta per dictum regem, de donatione, quam fecerant manumissores Octaviani, civis Valentiae, Berengario Dalmacii de alqueria de Maçalfaça.

Reg. 15, f. 46.

1.702.

2. In Gratiarum 16 regis Joannis 1, de anno 1393, fol. 186, est concessio, facta 20 octobris 1393 per regem, Andreae Salvador ad dicti Andreae vitam de tertio decimi in loco et terminis de Maçalfaça, in horta Valentiae, quod annuatim pro septem libris solebat arrendari.

Reg. 1.905, f. 186v.

1.703.

3. In Gratiarum 16 regis Martini, de annis 1406, 1407, fol. 54, facta mentione quod dictus Andreas Salvatoris vendiderat dictum tertium decimi Petro Torroella, qui illud vendiderat conventui Vallis Christi, 21 julii 1406, rex ipse dedit dicto monasterio dictum tertium decimi, finita et cessante vita dicti Andreae Salvatoris. 14 octobris 1406.

Reg. 2.204, ff. 54v-56.

MOXEN aut MOXENT ||¹⁷⁵

1.704.

1. In Gratiarum regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 71, fol. 258, est instrumentum cum quo dictus rex, recuperatis a domna Berengaria Alfonsi locis de Orqueta et de Torres, quos ei dederat, ut ea posset dictus rex restituere fratribus de Velez, quorum erant et pro ipsis habebant castrum de Moxen, dedit dictus rex dictae domnae Berengariae in emendam dictorum locorum castrum et villam de Moxen cum vinculis notatis late sub Tarbena, fol. 274, num. 2, quae donatio est 5 idus aprilis 1271.

Reg. 16, f. 258; i v. ref. núm. 2.537.

1.705.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 46v del registro 78, se halla un mandato Real para que de los fondos del subsidio y quistia del reino de Valencia se pagasen a Dª Láscara, infanta de Grecia, 39 sueldos reales para quitar el castillo de Moxen. Fecha 5 calendas marzo 1288.

1.706.

2. Vide alia quae notantur sub Tarbena, fol. 274, num. 5, 6 et 7.

V. refs. núms. 2.540 a 2.542.

1.707.

3. In registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1297, 98, fol. 220 est donatio facta per dictum regem Jasperto de Castronovo ad feudum de castro de Moxent, post obitum Lazcarae, infantissae graecorum, quae illud possidebat ad vitam. 5 idus martii 1298.

Reg. 196, ff. 220v-221.

1.708.

4. In Gratiarum [*interlineat*: 4] regis Jacobi 2, de annis 1299, 300, 301, fol. 308, est approbatio facta per regem Jacobum 2 de venditione facta per Yolantem, filiam Lazcarae, infantissae graecorum, nomine dictae matris suae, et per Thomam Nicola, procuratorem dictae infantissae, Gondiçalbo Garciae de castro de Muxen, tento in feudum regium, et nova concessio facta per dictum regem dicto Garciae de dicto castro cum mixto imperio in feudum honoratum ad consuetudinem Cathaloniae et Usaticos Barcinonae, hoc addito, quod casu quo per dictum Gondiçalbum et suos dictum castrum venderetur vel alienaretur, solveretur pro laudimio decima pars pretii, licet alias solvenda esset tertia pars. Et remisit ipsi coenam quam rex habebat in dicto loco et cum aliis gratis ibi expressis. 3 calendas junii 1301.

Reg. 198, ff. 307v-308.

1.709.

5. Et in armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est transumptum chartae dictae approbationis.

Pergs. de Jaume II, núm. 1.578.,

1.710.

6. Et instrumentum dictae approbationis est etiam in libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 101.

Reg. 287, f. 101v (f. 65v de la foliació moderna).

1.711.

7. Et ibidem fit mentio quod, calendis februarii 1303, fuit per dictum regem concessum dicto Gondiçalbo quod durante vita sua exerceret merum imperium in dicto castro et

post mortem eius reverteretur ad dominium regem et suos. Et quod postea rex Alfonsus, pridie nonas novembris 1330, concessit dictum merum imperium dicto Gondçalbo et suis. Et quod idem confirmavit rex Petrus, 18 calendas januarii 1337.

Reg. 287, f. 101v (f. 65v de la foliació moderna).

1.712.

8. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est cartha homagii facta pro dicto feudo per dictum Gondçalbum dicto regi, 8 calendas septembris 1328.

Pergs. d'Alfons III, núm. 234.

1.713.

[Al marge:] In libro 1 Feudorum formae minoris, f. 43, est memoriale quoddam variis feudis regni Valentiae, et ibi inter alias est nota sequens: Castrum de Moxen tenetur in feudum pro domino rege et fuit praestitum homagium.

Reg. 287, f. 43v (f. 194v de la foliació moderna).

1.714.

9. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1330, 31, fol. 106, dictus rex, pridie nonas novembris 1330, reduxit dicto Gondçalbo Garciae dictum castrum de Moxent cum suis terminis et pertinentiis ad francum allodium, et illud concessit dicto Garciae in francum allodium et illud dat ei liberum a dicto feudo.

Reg. 482, ff. 106-107.

1.715.

10. Et in eodem registro, fol. 107, dictus rex dedit dicto Gondçalbo Garciae merum imperium in loco de Moxent, eodem die.

Reg. 482, ff. 107-108.

1.716.

11. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1337, 38, fol. 93, est confirmatio per dictum regem facta de proxime dictis duobus privilegiis notatis supra num. 9 et 10. 18 calendas januarii 1337.

Reg. 862, ff. 93v-95; i v. refs. núms. 1.714 i 1.715.

1.717.

12. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, est mandatum, factum per dictum regem die 22 februarii 1393, Petro Maça de Liçana quod praestet homagium dicto regi aut baiulo generali Valentiae pro castris et locis de Moxent et de Chumilla.

Reg. 2.009, f. 11.

1.718.

13. In Gratiarum 18 regis Joannis 1, de annis 1393, 94, fol. 97, est donatio facta Petro Maça, domino de Moxent, de pedatico in dicto loco per ipsum imponendo vel in loco de la Font de la Figuera. 7 augusti 1393.

Reg. 1.907, ff. 97-98.

1.719.

14. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69, est mandatum factum Petro Maça, 7 martii 1403 de praestando homagio pro castro de Moxen.

Reg. 2.316, f. 69v.

MARINYEN ||^{175v}

1.720.

[*Afegit d'una altra mà posterior:*] *Donación a Nuño Sánchez del valle de Marignen y otras alquerías en los idus de julio 1238. Registro 2 de Jayme I, f. 28.*

Reg. 6, f. 28.

1.721.

1. Vide sub Valldigna, fol. 312, num. 1 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.941 a 2.943.

MADRONA ||¹⁷⁶

1.722.

Vide sub Vilareal, fol. 305, num. 3.

V. ref. núm. 2.856.

1.723.

1. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco de Z (*sic*), est cartha, facta 6 calendas aprilis 1335, donationis factae per regem Alfonsum infanti Petro, eius primogenito, de castris de Madrona et de Villaregali.

Pergs. d'Alfons III, núm. 856.

1.724.

2. In dicto armario et sacco est cartha, facta 6 idus maii 1335, revenditionis factae per Guillelmum Serrerani (*sic*), procuratorem Bonaventurae, uxoris Petri, domini de Xerica, cum procuracione ibi inserta, regi Alfonso de castro de Madrona et de alcareis de Duabus

aquis, de Caves et de Millars et de Villaregalis, venditis per dictum regem cum cartha de gratia dicto regi, pretio 15.000 librarum, 6 idus februarii 1332.

*Pergamí no localitzat.*¹⁸²

1.725.

3. Vide incorporationis de Madrona et eius alqueriis notatas sub Xativa, fol. 330, a num. 5 usque ad 8, et a num. 13 usque ad num. 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

1.726.

4. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco O, est cartha venditionis in qua, facta insertione provisiones factae pridie calendas aprilis 1342, cum qua rex Petrus, attento quod in Curia generalis fecerat incorporationem regiae Coronae de aliquibus locis regni Valentiae, et contra dictam incorporationem regiae Coronae de aliquibus locis regni Valentiae, et contra dictam incorporationem, postea impignoraverat Lupo de Luna castra et loca de Liria, de Ademus, Alpont, Castellhabib, Madrona, Dosaygues, Penaguila et Cullera, et jurati civitatis Valentiae se obligaverant ad solvendum dicto Lupo quod rex illi debebat, ideo dictus rex misit in manus dictae civitatis redditus praedictorum castrorum et locorum, ut de eis solvatur dictum debitum, et dedit dictae civitati licentiam, si videbitur convenire, unum vel duo ex dictis castris cum instrumento gratiae decem annorum in quibus rex sic vendita possit recuperare. Et sic dictae licentiae virtute dicti jurati cum dicta cartha vendunt Matheo Mercerii, Bernardo Joanni et Francisco Solanis dictum castrum de Madrona cum castris, fortitudinibus ac locis de Dues Aygues, Millars et Caves, pretio 150.000 s.

*Pergamí no localitzat.*¹⁸³

1.727.

5. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est cartha facta 8 calendas decembris 1344, cum qua rex Petrus confirmat venditionem, factam 4 calendas junii dicti anni per universitatem civitatis Valentiae de licentia data per dictum regem, pridie calendas aprilis 1342, castrum de Madrona et castrorum et locorum de Dues Aygues, de Millars et de Caves, in eius termino constitutorum, Matheo Mercerii, Bernardo Joannis et Francisco de Solanis, pretio 150.000 s.

*Pergamí no localitzat.*¹⁸⁴

1.728.

6. Et per instrumenta homagiorum factorum per homines dictorum locorum dicto Mercerii in dictis armario et sacco, apparet quod dicta venditio fuit cum instrumento gratiae decem annorum.

Pergs. de Pere III, Apèndix III, núm. 20.

¶¹⁸² Signatura antiga: Arm. 21 (València), sac Z, núm. 401. ¶¹⁸³ Signatura antiga: Arm. 29 (Regne de València),

sac O, núm. 81. ¶¹⁸⁴ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

1.729.

7. Vide sub Cullera, fol. 91, num. 7.

V. ref. núm. 973.

1.730.

8. In eisdem armario et sacco sunt duae carthae, altera facta per tutores haeredum dicti Bernardi Joannis 4 nonas decembris 1349, altera per tutores haeredum dicti Francisci de Solanis, 3 calendas decembris 1349, cum quibus cedunt dicto Mercerii partem sibi respective contingentem in dicta venditione.

Pergs. de Pere III, Apèndix III, núm. 28.

1.731.

9. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco X, est cartha venditionis factae regi Petro per Matheum Mercerii de castro de Madrona, quod illi pertinuerat. Quae venditio est 6 idus decembris 1349.

Pergs. de Pere III, núm. 1.504.

1.732.

10.¹⁸⁵ In armario Valentiae a rivo Xucaribus usque ad Sexonam, in sacco H, est cartha facta 3 nonas aprilis 1350, cum qua dictus Matheus Mercerii confitetur se recepisse a rege Petro 100.000 s., pro quibus 6 idus decembris 1349¹⁸⁶ vendiderat dicto regi dictum castrum de Madrona. Et modus solutionis dictae summae fuit quod ipsam retinuit dictus Mercerii ex illis 160.000 s., pro quibus dictus rex, nonis februarii 1348, dicto Mercerii vendiderat castrum et locum de Locayba, locum de Pedreguer, cum alcareis de Rafal, de Montroy, de Canyelles, de Benaxar et de Aguilar, quas Joannes Roderici de Acorella habebat in termino Deniae.

*Pergamí no localitzat.*¹⁸⁷

1.733.

11. Vide sub Alcaÿba, fol. 23, num. 2 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 296 a 302.

1.734.

12. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 1353, fol. 193, est venditio facta per dictum regem et reginam Elionoram, coniuges, Matheo Mercerii de castro de Madrona et loco de Dues Aygues et eorum terminis, exceptis locis de Millars et de Caves, quos separatos a dicto castro de Madrona vendiderat rex Raymundo Castellany. Et est dicta venditio 24 maii 1353, pretio octuaginta mille solidorum.

Reg. 992, ff. 193-196.

¶ ¹⁸⁵ En el original, els assentaments núm. 10 i 11 aparèixen invertits. ¶ ¹⁸⁶ Pergs. de Pere III, núm. 1.504.

¶ ¹⁸⁷ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

1.735.

[Al marge:]Vide sub Millars, fol. 181, a num. 2 usque ad 5 [afegit d'una altra mà posterior: y 8 y 9].

V. refs. núms. 1.792 a 1.795, 1.798 i 1.799.

1.736.

13. Et in eodem registro, fol. 196, est instrumentum gratiae quinque annorum, factum 24 maii 1353, de dicta venditione per dictum Mattheum Mercerii.

Reg. 992, fols 196v-197.

1.737.

14. Et idem instrumentum gratiae est in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K.

Pergs. de Pere III, núm. 1.772.

1.738.

15. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1362, fol. 54, est decretum regium, positum 9 aprilis 1362, in venditione facta 13 martii dicti anni per curatorem haereditatis quondam Matthei Mercerii et Ceciliam de Sentlir, usufructuariam dictae haereditatis, Arnaldo Joannis et Rogerio de Sentlir de castro de Madrona et loco de Dues Aygues, pretio 96.868 s. 6. Quod castrum et locum dictus Mattheus emerat a rege et regina cum cartha gratiae, pretio 80.000 s.

Reg. 907, f. 64v de la foliació moderna.

MASAMAGRELL ||¹⁷⁷

1.739.

1. Vide sub Valentia, fol. 287, num. 62. Et vide etiam quod notatur ibi num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

1.740.

2. Vide sub Betera, fol. 53, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 591 i 592.

1.741.

3. Et sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 20.

V. ref. núm. 807.

MASANASA ||¹⁷⁷

1.742.

1. Vide sub Betera, fol. 53, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 591 i 592.

1.743.

2. Et sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 20.

V. ref. núm. 807.

LA MOLA ||^{177v}

1.744.

1. Vide quod de Mola notatur sub Tarbena, fol. 274, num. 4. Et sub Orcheta, fol. 209, num. 1.

V. refs. núms. 2.539 i 2.061.

1.745.

[*Al marge:*] Vide an pertineat ad hunc locum quod notatur sub Luchent, fol. 163, num. 4. Et de la Mola, de qua ibi, est etiam titulus in litera M, fol. 189.

V. refs. núms. 1.603 i 1.885.

1.746.

2. Et de La Mola, vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

1.747.

3. Et sub Oriola, fol. 202, a num. 4 usque ad 7.

V. refs. núms. 1.968 a 1.971.

1.748.

4. Et sub Elda, fol. 129, num. 4, 5 et 6.

V. refs. núms. 1.335 a 1.337.

1.749.

5. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1372, fol. 118, rex, 7 junii 1372, laudat donationem ibi insertam de hoc castro factam per Hugonem de Calviley Mattheo Gornay 7 novembris 1371. Et praestatio homagii pro dicto castro facti per procuratorem Matthei de Gornay dicto regi est in instrumento dictae laudationis.

Reg. 922, ff. 118-119.

1.750.

6. Rex Petrus 3, facta mentione quod ipse dederat in feudum honoratum castrum de la Mola Hugoni de Calviley, qui illud dederat Mattheo de Gornay, cuius procuratorem dictus rex investiverat de dicto feudo, absolvit alcaydum ab homagio et mandat exequi praedicta. In libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 151 et 152. 13 septembris 1372.

Reg. 1.478, ff. 151v i 154 (ff. 143v i 144 de la foliació moderna).

1.751.

7. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha donationis factae dicto Mattheo de Gornay per Hugonem de Calviley de castro de la Mola. 11 novembris 1371.

Pergs. de Pere III, núm. 2.656.

1.752.

8. In eodem armario, extra saccos, est cartha, facta 21 junii 1377, procurationis factae per dictum Matheum de Gornay Gauterio Benedicti ad vendendum Novelda et la Mola.

Pergamí no localitzat.¹⁸⁸

1.753.

9. Et ibidem est alia cartha 23 junii 1377, cum qua dictus Mattheum Gornay, ut dictus Gauterus melius posset vendere dicta loca et cedere jura, fecit illi venditionem de ipsis. In qua cartha est inserta provisio dicti regis facta 3 junii 1377, cum qua, non obstante promissione per dictum Matheum facta reginae Elionori de non vendendo dicta loca, dictus rex concessit ei licentiam ipsa vendendi. Retinet tamen dictus rex sibi faticam in casu venditionis.

Pergs. de Pere III, núm. 2.862.

1.754.

10. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1377, 78, fol. 169, dictus rex, die 20 januarii 1378, remittit Gauterio Benedicti laudimio pro venditione castri de la Mola et loci de Novella facta dicto Gauterio per Matheum de Gornay, et pro venditione quam dictus Gauterius, ut procurator dicti Mathei, erat factururus ipsi regi de dictis castro et loco.

Reg. 931, f. 169.

1.755.

11. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha, facta 27 januarii 1378, venditionis factae per Gauterium Benedicti, procuratorem dicti Mathei de Gornay, procurationis instrumento ibi mentionato, dicto regi Petro de castris seu locis de la Mola et Noveta, pretio 20.000 florenorum. Et ibi fit mentio quod dictum

¶¹⁸⁸ Signatura antiga: Arm. 22 (València), sac de Sant Vicent Ferrer, núm. 120.

castrum de la Mola pertinuit dicto Gornay, titulo donationis sibi factae 11 novembris 1371 per Hugonem de Calviley. Et dicto Hugoni titulo donationis per dictum regem Petrum ipsi factae 12 augusti 1367. Et dictus locus de Novelda pertinuerat dicto Mattheo Gornay per donationem ipsi factam 9 junii 1361 per dictum regem Petrum.

*Pergamí no localitzat.*¹⁸⁹

1.756.

12. Et ibi in fine dictae carthae est apocha de dicto pretio.

*Pergamí no localitzat.*¹⁹⁰

1.757.

13. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha, facta 28 februarii 1378, intimationis factae vicinis de la Mola et de Novelda cuiusdam provisionis regis Petri ibi inserta datis 31 januarii 1378, cum qua, facta mentione quod castra de la Mola et Novelda, quae noviter emerat a Mattheo de Gornay, dederat Sibiliae reginae, eius consorti, retenta sibi omni jurisdictione, committit dictam jurisdictionem Berengario de Rojals.

*Pergamí no localitzat.*¹⁹¹

1.758.

14. Et in dicto armario, extra saccos, est cartha, facta 17 februarii 1378, possessionis traditae per supradictum procuratorem Matthei de Gornay Lupo de Sos, regis Petri portario, nomine ipsius regis, de dictis castris ut supra venditis dicto regi per dictum procuratorem.

*Pergamí no localitzat.*¹⁹²

1.759.

15. Castra de la Mola, et de Novella, per procuratorem Matthei de Gornay, fuerunt vendita regi Petro 3 in anno 1378, pretio 20.000 florenorum, de quo vide in officio magistri rationalis, fol. 16 computi 13 Petri Dezvall, thesaurarii dicti regis, de dicto anno 1378.

*No localitzat.*¹⁹³

1.760.

16. In officio magistri rationalis, fol. 4, computi 1 Gisperti de Campolongo, thesaurarii reginae Sibiliae, uxoris regis Petri 3, a 1 decembris 1377 usque ad ultimum decembris 1379, fit mentio quod 28 januarii 1378 dedit et assignavit dicta castra pro camera dictae reginae Sibiliae, quae emerat dictus rex a Galterio Beneyt, milite anglico.

M.R., llib. 507, f. 4.

¶¹⁸⁹ Signatura antiga: Arm. 22 (València), sac de Sant Vicent Ferrer, núm. 127. ¶¹⁹⁰ Signatura antiga: Arm. 22 (València), sac de Sant Vicent Ferrer, núm. 127.

¶¹⁹¹ Signatura antiga: Arm. 22 (València), sac de Sant Vicent Ferrer, núm. 128. ¶¹⁹² Signatura antiga: Arm. 22

(València), sac de Sant Vicent Ferrer, núm. 129. ¶¹⁹³ De l'any 1378, només es conserven alguns fulls d'eixides o *dates*, i cap d'entrades o *rebudes*, amb la tinta molt esvaïda, dels mesos de juliol a desembre, que corresponen al compte 13 de Pere Dezvalls (M.R., llib. 369).

1.761.

17. In Gratiarum 14 regis Joannis 1, de annis 1392, 93, fol. 236, est privilegium factum die 1 maii 1393, cum quo rex Joannes et Iolans regina, coniuges, dederunt Petro Maça in francum allodium, et exempta ab omni obligatione, onere, feudo et servitio, castrum de la Mola et locum de Novetla, cum jurisdictione. Quod castrum et locum dictus Petrus Maça possidebat titulo venditionis sibi factae per dictam reginam, cum instrumento gratie. 25 decembris 1392.

Reg. 1.903, ff. 236-238.

1.762.

18. In Gratiarum 17 regis Joannis 1, de annis 1393, 94, fol. 122, dictus rex, 7 augusti 1393, confirmans donationem quam fecerat Petro Maça, domino de Moxent, de castro de la Mola et loco de Novelda, declarat comprahendi in dicta donatione jurisdictionem in criminibus plagii et collerae.

Reg. 1.906, ff. 122v-123.

MATADA ||^{178v}

1.763.

1. Vide Corbera, fol. 82, num. 13.

V. ref. núm. 876.

MONCADA, in baronia de Corbera ||^{178v}

1.764.

1. Vide sub Corbera, fol. 82, num. 13.

V. ref. núm. 876.

MONCADA, in termino Valentiae ||^{178v}

1.765.

1. In armario Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco A, est cartha, facta idibus maii 1240, cum qua Petrus de Montecateno vendidit regi Jacobo turrin de Montecateno sive Moncada in regno Valentiae, pro 3.000 morabatinis.

Pergs. de Jaume I, núm. 799.

1.766.

2. Et ibidem est cartha, facta 4 calendas junii 1246, cum qua, facta mentione quod rex Jacobus fecerat permutationem et acceperat a militibus Templi locum Ruçafa et dederat

ipsis Moncada, promittit dictum locum de Moncada illis dare liberum ab omni onere, et interim 6.000 solidos annuos in Albufaria Valentiae.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.030.

1.767.

3. Vide sub Valentia, fol. 287, num. 62. Et vide etiam quod notatur ibi num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

MONTROY ||¹⁷⁹

1.768.

1. Vide sub Onda, fol. 208, a num. 4 usque ad 7.

V. refs. núms. 2.045 a 2.048.

1.769.

2. In Itinerum 17 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, fol. 180, est donatio facta per regem Alfonsum Romeo de Corbaria, magistro domus Sanctae Mariae de Montesia et Sancti Georgii, et claudio dictae religionis, tanquam commendatori loci de Montroy, illius meri imperii et omnimodae jurisdictionis criminalis et alterius cuiuscunque, quam ipse rex et eius gubernator in regno Valentiae habebat in dicto loco de Montroy. 20 junii 1436.

Reg. 2.763, ff. 180-182.

1.770.

[1436, agost 10]

3. Et exequutoriae huius donationis sunt in Itinerum 19 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, fol. 74 et 75, prout ibi latius est videndum.

Reg. 2.766, ff. 75v-76v de la foliació actual.

MONTROY, in termino Deniae ||¹⁷⁹

1.771.

1. Vide sub Alcayba, fol. 23, num. 2 et sequentibus, per totum titulum.

V. refs. núms. 296 a 302.

1.772.

2. Et sub Madrona, fol. 176, num. 11 (*sic*).

V. ref. núm. 1.732.

MONTROYO ||^{179v}

1.773.

1. In registro regis Alfonsi 4, intitulado Curiae de anno 1422 usque 25, signato cum C, fol. 12, constat quod frater Didacus Ramirez, praeceptor villae et castrum de Montroyo, ordinis Calatravae, praestitit homagium et sacramentum domino regi, promittens tenere villam et castrum praedictum pro dicto domino rege cum omnibus illis conditionibus et pactis quibus magister ordinis Calatravae tenet alias villas et castra dicti ordinis intra ditionem dominis regis et prout fuit consuetum. 3 julii 1424.

Vide an dictum castrum et villa sit in regno Valentia aut in regno Aragona. Et haec nota fuit posita etiam in libro facto de rebus Aragoniae.

Reg. 2.677, f. 12v.

MARGALIDA ||^{179v}

1.774.

1. Vide sub Polop, fol. 227, num. 2.

V. ref. núm. 2.206.

1.775.

2. In registro 3 regis Jacobi 1, de anno [*en blanc*], fol. 45, est donatio facta per dictum regem Aegidio Eximenii de castro de Margarita, prope castrum de Planes, et de Alcalaño, cum alcareis vocatis de Margarita et Lombo. Et in fine dictae donationis sic habetur: Hanc autem donationem vobis facimus in hunc modum, quod habeamus nos et nobis in. Et desunt quae sequuntur, nam haec verba sunt in fine folii 45, et sequens folium deest, nam non sequitur apte orationis contextus. [*Afegit:*] Videndum tamen est an dictum folium sit in eodem registro transpositum, ut in aliis vidimus contingisse occasione alicuius novae compaginationis aut alia causa.

Reg. 10, f. 66 bis v de la numeració actual.

1.776.

3. Vide sub Navarres, fol. 192, num. 1, 4, 5 et 13.

V. refs. núms. 1.933, 1.937, 1.938 i 1.946.

1.777.

4. Et sub Quesa, fol. 238, num. 2.

V. ref. núm. 2.274.

1.778.

5. Et sub Cocentayna, fol. 80, num. 12.

V. ref. núm. 844.

1.779.

6. Et sub Planes, fol. 214, per totum titulum.

V. refs. núms. 2.081 a 2.099.

MIRALLS¹⁹⁴ ¶¹⁸⁰

1.780.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1360, 61, fol. 83 (*sic*), rex dedit Elionori uxori jus luendi a Raymundo Castellany dictum locum quem tenebat impignoratum. 28 maii 1361.

Reg. 905, f. 183.

MOSQUERA ¶¹⁸⁰

1.781.

1. Vide sub Chest, fol. 104, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 1.135 i 1.136.

1.782.

[*Al marge:*] Vide an sit idem Mosquera, de qua hic, et Muscayra, quo fol. 188, pagina 1.¹⁹⁵

V. refs. núms. 1.880 i 1881.

1.783.

[*Afegit d'una altra mà posterior:*] Véase Pollinos, f. 220v, núm 2.

V. refs. núms. 2.138 i 2.139.

MICLETA ¶^{181v}

1.784.

1. Vide sub Callosa, fol. 99, num. 8 et 9.

V. refs. núms. 1.085 i 1.086.

¶¹⁹⁴ Sic, per Millars.
¶¹⁹⁵ És el mateix topònim.

MACASTRE ||^{180v}

1.785.

1. Vide sub Bunyol, fol. 51, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 563 a 587.

1.786.

2. In Gratiarum infantis Alfonsi, locumtenentis regis Jacobi 2, de annis 1319, 20, fol. 53, est donatio facta per dictum infantem Bernardo de Boxados perpetuo de 200 s. annualibus regalium Valentiae super redditibus villae et castris de Macastre de la Foya de Bunyol, cum onere unius equi armati quoties fuerit requisitus. 2 kalendas septembris 1319. Et dicta donationis confirmatio, 15 kalendas octobris 1320.

Reg. 383, ff. 53v-56.

1.787.

3. Vide sub Xerafull, fol. 323, num. 2 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.990 a 2.995.

MILILLA ||^{180v}

1.788.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1348, 49, fol. 198, est donatio facta Berengario de Apilia de alcarea prope civitatem Valentiae vocata Mililla et alteris duabus alcareis in terminis Denia, una vocata Gata et altera Neclas, quae fuerunt confiscata Joanni Roderico Corella. Quae donatio est cum vinculo regiae Coronae, deficiente dicto Berengario sine filiis. Pridie idus februarii 1348.

Reg. 888, f. 198v.

1.789.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1351, 52, fol. 187, est firma regia, facta¹⁹⁶ 10 kalendas octobris¹⁹⁷ 1350, in donatione facta per Berengarium de Apilia Beatrici, eius sponsae, de castro de Apilia et honore ipsius et de alcareis vocatis de la Gata et de Neclis et de Mililla in regno Valentiae, et de omnibus redditibus et bonis suis, sive sint allodia sive feuda. 8 kalendas septembris 1350.

893, f. 187v.

¶ ¹⁹⁶ Ratllat: «posita».

¶ ¹⁹⁷ Ratllat: «mai».

1.790.

3. Et aliud decretum seu copia dicti decreti est in Gratiarum regis Petri 3, de anno 1374, fol. 88.

Reg. 926, f. 88.

MILLARS ¹⁸¹

1.791.

1. Vide sub Madrona, fol. 176, num. 2 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.724 a 1.738.

1.792.

2. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 185, est venditio facta per regem de castris de Millars et Caves liberis a castro de Madrona Raymundo Castella (*sic*). 24 maii 1353, pretio 50.000 s.

Reg. 992, fols 185v-189v.

1.793.

3. Et in eodem registro, fol. 190, est instrumentum gratiae ad quinque annos. 24 maii 1353.

Reg. 992, f. 190v.

1.794.

4. Et dictum instrumentum gratiae factum 24 maii 1353 est in armario negotiorum generalium regni Valentiae.

Pergs. de Pere III, núm. 1.773.

1.795.

5. In officio magistri rationalis, in computo 8 Berengarii de Relat, thesaurarii reginae Elionoris, uxoris regi Petri 3, fol. 26, apparet per receptam 8.690 s. 4, quod Millars et Caves, alqueriae castri de Madrona, fuerunt vendita per regem Petrum 3 Raymundo de Castella pro 50.000 s., mense maii 1353.

M.R., llib. 463, fol. perdut.

1.796.

6. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1381, 82, fol. 109, est donatio facta Petro de Aragona de jureluendi locum de Millars, quem rex impignoraverat Raymundo Castella pro 50.000 s., et tunc erat Francisci Carbonelli. Quae donatio est 10 aprilis 1381.

Reg. 938, ff. 109v-110v.

1.797.

7. Et in Venditionum 2 infantis Joannis, de anno 1381 usque 85, signato cum A, fol. 134, est confirmatio dictae venditionis.

Reg. 1.703, ff. 134v-135.

1.798.

8. In Venditionum 2 regis Joannis, de annis 1389, 90, fol. 70, facta per regem mentione de venditione facta per regem Petrum Raymundo Castellani, cum assensu syndici civitatis Valentiae, de loci de Millars et de Caves, pretio 50.000 s., cum instrumento gratiae quinque annorum, 24 maii 1353; et de venditione facta per haereditatem dicti Raymundi Castellani Francisco Carbonelli de dictis locis eodem pretio post lapsum dictorum quinque annorum; et de donatione facta per regem Petrum die 10 aprilis 1381 Petro de Aragonia de jure luendi dictum locum de Millars, qui Petrus de Aragonia voluit dictum locum recuperare a dicto Francisco Carbonelli; et postea per viam transactionis, die 16 junii 1382, dictus Franciscus Carbonellus emit a dicto Petro de Aragonia jura dictae donationis, pretio 350 florenorum. Ideo facta conventionione, rex Joannes confirmat Ludovico Carbonelli, haeredi dicti Francisci, dicta loca et promittit ipsa non redimere. Et quod casu quo ad opus regis dumtaxat dicta loca possent redimi, hoc fieri non possit intra quadraginta annos. Et tunc non fiat nisi soluto pretio intus hospitium dicti Ludovici vel suorum, et cum pactis ibi expressis. 26 maii 1389.

Reg. 1.930, ff. 70v-74.

1.799.

9. In officio magistri rationalis, in computo 5 Petri Marrades, thesaurarii generalis regni Joannis primi, fol. 14, constat quod dicta loca de Millars et Caves fuerunt impignorata Raymundo Castella pro 50.000 s., cum instrumento gratiae quinque annorum. Et quod, transacto dicto tempore, dictus Raymundus dicta loca vendidit Francisco Carbonell in posse Bartholomei Villalba, et rex Petrus, die 10 aprilis 1381, dedit jus luendi dicta loca Petro de Aragonia, qui cessit jus suum dicto Francisco Carbonell pro 350 florenis in posse Gabrielis Busquet, notarii, die 16 junii 1382. Et rex Joannes 1, die 26 maii anno 1389, confirmans provisionem regis Petri 3, datam 24 junii 1353, promisit Ludovico Carbonell non luere dicta loca intra quadraginta annos. Et quod in casu luitionis solvet illi dictum pretium in domo ipsius Carbonell. Qui Ludovicus Carbonell dedit dicto regi pro hac concessione 350 florenos, ut in dicta recepta latius apparet.

Perdut.

MAÇALAVEÇA aut Maçalaves ||¹⁸²

1.800.

1. Vide sub Guicena, fol. 148, num. 1.

V. ref. núm. 1.487.

1.801.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1337, 38, fol. 83, est licentia data Garciae Morello quod posset diruere et in alium locum mutare furnum quem habebat in sua fortitudine sive domo vocata Maçalaves, in termino Algezirae. Nonis decembris 1337.

Reg. 862, f. 83v.

Alqueria de MONTETABERNARIO, vulgo MONTAVERNER ||¹⁸²

1.802.

1. In registro regis Alfonsi 2, de anno 1285, fol. 18, est donatio per dictum regem facta Conrado Lanceae de alqueria de Montetabernario, in valle de Albayda, retento monetatico et iis quae pertinent ad merum imperium. Idibus januarii 1285.

Reg. 63, f. 18v.

1.803.

2. De Montaverner, vide sub Albayda, fol. 2, a num. 25 usque ad num. 28.

V. refs. núms. 59 a 62.

MANISES ||^{182v}

1.804.

1. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1329, 30, fol. 126, rex concedit quod per donationem, quam 16 calendas februarii 1329, fecerat Philippo Boil de mero et mixto imperio in loco de Manises, non fiat dicto Philippo Boil praeiudicium in iure quod habebat ad dictum merum et mixtum imperium ante dictam donationem. 16 calendas februarii 1329.

Reg. 480, ff. 119v-120.

1.805.

2. Et executoria et declaratio dictae donationis est in dicto registro, fol. 208. 4 idus junii 1330.

Reg. 480, f. 200v.

MONTORTAL ||^{182v}

1.806.

1. In Gratiarum (aut Venditionum) regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 48, est venditio facta Gondiçalbo de Castroveteri de alcarea de Montartal, confiscata Bernardo Farbarza, et certorum censualium ipsius pro 8.000 s. 6 calendas augusti 1349.

Reg. 992, ff. 48-49v.

MASARROJES ||^{182v}

1.807.

1. Vide sub Rocafort, fol. 247, num. 2 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.351 a 2.354.

MISLATA ||¹⁸³

1.808.

1. In Gratiarum 11 regis Joannis 1, de annis 1391, 92, fol. 248, est donatio facta Antonio de Vilariacuto de tertio decimi fructuum et spletorum, tam terrarum quam pecudum, in territorio loci de Mislata, videlicet, illius partis loci quae erat Bernardi de Codinachs. 9 maii 1392.

Reg. 1.900, ff. 248v-249.

1.809.

2. Et eodem donatio, facta 20 maii 1392, est in Gratiarum 14 dicti regis Joannis 1, fol. 18, quae est ibi videnda.

Reg. 1.903, ff. 18-20.

1.810.

[Afehit d'una altra mà posterior:] 3. En 20 de diciembre de 1420, la Sra. Reina D^a. María, lugar-teniente de D. Alfonso, declaró pertenecer los lugares de Benilloba y Mizlata al noble Pedro Eximén de Urrea (de quien se decía ser el vizcondado de Rueda y tenencia de Alcalatén), como sucesor del noble D. Pedro de Boil, según los documentos que se citan. Se halla al f. 23[-24v] del registro núm. 3.237, y al f. 25 la ejecutoria.

MONCOLOBRET ||¹⁸³

1.811.

1. In Itinerum 11 regis Alfonsi 4, de anno 1422 usque 26, fol. 41, est concessio in feudum secundum forum Valentiae facta Dionysio de Odena de insula de Moncolobret, regno Valentiae adiacenti, cum iuribus et omni jurisdictione, sub hac tamen conditione, quod infra spatium quinque annorum teneatur in ea turrim vel fortalitium aliquod construere ad propellendos insultus fidelium, alias habeatur concessio pro non facta. 30 januarii 1423.

Reg. 2.786, ff. 41v-42.

1.812.

1. In armario Valentiae a rivo de Ulledecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M, est cartha cum qua Raymundus de Montecateno, dominus de Nullis, recognoscens quod castrum dicti loci de Nullis tenetur ad feudum, promittit regi Jacobo 2 quod, lapsis quinque annis pro quibus obtinuerat licentiam obligandi locum nominatum Mancofa, in termino dicti castri, recuperabit dictum locum et illum aggregabit dicto feudo. 3 nonis maii 1301.

Pergs. de Jaume II, núm. 1.565.

1.813.

2. Et dicta licentia data 4 calendas maii 1301 est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1299, 300, 301, fol. 301.

Reg. 198, f. 301v.

1.814.

3. In armario Valentiae a rivo de Ulledecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M, est cartha facta nonis aprilis 1310 cum qua, facta mentione de permutatione facta inter Bernardum de Esplugues et Raymundum de Montecateno, dominum de Nullis, cum qua dictus Raymundus dederat locum de Mancofa dicto Bernardo pro 40¹⁹⁸ mazmutinis jucefiis censualibus et pro 19.500 s., qui locus tenebatur sub dominio et allodio domini regis ad feudum secundum Usaticum Barcinonae, prout in instrumento inde confecto 8 calendas januarii 1309 continebatur; et facta etiam mentione quod ipse Bernardus promiserat dicto Raymundo restituere dictum locum, si ipse Raymundus ad unum annum primo venturum a die dictae permutationis daret ipsi Bernardo 30.000 s., una cum melioramentis et missionibus; et quod dominus rex firmaverat dictam permutationem; ideo Bernardus de Espluguis promittit dicto regi quod, si dictus locus remaneret penes ipsum, daret ipsi regi laudimium inde pertinens ipsi, et cetera. Nonas aprilis 1310.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.725.

1.815.

4. In eodem armario et sacco est cartha, facta nonas aprilis 1310, cum qua dictus Bernardus de Espluguis, qui emerat et excambiaverat a Raymundo de Montecateno dictum locum de Mancofa, ut supra dicitur, in termino castri de Nullis, promittit regi Jacobo 2 quod, casu quod dictus rex emat castrum de Nullis a dicto Raymundo vel ipsum castrum quovis titulo ad manus suas vel successorum ipsius contingat pervenire quodocunque, ipse rex velit restituere ei et suis locum de Mancofa, situm in termino dicti castri, si tamen dictum cambium transierit, et dictus locus remanserit penes ipsum. Ita tamen quod tali casu dictus rex vel sui teneantur dare et solvere ipsi Bernardo de Speluncis totum id quod dictus Raymundus ipsi dare teneretur, secundum pacta inter eos inita, una cum melioramentis et missionibus utilibus et necessariis, et cetera.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.726.

¶¹⁹⁸ 50, en el document original.

1.816.

5. Dictus Bernardus de Speluncis vendidit dictum locum Ottonis de Montecateno, et procurator dicti Ottonis vendidit eidem Raymundo de Montecateno, ut refertur in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1308, 1309, 1310, 1311, fol. 196, die 8 idus februarii 1310.

Reg. 207, f. 197.

1.817.

6. In armario Valentiae a rivo de Ulledecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M, est cartha, facta 17 calendas maii 1314, cum qua Raymundus de Montecateno et Elicendis, coniuges, promiserant regi Jacobo 2 sub pena 50.000 s. quod usque ad festum Nativitatis Domini primo venturum erant recuperaturi et aggregaturi feudo villae de Nulles locum de Mancofa et locum de Beniema cum terminis et pertinentiis, quae loca sunt infra terminos castri de Nulles, quod castrum ipsi coniuges tenebant ad feudum, et dicta loca vendiderant et alienaverant Gilabertum de Nugaria.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.227.

1.818.

7. Vide sub Nulles, dol. 193, num. 17, 18. Et quia dictus locus de Moncofa est in termino de Nulles, vide generaliter quae de dicto castro et villa de Nulles et eius terminis notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 1.904, 1.905, i 1.888 a 1.928.

1.819.

8. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1328, 29, fol. 241, dictus rex dat licentiam Guilaberto de Scintillis, qui tenebat pro rege in feudum locum de Mancofa, termini castri de Nulles, ut possit assignare in dicto loco spatium ad construendam ecclesiam. 4 idus aprilis 1329.

Reg. 478, f. 241v.

Salinae de la MATA ||¹⁸⁴

1.820.

1. Vide in litera S, fol. 258.

V. ref. núm. 2.428.

Villa SANCTI MATTHEI, vulgo S. MATEU ||^{184v}

1.821.

1. Vide sub Morella, fol. 169, num. 6, 7 et 8.

V. refs. núms. 1.636 a 1.638.

1.822.

[*Al marge:*] De coena absentiae, vide sub Valentia, fol. 287, num. 62, et vide etiam quod notatur ibi, num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

1.823.

2. In quodam libro cum coopertis corii viridis intitulado Diversorum et signato cum A, recondi solito in armario Aragoniae, fol. 71, est provisio regis Joannis 1, data 2 octobris 1393, ubi vide quod homines locorum et villarum de Sancti Mateu, de Trayguera, de la Jana, de Calig, de Canet, de Peniscola, de Benicarlo, de Binaros, de Alcala, de les Coves de Vilanova, de la Salsadella, de Albocacer, de Tirig et de Ares, magistratus Montesiae, non possint imponere sisas nec alias impositiones super personis et bonis eorum, nisi cum licentia regis et non cum licentia magistris. [*Afegit:*] Et vide etiam sub titulo magistratus Montesiae infra consecutive, in margine num. 8.

Perdut. V. ref. núm. 1.835.

1.824.

3. Vide sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 20.

V. ref. núm. 807.

Militia et ordo Beatae MARIAE DE MONTESA,
MAGISTER MONTESIAE ET MAGISTRATUS MONTESIAE ¶^{184v}

1.825.

[1317, juny 10]

1. In armario Sardiniae, in sacco F¹⁹⁹ est bulla institutionis ordinis Beatae Mariae de Montesa, ad defensionem regni Valentiae contra sarracenos, facta per Joannem papam 22, die 4 [idus] junii pontificatus eius anno primo, prout ibi latius est videndum. Et ibidem sunt etiam aliae bullae.

Butlles pontificies, llig. XXVIII, 9.²⁰⁰

1.826.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1318, 19, 20, fol. 169, facta mentione quod, post cassationem ordinis templariorum, summus pontifex Joannes ad supplicationem dicti regis ordinaverat construi de novo monasterium in castro de Montesa ad exaltationem fidei et depressionem sarracenorum, in quo fratres ordinis Calatravae pro defensione regni Valentiae deberent collocari, et dicto monasterio ex dicta causa donavit et applicavit in

¶¹⁹⁹ Segons el document, en el sac A. ¶²⁰⁰ D'acord amb la referència feta en l'assentament, hi ha una altra butlla sobre el mateix assumpte en *Butlles pontificies, llig.*

XXIX, 17 (F. J. MIQUEL ROSELL, *Regesta de letras pontificies del Archivo de la Corona de Aragón*, Madrid, 1948, núm. 397).

perpetuum omnia bona immobilia, nomina, actiones, jura, jurisdictiones, honores, homines et vassallos, et alia quaecunque, quae ordo Templi et ordo etiam Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani habebant in regno Valentiae, et parrochialem ecclesiam castri de Montesa, exceptis ecclesia, censibus ac redditibus, quos ordo Hospitalis habebat in civitate Valentiae et eius territorio per mediam leucam circum circa, et castro etiam loco seu villa de Torrente diocesis Valentiae, cum juribus et pertinentiis suis, idcirco dictus rex, ad exaltationem fidei et depressionem sarracenorum et defensionem regni Valentiae, dedit Deo et fratri Guilielmo de Erillo, dicti novi monasterii primo magistro et conventui ipsius, in perpetuum, totum castrum de Montesia cum villa sua et alcareis in eo sitis, cum mero et mixto imperio, et cum omni jurisdictione et medietate monetatici, sic quod in dicto castro seu in mola dictum monasterium erigatur. Et dictae res donatae a dicto conventui non possint separari. Et quod, si monasterium contingeret per sedem apostolicam cassari vel bona per dictum summum pontificem ei donata ad alios usus deputari praeterquam ad ea quae superius declarantur et in rescriptis papalibus continentur, dicta donatio regia nullam in eo casu obtineat firmitatem. 11 calendas augusti²⁰¹ 1319.

Reg. 217, ff. 169-170v.

1.827.

3. Et bulla unionis et applicationis mentionatae num. praecedenti factae per pontificem Joannem, 18 calendas januarii 1317, monasterio Montesia de dictis bonis et juribus militiae Templi et Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani est registrata in libro intitulo Infantium Diversorum de anno 1319 usque 35.

Reg. 550, ff. 2-6.

1.828.

4. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1318, 19, 20, fol. 172, est reparatio facta per dictum regem, 8 idus augusti 1319, de carta vetusta tradita magistro Montesia ex causa donationis, data 11 calendas junii 1213, cum qua rex Petrus dedit magistro ordinis Templi castrum de Culla.

Reg. 217, ff. 172v-173.

1.829.

5. Super servitio faciendo per castellanum de Amposta et priorem Cataloniae domus Hospitali de magistrum Montesia in frontariis, rex Alfonsus declaravit quod tenerentur facere dictum servitium in frontariis contra sarracenos sine temporis praefinitione et continuo quoties duraret necessitas guerrae, et tenebantur stare in frontaria non solum in locis regiis sed in locis baronum. Et proinde mandat rex predictus dictis castellano et magistro Montesia respective ut in frontariis assistant et se opponant cum equitum turmis sarracenis Granatae intrantibus regnum Valentiae. In Diversorum regis Alfonsi 3 et Petri 3 de anno 1333 usque 59, fol. 6. 5 nonas julii 1332.

Reg. 556, f. 6.

¶ ²⁰¹ Ratlat: «februarii».

1.830.

6. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1336, 37, a fol. 61 usque ad 71, sunt confirmationes factae per dictum regem de privilegiis regiis et bullis apostolicis ibi insertis concessis dicto ordini de Montesa, prout ibi latius est videndum.

Reg. 860, ff. 61v-71v.

1.831.

7. In Gratiarum 18 regis Joannis, de annis 1393, 94, fol. 87, est capitulatio facta 29 maii 1393, cum qua rex, ad supplicationem civitatis Valentiae, retinet penes regiam Coronam omnia jura sibi pertinentia, tam recursuum quam appellationum aut firmarum juris, aut alia quaevis, in castris et locis magistratus Montesia.

Reg. 1.907, ff. 76v-78v.

1.832.

[*Al marge:*] De coena debita per commendatorem Templi Valentiae, vide sub Morella, fol. 169, num. 6, 7 et 8.

V. refs. núms. 1.636 a 1.638.

1.833.

8. In Gratiarum 11 regis Martini, de annis 1402, 1403, 1404, fol. 118, die 15 octobris 1403, facta per dictum regem mentione quod, quia militia Beati Georgii ordinata per regem Petrum, eius proavum, peribat, summus pontifex ad supplicationem ipsius regis Martini aggregaverat dictam militiam domui Beatae Mariae de Montesia, [*interlineat:* concedit magistro domus Beatae Mariae de Montesia] et militiae Beati Georgii et commendatoribus dictae domus et militiae et eorum successoribus quod in domibus et monasteriis dicti ordinis et militiae, in quibus rex et eius successores contingat declinare, conserventur vexilla et pennones regii, et inde ad guerras extrahantur.

Reg. 2.199, ff. 118v-119v.

1.834.

[*Al marge:*] Vide quod notatur sub Onda, fol. 208, num. 10. Et vide etiam num. 11.

V. refs. núms. 2.051 a 2.052.

1.835.

[*Al marge:*] Quod jurati locorum magistratus Montesia in ponendis et levandis impositionibus locorum ipsorum consensum magistri Montesia non requirant, cum istud solum domino regi et suae regaliae pertineat et spectet, vide in registro regis Joannis 1 cum foliis pergameneis cooperto coris viridi intitulum Diversorum et signato cum A, fol. 71, 20 octobris 1393. Et vide an dictum regestrum recondatur in armario Aragonum. Et hec nota videtur eadem que notatur sub S. Mateu, fol. 184, num. 2.

Perdut. V. ref. núm. 1.823.

1.836.

9. In Gratiarum 4 regis Alfonsi 4, de annis 1418, 19, 20, fol. 83, dictus rex, 22 martii 1418, confirmat privilegium ibi insertum, datum 12 novembris 1403, cum quo rex Martinus, approbans unionem factam per papam Benedictum 13 de ordine et militia Beati Georgii cum ordine domus Beatae Mariae de Montesia, confirmat omnes donationes et gratias factas per reges utrique ordini.

Reg. 2.588, ff. 83-84 (ff. 79-80 de la foliació moderna).

1.837.

[*Al marge:*]Vide quod notatur sub Onda, fol. 208, num. 9, sub calendario 30 aprilis 1419.

V. ref. núm. 2.050.

1.838.

10. Vide sub Valentia, fol. 287, a num 75 usque ad 80.

V. refs. núms. 2.708 a 2.712, i 2.714.

1.839.

11. In officio magistri rationalis, fol. 10, computi 3 Roderici Celdran, regentis thesaurariam generalem de anno 1540, fit mentio quod universitates magistratus Montesia, cum sententia in supremo Concilio lata in anno 1539, fuerunt condemnatae ad solvendum jura maridagiorum et coronagiorum.

Falta.

MURLA ¹⁸⁶

1.840.

1. In registro regis Jacobi 1, de annis 1271, 72, 73, fol. 90, est donatio facta per dictum regem Bernardo de Molendinis de alcarea de Murla in termino castri de Pop, excepto mercato et eius juribus. 2 nonas februarii 1272.

Reg. 21, f. 90v.

1.841.

2. In registro infantis Petri, de anno 1269 usque 71, fol. 89, dictus infans dedit dicto Bernardo de Molendinis mercatum perpetuo in Murla. 8 calendas februarii 1274.

Reg. 37, f. 79 de la numeració actual.

1.842.

3. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 74, est concessio in feudum honoratum absque servitio ad consuetudinem Barcinonae facta per regem Alfonso Berengario Mercerii de Podio de Orba, iuxta alcaream de Murla. 6 calendas februarii 1288.

Reg. 287, f. 74 (f. 38 de la foliació moderna).

1.843.

4. Et eadem concessio est in registro dicti regi Alfonsi 2 de annis 1288, 89, fol. 32.

Reg. 78, f. 32.

1.844.

5. In Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 271, est homagium praestitum regi Jacobo 2 per Raymundetum Mercerii pro feudo Podii de Orba. 15 calendas novembris 1310.

Reg. 25, f. 271v.

1.845.

6. Et ibidem homagium praestitum dicto regi per dictum Raymundum Mercerii pro feudo Podii de Orba, tunc vocato castrum de Murla, 15 calendas novembris 1310, est in libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 74.

Reg. 287, f. 74v (f. 38v de la foliació moderna).

1.846.

7. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1308, 9, 10, 11, fol. 159, est remissio per regem facta Raymundeto Mercerii, filio et haeredi Berengarii Mercerii, licet intra annum et diem post mortem dicti patris sui non comparuisset coram rege ad faciendum homagium pro Podio de Orba, quod tunc vocabatur castrum de Murla, quod tenebat in feudum honoratum regis juxta consuetudinem Cathaloniae ex successione dicti Berengarii. 12 calendas novembris 1310.

Reg. 207, f. 159.

1.847.

8. In Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri²⁰² 3, fol. 298, est homagium praestitum per Periconum Mercerii regi Jacobo 2 pro feudo de Podii de Orba, quod tunc vocabatur castrum de Murla. 4 idus septembris annis 1324.

Reg. 25, ff. 298v-299.

1.848.

9. In Gratiarum regis Jacobi 2, de anno 1327, fol. 130, rex dat licentiam Petro Mercerii quod vendat Isabella de Capraria Podium de Orba, quod tenebat in feudum. 13 calendas novembris 1327.

Reg. 230, f. 130v.

1.849.

10. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1327, 28, fol. 61, rex concedit infanti Petro, fratri suo, quod possit vendere in francum allodium merum imperium loci de Murla, quod

¶ ²⁰² És en realitat un registre *Diversorum regis Jacobi 1 et regis Jacobi 2*.

ad regem pertinebat, et quod possit vendere castrum de Pop, quod pro rege tenebat in feudum. 6 idus januarii 1327.

Reg. 473, f. 61.

1.850.

11. Et cartha eius concessionis factae dicto infanti Petro per regem Alfonsum est etiam in armario Valentiae, a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco de litera O.

Pergs. d'Alfons III, núm. 88.

1.851.

12. Et idem rex Alfonsum 3 concessit Petro Ribalta, qui emerat castrum seu fortalitium Podii de Orba a supradicto Petro Mercerii, licentiam vendendi dictum castrum supradictae Isabellae de Capraria. 6 idus²⁰³ februarii 1327. In registro dicti regis Alfonso 3 de anno [*en blanc*], fol. [*en blanc*].

Reg. 473, ff. 132v-133v.

1.852.

13. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de anno 1328, fol. 115, dictus rex concedit dicto infanti Petro, fratri suo, licentiam vendendi monetaticum loci de Murla. 5 calendas junii²⁰⁴ 1328.

Reg. 475, f. 96v.

1.853.

14. Et in eodem registro et eodem folio est concessio per dictum regem facta dicto infanti ad vendendum merum et mixtum imperium et omnem jurisdictionem et dominium regium loci de Murla in francum allodium, una cum castro de Pop, quod tenebat in feudum. 5 calendas junii 1328.

Reg. 475, ff. 96v-97.

1.854.

15. Et in eodem registro, fol. 116, dictus rex dat licentiam dicto infanti ad vendendum tertiam partem decimae loci de Murla, una cum castro de Pop, quod tenebat in feudum. 5 calendas junii 1328.

Reg. 475, f. 97v.

1.855.

16. Et in eodem registro, fol. 109, est venditio per dictum infantem Petrum facta Mariae Latronis, uxori Raymundi de Vilanova, quondam, ac Vitalono de Vilanova, dictorum coniugum filio, et Vitali de Vilanova, tutori dicti Vitalloni, de castro de Pop, ibi designato et terminato, in feudum honoratum sine servitio, sic quod dictum castrum cum eius valle

¶²⁰³ Calendas, en el document. ¶²⁰⁴ Ratllat: «maii».

et pertinentiis teneant pro rege in feudum honoratum absque aliquo servitio; et de mero et mixto imperio, tertio decimi, et monetatico loci de Murla, pretio 140.000 s. In qua venditione est firma regis Alfonsi 3 cum qua ipsam approbat et aufert substitutiones et vincula in favorem regiae Coronae posita in donatione dicto infanti facta de dicto castro de Pop, scilicet, quod in eo succederet rex decedentibus dicto infante aut suis sine prole legitima. Datum 4 calendas junii annis 1328.

Reg. 475, ff. 90-93.

1.856.

17. Et quia dictum castrum de Pop tenebat ad vitam Vitalis de Vilanova et cessit violarum, proinde dictus infans annuos novem mille solidos, quos valebat dictum castrum, consignavit illi in redditibus castri de Gallinera et Ebo. Et quia dicta castra de Gallinera et Ebo tenebat Bernardus de Sarriano ad vitam, et illa tenere debebant eius manumissores per quatuor annos post mortem dicti Bernardi, proinde interim consignat dictus infans dicto Vitali de Vilanova certos redditus ibi designatos, et cetera. In dicto registro Gratiarum de anno 1328, fol. 112. 4 calendas junii 1328.

Reg. 475, ff. 93v-96.

1.857.

18.²⁰⁵ In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, est cartha, facta 8 idus maii 1329, cum qua procurator Isabellis de Capraria, uxoris Bernardi de Sarriano, fecit homagium regi Alfonso pro castro seu fortalicio Podii de Orba, quod tenetur in feudum regis. Et dictus rex investivit de eo dictum procuratorem.

Pergs. d' Alfons III, núm. 316.

1.858.

19.²⁰⁶ Et ibidem est cartha procurationis ad id opus factae per dictam Isabellam, 5 calendas decembris 1328. Et vide an dicta cartha homagii et cartha procurationis sint in dicto armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco P, aut in dicto armario et sacco P sit etiam alia cartha homagii diversa a supranotata.

Pergs. d' Alfons III, Maltractats, núm. 4.

1.859.

20.²⁰⁷ In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco O, est cartha, facta 8 idus aprilis²⁰⁸ 1331, cum qua rex Alfonsus commisit jurisdictionem castri de Murla Isabelli, uxori Bernardi de Sarriano, ad dicti regis beneplacitum.

Pergs. d' Alfons III, Apèndix, núm. 7.

¶ ²⁰⁵ Assentament marcat en el marge amb una B.

¶ ²⁰⁶ Assentament marcat en el marge amb una C.

¶ ²⁰⁷ Assentament marcat en el marge amb una D.

¶ ²⁰⁸ Ratllat: «augusti».

1.860.

21.²⁰⁹ In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1331, 32, fol. 98, dictus rex ad eius beneplacitum commendat Isabelli, uxori Bernardi de Sarriano, merum imperium et aliam jurisdictionem civilem et criminalem in Podio de Orba. 8 calendas februarii 1331.

Reg. 484, f. 97v.

1.861.

22.²¹⁰ In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1328, 29, fol. 183, rex dedit Mariae Latronis et suis filio Vitallono de Vilanova faticam et laudimium primae venditionis, quam fieri contingeret de castro de Murla, alias vocato Podio de Orba, et de suis appendiciis et iuribus, quae omnia tenebat in feudum regium. 4 calendas aprilis 1329.

Reg. 478, f. 183v.

1.862.

23. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1340, 41, fol. 13, rex dat Jacobo de Pertusa faticam primae venditionis dicti castri quod tenetur in feudum. 7 idus octobris 1340.

Reg. 870, f. 13.

1.863.

24. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1342, 43, fol. 17, est firma regia posita 12 calendas novembris 1340 in venditione per Franciscum de Pertusia Artaldo de Focibus de castro de Murla, alias vocato Puig de Orba, quod pro rege tenetur in feudum.

Reg. 874, f. 17v.

1.864.

25. In armario de negotiis generalibus Valentiae extra saccos, est homagium factum per Artaldum de Focibus regi Petro pro castro de Murla, alias vocato de Puig de Orba. 12 calendas decembris 1342.

Pergs. de Pere III, núm. 618.

1.865.

26. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1346, 47, fol. 57, rex dedit Mariae Latronis faticam in prima venditione de castro de Murla situato in Podio de Orba, quod pro rege tenetur in feudum. 5 idus maii 1347.

Reg. 883, f. 57v.

¶ ²⁰⁹ Assentament marcat en el marge amb una E.

¶ ²¹⁰ Assentament marcat en el marge amb una A.

1.866.

27. Et in eodem registro, fol. 84, iterum dictae faticae concessionem confirmat dictus rex, salvo dominio directo, laudimio et alio jure, 9 calendas julii 1347, prout ibi latius est videndum.

Reg. 883, ff. 84v-85.

1.867.

28. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1350, 51, fol. 66, est decretum positum 5 idus septembris 1350 in venditione facta per Mariam Latronis Vitali de Villanova de medietate loci de Murla. 6 idus martii 1349. Et in promissione facta per dictum Vitalem dictae Mariae, quod causa dictae donationis erat soluturus creditoribus certas quantitates dicto die.

Reg. 891, f. 66.

1.868.

29. Et in eodem registro, fol. 74, est decretum regium, positum 15 calendas octobris 1350, et firma venditionis facta per Artaldum de Focibus, alias vocatum de Capraria, Viltallono de Vilanova ac Mariae Latronis de castro de Murla, alias vocato de Podio de Orba, cum fortitudine et tertio decimi et aliis juribus, quod castrum pro rege tenetur in feudum. Quae venditio fuit 7 idus martii 1347.

Reg. 891, f. 74v.

1.869.

30. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco K, est cartha homagii facti 21 februarii 1384 per Raymundum de Vilanova regi Petro pro castro de Murla.

Pergs. de Pere III, núm. 3.235.

1.870.

31. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, dictus rex, die 22 februarii 1393, mandat Raymundo de Vilanova ut praestet homagium ipsi aut baiulo generali Valentiae pro feudo loci et castrum de Murla.

Reg. 2.009, f. 11.

1.871.

32. Et ibidem est aliud simile mandatum de praestando homagio, factum 22 februarii 1393, tenenti Podium, montes et fortitudinem de Orba.

Reg. 2.009, f. 11.

1.872.

33. Et in libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 70, est aliud simile mandatum de praestando homagio factum per dictum regem Guilielmo de Martorello seu Raymundo de Vilanova pro podio et montibus et fortitudine de Orba. 7 martii 1403.

Reg. 2.316, f. 70.

1.873.

34. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 110, est approbatio et firma facta per dictum regem, 2 octobris 1406, de venditione facta per Simonem Muro Francisco de Martorello ad opus Guilielmi de Martorello, eius patris, de castro de Murla, quod pro rege tenetur in feudum.

Reg. 2.316, f. 110v.

1.874.

35. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha homagii praestiti domino regi Martino per procuratorem Guilielmi de Martorello pro castro de Murla, cum terminis, alcareis, pertinentiis et juribus eius. Et dictus rex investivit illum de dicto feudo. 14 octobris 1406.

Pergs. de Martí I, núms. 359 i 359 duplicat.

1.875.

36. Vide sub Fraga, prope Cocentaynam, fol. 137, num. 3.

V. ref. núm. 1.398.

Castrum et villa de MONTESA ||^{187v}

1.876.

1. Vide sub Militia de Montesa, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.826.

MEZQUITA ||¹⁸⁸

1.877.

1. Vide sub Nulles, fol. 193, num. 17 et 18.

V. refs. núms. 1.904 i 1.905.

MASCARELL ||¹⁸⁸

1.878.

[*Al marge:*] Est etiam Mastarell, fol. 173. Vide an sit idem quod Mascarell.²¹¹

V. refs. núms. 1.694 i 1.695.

¶ ²¹¹ És el mateix topònim.

1.879.

1. Vide quod de haereditatibus in Mascarell notatur sub Nulles, fol. 193, num. 17 et 18.
V. refs. núms. 1.904 i 1.905.

MUSCAYRA ||¹⁸⁸

1.880.

[*Al marge:*] Vide an sit idem Muscayra de qua hic et Mosquera, de qua fol. 180, pag. 1.²¹²
V. refs. núms. 1.781 a 1783.

1.881.

1. Vide sub Tarbena, fol. 124, num. 2 et 3.
V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

MONCORTON, aut MUNCORTON ||¹⁸⁸

1.882.

1. De loco de Moncorton, vide sub Bunyol, fol. 51, num. 9 et 10, et 17. Et vide an dictus locus comprehendatur in baronia de Bunyol, et an competant ei alia, quae de Bunyol et locis suis notantur ibi per totum titulum.
V. refs. núms. 573, 574 i 581.

MIRAVET ||^{188v}

1.883.

1. Vide sub Cabanes, fol. 100, num. 1, 2 et 3.
V. refs. núms. 1.088 a 1.090.

MIRAVALS ||^{188v}

1.884.

1. In registro regis Jacobi 1 de anno 1265 usque 71, signato cum hoc signo [*signe*], fol. 1, est instrumentum cum quo dictus rex confitetur Gulielmo de Rocafolio debere 10.000 s., quos mandato regis dederat Raymundo Gulilemi de Lunells, qui pro ipsis tenebat in pignus castrum de Miravals, [*interlineat:* et dat rex dicto Rocafolio] pro honore dictum

¶²¹² És el mateix topònim.

castrum, ita quod serviat inde regi cum tribus militibus ad forum Aragonum et habeat redditus et exitus, et iustitias civiles et criminales et alia quae rex ibi habebat, et cetera. Et de ipsis non recipiat aliquid in solutionem dictorum decem mille solidorum, sed dicta habeat ratione dicti honoris et servitiis trium militum, et praedicta ab ipso non auferantur nisi solutis dictis 10.000. Idibus februarii 1265. Adverte an dictum castrum de Miravals sit in regno Valentiae vel in Cataloniae. Et de dicto castro est etiam nota in libro Cataloniae, fol. 971.

Reg. 15, f. 1v

LA MOLA ¶¹⁸⁹

1.885.

1. Vide quod notatur sub Luchent, fol. 163, num. 4. Et adverte an la Mola y castell de Borro, de quibus agitur ibi, sit una et eadem res an vero la Mola sit aliquis locus in regno Valentiae.²¹³ Et de la Mola est etiam titulus supra, fol. 177.

V. refs. núms. 1.603, i 1.744 a 1.762.

MORA ¶¹⁸⁹

1.886.

1. Vide sub Altura, fol. 25, num. 1 et 2. Animadvertite autem an is locus sit in Aragonia aut Valentia. Et notatur idem in libro Cataloniae.

V. refs. núms. 320 i 321.

MONFORT ¶¹⁸⁹

1.887.

1. Est idem quod Nompot, de quo vide infra, in litera N, fol. 196, quia locus de Monfort vocabatur olim Nompot.

V. refs. núms. 1.929 i 1.930.

¶²¹³ Són dos castells diferents.

N

NULLES ||¹⁹³

1.888.

1. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 89, est donatio in feudum ad consuetudinem Barchinonae facta per regem Jacobum 1 Guilielmo Raymundo de Montecateno, de castro et villa Nulles in regno Valentiae, 16 calendas octobris 1251.

Reg. 287, f. 89 (f. 53 de la foliació moderna).

1.889.

2. In armario Valentiae a rivo de Ulledecona usque ad rivum de Uxoni, in sacco M, est cartha cum qua Raymundus de Montecateno, dominus de Nullis, recognoscens quod castrum dicti loci de Nullis tenetur ad feudum, promittit regi Jacobo 2 quod, lapsis quinque annis pro quibus obtinuerat licentiam obligandi locum nominatum Mancofa, in termino dicti castri, recuperabit dictum locum et illum aggregabit dicto feudo. 3 nonas maii 1301.

Pergs. de Jaume II, núm. 1.565.

1.890.

3. Et dicta licentia, data 4 calendas maii 1301, est in registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1299, 300, 301, fol. 301.

Reg. 198, f. 301v.

1.891.

4. In armario Valentiae a rivo de Ulledecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M, est cartha facta 7 idus februarii 1303, cum qua Raymundus de Montecateno, filius Guilielmi Raymundi de Montecateno, confitetur regi Jacobo 2 quod, licet eius pater praedictus dedit ipsi castrum et villam de Nulles cum fortitudine eiusdem et caeteris contentis in instrumento, clauso per notarium ibi designatum anno 1295, dicendo quod praedicta dabat per francum et liberum allodium, attamen dictus eius pater tenebat, et ipse tenet dictum castrum et villam et fortitudinem et caetera quae possidebat in dicto castro et villa et eius terminis, tenebat in feudum regium ad consuetudinem Barcinonae, et facit pro ipsis homagium dicto regi. Et dictus rex remittit illi commissum et penam et demandam, quam poterat facere ratione praedicta.

Pergs. de Jaume II, núm. 1.959.

1.892.

5. Et eadem cartha est iterum in eodem armario et sacco.

Pergs. de Jaume II, núm. 1.960.

1.893.

6. Et est etiam in armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, extra saccos.

*Pergamí no localitzat.*²¹⁴

1.894.

7. In armario Valentiae a rivo de Uldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M, est cartha facta nonis aprilis 1310, cum qua, facta mentione de permutatione facta inter Bernardum de Espluguis et Raymundum de Montecateno, dominum de Nullis, cum qua dictus Raymundus dederat locum de Mancofa dicto Bernardo pro 40²¹⁵ mazmutinis jucefiis censualibus et pro 19.500 s., qui locus tenebatur sub dominio et allodio domini regis ad feudum secundum Usaticum Barchinonae, prout in instrumento inde confecto 8 calendis januarii 1309 continebatur; et facta etiam mentione quod ipse Bernardus promiserat dicto Raymundo restituere dictum locum si ipse Raymundus ad unum annum primo venturum a die dictae permutationis daret ipsi Bernardo 30.000 s. una cum melioramentis et missionibus [*interlineat*: et quod dictus rex firmaverat dictam permutationem]; ideo Bernardus de Espluguis promittit dicto regi quod, si dictus locus remaneret penes ipsum, daret ipsi regi laudimium inde pertinens ipsi, et cetera.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.725.

1.895.

8. In eodem armario et sacco est cartha, facta noniis aprilis 1310, cum qua dictus Bernardus de Espluguis, qui emerat et excambierat a Raymundo de Montecateno dictum locum de Mancofa, ut supra dicitur, in termino castri de Nulles, promittit regi Jacobo 2 quod, casu quo dictus rex emat castrum de Nulles a dicto Raymundo vel ipsum castrum quovis titulo ad manus suas vel succesorum ipsius contingat pervenire, quandocumque ipse rex velit, restituet ipsi et suis locum de Mancofa, situm in termino dicti castri, si tamen dictum cambium transierit et dictus locus remanserit penes ipsum, ita tamen quod tali casu dictus rex vel sui teneantur dare et solvere ipsi Bernardo de Speluncis totum id quod dictus Bernardus ipsi dare teneretur, secundum pacta inter eos inita, una cum melioramentis et missionibus utilibus et necessariis, et cetera.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.726.

1.896.

9. Dictus Bernardus de Speluncis vendidit dictum locum de Mancofa Ottoni de Montecateno, et procurator dicti Ottonis vendidit eidem Raymundo de Montecateno, ut rex ipse refert in registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1308, 9,10, 11, fol. 196 (*sic*). 8 idus februarii 1310.

Reg. 207, f. 197.

¶²¹⁴ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

¶²¹⁵ 50 en el document original.

1.897.

10. In armario Valentiae a rivo de Ulledecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M, est cartha facta 3 nonas decembris 1310, cum qua Raymundus de Montecateno promittit regi Jacobo intra duos annos numerandos a calendis februarii proxime venturis recuperare locum nominatum la Pobla, situm infra terminum castris de Nulles, quod tenetur in feudum pro rege, qui locus fuerat per ipsum et eius uxore venditus Berengario de Tovia pro 60.000 s. cum instrumento gratiae ad duos annos, et illum aggregare feudo de Nulles sub poena 50.000 s. Et sic dictus rex firmavit dictam venditionem, cum antea nolisset illam firmare, asserens quod ratione dictae venditionis minusvalebat dictum feudum.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.784.

1.898.

11. Et idem instrumentum est in registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1308, 309, 310, 311, fol. 172. Et dicta venditio est fol. 170.

Reg. 207, ff. 171v-173.

1.899.

12. In armario Valentiae a rivo de Ulledecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M, est cartha, facta 17 calendas maii 1314, cum qua Raymundus de Montecateno et Elicendis, coniuges, promiserunt regi Jacobo 2, sub poena 50.000 s., quod usque ad festum nativitatibus Domini tunc primo venturum erant recuperaturi et aggregaturi feudo villae de Nules locum de Mancofa et locum de Beniema, cum terminis et pertinentiis, quae loca sunt infra terminos loci de Nulles. Quod castrum ipsi coniuges tenebant ad feudum, et dicta loca vendiderant et alienaverant in Guilabertum de Nogaria.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.227.

1.900.

13. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1315, 16, fol. 32, rex facit mentionem 4 nonas septembris 1315 de venditione facta per Raymundum de Montecateno de voluntate regis Guilaberto de Scintillis de castro de Nulles, quod pro rege tenetur cum medietate decimi terminorum dicti castris, quae medietas tenetur per episcopum Dertusae.

Reg. 212, f. 32v.

1.901.

14. In officio magistri rationalis, in computo 19 Petri March, regii thesaurarii, a 1 januarii 1315 usque ad ultimum junii 1316, fol. 16, sunt in recepta 36.000 s. a Guilaberto de Centelles pro laudimio regi pertinenti ratione emptionis factae per ipsum Guilabertum a Raymundo de Moncada de castro de Nulles, ut apparet per literam regiam datam 4 idus junii 1316.

Perdut.

1.902.

15. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 89, fit mentio quod dictum castrum de Nulles fuit venditum per dictum Raymundum de Montecateno Guilaberto de Scintillis, et quod dominus rex investivit dictum Guilabertum de dicto feudo, recepto prius ab eo homagio, 7 idus octobris 1316. Et quod dominus rex, ut directus dominus, firmavit venditionem praedictam.

Reg. 287, f. 89 (f. 53 de la foliació moderna).

1.903.

16. In registro intitulo Diversorum regis Jacobi 1 et regis Jacobi 2, fol. 283, est homagium praestitum dicto Jacobo 2 per Guilabertum de Scintillis pro castro de Nulles. 7 idus octobris 1316.

Reg. 25, f. 283.

1.904.

17. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, est cartha transumpti provisionis, factae 6 idus octobris 1316, cum qua rex Jacobus tradit potestatem Guilaberto de Scintillis ad recuperandum et reducendum ad dictum feudum de Nulles varias res de dicto feudo alienatas sine firma regia per Raymundum de Montecateno et alios praedecessores, dominos utiles dicti feudi. Quae alienationes sunt, videlicet, venditio facta per dictum Raymundum et eius uxorem Borracio Masconi, notario, et Bertrando Albinyana de dominicatura cum turri vocata Mezquita; et venditio facta per dictum Raymundum dicto Bertrando de haereditatibus in Mascarell; et stabilimenta et franquitates concessae per Guillelmum de Montecateno et per Guillelmum Raymundum de Montecateno, dicti Raymundi patrem, et eundem Raymundum quibusdam familiaribus et personis de²¹⁶ terris et possessionibus, quas recuperaverant a terris et possessionibus, quas stabilierant centum populatoribus populae de Nulles et quadraginta populatoribus populae de Mancofa.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.495.

1.905.

18. Et idem instrumentum est in registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1315, 16, fol. 225.

Reg. 213, f. 225v.

1.906.

19. In Diversorum regis Jacobi [*interlineat*: primi] et regis Jacobi 2, fol. 289, est homagium factum 17 calendas augusti 1320 per tutorem Gilabertoni de Scintillis pro castro de Nulles.

Reg. 25, f. 289v.

¶ ²¹⁶ Ratllat: «bonis».

1.907.

20. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1328, 29, fol. 241, dictus rex dat licentiam Guilaberto de Scintillis, qui tenebat pro rege in feudum locum de Mancofa, termini castri de Nulles, ut possit assignare in dicto loco patium ad construendum ecclesiam. 4 idus aprilis 1329.²¹⁷

Reg. 478, f. 241v.

1.908.

21. In armario Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, est cartha, facta 9 calendas julii 1329, cum qua Bernardus Fabra, tutor Guilabertoni de Scintillis, haereditis Guilabertis de Scintillis, ut de dicta tutoria ibi constat, fecit homagium regi Alfonso pro castro de Nulles, tento in feudum pro ipso rege, et dictus rex ipsum tutorem investivit. Et ibidem est cartha assignationis dictae curae per gubernatorem Valentiae, 6 calendas maii 1325, et copia literae regiae cuius vigore facta fuit dictae curae assignatio.

Pergs. d' Alfons III, núm. 332.

1.909.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Al f. 113 del registre 489 se halla la firma real puesta a 6 de las calendas de abril de 1335 en los capítulos matrimoniales de D^a. Toda, hija de Vidal de Vilanova, y D. Gilaberto de Centelles, quien para el dote de 90.000 s. hipotecó el castillo y puebla de Nules, que tenía en feudo de S. M.*

1.910.

22. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha praestationis homagii facti regi per Guilabertum de Scintillis pro castro de Nulles, et regia investitura. 10 calendas februarii 1336.

Pergs. de Pere III, núm. 229.

1.911.

23. Et idem homagium est in Diversorum regis Alfonso 3 et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 233.

Reg. 557, f. 233v.

1.912.

[*Al marge:*] In libro 1 Feudorum forma minoris, fol. 43 et 44, est quoddam memoriale diversorum feudorum regni Valentiae et ibi inter alias est nota sequens: Castrum de Nulles tenetur in feudum pro domino rege et fuit praestitum homagium.

Reg. 287, f. 195v de la foliació moderna.

¶²¹⁷ Ratllat: «1328».

1.913.

24. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1341, 42, fol. 197, est instrumentum permutationis factae inter regem Petrum 3 et Guilabertum de Scintillis, cum qua dictus rex dedit dicto Guilaberto et sui potestatem et merum imperium et aliam jurisdictionem regi pertinentem in castro de Nulles et terminis eiusdem, et sequiaticum seu ius sequiaticis, escurrimenti aquae Villae regalis, pro quo dictus rex, pro unaquaque jovate terrae quae de dicta aqua rigaretur in termino de Nulles, habebat 2 s. 6 anno quolibet (ut infra num. [*en blanc*] latius designatur), ita quod de caetero dictus Guilabertus, tenens dictum castrum de Nulles in feudum ad consuetudinem Cataloniae, pro quo tenebatur ipsi regi et suis dare potestatem, habeat illud ipse et sui francum, liberum et quitum ab ipsa potestate et traditione eiusdem, quam potestatem ipse Gilabertus et sui de caetero minime praestare teneantur. Et dictus Gilabertus dat dicto regi castrum de Montetornesio, situm in Catalonia, in vicaria Vallensis, cum juribus et pertinentiis ipsi in eodem spectantibus, quod castrum tenebat in feudum ipsius regis. Et ibi sunt variae clausulae ex utraque parte confirmatoriae et corroboratoriae dictae permutationis, et in fine est clausula sequens: Nos autem rex praedictus salvamus et retinemus nobis alia omnia et singula iura nostra feudalia dicti castri et in eo nobis pertinentia et pertinere debentia nunc vel in posterum quovis modo, quae, impermutatione seu cambio praesertim, nolumus nec intendimus comprehendere, quinimo nobis remaneant semper salva, et cetera. Actum Barcinonae 11 calendas septembris 1342.

Reg. 873, ff. 197v-199.

1.914.

25. Et cartha dictae permutationis est etiam in armario Barcinonae, in sacco C.

Pergs. de Pere III, núm. 605.

1.915.

26. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1341, 42, fol. 196, est instrumentum, factum 11 calendas septembris 1342, cum quo fuit actum inter dictum regem et dictum Gilabertum quod, quotiescunque dictus rex vel sui vellent recuperare a dicto Guilhelmo vel suis dictam potestatem, merum imperium et jurisdictionem et sequiaticum ei concessum per regem in permutatione notata supra num. 24 et 25, possent id facere restituentes dicto Guilaberto vel suis dictum castrum de Montetornesio in Catalonia, et alia cum eo simul ut supra permutata vel 40.000 s., et similiter dictus Gilabertus vel sui possent recuperare a dicto rege vel suis dictum castrum de Montetornesio cum juribus et aliis cum eo permutatis, restituendo dictam potestatem, jurisdictionem et sequiaticum sibi per regem concessa in dicta permutatione, et ex tunc, facta mutua redditione²¹⁸ et traditione praedictorum, dicta permutatio sit cassa. Quod instrumentum, quia habet aliquam difficultatem est latius videndum in ipso registro.

Reg. 873, ff. 196-197.

¶ ²¹⁸ Ratllat: «relatione».

1.916.

27. Et cartha eiusdem concordiae est etiam in armario Barcinonae sacco C.

Pergamí no localitzat.

1.917.

28. In eodem armario et sacco est cartha confirmationis, factae per regem Petrum 3 die 11 calendas septembris 1342, de concessione ibi inserta, facta per regem Jacobum 1 die 13 calendas septembris 1273, Guilielmo Raymundo de Moncada, domino de Nulles, de illa aqua quae superesset hominibus populationis regiae Burrianae vocatae Villaregalis de cequia tunc per dictum regem Jacobum extracta a rivo de Millars, ita quod illam habeat ad rigandum ipse et sui homines de Nulles cum pacto quod, pro unaquaque jovata terrae de dicta aqua irriganda in termino de Nulles, daretur ipsi regi 2 s. 6 anno quolibet, volendo quod homines dictae populationis Villae Regalis statim cum rigaverint reducant aquam ad matrem, scilicet, ad cequiam maiorem dictae populationis, et cetera, obligando se dictus rex ad faciendum sequiam maiorem in termino de Nulles, et illam tenendum condirectam modo et forma et cum pactis ibi expressis et videndis. Quam concessionem confirmat rex Petrus 3, deducendo ex praedictis de voluntate Gilaberti de Scintillis obligationem faciendi cequiam maiorem et tenendi illam condirectam et alias quasdam obligationes et pacta ibi expressa. Hoc adiecto, quod durante permutatione notata supra numero 24 et sequentibus, dictus Gilabertus accipiat dictum cequaticum, scilicet, 2 s. 6, ut in ipsa permutatione continetur et cum aliis quibusdam ibi expressis, et cetera.

Perg. de Pere III, núm. 606.

1.918.

29. Et eadem confirmatio per regem Petrum facta de dicta concessione regis Jacobi est etiam in Gratiarum dicti regis Petri 3, de anno 1341, 1342, fol. 194.

Reg. 873, ff. 194v-195v.

1.919.

30. In officio magistri rationalis, in computo 6 primae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii regii, de anno 1343, fol. 27, sunt in recepta 8.000 dati per Gilabertum de Scintillis regi Petro tertio ratione concessionis, quam ipsi fecerat cum cartha de gratia quod in plagia de Nulles posset habere carricatorium. 6 idus maii 1343.

M.R., llib. 320, f. 27.

1.920.

31. Vide sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 15 et 16.

V. refs. núms. 801 i 802.

1.921.

32. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, est mandatum factum per dictum regem Gilaberto de Scintillis quod compareat coram ipso rege aut baiulo generalis Valentiae fac-

turus recognitionem fidelitatem et homagium pro castro de Nulles, quod ipso rege tenebat in feudum. 22 februari 1393.

Reg. 2.009, f. 11.

1.922.

33. In eodem libro, folio 33, facta mentione quod Jacobus de Plano, procuratorio nomine Raymundi de Riuoseco, cuius erat castrum de Nulles, praestiterat baiulo generalis Valentiae homagium et fidelitatis iuramentum pro recognitione feudi ipsius castri, quod idem Raymundus tenebat, ut asserebatur, impignoratum pro certa pecuniae quantitate, ut per instrumenta publica, quae esse dicebantur penes dictum Raymundus, qui erat tunc in regno Siciliae, continebatur, tamen ad supplicationem dicti Jacobi de Plano concedit dictus rex dicto Jacobo et suo principali quod per praedictam praestationem dictorum sacramenti et homagii pro recognitione dicti feudi nullum fiat praeiudicium nullaque derogatio aut novatio tacite vel expresse dicto nobili Raymundo in titulo seu impignoramento, si quod eidem factum existeret de feudo castri iam dicti, quin potius, casu quod dictus nobilis non teneretur ipsi regi praestare dictum sacramentum et homagium pro dicta recognitione feudi, habeantur pro non factis ea quae fecerat, et cetera. 15 maii 1394.

Reg. 2.009, ff. 33v-34.

1.923.

34. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69, mandat dictus rex Gilaberto de Scintillis ut compareat coram ipso rege facturus et praestiturus ipsi recognitionem fidelitatem et homagium pro feudo castri de Nulles et aliis quae pro ipso rege teneret. 7 martii 1403.

Reg. 2.316, f. 69v.

1.924.

35. In eodem libro, fol. 75, pagina 2, est litera domini regis Martini, data Sugurbii, 8 iulii 1403, directa Gilaberto de Scintillis, in qua dictus rex, quia ratione recognitionis domini et servitii falliti ac aliis de causis volebat habere potestatem castri ac villae de Nulles, quod et quam dictus Gilabertus pro ipso rege tenebat ad feudum, mandat ipsi Gilaberto ut tradat dictam potestatem Nicolao Pujada, baiulo generalis regni Valentiae, aut cui ipse voluerit loco sui.

Reg. 2.316, f. 75v.

1.925.

36. Et in eodem libro et fol., pagina 1, est litera eiusdem regis directa dicto Nicolao Pujada, baiulo generalis, in qua facta mentione de praedictis mandat illi ut dictam potestatem requirat et recipiat eamque tradat nomine regio alicui personae tenendam et custodiendam, quousque aliud per ipsum regem mandaretur. Datum Sugurbii, 8 iulii 1403.

Reg. 2.316, f. 75.

1.926.

37. In Itinerum 5 regis Martini, de anno 1405 usque 8, fol. 72, dictus rex, 18 decembris 1407, dedit Gilaberto de Scintillis duos mille et quingentos florenos, quos illi assignat super mero et mixto imperio et omni jurisdictione castri de Nulles et eius termini, quos imperium et jurisdictionem tenebat Raymundeta, mater dicti Gilaberti, certis titulis, sic quod dicta jurisdictio non possit redimi a dicta Raymundeta, nisi solutis primo dicto Gilaberto et suis dictis 2.500 florenis.

Reg. 2.285, ff. 72v-73.

1.927.

38. In Gratiarum 4 regis Alfonsi 4, de annis 1418, 19, fol. 19, facta mentione de cambio seu permutatione notata supra numeris 24 et 25, cum qua rex Petrus dedit Gilaberto de Scintillis dictam potestatem et alia ibi expressa, et dictus Gilabertus dedit eidem regi castrum de Montetornesio, ita tamen quod rex et sui possent recuperare dictam potestatem et alia, quo casu reddentes dicto Gilaberto et suis praedictum castrum de Montetornesio vel 40.000 s. monetae Barcinonae de terno; et similiter, si dictus Gilabertus et sui vellent, possent recuperare dictum castrum de Montetornesio ipso Gilaberto et suis, reddentibus ipsi regi et suis potestatem cum mero imperio et alia jurisdictione et sequatico supradictis vel dicta 40.000 s.; et facta etiam mentione de donatione facta per regem Martinum Gilaberto de Scintillis, patri Raymundi de Riusec, alias Bernardi de Scintillis, cuius esse dicebatur castrum de Nulles, de duobus mille quingentis florenis in et super mero et mixto imperio et omni alia jurisdictione eidem regi et suis successoribus pertinenti in dicto castro de Nulles et eius terminis; ideo rex Alfonsus, in aliqualem satisfactionem servitorum, dat dicto Raymundo de Riusec, alias Bernardo de Scintillis, et suis totum illud iusluendi seu potestatem et merum imperium, feudum et omnem aliam jurisdictionem ipsi regi competentia, ut praedicitur, in dicto castro de Nulles et terminis suis, et sequiaticum et jus eiusdem, videlicet, escurrimenti aquae seu cequiae Villaeregalis ipsi regi ratione dicti cambii vel alias pertinentia seu pertinere debentia. Quae dictus rex remittit, transfert, concedit et dat ipsi Raymundo de Riusec et suis, ita quod ipse ex tunc teneat dictum castrum et villam de Nulles et eius terminos pro franco et libero allodio, vigore huius presentis donationis, mandando habitatoribus castri de Nulles et eius terminorum quatenus dicti Raymundum et suos in dominos dictae potestatis, meri imperii et aliarum jurisdictionum et jurium praedictorum habeant perpetuo, et cetera. 22 martii 1418.

Reg. 2.588, ff. 19-20v (ff. 15-16v de la foliació moderna).

1.928.

39. Sed videndum est an haec remissio et donatio fieri potuerit, quia videntur ei obstare generales incorporationis rerum regni Valentiae, quas notavimus sub titulo Valentiae, maxime incorporatio facta per eundem regem Alfonsum 4, die 1 martii 1418, quae est in eodem registro Gratiarum 4 dicti regis Alfonsi, de annis 1418, 19, 20, fol. 12, quam vide latius notatam sub dicto titulo Valentiae, fol. 287, numero 71.

Reg. 2.588, ff. 12-15 (ff. 8-11 de la foliació moderna); i v. ref. núm. 2.704.

NOMPOT ||^{196v}

1.929.

1. Vide sub Oriola, fol. 202, num. 4, 5, 6.

V. núms. 1.968 a 1.970.

1.930.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1366, 67, fol. 25, dictus rex, die 5 octobris 1366, univit villae Alicantis locum de Nompot, aldeam dictae villae Alicantis, ita quod ab ea neque in feudum possit separari.

Reg. 913, ff. 25v-26.

LA NOCIA ||^{196v}

1.931.

1. Vide sub Polop, fol. 226, num. 10.

V. ref. núm. 2.214.

NECLIS aut NECLAS ||^{196v}

1.932.

1. Vide sub Melilla, 180, num. 1, 2 et 3.

V. refs. núms. 1.788 a 1.789.

NAVARRES ||¹⁹⁷

1.933.

1. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco N, est cartha facta 6 nonas maii 1325, in qua, facta mentione quod per regem et infantem Alfonsum et comitem Urgelli, arbitros, erant adiudicata Ylariae, filiae Rogerii de Luria, loca de Navarres, Planes et Margarita, et quod dicta loca traderentur Ottoni de Moncada, haeredi Iaufredinae, filiae etiam dicti Rogerii, cum ostenderet cessionem quam praetendebat factam per dictam Ilariam dictae Iaufredinae, traditur interim possessio dictorum locorum Francisco de Luna in commendam, prout latius continetur.

Pergs. de Jaume II, núm. 4.122.

1.934.

[*Al marge:*] Vide sub titulo domus et hospitalis S. Vicentii Valentiae, fol. 299, num. 17.

V. ref. núm. 2.812.

1.935.

2. Rex Petrus 3 commisit Mariae Alvari, uxori Jacobi de Xerica, quandiu regi placuerit, exercitium meri imperii in castro de Navarres et eius alcareis, quae tenet pro certa pecuniae quantitate obligata. 2 calendas septembris 1336. In Gratiarum dicti regis Petri, de anno 1336, fol. 228.

Reg. 859, f. 228v.

1.936.

3. Idem rex, non obstante revocatione generalis quam feceret de concessionibus per ipsum et eius praedecessores factis de mero imperio, concessit Mariae Alvari de Xerica quod in dicto loco exercent merum imperium quamdiu regi placuerit. 15 calendas julii 1338. In Gratiarum regis Petri 3 de anno 1338, 39, fol. 105.

Reg. 864, f. 105v.

1.937.

4. In Gratiarum [*interlineat d'una altra mà posterior: 25*] regis Petri 3, de anno 1356, 57, fol. 34, est donatio in feudum honoratum facta per Regem Petro de Xerica de omni jurisdictione alta et baxia, mero et mixto imperio, in locis de Navarres, de Quesa, de Ibi, et de Turri de les Maçanes, de Margalida, et de Lombo et eorum terminis, qui fuerant Beatricis de Luria, matris dicti Petri de Xerica. Qui Petrus dictam donationem acceptat et facit pro dicto feudo regi homagium, et de dicto feudo fuit per regem investitus. 21 augusti 1355.

Reg. 899, ff. 34v-35v.

1.938.

5. Idem rex Petrus, die 21 augusti 1355, dedit Petro de Xerica jus sibi pertinens in castris et locis de Cocentayna et aliis sitis in regno Valentiae, quae fuerunt Beatricis de Luria, matris dicti Petri de Xerica, et fuerant regi confiscata, salvo tamen regi jure feudi et superioritatis et regaliarum regiarum, prout notatur sub Cocentayna, fol. 80, num. 11.

V. ref. núm. 843.

1.939.

6. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha facta 22 februarii 1358, cum qua Petrus de Xerica, recognoscens quod rex Petrus, cum cartha eodem die facta, remisit sibi feudum sub quo pro ipso rege tenebat merum imperium castri de Navarres, confitetur ex pacto hac de causa convento quod tenet pro ipso rege in feudum sine servitio merum imperium loci de Gayanes, quod merum imperium antea possidebat pro franco allodio.

Pergs. de Pere III, núm. 2.126.

1.940.

7. Et dicta remissio feudi in compensationem recognitionis in feudum meri imperii de Gayanes est in Gratiarum regis Petri 3, de anno 1357, 1358, fol. 21.

Reg. 900, f. 21v.

1.941.

8. Et vide iterum dicta remissionem in registro Gratiarum regis Petri tertii, de annis 1368, 1369, fol. 64, 20 septembris 1368, quae est ibi videnda.

Reg. 916, ff. 64v-65v.

1.942.

9. In Gratiarum [*interlineat d'una altra mà posterior: 29*] regis Petri 3, de anno 1359, 60, fol. [*en blanc y afegit d'una altra mà posterior: 140*] est donatio facta Petro de Xerica de 70.000 s., quos Blanca, filia Ferdinandi et Manuelis, subdita regis Castellae, habebat super locis de Navarres et de Quesa, pro quibus tenebat dicta castra. Et dicti 70.000 s. fuerunt confiscati. 6 novembris 1359.

Reg. 903, f. 140v.²¹⁹

1.943.

10. In libro 1 Feudorum regis Joannis, fol. 26, facta mentione quod Jacobus Castella emerat a Paschasio Maçana loca de Navarres et de Quesa per francum allodium, excepto mero et mixto imperio et alta jurisdictione loci de Quesa, quae tenetur in feudum honoratum pro rege absque servitio juxta Usaticos Barcinonae, rex Joannes 1, supplicante dicto Jacobo, mediante justitia, providet et concedit ipsi quod occasione feudi dictae jurisdictionis rex non possit petere potestatem dicti loci de Quesa, nec eius castri nec redditum, sed solus meri et mixti imperii et altae jurisdictionis quae tenentur in feudum. 11 julii 1387.

Reg. 2.007, ff. 26v-27.

1.944.

11. Et in eodem registro, fol. 80, est liberatio a feudo dictae jurisdictionis de Quesa facta per dictum regem die 25 novembris 1388.

Reg. 2.007, ff. 80v-81.

1.945.

12. In Gratiarum 8 regis Joannis, 1389, 90, fol. 21, est privilegium concessum Jacobo Castellani, qui possidebat loca de Navarres et de Quesa pro suo franco allodio cum omni jurisdictione, quod dicta loca non includantur in terminis nec limitibus alicuius ducatus,

¶²¹⁹ En el registre una nota marginal indica:

«Non fuit expedita sub ista forma, sed alia inferius registrata», com apareix en el l fol. 145v.

marchionatus, comitatus, vicecomitatus seu baroniae, nec aliquo duci, marchioni, comiti vel vicecomiti sint subiecta. Et quod in dictis locis celebretur mercatum et nundinas, videlicet, mercatum die lune cuiuslibet hebdomadae et nundinae incipiant singulis annis die sanctorum Simonis et Judae et durent usque ad festum sancti Martini. 20 maii 1389.

Reg. 1.897, ff. 21v-22v.

1.946.

13. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt mandata facta diversis feudatariis regni Valentiae de praestando homagio pro suis feudis, data 22 februarii 1393. Et ibi inter alia est mandatum factum tenenti merum imperium de Navarres, Quesa, Ibi, Turris de les Maçanes, Margalida et de Lombo.

Reg. 2.009, f. 10v.

1.947.

14. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 15, facta mentione quod rex Petrus, die 21 februarii 1358, ratione infeudationis per ipsum factae loci de Gayanes, enfranquavit ab omni feudo merum imperium loci de Navarres, et quod dictum enfranquimentum, 22 octobris 1374, fuit confirmatum per regem Joannem 1, qui rex Joannes 25 novembris 1388 enfranquavit locum de Quesa de mero et mixto imperio et qualibet praestatione feudi. Idem rex Joannes 1 die 9 maii 1393 revocat mandatum quod fecerat Jacobo Castellae, eorum possessori, de praestando homagio pro praedictis.

Reg. 2.009, ff. 15v-16v.

1.948.

15. Et idem providet dictus rex sub eodem calendario in eodem registro, fol. 17.

Reg. 2.009, ff. 17v-18v.

1.949.

16. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69 et 70, sunt mandata per dictum regem facta diversis feudatariis regni Valentiae ut praestent homagium pro suis feudis, 7 martii 1403. Et ibi inter alia est mandatum factum Jacobo Castella pro loco de Navarres et pro loco de Quesa.

Reg. 2.316, f. 69v.

1.950.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] En 10 de setiembre de 1433 perteneía Navarrés a Juan Tolsá. Registro 2.760, f. 101.

NUTRIEN ||¹⁹⁸

1.951.

1. De alcarea vocata Nutrien in termino de Montichervo, vide sub Montichervo, fol. 172, num. 3.

V. ref. núm. 1.674.

NOVELDA aut NOVELLA ||^{198v}

1.952.

1. Vide sub Elda, fol. 129, num. 1.

V. ref. núm. 1.332.

1.953.

2. Et sub Oriola, fol. 202, a num. 4 usque ad 7.

V. refs. núms. 1.968 a 1.971.

1.954.

3. Et de valle de Novelda vide sub Elda, fol. 129, num. 3.

V. ref. núm. 1.334.

1.955.

4. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha donationis per dictum regem factae Mattheo de Gornay de castro seu loco de Novelda in feudum absque servitio, in emmendam duorum millium florenorum annualium quos, cum cartha data 5 februarii 1366, dictus rex ei concesserat. Et est dicta donatio cum pacto quod, mortuo dicto Mattheo sine liberis legitimis, dictus locus ad regem revertatur.

*Pergamí no localitzat.*²²⁰

1.956.

5. Et eadem donatio facta per regem Petrum dicto Mattheo de Gornay, 9 junii 1367, est in Gratiarum dicti regis Petri 3, de anno 1367, 68, fol. 35 (aut 33).

Reg. 914, ff. 35v-37.

1.957.

6. In dicto armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha facta 12 julii 1367, cum qua dictus rex remisit dicto Mattheo dictum vinculum.

Pergs. de Pere III, núm. 1.276.

¶²²⁰ Signatura antiga: Arm. 22 (València), sac de Sant Vicent Ferrer, núm. 116.

1.958.

7. Et idem instrumentum remissionis est in Gratiarum dicti regis Petri 3, de anno 1367, 68, fol. 69.

Reg. 914, f. 69v.

1.959.

8. Vide quod notatur sub la Mola, fol. 177, num. 8 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.752 a 1.762.

1.960.

9. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta diversis feudatariis Valentiae 22 februarii 1393, de praestando homagio pro feudis quae possidebant, et ibi inter alia est mandatum directum tenenti villam de Novella.

Reg. 2.009, f. 10v.

1.961.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *En 12 de abril de 1420 pertenecía este lugar a D. Pedro Maza de Lizana. Registro 2.749, ff. 80v[-81] y 81[v]*

NOVALICHES ||^{198v}

1.962.

1. Vide sub Valle de Uxo, fol. 307, num 15.

V. ref. núm. 2.900.

1.963.

2. Et sub Xerica, fol. 325, num. 15 et 16. Et quia ibi constat dictum locum esse aldeam de Xerica, vide quae de dicta villa et eius aldeis seu locis eius tenentiae notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 3.010 a 3.027.

1.964.

3. Vide sub Toro, fol. 279, num. 3.

V. ref. núm. 2.597.

O

ORIOLA ^{||202}

1.965.

1. In Gratiarum 4 regis Jacobi 2, de anno 1294, 95, 96, fol. 237, est incorporatio regiae Coronae de villa de Oriola, facta per regem Jacobum 2, die 5 idus maii 1296. Et ibi consecutive sunt variae provisiones in favorem dictae villae.

Reg. 194, ff. 236v-237.

1.966.

2. Et vide etiam incorporationem notatam sub Alacant, fol. 1, a num. 1 usque ad 3, quae notatur etiam sub Eilg, fol. 125, a num. 1 usque ad 4.

V. refs. núms. 1.283 a 1.286.

1.967.

3. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco Z, est cartha, facta 5 idus maii 1329, confirmationis factae per regem Alfonsum civitati et regno Valentiae de eius foris, privilegiis, libertatibus ac bonis usibus et consuetudinibus concessis per reges praedecessores, compraehensis ibi hominibus de Oriola, Alacant et Guardamar.

Pergs. d'Alfons III, núm. 317.

1.968.

4. In armario Aragonum, extra saccos, est copia instrumenti, facti 5 calendas januarii 1329, cum quo rex Alfonsus 3 dedit Ferdinando infanti, filio suo, in titulum marchionatus civitates Dertusae et Albarrazini cum castris et fortaliciis eorundem, et castra et loca de Oriola, Callosa, Guardamar, Alacant, Nompot, Elda, la Mola, Novelda, Asp, in regno Valentiae, et castra et loca de Alosio et de Mediano, et totum eorum honorem cum fortaliciis et cum universis terminis et aldeis, villis, alcareis, turribus, in terminis praedictorum, cum retentione quod, si decederet quodcumque absque filiis masculis, praedicta ad Coronam regiam revertantur. Et etiam casu quo ipse infans aut eius successores pervenirent ad regiam dignitatem. Videndum est an durante eius possessione aliqua de praedictis alienaverit, quae hodie ex hoc titulo possideantur.

Pergs. d'Alfons III, núm. 388.

1.969

5. Et idem instrumentum donationis factae de praedictis dicto infanti Ferdinando est etiam in Gratiarum regis Alfonsi, de annis 1329, 1330, fol. 13v-15.

Reg. 480, f. 17v de la foliació actual.

1.970.

6. Et in eodem registro usque ad fol. 34 et ulterius etiam sunt varia super dicta donatione.

Reg. 480, ff. 13 i ss. de la foliació actual.

1.971.

7. In armario de negotiis super conventionibus inter reges Aragonum, et cetera, est quidam liber de negotiis inter reginam Eleonoram et regem Petrum. Et in eo notatur quod rex Alfonsus, pater dicti Petri, dedit Eleonori, uxori dicti regis Alfonsi, et nouereae dicti regis Petri reditus de Osca, Calatayud, Montblanc, Tarrega, Vilagrassa, Xativa, Castello et Burriana in francum allodium. Et quoque de vita sua dedit ei proprietatem praedictorum et jurisdictionem et villas de Alzira, Morvedre, Morella. Et dedit etiam ipsi reginae [*trenca*] dominium directum et potestatem in Fraga, et baroniam de Ayerbe (?), castrum (?) de Berdiu, castrum de Godalest, castrum et vallem de Ayora (?), et infanti Ferdinando dedit civitatem Dertusae, Alos, Moya, Mongay, Albarrazin, Alacant, Oriola, Guardamar, la Mola, Etna, Novetla. Et ibi est dubium super validitatem dictarum donationum, praetendente dicto rege Petro non potuisse fieri, obstantibus incorporationibus generalibus et particularibus et alias, prout ibi latius est videndum.

Cancellaria, Vária, núm. 497.

1.972.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *En 16 de julio de 1364, el Sr. D. Pedro 3ª dio a Arnaldo Llobet la alquería de Cotillén, en el término de Orihuela, confiscada a Luis Seguí, con sus términos y pertinencias, cuya donación se halla al f. 355v del registro núm. 1.198.*

1.973.

8. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1364, 65, fol. 4, dictus rex in confirmationem privilegiorum antiquorum assignat de termino civitatis Oriolae loca de Crivillent, de Favarella, de Guardamar, alias dictum de Almodovar, de Albatera, de Coix et de Rabat, et promittit dicta loca non separare a termino Oriolae, cum venissent ad obedientiam regis, quae erant occupata per regem Castellae. 24 septembris 1364.

Reg. 911, ff. 4v-5.

1.974.

9. In dicto anno 1364, per mortem infantis Ferdinandi, villa Oriolae fuit ad regem devoluta, qui rex Petrus confirmavit illi franquitates et privilegia 24 decembris (aut septembris)²²¹ 1364. In registro Gratiarum dicti regis Petri 3, de anno 1364, 65, fol. 9.

Reg. 911, ff. 9v-10.

¶ ²²¹ En el registre, setembre.

1.975.

10. Et in eodem registro Gratiarum regis Petri 3, de anno 1364, 65, fol. 14, est confirmatio privilegii quod tertia pars decimarum dictae villae debet converti in operibus et apparatus ecclesiarum ipsius. 24 septembris 1364.

Reg. 911, f. 14v.

1.976.

11. Et in eodem registro, fol. 20, est incorporatio regiae Coronae de dicta villa de Oriolae et eius terminis cum prohibitione etiam infeudandi. 10 iulii 1364.

Reg. 911, ff. 20-21v.

1.977.

12. Et in eodem registro, a fol. 1 usque ad fol. 22, sunt variae provisiones de dicta villa Oriolae, quas vide ibi.

Reg. 911, ff. 4-22.

1.978.

13. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1363, 64, 65, 66, fol. 102, est incorporatio dictae villae. 10 septembris anno 1366, quam vide ibi latius.

Reg. 910, ff. 102v-105.

1.979.

14. In libro 1 Feudorum regis Joannis 1, fol. 87, est stabilimentum factum per dictum regem Joannem Raymundo de Rocafull de scribania curiae Oriolae sub censu unius morabatini auri, quam illius praedecessores habebant ad regium beneplacitum. 8 februarii 1389.

Reg. 2.007, ff. 87-88.

1.980.

15. In officio magistris rationalis, in computo 11 Juliani Garrius, thesaurarii generalis, sunt in recepta 500 floreni dati regi Joanni 1 per homines villarum de Oriola et Alacant, eo quod cum cartha, facta 22 aprilis 1395, confirmaverat ipsis tertium decimi in dictis villis, quod per regem Alfonsum Castellae, dominum tunc dictarum villarum et totius partis regni Valentiae ultra Sexonam, fuit ipsis datum ad opus convertendi illum in operibus et reparationibus et aliis apparatus ecclesiarum dictarum villarum, et eius aldearum. Quae concessio postea fuerat confirmata per reges Aragonum postquam fuerunt domini dictarum villarum, et totius dictae partis regni Valentiae. Et etiam dictus rex Joannes remissit omnem demandam, quam movere posset pro dicto tertiodecimi.

M.R., llib. 397, f. 29v.

1.981.

16. In Gratiarum 5 regis Martini, de annis 1399, 400, fol. 70, dictus rex 20 octobris 1399 confirmat privilegium ibi insertum datum 22 aprilis 1390, cum quo rex Joannes 1, facta mentione quod justitia, jurati et consilarii villarum de Oriola et Alacant, ex privilegiis regis Alfonsi Castellae, qui tenebat dictas villas, et ex confirmationibus regum Aragonum, quibus dictae villae postea pertinuerant, tenebant tertium decimi in dictis villis et earum aldeis et terminis, quod pertinebat ante dicta privilegia dicto regi Castellae et erat colligendum post dictas concessionem per certas personas et convertendum in operibus et reparationibus et aliis apparatus ecclesiarum dictarum villarum et aldearum, et sepe dicti homines fuerunt molestati in perceptione dicti decimi in destructionem dictarum ecclesiarum, et dictus rex ipsum ad manus suas percepit mandaverat, confirmat et approbat dictas omnes concessionem et absolvit dictos homines a petitione ratione perceptionis dicti tertii decimi et ipsis villis et earum aldeis, et locis et eius contributionis, perpetuo de novo concedit dictum tertium decimi ad opus operandi et reparandi dictas ecclesias et sustinendi in ipsis libros, vestimenta, calices, cruces et alios apparatus et res necessarias iuxta ordinationem episcopi Cartageniae aut eius vicarii aut commissarii, simul cum concilio uniuscuiusque dictarum villarum, aldearum et locorum, videlicet, quolibet anno cum concilio unius villae, loci vel aldeae, ita quod neque episcopus sine dicto concilio neque concilium sine dicto episcopo id possint facere. Et quod dictum tertium decimi colligatur per unum aut duos homines parroquiarum aut parrochianos uniuscuiusque dictarum ecclesiarum eligendos per rectorem et parrochianos uniuscuiusque ecclesiae, quos aut alterum ipsorum episcopus confirmet ad suam voluntatem. Qui unus vel duo collectores jurent de bene se habendo et de reddendo computum de receptis rectoribus et beneficiatis cuiuscumque dictarum ecclesiarum et juratis dictarum villarum, et de restituendo residuum.

Reg. 2.193, ff. 70v-73v.

1.982.

17. In Diversorum 3 regi Martini, de anno 1403 usque 1407, fol. 190, facta mentione quod per privilegium regis Alfonsi Castellae, cum erat dominus Oriolae, datum in Sancto Stephano de Gormaz, 10 martii Era 1319, fuit concessum villae de Oriola tertium decimi dictae villae et terminorum eius ad operandum ecclesias dictae villae et terminorum eius, quod privilegium per reges Aragonum fuit postea confirmatum, mandat et providet rex Martinus quod homines cuiuslibet parrochiae dictae villae et terminorum eligant unum operarium, qui recipiat tertium decimi et operetur ecclesias cuiuslibet parrochiae respective, et reddat computum et alia faciat ibi expressa 2 januarii 1407.

Reg. 2.212, ff. 190v-191v.

1.983.

18. In Diversorum 5 regis Martini, de anno 1407 usque 1410, fol. 28, facta mentione de dicta concessione facta dictae villae de tertio decimi ad opus ecclesiarum praedictarum et de confirmationibus dictae concessionis, mandat rex gubernatori regni Valentiae ultra Sexonam ne permittat quod episcopus Cartageniae et alii ecclesiastici cognoscant de dicto tertio decimi ne imponant super eo subsidia. 6 junii 1407.

Reg. 2.214, f. 28v.

1.984.

19. In eodem registro, fol. 37, facta mentione de dictis concessione et confirmationibus, mandat rex juratis et operariis ecclesiarum Oriolae et eius terminorum ut eligant unum hominem, qui per scripturam recipiat dictum tertium decimi et eius pretia, et custodiat granarium dictorum fructuum et distribuatur singulis operariis ecclesiarum partem sibi contingentem, praesente scriba concilii villae Oriolae, qui scribat portiones in libris computorum dictarum fabricarum. 22 junii 1407.

Reg. 2.214, ff. 37v-38.

1.985.

20. In Gratiarum 21²²² regis Martini, de annis 1409, 10, fol. 53, est privilegium factum 19 februarii 1410 cum quo, in confirmationem privilegii ibi inserti concessi villae de Oriola per regem Petrum 3, die 24 septembris 1363, dictus rex Martinus facit francos homines villae de Oriola et terminorum eius et loci de Guardamar a quibusvis servitutibus, demandis, contributionibus, subventionibus, subsidiis, in perpetuum, ratione matrimoniorum et maridagiorum regis, reginae aut filiorum regionum aut coronationum regum vel reginarum, aut cavalleriarum, aut alia de causa. Et Lop Alvarez de Espejo, syndicus dictae villae cum instrumento ibi inserto constitutus, promisit quod ratione dicti privilegii universitas dictae villae expendet quolibet anno in perpetuum et convertet in operibus et reparatione castrae dictae villae, francos ab omnibus missionibus, 1.500 s., quorum sit distributor unus habitator dictae villae per eius gubernatorem et per juratos eiusdem eligendos, cui dicta villa solvet salarium. Et ipse finito anno reddat computum dictae villae in posse baiuli generalis ultra Sexonam, appellatis ad id juratis praedictis aut eorum maiori parte, qui baiulus possit dictum operarium definire et computa diffinita remaneant in archivo dictae villae. Et operarius faciat operas dicti castrae cum consilio eius alcaidi et juratorum dictae villae.

Reg. 2.208, ff. 53-58v.

1.986.

21. Et in eodem registro, fol. 59, facta mentione quod, virtute dictae transactionis, homines dictae villae volebant expendere in reparatione dicti castrae 1.500 s. ultra illos quos in primo anno tenebantur expendere, mandat rex gubernatori et baiulo ultra Sexonam quod dictos 1.500 s. admitat in computum dictis hominibus. 18 februarii 1410.

Reg. 2.208, f. 59v.

1.987.

22. Vide incorporationem factam per regem Alfonso 4, die primo martii 1418, notatam sub Valentia, fol. 287, num. 71.

V. ref. núm. 2.704.

¶ ²²² És el Gratiarum 20.

1.988.

23. In Itinerum 18 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, fol. 186, est erectio villae Oriolae in civitatem, 11 septembris 1437, et promittit rex per se et successores suos quod, ad apud summum pontificem vel sacrum Basiliense concilium, curabit ut in ea sedes et ecclesia cathedralis ordinetur, cui praesit episcopus, qui episcopatum habeat certis limitibus et redditibus, prout episcopali congruit dignitati limitatum et dotatum. 11 septembris 1437.

Reg. 2.765, ff. 186v-187v.

1.989.

24. In Itinerum 14 regis Joanni 2, fol. 182, facta Michaelis Sarçola ad regium beneplacitum de scribania mostaçafi Oriolae. 2 junii 1472.

Reg. 3.454, f. 182v.

1.990.

[1489, novembre 17]

25. In Itinerum sigilli secreti 1 regis Ferdinandi 2 secretarii Colomae recondito in officio magistri rationalis (aut in Archivio regio), fol. 206, fit mentio quod Alfonsus, rex Castellae, dederat tertium decimi ad fabricas ecclesiarum Oriolae, et quod fuit id confirmatum postea per reges Aragonum.

Reg. 3.665, f. 196v de la foliació actual.

OTANELL ||²⁰⁴

1.991.

1. In Venditionum regis Petri 3, de annis 1382, 83, 84, fol. 56, est venditio facta Francisco Carbonell de jurisdictione loci del Otanell, pretio 200 florenorum. 11 januarii 1383.

Reg. 1.003, ff. 56v-62v.

OLIVA ||^{204v}

1.992.

1. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de anno 1330, 31, fol. 121, dictus rex dedit Francisco Carroç merum imperium in castro ipsius de Rebollet et in villis seu locis de Oliva et aliis infra terminos dicti castri et in omnibus termini dicti castri et locorum ipsorum. Idus martii 1330.

Reg. 482, ff. 121v-122.

1.993.

2. Cum instrumento recepto per Joannem Domenech, notarium, idus januarii 1345, virtute provisionis regi Petri 3, datis die 10 calendas januarii 1345, Andreas Guilielmus Escriva, tutor Joannae, filiae et haeredis nobilis Francisci Carroz, quondam, domini castri de Rebollet et aliarum filiarum ipsius, vendidit domnae Teresae Ximenez de Borriol, uxori dicti Francisci Carroz, castrum et baroniam de Rebolleto, ut apparet per decretum positum per dictum regem in instrumento dictae venditionis, calendas februarii 1345, fol. 100 registri Gratiarum dicti regis Petri 3, de annis 1345, 46.

Reg. 879, ff. 96v-97 de la foliació actual.

1.994.

3. In Sententiarum regis Petri 3, de anno 1382 usque 86, fol. 103, dictus rex, pro executione justitiae, vendidit Raymundo de Riuseco totam baroniam de Rebolleto et de Oliva ibi confrontatam. In qua baronia continentur castrum de Rebolleto, locus de la Font, et alcareae de Rafalcofer, de Putries et de Elcha, tanquam de bonis Alamandae Carrocii, uxoris Berengarii de Vilariacuto, cum oneribus litigiorum et censualium et violariorum oneratorum in dicta baronia, quae venditio fuit pretio 31.000 l. Die 11 septembris 1382.

Reg. 1.454, ff. 103-110.

1.995.

4. De hac venditione constat sub Burriol, fol. 58, num. 10 et 11.

V. refs. núms. 641 i 642.

1.996.

5. In Gratiarum 14 regis Martini, de annis 1405, 1406, 1407, fol. 127, facta mentione quod in tractatu cambii inter regem et civitatem Valentiae de castro et baronia de Rebollet et aliis supradictis fiendo pro rivo, valle et honore de Chelva, et castris et locis de Tuexa, Sinarques, Benexep, Sagra, Busera, Collibus, Domeño et de Longella (aut Lorigella, aut Loriguella), fuerat actum quod rex daret dictae civitatis licentiam imponendi sisas in dictis castro et baronia de Rebollet et villa de Oliva et aliis locis dictae baroniae de Rebollet supra specificatis, rex dat dictae civitati dictam licentiam ad tempus quadraginta annorum. 3 novembris 1405.

Reg. 2.202, ff. 127v-128.

OLOCAU ²⁰⁵

1.997.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] En 5 de junio de 1278, el Sr. D. Pedro 3º de Aragón otorga otorga poderes a Aleman de Josa, alcaide de Olocau, para establecer a censo casas, tiendas y demás posesiones de aquella villa, aldeas y sus términos. Registro 40, f. 117.

1.998.

1. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 97, est concessio in feudum honoratum absque servitio facta per regem Alfonsum Raymundo Scornae, 3 nonas februarii 1286, de castro de Olocau.

Reg. 287, f. 97 (f. 61 de la foliació moderna).

1.999.

2. Et instrumentum dictae concessionis est in registro regis Alfonsi 2 de gratiis de annis 1285, 86, fol. 150.

Reg. 64, f. 150v.

2.000.

3. Et vide an cartha dictae concessionis sit etiam in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco Z.

Pergs. d' Alfons II, núm. 127.

2.001.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] A 3 de las nonas de febrero de 1287, el Sr. D. Alfonso 2º mandó que no se impidiere a Raimundo de Escorna la percepción del herbage y tercio diezmo de su castillo de Olocau que tenía por S. M. Registro 74, f. 69.

2.002.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 75 del registro 78 se halla la confirmación por S. M. a favor de Raimundo Escorna de la compra que hizo el apoderado de D^a. Mayor de Urrea de las alquerías de Ola y Pardines en el término de Olocau. Fecha 4 calendas de abril de 1289.

2.003.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 81 del registro 78 se halla el convenio de S. M. con la universidad de Olocau sobre la partición de la primicia por mitad, en 18 de las calendas de maio de 1289.

2.004.

4. In Gratiarum 4 regis Jacobi 2, de annis 1294, 95, 96, fol. 307, dictus rex concedit Guilielmo de Angularia quod posset concedere faticam venditionis quorumdam molendinorum in castro de Olocau, quae tenentur pro rege et venalia exponebantur. Et dat ipsi laudimium ex dicta venditione. Pridie idus novembris 1296.

Reg. 194, f. 307v.

2.005.

5. In Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 285 est homagium praestitum idibus marci 1317 per Joannetum Scorna pro castro de Olocau in regno Valentiae prope Liriam.

Reg. 25, f. 285.

2.006.

6. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1325, 26, 27, fol. 143, in provisione facta ad instantiam Joannis Scorna, domini castri de Olocau, 7 calendas martii 1325, fit mentio quod dictum castrum tenetur in feudum regis.

Reg. 226, ff. 143v-144.

2.007.

7. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 43 et 44, est quoddam memoriale de variis feudis regni Valentiae, et ibi inter alias est nota sequens: Castrum de Olocau prope Valentiam tenetur in feudum pro domino rege, et fuit prestitum homagium.

Reg. 287, f. 44v (f. 195v de la foliació moderna).

2.008.

8. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha homagii facti 14 calendas januarii 1337 per Joannem Escorna regi Petro pro castro de Olocau.

Pergs. de Pere III, núm. 315.

2.009.

9. In libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 35, est mandatum factum per dictum regem Joanni Scorna, quod tradet Petro de Xerica potestatem castri de Olocau, quod tenet in feudum regis. 3 septembris 1348.

Reg. 1.477, f. 35v.

2.010.

10. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, est mandatum factum per dictum regem Antonio de Vilariacuto 22 februarii 1393, quod praestet homagium baiulo generalis Valentiae pro feudo de Olocau.

Reg. 2.009, f. 11.

2.011.

11. Et in libro 1 Feudorum regis Martini, fol 69, est aliud simile mandatum de praestando homagio factum per dictum regem Martinum Raymundo de Vilariacuto. 7 martii 1403.

Reg. 2.316, f. 69v.

OLOCAU, prope villam de Morella ^{205v}

2.012.

1. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 116, est juramentum fidelitatis factum per regi Petro per Bernardum Çavit, alcaydum castri de Olocau, juxta instrumentum concessionis de dicto castro factae hominibus Morellae per regem Alfonsum Aragonum, quod juramentum est 3 calendas decembris 1336.

Reg. 287, f. 103v (f. 67v de la foliació moderna).

2.013.

2. Et vide an cartha dicti juramenti fidelitatis pro dicto castro de Olocau in termino Morrellae sit in armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco Z.

Pergs. de Pere III, núm. 197.

ORBA aut PUIG DE ORBA ||^{205v}

2.014.

1. Vide Puig de Orba in litera P, fol. 231.

V. ref. núm. 2.264.

OLOCAYBA ||²⁰⁶

2.015.

1. Est etiam titulus de Alcobaya aut Olocayba supra in litera A, fol. 41, vide an sit idem quod castrum de Olocayba, de quo agitur sub hoc titulo.²²³

V. refs. núms. 295 a 302, 487 a 489, i 490 a 493.

2.016.

2. In registro 3 regis Jacobi 1 [*interlineat, d'una altra mà posterior: hoy registro núm. 10*], de anno [*interlineat, d'una altra mà posterior: 1257 a 61*], fol. 19, est impignoratio facta Bernardo de Roma de castro de Olocayba cum eius alcareis pro duobus mille quingentis s. 11 calendas octobris 1257.

Reg. 10, f. 19v.

2.017.

3. In registro Jacobis 1, de anno 1271, 72, 73, fol. 7, est concessio sive cambiatio facta Roderico de Corella de turre et alcareis de Olocayba et de Petrer in regno Valentiae ultrarivum Xucarum, 6 idus augusti 1271, pro certis jovatis terrae, quas dedit Arnaldo de Molendinis mandato dicti regis. Sed vide an haec nota pertineat ad Alcobaya, de qua supra in litera A, fol. 41, ubi fuit etiam posita num. 3, et non ad castrum Olocayba, de quo agitur sub hoc titulo.

Reg. 21, f. 7v.

2.018.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *En 10 de junio de 1278, el Sr. D. Pedro 3º de Aragón mandó al procurador real de Valencia que, satisfechos ciertos gastos, diese posesión del castillo y torre de Olocayba a Pedro Ruiz de Corella. Registro 40, f. 123.*

¶²²³ Tots aquests topònims sembla que es refereixen al castell d'Olocaive, en terme de Pedreguer.

2.019.

1. De castro, villa et ravallio de Ontinyen, vide sub Cullera, fol. 91, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 967 i 968.

2.020.

2. Et de dicto castro et villa, vide sub Castalla, fol. 94, num. 1, 2 et 3.

V. refs. núms. 999 a 1.002.

2.021.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] A 4 de los idus de octubre de 1286, el Sr. D. Alfonso 2º mandó a las universidades de Ontinyent, Bocayren, Calp y Altea que prestasen homenaje a Gisperto, vizconde de Castellnou, a quien S. M. había dado dichos lugares. Registro 66, f. 214.

2.022.

3. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1345, 46, fol. 23, facta mentione quod Berengarius de Vilariacuto, cuius erant castra et baronia de Sancto Martino et de Sobirats in Cathalonia, dederat Berengario de Villariacuto, filio suo emancipato, baroniam et castra praedicta, retento in eis usufructu, et quod postea dicta castra fuerant jure confiscationis ad regiam Curiam devoluta propter crimina per dictum Berengarium contra regem commissa; et dictus rex permutavit ea cum Joanne de Sono pro vicecomitatu de Evolo; ideo dictus rex in compensatione dicti usufructus dedit dicto Berengario de Vilariacuto durante eius vita castra, villas et loca de Ontinyen, Bocayren et Biar in regno Valentiae. Et dictus Berengarius renunciavit dicto usufructui sibi retento in dicta donatione per eum facta, et cetera. 18 calendis decembris 1345.

Reg. 879, ff. 23-24.

2.023.

4. Et in eodem registro, fol. 24, est concordia cum certis capitulis facta inter dictum regem et Berengarium de Vilariacuto super dicto usufructu in dictis locis assignato. Datum ut supra.

Reg. 879, ff. 24-25v.

2.024.

5. In armario Villafrancae, in sacco A, est concordia facta inter regem Petrum et Berengarium de Villariacuto ratione dicti usufructus et juris ipsi Berengario pertinentis in locis de Sobirats et de Sancto Martino, eo quod dictus rex permutaverat cum Joanne de Sono, vicecomite de Evolo, pro dicto vicecomitatu dicta castra et loca, confiscata certis iustis causis et quae dictus Berengarius dederat filio suo Berengario, retento sibi usufructu et aliis quantitibus, et ratione praedicta dat rex dicto Berengario Ontinyen, Bocairen et

Biar in regno Valentiae, donec sit ei satisfactum de dicto usufructu et juribus. 18 calendas decembris 1345.

*Pergamí no localitzat.*²²⁴

2.025.

6. Et ibidem est cartha dictae donationis de Ontinyen, Bocayren et Biar pro executione dictae concordiae cum relatione omnium praedictorum. Datum ut supra.

*Pergamí no localitzat.*²²⁵

2.026.

7. Ontinyent, Bocayrent, et Biar possidebantur per Franciscam Boyl et Berengarium, Petrum et Nicolaum Vilaragut, fratres, et fuerunt redempta per reginam Eleonoram ex concessione regis Petri 3, viri sui, in anno 1370, ut apparet in officio magistri rationalis, in computo 42 Berengarii de Relat, thesaurarii dictae reginae, fol. 11 et 11 (*sic*).

M.R., llib. 495, f. 11v.

2.027.

[1370, març 12]

8. Haeredes Berengarii de Villariacuto habebant impignorata loca de Ontinyent, Bocayrent et Biar, et homines dictorum locorum obtulerunt regi Petro tertio, in anno 1356, quadraginta millia solidorum in adiutorium redemptionis de dictis locis faciendae a dictis haeredibus, et tunc non habuit effectum dicta redemptio, quam postea fecit regina Eleonora, uxor dicti regis, ex concessione regia, ut habetur. In Gratiarum regis Petri 3 de anno 1370, fol. 27.

Reg. 919, f. 27v.

2.028.

9. Et in eodem registro, fol. 18, est incorporatio regiae Coronae de dicta villa 12 martii 1370. Et vide an in hac incorporatione compraeandatur etiam villae de Bocayrent et de Biar.

Reg. 919, ff. 18-19v.

2.029.

10. In Venditionum regis Petri 3, de annis 1382, 1383, 1384, fol. 119, est venditio facta per dictum regem civitati Valentiae de villa de Ontinyent, et castro et loco de Biar, 27 octobris 1383, pretio 13.750 l.

Reg. 1.003, ff. 119-126v.

¶ ²²⁴ Signatura antiga: Arm. 11 (Vilafranca), sac de Sant Magí, núm. 195.

¶ ²²⁵ Signatura antiga: Arm. 11 (Vilafranca), sac de Sant Magí, núm. 196.

2.030.

[*Al marge:*]Vide sub Valentia, fol. 287, num. 62. Et vide quod notatur etiam ibi num. 64.
V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

2.031.

11. Infans Joannes dederat Petro de Artes castra et loca de Ontinyent et Biar. Et quia dictae donationis renuntiavit, dedit ei tertium decimi dictorum castrorum, die 15 septembris anno 1376. Quam donationem idem Joannis iam factus rex confirmavit 1 februarii 1387. In Gratiarum dicti regis de anno 1387, fol. 212.

Reg. 1.891, ff. 212v-215.

2.032.

12. In Gratiarum 7 (aut 2) regis Martini, de annis 1397, 1398, fol. 216, ultimo julii 1398, dictus rex confirmat provisionem ibi insertam, factam 22 junii 1389, cum qua rex Joannes, facta mentione quod Clemens, pontifex maximus, de consensu episcopi Valentini, dederat Petro de Artesio partem pertinentem dicto episcopo in decimis panis et aliorum fructuum in locis de Ontinyent et de Biar, dedit Petro de Artesio facultatem ad extrahendum et vendendum dictam partem fructuum supradictorum quocunque voluerit.

Reg. 2.190, ff. 213v-214v.

2.033.

13. Vide sub Biar, fol. 49, num. 4.

V. ref. núm. 537.

2.034.

14. Vide incorporationem villae de Ontinyent factam per regem Alfonsum 4, notatam sub Valentia, fol. 287, num. 69. Et vide etiam num. 70 et 71.

V. refs. núms. 2.702 a 2.704.

OREMBOY ²⁰⁷

2.035.

1. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 86, est concessio facta per regem Jacobum Andreae Oriol et suis de domo seu fortalicio de Oremboy prope Deniam ad habitandum et tenendum ad fidelitatem regiam, et quod non possint vendere dictam domum, sed teneant ut caserii regis. Qui rex quando voluerit possit ibi habitare, et cetera. 15 calendas martii 1313.

Reg. 287, f. 86 (f. 50 de la foliació moderna).

ONDARELLA ||^{207v}

2.036.

1. De alcarea de Ondarella in valle de Guadalest, vide sub Polop, fol. 226, num. 4 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.208 a 2.213.

2.037.

2. Et vide etiam sub Guadalest, fol. 149, num. 28, 29, 30.

V. refs. núms. 1.518 a 1.520.

ONDARA ||^{207v}

2.038.

1. Vide sub Guadalest, fol. 149, num. 28, 29, 30.

V. refs. núms. 1.518 a 1.520.

2.039.

2. In Diversorum 5 regis Martini, de anno 1407 usque 1410, fol. 35, est decretum regium, positum 30 iulii 1407 in instrumento, cum quo egregius Alfonsus, dux Gandiae, marchio Villenae et comes Ripacurtiae, dedit in haereditatem sub conditionibus in dicta cartha contentis Ugoni de Cardona, eius nepoti sive net filioque Joannis Raymundi Folch, comitis de Cardona, et Joannae, eius coniugis filiaeque dicti ducis, castra et loca de Calassans et Sanuy intra comitatu Ripacurtiae, et castrum seu locum de Castellsent extra comitatum Ripacurtiae, et castrum et locum de Ondara et loca del Real, de Benipascar, et Alqueriam Novam, et quaedam alia contenta in dicto instrumento recepto in palatio regio Valentiae. 23 maii 1407.

Reg. 2.214, ff. 36v-37.

2.040.

3. In Diversorum 3 regis Alfonsi 4, de anno 1424 usque 32, fol. 87, mandat rex tradi possessionem Ugoni de Cardona, ut succedenti duci Gandiae, et Lucae de Bonastre de dicto loco de Ondara, situato prope villam Deniae, et de aliis castris, villis, locis et alcareis eiusdem terrae. 9 iunii 1425.

Reg. 2.612, f. 87v.

2.041.

1. In Diversorum regis Jacobi 1 et regis Jacobi 2, fol, 172, est instrumentum permutacionis factae inter regem et fratres ordinis Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani cum quo dictus rex dedit dictis fratribus castra seu loca de Onda et de Gallur, et habuit ab eis locum de Amposta, cum castro eiusdem terminis et pertinentiis suis, confrontatum prout ibi. Intra quas affrontationes includitur locus vocatus Rapita cum suis pertinentiis. In qua permutatione includuntur etiam locus vocatus la Candela et locus vocatus la Aldea, situs ultra flumen Iberi, pro quibus omnibus dedit dictus rex dicta castra seu loca de Onda et de Gallur, prout haec omnia latius continentur in ipsa permutatione, instrumento facto 7 idus decembris 1280.

Reg. 25, ff. 172-175.

2.042.

[*Al marge:*] Vide donationem notatam sub Tarbena, fol. 274, num. 6.

V. ref. núm. 2.541.

2.043.

2. Et dicta permutatio fuit confirmata per regem Jacobum, 2 die 12 calendas januarii 1298. In Gratiarum dicti regis Jacobi 2, de annis 1298, 99, fol. 45.

Reg. 265, ff. 45v-49.

2.044.

3. Vide sub Culla, fol. 89, num. 3.

V. ref. núm. 948.

2.045.

4. In officio magistri rationalis, in computo 6 primae administrationis Bernardi Olzineles, thesaurarii regis Petri 3, fol. 28, sunt in recepta 80.000 s. pro quibus dictus rex, 18 maii 1343, vendidit Petro de Tous, magistro Montesiae, merum et mixtum imperium et jurisdictionem criminalem in Onda, Vilafames, Çueca, Perpuchent et Montroy, et coenam de Borriana, cum cartha de gratia, quam recepit Bernardus de Brull, notarius. 19 calendas aprilis 1342.

M.R., llib. 320, f. 28v.

2.046.

[1343, abril 14]

5. Et dicta venditio est in Venditionum regis Petri 3, de annis 1342, 43, 44, fol. 81, sed ibi non est cartha de gratia.

Reg. 990, ff. 81-84v.

2.047.

6. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K, est cartha facta 18 calendis maii 1343, in qua, facta mentione de venditione supranotata facta dicto magnifico magistro Montesiae 18 maii 1343, pretio 80.000 s., et de conformatione dicto die per dictum regem Petrum facta dictae religioni de privilegio regis Jacobi, cum quo remisit dicto ordini jus quod habebat in appellationibus hominum de Culla, pro qua confirmatione dictus rex habuit a dicto magistro 20.000 s., et quod dictae venditio et confirmatio facta (*sic*) sunt cum conditione quod, solutis dictis quantitibus, rex recuperet praedicta vendita et confirmata, de qua re factum est instrumentum in posse Bernardi de Brolio, notarii, 9 calendis aprilis 1342; promittit rex dicto ordini quod tali in casu non petet computum de habitis ratione dictarum jurisdictionum.

Pergs. de Pere III, núm. 647.

2.048.

7. Et idem instrumentum est in Venditionum regis Petri 3, de anno 1342, 43, 44, fol. 86.

Reg. 990, ff. 86v-88.

2.049.

8. Vide sub Morella, fol. 199, num. 6, 7, 8.

V. refs. núms. 1.636 a 1.638.

2.050.

9. Et sub Valentia, fol. 287, num. 62.

V. ref. núm. 2.694.

2.051.

10. In Gratiarum 17 regis Joannis 1, de anno 1393, fol. 101, in provisione facta 20 junii 1393, rex facit mentionem quod illis diebus fecerat redemptionem a magistro Montesiae de mero et mixto imperio villae de Onda et aliorum locorum magistratus Montesiae.

Reg. 1.906, ff. 101v-102.

2.052.

11. In registro regis Alfonsi 4 intitulo Secretorum 2, de annis 1419, 20, fol. 26, rex Alfonsus mittit nuntium ad summum pontificem ad supplicandum ut dignetur transferre in regiam Coronam certam partem jurisdictionis et tertiam partem decimarum, et certa alia jura ad ordinem Militiae S. Mariae de Montesio (*sic*) pertinentia, facta ei satisfactione in aliis redditibus aut in pecunia aequivalenti. 30 aprilis 1419.

Reg. 2.691, ff. 26v-27.

2.053.

12. In Itinerum 7 regis Alfonsi 4, de annis 1420, 21 secretari Arinyo, fol. 21, est donatio facta Romeo de Corbaria, magistro Montesiae, de mero et mixto imperio, jurisdictione criminali et gladii potestate in villa de Onda, dum vitam duxerit in humanis, dum tamen privilegium de non alienando factum in Curiis generalibus non obsistat. Die [*en blanc*] aprilis 1421. Deest dies in registro.

Reg. 2.781, ff. 21-22.

2.054.

13. In Itinerum 21 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, 39, fol. 72, est confirmatio incorporationis factae Valentiae ultimo aprilis 1393, et signanter quod non possit alienare in favorem magistri Montesiae. Die 21 junii 1438.

Reg. 2.768, ff. 62v-63.

2.055.

14. In officio magistri rationalis, in computo 9 Ludovici Sanchez, thesaurarii generalis regis Ferdinandi 2, fol. 25, sunt in recepta 50.000 s. ab universitate villae de Onda, recepti ratione privilegii dati 15 octobris 1513, cum quo rex Ferdinandus 2 approbat et confirmat incorporationem factam de dicta villa et eius terminis et districtu regiae Coronae per regem Joannem, et confirmationes de dicta incorporatione factas. Et facit novam incorporationem, in qua dicta incorporatio regis Joannis et confirmationes ipsius sunt insertae. Et copia dicti privilegii est in filo cautelarum dicti computi.

Falta.

ONIL ¶²⁰⁹

2.056.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 1271, fol. 118, est donatio facta per dictum regem Alberico de Lavania de castro et villa de Unil, retenta justitia sanguinis et avere invento. 5 idus septembris 1268.

Reg. 15, f. 118.

2.057.

2. In registro Gratiarum regis Jacobi 2, de anno 1316, 17, 18, fol. 126, est donatio Petro Ximeni Diranço de toto jure et dominio quod Bernardo de Lavania, ut haeredi Omberti de Lavania, eius patris, pertinuit in loco de Unil, quod jus dictus Bertrandus vendiderat Bernardo de Crudillis, et dictus Bernardus regi. Quae donatio est pridie idus julii 1317.²²⁶

Reg. 214, f. 126v.

¶²²⁶ En el registre, datat en els idus de juliol de 1317.

2.058.

3. Vide sub Castalla, fol. 94, a num. 22 usque ad num. 35.

V. refs. núms. 1.023 a 1.035.

ORPESA ||²⁰⁹

2.059.

1. In libro [*interlineat, d'una altra mà posterior: Varia 2 Alfonsi 1*] intitulo Gratiarum et variarum provisionum cum coopertis rubeis, fol. 115, est donatio facta per Raymundum Berengarium, comitem Barcinonae, Hospitali Hierosolymitano de castro de Amposta ibi confrontato, et de iure piscandi in stagni et paludibus ibi existentibus, et de lignariis et piscariis in toto termino Dertusae, et decima salis totius partis salinariae pertinentis comiti Barcinonae, et de turri vocata Candela Rofeta, in rivo Sancti Petri, et castro de Orpesa, cum multis aliis territoriis et juribus, prout ibi latius est videndum, 6 idus januarii 1148. Sed vide haec nota intelligatur de castro de Orpesa sito in regno Valentiae, an de aliquo alio sito in Catalonia, quia tempore dicti Raymundi Berengarii erat penes agarennos, et fuit etiam postea per multum tempus, quousque rex Jacobus 1, pronepos dicti comitis, illum acquisivit, scilicet in anno millesimo duocentesimo trigesimo et sequentibus.

Reg. 2, ff. 115-116.

2.060.

[*Afegit d'una altra mà posterior:*] *Este castillo de Orpesa lo compró Berenguer Dalmau a los testamentarios de Arnaldo Guillermo de Alascun, según la carta de pago de 15.000 sueldos reales que firmó D. Jaime 2º a favor del hijo de dicho Dalmau a 3 de las nonas de octubre de 1296. Registro 263, f. 164.*

ORCHETA ||^{209v}

2.061.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 71, fol. 205, est donatio facta domnae Berengariae Alfonsi de castris et villis de Orcheta, de Serra, de Mola, de Finestrat et de Torres, 12 calendas septembris 1270. Quae donatio est sub eisdem vinculis sub quibus idem rex fecerat dictae domnae Berengariae aliam donationem notatam sub Tarbena, fol. 274, num. 2, quae vidi ibi.

Reg. 16, ff. 205v-206; i v. ref. núm. 2.537.

2.062.

2. Postea dictus rex recuperavit dicta loca de Orcheta et de Torres, ut notatur sub Moxent, fol. 175, num. 1.

V. ref. núm. 1.704.

2.063.

3. Et idem notatur etiam sub Tarbena, fol. 274, num. 4 et 5.

V. refs. núms. 2.539 i 2.540.

2.064.

4. Et vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

2.065.

5. Vide sub Villajoyosa, fol. 306, num. 2 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.879 a 2.882.

P

PENAGUILA ||²¹⁴

2.066.

1. In registro regis Jacobi 1, de annis 1276, 77, sub fol. 6, est donatio facta per dictum regem Dominico Vallobar de decem jovatis terrae in alqueriis de Alcoleja et Riola, termini Penaguila, et quinquaginta ballistariis, qui cum dicto Vallobar debebant manere in custodia castris de Penaguila, unicuique ipsorum quinque jovatas terrae in termino de Penaguila. 3 nonas julii 1276.

Reg. 22, f. 46v de la foliació moderna.

2.067.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] A 5 de las calendas de octubre de 1278, el Sr. D. Pedro 3º concedió a Guillermo Ferrer de Montalbán y Raimundo de Fluviá terreno para cien pobladores en el término de Penáguila, señalando a cada uno seis yugadas, etc. Registro 40, f. 163v.

2.068.

2. Vide sub Castalla, fol. 94, a num. 6 usque ad 28.

V. refs. núms. 1.006 a 1.029.

2.069.

3. Et sub Benilloba, fol. 54, num. 1.

V. ref. núm. 598.

2.070.

4. Et sub Liria, fol. 161, num. 4.

V. ref. núm. 1.570.

2.071.

[*Al marge:*] De haereditate in termino Penaguila, vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

2.072.

5. Et vide etiam incorporationes villae de Penaguila notatas sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et a num. 13 usque ad 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

2.073.

6. Vide etiam quod notatur sub Madrona, fol. 176, num. 4.

V. ref. núm. 1.726.

2.074.

7. Et sub Cullera, fol. 91, num. 7.

V. ref. núm. 973.

2.075.

8. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1349, 50, fol. 56, est donatio facta Petro Calderoni de alcarea vocata de Dubot in termino Penaguila, confiscata Thomae Cervera, calendas septembris 1349. De qua alcarea est particularis titulus supra in litera D, fol. 119.

Reg. 889, f. 56; i v. ref. núm. 1.256.

2.076.

9. Vide sub Liria, fol. 161, a num. 21 usque ad 23.

V. refs. núms. 1.587 a 1.589.

2.077.

[*Al marge:*] Vide sub Alcoy, fol. 5, num. 14.

V. ref. núm. 87.

2.078.

10. Et vide etiam sub Sogorb, fol. 255, num. 15.

V. ref. núm. 2.395.

2.079.

11. In Itinerum 12²²⁷ regis Joannis 2, fol. 204, in provisione regia, data 28 januarii 1471, fit mentio quod, cum instrumento recepto 18 decembris 1470 Dertusae, rex Joannes vendidit Penaguilam don Jacobo Pallas de Ladron, pretio 100.000 s. Et ipse firmavit apocam in posse Joannis, Granada 26 dictorum mensis et anni.

Reg. 3.451, f. 204.

2.080.

12. In Itinerum 3 sigilli secreti regis Ferdinandi 2 secretarii Ludovici Gonzalez, fol. 5, est consignatio facta domnae Catharinae Pallas, vicecomitissa de Chelva, de 5.000 s. annuis ad tempus viginti annorum in residuo quamae in Thesauraria generali, ratione restitutionis quorumdam locorum in Sardinia et villae de Penaguila, quae rex ei vendiderat.

Reg. 3.668, fols 4v-5v de la foliació actual.

PLANES ¶^{214v}

2.081.

1. Vide sub Navarres, fol. 197, num. 1.

V. ref. núm. 1.933.

2.082.

2. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1358 usque 60, fol. 169, est procuratio per regem facta Berengario de Codinacs ad vendendum castrum et locum de Planes, 17 novembris 1359. Sed ibi in margine notatur quod non habuit effectum.

Reg. 994, ff. 168-169.

2.083.

3. Et medietatem pretii dicti loci vendendi dedit rex Petro de Xerica. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1359, 60, fol. 150, decimo sexto novembris 1359.

Reg. 903, f. 150.

2.084.

4. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1358 usque 60, fol. 279 (*sic*), facta mentione quod, occasione belli quod gerebat Petrus, rex Aragonum, cum rege Castellae, dictus rex Petrus applicavit Fisco et occupavit locum de Planes, tanquam de iusta guerra, quem Beatrix de Xerica, subdita regis Castellae, uxor Petri Pontii, quondam, tenebat pro sua dote obligatum, facit rex procuratores Berengarium de Codinacs et Arnaldum Joannis ad vendendum dictum locum per liberum et francum allodium cum alcareis, pertinentiis et terminis eius, et omni jurisdictione. 19 martii anno 1360.

Reg. 994, ff. 178-179.

¶²²⁷ És l'Itinerum 11.

2.085.

5. Vide sub Cocentayna, fol. 80, num. 12.

V. ref. núm. 844.

2.086.

6. Comes Ampuriarum vendidit regi Petro 3 villam et baroniam de Cocentayna et castra de Planes, de Margalida, et de Llombo, et de Ibi, et Turrim de les Maçanes, cum eorum terminis et pertinentiis, pretio 76.000 florenorum, de quibus debebat adhuc recuperare rex 16.000 florenos qui non fuerant soluti, et dictus rex dedit dictam villam et castra regiane Sibiliae, uxori suae, quae fecit conventionem cum dicto comite quod dicti 16.000 floreni converterentur in luitionem censualium et onerum de Planes. Et dictus comes retinuerat penes se possessionem de Planes, Margalida et Llombo, quousque id fuisset factum, et sic eam retinuit usque ad 23 maii 1380. Quo die eam tradidit procuratori regis Petri, qui procurator eam tradidit procuratori dictae reginae, et de voluntate dicti comitis remanserunt penes dictam reginam 39.000 s., ratione 3.000 s. censualium, quos recipiebat super Planes don Petrus Centelles, et super eis habebat litem cum dicto comite et mandato dictae reginae 2 iunii 1380 Jaspertus de Campllonc, eius thesaurarius, eos deposuit in tabula Petri Descaus Barcinonae, nomine Joannis Callos, thesaurarii dictae reginae, quousque fuisset finita dicta lis. De quibus omnibus constat in officio magistri rationalis, in computo 1 dicti Joannis Callos, thesaurarii dictae reginae Sibiliae, a 1 maii 1380 usque ad 20 iulii dicti anni, in quadam partita vulgo dicta mencio blanca, quae est fol. [*en blanc*] dicti computi.

Perdut.

2.087.

7. In officio magistri rationalis, in computo 2 Jasperti Campllonc, thesaurarii dictae reginae Sibiliae, fol. 28, apparet quod dicta venditio facta per dictum comitem Ampuriarum fuit 26 februarii 1378. Et dicta donatio fuit 15 martii 1378.

M.R., llib. 508, ff. 28-32.

2.088.

8. In Venditionum 2 regis Joannis 1, de annis 1389, 90, fol. 127, est venditio facta per dictum regem Joannem et Iolantem regina, eius uxorem, Joanni Gasco de castro et loco et tota valle de Planes cum Almudayna et aliis alcareis ibidem situatis et de locis de Margalida et de Llombo, in dicta valle sitis, et de loco de Torre de les Maçanes, et de castro et de loco de Ibi cum omni jurisdictione, quae castra et loca erant dictae reginae et sunt ibi confrontata pretio 198.000 s. Die 3 septembris 1389.

Reg. 1.930, ff. 127v-132v.

2.089.

9. In officio magistri rationalis, in computo 6 Petri Marrades, thesaurarii regis Joannis 1, fol. 23, sunt in recepta 153.000 s., in partem 198.000 s., pro quibus dictus rex, die 3

septembris 1389, vendidit cum instrumento gratiae Joanni Gasco dictum castrum, locum et totam vallem de Planes et loca de Margalida, de Llombo, de Torre de les Maçanes et de Ibi, et in dicta recepta fit mentio quod dictus emptor non poterat recipere dictorum redditus nisi post unum annum.

M.R., llib. 387, f. 23v.

2.090.

10. Et de dicta venditione facta in posse Francisci Pellicer, notarii, apparet in officio magistri rationalis, in computo 2 Berengarii Dezcorrey, thesaurarii dictae reginae Yolantis, a 1 junii 1391, fol. 4.

M.R., llib. 517, f. 4v.

2.091.

11. In dicto registro Venditionum 2 regis Joannis 1, de anno 1389, 90, fol. 134, dictus rex et regina Yolans, pro maiori securitate dicti Joannis Gasco in dicta venditione, impignorarunt ei una cum dictis castris et locis quoddam xapelletum auri munitum diversis lapidibus pretiosis ibi designatis, et fuit actum quod, si intra unum annum, rex solveret dicto Gasco 153.000 s., quos revera regi tradiderat cum eorum mogubello, cum quo completur summa dictorum 198.900 s., dictus Gasco restitueret regi dicta castra et loca et, si hoc non factum fuerit intra annum, tunc posset dictus Gasco vendere dictum xapelletum, de cuius pretio recuperans dictos 198.900 s., loca et castra praedicta restituat regi et quod supererit ex pretio dicti xapelleti. 3 septembris 1389.

Reg. 1.930, ff. 134-137v.

2.092.

[1389, octubre 2]

12. Et in eodem registro, fol. 137, est cartha de gratia perpetua facta de hac venditione per dictum Joannem Gasco.

Reg. 1.930, ff. 137v-139v.

2.093.

[1389, setembre 3]

13. Et eadem venditio est etiam in registro intitulato Alienationum regis Joannis 1, de anno 1389 usque 93, fol. 11.

Reg. 2.062, ff. 11-15.

2.094.

[1389, setembre 3]

14. Et ibidem, fol. 15, est impignoratio dicti xapelleti.

Reg. 2.062, ff. 15-18v.

2.095.

[1391, juny 30]

15. Et in registro intitulado Alienatonum dicti regis Joannis 1 et regina Yolantis, fol. 105, est procuratio per dictos reges facta ad redimenda dicta castra et loca et dictum xapellatum a dicto Joanne Gasconis.

Reg. 2.062, ff. 105v-107.

2.096.

16. In Itinerum et viarum 2 regis Ferdinandi 1, fol., 103, facta mentione quod lis pendebat inter Mariam Pons de Luria ex una parte, petentem, et reginam Yolantem, uxorem regis Joannis 1, quondam, defendentem, ex altera, super baronia de Planes, mandat rex assessori gubernatoris Valentiae ut dictam causam expediat. 29 octobris 1413. [*Afegit d'una altra mà posterior. Véase también el registro 2.747, f. 62.*]

Reg. 2.422, f. 103v.

2.097.

17. In Venditionum 1 regis Alfonsi 4, de anno 1416 usque 1432, fol. 104, est inserta venditio facta per reginam Yolantem, uxorem regis Joannis 1, quondam, Francisco Sarçola, de consensu regis Alfonsi 4 ac pro eius necessitatibus subveniendis, in francum allodium de castro et villa de Planes, quorum terminis confrontantur cum terminis de Cocentayna, et de Travadell, et de Seta, et de Perpunchent, cum omnibus honoribus, locis, alcareis, mansis, dominiis feudalibus et jurisdictione, et aliis juribus, pretio 18.000 florenorum, de quibus certa pars converteretur in luitionem censualium oneratorum super dictis castro et villa. Quae venditio est recepta per Jacobum Valli, protonotarium dictae reginae et notarium publicum per totam ditionem regis Aragonum. 14 novembris 1424. Et dictam venditionem rex confirmat et de novo facit, prout ibi latius est videndum, 25 novembris 1424.

Reg. 2.920, ff. 96-101 de la foliació actual.

2.098.

18. Et in eodem registro, fol. 128, est apoca qua dictus rex Alfonsus, die 20 novembris 1425, confitetur recepisse a Francisco Sarçola 4.243 florenos auri de Aragonia, et 2 s. monetae Barcinonae de terno, quos dicta regina Yolans mandaverat ipsi regi solvi in succursum aliquarum necessitatum ex illis 18.000 florenis, pro quibus dicta regina fecerat venditionem dicto Sarçola de castro et villa de Planis cum locis, alcareis, monetatico, tertio decimi, censibus, laudimiis et omnimoda jurisdictione et potestate civili et criminali, et cetera. Quam quantitatem confitetur dictus rex recepisse hoc modo, videlicet, quod ipse Franciscus de mandato ipsius regis eam tradiderat Bernardo Sirvent, locumtenenti thesaurarii regii.

Reg. 2.920, ff. 121v-122 de la foliació actual.

2.099.

19. Vide quod de baronia de Planes notatur sub Cocentayna, fol. 80, num. 17.

V. ref. núm. 850.

PANDELL ||²¹⁶

2.100.

1. Vide sub Arenos, fol. 10, num. 2.

V. ref. núm. 120.

2.101.

[*Afegit d'una altra mà posterior:*] Vide sub Tormos, f. 276, num. 2.

V. ref. núm. 2.574.

POBLA DE ARENOS ||²¹⁶

2.102.

1. Vide sub Arenos, fol. 10, num. 5.

V. ref. núm. 123.

Alcarea de PARATELLA ||²¹⁶

2.103.

1. De alcarea de Paratella in termino de Travadell, vide sub Alcoy, fol. 5, num. 5 et 6.

V. refs. núms. 78 i 79.

PATRAIX ||^{216v}

2.104.

[*Al margen:*] In Gratiarum regis Jacobis 2, de annis 1322, 23, fol. 21 (aut 121) est licencia data Joanni Scribae ad faciendum molendinum in honoribus et possessionibus, quae habebat in francum alodium in termino de Patrax. 2 nonas novembris 1322.²²⁸

Reg. 22, f. 121v.

¶ ²²⁸ Aquesta mateixa nota, en el marge dret, ratllada i amb una altra que diu:
«Est hoc positum in alia margine».

2.105.

[*Al margen:*] Et super monetatico pertinenti in Patrax Joanni Escriva, eius domino, vide in dicto registro, fol. 125. 12 calendas decembris 1322.²²⁹

Reg. 222, f. 125v.

2.106.

1. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1331, 32, fol. 94, est licentia concessa Joanni Scribae ad faciendam carniceriam in loco de Patraix. Idibus januarii 1331.

Reg. 484, f. 94v.

2.107.

2. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1334, 35, fol. 47, dictus rex committit Guilielmo Serrani, baiulo Valentiae generalis, ut designet terminos furno et carniceriae possessis in loco de Patraix, infra quos furnus vel carniceria per alios construi non possint. 6 calendas augusti 1334.

Reg. 488, f. 48v de la foliació actual.

2.108.

3. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 25, est venditio facta Joanni Scribae, militi, de diversis censibus super diversis possessionibus in termino de Patraix, quos respondent personae ibi expressae, pretio 3.360 s. 4 calendas aprilis 1349. Qui census fuerant confiscati Pontio Soler per crimen Unionis.

Reg. 992, ff. 25v-26v.

PENA DE XESTALGAR aut PENA DE XULLELLA ¶^{216v}

2.109.

1. Vide Chestalgar, fol. 98, num. 1.

V. ref. núm. 1.065.

PEGO ¶²¹⁷

2.110.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1262 usque 65, fol. 13, est donatio per dictum regem facta infanti Petro de villa de Pego. 8 calendas martii 1262.

Reg. 12, f. 13.

¶²²⁹ Aquesta mateixa nota, en el marge dret, ratllada i amb una altra que diu: «Est hoc positum in alia margine».

2.111.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] A 3 de las calendas de marzo de 1287, el Sr. D. Alfonso 2º mandó a Raimundo de Villanueva y otros divisores y pobladores del Valle de Pego, observasen la concesión de 10 yugadas de tierra a favor de Hugo Puignaveter. Registro 75, f. 55v.

2.112.

2. Vide sub Gallinera, fol. 146, num. 2 et 7.²³⁰

V. refs. núms. 1.463 i 1.469.

2.113.

3. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1324, 25, fol. 268, facta mentione de donatione per ipsum regem facta in francum allodium infanti Petro, filio suo, comiti Ripacurtiae, et suis successoribus legitimis, de castro et villa et valle de Pego, et vallibus de Alaguar et de Exalone, in regno Valentiae citra Sexonam, cum omni jurisdictione et redditibus, cum retentione quod, si dictus infans vel eius filii seu alii descendentes ab eo legitimi masculini sexus decederunt absque filiis masculis legitimis relictis, filiabus vel neptibus aut aliis descendentibus, dumtaxat statim omnia praedicta, ut supra data pro libero allodio, reducerentur ad feudum. Ita quod postea omnes successores sive masculi vel faeminae possiderent praedicta in feudum pro rege Aragonum et Valentiae secundum Usaticos Barcinonae et Consuetudines Cataloniae, prout ibi latius continetur, et cum retentione etiam quod, dicto infante vel suis tam masculis quam feminis decedentibus absque prole legitima, omnia praedicta devoluerentur ad dictum regem vel eius haerodem universalem, qui pro tempore esset rex Aragonum et Valentiae, prout haec et alia latius continebantur in instrumento dictae donationis facto 11 calendas junii 1322. Et facta etiam insertione de privilegio cum quo, attento quod dictus infans magnis pecuniae quantitibus indigebat, ratione quarundam acquisitionum, videlicet, de comitatu Impuriarum et de castro et bajulia Montissoni, quas emendo et permutando fecerat et facere intendebat, concessit dictus rex et dedit liberam potestatem dicto infanti quod, non obstantibus dictis substitutionibus et retentionibus, posset vendere et alienare cui vellet, dum tamen esset de dominio regio, castra, loca, villa, alcareas et alia jura quae habebat ex dictis donationibus regiis vel alias in regno Valentiae, etiam si ipsa loca, ville seu alcaera essent infra terminos castrorum de Bayren seu de Gandia, vel de Denia situata. Quam concessionem dictus rex extendi non voluit ad castrum et vallem de Uxone nec ad villam de Gandia, nec ad ipsum castrum et villam de Denia, et quod si contingeret dictum infantem praetextu huius concessionis alienare aliqua de praemissis, quae pro rege tenerentur in feudum, venderentur seu alienarentur ea, salvo jure et dominio regio allodiario, et cetera. 7 calendas septembris 1325. Et facta etiam mentione quod dictus infans fecerat cambium cum Hugueto de Cardona dando ei villam et vallem de Pego, et castra ac valles de Alaguar et de Exalone cum juribus et jurisdictione, pro juribus et actionibus universis, quae et quas dictus Huguetus asserebat se habere et ad ipsum pertinere in comitatu Impuriarum

¶ ²³⁰ Ratllat: «6», i afegit «7» d'una altra mà posterior.

et vicecomitatu de Basso ex testamento Malgaulini, quondam, comitis Impuriarum, vel alia ratione et in omnibus aliis bonis quae dictus comes possidebat tempore mortis suae, quod instrumentum permutationis fuit 5 idus novembris 1325. Ideo dictus rex laudat et confirmat praedictam donationem, permutationem et transactionem dicto Hugueto et suis de dictis castris, villa et vallibus, datis, concessis et permutatis, et etiam donationem et translationem in eum factam de mero et mixto imperio et alia jurisdictione et aliis iuribus ibi expressis, prout ibi latius continetur. 6 idus decembris 1325.

Reg. 227, ff. 268v-270.

2.114.

4. Vide sub Gandia, fol. 144, num. 9, de castro, villa et valle de Pego. Et vide an faciant etiam pro dictis castro, villa et valle, alia quae notantur ibi qualiter de bonis ducis Gandiae, num. 10 et sequentibus usque ad num. 16.

V. refs. núms. 1.445 a 1.452.

2.115.

5. In Itinerum 2 regis Joannis 2, fol. 55, est quaedam provisio ipsius regis, data 26 martii 1460, in qua inseruntur aliae provisiones datae 12 et 24 januarii et 4 februarii eiusdem anni 1460. Quae omnes provisiones continent in effectu quod fuerat eidem regi expositum per Elionoram, viduam uxorem Antonii Pontii de Ribelles, quondam, quod ipsa causis ibi expressis et cum dispositione iustitiae, ratione contractus initi inter ipsam et Vitalem de Vilanova, fratrem suum, erat domina et in possessione baroniarum de Anna et de Pego; et quod dictus Vitalis tantum erat usufructuarius earum, et quod sic confessus fuerat quod eas possidebat pro dicta Eleonora. Et quod, post ipsius Vitalis obitum, tam proprietates quam possessiones earum et reddituum et iurium ipsarum essent ipso facto ipsius Eleonora. Et quod his ignoratis, idem rex Joannes, cum literis insertis datis Barchinonae 12 januarii 1460, attento quod, ex certis vinculis conditionibus et retentionibus et aliis regis Jacobi 2, pratendebat Fiscus jus et dominium habere in et super villa de Pego, illamque esse devolutam in jus et dominium regium, et quod ob id habitatores dictae villae recursum habuerant, atque praedicta notificantes et intimantes requisierant subinde gubernatorem et bailum generalem Valentiae, et quod ideo idem rex commiserat dictam causam eidem gubernatori et baiulo generali tractandam inter ipsum Fiscum ex una et haeredes Teclae, uxoris quondam et haeredis Vitalis de Vilanova, et alios quosvis, et quod postea pro parte nobilis Isabellae de Borja fuerat expositum quod dicta provisio fuerat obtenta tacito, quod dicta villa esset ipsius nobilis Isabellae, et ad eam pertineret ex successione testamentaria et alias, et quod homines eiusdem villae obtinuerant dictam provisionem ad id ut dicta nobilis eiusdem villae possessionem assequi seu obtinere non valeret. Et ideo idem rex mandaverat dictis gubernatori et baiulo generali ut cognoscerent de praedictis et viderent an intentio dictae nobilis esset fundata, ita ut deberet tradi ei possessio dictae villae, et cetera, quod, si jus haberet ad id illam in dictam possessionem, inmitterent, et cetera. Et quod postea etiam eidem regi fuerat expositum per praedictam Eleonoram de Vilanova quod ob literas praedictas et virtute etiam cuiusdam contractus alienationis factae cum dicta nobili Isabella de Borja per dictum Vitalem de Vilanova,

quod non habeat dominium dictarum baroniarum. Cum tamen esset nudus usufructuarius, ut supra dicitur, dicta nobilis Isabella de Borja, iniuste, ut asserebatur, detinebat baroniam de Anna, et quod etiam vasalli et officiales dictae baroniae de Pego iniuste, ut asserebatur, non permittebant quod dicta Eleonor acciperet possessionem ipsius baroniae de Pego. Et sic eadem Eleonor, quae ratione contractus supra mentionati initi cum dicto Vitali, fratre suo, dicebatur seu asserebatur domina dictarum baroniarum, erat ipsis baroniis omnino privata, et quod ideo mandaverat rursus idem rex praedictis gubernatori et baiulo generali ut, vocato Fisco regio et partibus supradictis, cognoscerent de jure dictae Eleonoris de Ripellis, et ubi constaret dictas baronias vel alteram earum pertinere eidem Eleonori, illam in earum vel eius possessionem immitterent. Et quod postea fuerat eidem regi etiam expositum per dictam nobilem Isabellam, nomine proprio et nomine etiam haeredis nobilis Teclae, filiae suae et uxoris et haeredis supradicti Vitalis de Villanova, quod ipsa possidebat locum praedictum de Anna cum juribus suis, justo et legitimo emptionis titulo a Curia factae pro solutione faciendae dictae Teclae de suis dote et augmento, quae habebat in bonis dicti viri sui; et quod etiam debebat mitti in possessionem dictae villae de Pego causis ibi expressis, et quod sic fuerat declaratum per locumtenentem gerentis vices generalis gubernatoris Valentiae, et supplicaverat ideo mitteretur in dictam possessionem dictae villae de Pego, et manuteneretur in ea et in possessione dicti loci de Anna. Ideo providet tandem dictus rex et mandat dictis gubernatori et baiulo generali Valentiae quatenus, vocatis partibus dictae nobilis Isabellae de Borja ac praedictae nobilis Elionoris de Ribelles et aliis vocandis eisque plene auditis, administrent justitiae complementum cum consilio personae ibi nominatae, servatis foris et privilegiis regni Valentiae, et dictam Isabellam in possessionem dictae villae de Pego immitterent, et in ea et in possessione, quam asserebat habere de loco de Anna, manutenerent, si fori praedicti et privilegia et justitia hoc disponerent, et cetera. 26 martii 1460.

Reg. 3.442, ff. 55-57v.

Castrum de PREGO ||^{218v}

2.116.

[1296, octubre 5]

1. In registro regis Jacobi 2, de anno 1294, 95, 96, intitulado 4, fol. 270, est donatio facta per dictum regem Petro Çabata ad feudum honoratum, sine ullo servitio, iuxta consuetudinem Cataloniae, de castro de Prego, sito in regno Murciae cum eius alqueriis et termino. Vide an sit nunc dictum castrum in ea parti regni Valentiae, quae erat de regno Murciae et est nunc de gubernatione Oriolae.

Reg. 194, f. 270v.

2.117.

[1297, octubre 28]

2. Vide provisionem in Gratiarum regis Jacobi 2, de anno 1297, 98, fol. 95.

Reg. 195, f. 95.

PEDREGUER ¶^{218v}

2.118.

1. Vide an sit idem Pedreguer, de quo hic, et Petrer, de quo infra consecutive pagina sequenti.²³¹

2.119.

2. Vide quae de alcarea et loco de Pedreguer notantur sub Alcayba, fol. 23, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 296 a 302.

2.120.

3. Et vide etiam sub Madrona, fol. 176, num. 11 (*sic*).

V. ref. núm. 1.732.

PETRER ¶²¹⁹

2.121.

1. Vide an omnia quae notantur sub hoc titulo de castro et loco de Petrer sint de uno et eodem castro seu loco de Petrer an vero de diversis.

2.122.

2. Et vide etiam an Petrer, de quo hic, sit idem quod Pedreguer de quo pagina praecedenti.²³²

2.123.

3. De alcarea de Petrer vide sub Alcobaya, fol. 41, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 491 i 492.

2.124.

4. Et sub Olocayba, fol. 206, num. 3.

V. ref. núm. 2.017.

2.125.

5. In Diversorum regis Jacobi 1 et regis Jacobis 2, fol. 267 est homagium praestitum per Joannem Garcia de Loaysa regi Jacobi 2 pro castris de Petrer et de Chumilla. 3 nonas februarii 1306.

Reg. 25, f. 267v.

¶²³¹ Són dos llocs diferents. ¶²³² Són dos llocs diferents.

2.126.

6. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta diversis feudatariis Valentiae de praestando homagio pro suis feudis. 22 februarii 1393. Et ibi inter alia est mandatum directum Garciae Jofre pro castro de Petrer.

Reg. 2.009, f. 11.

PENIELLA²³³ ||²¹⁹

2.127.

1. Al folio 150v del registro núm. 205, se halla la confirmación por D. Jayme 2º de 14 de las calendas de abril de 1307 a Pedro Garcés de Matoses de la donación que a 3 de las calendas de abril de 1271 había hecho D. Jayme 1º a Poncio Guillermo de Villafranca de las alquerías de Peniella y Formiñan, con sus derechos y pertenencias, fijando los lindes que debían tener.

PETRES, in termino Muriveteris ||^{219v}

2.128.

1. In Venditionum 2 regis Joannis 1, de annis 1389, 90, fol. 88, est venditio facta Francisco Aguiloni, militi, habitatori Muriveteris, alguazirio infantis Martini, de tertiodecimi loci de Petres et de morabatino in dicto loco et de tertiodecimi possessionum censualium et aliorum, quae dictus Franciscus habebat contigua territorio dicti loci, quae ibi sunt designata. Et ibi etiam est designatum territorium de Petres, quod affrontatur cum montanea de Ponera, et cum terminis locorum de Albalat et de Chilet, et cum rivo seu rambula Muriveteris, et cum dictis possessionibus sive prediis. Quae venditio est pretio 600 florenorum, habita informatione quod praedicta omnia non excedebant 15 l. in redditibus annualibus. Et est dicta venditio cum retentione facultatis luendi. 8 junii 1389.

Reg. 1.930, ff. 88v-91.

2.129.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Véase Confrides, f. 96v, nota marginal.

V. ref. núm. 1.042.

2.130.

2. In officio magistri rationalis, in computo 6 Petri Marrades, thesaurarii generalis, fol. 4, sunt in recepta 100 floreni ad complementum 600 florenorum, pro quibus rex Joannes 1, die 8 junii 1389, fecit venditionem praedictam Francisco Aguilo, habitatori Muriveteris, de tertiodecimi et eius juribus et emolumentis omnium fructuum et rerum de quibus

¶ ²³³ Tot el títol afegit d'una altra mà posterior.

solet decimum exigi in loco de Petres et eius termino et territorio, et morabatinum et tertium decimi aliquorum allodiorum et possessionum, quas dictus Franciscus Aguilo et alii tenebant contiguas territorio dicti loci. Quae venditio fuit cum instrumento gratiae, et reliquos 500 florenos ad complementum dictorum 600 florenorum dicti pretii retinuit dictus Aguilo, quia fuerunt ei adiudicati et taxati ratione damnorum per ipsum receptorum, quando rex Petrus Castellae capit villam Muriveteris. Et ibi fit mentio etiam de informatione habita per regem de valore annuo praedictorum, prout ibi latius continetur.

M.R., llib. 387, f. 4v.

2.131.

3.²³⁴ In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 39, est stabilimentum per regem Joannem factum Francisco Aguilo de molendino in termino loci de Petres ad censum 20 s., cum pacto quod non possit ipse nec eius successores in dicto molendino tenere ullis temporibus nuntios sive famulos qui cum animalibus vel alias bladium aliquod cuiusvis generis ad ipsum molendinum de villa Muriveteris deferant, ne redditus molendinorum regalium dictae villae minuantur. Ultimo augusti 1394.

Reg. 2.009, ff. 39-40v.

2.132.

4.²³⁵ Vide sub Benifayro, fol. 66, num. 1, 2, 3.

V. refs. nims. 722 a 724.

2.133.

[1410, maig 27]

5. In Venditionum 2 regis Martini, de annis 1409, 1410, fol. 94, dictus rex, pro securitate 500 florenorum, quos eodem die infrascripto duxerat concedendos Ludovico Aguilo, domicello, mittit in manus ipsius Ludovici omnem jurisdictionem criminalem et merum imperium regi pertinens in loco dicti Ludovici vocato Petres, in termino Muriveteris, et in eius territoriis, tenendum donec rex ipsi et suis satisfecerit de dictis 500 florenis, sic quod aliquem ex sarracenis non possit suspendere, sed ipsos ad quolibet aliud ultimum suplicium condemnare.

Reg. 2.225, ff. 94v-95.

2.134.

6. In Itinerum 9 regis Alfonsi 4, de anno 1430, fol. 84, est impignoratio sive intra manus missio facta Ludovico Aguilo, militi, de jurisdictionibus meri et mixti imperii dicti loci de Petres, quoad sarracenos tantum, excepto crimine plagii seu colerae, pro quantitate 500 florenorum, prout ibi latius est videndum. 29 novembris 1429.

Reg. 2.756, ff. 85v-86 de la foliació actual.

¶ ²³⁴ Assentament marcat en el marge amb una B.

¶ ²³⁵ Assentament marcat en el marge amb una A.

2.135.

[1429, novembre 29]

7. Et in eodem registro, fol. 89, est exequutoria dictae impignoracionis.

Reg. 2.756, f. 90v de la foliació actual.

PARDINES ||²²⁰

2.136.

1. Rex Alfonsus 3 concessit Gilaberto de Nogaria quod, ultra medietatem caloniarum, quam dictus rex concesserat generosis et aliis adhaerentibus foris Valentiae in Curia generali proxime valentinis celebrata, habeat medietatem caloniarum in locis suis de Pardines, de Jova, de Alcudia, alias vocato Benigafull, et in hominibus dicti Gilaberti habitantibus in locis Mascarell, Alboraya et de Almacera. Et dat ibi etiam cognitionem omnium criminum commissorum per homines dictorum locorum dumtaxat in dictis locis et eorum terminis, exceptis casibus mortis naturalis vel civilis, et mutilationis membris. In registro Gratiarum [*interlineat, d'una altra mà posterior: 6*] dicti regis Alfonsi 3, de anno [*en blanc*], fol. 198. Idus januarii 1331.

Reg. 483, ff. 198-199.

2.137.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Véase Olocau, f. 205, nota marginal 3^a.*

V. ref. núm. 2.002.

POLLINOS ||^{220v}

2.138.

1. Vide sub Chest, fol. 104, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 1.135 i 1.136.

2.139.

[*D'una altra mà posterior:*] 2. *Manutenencia en la posesión de las alquerías de Pollinos y Mosquera a favor de Teresa Guillerm (sic). Fecha Zaragoza, 5 idus marzo 1289. Se halla al f. 55 del registro núm. 81.*

LA PERA aut CAMPUS DE LA PERA ||^{220v}

2.140.

1. Vide sub Chiva, fol. 97, num. 4 et 5.

V. refs. núms. 1.061 i 1.062.

PASSARELLA ||^{220v}

2.141.

1. Vide sub Alcocer, fol. 25, num. 1 et sequentibus.

V. refs. núms. 333 a 338.

PEDRALBA ||²²¹

2.142.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1347, 48, fol. 201, est donatio facta Roderico Sancii de Calatayut, domino locorum de Pedralba et de Rahal, de mero et mixto imperio in dictis locis et terminis eorum. 16 calendas aprilis 1347.

Reg. 886, ff. 199v-200 de la foliació actual.

2.143.

2. In Gratiarum 2 regis Joannis 1, de anno 1387, fol. 154, dictus rex, die 1 junii 1387, confirmavit Ludovico Sancii de Calatajubo, domino de Rahal, et Petro Sancii de Calatajubo, domino de Pedralba, privilegium ibi insertum, datum 16 calendas aprilis 1347, cum quo rex Petrus, in satisfactionem praerogatarum et jurium, quae amiserat Rodericus Sancii de Calatajubo, dominus dictorum locorum, propter editionem fororum novorum regni Valentiae, cum ante dictam editionem uteretur foris Aragonum, dedit dicto Roderico merum et mixtum imperium et omnem jurisdictionem in dictis locis in hominibus et feminis dicti Roderici tantum.

Reg. 1.891, ff. 154-156.

PUTRIES ||²²¹

2.144.

1. Vide sub Olive, fol. 204, num. 3, 4 et 5. Et quia ibi constat dictum locum seu alcaram de Putries esse in baronia de Rebollet et de Oliva, vide alia quae ibi per totum titulum notantur generaliter de dicta baronia.

V. refs. núms. 1.992 a 1.996.

PANISCOLA aut PENISCOLA ||^{221v}

2.145.

1. In armario Valentiae, in sacco M, est copia sententiae latae 18 calendas septembris 1235, cum qua archiepiscopus Tarraconensis et episcopus Barcinonensis, arbitri, adiudicaverunt castrum de Paniscola regi Jacobi contra praetensionem Guilielmi de Montecateno, qui petebat illud a rege, prout ibi latius est videndum.

*Pergamí no localitzat.*²³⁶

¶ ²³⁶ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

2.146.

2. Et ibidem est cartha, facta 6 calendas augusti 1249, cum qua rex Jacobus dedit castrum de Paniscola Guilielmo de Montecateno, prout ibi latius est videndum.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.164.

2.147.

3. In armario Cataloniae, in sacco A, est cartha, facta idibus octobris 1287, cum qua rex Alfonsus protestatur quod non habebat effectum et sint nullius roboris donationes, quos per terrorem et vim et non gratis fecerat, scilicet, Bernardo de Petrascissa de Valle de Oссор, et Lupo Ferreno de Luna de castro Lucernic, et Artaldo de Alagone de castro de Paniscola, ad vitam, et comitem Pallariensis Arnaldo Rogerii de medietate quaestiae de Berga et castro de Liminiana, et dominio de Asfa et de Astel, et donationes libertatum et franquitatum quas fecerat civitatibus et villis Aragoniae, Valentiae et Cataloniae a tempore quo Petrus, eius pater, adquisivit regnum Siciliae. Et protestatur quod, si quas donationes, faceret donec discordia inter ipsum et regem Franciae et Ecclesiam pacificaretur, non valent nisi in ipsis apponerentur haec verbae : gratis et spontanea voluntate ex certa sciencia.

*Pergamí no localitzat.*²³⁷

2.148.

4. Et in eodem armario et sacco, est cartha 16 calendas aprilis 1288, in qua dictus rex, persistiendo in supradicta protestatione, iterum protestatur quod per metum guerrae et oppressionem fecerat infrascriptas donationes, quas vult esse nullas, scilicet, donationes quas fecit Bernardo de Petrascissa de valle de Oссор, et Raymundo Fulconis, vicecomite Cardonae, de potestate et jure suo castri de Otina, et reductio hominibus de Bergae de quaestia dicti loci ad 3.000 s., et comiti de Pallas de castro et villa de Liminiana et dominio quod habet in locis de Asfa et de Astel, quae Guilielmus de Bellera tenebat pro dicto rege ad feudum, et Bernardo Guilielmi de Portella de castro de Luçano, et Petro Ferdinandi de castro de Finestrat et castro de Segura, et Blasco de Alagone de castro de Xelsa, et Petro Jordano de loco de Fontes. Et protestatur quod sint nullae, si quas donationes de caetero faceret, quia illas erat factururus metu guerrarum, et quia timebat quod milites, nobiles et alii venirent contra eum, nisi dictas donationes faceret.

*Pergamí no localitzat.*²³⁸

2.149.

5. In armario Dertusae, in sacco A, est cartha instrumenti recepti per Guilielmum de Solani, notarium, 11 calendas octobris 1294, permutationis factae inter regem Jacobum 2 et magistrum militiae Templi, in qua dictus magister dat et caedit dicto regi civitatem Dertusae cum castro seu çuta ipsius civitatis, cum fortitudinibus, caslaniis, cum mero im-

¶²³⁷ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

¶²³⁸ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

perio in dicta civitate, et Benifalleto, Aldovesca, Xerta, Tiueng et aliis locis termini dictae civitatis, lezdis, pedagiis maris et terrae, usaticis pontis et gradus, herbagiis, carnagiis, piscationibus, salinis et aliis pertinentiis quae ibi dicta militia possidebat ex dictis concessionibus regum Ildefonsi et Petri, vel alias, et maçumetinis, quas solvebant sarraceni ad opus murorum çutae, et quintam partem redditum, quam dicta militia recipiebat in dicta civitate ex concessione comitis Raymundi Berengarii vel alias, et balnea in alfondico Dertusae, retentis tamen penes dictam militiam turribus, boveriis, honoribus, furnis, censualibus et aliis bonis per fratres dictae militiae possessis Dertusae, et in eius termino in quibus dominatio communis Dertusae non accipit nec habet partem. Et viceversa, dictus rex Jacobus tradit dictae militiae castrum et villam de Peniscola, et eius aldeas, videlicet, Benicastlo, Binalaros, castrum et villam de Aris cum suis locis, et tenentiam de Covis de Avinromano, cum castris, villis et locis termini eisudem, scilicet, castrum et villam de Covis, Salsadella, Albocacer, Villanova et Tirig, et loco de la Serra, quae omnia continentur in regno Valentiae, et totam partem, ius, et dominium et jurisdictionem dicto regi pertinentia in castro et hominibus de Ollers et terminis suis in Conca Barberani, et omnes coenas absentiae et praesentiae pertinentes reginae, fratribus, filiis, procuratoribus et successoribus regis in baiulia Xiverti, quae est dictae militiae. Et ibi sunt limitationes et designationes omnium praedictorum, et dictam permutationem fecit frater Berengarius de Cardona, praeceptor dictae militiae in Aragonia et Cathalonia. Et dicta cartha est num. 7.

*Pergamí no localitzat.*²³⁹

2.150.

6. Et idem instrumentum permutationis est in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1294, 95, 96, fol. 57. Et ibi consecutive sunt alia instrumenta super eodem, et retentiones aliquarum rerum per fratres militiae Templi factae, prout ibi latius est videndum.

Reg. 194, ff. 57-63v.

2.151.

7. Et in praedicto armario Dertusae, sacco A, est cartha facultatis concessae dicto Berengario Cardona per magistrum dictae militiae et alios commendatores ad dictam permutationem faciendam. 6 calendas septembris 1294. Num. 8.

Pergs. de Jaume II, núm. 383.

2.152.

8. Et ibidem est cartha cum qua, attento quod in tractatu dictae permutationis erat tractatum et conventum quod utraque dictarum partium haberet medietatem eorum quae altera dictarum partium acquireret emptione, donatione vel alias Dertusae, rex Jacobus et dicta militia absolvunt se invicem a quavis demanda ratione praedicta. 11 calendas octobris 1294. Num. 9.

Pergs. de Jaume II, núm. 393.

¶ ²³⁹ Signatura antiga: Arm. 14 (Tortosa), sac A, núm. 76.

2.153.

9. Et eadem cartha est in registro Gratiarum 4 regis Jacobi 2, de annis 1294, 95, 96, fol. 73.

Reg. 194, ff. 73-74v.

2.154.

10. Et eadem cartha est in dicto armario Dertusae, in sacco de litera E. Numero 10.

Pergs. de Jaume II, núm. 393 duplicat.

2.155.

11. Et in eodem armario Dertusae, in sacco E, est cartha cum qua magister Templi confitetur se habuisse possessionem de Ares et de Covis, et Salsadella, de Albocacer, Villanova, la Serra et Tirig, ratione praedictae permutationis cum civitate Dertusae. Pridie calendas octobris 1294. Num. 9.

Pergs. de Jaume II, núm. 405.

2.156.

12. In Gratiarum regis Jacobo 2, de annis 1305, 6, fol. 123, est institutio et dotatio per dictum regem facta uni presbytero ordinando et eligendo per magistrum Templi in capella castri de Paniscola. Nonis martii 1305.

Reg. 203, ff. 123v-124.

2.157.

13. In Venditionum 6 regis Joannis 1, de annis 1393, 94, fol. 137, constat dictum regem, 17 decembris 1393, vendidisse Berengario de Cortielles 3.000 s. annuales super juribus et redditibus civitatis Dertusae et castri de Amposta et eorum terminorum, et super lezdis Dertusae, et de Paniscola, Barcinonae, pretio 3.000 s. ad rationem 10.000 s. pro millenario, cum instrumento gratiae redimendi.

Reg. 1.934, ff. 137-142v.

2.158.

14. Quod instrumento gratiae est fol. 133 eiusdem registri.

Reg. 1.934, f. 143v.

2.159.

[1394, abril 13]

15. Et vide an dictum instrumentum gratiae sit in armario Dertusae, in sacco A.

Pergs. de Joan I, núm. 505.

2.160

[1393, desembre 17]

16. Et vide etiam an eadem venditio sit in registro intitulado Venditionum regis Joannis 1 et reginae Iolantis, de anno 1393 usque 99, fol. 66.

Reg. 1.937, ff. 66-70.

2.161.

17. Vide sub S. Mateu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

2.162.

[1428, gener 21]

18. In armario Valentiae, in sacco M, est bulla papae Martini 5 cum qua dat dictum castrum regi Alfonsi 4, quod per Benedictum 13, nominatum tempore suae obedientiae, fuerat dictractum et dismembratum ab ordine de Montesia et applicatum Romanae Ecclesiae. Quae bulla est 12 calendas februarii, pontificatus eius anno 11, cum pacto quod dictus rex, devotionis gratia, det unum pallium panni de auro Sanctae Mariae de Montesia, et simile pallium det unusquisque de successoribus dicti regis infra annum regiminis ad quod singuli evecti fuerint.

Butles pontificies, llig. LV, núm. 15.

2.163.

19. In Itinerum 26 regis Alfonsi 4, de annis 1440, 41, fol. 94, est venditio cum instrumento gratiae redimendi facta per dictum regem Raymundo de Rivosisco, alias Francisco Gilaberto de Scintillis, de castro Paniscolae regni Valentiae in littore maris cum terminis, territoriis, iuribus et omni jurisdictione, pretio 144.950 s. monetae regalium Valentiae. 8 augusti 1440.

Reg. 2.773, f. 94.

2.164.

20. In Itinerum 29 regis Alfonsi, de annis 1441, 42, fol. 34, est venditio facta per dictum regem cum instrumento gratiae Romeo de Corbaria, magistro domus Beatae Mariae de Montesia et S. Georgii, de villa et castro Peniscola, pretio 150.000 s. Datum 1 septembris anno 1441.

Reg. 2.776, ff. 34-41.

2.165.

21. Et in eodem registro, fol. 63, est litera data 1 septembris 1441, qua mandat dictus rex quod, non obstante quavis contradictione, dictus Romeus de Corbaria mittatur in possessionem dictae villae et castris de Paniscola.

Reg. 2.776, f. 63.

POLINYA ||²²³

2.166

1. Vide sub Corbera, fol. 82, num. 13.

V. ref. núm. 876.

POPULA DE BELLVIS, alias FRANCAVILA seu VILLANOVA DE RUGAT,
in valle de Albayda ||^{223v}

2.167.

1. In Venditionum 1 regis Alfonsi 4, de anno 1416 usque 32, fol. 137, est venditio facta per dictum regem Jacobo Romei et Llançol de jurisdictione criminali et mero et mixto imperi, hoste et cavalcata ac potestate et omni etiam alio modo domini ademprii et allodiallis et exercitii eorumdem ac totius alterius domini atque juris et feudi regiae dignitati pertinenti in dictis loco et terminis, pretio 16.108 s. 27 julii 1427.

Reg. 2.920, ff. 130v-132v de la foliació actual.

PICACEN aut PICACENT ||^{223v}

2.168.

[*Al marge:*] Videndum est an in registro intitulo Secreti Jacobi Conesa, de anno 1363, fol. 157, aut alibi in dicto registro sit aliqua provisio seu instrumentum faciens pro hoc loco de Picacen.

Reg. 1.185, ff. 157v-158.

2.169.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1364, 65, fol. 25, est donatio facta per regem Petro Boyl, cuius est locus de Picacen in termino civitatis Valentiae, de jurisdictione criminali regi pertinenti in sarracenis dicti loci et eius termini. 22 octobris 1364.

Reg. 911, ff. 25-26v.

2.170.

[1379, agost 12]

2. Et dictae donationis reparatio et exequutoria facta in favorem Raymundi Castella, domini dicti loci, est in Gratiarum regis Petri 3 de annis 1379, 80, fol. 210.

Reg. 934, ff. 210v-213.

2.171.

2. In Itinerum 16 regis Alfonsi 4, de annis 1433, 34, 35, fol. 20, est donatio facta Galcerando Castella jurisdictionis criminalis et meri et mixti imperii super sarracenis et infidelibus tantum, excepto crimine laesae maiestatis, et plagii, et falsificationis monetae, et quae comparantur eisdem. 2 junii 1433.

Reg. 2.762, ff. 20-21.

PENITADELL ||²²⁴

2.172.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1262 usque 72, fol. 17, est impignoratio facta per dictum regem A. de Monsono pro 10.000 s. de castris de Penitadell et Berdia. 6 idus maii 1263.

Reg. 14, ff. 17v-18 (ff. 17v i 19 de la foliació actual).

2.173.

2. In registro Gratiarum regis Petri 3, de annis 1357, 58, fol. 43, est donatio facta per regem Guilielmo de Bellvis in feudum honoratum ad Consuetudinem Cataloniae de castro de Penitadell, contiguo terminis castris de Carbonera, quod est dicti Guilielmi, sic quod qui sit dominus castris de Carbonera sit dominus utilis dicti castris de Penitadell, et non possit Penitadell transferri in alium quam in dominum de Carbonera. 24 februarii 1358.

Reg. 900, f. 46v de la foliació actual.

2.174.

[*Al marge:*]Vide sub Carbonera, fol. 84, num. 15.

V. ref. núm. 905.

2.175.

3. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta diversis feudatariis Valentiae, datis 22 februarii 1393, de praestando homagio ipsi regi aut baiulo generali Valentiae pro feudis ibi expressis. Et ibi inter alia est mandatum directum tenenti castrum de Penitadell.

Reg. 2.009, f. 10v.

2.176.

4. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco X, est cartha homagii facti 7 maii 1393 per Raymundum Boyl, procuratorem Guilielmi de Pulchrovisis cum procuratione ibi inserta, pro castro de Penitadell, in termino de Carbonera, quod tenebat in feudum honoratum pro rege ex concessione facta per regem Petrum 23 februarii 1358.

Pergs. de Joan I, núm. 427.

2.177.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1343, 4 4, fol. 107, facta mentione quod Margarita de Luria, comitissa de Terranova, quae instituerat regem haeredem de bonis suis situatis in regno Valentiae, ordinaverat in codicillis factis in posse Bernardi de Solerio, notarii Valentiae, pridie nonas martii 1343, certas capellanas fieri in ecclesia Beatae Mariae de Podio, concedit rex comiti de Terranova, viro dictae comitissae, ut ad dictas capellanas possit consignare redditus castri de Podio. 4 calendas maii 1344.

Reg. 876, f. 106 de la foliació actual.

2.178.

2. In registro regis Petri 3, de anno 1349, 50, fol. 4, est donatio per dictum regem facta Petro de Xerica de castris de Podio de Cebolla, et de loco de Corbera, in regno Valentiae, et facta mentione quod loco de Podio tenebat ad vitam comes Terraenovae et locum de Corbaria infans Raymundus Berengarii, rex promittit dicta loca quam primum poterit dicto Petro de Xerica. 3 calendas aprilis 1349.

Reg. 889, fol 4v.

2.179.

3. Vide sub Alcoy, fol. 5, num. 5 et 6. Et vide an faciant etiam pro dicto loco alia quae de bonis dictae Margaritae de Luria, comitissa de Terranova, notantur ibi generaliter per totum titulum.

V. refs. núms. 78 i 79.

2.180.

4. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1352, 53, fol. 193, est donatio, facta per regem Petrum 3, Petro de Xerica de locis de Biota et del Bayo in compensam locorum del Puig de Cebolla et de Corbera, quos illi dederat, sed quia dicta loca tenebat Nicolaus Iamvila non potuerat illorum tradere possessionem dicto Petro de Xerica. 11 februarii 1353. Et ibidem, fol. 201, est promissio per dictum de Xerica facta dicto regi Petro quod posset dictus rex recuperare dicta loca, sed in margine dictorum instrumentorum est notatum quod fuerunt laniata et restituta, de quo vide latius sub Biota in libro Aragoniae, fol. 47, et sub Alpont etiam in hoc libro, fol. 14.

Reg. 895, ff. 183-186, i 192v de la foliació actual; i v. refs. núms. 170 a 175.

2.181.

5. In registro intitulo Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 113, est confirmatio capitulationis, qua Nicolaus Iamvila promittit regi dare dictum castrum de Podio, 13 februarii 1353, prout ibi latius est videndum.

Reg. 557, ff. 153-160v de la foliació actual.

2.182.

6. Et videnda sunt alia dua instrumenta super dicto castro Podii, quorum alterum est instrumentum conventionale inter regem et comitem Terraenovae super dicto castro, 13 februarii 1353, quod est in dicto registro Diversorum regis Alfonsi 3 et Petri 3, de anno 1353 usque 59, fol. 223; et aliud est 27 maii 1353, quod est fol. 225 eiusdem registri.

Reg. 557, ff. 160v-162 i 162v-164v de la foliació actual.

2.183.

7. Vide sub civitatis Valenciae, fol. 294, num. 44.

V. ref. núm. 2.762.

2.184.

8. Rex Petrus 3, die 26 martii 1385, vendidit dictum locum Petro de Scintillis cum instrumento gratiae, et fuit actum quod dictus locus teneretur per Vitalem de Blanis aut Jacobum Castellani, et traderetur dicto Petro de Scintillis, cum lata fuisset contra ipsum sententia et oportuisset illum solvere in toto vel in parte ratione fideiussionis, quam Gilabertus de Scintillis, eius pater, fecerat pro rege in venditione per regem facta Arnaldo Joannis de medietate loci de Catadau, et fuerat declaratum dictam medietatem pertinere Alfonso Xuarez, et proinde de Bernardus Joannis, haeres dicti Arnaldo Joannis, litigabat cum dicto Petro de Scintillis. Et rex ad tenendum dictum locum del Puig facit commissionem dictis Vitalis de Blanis et Jacobo Castellani, in qua fit mentio de praedictis. 27 maii 1385. In Venditionum dicti regis Petri 3, de anno 1384 usque 86, fol. 111.

Reg. 1.004, f. 111v.

2.185.

9. In Gratiarum 17 regis Joannis 1, de annis 1393, 94, fol. 71, facta insertione de privilegio dato 2 decembris 1391, cum quo rex Joannes dedit Petro Siscar septimam partem ipsi regi pertinentem in quindecim jovatis terrae, quas dictus Siscar habebat in loco de Fornals, in termino loci del Puig, pro rege et sub eius directo dominio, et remisit ei dictum directum dominium, dictus rex, extendens dictam gratiam, providet quod si jovatae quas ibi habet dictus Siscar non ascendunt ad summam quindecim, possit infranquiere in dicto termino alias jovatas usque ad summam quindecim. 15 iulii 1392.

Reg. 1906, ff. 71v-72v.

2.186.

10. Vide sub Altura, fol. 25, num. 6 et 7, de loco de baronia del Puig.

V. refs. núms. 327 i 328.

2.187.

11. Et vide etiam sub Alcoy, fol. 5, num. 36.

V. ref. núm. 109.

2.188.

12. Et vide etiam sub Castello, fol. 77, num. 20.

V. ref. núm. 807.

PALMA ||^{225v}

2.189.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 71, fol. 181, est donatio facta per dictum regem Arnaldo de Romanino de castro et villa de Palma cum alqueriis, scilicet, Palma, Audor, Castilione, Almiserano et Serralba, ad censum 1.000 s., quos non solvat durante eius vita neque eius successor per novem annos sine laudimio et fatica. 3 calendas julii 1269. Et dictus Arnaldus solvit Tamarito 9.300 s., pro quibus tenebat impignoratum castrum de Palma.

Reg. 16, ff. 181v-182.

2.190.

2. In registro regis Petri, de annis 1276, 77, 78, fol [en blanc], est donatio per dictum regem facta Joanni de Proxita in feudum honoratum de castro de Palma, cum villis, alqueriis et terminis suis, retenta potestate, et iis quae pertinent ad merum et regale imperium. 12 calendas martii 1277.

Reg. 40, f. 70v.

2.191.

3. Et vide super eodem in registro dicti regis Petri, de anno 1281 usque 84, signato cum D, fol. 186.

Reg. 44, f. 186.

2.192.

4. Et confirmatio per regem Alfonsum 2 facta de dicta donatione est in registro dicti regis Alfonsi, de annis 1288, 89, fol. 10.

Reg. 78, f. 10.

2.193.

5. Vide sub Almenara, fol. 15, a num. 5 usque ad 9.

V. refs. núms. 192 a 196.

2.194.

[Al marge:] Vide quod notatur sub Luchent, fol. 163, num. 4, sub data anni 1329.

V. ref. núm. 1.603.

2.195.

6. In armario Villafrancae, in sacco K, est cartha, facta idibus februarii 1341, cum qua rex Petrus, attento quod infans Raymundus Berengarius ad aequivalentiam permutationis, quam fecerat cum infante Petro, cui dederat comitatum de Prades pro comitatu Ampuriarum, dederat etiam eidem infanti Petro castrum de Palma in Valentia, aestimatum in 8.000 l., et solverat 5.000 l. pro castro de Carsia, quod dederat eidem infanti, et sic solverat de propriis 13.000 l., concedit dicto infanti Raymundo Berengario ut haberet eas liberas a vinculis et substitutionis, quibus subiecerat comitatum Ampuriarum.

Pergs. de Pere III, núm. 572.

2.196.

7. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1346, 47, fol. 1, est donatio facta Petro infanti comiti Ripacurtiae de mero imperio et omni jurisdictione in loco de Palma in regno Valentiae et in termino de Borro, et aliis terminis et pertinentiis dicti castri. 16 calendas aprilis 1346.

Reg. 883, f. 1v.

2.197.

8. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta diversis feudatariis regni Valentiae, datis 22 februarii 1393, cum quibus dictus rex mandat ut praestent homagium pro suis feudis ipsi regi aut baiulo generali Valentiae. Et ibi inter alia est mandatum factum tenenti castrum de Palma.

Reg. 2.009, f. 10v.

2.198.

9. Vide sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

2.199.

10. In Itinerum 8 regis Alfonsi 4, de anno 1430, fol. 4, est decretum, firma et auctoritas cum expressione causarum et declaratione regia apposita in venditione facta per infantem Joannem Manuelli Suau et Vicentio Granolles, civibus Valentiae, de castris et locis de Palma et Ador. 24 aprilis 1430.

Reg. 2.755, f. 4v.

2.200.

11. Loca de Palma et de Ador in regno Valentiae fuerunt vendita cum instrumento gratiae Joanni de Proxita, et rex Joannes dedit dictum jus luendi Petro Vaca, qui renuntiavit dictum jus luendi in favorem reginae Joannae, consortis dicti regis, prout haec latius habentur in privilegio eiusdem regis Joannis donationis factae dicto Petro Vaca de castro et loco de Albesa in Catalonia. Ultimo februarii 1463. In Gratiarum 1 dicti regis Joannis 2, fol. 134.

Reg. 3.353, ff. 134v-136.

2.201.

12. In Gratiarum 4 regis Joannis 2, fol. 150, est donatio facta Joanni Pages, vicecancellario, de jure luendi loci de Palma et Ader in regno Valentiae. 6 septembris 1468.

Reg. 3.355, ff. 150v-152.

PINET ¶²²⁶

2.202.

1. Vide sub Almenara, fol. 15, num. 5 [*afegit d'una altra mà posterior: y el extracto marginal*].

V. ref. núm. 192.

PUSOL ¶²²⁶

2.203.

1. Vide etiam Pusol, fol. 231, pagina 2.

V. refs. núms. 2.267 a 2.269.

2.204.

2. In Itinerum 16 regis Joannis 2, fol. 122, est donatio facta cardinali episcopo valentino de mero et mixto imperio et omnimoda jurisdictione dicti loci. 2 septembris 1472.

Reg. 3.456, ff. 122v-124.

POLOP aut PALOP ¶^{226v}

2.205.

1. Vide an sit idem Polop de quo hic, et Pop de quo folio sequenti, pagina secunda.²⁴⁰

2.206.

2. De castro et villa de Polop, vide sub Torres Torres, fol. 275, num. 2, 3, 4.

V. refs. núms. 2.558 a 2.560.

2.207.

3. In armario Valentiae a rivo Xucarís usque ad Sexonam, in sacco O, est cartha²⁴¹ facta idus octobris 1322, in qua constat quod Bernardus de Sarriano fecit donationem instrumento recepto per Petrum Sala, notarium, 12 calendas augusti 1321, infanti Petro, comi-

¶²⁴⁰ Són dos llocs diferents. ¶²⁴¹ En el marge, d'una altra mà posterior: «Se hallará esta escritura al folio

108 del Gratiarum 17 de Jayme 2» [= reg. 222, fols. 108-110].

tis Ampuriarum, filio regis Jacobi, post vitam dicti Bernardi de castris de Polop, et de Callosa, et de Castell, et alcarea de Ayal in eius termino, et de castro de Aljubea, castro de la Mola, castro de la Serra de Finestrat, et loco de Finestrat, castro et popula de Benidorm, loco de Benioma, alcarea de Sancta Illa, alcarea de Xirla, et de Lirieto, et de Metet, et de Algar, et de Paul, et de Xatos, et de Benigalada, et de Murta, et de Benibrafim, et Pusol, et loco de Albalato, et de haereditate Calbanell, et de haereditate in termino Penaguilae, quae omnia dictus Bernardus possidebat in francum allodium, et de castro de Tarbena et possessionibus quas ibi tenebat, et de castro de Confrides, et castro de Serrella in eius termino, et castro de Aguilar noviter aedificato in termino de Godalest, et de castro de Rellu, et castro de Cabeço, quae omnia tenebat in feudum honoratum pro domino rege. Et de iure sibi spectanti in castris de Orcheta, Villajoyosa, et de Torres, et domibus quas habebat in Valentia, in parrochia Sancti Laurentii, et de omnibus bonis suis, cum certis conditionibus et inter alia quod, si dictus Bernardus haberet filios masculos ex Isabella, eius uxore, et vel filii excederent pupillarem aetatem, donatio esset nulla.

*Pergamí no localitzat.*²⁴²

2.208.

4. Et ibidem est cartha, facta 16 calendas maii 1325, in qua, facta mentione de dicta donatione et alia de omnibus bonis facta per dictum Bernardum dicto infanti, idibus octobris 1322, addit dictis donationibus castra et loca qua habebat obligata, scilicet, locum de Barg in termino Gandiae, alcarea de Almoçarof, et locum de Alcau in valle de Exalo, alcareas de Benimuça, Beniaçim et de Ondarella, in valle de Godalest, quae iam recuperatae erant, et alcareas de Beniarda, cum jovata de Piles, de les Maxaraques in dicta valle, et alcareas de Benimantell et Benicecli, in dicta valle, et alcareas de Benaurell et Caurell, in termino de Tarbena.

*Pergamí no localitzat.*²⁴³

2.209.

5. Et ibidem est cartha supramentionatae donationis dicti Bernardi de omnibus bonis suis factae idibus octobris 1322.

Pergs. de Jaume II, núm. 3.939.

2.210.

6. Et ibidem est cartha assignationis factae, 16 calendas maii 1325,²⁴⁴ per regem Jacobum dicto Bernardo de certis quantitibus ratione dictarum donationum, ubi sunt in specie declaratae aestimationes reddituum dictorum locorum.

*Pergamí no localitzat.*²⁴⁵

¶ ²⁴² Signatura antiga: Arm. 29 (Regne de València), sac O, núm. 92. ¶ ²⁴³ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial. ¶ ²⁴⁴ En el marge, d'una altra mà: «Se

hallará esta carta de asignación al fol. 154 del Gratiarium 19 Jacobi 2» [= reg. 227, fols. 154–157]. ¶ ²⁴⁵ Signatura antiga: Arm. 29 (Regne de València), sac O, núm. 91.

2.211.

7. Et de praedicta donatione facta per Bernardum de Sarriano infanti Petro, idibus octobris 1322, notata supra num. 3, apparet in registro Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1322, 23, fol. 108 et sequentibus, ubi sunt plura instrumenta super executione dictae donationis et conventionum ratione illius factarum et praesertim super nominatione Maciani de Speluncis ad recipiendum omnes redditus dicti Bernardi de Sarriano, excepto locis de Alagar et de Exalo et Ayora, quos sibi retinuit ad sustentationem vitae, prout praedicta omnia sunt in ipsis instrumentis latius videnda.

Reg. 22, f. 108.

2.212.

8. Et postea rex Alfonsus 3 restituit dicto Bernardo de Sarriano, eius vita durante, administrationem ditorum castrorum et locorum sic quod ea non possit alienare sed de illis solvantur debita quibus dicta bona sunt obligata, prout latius est videndum in registro Gratiarum regis Alfonsi 3, de anno 1328, fol. 233. 6 calendas octobris 1328.

Reg. 476, ff. 210-213.

2.213.

9. Et super dicta donatione Bernardi de Sarriano, vide in Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1331, 32, fol. 80 et 81.

Reg. 484, ff. 80-82.

2.214.

10. In Itinerum 21 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, 39, fol. 18, est confirmatio generalis facta Roderico Didaco de Mendoça privilegiorum donationum et concessionum factarum eidem de Mendoça per regem Joannem de locis de Polop, Xirles, la Nocia et de Benidorm in comitatu Deniae in regno Valentiae. Quae confirmatio est 26 octobris 1437.

Reg. 2.768, f. 18.

PAUL ||^{227v}

2.215.

Vide sub Polop, fol. praecedenti, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.207 a 2.214.

POP ||^{227v}

2.216.

1. Vide an sit idem castrum de Pop, de quo hic, et Polop, de quo fol. precedenti, pagina 2.²⁴⁶

2.217.

2. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est cartha convenientiae, factae 16 aprilis Era 1282, inter Abueldele Yuan Fudayl, dominum de Alcala, cum qua facit se vasallum infantis Aragonum Alfonsi et dedit ipsi octo castra, scilicet Pop, Tarbena, Margarita, Churolas, Castiel, Alcala, Gallinera, et Barbunchen, hoc est, Pop et Tarbena statim, et Margarita, Churolas, Castiel et Gallinera post tres annos, et retinet sibi et filiis suis Alcala et Barbunchen, et est scripta lingua arabica et aragonensi.

Pergs. de Jaume I, núm. 947.

2.218.

3. De castro de Pop, vide sub Gallinera, fol. 146, a num. 2 usque ad 9.

V. refs. núms. 1.463 a 1.471.

2.219.

4. Et vide ibi etiam quae notantur num. 13 et 14 de feudis possessis per infantem Petrum in regno Valentiae.

V. refs. núms. 1.475 a 1.476.

2.220.

4.²⁴⁷ In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco O, est cartha, facta 6 idus januarii 1327, cum qua rex Alfonsus dedit licentiam Petro, comitis Ripacurtiae et Ampuriarum, ut possit vendere castrum de Pop, quod pro rege tenebat in feudum, ac etiam jurisdictionem castrum de Murla, quae ad dictum regem spectabat.

Pergs. d'Alfons III, núm. 88.

2.221.

5. Vide sub Murla, fol. 186, num 10 et 11, et a num. 14 usque ad 17.

V. refs. núms. 1.849, 1.850, i 1.853 a 1.856.

2.222.

6. In armario Valentiae a rivo Xucaris usque ad Xexonam, in sacco H, est cartha, facta 8 calendas septembris 1329, homagii praestiti per don Vitalem de Vilanova, procuratorem domnae Mariae Latronis, uxoris don Raymundi de Vilanova, quondam, et tutorem don

¶²⁴⁶ Són dos llocs diferents. ¶²⁴⁷ Repetit en l'original.

Vitalonis de Vilanova, filii quondam dicti don Raymundi, pro castro de Pop, quod tenent ex venditione facta per infantem Petrum, comitem Ampuriae et Ripacurtiae.

Pergs. d'Alfons III, núm. 344.

2.223.

7. Et ibidem est procuratio dictae domnae Mariae ad praestandum dictum homagium, facta 8 calendas julii 1329.

*Pergamí no localitzat.*²⁴⁸

2.224.

8. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 43, est quoddam memoriale de variis feudis regni Valentiae, et ibi inter alias est nota sequens: Castrum de Pop tenetur in feudum pro domino rege et fuit praestitum homagium.

Reg. 287, f. 43v (f. 194v de la foliació moderna).

2.225.

9. In registro intitulo Diversorum regis Alfonsi 3 et regi Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 233, est homagium praestitum per Arnaldum de Vilanova, procuratorem domnae Mariae Latronis, uxoris Raymundi de Vilanova, pro castro de Pop in regno Valentiae. 10 calendas februarii 1336.

Reg. 557, f. 178v de la foliació actual.

2.226.

10. Et cartha dicti homagii praestiti 10 calendas februarii 1336 per Arnaldum de Vilanova, procuratorem domnae Mariae Latronis, uxoris quondam Raymundi de Vilanova, pro dicto castro de Pop, quod tenetur in feudum regium juxta Usaticos Barcinonae et Consuetudines Cathaloniae, est in armario Valentiae, a rivo Xucaris usque ad Sexonam in sacco H.

Pergs. de Pere III, núm. 227.

2.227.

11. Et ibidem est cartha procurationis factae ad dictum opus per dictam domnam Mariam. 15 calendas februarii 1336.

*Pergamí no localitzat.*²⁴⁹

2.228.

[*Al marge:*] In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha promissionis factae regi per Vitalem de Vilanova, 19 maii 1355, de redimendo intra sex annos censu onerato cum licentia regia super castro de Pop. Feudali.

Pergs. de Pere III, núm. 1.927.

¶²⁴⁸ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

¶²⁴⁹ Ja no figura en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial.

2.229.

[*Al marge:*] In Gratiarum 8 infantis Joannis, 1377 usque 80, fol. 117, dictus infans, 3 aprilis 1378, laudat onerationem censualis factam per Vitalem de Vilanova et Petrum de Vilanova abbati Vallisdignae super loco de Pop, tento in feudum regium.

Reg. 1.684, ff. 117-118.

2.230.

12. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta diversis feudatariis regni Valentiae de praestando homagio pro suis feudis regi aut baiulo generali Valentiae, et ibi inter alia est mandatum directum Petro de Vilanova pro castro de Pop. 22 februarii 1393.

Reg. 2.009, f. 11.

2.231.

13. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 71, est homagium praestitum dicto regi per Petrum de Vilanova pro castro et valle de Pop, et regia investitura de dicto feudo. 27 aprilis 1403.

Reg. 2.316, ff. 71v-72.

2.232.

14. Et vide an cartha dicti homagii sit in armario Valentiae, ab Uldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M.

Pergs. de Martí I, núm. 239.

2.233.

15. De valle de Pop, vide sub Fraga prope Cocentaynam, fol. 137, num. 3.

V. ref. núm. 1.398.

2.234.

16. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha, facta 12 octobris 1417, remissionis factae per regem Alfonsum Manuelli de Vilanova de commisso ratione obligationis castri de Pop in quodam censuali, et homagium pro dicto feudo et investitura.

Pergs. d' Alfons IV, núm. 92.

2.235.

17. Vide sub Gandia, fol. 144, num. 9. Et vide ibi etiam quae notantur generaliter per totum titulum de haereditate et bonis ducis Gandiae.

V. refs. núms. 1.445, i 1.432 a 1.456.

2.236.

1. Vide an faciat pro castro de Perpunchent, de quo hic, quod de Barbunchent, notatur sub Pop, fol. praecedenti, pagina 2, num. 2. Et vide etiam titulum de Barbunchen, supra in litera B, fol. 71. Et adverte an Barbunchen sit idem quod Perpunchen.²⁵⁰

V. refs. núms. 776, 777 i 2.217.

2.237.

2. In registro regis Jacobi 1, de anno 1270 usque 76, fol. 30, est confirmatio facta per dictum regem de venditione facta per manumissores Aegidii Garces de Açagra Raymundo de Rivosicco, de castro et villa de Perpunchent, cum alqueriis et terminis eius, pridie idus junii 1273. Quae confirmatio est 2 nonas julii 1273.

Reg. 19, f. 30.

2.238.

3. Vide sub Onda, fol. 208, a num. 4 usque ad 8.

V. refs. núms. 2.045 a 2.049.

2.239.

4. In Itinerum 11 regis Alfonsi 4, de annis 1430, 31, fol. 49, est venditio cum instrumento gratiae facta Ludovico de Vilarasa de mero et mixto imperio et omni jurisdictione criminali in castro et valle de Perpunchent magistratus de Montesa, pretio 1.000 florenorum. 16 octobris 1430.

Reg. 2.758, ff. 49v-50v.

2.240.

5. In Itinerum 21 regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, 39, fol. 180, est donatio jurisluendi dictum castrum et vallem facta Romeo de Corbaria, magistro Sancti Georgii ordinis militiae S. Mariae de Montesia. 17 septembris 1438.

Reg. 2.768, f. 180v.

SANCTUS PETRUS DE BELLMONT aut SANT PERE DE BELLMONT,
alias les BARRAQUES ||²²⁹

2.241.

1. Vide les Barraques, in litera B, fol. 60.

V. refs. núms. 660 a 664.

¶ ²⁵⁰ És el mateix topònim.

PATERNA ¶²²⁹

2.242.

1. Vide sub Liria, fol. 161, num. 24, 28, et aliis sequentibus.

V. refs. núms. 1.590, i 1.594 a 1.599.

2.243.

2. Vide sub Sogorb, fol. 255, num. 14, 15, et num. 25, et aliis per totum titulum.

V. refs. núms. 2.394, 2.395, 2.406 a 2.424.

2.244.

3. In Itinerum [*en blanc*] regis Alfonsi 4, de annis 1436, 37, 38, 39, fol. 202, est donatio facta per regem Alfonsi 4 infanti Enrico, 13 decembris²⁵¹ 1438, de castris et locis de Paterna, Benaguazir et la Pobla, et de jureluendi ea a civitate Valentiae, cui erat impignorata.

Reg. 2.768, ff. 201v-204 de la foliació moderna.

2.245.

4. In Itinerum ¹²⁵² locumtenenciae principis Ferdinandi, fol. 1, est confirmatio facta per dictum principem in favorem Enrici, filii dicti Enrici, infantis, de donatione notata supra num. 2, cum qua dictus rex Alfonsus 4 dedit dicto infanti Enrico dicta castra et loca de Paterna, Benaguazir et la Pobla, et jus luendi ea a civitate Valentiae, 13 decembris 1438. Et de eius confirmatione facta per regem Joannem 2, 8 aprilis 1468, in favorem dicti Enrici, filii dicti infantis Enrici. Quae donatio regis Alfonsi 4 et confirmatio Joannis 2 sunt insertae in dicta confirmatione principi Ferdinandi, data Segobiae, 19 februarii 1475.

Reg. 3.519, ff. 1-5v.

POPULA DE BENAGUAZIR, vulgo la POBLA DE BENAGUAZIR ¶^{229v}

2.246.

1. Vide sub Liria, fol. 161, num. 24, 28 et aliis sequentibus.

V. refs. núms. 1.590, i 1.594 a 1.599.

2.247.

2. Vide sub Sogorb, fol. 255, num. 13, 14, 15, et num. 23, et aliis per totum titulum.

V. refs. núms. 2.393 a 2.395, i 2.404 a 2.424.

2.248.

3. Et sub Paterna, pagina praecedenti, num. 2 et 3.

V. refs. núms. 2.243 i 2.244.

¶²⁵¹ Setembre en el document. ¶²⁵² És l'Itinerum 5 locumtenencie principis Ferdinandi.

PINA ||^{229v}

2.249.

1. Vide sub Xerica, fol. 325, num. 7, 8, 15 et 16. Et quia ibi constat dictum locum esse aldeam de Xerica, vide quae de Xerica et locis tenentiae ipsius notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 3.010 a 3.027.

2.250.

2. Et sub Alcoy, fol. 5, num. 16.

V. ref. núm. 89.

2.251.

3. Et sub Llíria, fol. 161, num. 20 et num. 23, et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.586, i 1.589 a 1.599.

2.252.

4. Vide sub Sogorb, fol. 255, num. 13.

V. ref. núm. 2.393.

2.253.

5. In Itinerum 9 regis Alfonsi 4, de anno 1430, est decretum regium positum in venditione facta per infantem Joannem, regem Navarrae, justitiae, sindico, juratis, concilio, universitati, probis hominibus et singularibus personis villae de Xerica de castro et locis de Pina et Sancti Petri de Bellmunt, alias vocati les Barraques dels Reals, in regno Valentiae, pretio 2.000 florenorum. 24 aprilis 1430.

Reg. 2.756, f. 27 de la foliació actual.

PALAÇUELOS ||²³⁰

2.254.

1. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 1 et sequentibus per totum titulum. Et quia dictus locus est in valle de Ayora, vide quae ibi notantur generaliter de dicta valle per totum titulum.

V. refs. núms. 261 a 291.

2.255.

2. Et vide etiam sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

2.256.

3. Et sub Gandia, fol. 144, num. 9. Et vide ibi etiam per totum titulum quae notantur generaliter de haereditate et bonis duci Gandiae.

V. refs. núms. 1.445, i 1.432 a 1.456.

PALANOS ||²³⁰

2.257.

1. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta diversis feudatariis regni Valentiae, data 22 februarii 1393, de praestando homagio pro suis feudis, et ibi inter alia est mandatum directum possidenti locum de Palanos.

Reg. 2.009, f. 11.

POÇUEL ||²³⁰

2.258.

1. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 1.

V. ref. núm. 261.

EL PUEYO aut POYO ||^{230v}

2.259.

1. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 1.

V. ref. núm. 261.

2.260.

2. Et sub Xativa, fol. 320, a num. 5 ad 8, et a num. 13 ad num. 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

POPULA TORNESIA, vulgo POBLA TORNESA ||^{230v}

2.261.

1. Vide sub Nulles, fol. 193, num. 10 et 11. Et quia constat dictum locum esse in termino de Nulles, vide multa quae ibi per totum titulum notantur de castro et villa de Nulles et eius terminis.

V. refs. núms. 1.897 i 1.898, i 1.888 a 1.928.

2.262.

2. De tenentia et popula Tornesia, vide sub Montetornesio, fol. 172, num. 8 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.684 a 1.693.

POPULA VALLISBONE ||²³¹

2.263.

1. Vide sub Sogorb, fol. 255, num. 13.

V. ref. núm. 2.393.

PODIUM DE ORBA, vulgo PUIG DE ORBA ||²³¹

2.264.

1. Quae inventa fuerunt de podio, montibus et fortitudine de Orba, fuerunt notata sub titulo Murla, fol. 186 et 187, quia visum fuit esse idem Puig de Orba et castrum de Murla, ut depraehenditur ex multis instrumentis ibi notatis per totum titulum, quae sunt ibi videnda.

V. refs. núms. 1.840 a 1.875.

PILES ||^{231v}

2.265.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num 4 ad 9.

V. refs. núms. 2.208 a 2.213.

2.266.

2. Et sub Guadalest, fol. 149, num. 28, 29, 30.

V. refs. núms. 1.518 a 1.520.

PUSOL ||^{231v}

2.267.

[*Al marge:*] Est etiam Pusol, fol. 226, pagina 1.

V. refs. núms. 2.203 i 2.204.

2.268.

1. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

2.269.

[D'una altra mà posterior:] Véase Murta, f. 171, núm. 2.

V. ref. núm. 1.671.

PADULL ||^{231v}

2.270.

1. Vide sub Alfafara, fol. 37, pagina 1, num. 2.

V. ref. núm. 444.

2.271.

[D'una altra mà posterior:] En el registro núm. 78, f. 10v, se halla la donación hecha por el Sr. D. Alfonso 2º a Pedro de Deo del lugar de Peduyll, en el término de Callosa, en libre y franco alodio y en los mismos términos que le dio el lugar de Algar. Fecha pridie calendas setiembre de 1288.

PERRO, Alquerías²⁵³
(En el término de Gallinera) ||²³²

2.272.

1. Al f. 69v del registro 82, se halla la concesión por D. Alfonso 2º a Bernardo Guillermo de Villafranca de los réditos de esta alquería en pago de los 10 sueldos anuales que el Sr. D. Jaime 1º concedió sobre los de Cocentina y Alcoy a Poncio Guillermo de Villafranca en cambio del castillo de Gartx que recibió de este. [En blanc] nonas setiembre 1290.

¶ ²⁵³ Sic, per «Petró», en l'original.

Tot l'assentament, inclòs el títol, afegit d'una altra mà posterior.

Q

QUESA ||²³⁸

2.273.

1. Vide donationem factam Petro de Exerica de castris de et (*sic*) locis de Cocentayna et aliis in regno Valentiae, quae fuerant Beatricis de Luria, eius matris, factam per regem Petrum 3, salvo jure feudi, et cetera, notatam sub Cocentayna, fol. 80, num. 11.

V. ref. núm. 843.

2.274.

2. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1356, 57, fol. 34, est donatio in feudum honoratum facta per regem Petro de Xerica de omni jurisdictione alta et baxa, mero et mixto imperio in locis de Navarres, de Quesa, de Ibi, de Turri de les Maçanes, de Margalida et de Llombo, et eorum terminis, quae fuerunt Beatricis de Luria, matris dicti Petri de Xerica. Qui Petrus, dictam donationem acceptans, fecit pro dicto feudo regi homagium et de dicto feudo fuit per regem investitus 21 augusti 1355. Et de locis, quae fuerant dictae Beatricis in regno Valentiae, fecit etiam rex donationem dicto Petro de Xerica, ut notatur num. praecedenti.

Reg. 899, ff. 34v-35v.

2.275.

3. Vide sub Navarres, fol. 197, num. 9.

V. ref. núm. 1.942.

2.276.

4. Joannes Alfonsus de Xerica dedit hunc locum Bernardo de Alpicato, qui mandato regis dedit dictum locum Antonio de Aragonia, ut refert rex in registro Gratiarum regis Petri 3, de annis 1376, 77, fol. 87. 7 maii 1376.

Reg. 929, ff. 87v-88.

2.277.

5. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha homagii facti 2 julii 1387 domino regi per Jacobum Castellani pro castro de Quesa.

Pergs. de Joan I, núm. 100.

2.278.

6. In libro 1 Feudorum regis Joannis 1, fol. 26, facta mentione quod Jacobus Castellani emerat a Paschasio Maçana loca de Navarres et de Quesa per francum allodium, excepto mero et mixto imperio et alta jurisdictione loci de Quesa, quae tenetur in feudum ho-

noratum pro rege absque servitio, iuxta Usaticos Barcinonae, rex Joannes 1, supplicante dicto Jacobo, mediante justitia providet et concedit ipsi quod, occasione feudi dictae jurisdictionis, non possit rex petere potestatem dicti loci de Quesa nec eius castri, sed solus meri et mixti imperii et altae jurisdictionis, quae tenetur in feudum. 11 julii 1387.

Reg. 2.007, ff. 26v-27.

2.279.

7. In Gratiarum 1 regis Joannis 1, de anno 1387, fol. 229, dictus rex 13 julii 1387 remittit Jacobo Castella laudimium pro emptione quam noviter fecerat de loco de Quesa, eius jurisdictio criminalis solum pro rege tenebatur in feudum.

Reg. 1.890, f. 229v.

2.280.

8. In libro 1 Feudorum regis Joannis, fol. 80, est liberatio a feudo dictae jurisdictionis de Quesa facta per dictum regem, die 25 novembris 1388, prout ibi latius est videnda.

Reg. 2.007, ff. 80v-81.

2.281.

9. Vide alia quae notantur sub Navarres, fol. 197, num. 12 et aliis sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.945 a 1.950.

QUART in termino Valentiae ¶^{238v}

2.282.

1. Vide sub titulo domus Hospitalis Sancti Vicentii Valentiae, fol. 229. Et ibi praecipue num. 13, 15, 21, 26, 27, et in margine num. 33, et num 35, et in margine num. 37.

V. refs. núms. 2.808, 2.810, 2.816, 2.821, 2.823, 2.829, 2.832 i 2.834.

QUART²⁵⁴ ¶^{238v}

2.283.

Al folio 78 vuelto del registro 5 de la numeración general, se halla la donación del castillo y villa de Quart y la alquería de Ladea a Sancho Vicente, a 7 de los idus de enero de 1244.

¶²⁵⁴ Tot el títol, afegit d'una altra mà posterior.

QUARTELL in termino Muriveteris ||²³⁹

2.284.

1. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 52, est venditio facta Roderico Didaci de alcarea de Quartell, confiscata Bartholomeo Matoses, et de aliis bonis ipsius, pro pretio quod aestimatum fuerit. 2 nonas aprilis 1349.

Reg. 992, ff. 52v-54.

2.285.

2. Et fol. 62 dicti registri est declaratio quod pretium dictae venditionis sunt 65.000 s.

Reg. 992, f. 62v.

2.286.

3. Et vide an recepta dicti pretii sit in officio magistri rationalis, in computo 3 secundae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii regii, fol. 12.

M.R., llib. 328a, f. 12.

2.287.

4. Vide sub Quart in termino Muriveteris, infra in hac pagina, num. 2, 3 et 4 et 5.

V. refs. núms. 2.289 a 2.292.

QUART, in termino Muriveteris ||²³⁹

2.288.

1. In officio magistri rationalis, in computo 3 Bernardi Olzinelles, thesaurarii generalis, secundae administrationis, de anno 1349, fol. [*en blanc*], est in recepta pretium venditionis factae Roderico Diez de loco de Quart, qui erat de Çau Fabre, et fuerat illi confiscatus. Et vide an haec venditio sit eadem quae notatur sub Quartell, supra in hac pagina, num. 1, 2 et 3.

M.R., llib. 328a, f. 12; i v. refs. núms. 2.284 a 2.286.

2.289.

2. In Venditionum regis Petri 3, de annis 1382, 83, 84, fol. 111, est venditio facta Francisco Munyos de jurisdictione in locis de Quart et Quartell, in valle de Segont, pretio 300 florenorum. 15 septembris 1383.

Reg. 1.003, ff. 111-114v.

2.290.

[1383, octubre 23]

3. Et in eodem registro, fol. 150, est instrumentum gratiae de hac venditione.

Reg. 1.003, ff. 150v-151.

2.291.

4. Et cartha dicti instrumenti gratiae, facta 23 octobris 1383, est in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K.

Pergs. de Pere III, núm. 3.225.

2.292.

5. Et in officio magistri rationalis, in computo Petri Dezvalls de pecuniis alienationum regii Patromonii, fol. 78, est in recepta pretium huius venditionis factae per regem Petrum 3 Francisco Munyos de jurisdictione in locis de Quart et Quartell in termino Muriveteris. 15 septembris 1383.

Pendut.

LA QUEMA ¶^{239v}

2.293.

1. De jure regi pertinenti dicto vulgo la quema, quod colligatur in civitate et regno Valentiae, vide infra fol. 303.

V. refs. núms. 2.838 a 2.852.

QUMALO ¶^{239v}

2.294.

1. Vide S. Coloma de Quemalo in litera C, fol. 94.

V. ref. núm. 997.

R

RUGAT ¶²⁴³

2.295.

[*Al marge:*] Est etiam Castello de Rugat in litera C, fol. 106. Et Vilanova de Rugat infra in litera V, fol. 311. Et alcarea de Rugat fol. sequenti, pagina 1. Vide an sint idem quod castrum et locus de Rugat, de quo agitur sub hoc titulo.²⁵⁵

V. refs. núms. 1.161 i 1.162, 2.314 i 2.315, 2.939 i 2.940.

¶²⁵⁵ Rugat i Castelló de Rugat són dues localitats de la Vall d'Albaida. Castelló de Rugat, Vilanova de Rugat i

l'alqueria de Rugat, que limita amb Aiolo i Rafalet, es refereixen a la mateixa localitat.

2.296.

[*Al marge:*] De alcarea de Xalo in termino de Rugat, vide infra in litera X, fol. 326.

V. ref. núm. 3.009.

2.297.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1270 usque 76, fol. [*en blanc*], est confirmatio et concessio facta per dictum regem Bartholomeo Calveto de rahallo sive loco qui vocatur Lauro, in termino de Rogato, quod Eximienius de Focibus auctoritate regia dedit Bernardo Calveti. Calendas januarii 1273.

Reg. 19, f. 89v.

2.298.

2. Vide sub Carbonera, fol. 84, a num. 1 usque ad 5.

V. refs. núms. 889 a 893.

2.299.

3. In armario Valentiae a rivo Xucar is usque ad Sexonam, in sacco H, est cartha, facta [4] idus augusti 1328, cum qua Petrus de Bellvis et Rodericus de Llançol, eius curator, fecerunt homagium pro feudo castri de Rugat, et rex ipsum Petrum investivit.

Pergs. d'Alfons III, núm. 229.

2.300.

4. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 43, est quoddam memoriale de feudis regni Valentiae, et ibi inter alia est nota sequens: Castrum de Rugat in regno Valentiae tenetur in feudum pro domino rege, et fuit praestitum homagium.

Reg. 287, f. 44 (f. 195 de la foliació moderna).

2.301.

5. In registro intitulo Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 233, est homagium praestitum per Petrum de Monteacuto, nomine tutorio Joannis de Bellvis, pro castro de Rugat in regno Valentiae. 10 calendas februarii 1336.

Reg. 557, f. 233v (f. 178v de la foliació moderna).

2.302.

6. Et cartha dicti homagii est in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos.

Pergs. de Pere III, núm. 228.

2.303.

7. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 21, est apocha, facta per dictum regem 11 julii 1353, in qua rex confitetur recepisse 10.000 s. a Joanne de Pulchrovisu pro quibus vendiderat ipsi feudum et directum dominium castri de Rugat.

Reg. 993, ff. 21v-22.

2.304.

8. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K, est cartha de gratia ad septem annos, facta 11 julii 1353 per Vitalem de Vilanova, nomine proprio et ut procuratorem Joannis de Bellvis, cum procuratione de qua constat ibi facta regi Petro de venditionibus per dictum regem factis 10 dictionum mensis et annis, scilicet, dicto Joanni Bellvis de feudo et potestate, jure et dominio allodiario, et jurisdictione castri de Rugat, pretio 7.000 s.; et dicto Vitali de Vilanova de feudo, potestate, jure et dominio allodiario et jurisdictione in alcareis de Montichervo et Terrateix in termino dicti castri, pretio 3.000 s.

Pergs. de Pere III, núm. 1.789.

2.305.

[1353, juliol 11]

9. Et eadem cartha de gratia est in Venditionum regis Petri 3, de annis 1355, 56, fol. 41.

Reg. 993, ff. 41v-44.

2.306.

10. Et in Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 13, est supra mentionata venditio facta per regem Petrum 3 de dicto feudo et dominio directo, [et] jurisdictione et quolibet dominio et jure regi pertinentium ex retentione facta per regem Jacobum in concessione facta de castris de Carbonera et de Rugat, 12 calendas februarii 1301, quam alias quovis modo in locis de Montichervo et Terrateix (*sic*). 10 julii 1353.

Reg. 993, ff. 13-17v.

2.307.

11. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1357, 58, num. II, fol. 271, est decretum et firma regia posita dia 6 februarii 1358, in venditione facta per Joannem de Bellvis Vitali de Vilanova, 3 idus julii 1356, de certa parte termini castri de Rugat, cum mero et mixto imperio et jurisdictione et alio dominio, pretio 30.000 s., et per Vitalem de Vilanova dicto Joanni Bellvis, de haereditate de Banyos in termino dicti castri.

Reg. 901, f. 269.

2.308.

12. Et in eodem registro, fol. 279, est facultas concessa per regem Joanni de Bellvis, cuius est locus Castilionis de Rugat vallis Albaydae, quod possit castrum suum dicti loci de Rugat perficere et fortificare, et in alio quovis loco infra terminos dicti loci et castri de Castilione de Rugat possit aliud castrum sive fortalicium de novo aedificare. In quibus fortaliis teneatur regem iratum vel pacatum recipere, sic quod per dictam concessionem rex non intendit quicquam addere seu diminuere juri feudali regio, quod retroactis temporibus habebat in dictis castris et loco et terminis eorundem, quod jus tunc dictus Joannes in pignore a rege tenebat ratione emptionis, quam ab ipso fecerat cum instrumento gratiae. Sed casu quo rex redimeret dictum jus feudale, dicta castra seu fortalicia, tam constructa

quam construenda, necnon dictus locus de Rugat et eorum termini sint et remaneant sub feudo regis, sicut antea. Elapso vero tempore dictae guerrae, nisi dictum feudum et alia rex ab ipso Joanne redimeret, dicta omnia dictus Joannes teneret sub dictis conditionibus. 11 februarii 1358.

Reg. 901, ff. 277v-278.

2.309.

13. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1360, 61, fol. 80 (*sic*), rex promittit Joanni de Pulchrovisu non alienare allodium, feudum et potestatem quae habebat in castro de Rugat, nisi in dictum Joannem et suos. 30 maii 1361.

Reg. 905, ff. 180v-181.

2.310.

14. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, 22 februarii 1393, mandatur per dictum regem Joanni de Bellvis ut praestet ipsi regi aut baiulo generali Valentiae homagium pro castro de Rugat.

Reg. 2.009, f. 11.

2.311.

15. Et idem mandatur Francisco Castello (*sic*), alias Petro Bellvis, per regem Martinum, 7 martii 1403, in libro 1 Feudorum dicti regis Martini, fol. 70.

Reg. 2.316, f. 70.

2.312.

16. In Diversorum 3 regis Martini, de anno 1403 usque 1407, fol. 148, dictus rex mandat, 25 junii 1406, variis personis ibi expressis ut compareant coram ipso vel eius thesaurario ad recipiendum pretia et faciendum regi revenditiones et restitutum titulos rerum ibi expressarum, de quibus per Guilielmum Ferrarii, procuratorem regium ad redimendum regium Patrimonium Valentiae, erat facta luitio de facto, et mandatur id inter alios Petro de Bellvis pro jurisdictione, feudo et potestate castris et baroniae de Rugat per regem Petrum 3, venditis cum instrumento gratiae Joanni de Bellvis, quondam, pretio, 10.000 s.

Reg. 2.212, ff. 148v-149.

2.313.

17. Vide an faciat pro castro de Rugat, de quo agitur sub hoc titulo, quod de Vilanova de Rugat, in valle de Albayda, notatur sub Popula de Bellvis, fol. 223, num. 1, et de Vilanova de Rugat, in valle de Albayda. Est etiam titulus in litera V, fol. 311.²⁵⁶

V. refs. núms. 2.167 i 2.939.

¶ ²⁵⁶ L'anomenat Castell de Rugat, del qual només resten els fonaments, es troba actualment en terme d'Aielo de Rugat.

Alcarea de RUGAT ²⁴⁴

2.314.

1. Est etiam titulus de castro et loco de Rugat, fol. praecedenti, pagina 1; et Castello de Rugat in litera C, fol. 106; et Vilanova de Rugat in valle de Albayda, fol. 311, in litera V. Vide an sint idem quod alcarea de Rugat, de qua agitur sub hoc titulo.²⁵⁷

V. refs. núms. 1.161 i 1.162, 2.295 a 2.313, 2.939 i 2.940.

2.315.

2. In registro Gratiarum regis Petri 3, de anno 1339, fol. 117, dictus rex dat abbati et conventui Vallisdignae alcaream de Rugat, cum terminis et pertinentiis suis, quam emerat a Jacobo Andrea, quae sita est in valle de Albayda. Et ibi sunt designatae confrontationes ipsius confrontatur cum Rafalet et Ayello et montibus qui dividunt terminum de Perpunchent. 5 idus augusti 1339.

Reg. 866, ff. 117-118.

RUÇAFA ^{244v}

2.316.

1. Vide sub Moncada, fol. 178, num. 1.

V. ref. núm. 1.765.

2.317.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] En las calendas de mayo de 1287, el Sr. D. Alfonso II concedió de nuevo libremente a Dª Láscara, hija del emperador de Grecia, una alquería en el término de Rusafa, que el Sr. D. Pedro II le había dado y le pertenecía por confisco a Guillermo de Santo Melione como herege. Reg. 75, f. 2.

2.318.

2. In registro regis Jacobi 2, de annis 1297, 98, intitulado Gratiarum, fol. 200, est donatio facta per dictum regem abbatissae et conventui de la Çaydia de tertia parte decimi, quam rex recipiebat in parrochia S. Valerii de Ruçafa. Idibus aprilis 1298.

Reg. 196, f. 200v.

2.319.

[Afeigit d'una altra mà posterior:] Al f. 414 del registro núm. 264, se halla la Real orden dirigida al baile general de Valencia para que cumplimentase dicha donación.

¶ ²⁵⁷ Rugat i Castelló de Rugat són dues localitats de la Vall d'Albaida. Castelló de Rugat, Vilanova de Rugat i l'alqueria de Rugat, que limita amb Aiolo i Rafalet,

es refereixen a la mateixa localitat. L'anomenat Castell de Rugat, del qual només resten els fonaments, es troba actualment en terme d'Aiolo de Rugat.

Lo REAL DE GANDIA ||^{244v}

2.320.

1. Vide multa quae de castro et villa et ducatu Gandiae notantur sub Gandia, fol. 144, et per totum titulum et ibi praecipue, num. 2.

V. refs. núms. 1.435, i 1.432 a 1.456.

2.321.

2. Et vide etiam sub Ondara, fol. 207, num. 23 et 24 (*sic*).

V. refs. núms. 2.039 i 2.040.

2.322.

3. In Diversorum 3 regis Alfonsi 4, de anno 1424 usque 32, fol. 87, mandat rex tradi possessionem Hugoni de Cardona de loco del Real et de alcareis que fuerunt Joannis Gasco et Peregrinis de Montagut, situatis prope villam Gandiae, et de aliis locis et castris, villis et alcareis dictae terrae. 9 junii 1425.

Reg. 2.612, ff. 87v-88.

2.323.

4. Vide sub Beniopa, fol. 57, num. 2.

V. ref. núm. 624.

REBOLLET ||²⁴⁵

2.324.

1. De castro et baronia de Rebollet, vide sub Oliva, fol. 204, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.992 a 1.996.

2.325.

2. Cum instrumento recepto per Joannem Domenech, notarium, 4 idus januarii 1345, virtute provisionis regis Petri 3, data die 10 calendas januarii 1345, Andreas Guilielmus Escriva, tutor Joannes, filiae et haeredis nobilis Francisci Carroz, quondam, domini castri de Rebollet, et aliarum filiarum ipsius, vendidit domnae Teresiae Ximenez de Burriol, uxori dicti Francisci Carroz, castrum et baroniam de Rebollo, ut apparet per decretum positum per dictum regem in instrumento dictae venditionis, calendas februarii 1345, fol. 100 registri Gratiarum dicti regis Petri 3, de annis 1345, 46.

Reg. 879, ff. 96v-97 de la foliació actual.

2.326.

3. In libro 1 Feudorum regis Petri 3, fol. 36, est mandatum factum detentori castri et loci de Rebollet, quod tradat potestatem dicti castri. 7 idus septembris 1348.

Reg. 1.477, f. 36.

2.327.

4. Vide sub Borriol, fol. 58, num. 10 et 11.

V. refs. núms. 641 i 642.

RAFALGUARAP ¶^{245v}

2.328.

1. In Itinerum 25 regis Alfonsi 4, de annis 1440, 1441, fol. 151, est donatio jurisdictionis omnimodae et meri et mixti imperii in loco de Rafalguarap, sito in regno Valentiae intra territorium civitatis Xativae, in partita quadam vocata Enova, qui esse dicebatur Franciscii Ferrarii, cui facit rex Alfonsus dictam donationem. 6 novembris 1440.

Reg. 2.772, ff. 151v-152v.

Castrum de RIPARUBEA, vulgo RIBARROJA ¶^{245v}

2.329.

1. In armario Caesaraugustae, in sacco F, est cartha transumpti permutationis, factae pridie calendas julii 1269, cum qua rex Jacobus 1 dedit episcopo Caesaraugustae castrum et villam de las Pedrosas, in Aragonia, et 600 s. super molendinis Darocae annuatim, et accepit a dicto episcopo jus et dominium quod ipse et eius capitulum habebat in castris et villis de Ribarrubea et Albalato in regno Valentiae.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.982.

2.330.

2. Et idem instrumentum est in registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 71, fol. 175.

Reg. 16, ff. 175v-176.

RABISANCHO ¶²⁴⁶

2.331.

1. In officio magistri rationalis, in computo 3° 2ª administrationis Bernardo de Olzineles, thesaurarii regii, fol. 24, est in recepta pars pretii venditionis factae Pontio Despont de alcarea de Rabisancho, confiscata Dominico de Monso per crimen unionis, et cetera. 15 augusti 1349.

M.R., llib. 328a, fol. no localitzat (il·legible: tinta esvaïda).

2.332.

[1349, juliol 18]

2. Et vide dictam venditionem factam per dictum regem Petrum 3 in registro Venditionum dicti regis Petri, de anno fol. 55 (*sic*).

Reg. 992, ff. 55-56.

2.333.

3. De possessione et domo vocata Rabisancho hortae de Alfafar, vide sub Fraga prope Cocentayna, fol. 137, num. 3.

V. ref. núm. 1.398.

Lo REAL DE XATIVA ||²⁴⁶

2.334.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1325, 26, fol. 151, est remissio facta Garcesio de Lloris de cartha de gratia, cum qua fuit concessum per regem lo Real, situm in horta de Xativa, et locus vocatus Almunia in dicta horta, 12 calendas maii 1325. Et dicta concessio fuerat 6 calendas maii 1302.

Reg. 226, ff. 151v-152.

2.335.

2. In Gratiarum 21 regis Joannis, de annis 1395, 96, fol. 51, est decretum regium, positum 27 maii 1395, in copia donationis factae per regem Jacobo Garcesii de regali suo in horta Xativae, et loco vocato la Almunia in dicta horta prope dictum regale.

Reg. 1.910, f. 51v.

RELLEU ||^{246v}

2.336.

1. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 3, pagina 2, est nota sub his verbis: In quodam registro domini regis Petri est cartha in qua ipse dominus rex, in emendam castri de Relleu et quorundam aliorum, quae Bernardus Porter ipsi domino regi diffinivit, dedit ipsi Bernardo et suis ad feudum castrum vocatum Muntoro, situm in regno Aragonum, prope aldeas Turoli et prope Xulbe et Aliagam, in quo castro retinuit dictus dominus rex sibi et suis potestatem tantum ad consuetudinem Barcinonae, datum Valentiae, 16 calendas decembris 1280. Adverte autem an castrum de Relleu, de quo agitur in hac nota, sit id quod est in regno Valentiae, de quo agitur sub hoc titulo, et in omnibus notis infrascriptis; an vero sit aliud castrum sic vocatum, situm in regno Aragonum; et in libro facto de rebus Aragoniae, fol. 254, est titulus de castro de Relleu cum remissione ad titulum castri de Muntoro, sub quo collocatur etiam dicta nota, et cum animadversione etiam simili huic.

Reg. 287, f. 155v de la numeració actual.

2.337.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] A 3 de las calendas de setiembre de 1293, el señor D. Jaime 2 hizo donación a su vicecanciller Raimundo de Minorisa del castillo y villa de Relleu, en feudo honrado. Registro 260, f. 237v.

2.338.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1299, 300, 301, fol. 58, est decretum, positum 12 calendas decembris 1299, in instrumento venditionis factae Bernardo de Sarriano per Ferrarium de Minorissa de castro et villa de Relleu, sitis in regno Valentiae, quae tenetur ad feudum honoratum pro rege.

Reg. 197, f. 58.

2.339.

3. Vide sub Bunyol, fol. 51, a num. 2 usque ad 5 et num. 11.

V. refs. núms. 564 a 569 i 575.

2.340.

4. Et vide etiam sub Confrides, fol. 96, num. 5.

V. ref. núm. 1.045.

2.341.

5. In registro intitulo Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 295, est homagium praedictum per Arnaldum de Romanino pro castro de Relleu. 4 idus maii 1322.

Reg. 25, f. 295.

2.342.

6. Vide sub Polop, fol. 226, num. 3 et sequentibus.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

2.343.

7. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1321, 22, fol. 237, est decretum regis, positum 4 idus maii 1322, in venditione facta 2 nonas junii 1321 cum instrumento gratiae per Bernardum de Sarriano Arnaldo de Romanino, filio Jacobi de Romanino, de castro de Relleu.

Reg. 221, f. 237v.

2.344.

6 (*sic*). In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1329, 30, fol. 31, est decretum, positum 8 calendas februarii 1329, in venditione facta per Arnaldum de Romanino, filium Jacobi de Romanino, Maciano de Spelunciis, procuratorii Bernardi de Sarriano, de loco de Relleu, qui tenetur in feudum regium, pretio 30.000 s. Quod castrum fuit datum simul cum aliis per dictum Bernardum infanti Petro.

Reg. 80, f. 27v.

2.345.

7 (*sic*).Vide sub Ayora, fol. 21, num 16, 17, 21 et 22.

V. refs. núms. 277, 278, 282 i 283.

2.346.

8. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

2.347.

9. Et sub Finestrat, fol. 135, num. 11.

V. ref. núm. 1.379.

LA ROCA ¶²⁴⁷

2.348.

1. De alcarea de La Roca in termino de Alcalano, vide sub Alcala de Gallinera, fol. 11, num. 22. [*D'una altra mà*: Et vide an pertineat ad dictam alcaream quod de La Roca notatur ibi, num. 2, 3 et 7, et numero 8, 9, 10. Et animadvertite etiam an quae de La Roca notantur dictis numeris 2, 3, 7, 8, 9, 10, pertineant potius ad castrum de La Roca in Rosilione aut ad aliquod aliud castrum vocatum de la Roca in Catalonia aut Valentia.]

V. refs. núms. 128, 129, 133 a 136, i 148.

RIOLA ¶²⁴⁷

2.349.

1.Vide sub Corbera, fol. 82, num. 13.

V. ref. núm. 876.

ROCAFORT ¶^{247v}

2.350.

1.²⁵⁸ In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1354 (aut 1353, 54, num. II), est donatio facta per regem Petrum 3 Petro Maleti de tertio decimi dicti loci ad tempus centum annorum, et de morabatino in perpetuum, fol. 73. 28 aprilis 1354.

Reg. 897, f. 73v (f. 84v de la foliació moderna).

¶²⁵⁸ Assentament marcat en el marge amb una C.

2.351.

2.²⁵⁹ In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 69, est confirmatio per regem, facta pridie idus decembris 1349, de venditione facta per Laurentium de Montesonno, regium commissarium, Petro Maleti de loco et alcarea de Rocafort, que fuit Andrea Maciani, quondam, et postea Franciscæ Gemellæ, matris suæ, quondam, et postmodum Matthei Llançol, cuius bona fuerant confiscata.

Reg. 992, ff. 69v-70.

2.352.

3.²⁶⁰ Et alia confirmatio per regem, facta 13 calendas februarii 1349, de eadem venditione per dictum commissarium, facta 6 calendas decembris 1349, ibi inserta, pretio 9.000 s., et de apoca de dicto pretio ibi etiam inserta est in dicto registro, fol. 83. Et venduntur etiam ibi census quod dictus Matheus Llançol habebat in Godella et Maçoroges, prout hæc omnia sunt ibi latius videnda.

Reg. 992, ff. 83v-89v.

2.353.

4. In Gratiarum 13 regis Martini, de annis 1404, 1405, fol. 41, die 11 iulii 1404, facta mentione quod rex Petrus, 28 aprilis 1354, dederat Petro Maleti tertiumdecimi in dicto loco ad tempus centum annorum et monetaticum dicti loci in perpetuum, rex declarat dictum tertiumdecimi et monetaticum non solum loci de Rocafort sed etiam loci de Maçarrojes pertinere in perpetuum Berengario Dezcamps et suis, et confirmat arbitralem sententiam inter Elviram Ruiz de Castellblanc, dominam dicti loci de Rocafort, et Franciscum Malet prolatam, cum qua fuerat declaratum dictum tertiumdecimi et morabatinum dictorum duorum locorum pertinere pleno jure dicto Berengario, qui dictum locum de Rocafort habebat titulo emptionis factæ a Vicentio de Novals et Bellicem, eius uxorem, et hoc erat declaratum præcipue vigore cuiusdam donationis factæ de dicto tertio decimo et morabatino, facta per regem Joannem Bernardo de Junqueiro.

Reg. 2.201, ff. 41v-42.

2.354.

5. In officio magistri rationalis, in computo 15 Joannis Dezpla, thesaurarii regii, sunt in recepta 40 floreni dati regi Martino per Berengarium Dezcamps, dominum dicti loci de Rocafort, in horta Valentia, eo quod dictus rex, cum cartha, data Valentia 11 iulii 1404, confirmavit privilegium cum quo rex Petrus 3, pater dicti regis Martini, concessit Petro Malet, tunc domino dicti loci, tertium decimi dicti loci ad tempus centum annorum et morabatinum perpetuo.

M.R., llib. 412, f. 3.

¶ ²⁵⁹ Assentament marcat en el marge amb una A.

¶ ²⁶⁰ Assentament marcat en el marge amb una B.

RABAT, in termino ORIOLAE ¶²⁴⁸

2.355.

1. Vide sub Oriola, fol. 202, num. 8.

V. ref. núm. 1.973.

RAFALCOFER ¶²⁴⁸

2.356.

1. Vide sub Oliva, fol. 204, num. 3, 4 et 5.

V. refs. núms. 1.994 a 1.996.

RASCANYA ¶^{248v}

2.357.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1353, 54, fol. 35, est donatio facta Guilielmo de Aguilone de alcarea de Rascanya cum terminationibus ibi designatis per regem Jacobum 1, die 3 calendas januari 1276. Et confirmatio facta de dicta donatione per regem Petrum 3 Petro de Speluncis. Idibus junii 1348.

Reg. 896, f. 35v.

2.358.

2. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1370 usque 77, fol. 75 (aut 15), dictus rex, die 26 septembris 1371, vendidit abbati Vallisdignae, pretio 30.000 s., alcaream de Sant Bernat, alias Rascanya, quam rex Jacobus 1 dederat Guilielmo de Aquilone, 3 calendas januarii 1276. A quo Guilielmo pervenit ad Petrum de Speluncis, cui successit Bernardus de Speluncis, eius filius, et ipsi Bernardo Petrus, eius filius, qui illam vendidit Francisco de Speluncis, qui illam vendidit Joanni Sarranio,²⁶¹ qui verbo illam vendidit dicto regi, et ibi sunt illius limitationes.

Reg. 998, ff. 75-76v.

2.359.

3. Et in Gratiarum infantis Joannis, de anno 1373 usque 75, fol. 62, est confirmatio facta per dictum infantem de venditione nota num. praecedenti, quae confirmatio est data 26 aprilis 1374, et inseritur in ea ipsa venditio.

Reg. 1.681, ff. 62-64.

¶²⁶¹ Saranyó en el documento original.

2.360.

4. De molendino de Martorell, termini de Rascanya, et alcarea Bernardi Martini, et molendino den Marrades, in dicto termino, vide sub Fraga, prope Cocentayna, fol. 137, num. 3. Et vide an alcarea vocata d'en Esplugues, de qua ibi fit mentio, sit idem quod alcarea de Rascanya, de qua agitur sub hoc titulo. Et de dicta alcarea d'en Esplugues est titulus in litera E, fol. 131.

V. refs. núms. 1.367 i 1.398.

Alcarea del RAVAL ||^{248v}

2.361.

1. De Alcarea del Raval, termini de Calp, vide sub Alcoy, fol. 5, num. 5 et 6. Et vide an faciant etiam pro dicta Alcarea alia quae de bonis Margartirae de Luria, comitissae de Terranova, notantur sub dicto titulo.

V. refs. núms. 78 i 79.

RAFALELL ||²⁴⁹

2.362.

1. Vide sub Farnals, fol. 139, num. 1.

V. ref. núm. 1.424.

REÇALANY ||²⁴⁹

2.363.

1. Vide sub Alcudia de Carlet, fol. 32, num. 2 et 3.

V. refs. núms. 404 i 405.

RAFALET, aut lo RAFALET ||^{249v}

2.364.

1. Vide sub Antella, fol. 10, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 116 i 117.

Locus d'en RIBAU, RUBAU ||^{249v}

2.365.

1. Adverte an Ribau et Rubau sint unum et idem, quamvis sint voces aliquantulum diversae, tamen ambo dicuntur esse in termino Muriveteris, ut constat numeris sequentibus.

2.366.

2. De loco seu alcarea d'en Ribau in valle Segó, termini Muriveteris, vide sub Benyfayro, fol. 66, num. 1, 2 et 3.

V. refs. núms. 722 a 724.

2.367.

3. De loco de Rubau, in termino Muriveteris, vide sub Faura, fol. 138, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 1.414 i 1.415.

Lo RAP ||²⁵⁰

2.368.

1. Vide supra in litera L, fol. 165, pagina 2.

V. ref. núm. 1.628.

RAFAL ||²⁵⁰

2.369.

1. Vide sub Alcayba, fol. 23, num 2 et sequentibus, per totum titulum.

V. refs. núms. 296 a 302.

2.370.

2. Et sub Madrona, fol. 176, num. 11 (*sic*).

V. ref. núm. 1.732.

RAHAL ||²⁵⁰

2.371.

1. Vide sub Pedralba, fol. 221, num 1 et 2.

V. refs. núms. 2.142 i 2.143.

RAHAL ¶^{250v}

2.372.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num 2, 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

RAHAL²⁶² ¶^{250v}

2.373.

1. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

REAL in horta Valentiae ¶^{250v}

2.374.

1. Vide sub Alboraya, fol. 31, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 393 i 394.

RIOLA in termino Penaguilae ¶^{250v}

2.375.

1. Vide sub Alcoleja, fol. 38, num. 1, et idem est etiam sub Penaguila, fol. 214, num 1.

V. ref. núm. 2.066.

Locus de RAFALGERIO, aut RAFALGUERIN ¶²⁵¹

2.376.

1. Vide sub Benifaça, fol. 69, num. 3.

V. ref. núm. 757.

2.377.

[*Al marge:*] Vide an hic locus sit in Catalonia vel in regno Valentiae, et fuit de eo facta etiam nota in libro Cathaloniae, fol. 1.288.²⁶³

¶²⁶² Títol repetit en l'original.

¶²⁶³ És un poble en la Tinença de Benifassà, en el Regne de València.

S

Civitas SUGURBI, vulgo SOGORP ||²⁵⁵

2.378.

1. In registro regis Petri 2, de anno 1281 usque 84, signato cum D, fol. 174, est donatio in feudum per dictum regem facta eius filio Jacobo Petri de castro et civitate Sugurbii, retento monetatico et mero imperio. 11 calendas decembris 1279.

Reg. 44, f. 174.

2.379.

[*Al marge:*]Vide donationem notatam sub Tarbena, fol. 274, num. 6.

V. ref. núm. 2.541.

2.380.

[*1286, octubre 25*]

2. In registro regis Alfonsi 2, de annis 1285, 86, fol. 136, est privilegium de non separando civitatem Sugurbii a regia Corona, prout ibi latius est videndum.

Reg. 64, f. 136v.

2.381.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Al f. 62 del registro 78 se halla la confirmación Real del establecimiento hecho por D. Jaime Pérez, hermano de S. M., a Bernardo de Esplugas de los baños de Segorbe al censo de 30 sueldos reales anuales. Registro 78, f. 62.*

2.382.

3. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha procurationis, factae 9 calendas augusti 1309, per Constantiam Petri, haeredem Jacobi Petri, ad faciendum homagia pro feudis Sugurbii et castri et villae de Tresmos.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.681.

2.383.

4. In Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 274, est homagium praestitum per tutorem Artaldeti de Luna pro feudo civitatis Sugurbii. 5 idus aprilis 1313.

Reg. 25, f. 274.

2.384.

5. Et in eodem registro, fol. 296, est homagium praestitum per Artaldum de Luna pro castro et civitate Sugurbii. Idibus octobris anno 1322.

Reg. 25, f. 296.

2.385.

6.²⁶⁴ In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha homagii facti pro dicta civitate Sugurbii et castro de Trezmos in Aragonia per curatorem Lupi de Luna. 5 idus decembris anni 1329.

Pergs. d'Alfons III, núm. 385.

2.386.

7.²⁶⁵ In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 43 et 44, est quoddam memoriale feudorum regni Valentiae, et ibi inter alias est nota sequens: Castrum et locus de Sugurbio tenetur in feudum pro domino rege et fuit praestitum homagium.

Reg. 287, f. 44 (f. 195 de la foliació moderna).

2.387.

8.²⁶⁶ In registro regis Jacobi 2, de anno 1327, fol. 65, facta mentione de dicta donatione notata supra num 1, cum pacto recuperandi a dicto infante dictam civitatem et castrum Sugurbii, cum rex illi daret locum aequivalentem, et quod rex Alfonsus 2 concesserat hominibus Sugurbii quod non daretur nec alienaretur a regia Corona dictum castrum et civitas, et quod dictam incorporationem rex Jacobus 2 postea renovaverat, tandem dictus rex Jacobus 2 promittit quod directum dominium dictae civitatis et castri, tento tum in feudum per dictum infantem, potestatem, merum imperium, monetaticum et valenzam dictae civitatis et castri, nec alia jura regi tunc in eis pertinentia, nec dictam civitatem et castrum, et eius terminos, cum vigore dictae conventionis aut alias ad regem pervenerit, non dabit, concedet, vendet, infeudabit, impignorabit, permutabit aut quocumque modo alienabit, sed quod erunt regiae Coronae incorporata. Et hoc promittit cum juramento large. 7 calendas julii 1327.

Reg. 230, ff. 64v-65.

2.388.

9. In Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 289, est homagium praestitum per Lupum de Luna pro castro et civitate Sugurbii in regno Valentiae, quae tenebat in feudum regis. 4 nonas maii 1336.

Reg. 557, f. 289 (f. 228 de la foliació moderna).

2.389.

10. In libro 1 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta diversis feudatariis regni Valentiae de praestando homagio ipsi regi aut baiulo generali Valentiae, et ibi inter alia est mandatum factum infanti Martino pro civitate Sugurbii et villa de Alcoy. 22 februarii 1393.

Reg. 2.009, f. 11.

¶²⁶⁴ Assentament marcat en el marge amb una B.

¶²⁶⁵ Assentament marcat en el marge amb una C.

¶²⁶⁶ Assentament marcat en el marge amb una A.

2.390.

[*Al marge:*]Vide quod notatur sub Lliria, fol. 161, num. 24, 28 et aliis sequentibus.

V. refs. núms. 1.590, 1.594 a 1.599.

2.391.

11.²⁶⁷ In Venditionum 1 regis Martini, de anno 1397 usque 1409, fol. 141, facta mentione quod regina Maria, uxor dicti regis, dederat monasterio Vallis Christi 10.000 florenos auri in auxilium operum dicti monasterii, ex una parte, 1.000 florenos, 20 decembris 1401, ex alia parte, 9.000 florenos, 10 septembris 1402, de quibus fuerunt soluti dicto monasterio 5.000 florenos et debebantur illi alii 5.000 floreni, ideo rex et executores testamenti dictae reginae, pro solvendis dictis 5.000 florenis, onerarunt dicto monasterio 3.500 s. censuales, scilicet, super universitate Sugurbii 1.800 s. rendales dictae reginae, ex illis [*en blanc*] de peyta ordinaria, et 1.400 s. super aljama sarracenorum dictae civitatis, restantes ex [*en blanc*], quos respondebant ratione praedicta, et 300 s. ex illis 600 s., quos recipiebat dicta regina ratione herbatici dictae civitatis. 3 marcii 1407.

Reg. 2.224, ff. 141-143v.

2.392.

12.²⁶⁸ Et in eodem registro, fol. 144, est instrumentum gratiae de hac venditione.

Reg. 2.224, ff. 144v.

2.393.

13.²⁶⁹ In archivo Baiuliae generalis Cathaloniae, in libro intitulo Sindicat fet per los vehins y habitadors de Sogorb y Vall de Uxo y altres, et cetera, est sindicatus factus per homines Sugurbii, de Altura, Vall de Uxo, castri de Castro et aliarum alcarearum eiusdem castri, villae et alcarearum Serrae de Eslida, Vallis de Almonazir, villae de Xerica, loci de Pina, loci de S. Petri de Belmont, alias les Barraques, loci de les Alcubles, loci de Benaguazir, Populae Vallisbona, villae de Lliria et loci de Paterna, ad vendendum, distrahendum et alias alienandum, cum instrumentis gratiae nomine ipsorum tot censualia sine laudimio et fatica, tamen cum toto alio jure emphyteotico quod emi possent, attingentia pretium et quantitatem pretii et sortis principalis 25.000 florenorum et non ultra. Quos 25.000 florenos petierat regina Maria a dictis hominibus et universitatibus in adiutorium 50.000 florenorum per dictam reginam concesorum domino regi pro expeditione negotiorum et reditus regis Siciliae, eorum filii, ad suum Siciliae regnum, et sic dictas universitates et aljamas rogaverat ut de praedictis ipsis succurrerent, dictus tamen sindicatus est 11 junii anni 1405.

Batllia General de Catalunya, llib. 826.

¶ ²⁶⁷ Assentament marcat en el marge amb una B.

¶ ²⁶⁸ Assentament marcat en el marge amb una C.

¶ ²⁶⁹ Assentament marcat en el marge amb una A.

2.394.

14. In Venditionum 2 regis Martini, de annis 1409, 10, fol. 14, est capitulatio facta 24 aprilis 1409 inter dictum regem, nomine proprio et ut procuratorem Martini regis Siciliae ex una, et universitates Sugurbii et loci de Benaguazir et Vallis de Almonazir, quod rex mittat in manus dictarum universitatum omnes redditus dictarum civitatis, vallis et loci, ac etiam de Paterna et la Pobla, donec sit facta luitio de 5.000 s. censualibus, quos dictae universitates ad opus regis erant oneraturae.

Reg. 2.225, ff. 14-16.

2.395.

15. In dicto registro Venditionum 2, fol. 50, est venditio facta per regem, nomine proprio et ut usufructuarium bonorum reginae Mariae, eius coniugis, et ut procurator Martini, regis Siciliae, Jacobo, comiti Urgelli, de 1.000 s. censualibus, specialiter impositis et consignatis super redditibus civitatis et morariae Sugurbii et baroniarum, villarum, locorum et castrorum, terminorum et territorium de Paterna, Benaguazir, Populae de Benaguazir, Vallis de Almonazir, Vallis de Uxo, Serrae de Eslida, castri de Liria, de Xerica, et de Penaguila, et aliarum etiam villarum, locorum et castrorum, et terminorum, quas et quae de patrimonio antiquo dictus rex et regina Mariae, eius consors, quondam, habebant et tunc tenebat in regno Valentiae dictus Martinus, rex Siciliae, eorum primogenitus. Quae venditio fuit pretio 13.000 s., cum retentione facultatis luendi. 22 maii anni 1409.

Reg. 2.225, ff. 50v-54.

2.396.

16.²⁷⁰ In Gratiarum 18 regis Martini, de annis 1408, 1409, 1410, fol. 188, est privilegium cum quo rex statuit quod quaecumque Fredericus de Aragonia, nepos sive net dicti regis Martini et filius Martini, regis Siciliae, cuius erat civitas Segobricensis post obitum dicti regis, decederet sine filiis masculis ex legitimo matrimonio procreatis vel cum talibus filiis masculis qui aetatem pubertatis non attingerent, eo casu dicta civitas Sugurbii cum eius terminis et territoriis revertatur ad Coronam regiam, a qua non possit separari, imo sit unita ipsi Coronae, prout civitas Xativae et alia villae regni Valentiae, ubi vero contingeret, vita dicti regis Martini durante, ipsum Fredericum de Aragonia praemori sine filiis masculis et legitimis vel cum talibus filiis qui non attingerent aetatem pubertatis, eo in casu dicta civitas remaneret regi ad liberas voluntates faciendas, et cetera. 15 septembris 1409.

Reg. 2.206, ff. 188v-189.

2.397.

17.²⁷¹ In Venditionum 2 regis Martini, de annis 1409, 1410, fol. 55, est venditio facta 22 maii 1409, per regem, nomine proprio et ut manumissorem et substitutum ab aliis

¶ ²⁷⁰ Assentament marcat en el marge amb una B.

¶ ²⁷¹ Assentament marcat en el marge amb una A.

manumissoribus reginae Mariae, eius coniugis, et usufructuarius bonorum dictae reginae et pater et coniuncta persona Martini, regis Siciliae, facta Stefaniae, uxori Guilielmi Raymundi de Montecateni, ad solvendum legata dictae reginae de 2.062 s. 6, specialiter impositis et assignatis super redditibus civitatis Sugurbii, villarum, castrorum et locorum quae dicta regina, dum vivebat, habebat in regno Valentiae, et castrorum, villarum et locorum quae dictus rex, ex antiquo patrimonio, possidebat et tunc etiam possidebat, et dicta regina dum erat viva possidebat in dicto regno, pretiumque dictae venditionis est 3.000 florenorum cum retentione facultatis luendi.

Reg. 2.225, ff. 55v-58.

2.398.

18. Rex Martinus fuit dominus Sugurbii, et postea dicta civitas fuit possessa per Fredericum, comitem de Luna, filium naturalem regis Martini Siciliae, ut apparet fol. 21 registri Diversorum regis Ferdinandi 1, de anno 1412 usque 16, fol. 1 (*sic*) et 135 et 136.

Reg. 2.397, ff. 21, 135, 136.

2.399.

19. Et fuerat etiam antea domina Sugurbii Margarita, uxor regis Martini, ut apparet in dicto registro, fol. 137, pagina 2.

Reg. 2.397, ff. 137v-138.

2.400.

20. In Itinerum 8 regis Alfonsi 4, de anno 1430, fol. 95, est confirmatio et nova incorporatio regis Alfonsi de castro, civitate et terminis Sugurbii et valle de Almonazir, alcareis, fortaliciis, redditibus, emolumentis et iuribus cum insertione privilegiorum similium regis Alfonsi, regis Jacobi et regis Martini, cum clausulis latissimis et fortissimis. 1 aprilis 1430.

Reg. 2.755, ff. 95-103.

2.401.

[*Al marge:*] In Diversorum 5 reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4, signato cum B, fol. 21, est decretum regium, positum 21 septembris 1435, in copia privilegii incorporationis notatae in hoc num. 20 de civitate Sugurbii et valle de Almonazir, et cetera.

Reg. 3.127, f. 21v (f. 17v de la foliació moderna).

2.402.

21. Et in eodem registro, fol. 103, est alia confirmatio eiusdem regis circa pasqua et alia quae concessa fuerunt ab aliis regibus praedecessoribus, quae ibi sunt inserta. 4 aprilis 1430.

Reg. 2.755, ff. 103-104v.

2.403.

22. Et ibidem, foliis 105 et 106, sunt etiam aliae provisiones ibi videndae.

Reg. 2.755, ff. 104v-107.

2.404.

23. In Itinerum 16 regis Alfonsi 4, de annis 1433, 34, 35, fol. 89, est impignoramentum castri et civitatis Sugurbi, Vallis de Uxo et Serrae de Esllida, factum infanti [*afegit d'una altra mà: Henriquio*], cum pacto, retentione et conditione quod quamprimum dictus infans recuperaverit castra, villas et terras, tam sui proprii patrimonii quam magistratu et ordinis S. Jacobi, in regno Castellae, teneatur restituere dictam civitatem et dicta castra, loca et alcareas Vallis de Uxo et Serrae de Esllida, prout ibi latius est videndum. 14 aprilis 1435.

Reg. 2.762, ff. 89-91v.

2.405.

24. Et in Itinerum 13 dicti regis Alfonsi 4, de anno 1432 usque 35, fol. 136, est exequutoria impignoramenti dictae civitatis et castri Sugurbii. 14 aprilis 1435.

Reg. 2.759, f. 136v.

2.406.

25. In Itinerum 5 regis Alfonsi 4, de annis 1435, 36, 37, fol. 10, est donatio facta per dictum regem infanti Henrico, fratri suo, ac haeredibus et successoribus illius de eius corpore legitime descendentibus, de civitate Sugurbii, Valle de Uxo, villis, terris et castris et locis Serrae de Esllida Paternaeque et Populae de Benaguazir in regno Valentiae, cum omnibus juribus, et cetera, tamdiu et ad tantum tempus in quantum dictus infans et eius successores supradicti recuperaverit seu recuperaverint omnes terras, castra, et loca et villas, quas in regno Castellae olim possidebant, aut ipse rex seu haeredes illius de aequivalente ex cambio eorum satisfecerint. In eventum vero recuperationis seu satisfactionis praedictae, dicta civitas et loca ad dictum regem et ad eius successores revertatur. Et ibi est clausula, non obstantibus quibusvis statutis, foris, privilegiis per eum forte concessis de non separando, quibus de plenitudine potestatis vult esse derogatum. 24 decembris 1435.

Reg. 2.947, ff. 30-32.

2.407.

26. In registro regis Alfonsi 4, intitulado Itinerum de annis 1436, 37, signato cum F, quod videtur esse Itinerum 6, fol. 55, est donatio facta per regem infanti Henrico et haeredibus et successoribus illius de eius corpore legitime descendentibus de civitate Sugurbii, et vallis de Uxo et Serrae de Esllida, et de villis de Paterna, Popula, et Benaguazir, donec et quousque ipse infans seu haeredes illius recuperaverint terras, castra, loca et villas quas habebat in regno Castellae, aut dictus rex ei seu dictis haeredibus de aequivalente ex cambio satisfecerint (*sic*). Qua restitutione seu satisfactione facta, revertantur omnia praedicta ad dictum regem seu ad eius successores extrahendo dictam civitatem a regio patrimonio, non obstantibus quibusvis privilegiis de non separando, et cetera, prout ibi latius est videndum. 13 januarii 1436.

Reg. 2.764, ff. 55-56v.

2.408.

27. In Itinerum 21 regis Alfonsi 4, de anno 1436 usque 39, fol. 31, est revocatio impignorationis factae infante Henrrico de civitate Sugurbii, olim incorporata regiae coronae privilegio ibi relato, 30 octobris 1437, cum exequutoria quae est fol. sequenti. Quae omnia sunt ibi latius videnda.

Reg. 2.768, ff. 31v-33.

2.409.

28. In Diversorum 6 regis Joanni 2, fol. 177, est procuratio facta per dictum regem ut tutorem infantis Enrrici, nepotis sui ex fratre infantissae Beatrici, matri eiusdem Enrrici et uxori relictæ infanti Enrrici, fratris dicti regis ad regendum civitatem Sugurbii, Vallem de Uxo et Serram de Eslida, et castra, et villas et loca earumdem, et cetera. 21 novembris 1459.

Reg. 3.367, ff. 177-180.

2.410.

29. In Itinerum 23 regis Joannis 2, fol. 142, dictus rex, 22 maii 1473, confirmat presentationem factam per infantem Enrricum, ducem Sugurbii, patronum beneficii in sede Sugurbii sub invocatione Beatae Mariae ad altare maius institutum per dominum dictae civitatis, de persona Jacobi Munyoz.

Reg. 3.463, ff. 142v-143v.

2.411.

30. In Diversorum 26 regis Joannis 2, fol. 156, est donatio in feudum honoratum facta per dictum regem principi Ferdinando, filio suo, et eius successoribus in regno de comitatu Ampuriarum intra Cathaloniam et de Serra de Eslida, castris et terris Vallis de Uxo, et de civitate Sugurbii in regno Valenciae constitutis, et de aliis omnibus quae Enrricus de Aragonia, nepos ipsius regis, ex fratre tenebat et possidebat. Quae omnia fuerant regiae Curiae devoluta et regiae Coronae incorporata et aggregata die et anno subscripto, et certis justis causis in ipso incorporationis instrumento insertis merito confiscata. Declarando quod per hanc donationem non intendebat derogare dictae incorporationi. Retinet tamen dictus rex quod, quotiescunque infans Enrricus ad ipsius regis et dicti principis obedientiam rediret, possit idem rex ea omnia eidem Henrrico restituere eo modo quo possidebat ea antea, non obstante dicta incorporatione, et cetera. 22 octobris 1474.

Reg. 3.387, ff. 156-158.

2.412.

31. Et vide capitulationem super dicta donatione in Itinerum 24 regis Joannis 2, fol. 202, 22 octobris 1474, in qua est facta mentio de incorporatione.

Reg. 3.464, ff. 202-203.

2.413.

32. In Itinerum 25 regis Joannis 2, fol. 221, est exequutoria donationis praedicta. 22 octobris 1474.

Reg. 3.465, ff. 221-222.

2.414.

[1474, *desembre 16*]

33. Et vide etiam super possessione tradenda in Curiae 10 eiusdem regis, fol. 21 (aut 71).

Reg. 3.415, f. 71.

2.415.

34. In Itinerum 24 regis Joannis 2, dictus rex, 22 octobris 1474, confirmat quaedam capitula, quae iam alias concesserat 5 iulii 1473, in quibus inter alia continetur incorporatio de dicto comitatu Ampuriarum et civitate Sugurbii et iis omnibus quae possidebat dictus infans Henricus casu quo declararentur per dictum regem fuisse ea amissa per dictum infantem et cum retentione quod posset idem rex seu princeps Ferdinandus ea omnia restituere eidem Henrico quoties libuisset, sicut poterat ante incorporationem factam sub die presenti et praedicto.

Reg. 3.464, ff. 202-203.

2.416.

[1474, *octubre 22*]

35. In Itinerum 25 regis Joannis 2, fol. 221, est exequutoria super donatione facta principi Ferdinando de civitate Sugurbii, Serra de Eslida et Valle de Uxo.

Reg. 3.465, ff. 221-222.

2.417.

36. In Diversorum 28 regis Joannis 2, fol. 24, est donatio, facta per dictum regem infantissae Joannae, filiae suae, ad vitam de medietate jurium et emolumentorum feudi honorati comitatus Ampuriarum intra Cataloniam et Serrae de Eslida et Vallis de Uxo in regno Valentiae. Quae Henricus, nepos ipsius regis, possidebat, et fuerant certis de causis ad regiam Curiam devoluta et regiae Coronae per ipsum regem incorporata. Quae donatio est 3 januarii 1475.

Reg. 3.389, ff. 25-26.

2.418.

37. Et in eodem registro, fol. 37, dictus rex Joannes revocat donationem medietatis reddituum Vallis de Uxo et Serrae de Eslida factam ut supra, in quantum erat praeiudicialis donationi de praedictis et aliis factae principi Ferdinando, et cetera. 28 februarii 1475.

Reg. 3.389, f. 34v.

2.419.

38. In Itinerum 1²⁷² locumtenencie principis Ferdinandi, fol. 9, est exequutoria, facta 19 februarii 1475, restitutionis, concessionis et novae donationis quam dictus princeps Ferdinandus fecerat infanti Henrico, iam ad ipsius principis et regis Joannis obedientiam reducto, de dicto comitatu Ampuriarum, civitate Sugurbii, Valle de Uxo, Serra de Eslida et de villis seu locis de Paterna, Benaguazir et la Pobla, et castro de Benaguazir, cum castris et fortaliciis eorundem et jurisdictionibus, et cetera.

Reg. 3.519, ff. 5v-9.

2.420.

39. Et ibidem etiam, fol. 10, constat de restitutione facta dicto Henrico de bonis suis.

Reg. 3.519, ff. 9v-11v.

2.421.

40. In Diversorum 30²⁷³ regis Joannis 2, fol. 32, quia dictus infans Henricus redierat ad obedientiam ipsius regis et principis Ferdinandi, et idem princeps Ferdinandus, rex Castellae, restituerat ipsi Henrico omnia in supradicta donatione contenta, 19 februarii 1475, ideo dictus rex Joannes 2, cum provisione, data 3 julii 1475, mandat exequi provisionem dictae restitutionis.

Reg. 3.390, ff. 32-33.

2.422.

41. Et idem mandat dictus rex in Diversorum 1 sigilli secreti secretarii Coloma, recondito in archivio magistri rationalis aut in regio archivio, fol. 22.

Reg. 3.394 bis, ff. 22v-23v.

2.423.

42. In anno 1403, rex Martinus impignoravit redditus Sugurbii, Paternae, Benaguazir, de la Pobla et aliorum locorum universitatibus eorundem locorum, ut faceret eas indemnes ab obligatione pro eo facta in quibusdam censalibus, et fuit capitulatum quod per regem poneretur receptor qui solveret pensiones censualium et residuum traderet regi, et rex Alfonsus 4 dedit dicta loca infanti Henrico, fratri suo, et per regem Joannem fuit declaratum pertinere ad dictum infantem nominationem receptoris, et sic fuit confirmatum per regem Ferdinandum 2. In Itinerum 18, fol. 154, die 24 octobris 1491.

Reg. 3.649, ff. 154v-155v.

2.424.

[*Al marge:*]Vide supra in margine num. 10.

V. ref. núm. 2.390.

¶ ²⁷² És l'Itinerum 5 locumtenencie principis Ferdinandi. ¶ ²⁷³ Corregit d'una altra mà posterior. Ratllat: «29».

SALINAE DE SALLENT ||²⁵⁸

2.425.

1. De Salinis de Sallent, vide sub Callosa, fol. 99, num. 2. Et vide an dictae salinae sint in regno Valentiae vel alibi.

V. ref. núm. 1.079.

SINARQUES ||²⁵⁸

2.426.

1. Vide quae de loco de Sinarques in rivo seu valle de Chiva notantur sub Chelva, fol. 109, num. 2 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.199 a 1.208.

2.427.

2. Vide sub Oliva, fol. 204, num. 5.

V. ref. núm. 1.996.

SALINAE DE LA MATA, alias DE GUARDAMAR ||^{258v}

2.428.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1364, 65, fol. 8, est donatio per regem facta hominibus universitatis Oriolae de salinis vocatis de la Mata, alias de Guardamar, confiscatis per rebellionem hominum de Guardamar, qui receperant in eorum dominum regem Castella. 24 septembris 1364.

Reg. 911, ff. 8-9.

SIRAT ||^{258v}

2.429

1. Vide sub Villa Formosa, fol. 308, num. 1, 2 et 3.

V. refs. núms. 2.908 a 2.910.

2.430.

2. Vide sub Arenos, fol. 10, num. 2. Et vide an quae notantur generaliter in dicto titulo de baronia de Arenos faciant etiam pro dicto loco de Sirat qui, ut dicitur in num. 2, est intra dictam baroniam.

V. refs. núms. 120, i 119 a 123.

2.431.

[*Afegit d'una altra mà posterior:*] 3. *Vide sub Tormos, f. 276, num. 2.*

V. ref. núm. 2.574.

SEXONA ^{||259}

2.432.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1297, 98, fol. 131, est incorporatio regiae Coronae loci de Sexona cum omnibus suis terminis. 12 calendas martii 1297.

Reg. 196, ff. 131v-132.

2.433.

2. Et in Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1328, 29, fol. 208, est confirmatio, facta per dictum regem 4 idus aprilis 1329, de dicta incorporatione regis Jacobi 2 cum eius insertione.

Reg. 478, f. 208v.

2.434.

3. Et in Gratiarum regis Petri 3, de annis 1336, 37, fol. 16, est alia incorporatio dicti regis confirmatoria supradictarum et cum earum insertione. 11 calendas octobris 1336.

Reg. 860, ff. 16v-17.

2.435.

4. Et vide alias incorporationes notatas sub Xativa, fol. 320, a num. 5 ad 8, et a num. 13 ad 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

2.436.

5. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1382, 83, fol. 39, est capitulatio inter regem et universitatem villae de Sexona cum qua revocat rex donationem de ea factam Raymundo de Villamarino, et dat hominibus dictae universitatis morabatinum et penas civiles usque ad 60 s., et dicti homines dederunt dicto regi 5.000 s., et promiserunt custodire et conservare castrum dicti loci suis expensis, et convertere dictum morabatinum in operibus dicti castrum. 3 septembris 1382.

Reg. 940, ff. 39-41.

2.437.

1. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco Z, est cartha donationis factae per regem Jacobum Jacobo, filio eius, et Teresiae de Bidaura de locis de Eslida, et Veo et Ayn. Pridie calendas julii 1260.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.618.

2.438.

2. Vide sub Sogorb, fol. 254, num. 13 et 15.

V. refs. núms. 2.393 i 2.395.

2.439.

[*Al marge:*] Vide quae notantur sub Lliria, fol. 161, num. 21, 22, 24 et 28, et aliis sequentibus. Et vide etiam sub Valle de Uxo, fol. 307, num. 15.

V. refs. núms. 1.587, 1.588, 1.590, 1.594 a 1.599, i 2.900.

2.440.

3. In Gratiarum 3 regis Alfonsi 4, de anno 1416 usque 1419, fol. 77, est inserta provisio per regem Martinum, facta 20 julii 1409, in qua, facta mentione quod rex Petrus, die 12 martii 1365, incorporaverat regiae Coronae castrum et serram de Eslida, in qua sunt loci et alqueriae de Eslida, Ain, Veo, Çuera, Fanzara, Lenxe, Vilalbuig, Lauret et aliae, et quod per dictum regem Petrum et per ipsum regem Martinum propter necessitates fuerat factum contra dictam incorporationem, attamen contemplatione servitorum per universitates dictae Serrae factorum facit dictus rex Martinus incorporationem de omnibus locis dictae Serrae et vallis de Eslida, facta mentione quod erant tunc de dominio regis. Quam incorporationem confirmat rex Alfonsus et declarat comprahendi in ea castrum et valem de Castro et locos et alcareas de Almexerta, Benisahada, Ampadars, Selim et Alfeig, vallis de Eslida, et Almexera, vallis de Ain, et castra Benituleymen, et Cauden, termini de Çuera, et Alcludia, termini de Fanzara, et Alcludia, termini de Veo. 2 junii 1417.

Reg. 2.587, ff. 77v-82v.

2.441.

4. Vide incorporationem Serrae de Eslida et totius eius tenentiae, castrorum, vallium et alcareaum notatam sub Valentiae, fol. 287, num. 69 et 70.

V. refs. núms. 2.702 i 2.703.

2.442.

5. Vide multa quae notantur sub Segorb, fol. 254, num. 5 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.384 a 2.424.

2.443.

6. In Itinerum 21 regis Joannis 2, fol. 50, mandat rex Honorato Mercader, baiulo generali, quod apprehendat castra de Eslida et Çuera, et vallem de Uxo, quae possidebantur tunc per infantem Henricum. 11 januarii 1473.

Reg. 3.461, f. 50v.

SELIM ¶²⁶⁰

2.444.

1. Vide sub Serra de Eslida, pagina praecedenti, num. 3. Et vide an faciat etiam pro dicto loco incorporatio notata ibi, num. 4.

V. refs. núms. 2.441 i 2.442.

SEGAYRENT ¶²⁶⁰

2.445.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1270 usque 76, fol. 348, est confirmatio per dictum regem facta 9 junii 1276²⁷⁴ Eximeno de Alvero de turri de Segayrent, quam dictus rex dederat Eximeno Alvero, patri dicti Eximenii, cui dictam turrinam in testamento dimiserat et amiserat cartham dictae donationis.

Reg. 20, f. 349.

2.446.

2. Vide quae de loco de Segayrent notantur sub Albalat, fol. 27, pagina 2, in fine pagina, num. 2 et sequentibus.

V. refs. núms. 365 a 368.

SULLANA aut SOLLANA ¶²⁶⁰

2.447.

1. De turri et alqueria de Sullana, vide sub Almonazir, fol. 19, num. 2, et vide etiam sub titulo hospitalis et domus Sancti Vicentii Valentiae, fol. 299, num. 11.

V. refs. núms. 244 i 2.805.

¶²⁷⁴ Segons el document:

«Datum Xativae VII kalendas junii anno quo supra [1276]».

2.448.

1. Vide multa quae de Valle de Seta notantur sub Alcoy, fol. 5, num. 3, et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 76 a 112.

2.449.

2. Et vide etiam sub Liria, fol. 161, num. 20, 21, et 22.

V. refs. núms. 1.586 a 1.588.

2.450.

3. In Gratiarum 12 regis Alfonsi 4, de anno 1429 usque 33, fol. 82, facta mentione de donatione facta per dictum regem Raymundo de Perilionibus de jure luendi vicecomitatum de Ager a posse archiepiscopi Tarraconae et legatariorum seu creditorum Petri, quondam, archiepiscopi Tarrachonae, et a quocunque alio detentore, et quod dicta donatio non habuerat effectum; et facta etiam attendentia, quod in compensationem dicti juris luendi idem rex Alfonsus donaverat villam seu locum de Tuirio eidem Raymundo, 30 septembris 1429, quae secunda donatio etiam caruerat effectu propter renuntiationem factam de illa per dictum Raymundum ad preces eiusdem regis. Ideo in satisfactionem praemissorum et servitorum donavit eidem Raymundo et suis, pure et perpetuo, castra, valles et alcareas de Seta et de Travadell in regno Valentiae, cum juribus et redditibus, et omnimoda jurisdictione, quae pertinebant eidem regi ex rebellionem Frederici de Luna. 15 septembris 1431.

Reg. 2.596, ff. 82v-84.

2.451.

4. In Gratiarum 13 regis Alfonsi 4, de anno 1430, 31, 32, fol. 114, est donatio facta per regem Alfonsum Raymundo de Perilionibus de omnibus et singulis redditibus, fructibus, proventibus et emolumentis, quae colliguntur seu colligi debent nomine regio in villis et locis del Volo, de Corsavi et de Montbaulo in vicaria Rossilionis et Vallispirii, cum jure et coercionem dicta jura habendi. Quae donatio est duratura donec donatio jurisluendi, quae facta fuerat eidem de Perilionibus in vicecomitatu Agerensi, suum sortiretur effectum, vel donec dictus Raymundus seu eius successores reciperent integritate fructus, redditus et jura castrorum de Seta et de Travadell in regno Valentiae, quae ei donata fuerant, et non ultra duratura. Die ultimo septembris 1431.

Reg. 2.597, ff. 114-115.

2.452.

5. In Itinerum 15 sigilli communis regis Alfonsi 4, de anno 1432 usque 35, fol. 31, est donatio facta Guilielmo de Vico de jureluendi et quitandi castra, villas, et alcareas de Seta et de Travadell in regno Valentiae a Raymundo de Perilionibus, cui cum instrumento gratiae redimendi fuerant donata. 30 septembris 1432.

Reg. 2.761, ff. 31-32v.

2.453.

6. Et in eodem registro, fol. 32, est provisio qua rex mandat Raymundo de Perilionibus quod faciat dictam revenditionem et tradat possessionem et instrumenta dicto Guilielmo de Vico, et cetera. 30 septembris 1432.

Reg. 2.761, ff. 32v-33v.

SONEJA ||²⁶¹

2.454.

1. Vide sub Chest, fol. 104, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 1.135 i 1.136.

SETA ||²⁶¹

2.455.

1. Vide Chella aut Cella in littera C, fol. 104.

V. refs. núms. 1.131 i 1.132.

Alqueria de SEGONA ||^{261v}

2.456.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 1271, fol. 133, est donatio facta per dictum regem de palumbario, domibus, corralis, hortis, vineis quae habebat Bonanatus de Gra in alqueria de Segona, in termino Algezirae, et de haereditatibus quas habebat dictus Bonanatus in Alfat, quae rex emerat a Bernardo Dalmatii. Estque dicta donatio facta 10 calendas februarii 1268.

Reg. 15, f. 133.

SETAYGUES ||^{261v}

2.457.

1. Vide sub Bunyol, fol. 51, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 563 a 587.

2.458.

[1318, febrero 23]

[D'una altra mà posterior:] La carta puebla de Setaygues se hallará al f. 44v del Gratiarum 1 y 2 infantis Alfonsi, locumtenenti Jacobi 2.

Reg. 382, ff. 44v-48.

SENIERA aut SEVIERA ||^{261v}

2.459.

1. Vide Ceniera aut Ceviera in litera C, fol. 107.

V. ref. núm. 1.183.

SARGANELLA ||²⁶²

2.460.

1. De alcarea de Sarganella in Foya de Castalla, vide sub Castalla, fol. 94, a num. 20 usque ad 27.

V. refs. núms. 1.021 a 1.028.

2.461.

2. Et sub Tibi, fol. 278, num. 4, 5.

V. refs. núms. 2.586 i 2.587.

2.462.

3. Et sub Lliria, fol. 161, num. 4.

V. refs. núms. 1.570.

SANCHET ||²⁶²

2.463.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 1271, fol. 205, est donatio per dictum regem facta Berengario de Lacera de castris, villis et alqueriis de Alarc et de Sanchet, sic quod habitet in uno de dictis castris, et de ipso det regi potestatem. 19 calendas octobris anno 1270.

Reg. 16, f. 205.

2.464.

2.²⁷⁵ In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1339, fol. 14, dictus rex concedit Antonio de Laceria quod possit vendere super loco de Sanchet in regno Valentiae, quem possidebat in feudum pro rege, 400 s. barcinonenses in redivisibus anno quolibet censuales, cum hoc tamen pacto, quod intra sex annos a dicta venditione teneatur redimere dictos 400 s. et dicto feudo reintegrare. 5 nonas maii 1339.

Reg. 866, f. 14.

¶ ²⁷⁵ Assentament marcat en el marge amb una B.

2.465.

3.²⁷⁶ In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, extra saccos, est cartha homagii facti pro dicto castro per Antonium de Lateria. Nonis octobris 1336.

Pergs. de Pere III, núm. 181.

2.466.

4. In eodem armario, extra saccos, est cartha, facta 16 calendas januarii 1341, homagii facti per infantem Petrum, comitem Ripacurtiae et Impuriarum, pro castro seu fortitudine vocata Sanchet, in regno Valentiae.

Pergs. de Pere III, núm. 562.

2.467.

5. Et idem homagium est in Diversorum regis Alfonsi 3 et regi Petri 3, de anno 1333 usque 1359, fol. 289.

Reg. 557, f. 228 de la numeración actual.

2.468.

6. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1341, 42, fol. 105, est firma regia, posita 11 calendas januarii 1341,²⁷⁷ in venditione facta per Antonium de Lacera Petro infanti, comiti Ripacurtiae, de dicto castro de Sanchet, tento in feudum, confrontato cum castris de Polop, Finestrat, Aljubea, Godalest et Alarc.

Reg. 872, f. 105v.

2.469.

7. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt mandata, facta 22 februarii 1393, cum quibus mandat rex diversis feudatariis regni Valentiae de praestando homagio ipsi regi aut baiulo generali Valentiae pro feudi quae possidebant. 22 februarii 1393. Et ibi inter alia est mandatum factum tenenti castrum de Sanchet in comitatu Deniae.

Reg. 2.009, f. 11.

2.470.

8. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 16, 17, 21 et 22.

V. refs. núms. 277, 278, 282 i 283.

2.471.

9. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

¶²⁷⁶ Assentament marcat en el marge amb una A.

¶²⁷⁷ El document està datat el 16 de les calendes de gener de 1341.

2.472.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] A 8 de las calendas de mayo de 1286, se expidió una Real orden para que el procurador real de Valencia pusiese en posesión a Pedro Ximénez de Ayerve de las doce yugadas de tierra que S. M. le había concedido en la alquería de Sagra. Registro 66, f. 52v[-53].

2.473.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1299, 300, 301, fol. 33, dictus rex confirmat donationem olim per ipsum factam Raymundo de Vilanova de alcareia vocata Sagra, intra terminos de Sagarría, in regno Valentiae, et dat ipsi facultatem vendendi dictam alqueriam. Idibus decembris 1299.

Reg. 197, f. 33v.

2.474.

2. Vide quod de castro de Sagra notatur sub Chelva, fol. 109, num. 6. Et quia ibi constat esse in rivo seu valle et vicecomitatu de Chelva, vide ibi quae notantur generaliter de dicto rivo seu valle, et vicecomitatu per totum titulum.

V. refs. núms. 1.203, i 1.198 a 1.208.

2.475.

3. Vide sub Oliva, fol. 204, num. 5.

V. ref. núm. 1.996.

2.476.

1. Vide sub Sagra, pagina praecedenti, num. 1.

V. ref. núm. 2.473.

2.477.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] En 3 de las nonas de octubre de 1289, hizo donación S. M. a Pedro Eximén de Ayerbe de la fortaleza de Segarría, con sus términos y pertinencias, debiendo tenerla en feudo de S. M., según las Constituciones de Cataluña. Registro 78, f. 14v.

2.478.

2. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt mandata facta variis feudatariis regni Valentiae de praestando homagio pro feudis quae possidebant, data 22 februarii 1393. Et ibi inter alia est mandatum factum possidenti fortalicium de Sagarría.

Reg. 2.009, f. 11.

SANCTA ILLA ¶²⁶³

2.479.

1. Vide sub Polop, fol. 226, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.207 a 2.214.

2.480.

2. Vide sub Tarbena, fol. 274, num. 2 et 3.

V. refs. núms. 2.537 i 2.538.

SERRELLA ¶^{263v}

2.481.

1. Vide an castrum de Serrella, de quo agitur sub hoc titulo, sit idem quod la Serratella, de quo infra in hac pagina.²⁷⁸

V. refs. núms. 2.483 a 2.485.

2.482.

2. De castro de Serrella, vide sub Polop, fol. 226, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.207 a 2.214.

LA SERRATELLA ¶^{263v}

2.483.

1. Vide an sit idem quod castrum de Serrella, de quo agitur supra in hac pagina.

V. refs. núms. 2.481 i 2.482.

2.484.

2. De la Serratella, vide sub Ayora, fol. 21, num. 21 et 22.

V. refs. núms. 282 i 283.

2.485.

3. Et vide etiam sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

¶²⁷⁸ Semblen referir-se al mateix topònim, el castell de Serrella, més que al municipi de La Serratella, a l'Alt Maestrat

SINEGA ||^{263v}

2.486.

1. Vide Cinega in litera C, fol. 109.

V. ref. núm. 1.197.

LA SALZADELLA ||²⁶⁴

2.487.

1. Vide sub Peniscola, fol. 221, a num. 5 usque ad num. 11.

V. refs. núms. 2.149 a 2.155.

2.488.

2. Et sub S. Matheu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

SUMACARCER ||²⁶⁴

2.489.

1. In libro 2 Feudorum formae minoris, fol. 92, est concessio in feudum honoratum absque servitio facta per regem Jacobum Thomasio de Proxita de castro de Sumacarcere. 15 calendas decembris anno 1294.

Reg. 287, f. 92v (f. 56v de la foliació moderna).

2.490.

2. Et dicta concessio in feudum est etiam in Gratiarum 4 regis Jacobi 2, de annis 1294, 95, 96, fol. 86. Et vide ibi etiam fol. 103.

Reg. 194, ff. 86v-87, i 103v-104v.

2.491.

3. In libro 1 Feudorum formae minoris, fol. 43, est quoddam memoriale de feudis regni Valentiae. Et ibi inter alia est nota sequens: Concessit dominus rex Jacobus, junior, Thomae de Proxita quod in podio de Sumacarcere, termini Xativae, possit construere fortalicium sive castrum, ita quod teneret ipsum pro domino rege in feudum, et teneret inde dare potestatem iuxta Usaticos Barcinonae. Et fuit facta dicta concessio in Valentiae, anno Domini 1308.

Reg. 287, f. 43 (f. 194 de la foliació moderna).

2.492.

4. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, est mandatum factum per dictum regem tenenti castrum de Sumacarcer quod praestet homagium ipsi regi aut baiulo generali Valentiae pro feudo dicti castri. 22 februarii 1393.

Reg. 2.009, f. 10v.

2.493.

5. Et in libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 70, est simile mandatum de praestando homagio factum per dictum regem uxori Didaci de Setina, tenenti dictum castrum. 7 martii 1403.

Reg. 2.316, f. 70.

SUCAYNA ||^{264v}

2.494.

1. Vide Çucayna, fol. 85, in litera C.

V. ref. núm. 910.

SARANYANA, aldea Morellae ||^{264v}

2.495.

1. In registro regis Petri 3 intitulo Sigillorum maiestatis et secreti de diversis 1354 gratiarum, signato cum hoc signo [*signe*], fol. 23, est provisio dicti regi data 10 martii 1354 super loco de Saranyana, sito intra generales terminos de Morella.

Reg. 1.540, ff. 23v.

SINYENT ||^{264v}

2.496.

1. Vide Cinyent, fol. 83, in litera C.

V. ref. núm. 878.

SEXARA ||²⁶⁵

2.497.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1323, 24, fol. 86, est venditio per dictum regem facta Martino de Caliga Rubea de loco sive alcarea Sexara, in termino Algezirae, prope

villam Algezirae ibi confrontata, cum tertia parte decimae et aliis, quae Fortunius Martini habebat ibi, quae omnia rex emerat a Joanne Scribae, procuratore Mathei de Boniscumbis, qui emit ea per curiam gubernatoris Valentiae ad instantiam creditorum dicti Fortunii, pretio 14.050 s. 8 idus octobris 1323.

Reg. 224, ff. 86-87.

2.498.

2. Vide sub Vilalonga, fol. 310, num. 2, 3.

V. refs. núms. 2.927 i 2.928.

SORITA, aldea Morellae ¶²⁶⁵

2.499.

1. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1331, 32, fol. 281, rex Alfonsus 3 concessit Andree Martino quod, ultra medietatem caloniarum, quam dictus rex concesserat generosis et aliis adhaerentibus Foris Valentiae, in Curia generali proxime valentinis celebrata, habeat aliam medietatem caloniarum in loco de Sorita, aldea Morellae, et dat ibi etiam cognitionem omnium criminum commissorum per homines dicti loci dumtaxat in dicto loco et eius termino, exceptis casibus mortis naturalis vel civilis et mutilationis membri. 10 calendas januarii 1330.

Reg. 485, f. 281v.

2.500.

2. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1358 usque 60, fol. 89, est venditio facta per regem Blasio Ferdinandi de Heredia et suis quibus voluerit, dum tamen existant de prole eius legitima, de mero et mixto imperio et omni jurisdictione in et super castro de Sorita et parrochiis eidem castro adiacentibus, situs intra regnum Valentiae, pretio 63.000 s. 10 julii 1356.

Reg. 994, ff. 89-91v.

2.501.

3. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1368, fol. 7, est aprobatio facta per regem 15 februarii 1368 de venditione facta per Joannem Ferdinandi de Heredia villae de Morella de loco de Sorita.

Reg. 915, f. 7.

2.502.

4. Et ibidem, fol. 8 aut 9, est alia aprobatio facta dicto die, quae est ibi videnda.

Reg. 915, ff. 7v-8.

2.503.

1. In Venditionum 1 regis Martini, de anno 1397 usque 1409, fol. 145, est venditio facta Petro Vallterra de omni jurisdictione castri de Sot, cum retentione facultatis luendi, pretio 500 florenorum. 21 aprilis 1407.

Reg. 2.224, ff. 145-146v.

2.504.

2. Et in officio magistri rationalis, in computo 20 Joannis Dezpla, thesaurarii regis Martini, fol. 31, sunt in recepta 500 floreni pro quibus dictus rex, die 21 aprilis 1407, fecit dictam venditionem cum instrumento gratiae Petro Vallterra de omni jurisdictione castri de Sot.

Perdut.

2.505.

3. Et in eodem computo 20 Joannis Dezpla, thesaurarii regis Martini, recondito in officio magistri rationalis, fol. 40, sunt alii 500 floreni additi pretio dictae venditionis, sub eadem cartha de gratia.

Perdut.

2.506.

4. Et dicta additio 500 florenorum pretio dictae venditionis, 17 maii 1407, est in Venditionum 1 regis Martini, de anno 1397 usque 1409, fol. 149.

Reg. 2.224, ff. 149v-150.

2.507.

5. In Pecuniae 1 regis Alfonsi 4, de anno 1416 usque 19, fol. 123, est provisio in qua calendantur omnes tituli quos habebat dictus Vallterra in dicta jurisdictione, et mandat rex quod in quitatione et redemptione solventur ei pretia soluta, 22 martii 1418, quae provisio est ibi videnda.

Aquest registre manca almenys des del segle XVIII.

2.508.

6. In Itinerum 1 locumtenentiae principis Ferdinandi, signato cum B, fol. 136, est venditio facta cum instrumento gratiae per regem Joannem 2, die 23 martii 1477, Ludovico Ferrer de jurisdictione alta et mero imperio loci de Sot, pretio mille solidorum jaccensium, et confirmatio dictae venditionis facta per principem Ferdinandum. 22 julii anno 1478.

Reg. 3.518, ff. 136v-139.

2.509.

7. Et in eodem registro Itinerum 1 locumtenentiae principis Ferdinando, fol. [*en blanc*], est provisio regis Joannis 2 cum qua, quia timebat dictus Ferrer non sibi dandam possessionem dictae jurisdictionis causa sequestri tunc facti de civitate Sugurbii, dictus rex Joannes dedit dicto Ferrer dictam jurisdictionem in sequestro donec esset satisfactus de dicto pretio, 23 maii 1477. Quam provisionem confirmavit princeps Ferdinandus, hoc adiecto,²⁷⁹ quod recepit a dicto Ferrer 3.600 s., quos vult illi restitui in casu luitionis dictae jurisdictionis. 28 octobris anno 1478.

Reg. 3.518, ff. 175v-176v.

2.510.

8. In officio magistri rationalis, in computo 3 Ludovici Pexo, thesaurarii generalis regis Joannis 2, fol. 8, sunt in recepta 1.000 s. pro quibus rex Joannis 2, 23 martii 1477, fecit Ludovico Ferrer venditionem de jurisdictione loci de Sot cum instrumento gratiae prout notatur supra num. 6.

Perdut.

SEGART aut SAGART ¶²⁶⁶

2.511.

1. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco Z, est cartha, facta 4 calendas septembris 1246, cum qua rex Jacobus 1, in cambium castri de Sagart et alcarearum de Labayren et de Conillera, et domorum et haereditatis de Azmet Abençahacar, in termino Muriveteris regni Valentiae, dedit episcopo Vicensi castrum de Sallent et aliud illi contiguum nominatum Castrum Novum in Bagiis, in Catalonia.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.050.

2.512.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1312, 13, 14, 15, fol. 345, dictus rex confirmavit Martino de Caliga Rubea, physico, 4 calendas augusti 1315, venditionem ibi insertam factam per regem Jacobum 1 Adae de Paterna et suis de castro et villa de Segart, iuxta Bacelgam et Albalatum de Muroveteri. 4 idus augusti 1249.

Reg. 211, ff. 345v-346.

2.513.

3. In officio magistri rationalis, in computo Petri Dezvall de pecuniis alienationum regii Patrimonii, fol. 83, est in recepta pretium venditionis factae 25 januarii 1384 Jacobo Castellani cum instrumento gratiae per regem Petrum 3 de jurisdictione loci de Sagart.

Perdut.

¶²⁷⁹ Ratlat: «addito».

2.514.

4. Et dicta venditio est in Venditionum regis Petri 3, de anno 1384 usque 86, fol. 30. 24 januarii 1384.

Reg. 1.004, ff. 30-33v.

2.515.

5. Et in Venditionum infantis Joannis, de anno 1381 usque 85, signato cum A, fol. 212, est dicta venditio facta per regem Petrum, 25 januarii 1384. Et eius confirmatio facta per infantem Joannem die 2 julii 1384.

Reg. 1.703, ff. 212v-215.

SUECA ||^{266v}

2.516.

1. Vide Çueca in litera C, fol. 93.

V. refs. núms. 990 a 992.

SUERA ||^{266v}

2.517.

1. Vide Çuera in litera C, fol. 98.

V. refs. núms. 1.071 a 1.076.

SAYDIA ||^{266v}

2.518.

1. Vide Çaydia in litera C, fol. 99.

V. ref. núm. 1.077.

Villa SANCTI MATTHEI, vulgo SANT MATEU ||²⁶⁷

2.519.

1. Vide supra, in litera M, fol. 184.

V. refs. núms. 1.821 a 1.829.

La SERRA, aut la SERRA DE FINESTRAT ||²⁶⁷

2.520.

1. Vide an sit idem Serra de Finestrat, de qua hic, et castrum et vallis de Finestrat, de qua fol. 135.

V. refs. núms. 1.369 a 1.379.

2.521.

2. Vide quae notantur sub Tarbena, fol. 274, a num. 4 usque ad num. 7.

V. refs. núms. 2.539 a 2.542.

2.522.

3. Et sub Finestrat, fol. 135, num. 4.

V. ref. núm. 1.372.

2.523.

4. Et vide etiam sub Bunyol, fol. 51, num. 2, 3, 4, et quoque num. 12.

V. refs. núms. 564 a 566, i 576.

2.524.

5. Et vide etiam alia quae notantur sub Polop, fol. 226, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.207 a 2.214.

La SERRA, in Magistratu Montesiae ||²⁶⁷

2.525.

1. Vide sub Paniscola, fol. 221, a num. 5 usque ad num. 11.

V. refs. núms. 2.149 a 2.155.

Villa seu locus de SERRA ||^{267v}

2.526.

1. Vide an villa seu locus de Serra, de quo agitur sub hoc titulo, sit idem quod castrum seu locus de Serra, de quo agitur infra in hac pagina.²⁸⁰

V. refs. núms. 2.528 a 2.531.

¶²⁸⁰ Títol referit a Serra de Portaceli, mentre el següent sembla que identifica el despoblat de Serra, en terme de Torís.

2.527.

2. De castro et villa seu loco de Serra, vide sub Torres Torres, fol. 275, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.557 a 2.563.

Castrum seu locus de SERRA ¶^{267v}

2.528.

[*Al marge:*]Vide an sit idem castrum seu locus de Serra, de quo hic, et villa seu locus de Serra, de quo supra in hac pagina.

V. refs. núms. 2.526 i 2.527.

2.529.

1. Rex Alfonsus 3 concessit Roderico Martini de Sancto Adriano quod, ultra medietatem caloniarum quam dictus rex concesserat generosis et aliis adhaerentibus Foris Valentiae in Curia generali proxime valentinis celebrata, habeat aliam medietatem caloniarum in locis suis de Serra et de Fondos, et dat ibi etiam cognitionem omnium criminum commissorum per homines dictorum locorum dumtaxat in dictis locis et eorum terminis, exceptis casibus mortis naturalis vel civilis et mutilationis membris. Pridie calendis decembris 1330, in registro Gratiarum regis Alfonsi 3, de anno [*en blanc*], fol. 164.

Reg. 483, ff. 154v-165v

2.530.

2. Et dictae concessionis confirmatio facta per regem Petrum 3, 6 idus martii 1337, est in Gratiarum regis Petri 3, de annis 1337, 38, fol. 177.

Reg. 863, ff. 177v-178v

2.531.

3. Vide quod de castro de Serra notatur sub Turis, fol. 279, num. 2.

V. ref. núm. 2.593.

SARRA aut SACRA ¶²⁶⁸

2.532.

1. Vide Zarra aut Zacra in litera Z, fol. 330.

V. refs. núms. 3.032 a 3.035.

SERRALBA ||²⁶⁸

2.533.

1. Vide sub Palma, fol. 225, num. 1.

V. ref. núm. 2.189.

SILLA ||²⁶⁸

2.534.

1. Vide sub Valentia, fol. 287, num. 62, et vide etiam quod notatur ibi, num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

SEGURA ||^{268v}

2.535.

1. Vide sub Peniscola, fol. 221, num. 4, et adverte an Segura, de qua ibi, sit in regno Valentiae, aut in regno Aragoniae, et notatur id etiam sub Segura, in libro regii Patrimonii Aragoniae, fol. 276, in margine.²⁸¹

V. ref. núm. 2.148.

T

TARBENA ||²⁷⁴

2.536.

1. Vide sub Polop, fol. 227, num. 2.

V. ref. núm. 2.206.

2.537.

2. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 71, fol. 105, est donatio per dictum regem facta domnae Berengariae Alfonsi de castris et villis de Tarbena et de Exalone, cum alqueriis et terminis suis, et cum alqueriis quas alcaydus Mohometus et Bocaronus, eius nepos, et alii sarraceni, qui cum eo recesserunt a regno Valentiae habebant in Valle Exalonis, scilicet Atrayello, Alquellelm, Muscayra, Rahal, Alhanegim, Rahal, Abencurbulin, Ali-

¶²⁸¹ Sembla referir-se al castell de Segura, en la vall de Ribes (Catalunya).

bayt,²⁸² Cotar, Duran, Benixaloni, Arrahal, Albayreni, Albinyen, Azahut, Algar et Sancta Illa, et Callosa, et castra et villas de Tarbena et Exalone, sic quod praedicta habeat durante eius vita. Et si filius masculus ex dicto rege et ipsa genitus supervixerit ad illum pertineant, et si non filius masculus sed femina ex dicta Berengaria et rege praedicto genita supervixerit, praedicta ad regem seu ad illum qui fuerit rex Aragonum et Valentiae revertantur, qui teneatur maritare dictam filiam feminam, dando illi pro dote 20.000 morabatinos, et si talis filius masculus ex rege et Berengaria natus in dictis succedens decederet sine filio masculo, praedicta revertantur ad eum qui fuerit rex Aragonum et Valentiae. Et si talis filius decederet, cum filia teneatur rex illam maritare et dare illi pro dote 10.000 morabatinos. Et si nullus filius masculus nec foemina ex dicta Berengaria et dicto rege genitus supervixerit ipsi Berengariae, praedicta ad regem revertantur, qui solvat 5.000 morabatinos cui ipsa Berengaria voluerit. 4 nonas maii 1268. Et vide iterum in dicto registro an in dicta donatione comprahendatur etiam alcarea seu locus de Alans.

Reg. 15, ff. 105v-106.

2.538.

3. Et in dicto registro, fol. 137, dictus rex addit dictae donationi castrum et villam de Corricola, cum eisdem pactis, donec ei solvat 30.000 morabatinos, quos ipsi promiserat dare. 4 idus februarii 1268.

Reg. 15, f. 137v.

2.539.

4. Et in eodem registro, fol. 205, est donatio facta per dictum regem sub eisdem vinculis dictae domnae Berengariae de castris et villis de Orcheta et de Serra, et de Mola, et de Finestrat, et de Torres. 12 calendas septembris 1270.

Reg. 16, ff. 205v-296.

2.540.

5. Et in dicto registro, fol. 258, est cartha cum qua recuperatis a dicta domna Berengaria proxime dictis locis de Orcheta et Torres ad restituendam ea fratribus de Ucles, quorum erant et pro ipsis habebant castrum de Moxen, dedit dictus rex dictae domnae Berengariae in emendam dictorum locorum castrum et villam de Moxen, cum eisdem vinculis supradictis. [5] idus aprilis 1271.

Reg. 16, f. 258.

2.541.

6. Et donatio de Tarbena, Corricola et Sogorb, Onda, Moxen, Finestrat et de Serra facta per regem Jacobum domnae Berengariae Alfonso fuit confirmata per infantem Petrum sub eisdem vinculis, 14 calendas aprilis 1270. In registro dicti infantis, de anno 1269 usque ad 76, fol. 13.

Reg. 37, f. 13.

¶²⁸² Ratllat: «Albayt».

2.542.

7. Et in registro dicti regis Jacobi 1, de annis 1271, 72, 73, fol. 15, est cartha, facta 3 idus martii 1271, qua rex mandat ut, post obitum dictae domnae Berengariae, dicta castra de Tarbena, Moxen, Serra, Finestrat et Corricola ad regiam Coronam revertantur.

Reg. 21, f. 15v.

2.543.

8. In registro regis Jacobi 1, de anno 1270 usque 76, fol. 205, est donatio per dictum regem facta de castro de Tarbena Sybilliae de Saga ad eius vitam et post eius mortem filio eius masculino per ipsam a dicto rege genito. Calendas februarii²⁸³ 1274.

Reg. 20, f. 206v.

2.544.

9. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1297, 98, fol. 2, est donatio de castro de Tarbena Berengario de Capraria in feudum honoratum. 4 calendas maii 1297.

Reg. 195, ff. 2v-3v.

2.545.

10. De castro de Tarbena et possessionibus in eodem castro, vide sub Polop, fol. 226, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.207 a 2.214.

2.546.

11. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta feudatariis regni Valentiae, data 22 februarii 1393, de praestando homagio pro feudis quae possidebant ipsi regi aut baiulo generalis Valentiae. Et ibi inter alia est mandatum factum et directum tenenti castrum de Tarbena.

Reg. 2.009, f. 10v.

2.547.

12. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 16, 17, 21 et 22.

V. refs. núms. 277, 278, 282 i 283.

2.548.

13. Et vide etiam sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

¶ ²⁸³ En el document: «Kalendas januarii».

2.549.

14. In Itinerum 8 regis Alfonsi 4, de anno 1430, a fol. 239 usque ad fol. 244, facta relatione et insertione venditionis factae per infantem Joannem, regem Navarrae, mediante instrumento gratiae redimendi, Jacobo Benedicti et Petro Perez de valle de Tarbena et castro eiusdem cum redditibus et pertinentiis eiusdem, exceptis dumtaxat redditibus ordinariis christianorum, pretio 3.800 florenorum, rex Alfonsus confirmat venditionem praedictam, etiam cum derogatione vinculorum, etiam nomine Caroli, primogeniti dicti infantis Joannis, 19 aprilis 1430, prout ibi latius est videndum.

Reg. 2.755, ff. 239-244v.

2.550.

[1434, desembre, 6]

15. Et dicta donatio, venditio et confirmatio sunt latius videndae in registro Itinerum 2 regis Alfonsi 4, de anno 1430 usque 1434, fol. 170.

Reg. 2.758, ff. 207v-213.

2.551.

16. Vide sub Callosa, fol. 99, num. 9.

V. ref. núm. 1.086.

TORRES ||²⁷⁵

2.552.

1. Vide sub Orcheta, fol. 209, num. 1.

V. ref. núm. 2.061.

2.553.

2. Et sub Moxent, fol. 175, num. 1.

V. ref. núm. 1.704.

2.554.

3. Et vide etiam sub Tarbena, fol. 274, num. 4 et 5.

V. refs. núms. 2.539 i 2.540.

2.555.

4. Vide sub Polop, fol. 226, a num. 3 usque ad 9.

V. refs. núms. 2.207 a 2.213.

2.556.

1. In Itinerum 29 regis Alfonsi 4, de annis 1441, 42, 43, fol. 74, est venditio facta Bernardo de Ripoll, alias Sans, cum instrumento gratiae de omni imperio alto et basso, mero et mixto imperio et omnimoda jurisdictione quam habebat dominus rex in loco vulgariter nuncupato la Torre den Follet et in eius termino seu territorio constructo in regno Valentiae sub generalibus terminis civitatis Xativae, pretio 200 ducatorum de camera. 14 septembris 1441.

Reg. 2.775, ff. 74v-76.

Castrum de TURRIBUS TURRIBUS, vulgo TORRES TORRES ^{||275v}

2.557.

1. In registro 4 regis Jacobi 1, de anno [*en blanc*], fol. 31, est licentia data per regem hominibus Muriveteris quod possint emere castra de Serra et de Turribus Turribus, et retinet sibi rex faticam pro eodem pretio, casu quo per dictos homines vel suos contingat dicta loca vendi. 5 calendis septembris 1257.

Reg. 9, f. 32v.

2.558.

2. In registro [*interlineat d'una altra mà posterior: 9*] regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 1271, fol. 254, est donatio per dictum regem facta Bernardo de Bellopodio de castro et villa de Torres Torres, et castro et villa de Serra, et castro et villa de Polop. 8 idus junii 1271.

Reg. 16, f. 254v.

2.559.

3. Et dictae donationis confirmatio facta per infantem Petrum, idibus decembris 1271, est fol. [*interlineat d'una altra mà posterior: 33 vuelto*] registri [*interlineat d'una altra mà posterior: 11*] dicti infantis, de anno 1269 usque 76.

Reg. 37, f. 33v.

2.560.

4. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1345, 46, fol. 10, facta mentione quod in dicta donatione facta per regem Jacobum erant apposita pacta, scilicet, quod post mortem dicti Bernardi unus de filiis eius masculis teneret caput maius et faceret residentiam in regno Valentiae et quod, si dictus Bernardus filium masculum non haberet, teneretur praedicta dimittere uni ex proximis consanguineis suis, rex Petrus 3 tollit dictas condiciones. Idibus novembris 1345.

Reg. 879, f. 10v.

2.561.

5. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1344, 45, fol. 111, est concessio facta Galcerando de Bellopodio ad eius vitam de mero imperio in locis de Torres Torres et Serra. Pridie calendas aprilis 1345.

Reg. 877, f. 109v.

2.562.

6. Et in registro Gratiarum regis Petri 3, de annis 1348, 49, fol. 64, est elongatio dictae concessionis dicto Galcerando de Bellopodio et suis in perpetuum, facta [VIII] idibus septembris 1348.

Reg. 887, ff. 64-65.

2.563.

7. In libro 1 Feudorum regis Martini, fol. 69 et 70, sunt mandata per dictum regem facta variis feudatariis regni Valentiae, data 7 martii 1403, de praestando homagio pro suis feudis, et ibi inter alia est mandatum directum Timbos, comitissae de Prades, pro castris de Torres Torres et Serra.

Reg. 2.316, f. 70.

TORRE DE LES MAÇANES ||²⁷⁶

2.564.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1318, 19, 20, fol. 162, est compositio facta tutoribus Rogerii de Luria ratione demandae per Fiscum regium factae de dicto loco, eo quod fuerat venditus dicto Rogerio per Peregrinum de Bolas sine firma regis, sub cuius allodio tenebatur, quae compositio fuit 4 calendas junii 1319. Et in ea inseritur infeudatio facta per regem Jacobum 1 Garciae Martini de loco vocato Iri, alias Torre de les Maçanes, pridie nonas martii 1245.

Reg. 217, ff. 162v-163v.

2.565.

2. Et in officio magistri rationalis, in computo 27 Petri March, thesaurarii regis Jacobo 2, a 1 januarii anno Incarnationis 1319 usque ad ultimum junii 1320, fol. 2, sunt in recepta 10.000 s. a tutoribus Rogerii de Luria, filii Rogerii de Luria, ad complementum 20.000 s. pro compositione ratione demandae per Fiscum positae de Turri de les Maçanes, in regno Valentiae, quae fuerat dicto Rogerio vendita sine firma regis, cuius erat allodium.

M.R., llib. 284, f. 2.

2.566.

3. Et in eodem officio magistri rationalis, in computo 36 dicti Petri March, thesaurarii regii de parte anni 1324, fol. 22, sunt in recepta 20.000 s. a dictis curatoribus Rogerii de

Luria, ratione concessionis per regem factae dicto Rogerio quod posset de eius vita uti mero et mixto imperio in locis quae habebat in regno Valentiae.

Perdūt.

2.567.

[1321, maig 3]

4. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1320, 21, fol. 330, rex remittit Rogerono de Luria potestatem et pacem et guerram sub quibus tenebat dictum locum vocatum Iri, alias Torre de les Maçanes, sic quod dictam turrim deinceps teneat in francum alodium.

Reg. 219, ff. 329v-331.

2.568.

5. Vide sub Navarres, fol. 197, num. 4 et 5, et num. 13.

V. refs. núms. 1.937, 1.938 i 1.946.

2.569.

6. Et vide etiam sub Cocentayna, fol. 80, num. 12 et 17.

V. refs. núms. 844 i 850.

2.570.

7. Et vide multa quae notantur sub Plane, fol. 214, num. 6 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.086 a 2.099.

2.571.

8. Et vide etiam sub Ibi, fol. 157, num. 9.

V. ref. núm. 1.548.

TORMOS ||^{275v}

2.572.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Al f. 79v del registro 83, se halla la donación vitalicia por S. M. a Jayme de Linars de los derechos que tenía sobre la alquería de Tormos, del término de Alaguar, a 3 de las nonas de setiembre de 1290.*

2.573.

1. In registro regis Jacobi 2 Gratiarum, de annis 1297, 98, fol. 103, est donatio per dictum regem facta Guilielmo de Solanis de tota parte quam habebat in alcarea vocata Tormos, in valle de Alagar. 6 idus decembris 1297.

Reg. 195, ff. 103-104.

2.574.

[D'una altra mà posterior:] 2. In Itinerum 23 Alfonsi IV, núm. 2.769, f. 105 vuelto[-106v], est provisio per dictum regem facta in favorem Yolantis, filiae Galcerandi de Vilarig seu Geraldí Bou, manumissoris eius, super locis de Cirat, Pandiel et lo Tormo, in regno Valentiae. Datum in civitate Capua, 28 februarii 1439.

Locus de TERMIS ||^{276v}

2.575.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1311, 12, fol. 87, concedit rex [*en blanc*] Vitali de Vilanova quod locum de Termis in valle de Alaguar, quem erat empturus a Jacobo de Abbate, haberet francum et liberum ab omni servitio regali, et cetera. 7 idus decembris 1311.

Reg. 208, 87v.

TORREBLANCA ||²⁷⁷

2.576.

1. Vide sub Cabanes, fol. 100, num. 1, 2, 3.

V. refs. núms. 1.088 a 1.090.

TORRECHIVA ||²⁷⁷

2.577.

1. Vide sub Arenos, fol. 10, num. 5.

V. ref. núm. 123.

TOUS ||^{277v}

2.578.

1. In officio magistri rationalis, in computo Raymundi Boil, thesaurarii regii, de anno 1340, fol. 13, sunt in recepta 15.000 s. dati per Perotum Çabata regi Petro 3, ratione concessionis per dictum regem factae dicto Peroto, domino castri de Tous, de jurisdictione in dicto castro. 7 idus martii 1339.

M.R., llib. 314, f. 13v.

2.579.

2. Et dicta concessio dictae jurisdictionis totius in dicto castro facta dicto Çabata est in Gratiarum regis Petri 3, de annos 1339, 40, fol. 32, datum 8 idus martii 1339, cum certo pacto.

Reg. 868, ff. 32-33.

TUEXA ||^{277v}

2.580.

1. De castro et villa de Tuexa, in rivo seu valle et vicecomitatu de Chelva, vide sub Chelva, fol. 109, num. 2, et aliis sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.199 a 1.208.

2.581.

2. Et vide etiam sub Oliva, fol. 204, num. 5.

V. ref. núm. 1.996.

TOLIO ||²⁷⁸

2.582.

1. Vide sub Chilet, fol. 93, num. 1.

V. ref. núm. 995.

TIBI ||²⁷⁸

2.583.

1. In armario Valentiae, a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco H, est cartha transactionis, factae 17 calendas maii 1270, cum qua rex Jacobus remittit Sancio Petri de Lendi quartum sive jus sibi pertinens in dicto castro et loco, quem dictus Sancius emerat ab Azeit Abozeit, et dictus Sancius promittit dare dicto regi pro dicto quarto vel jure centum bisancios censuales, et remittit ipsi 59.000 s., quos praetendebat virtute certi debitorii quod restituit dicto regi.

Pergs. de Jaume I, núm. 2.024.

2.584.

2. Et in Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1312, 13, 14, 15, fol. 162, dictus rex Jacobus confirmat venditionem factam per dictum Sancium Petri de dicto loco Bernardo de Crudillis, cum insertione proximae dictae transactionis, et concedit dicto Bernardo dictum locum francum et liberum. 8 calendas²⁸⁴ martii 1313.

Reg. 210, ff. 162v.

¶²⁸⁴ En el registro: «VIIIº idus marcii» d'aquest mateix any.

2.585.

3. Vide quod notatur sub Castalla, fol. 94, a num. 20 usque ad num. 27.

V. refs. núms. 1.021 a 1.027.

2.586.

4. Supradictus Bernardus de Crudillis vendidit dictum locum regi Jacobo 2, ut notatur loco citato num. praecedenti, et deinde, 10 calendas augusti 1317, dictus rex Jacobus vendit infantissae Yolanti de Grecia dictum castrum de Tibi cum turri de Torrosella, pretio 100.000 s., et alcaream de Sagarnella in Foya de Castalla, quam rex emerat a dicto Bernardo de Crudillis, et dictus Bernardus a Bernardo de Sarriano, pretio 8.000 s., et alcaream de Binaloba, in termino Penaguila, pretio 62.000 s., quam dictus rex emerat a dicto de Crudillis, et dictus de Crudillis a Joanne Eximeno Doris, et locum de Benifallim, pretio 18.500 s., quem dictus rex emerat a dicto Bernardo, et dictus Bernardus a Dominico de Turri Gorda, ut apparet de dicta venditione facta dictae infantissae per dictum regem, 10 calendas augusti 1317. In Gratiarum dicti regis Jacobi 2, de annis 1316, 17, 18, fol. 78. Et vide an hac venditio fuerit cum instrumento gratiae, ut dicitur sub Benilloba, fol. 54, num. 6.

Reg. 214, ff. 78-79v; i v. ref. núm. 603.

2.587.

5. Et in eodem registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1316, 17, 18, fol. 79, est apocha de pretio dictae venditionis.

Reg. 214, ff. 79v-81.

TURRIS DE TORROSELLA ||^{278v}

2.588.

1. Vide sub Castalla, fol. 94, a num. 20 usque ad num. 27.

V. refs. núms. 1.021 a 1.028.

2.589.

2. Et sub Tibi, pagina praecedenti, num. 4 et 5.

V. refs. núms. 2.586 i 2.587.

2.590.

3. Et sub Lliria, fol. 161, num. 4.

V. ref. núm. 1.570.

TORROZIELLA ||^{278v}

2.591.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1312, 13, 14, 15, fol. 131, est stabilimentum et acensatio facta per dictum regem Guilielmo de Ginebreto de quodam haereditamento eremo vocato TorozIELLA, in valle de Ayora, confrontato cum termino de Cofrentes a rivo Xucaris et baranco qui dividit terminum cum Cofrentes, prout aquae discurrunt ad rivum Xucaris et dictum barrancum infra terminos de Exalans, sub censu viginti parium gallinarum, salvo et retento monetatico, exercitu, cavalcata, censu, laudimio et fatica, et jure emphyteotico, 10 calendas februarii 1313, amplificando acensationem factam per Bernardum de Sarriano de praedictis tenentem ad vitam vallem de Ayora.

Reg. 210, f. 131v.

TURIS aut TORIS ||²⁷⁹

2.592.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1270 usque 76, fol. 239, est confirmatio per dictum regem facta 17 calendas maii 1275 domnae Garciae Gombaldi, filiae Geraldii de Entensa, de donatione per dictum regem facta dicto Geraldo de castro de Turis.

Reg. 20, f. 240.

2.593.

2. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco X, est cartha de gratia facta 1 junii 1355 de venditione facta per infantem Joannem, locumtenentem regis Petri, Raymundo de Tous de jurisdictione in castris dicti Raymundi nominatis Turis et de Serra, et alcarea de Fondos. 18 maii 1355.

Pergs. de Pere III, núm. 1.930.

TORO ||^{279v}

2.594.

1. Vide sub Vall de Uxo, fol. 307, num. 15.

V. ref. núm. 2.900.

2.595.

[*Al marge:*] Vide sub Liria, fol. 161, num. 31.

V. refs. núms. 1.599.

2.596.

2. Vide sub Xerica, fol. 325, num. 15 et 16. Et vide etiam quae de villa de Xerica et aldeis suis seu locis tenentiae eiusdem notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 3.010 a 3.027.

2.597.

3. In Diversorum 4 regis Alfonsi 4, de anno 1427 usque 32, fol. 164, facta narratione quod Galcerandus de Requesens titulis emptionum et aliis certis iustis titulis adquisierat loca de Toro, de Viver, et de Novaliches in regno Valentiae, cum redditibus et omni jurisdictione, dictus rex Alfonsus commendat ei jocalia pretiosa ibi enumerata, cum facultate quod ad solvendum dictum pretium possit vendere seu impignorare illa, prout ibi latius est videndum. 17 decembris 1431.

Reg. 2.613, ff. 164v-166.

TERRATEIX aut TERRATEIG ||^{279v}

2.598.

1. Vide sub Rugat, fol. 243, a num. 7 usque ad 10.

V. refs. núms. 2.303 a 2.306.

TORRENT ||²⁸⁰

2.599.

[*D'una altra mà posterior:*] Vide sub Çila, f. 109.

V. ref. núm. 1.196.

2.600.

1. Vide sub Montesa, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.826.

2.601.

[*Al marge:*] Vide quod de coena absentia notatur sub Valentia, fol. 287, num. 62. Et vide quod notatur ibi etiam num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

2.602.

2. Vide sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 20.

V. ref. núm. 807.

2.603.

3. In Itinerum 1 locumtenenciae principis Ferdinandi, cum B, fol. 32, constat de coena absentiae 66 s. 8 jaccenses, debita regio primogenito a commendatore de Torrent, et ibi inter alia asseritur esse provisiones declarantes non valere alienationes factas de coenis pertinentibus regio primogenito, quia reges praedecessores non poterant praeiudicare successoribus, neque eorum et successorum regum primogenitis, et quod in omnibus partibus ibi recipit rex coenam absentiae, debetur etiam coenam primogeniti, quae est tertia pars coenarum absentiae regis, et quod sub generali vocabulo coena in quibusvis provisionibus regis non comprehenditur dicta coena primogeniti, et cetera. Provisio autem in qua constat de praedictis est 22 junii 1486.

Reg. 3.518, ff. 32v-34v.

TAULADA ||²⁸⁰

2.604.

1. Vide sub Alcoy, fol. 5, num. 7.

V. ref. núm. 80.

2.605.

2. Et sub Calp, fol. 86, num. 9, et aliis sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 926 a 943.

2.606.

3. Et vide etiam sub Ayora, fol. 21, num. 16, 17, 21 et 22.

V. refs. núms. 277, 278, 282 i 283.

2.607.

4. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

TOGA ||²⁸⁰

2.608.

1. Vide sub Arenos, fol. 10, num. 1 et 5. Et vide an faciant etiam pro loco de Toga alia quae de baronia de Arenos notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 119 a 123.

2.609.

2. Et vide etiam sub Spadella, fol. 129, num. 1.

V. ref. núm. 1.343.

TERNILS ||^{280v}

2.610.

1. In registro quodam regis Jacobi 1 et infantis Petri, de annis 1265, 66, 67, signato cum hoc signo [*signe*], fol. 106, est stabilimentum per dictum infantem factum Berengario de Solerio de molendino in cequia almarjalis de Ternils, sic quod per dictum Berengarium, retenta quarta parte emolumentorum ratione officii mulneriae, det regi medietatem proventuum sine aliqua regis missione, salvo dominio, laudimio et fatica. 6 calendas martii 1267.

Reg. 17, f. 109v de la foliació actual.

Castrum et vallis de TRAVADELL ||^{280v}

2.611.

1. Vide multa quae de castro, loco et valle de Travadell notantur sub Alcoy, fol. 5 et sequentibus, per totum titulum.

V. refs. núms. 78 a 112.

2.612.

2. Et vide etiam sub Lliria, fol. 161, num. 20.

V. ref. núm. 1.586.

2.613.

3. Et vide etiam sub Seta, fol. 260, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.450 a 2.453.

2.614.

4. In anno 1434, Travadell erat in posse regis, ut videtur constare eo quod admisit rex renuntiationem alcaydiae, in Diversorum 3 reginae Mariae, signato cum B, fol. 138.

Reg. 3.125, f. 138v.

TERESA ||²⁸¹

2.615.

1. Vide sub Ayora, fol. 21, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 261 a 291.

2.616.

2. Et sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

2.617.

3. Et sub Gandia, fol. 144, num. 9.

V. ref. núm. 1.445.

2.618.

4. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt mandata facta diversis feudatariis regni Valentiae de praestando homagio ipsi regi aut baiulo generalis Valentiae pro feudis quae possidebant, data 22 februarii 1393. Et ibi inter alia est mandatum directum tenenti locum de Teresa.

Reg. 2.009, f. 10v.

TRENUS ||²⁸¹

2.619.

1. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt mandata facta variis feudatariis regni Valentiae ut praestent homagium pro suis feudis ipsi regi aut baiulo generali Valentiae, data 22 februarii 1393. Et ibi inter alia est mandatum directum possidenti castrum de Trenus.²⁸⁵

Reg. 2.009, f. 11.

TRIBUS ||^{281v}

2.620.

1. Vide sub Antella, fol. 10, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 116 i 117.

TRAYGUERA ||^{281v}

2.621.

1. Vide sub Sant Mateu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

¶ ²⁸⁵ O «Trenoz» (?) en el document original.

TIRIG ¶²⁸²

2.622.

1. Vide sub Paniscola, fol. 222, a num. 5 usque ad 12.

V. refs. núms. 2.149 a 2.156.

2.623.

2. Et sub S. Mateu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

TORMON²⁸⁶ ¶²⁸²

2.624.

1. Vide sub Altura, fol. 25, n° 1 et 2. Animadvertite autem an is locus sit in Aragonia vel Valencia. Et notatur idem sub Tormon in libro Aragoniae, ubi notantur etiam alia de hoc loco.

V. refs. núms. 320 i 321.

V

VALENTIA ¶²⁸⁷

2.625.

1. In armario Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco A, est cartha, facta 12 calendas maii, Era 1267 (scilicet anno Domini 1229), conventionis cum qua Ceyt Abuseyt, rex Valentiae, promittit regi Jacobo quod de terris regni Valentiae pertinentibus ad conquestam dicti regis Jacobi, quas dictus rex Ceyt Abuseyt acquireret, daret regi Jacobo quartam partem. Et quod terras de conquista dicti regis Jacobi, quas in dicto regno dictus rex Jacobus acquireret, habeat libere.

Pergs. de Jaume I, núm. 373.

2.626.

2. Et ibidem est cartha, facta 3 calendas februarii, Era 1270 (scilicet anno Domini 1232), cum qua dictus Ceyt Abuseyt remittit regi Jacobo totam partem quam sibi retinuerat in civitate Valentiae et eius terminis in aliis carthis antea factis, et ibi dictus Ceyt Abuseyt intitularur etiam rex Valentiae.

Pergs. de Jaume I, núm. 480.

¶²⁸⁶ Tot l'assentament afegit d'una altra mà.

2.627.

3. Et ibidem est cartha, facta 4 nonas novembris anno 1241, cum qua rex Jacobus, faciens donationem promissam ecclesiae cathedrali Valentiae, dat dictae ecclesiae et eius episcopo et canonicis decem mille bisanciorum ad emendum possessiones et sustentationem eorum, et omnes mezquitas et cimiteria publica seu populata ultra duodecim vasa, quae fuerunt sarracenorum in civitate Valentiae, et adiacentiis suis, excepto cimenterio in quo dictus rex assignaverat fieri forum in Valentia, et mezquitas et cimiteria singula et universa aliorum locorum infra fines episcopatus Valentiae, cum pervenirent ad manus christianorum, et promittit assignare singulis capellanis deservientibus singulis ecclesiis parochialibus singulas domos et singulos hortos competentes, qui capellani habeant primitias illorum locorum. Item dedit duas jovatas terrae pro hortis circa Valentiam et alfondicum in quo manebat Alfonsus de Rocafolio ante sedem, et quasdam domos, et dat dictae ecclesiae, episcopo et canonicis duas partes decimarum de fructibus terrae et animalibus et piscationibus maris totius episcopatus Valentiae, et, deducta parte quam rex accipere debebat, dat dictae ecclesiae duas partes decimarum omnium piscationum maris et Albuferae, et de furnis et molendinis factis et faciendis, et hoc de possessionibus quas tunc tenebant christiani, et de his quas tunc tenebant sarraceni, cum ad manus pervenissent christianorum. Et ibi designantur limites episcopatus Valentiae a finibus termini castri de Almenara usque ad Biar, et ultra in quantum dicti regis aut eius successorum adquisitio extenderetur, et episcopus et capitulum Valentiae dant in feudum sine servitio dicto regi tertiam partem decimarum, terrarum et possessionem subiectarum dictis episcopo et capitulo in civitate et episcopatu Valentiae, et piscationum maris et Albuferae, et animalium, et omnes decimas totius portionis reddituum vel proventuum, quos rex percipere debebat infra dictum episcopatum in furnis et molendinis, et tertiam partem in piscationem maris et Albuferae, salva parte quam rex recipiebat in dicta Albufera.

Pergs. de Jaume I, núm. 857.

2.628.

4. In armario testamentorum, in sacco R, est cartha protestationis, facta idus octobris 1260 per infantem Petrum, quod si consenserit concessionibus vel testamentis regis Jacobo, eius patris, erit metu paterno et non ex voluntate.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.636.

2.629.

5. In armario de negotiis inter reges Aragonum et Maioricarum, in sacco C, est cartha, facta 12 calendas septembris 1262, cum qua rex Jacobus 1 ordinat quod infans Petrus, eius filius, post eius obitum, habeat regna Aragonum et Valentiae, et comitatum Barcinonae, et infans Jacobus, eius secundus filius, habeat, si illi superviveret, totum regnum Maioricarum et Minoricarum integre et totum id quod dictus rex habebat et erat habiturus in Eviça et Montempessulanum, et comitatum Rossilionis et Caucumliberum, et totum Conflent, et comitatum Ceritaniae et Vallem Spirii, et partem unius decedentis sine liberis masculis legitimis vinculat alteri.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.720 duplicat.²⁸⁷

¶²⁸⁷ D'aquest instrument hi ha més còpies i exemplars:

Pergs. de Jaume I, núms. 1.720, 1.720 duplicat, 1.720 triplicat, 1.720 quadriplicat, 1.720 sextuplicat.

2.630.

[1272, agost 26]

[*Al marge:*] In armario de negotiis inter reges Aragonum et Maioricarum, in quibusdam processibus et in quodam libro, in quodam fasciculo intitulado Processus contra regem Maioricarum, sunt varia instrumenta super regno Maioricarum, et in dicto libro est etiam testamentum regi Jacobi 1.

Cancelleria, Procés contra el rei de Mallorca, ff. 6-14v.

2.631.

6. In armario Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M, est cartha convenientiae, factae 6 calendas aprilis anno 1273, inter regem Jacobum, ex una, et episcopum et ecclesiam Dertunsensem, quod de decimis terrarum dicti episcopatus constitutis in regno Valentiae licet tempore conquestae, rex sibi retinuerit medietatem, attamen deinceps de dictis decimis rex et milites et religiosi recipiant tertiam partem, et episcopus et ecclesia Dertusae duas tertias partes, facta exceptione sub his verbis: Est tamen sciendum quod excipimus de praedictis villas et loca quas et quae domus seu hospitale S. Vicentii Valentiae habet et quae sunt sub eius dominio in regno praedicto, in praedicta diocesi Dertusense, in quibus quidem dictam concessionem servari nolumus, imo retinemus quod habeat medietatem decimarum prout hactenus eam medietatem recipere consuevit. De hoc autem hospitali vide multa quae notantur sub eius particulare titulo, fol. 299.

Pergs. de Jaume I, núms. 2.148.

2.632.

7. Et instrumentum dictae concordiae, factae inter dictos regem et episcopum 6 calendas aprilis 1273, est in armario Tyrassonae, in sacco signato cum L.

Pergs. de Jaume I, núm. 2.148 duplicat.

2.633.

8. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, in sacco Q, in initio cuiusdam libri continentis varia privilegia et alia instrumenta civitatis Valentiae, est quoddam memoriale rerum quas dedit rex Jacobus 1 in regno Valentiae, prout notatur infra sub titulo civitati Valentiae, fol. 299, num. 16.

Manuscrits de la Casa Reial, 9.

2.634.

9. In armario Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco B, est quaternio papyri, qui est transumptum diversorum privilegiorum, ordinationum et provisionum per regem Jacobum 1 et Petrum, eius filium, factorum civitati et regno Valentiae variis temporibus.

Cancelleria, Legislació, caixa 9, núm. 3.

2.635.

10. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, in sacco Q, sunt quaedam memorialia donationum et venditionum factarum per reges Aragonum in regno Valentiae.

Cancellaria, Varia, núm. 438; i Cancellaria, Legislació, caixa 9, núm. 1.

2.636.

11. In armario Cathaloniae, extra saccos, est memoriale antiquum de redditibus regiis in Cathalonia, Valentia et Aragonia, quod videtur factum tempore regis Petri 2, filii Jacobi 1, ut apparet ibi in memoriali reddituum Valentiae.

No localitzat.

2.637.

12. In registro regis Petri 2, de annis 1276, 77, 78, est provisio dicti regis directa Roderico Eximenii de Luna, in qua facta mentione quod super decimis et primiciis dandis ipsi regi et ecclesiae fuerat temperatum per ipsum regem de consensu I., episcopi valentini, et nuntiorum civitatis et aliorum locorum dicti regni, quod deinceps dicta decima et primitia detur in area in garba, antequam aliquid trituretur, forma ibi expressa; de panitio, quod detur in spica cum fuerit taylatum et in area congregatum in forma praedicta; de arrotio, quod si siccetur detur in garba, similiter in area si vero stringatur de spica, et non siccetur, detur de illo in area, scilicet, duodecima, secundum ordinationem regis Jacobi 1; de vindimia, quod scribant baiuli regis et ecclesiae, si voluerint ad portas vel in carreris et decimam et primiciam recipiant in vineis, prout debet eis dari; de olivis et carnibus et aliis omnibus, detur decima et primitia fideliter, sine fraude, secundum ordinationem praedictam dicti regis Jacobi 1, mandat rex praedicta observari. Calendas septembris 1278.²⁸⁸

Reg. 40, f. 155.

2.638.

13. In memoriali registrarum recondito in regio Archivo, signato num. [*en blanc*], fol. [*en blanc*], est nota sub his verbis: Ad probandum quod dominus rex Jacobus de possessionibus occupatis et detentis per hospitalarios S. Joannis Hierosolymitani, quamvis ipsae possessiones non essent regiae, cognoscebat et volebat cognoscere, patet per sententiam latam per dictum regem Jacobum ad instantiam manumissorum Aegidii Garcesis de Açagra, quondam, quae sententia incipit: Noverint universi quod Rodericus Eximenii de Aradia, Arnaldus de Castro, et cetera, lata apud Algeziram, 5 idus octobris 1273. Et ibi constat etiam quod dictum instrumentum est in registro regis Jacobi 1, signato cum hoc signo [*signe*], incipienti 4 nonas maii 1273.

Reg. 19, ff. 61v-62.

¶ ²⁸⁸ En el marge: «Vide an ordinatio regis Jacobi 1 hic mentionata sit ea quae notatur infra num. 56».

2.639.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 74[-75] del registro 83 se halla la venta en libre y franco alodio del almodín de Valencia por S. M. a Pedro de Cervera a 7 de las calendas de setiembre de 1290, por precio de 18.000 sueldos reales.

2.640.

13.²⁸⁹ Vide revocationes factas per regem Alfonso idibus octobris 1287 et 16 calendas aprilis 1288 de quibusdam donationibus, quas fecerat et de franquitatibus quas concesserat, et de aliis si quas de caetero faceret, quae revocationes notantur sub Paniscola, fol. 221, num. 3 et 4.

V. refs. núms. 2.147 i 2.148.

2.641.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] En 6 de los idus de febrero de 1288 estableció S. M. a Maymon de Plana un casal de molinos en la rambla de Valencia, llamado d'en Octaviá, al censo de 3 mazmodinas jucefias. Registro 78, f. 61.

2.642.

14. Rex Jacobus 2 mandavit emparari omnes redditus, proventus et jura regia civitatis et regni Valentiae possessa per quoscumque quovis titulo, ut ipse rex refert in registro Gratiarum de annis 1291, 92, fol. 190 aut 196. 16 calendas aprilis 1291. Et vide ibi etiam, fol. 187.

Reg. 193, ff. 174 i 178v-179 de la foliació actual.²⁹⁰

2.643.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 64v del registro 78 se halla el establecimiento del fúndico real de Valencia, sito en el arrabal o morería, a favor de Bernardo de Bolea, al censo de 400 sueldos reales. Fecha 2 calendas abril 1289.

2.644.

15. In armario Valentiae a rivo Uxo usque ad rivum Xucaris, in sacco A, est cartha, facta 21 martii Aera 1328, cum qua Fernan Perez de Pina confitetur recepisse a Raymundo Scorna, scriba regis Alfonsi Aragonum, instrumentum donationis factae per regem Alfonso Castellae regi Alfonso Aragonum de toto regno Murciae, receptum per Petrum Ferrandez. 27 junii Aera 1327.

Pergs. d'Alfons II, núm. 417.

2.645.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 82v del registro 83, se halla la Real confirmación del establecimiento con privativa de las carnicerías de Valencia y 50 huertos de su término a los carniceros de aquella ciudad al censo de 100 morabatinos de oro anuales. 6 idus setiembre 1290.

¶²⁸⁹ Repetit en l'original.

¶²⁹⁰ Es tracta en realitat d'embaraments judicials contra diversos oficials i persones. V. també la ref. núm. 2.737.

2.646.

16. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco K, est cartha donationis factae per regem Alfonsum Castellae regi Jacobo Aragonum de regno Murciae et comitatu de Molina, cum Mesa, Çafra et loco de Requena. 3 nonas maii 1295.

*Pergamí no localitzat.*²⁹¹

2.647.

17. Et de dicta donatione facta per regem Alfonsum Castellae regi Jacobo Aragonum de regno Murtiae apparet per varia instrumenta quae sunt in armario Valentiae a rivo Uxonis, in sacco B.

Pergs. de Jaume II, núms. 645, 649, 660 i 678.

2.648.

18. Et dictus rex Jacobus 2 incorporavit regiae Coronae Aragonum civitatem Murtiae, 3 nonas augusti 1296. In Gratiarum 4 dicti regis Jacobi 2, fol. 226.

Reg. 194, ff. 226-227.

2.649.

19. In armario intitulado instrumenta conventionum inter reges Aragonum et Castellae est sententia partitionis regni Murciae factae per arbitros electos inter reges Ferdinandum Castellae et Jacobum 2 Aragoniae. 8 augusti AEra 1342, anno Domini 1304.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.062.

2.650.

20. In armario Valentiae, a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, in sacco A, est charta qua dicti reges approbant et promittunt adimplere contenta in dicta sententia. 13 augusti 1304.

Pergs. de Jaume II, núms. 2.067 i 2.067 duplicat.

2.651.

20.²⁹² Et in dicto armario intitulado instrumenta inter reges Aragonum et Castellae est declaratio facta per iudices ibi expressos de quibusdam verbis dictae sententiae super quibus erat difficultas et contradictio, quae declaratio fuit facta 19 maii AEra 1343.

*Pergamí no localitzat.*²⁹³

2.652.

21. Et in eodem armario, extra saccos, est cartha, facta 13 junii AEra 1343, cum qua dictus rex Ferdinandus Castellae confitetur quod post dictam sententiam dederat ei rex

¶²⁹¹ Signatura antiga: Arm. 21 (Valencia), sac K, núm. 514. ¶²⁹² Repetit en l'original.

¶²⁹³ Signatura antiga: Arm. 20 (Negocis entre reis), sac A, núm. 55.

Jacobus 2 Aragonum, de voluntate propria, civitatem Cartagenae, et vult dictus rex Ferdinandus quod ob id nullum causetur praiudicium neque diminutio dictae sententiae.

Pergs. de Jaume II, núm. 2.183.

2.653.

22. Et instrumentum declarationis verborum quorundam dictae sententiae notatam supra num. 20 est etiam in registro intitulado Diversorum viride (*sic*), 2, fol. 30.

Registro perdut.

2.654.

23. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1318, 19, 20, fol. [*en blanc*], est statutum dicti regis, factum 19 calendas januarii 1319, quod regna Aragonum et Valentiae, et comitatus Barcinonae et directum dominium et jura regi pertinentia in regno Maioricarum, et comitatibus Rossilionis et Ceritaniae, Confluentis et Vallispirii, et vicecomitatibus Omeladezii et Carladesii sint semper unita sub et eodem dominio.

Reg. 217, ff. 224-225.

2.655.

24. Et idem statutum est in registro intitulado Diversorum regis Jacobi 1 et Jacobi 2, fol. 159, et nota ibi clausulam sequentem: declarantes tamen quod nos et successores nostri possimus donare seu dimittere castrum vel castra, locum vel loca, seu haereditamenta filiis nostris vel ipsorum aut aliis personis, ut nobis et eis videbitur, unitate praedictorum regnorum et comitatus semper stabili et indivisa manente.

Reg. 25, f. 159v.

2.656.

25. Et confirmatio huius statuti facta per regem Alfonsum in Curiis Valentiae et ad instantiam dictae Curiae, 5 idus maii 1329, est in Gratiarum dicti regis Alfonsi 3 de anno 1329, fol. [*en blanc*].

Reg. 479, fols 38v-39.

2.657.

26. In Diversorum viridi 1, fol. 1, est incorporatio generalis regis Alfonsi 3, et prohibitio non alienandi nec infeudandi quicquam in regnis Aragonum et Valentiae et comitatu Barcinonae, infra decem annos. 13 calendas septembris anno 1328.

Registro perdut.

2.658.

27. Et cartha dicti instrumenti est in armario instrumentorum generalium regni Aragonum, in sacco B.

*Pergamí no localitzat.*²⁹⁴

¶²⁹⁴ Signatura antiga: Arm. 17 (Aragó), sac B, núm. 243.

2.659.

[1329, maig 11]

28. Et in Gratiarum regis Alfonsi 3, de anno 1329, fol. 35, est confirmatio provisionis seu statuti regis Jacobi 2 notati supra num. 23 et 24, super unione regnorum et aliorum, prout ibi continetur. Et nota ibi verba: quod regna et comitatus non dividemus, nec separabimus in se aut a se, vel etiam inter se.

Reg. 479, ff. 35v-38.

2.660.

29. Et in Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3, de anno 1333 usque 59, fol. 227, est alia confirmatio cum qua rex Petrus 3, die 4 idus junii 1336, confirmat dictum statutum regis Jacobi 2 de regnis Aragonum et Valentiae, et comitatu Barcinonae, et dominio directo, et aliis juribus regni Maioricarum, et insularum adiacentium, et comitatibus Rossilonis et Ceritaniae, Confluentis et Vallispiri, et vicecomitatu Omeladesii et Carladesii, aliquo tempore non separandis adinvicem, et cetera. Et ibi retinet rex quod non intendit confirmare donationes seu alienationes factas per regem Alfonsum 3 a die 13 calendas septembris 1328 citra, in praeiudicium ipsius regis Petri et regnorum suorum.

Reg. 557, ff. 170-174 de la foliació actual.

2.661.

30. Et alia confirmatio facta 18 calendas octobris 1336 est in Gratiarum regis Petri 3, de annis 1336, 37, fol. 50.

Reg. 860, ff. 50v-52.

2.662.

31. Et vide alias similes confirmationes factas per dominos reges Aragonum, scilicet, per regem Joannem 1 ad petitionem civitatis Valentiae sub data 11 januarii 1393, in Gratiarum dicti regis Joannis 1, de annis 1392, 93, fol. 170. Et per regem Martinum in Gratiarum 4, de annis 1399, 1400, fol. 42, sub data 15 januarii 1399. Et videnda est declaratio facta per dictum regem de dicta confirmatione, quae declaratio est posita in calce dictae confirmationis, quod privilegium unionis juravit etiam dictus rex Martinus in Curiis generalibus Valentinis celebratis Sugurbii, ad supplicationem Curiae, 27 octobris 1401, in Gratiarum 12 dicti regis Martini, de annis 1403, 1404, 1405, fol. [en blanc]. Et fuit etiam dictum privilegium unionis confirmatum per regem Ferdinandum 1, in Curiis generalibus Valentiae, 14 januarii 1415, ut constat in Gratiarum 2 regis Alfonsi 4, de annis 1416, 17, 18, fol. 100, in quadam provisione data 25 augusti 1417, in qua inseritur dicta confirmatio, et infans Alfonsus confirmavit etiam dicta privilegia Unionis in Diversorum dicti infantis Alfonsi, de anno 1413 usque 16, fol. 3, et iterum etiam in Curiis 23 martii 1415, ut constat in Gratiarum 2 regis Alfonsi 4, de annis 1417, 18, fol. 109, et per eundem regem Alfonsum 4 fuit etiam confirmatum dictum privilegium Unionis in Curiis generalibus, 1 julii 1417, in Gratiarum 4 dicti regis Alfonsi 4, fol. 72.

Reg. 1.904, ff. 170v-173; reg. 2.192, ff. 42v-55v; reg. 2.200, ff. 48v-50v; reg. 2.448, ff. 33v-51v; reg. 2.586, ff. 100-102v i 109-110v; reg. 2.588, ff. 71-72v (ff. 67-68v de la foliació moderna).

2.663.

32. De coenis Valentiae, vide varia in registro intitulo Coenarum regis Alfonsi 3, de anno 1327 usque 35.

Reg. 583.

2.664.

[*Al marge:*]Vide quod de coenis notatur infra, num. 64, et ibi etiam in margine.

V. refs. núms. 2.696 i 2.697.

2.665.

33. Et vide quae de variis coenis regni Valentiae notantur sub Morella, fol. 169, a num. 6 usque ad 8.

V. refs. núms. 1.636 a 1.638.

2.666.

34. Et vide etiam super eodem, quae notantur sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 20.

V. ref. núm. 807.

2667.

35. Et vide etiam super dictis coenis varia registra Coenarum, tam regum Aragonum quam eorum primogenitorum et gubernatorum generalium, recondita in regio Archivio.

Amb aquest títol, hi ha, segons l'inventari general de la secció de Cancelleria, els següents registres: regs. 52 (de Pere II), 331 a 333 (de Jaume II), 361 (de la lloctinència de l'infant Jaume, primogènit de Jaume II), 546 (d'Alfons III), 583 (de la lloctinència de l'infant Pere), 1.517 i 1.518 (de Pere III), 1.801 (de la lloctinència de l'infant Joan), 1.813 (de la infanta Mata, consort de l'infant Joan), 2.017 (de Joan I), 2.061 (de la lloctinència de la reina Iolant), i 2.310 (de Martí I).

2.668.

36. In registro Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1329, 30, fol. 50 et sequentibus, sunt varia privilegia facta in Curiis generalibus celebratis anno 1329 regnicolis Valentiae.

Reg. 480, ff. 45 i ss.

2.669.

37. In armario Valentiae a rivo de Uldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco B, per varia instrumenta et memorialia apparet quod Curia generalis regni Valentiae in annis 1329 obtulit regi Alfonso servitium pro necessitatibus belli, et fuit facta impositio pro hac causa in pane, vino, mercibus, navigiis et aliis rebus in villis et civitatibus dicti regni.

*Cancelleria, Legislació, caixa 10.*²⁹⁵

¶²⁹⁵ Signatura antiga: Arm. 22, sac B, núm. 169.

2.670.

38. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco X, sunt variae carthae, factae anno 1329, absolutionis factae per diversas villas regni Valentiae regi Jacobo de eo quod ultra modum ipse et eius praedecessores habuerunt de quaestia a dictis villis.

*Pergs. d'Alfons III, núms. 399 (Llíria), 400 (Borriana), 401 (Alpont), 402 (Cullera), 403 (Vila-real), 404 (Castelló de la Plana), 406 (Alzira), 407 (Ademús), 408 (Morella), 409 (Bocairent), 410 (Castielfabib), 411 (Ontinyent), 413 (Xàtiva).*²⁹⁶

2.671.

39. In dicto armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco Z, est cartha requisitionis factae per Petrum Scribae, canonicum Valentiae, procuratorem episcopi, et per syndicos Valentiae et villarum dicti regni regi Alfonso, quod revocet gratias factas aliquibus generosis de jurisdictione ad forum Aragonum. 8 idus aprilis 1331.

*Pergamí no localitzat.*²⁹⁷

2.672.

40. In officio magistri rationalis, fol. 1 computi 3 Petri Jordani de Uries, dispensarii infantis Petri, primogeniti regis Alfonsi Aragonum, sunt 1.500 s. recepti a Berengario Reig de pecuniis coenarum, quas dictus infans petierat ab aliquibus locis regni Valentiae, mense januarii 1333, de quo anno est dictum computum.

M.R., llib. 562, f. 1v.

2.673.

41. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1336, 37, fol. 19, rex, facta mentione quod in Curia quam celebrare inchoavit regnicolis Valentiae in dicta civitate, die 18 calendas octobris 1336, revocavit omnes donationes, obligationes, remissiones, concessiones, alienationes, perpetuo vel ad tempus factas per regem Alfonsum, eius patrem, a die 13 calendas septembris 1328, declarat quod non comprahendentur in dicta revocatione quae fuerunt alienata in Iaufridum Gilabertum de Crudillis. Calendas octobris 1336.

Reg. 860, ff. 20v-21.

2.674.

42. Vide incorporationes variorum locorum regni Valentiae, et praecipue locorum omnium regni Valentiae ultra Sexonam, et de eorum juribus et jurisdictionibus, notatas sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et a num. 13 usque ad 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

¶ ²⁹⁶ Manca el de la vila de Morvedre, fet les nones de febrer de 1329, que tenia la signatura antiga: Arm. 21

(València), sac Y, núm. 325. ¶ ²⁹⁷ Signatura antiga: Arm. 21 (València), sac Z, núm. 365.

2.675.

43. In armario instrumentorum pro negotiis generalibus regni Aragonum, in sacco B, est cartha protestationis, factae per regem Petrum 10 calendas octobris 1340, quod ex propter necessitates et expensas factas specialiter in bello contra regem Marrocorum dederat et alienaverat, et erat daturus et alienaturus aliqua de regia Corona, protestatur quod gratia et alienationes ex dictis causis factae et faciendae non haberent firmitatem sed possent per eum et eius successores revocari.

Pergs. de Pere III, núm. 496.

2.676.

44. In armario de negotiis inter reges Aragonum et Maioricarum, extra saccos, est cartha, facta 4 nonas septembris 1342, qua dictus rex Petrus protestatur quod ex eo quod propter necessitatem quam habebat, specialiter propter expensas in executione contra regem Maioricarum, aliqua alienare et distrahere de bonis, regnis, et juribus regalibus et gratias, juribus regalibus damnosae facere habebat aliquoties ad aliquorum importunationem et inductionem et alias, protestatur quod gratiae vel alienationes per ipsum factae vel faciendae ex causis praedictis, in quantum damnum Coronae regiae et jurium regalium et laesionem rei publicae regiae ac gentium ipsius concernunt firmitatem non assumant, nec ipsi nec successoribus praeiudicium pariant, quominus ipsas possint revocare, et ipsas pro revocatis habere.

Pergs. de Pere III, núm. 607.

2.677.

45. Rex Petrus 3, in Curiae 7 de annis 1342, 43, 44, fol. 59, facit decretum et provisionem perpetuam quod non det nec possit dare in perpetuum vel ad tempus jurisdictionem aliquam civilem vel criminalem vel aliam in omnibus regnis et terris suis sub decreto nullitatis. Nonis septembris 1343.

Reg. 1.059, f. 59.

2.678.

46. Rex Petrus 3 fecit promissionem quod non renuntiabit instrumentis gratiae venditionum et alienationum, quas fecit pro acquisitione regni Maioricarum et comitatum Rosilionis et Ceritaniae. In registro intitulato Diversorum. 3 calendas aprilis 1348.

Reg. 556, ff. 27v-28.

2.679.

47. Et dictum instrumentum cum quo dictus rex abdicat sibi potestatem renuntiandi gratiae sibi factae de redimendo feuda, jurisdictiones et alia per eum vendita est in Diversorum viridi I, fol. 54. 3 calendas aprilis 1348. Et est instrumentum juratum.

Registro perdit.

2.680.

48. Rex Petrus 3, idibus februarii 1342, fecit procuratorem Bertrandum de Vallo ad vendendum cum cartha de gratia res regii Patrimonii in regno Valentiae. In registro Venditionum dicti regis Petri 3, de anno 1342 usque 1344, fol. 9.

Reg. 990, f. 9v.

2681.

[1363-1383]

49. In armario Cathaloniae, extra saccos, sunt plures carthae simul ligatae diversarum cessionum factarum regi Petro 3 per diversas personas de quantitibus sibi adjudicatis ratione damnorum, quae receperant a januensibus. Vide an hinc fuerit ortum jus januense quod Valentiae colligitur per regem.

Trobats els següents: Pergs. de Pere III, núms. 2.430, 2.431, 2.433, 2.438, 2.443, 2.444, 2.448, 2.495, 2.541, 2.829 i 2.970,

2.682.

50. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1361, 62, fol. 91, dictus rex, 8 augusti 1361, confirmat compositionem ibi insertam, factam 28 junii 1358 per Arnaldum Joannis, regium commissarium, cum episcopo et capitulo et personis ecclesiasticis Valentiae super rebus de realenco usque in dictum diem adquisitis per dictas personas ecclesiasticas contra Foros regni Valentiae.

Reg. 906, ff. 91-96v.

2.683.

51. Generale regni Valentiae dedit regi Petro 3 in adiutorium belli quadringentos equites et 56.000 l. per parlamentum factum per comitem Ripacurtiae in anno 1362. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1362, a fol. 182 usque ad fol. 202.

Reg. 907, ff. 193v-203v de la foliació moderna.

2.684.

52. In quodam registro facto ex papyro formae maioris, solito recondi in arca magna Archivi, ubi sunt processus Curiarum, intitulo Infantis Joannis Diversorum de anno 1351 usque 67, fol. 103, rex Petrus concedit infanti Joanni facultatem luendi et redimendi castra, villas, loca ac jurisdictiones civiles et criminales, et mera et mixta imperia, et alios redditus, et jura quocunque nomine nuncupentur, quae per ipsum regem vel procuratores suos ac alios, nomine ipsius, vendita ac quovis modo a Corona regia separata, existerent inter regna Aragonum et Valentiae ac comitatum Barcinonae et Principatum Cathaloniae, solvendo pretia et alia quae iuxta pacta inita solvere et praestare teneretur, quae postquam fuerint per ipsum redempta, nequeant per ipsos regem vel infantem vendi, excambiarum, et cetera, vel quomodolibet a Corona regia iterum separari, sed necessario possideantur per ipsum infantem et non possint ab eo per ipsum regem redimi, revocans omnia quae his obviebunt et contradicent. Et simul mandat possessoribus castrorum, locorum, juris-

dictionum et imperiorum et aliorum jurium venditorum, excambiatorum seu permuatorum, quatenus cum primum pretia eis oblata et exoluta extiterint, dictas res emptas prout tenentur iuxta instrumenta gratiae per ipsos ipsi regi concessa et facta restituant et tradant, et cetera. Et ibi dicit dictus rex quod propter bella vendiderat minoribus pretiis quam valerent castra, villas et loca, et de praedictis facit legem pactionatam, prout praedicta omnia sunt ibi latius videnda. 8 februarii 1363.

Reg. 1.538, ff. 103v-104.

2.685.

53. Et ibidem consecutive, fol. 104, dictus rex concedit dicto infanti Joanni quod possit praedictis universitatibus castrorum, villarum et locorum et singularibus eorumdem et aliis intra dictas jurisdictiones quas redemerit habitantibus et habitaturis concedere privilegium quod, postquam semel per ipsum infantem talia bona et jura alienata recuperata fuerint seu redempta, nunquam de caetero valeant per ipsos regem et infantem, aut alios loco ipsorum a Corona regia separari cum pactis, firmitatibus et sacramentis, et aliis quibus illi videbitur expedire, ad maiorem securitatem eorumdem. 8 februarii 1363.

Reg. 1.538, ff. 104v.

2.686.

54. Super jure et potestate regia recuperandi alienata quovismodo a regia Corona, notavimus alia multa in libro regii Patrimonii Cataloniae, sub titulo Cataloniae, fol. 244, a num. 12 usque ad 23. Vide an habeat dominus rex idem jus in regno Valentiae. Et notandum est etiam quod sub dicto titulo Cathaloniae notantur plurima jura regia et potestates, tam circa feuda et res alienatas quam circa alia diversa, ex quibus multa convenient etiam regno Valentiae.

2.687.

55. Generale regni Valentiae dedit regi 25.000 florenos in adiutorium belli contra regem Castellae in anno 1366, in officio magistri rationalis, fol. 23, computi 4 Raymundi de Vilanova, thesaurarii.

Perdut.

2.688.

56. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1372, 73, fol. [*afegit d'una altra mà posterior. 207*], est decretum regis, positum 28 februarii 1373, in instrumento sive translato facto de concordia, facta calendas martii 1272, inter regem Jacobum et episcopum et capitulum Valentiae, super tertia parte decimarum civitatis et diocesis Valentiae, pro qua fuerunt data dictis episcopo et capitulo castra de Xulella et Carricola. Et vide instrumentum dictae concordiae notatum infra, sub titulo civitatis Valentiae, fol. 294, num. 11. Et vide etiam supra, in hoc titulo, num. 12.

Reg. 923, ff. 207v-208; i v. refs. 2.637 i 2.728.

2.689.

57. Militia et ordo Beati Gregorii in regno Valentiae, cuius caput et magister erat rex Petrus, quod ex eo colligitur quod ipse rex contulit habitum dicti ordinis Bernardo de Bellmunt, militi, et pro eo fecit commissionem Emanueli de Entensa, ut rex refert in Gratiarum regis Petri 3, de annis 1376, 77, fol. 114. 25 augusti 1376.

Reg. 929, ff. 114v-115.

2.690.

58. Et in eodem registro, fol. 210, est donatio per dictum regem facta Guilielmo de Castello, magistro ordinis Beati Georgii de Alfama, et suis successoribus de medietate hereditamenti dicti la Exerquia, in vega villae Arandae, et de parte et jure quam seu quod habebat Rodericiis Ortiz de Narbona in peitis seu tributis vallis de Pariella et de aliis bonis immobilibus dicti Roderici, quae omnia fuerant confiscata, et in dicta donatione apponit rex haec verba: instinctu devotionis quam gerimus erga ordinem Beati Georgii de Alfama, de quo patroni et fundatores sumus, et cetera. Et praedicta dictus rex dederat Petro de Valles 30 junii 1370, qui regi de ipsis venditionem fecit et ipse rex dicto magistro praedictam donationem. 6 novembris 1376.

Reg. 929, ff. 210v-211.

2.691.

59. Et in registro Gratiarum regis Petri 3, de anno 1378, die 22 martii 1378, rex corrigit errorem nominis dicti Roderici Ortiz, nam dicta non possidebat nisi Petrus de Vera, fol. 28.

Reg. 932, ff. 28v-29.

2.692.

60. In officio magistri rationalis, fol. 10, computi 2 Hugueti de Cardona, dispensarii infantissae Mattae, a 1 augusti 1374 usque ad ultimum julii 1375, sunt in recepta 1.254 s., receptis ab Andrea Granell, qui eos receperat de coenis debitis dominae reginae in regno Valentiae.

M.R., llib. 614, f. 10.

2.693.

61. Et vide super eodem in computo 4 dicti Hugueti de Cardona, dispensarii dictae infantissae Mathae, uxoris infantis Joannis, in officio magistri rationalis, fol. 11.

M.R., llib. 615, f. 11v.

2.694.

62. In eodem officio magistri rationalis, fol. 9 computi 1 Bartholomei Llunes, dispensarii infantissae Yolantis, uxoris infantis Joannis, de anno 1383, apparet quod dictae infantissae in dicto anno fuerunt solutae pro coena absentiae quantitates sequentes, scilicet: Castellfabib, 133 s. 4; Ademus, 133 s. 4; Alpont, 166 s. 8; moros de Valencia, 33, 4; baile de

Ontinyent, 100 s.; moros de Xativa, 200 s.; Enguera, 66 s. 8; Çueca, 100 s.; Silla, 50 s.; comanador de Torrent, 50 s.; Morella, 333 s., 4; S. Mateu, 233, s., 4; Vilafames, 133 s. 4; Onda, 133 s. 4; Vilareal, 166 s. 8; Borriana, 233 s. 4; Fradell, 66 s. 8; Moncada, 166 s. 8; Massamagrell, 100 s.

Perdut.

2.695.

63. In libro 2 Feudorum regis Petri 3, fol. 34, nota commissionem factam per regem Petrum Petro Marrades, baiulo generalis Valentiae, ad inquisitionem et regimen feudorum dicti regni. 13 augusti 1384.

Reg. 1.479, ff. 34v-35.

2.696.

64. In Gratiarum 13 regis Joannis 1, de annis 1392, 93, fol. 121, est provisio, facta 17 januarii 1393, cum qua dictus rex confirmat universitati loci de Ademus capitulum ibi insertum, quod est num. 25 capitulorum oblatores per brachium civitatum villarum et locorum regni Valentiae, in curiis per regem Petrum 3 celebratis in civitate Valentiae 24 septembris 1371, super coenis absentiae et presentiae regis et eius primogeniti in regno Valentiae. Et in dicto capitulo fuit decretatum quod rex recipit coenam presentiae in locis dicti regni in quibus recepit coenam absentiae, sed quod in uno anno non debet recipere coenas absentiae et presentiae, sed quod quamvis coena absentiae sit soluta intra eundem annum, solvitur coena presentiae in casu quo rex sit presens intra illum annum in loco qui persolverit dictam coenam absentiae, hoc modo quod si coena presentiae solvatur in pecunia, maiordomus aut scriba rationis qui faciunt pro eo avinentiam deducant ab ea quod solutum fuerit pro coena absentiae. Et si coena presentiae solvatur in viandis, scriba rationis faciat albaranum quod ex eo quod coena absentiae non potuit deduci ex dicta coena presentiae possint ipsam coenam absentia retinere loca quae ipsam persolverint in anno sequenti, et etiam quod regius primogenitus debet accipere semel in anno coenam presentia in locis ubi rex illam recipit et non debet recipere in toto regno coenam absentia.

Reg. 1.902, ff. 121v-122.

2.697.

[*Al marge:*] Quod coena primogeniti sit tertia pars coena regiae videtur constare ex provisione et mandato baiuli generalis Cataloniae, facto hominibus de Cervia in Catalonia, 11 maii 1401, in libro intitulo Literarum communium de tempore Bernardi Serra, de anno 1398 usque 1401, recondito in archivo Baiuliae generalis Cataloniae, fol. 179. Et de coenis primogeniti, vide sub Torrent, fol. 280, num. 3.

Batllia General de Catalunya, llib. 857, f. 81v; i v. ref. núm. 2.603.

2.698.

65. In Gratiarum 17 regis Joannis 1, de annis 1393, 94, a fol. 23 usque ad 49, est remissio et licentia cum capitulatione capitulo et clero episcopatus Valentiae et possidentibus dig-

nitates et beneficia, quae ibi exprimuntur in numerosa multitudine, ad possidendum de eorum vita bona de realenco. 29 martii 1393.

Reg. 1906, ff. 23-51v.

2.699.

66. In Gratiarum 9 regis Martini, de annis 1401, 402, 403, fol. 20, est capitulatio facta per regem 15 januarii 1401 cum sindicis Valentiae, Maioricarum, Barcinonae et Dertusae, in qua ordinantur multa, et praecipue quod fiat armata pro custodiendo mari ab inimicis et pyratis, et quod pro expensis imponatur jus quod dicitur pariatje super rebus vectis per mare in locis maritimis regii domini, per tempus trium annorum, et dicta capitulatio fuit expedita pro civitate Valentiae, et sunt aliae similes pro civitatibus Dertusae et Barcinonae, fol. 41, et alia pro villa Perpiniani, fol. 43.

Reg. 2.197, ff. 20-39, 41v i 43v.

2.700.

67. Facta mentione per regem Martinum quod pro conservatione maris regii domini ab inimicis mandaverat quod in locis maritimis regii domini colligeretur jus de pariatje, mandat omnibus officialibus regiis quod procurent quod dictum jus imponatur et colligatur. In Gratiarum 8 regis Martini, de annis 1400, 1401, 1402, fol. 75. 20 aprilis 1401.

Reg. 2.196, f. 75.

2.701.

68. Vide mentionem factam per regem Martinum in provisionem datam 30 julii 1404 de privilegio de non separando a regia Corona castra, villas et loca regni Valentiae, notata sub Biar, fol. 49, num. 4.

V. ref. núm. 537.

2.702.

69. In Gratiarum 2 regis Alfonsi 4, de anno 1416,²⁹⁸ fol. [interlineat d'una altra mà posterior: 184],²⁹⁹ facta mentione de privilegiis incorporationum rerum regni Valentiae datis 18 calendis octobris 1336 et 3 idus junii 1340 per regem Petrum 3, superaddens dictis privilegiis, rex Alfonsus, ad suplicationem sindicorum universitatum, civitatum et villarum dicti regni, facit incorporationem regiae Coronae de Albufera et Devesia Valentiae, quas tenebat Yolans, uxor regis Joannis, quondam, pro Camera, et de tertio decimo piscium maris et gabella salis dictae civitatis cum eius pertinentiis, et alfondico seu alfondicis, quos habebat et postea erat habiturus in Valentia et eius terminis, et etiam de moreria Valentiae, cum balneis, furnis, carniceriis, peita dictae moreriae, coena presentiae et absentiae, taberna, baiulia dictae moreriae et aliis omnibus juribus de lezda seu pedatico dictae civitatis et regni, et lezda Dertusae, de jure del faixcar et almutino, carniceriis, piscateriis, porticis, tabulis et earum aedificis, censibus, laudemiis, foriscapiis, et dominiis directis, et juribus

¶²⁹⁸ Ratllat: «17, 18». Entre línies, d'una altra mà posterior: «usque 29». ¶²⁹⁹ Ratllat: «163».

vinteni et quadragesimi judeorum et sarracenorum, et de seca auri et argenti dicti regni, monetatico seu morabatino extra muros Valentiae, de tertiodecimo panis et vini, tertiodecimo hortaliae et aliorum espletorum, et tertiodecimo carnagii, juribus herbagii, montagii et pasquerii, et de açoco. Item de Valle de Uxone, cum alcareis, redditibus et vallibus, et juribus eius. Item de Serra d'Esslida, cum tota eius tenentia, castris, vallibus et alcareis. Item de villa de Bocayrent cum alcareis de Alfafar, et de villa de Ontinyent, et de villa de Biar, cum omnibus earum castris, terminis, redditibus, tertiodecimo et aliis juribus, et demum de omnibus redditibus, emolumentis et juribus quibuscunque descriptis superius, et aliis non descriptis, et quae redempta erant et regi pertinebant, et quibuscunque quae de caetero erat redimenda quandocunque ad ipsum regem pertinebunt. Et etiam de incogitatis cuiuscunque generis, quae ipsi regi pertinebant re vel spe, vel ipsi seu eius successoribus in futurum pertinebunt. 29 januarii anno 1418.

Reg. 2.586, ff. 154-156v.

2.703.

70. In Gratiarum 6 regis Alfonsi 4, de anno 1418 usque 20, fol. 72, est provisio dicti regis, data 29 januarii 1418, in qua, facta mentione de privilegio de non alienando eodem die facto, concesso in Curiis generalibus Valentiae, de non alienandis aliquibus villis, castris, bonis, redditibus et juribus in ipsis privilegiis contentis, dictus rex, ad tollenda dubia orta super juribus ibi expressis, declarat quod suae intentionis fuit quod jura ibi expressa, vigore ipsorum privilegiorum, essent regio Patrimonio unita, ita quod per viam concessionis franquiesiarum et immunitatum de dictis juribus aut alias nequeant in alium concedi seu transferri et remitti aut aliquo modo a regia Corona separari. Et promittit et jurat dictus rex quod ipse nec sui non concedent dictas franquiesias et immunitates, et cetera, prout haec et alia sunt ibi latius videnda.

Reg. 2.590, ff. 69v-71 de la foliació actual.

2.704.

71. In Gratiarum 4 regis Alfonsi 4, de annis 1418, 19, 20, fol. 12, facta mentione de incorporationibus supramentionatis factis per regem Petrum 3, die 18 calendas octobris 1336 et 3 idus junii 1340, licet in dictis provisionibus non fiat mentio de infrascriptis, ex eo forsitan quod non credebatur talia debere alienari; et quod per importunitatem diversa ex eo contentis in dictis privilegiis fuerant alienata, rex ipse Alfonsus, ad supplicationem syndicatorum civitatum et villarum regalium regni Valentiae in Curia generali, per se et suos, superaddens dictis privilegiis et foris, promittit dictis sindicis et toti regno Valentiae et jurat non separare a regia Corona nec alienare villas de Oriola et de Alacant cum omnibus castris, alcareis, terminis et juribus, et lezdam sive pedagium civitatis et regni Valentiae et Dertusae, jura del faixcar et del almodi, carnicerías, piscaterías, census, laudimia, dominia directa, jura vicesimi et quadragesimi, morabatinum, tertiadecimi panis et vini, hortaliae et aliorum espletorum, carnagii et piscium, jura herbagii et montagii, cum omnibus redditibus et emolumentis eorum, et jurisdictiones altas et baxias, mera et mixta imperia, cognitiones appellationum, feuda, allodia, dominia juraque feudorum, villarum, castrorum et locorum et omnium bonorum feudalium quae rex habebat in regno

Valentiae, tam citra quam ultra Sexonam. Et demum omnes redditus, emolumenta et jura descripta superius et alia non descripta et quae redempta erant et regi pertinebant, et quaecunque de caetero redimenda quodocunque, et illico cum ad regem et ad eius patrimonium fuissent applicata, de quo facit legem pactionatam, prout ibi latius est videndum. 1 martii 1418.

Reg. 2.588, ff. 12-15 (ff. 8-11 de la foliació moderna).

2.705.

72. In Gratiarum 2 regis Alfonsi 4, de annis 1416, 17, 18, fol. 95, est provisio dicti regis data 25 augusti 1416, mandans in mundum redigi et claudi confirmationem ibi insertam factam per regem Ferdinandum 1 regno Valentiae in Curiis generalibus, 14 januarii 1415, de privilegio regis Jacobi 1 ibi etiam inserto, facto 18 calendas maii anno 1266, cum quo concessit quod moneta quam habebant in regnis Valentiae et Maioricarum semper maneat sub eisdem forma, figura, pondere atque lege quam rex cudi fecerat, quae vocatur moneta regalium Valentiae,³⁰⁰ et jurati et cives Valentiae et etiam cives et habitatores Maioricarum, per se et suos successores, promiserunt dicto regi et suis quod omnes habitatores dictorum regnorum pro singulis domibus, dum tamen valeant illorum bona 15 morabatinos vel ultra, de septennio in septennium dabunt regi et suis unum morabatinum, scilicet, 7 s. pro morabatinio pro jure monetatici et assecuramento dictae monetae, computando a proximi tunc venturo festo nativitatis Domini in septem annos, ex tunc de septennio in septennium dicto festo.

Reg. 2.586, ff. 95-98v.

2.706.

73. Et in eodem registro, fol. 107, in quadam provisione facta per dictum Alfonso regem, 25 augusti 1417, est insertum juramentum factum per dictum Alfonso, tunc regium primogenitum, in confirmationem dicti privilegii 23 martii 1415.

Reg. 2.586, ff. 107-108.

2.707.

74. In registro intitulo Curiae regis Alfonsi 4, de anno 1425 usque 28, quod videtur esse Curiae 6 sigilli secreti Francisci de Arinno, fol. 18, rex Alfonso praestat assensum regia-
mque auctoritatem et decretum Hugoni de Cardona, filio Joannis Raymundi Fulconis, comitis Cardonae, quod ex castris, villis, locis et alcareis per duces Gandiae, quondam, antiquiorem, avum suum maternum, ei donatis tam in regno Valentiae quam Aragonum, de quibus causa cognita in consilio ei fuerat iussa tradi libere possessio, possit pretio seu pretiis conveniendis vendere et alienare, instrumento gratiae redimendi mediante, dum tamen pretia ipsorum summam 13.000 florenorum auri non excedant, vel etiam incarricare censualia super ipsis usque ad dictam summam. 21 junii 1425.

Reg. 2.681, f. 18v.

¶³⁰⁰ En el marge: «Super moneta civitatis Valentiae et regni Maioricarum, vide infra sub titulo civitatis Valentiae, fol. 294, num. 10» (= ref. núm. 2,726).

2.708.

75. In registro regis Alfonsi 4 intitulo Gratiarum Neapolis 1, de anno 1443 usque 55, fol. 137, est instrumentum compositionis et transactionis factae per dictum regem cum ecclesiis et ecclesiasticis personis regnorum Valentiae, Maioricarum et comitatum Rosilionis et Ceritaniae, et insularum Minoricarum et Iviçae, etiam militaribus ordinis Beatae Mariae de Montesia et militiae Sancti Georgii et aliorum ordinum quorumcunque praedictorum regnorum et terrarum, praetextu impositionis 4 s. pro libra, certo modo factae in omnibus bonis sedentibus et de realenco per dictas ecclesias, ecclesiasticas personas, loca pia et sancta et religiosa etiam militaria, ut supra dicitur, et praetextu etiam exhibitionis titulorum de bonis praedictis, et capibrevationis etiam dictorum bonorum, et ibi dictus rex confirmat capitula et conventiones ibi insertas, in quibus inter alia fuit conventum quod dictus rex nullam faciet petitionem seu demandam vel exactionem aut impositionem de bonis ecclesiarum et aliorum dictorum, et revocat omnia procedimenta contra eos facta et sententiata, et promittit quod Ecclesiae et ecclesiasticae personae, pro his tantum bonis quae declarabuntur per justitiam obnoxia esse, contributioni solvent simul cum laicis et non alias, et quod dicta declaratio fiat per personas et modo ibi expresso, et quod de praedictis fiant acta curiarum, et promittit dictis capitulis non contravenire ex quacunque causa etiam gravi, utili et necessaria, et cetera. Et ibi etiam inter alia dictus rex confitetur et recognocit quomodo decimae et primitiae possessae et detentae per dictas ecclesias, ecclesiasticas personas et religionem ac militiam Montesiae pertinuerunt et pertinebant eisdem de jure divino et humano, et quod dicta confessio corroboraretur bulla papae Nicolai 5, tunc summi pontificis. Quae omnia et alia sunt latius videnda. Et est dictum instrumentum 6 januarii 1451.

Reg. 2.945, ff. 137v-143.

2.709.

76. Et in eodem registro, fol. 144, est litera dicti regis directa reginae Mariae, uxori suae, et infanti Joanni, regi Navarrae, fratri ipsius regis, super praedictis, data 7 januarii 1451.

Reg. 2.945, f. 144v.

2.710.

77. Et consecutive, fol. 145 eisdem registri, est alia provisio dicti regis super eodem directa dictae reginae Mariae, data 7 januarii 1451, et in ea refert dictus rex quod propter concordiam supradictam Nicolaus 5, tunc pontifex maximus, concesserat eidem regi certum subsidium super omnibus praelatis et ecclesiasticis regnorum et terrarum occiduarum ipsius regis.

Reg. 2.945, f. 145v.

2.711.

78. Et in eodem registro, fol. 155, est alia provisio dicti regis declaratoria alterius ex capitulis contentis in supra notata concordia, quae est ibi latius videnda, data 3 septembris 1451. Sed ibi in margine dictae provisionis est nota sub his verbis: Non fuit expedita sub

hac forma, sed sub alia forma registrata in Gratiarum Valentiae primo. Videnda est in dicto registro Gratiarum Valentiae in Archivio regio Valentiae.

Reg. 2.945, ff. 155-156v.

2.712.

79. Et in eodem registro, fol. 152, in provisione data 9 iunii 1451, refert dictus rex quod ecclesiastici omnes regnorum occiduorum ipsius regis tenebantur ei solvere 185.500 florenos auri de camera, praetextu subsidii tunc noviter impositi per reverendissimum in Christo patrem dominum I., titulis S. Laurentii in Lucina, sacrosantae Romanae Ecclesiae cardinalem et episcopum Morinensis, ut sanctissimi domini papae legatum.

Reg. 2.945, f. 152v.

2.713.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Sobre molinos en la ciudad y término de Valencia, véanse los registros: núm. 195, f. 99v[-100]; núm. 196, f. 197v[-198]; núm. 199, f. 26; núm. 203, f. 146[-147]; núm. 204, ff. 77v i 102v; núm. 205, f. 137v; núm. 208, f. 48v[-49]; núm. 209, f. 139; núm. 210, ff. 54v, 142v, 143v i 163v; núm. 214, ff. 19v, 46v i 135; núm. 215, f. 288v; núm. 216, ff. 16, 53v, 74v, 127; núm. 217, f. 149; núm. 218, ff. 98v[-99]; [núm. 219], ff. 191v, 269, 304v-305, 338v i 344v; núm. 220, ff. 66v i 81v[-82]; núm. 223, ff. 229, 234v[-236], 236v i 293; núm. 224, f. 93; núm. 226, f. 114v; núm. 228, f. 115v; núm. 230, f. 131v; núm. 474, f. 287v; núm. 479, f. 83v[-84v]; núm. 486, f. 26; núm. 992, f. 39v[-40v]; núm. 1.197, f. 157v[-158]; núm. 2.007, ff. 14[-15v], 16, 23v[-24].

2.714.

80. In Curiae 18 regis Alfonsi 4, de anno 1449 usque 52, fol. 43, fit mentio quod, cum sententia diffinitiva, lata per dictum regem in anno 1449, fuerat provisum quot annis singulis dicto regi et eius curiae solverentur 4 s. pro libra ex et de bonis de realenco per ecclesias, clericos, ecclesiasticas personas, loca religiosa et pia in regno Valentiae et comitatibus Rossilionis et Ceritaniae possessis; et ibi dictus rex scribit gubernatori et thesaurario generali et baiulo generali Valentiae dans formam procedendi circa praedicta, excipiendo beneficia, quorum redditus annui non valerent ultra 20 l. s., quod aliter fuisset provisum 21 iulii 1450. Sed post hanc declarationem et sententiam fuit facta concordia notata supra num. 75 et sequentibus.

Reg. 2.658, f. 43v; i v. refs. núms. 2.708 i ss.

2.715.

81. In officio magistro rationalis, in computo 13 Gabrielis Sanchiz, thesaurarii generalis, fol. 6, et in aliis etiam computis sequentibus designantur censualia generalis regni Valentiae onerata ratione servitii curiarum Oriolae anno 1488, in proprietate 75.000 l., quae sunt ibi latius videnda.

Perdut.

2.716.

1. In armario Valentiae, a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco A, est cartha, facta 3 calendas februarii Aera 1270 (scilicet, anno Domini 1232), cum qua Ceyt Abuzezt, rex Valentiae, remittit regi Jacobo 1 totam partem, quam sibi retinuerat in civitate Valentiae et eius terminis in aliis carthis antea factis.

Pergs. de Jaume I, núm. 480.

2.717.

2. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco Z, est cartha convenientiae factae inter regem Jacobum 1 et Çæen, maurum, regem Valentiae, nepotem regis Lupi et filium de Modef, qua fuit conventum quod dictus rex maurus et omnes mauri qui voluerint exeant salvi de civitate Valentiae, et mauri qui voluerint remanere in termino Valentiae remaneant, et alia etiam multa circa hoc. 4 calendas octobris, Aera 1276 (scilicet, anno Domini 1238).

Pergs. de Jaume I, núm. 734.

2.718.

3. In armario Valentiae, a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco A,³⁰¹ est cartha, facta 4 nonas novembris 1241, cum qua rex Jacobus, faciens dotationem promissam ecclesiae cathedrali Valentiae, dat dictae ecclesiae et eius episcopo et canonicis 10.000 bisanciorum ad emendum possessiones et sustentationem eorum, et omnes mesquitas et cimiteria singula, et universa aliorum locorum infra fines episcopatus Valentiae, cum pervenirent ad manus christianorum, et promittit assignare singulis capellanis deserventibus in singulis ecclesiis parochialibus singulas domos et singulos hortos competentes, qui capellani habeant primicias illorum locorum. Item dedit duas jovatas terrae pro hortis circa Valentiam et, alfondicum in quo manebat Alfonsus de Rocafolio, ante sedem et quasdam domos. Et dat dictae ecclesiae, episcopo et canonicis duas partes decimarum de fructibus terrae et animalibus et piscationibus maris totius episcopatus Valentiae, et deducta parte quam rex accipere debebat, dat dictae ecclesiae duas partes decimarum omnium piscationum maris et Albuferiae, et de furniis et molendinis factis et faciendis, et hoc de possessionibus quas tunc tenebant christiani et de eis quas tenebant sarraceni cum ad manus christianorum pervenissent. Et ibi designantur limites episcopatus Valentiae a finibus termini castri de Almenara usque ad Biar, et ultra in quantum dicti regis aut eius successorum adquisitio extenderetur, et episcopus et capitulum Valentiae dant in feudum sine servitio dicto regi tertiam partem decimarum terrarum, et possessionum subiectarum dictis episcopo et capitulo in civitate et episcopatu Valentiae et piscatorum maris et Albuferae, et animalium, et omnes decimas totius portionis reddituum vel proventuum, quos rex percipere debebat infra dictum episcopatum in furniis et molendiniis et tertiam partem in piscatione maris et Albuferae, salva parte quam rex recipiebat in dicta Albufera.

Pergs. de Jaume I, núm. 857.

¶³⁰¹ Entre línies: «n° 158».

2.719.

4. Et ibidem est cartha, facta 4 calendas januarii 1245, cum qua rex Jacobus dedit episcopo, archidiacono, praecentori, sacristae et capitulo ecclesiae Valentiae [*interlineat*: annuos mille solidos super redditibus Albuferiae Valentiae] pro illis duabus partibus decimae dictae Albufariae, de quibus renuntiationem ibi faciunt dicto regi.

Pergs. de Jaume I, núm. 988.

2.720.

5. Et ibi est cartha, facta 4 calendas junii 1246, cum qua, facta mentione quod rex Jacobus fecerat permutationem et acceperat a militibus Templi locum Ruçafa et dederat ipsis Moncada, promittit dictum locum de Moncada illis dare liberum ab omni honore et interim 6.000 s. annuos in Albufaria Valentiae.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.030.

2.721.

[*Al marge:*] In armario Dertusae, in sacco C, est cartha ordinationis factae per regem Jacobum 1 quod transeuntes Dertusam vel per gradum Dertusae per mare vel per terram cum mercibus, de quibus debeatur lezda sive pedaticum et ibi non solverint, solvant in Tarracona, Valentia vel Barcinona. [8] Idibus martii 1250. Num. 6.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.191.

2.722.

6. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 71, fol. 23, est donatio facta per dictum regem Arnaldo de Romanino de quadam platea in mercato Valentiae ad construendum domos. 13 calendas augusto 1266.

Reg. 15, f. 23.

2.723.

7. Et in eodem registro, fol. 35 (*sic*), est alia donatio facta dicto Arnaldo de quodam horto contiguo Regali Valentiae. 8 idus novembris 1266.

Reg. 15, f. 34.

2.724.

8. Et ibidem, fol. 47 (*sic*), est donatio Huguetto de Romanino de molendinis davall del Real de Valencia. 4 nonas martii 1266.

Reg. 15, f. 46.

2.725.

[1267, febrer 28]

9. Et ibidem, fol. 82, est donatio facta monasterio de Magdalenes de 10 mazmutinis jucifiis censualibus super molendino quod fuit de Mingot de Boysan, et postea de Ferrer de Apiera.

Reg. 15, f. 82v.

2.726.

10. In registro regis Jacobi 1, de anno 1262 usque 72, fol. [*en blanc*], est provisio facta 6 idus novembris 1270, cum qua, attento quod dictus rex ordinaverat quod moneta Valentiae curreret in insulis Maioricarum et Iviça, revocat dictam ordinationem, sic quod rex Maioricarum possit facere particularem monetam. Et vide quod super dicta moneta notatur sub titulo Regni Valentiae, fol. 287, num. 72 et 73.

Reg. 14, f. 103; i v. refs. núms. 2.705 i 2.706.

2.727.

11. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco X, est cartha, facta calendas martii anno Domini 1272, cum qua rex Jacobus dedit Andreae, episcopo Valentiae, et capitulo ecclesiae Valentiae castra et villas de Chulella et de Carricola, et cum justitiis civilibus et criminalibus, scilicet, medietatem ditorum episcopo et medietatem capitulo, retento regi et suis monetatico, et dictus episcopus et capitulum confirmarunt dationem factam dicto regi et suis per Ferrerium episcopum et capitulum Valentiae de tertia parte decimarum in civitate et diocesi Valentiae et de possessionibus mesquitarum, et est firmata per archiepiscopum Tarraconae.

Pergs. de Jaume I, núm. 2.144.

2.728.

12. Et vide etiam in Gratiarum regis Petri 3, de 1272, 73, fol. [*en blanc*], ubi est decretum dicti regis positum in dicto instrumento seu in eius translato 28 februarii 1373, prout notatur supra, sub titulo regni Valentiae, fol. 287, num. 56. Et vide etiam quod super modo colligendi decimam et primitiam notatur sub dicto titulo, num. 12.

Reg. 923, ff. 207v-208; i v. refs. núms. 2.637 i 2.688.

2.729.

[*Al marge:*] De quibusdam domibus in civitate Valentiae, vide sub Alboraya, fol. 31, num. 1 et 2. Et de aliis domibus in dicta civitate, vide sub Canals, fol. 90, num. 1.

V. refs. núms. 393, 394 i 958.

2.730.

13. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, extra saccos, est cartha, facta 8 calendas decembris 1255, cum qua rex Jacobus concessit civibus Valentiae quod nemo eiiciatur a possessione nisi praecedente sententia, et dicta cartha est rupta, et in eius dorso est haec nota: Die lunae, 30 junii 1382, per juratos Valentiae fuit restitutum presens privilegium domino regis, et cetera.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.016.

2.731.

14. In Gratiarum regis Petri 2, de anno 1278 usque 80, signato cum C, dictus rex dedit officium mustaçafi Valentiae Arnaldo Renaldi. Pridie calendas novembris 1279.

Reg. 46, f. 24v.

2.732.

15. In armario Valentiae a rivo de Ulldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco B, est quaternio papyri, qui est transumptum diversorum privilegiorum per regem Jacobum 1 et Petrum, eius filium, factorum civitati et regno Valentiae variis temporibus.

Cancellaria, Legislació, caixa 9, núm. 3.

2.733.

16. In armario Valentiae a rivo de Uxo usque ad rivum Xucaris, in sacco Q, est quidam liber sive quaternio cum foliis pergameneis in cuius initio est hic titulus: Aquest es lo libre registre de la universitat de la ciutat de Valencia, en lo qual tots los privilegis e les cartes de la ciutat ja dita sagellades ab sagel de cera y de plom son escrites y examinades ab los dits privilegis y cartes de paraula a paraula, segons en aquest llibre es escrit. Et in secunda pagina, folii 1, sic habetur manu archivarii: Aquest llibre per manament del senyor rey ha estar a perpetual memoria recondit en lo real Archiu de Barcelona. Et ibi sunt privilegia regis Jacobi 1 et regis Petri 2, Alfonsi 3 et Jacobi 2, et alia copia dicti libri est in eisdem armario et sacco addito, in principio quodam memoriali rerum quas dedit rex Jacobi 1 in regno Valentia, et in fine adiunctis aliquibus privilegiis regis Jacobi 2.

Manuscrits de la Casa Reial, 9.

2.734.

[Al margen, de otra mano:] A 11 de las calendas de febrero de 1287, el Sr. D. Alfonso 2º hizo donación perpetua a Guillermo Tolrat, maestre racional, de una heredad que fue confiscada a Guillermo Fuser, sita en la ciudad de Valencia y sus cercanías, con casas, viñas, huertos, obradores, censales y demás bienes muebles e inmuebles pertenecientes a dicho Fuser. Registro 75, f. 47.

2.735.

17. In armario Minorise, in sacco I, est concessio facta per dominum regem Alfonsum super quadam permutatione facta inter Arnaldum de Vilanova et Petrum Marchesii de castro de Olles cum quodam censuali, et tenetur per dictum Marchesium in puro et franco allodio et censuale, quod in cambium est datum in civitate Valentiae in feudum ad census mediae pernae porcii. 5 nonas martii 1288.

Pergs. d'Alfons II, núm. 279 bis.

2.736.

18. Venditio facta per regem Alfonsum 2 Petro de Cervaria de almutino Valentiae et iuribus ipsi in eo pertinentibus, 7 calendas septembris 1289, in registro de annis 1289, 90, 91, fol. 74 (aut 24).

Reg. 83, ff. 74-75.

2.737.

19. Rex Jacobus 2 mandavit emparari omnes redditus, proventus et jura regia civitatis et regni Valentiae possessa per quoscumque quovis titulo, ut ipse rex refert in registro Gratiarum de annis 1291, 92, fol. 190 aut 196. [16] calendas aprilis 1291. Et vide ibi etiam fol. 187.

*Reg. 193, ff. 174, i 178v-179 de la foliació actual.*³⁰²

2.738.

20. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1318, 19, 20, fol. 316, est privilegium dicti regis quod in civitate Valentiae sint duo justitiae, unus in criminalibus et alius in civilibus, calendas maii 1321. Et consequenter sunt varia privilegia et statuta dicti regis circa civitatem et regnum Valentiae, scilicet, super duobus juratis additis in Valentia, et super tafurariis et earum pena, et super aliis in dicto anno 1321, usque ad fol. 319.

Reg. 219, ff. 316-317 i 316-319.

2.739.

21. In armario Valentiae a rivo de Uldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco A, sunt duae carthae, factae 5 calendas januarii anno 1326, quibus constat quod Jacobus Scribae, repositarius domini regis Jacobi, virtute cuiusdam litterae dicti regis, datae pridie idus decembris anno 1326, recepit et dedit guardiano et procuratorem fratrum minorum Valentiae, administratoribus hospitalis per reginam Constantiam, matrem dicti regis, in dicta civitate instituti, instrumenta facientia pro quodam censuali dicto hospitali pertinenti.

*Pergamí no localitzat.*³⁰³

2.740.

22. In dicto armario Valentiae a rivo Uldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco A, est cartha, facta 12 calendas junii 1329, cum qua abbas et prior conventus Populeti renuntiarunt privilegio per regem Jacobum concesso de non extrahendo homines, qui se recipiunt in monasterio Sancti Vicentii Valentiae, et huius indulto renuntiant propter scandela et mala ex eo provenientia.

Pergs. d'Alfons III, núm. 321.

2.741.

23. In dicto armario Valentiae a rivo de Uldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco B, per varia instrumenta et memorialia apparet quod Curia generalis regni Valentiae in anno 1329 obtulit regi Alfonso servitium pro necessitatibus belli, et fuit facta impositio pro hac causa in pane, vino, mercibus, navigiis et aliis rebus in villis et civitatibus dicti regni. Et in eodem armario, extra saccos, sunt varia instrumenta sindicatum villarum dicti regni ad dictum opus.

*Cancelleria, Legislació, caja 10.*³⁰⁴

¶³⁰² Es tracta en realitat d'embaraments judicials contra diversos oficials i persones. V. també la ref. núm. 2.642.

¶³⁰³ Signatura antiga: Arm. 22 (Valencia), sac A, núms. 160 y 161. ¶³⁰⁴ Signatura antiga: Arm. 22, sac B, núm. 169.

2.742.

24. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco Z, est cartha, facta 5 idus maii 1329, confirmationis factae per regem Alfonsum civitati et regno Valentiae, de eius foris, privilegiis, libertatibus ac bonis usibus et consuetudinibus concessis per reges praedecessores, comprahensis ibi hominibus de Oriola, Alacant et Guardamar.

Pergs. d' Alfons III, núm. 317.

2.743.

25. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1329, 30, fol. 50 et sequentibus sunt varia privilegia facta in curiis generalibus celebratis anno 1329 regnicolis Valentiae.

Reg. 480, ff. 45 i ss.

2.744.

26. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1331, 32, fol. 117, est confirmatio facta per dictum regem 14 calendas martii 1331 de privilegio cum quo rex Jacobus 2, die 7 calendas martii 1294, dedit Guilielmo Pertusa ad eius vitam jus sibi pertinens in mustaçafia civitatis Valentiae, quam donationem idem rex extendit ad unum haeredem dicti Guilielmi de Pertusia, 6 calendas februarii 1306. Quam concessionem confirmavit infans Alfonsus dicti regis primogenitus, idibus februarii 1324. Quae donatio et confirmationes inseruntur in dicta confirmatione regis Alfonsi facta 13 calendas martii anno 1331.

Reg. 484, ff. 117v-118.

2.745.

27. Et in Gratiarum regis Petri 3, de anno 1336, fol. 219, est confirmatio facta per dictum regem 10 calendas septembris 1336 de proxime notata donatione et eius confirmationibus cum earum insertione.

Reg. 859, ff. 219v-220.

2.746.

28. Et in Gratiarum regis Petri 3, de annis 1337, 38, fol. 28, est donatio per dictum regem facta Guilielmo de Pertusia et suis in perpetuum post mortem Guileilmi, eius patris, de tertia parte jurium et observationum dictae mustaçafiae regi pertinente. 16 calendas octobris 1337.

Reg. 862, f. 28v.

2.747.

29. In quodam memoriali recondito in regio Archivo, signato num. [*en blanc*] sunt [*en blanc*] hae duae notae: Pecuniae 1338, 39, fol. 40: Venditio salinarum Albuferae Valentiae ad certum tempus, scilicet, 10 annos.³⁰⁵ Et haec alia: Pecuniae 1346, 47, venditio facta juris pensi Valentiae ad decem annos Bernardo Joannis, pretio 140.000 s., fol. 79.³⁰⁶

Reg. 1.299, ff. 40-43 (anys 1338-39); i reg. 1.311, ff. 79-80v (anys 1346-47).

¶³⁰⁵ Dada a 26 de gener de 1339. ¶³⁰⁶ Dada a 7 de maig de 1347.

2.748.

30. Rex Petrus 3 instituit et dotavit in capella regalis Valentiae sex presbyteratus, quorum unus per regem et eius successores alligatur, qui sit tanquam rector et capellanus maior, cui assignat annuos 500 s., et unicuique ex aliis presbyteris annuos 400 s., et ordinat duos scolares et unicuique assignat 210 s., et assignat pro cera, cereis, candelis, lampadibus, hostiis, thure, vino, sexdecim superpelliciis et aliis apparatus 600 s. in redditibus ibi expressis. Retinet autem rex sibi in bonis, redditibus et censibus ibi consignatis directum et allodiarium dominium, faticam et laudimium vel tertium seu foriscapium, si ea vendi contingat aut alienare, comprehenso tamen in dictis sex presbyteratibus uno presbyteratu, qui iam erat institutus in dicta capella. 15 calendas junii 1346.

2.749.

31. Et dicta institutio est etiam in Gratiarum dicti regis Petri 3, de annis 1346, 47, fol. 12. *Reg. 883, ff. 12v-15.*

2.750.

32. Et in armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco X, est charta dictae institutionis et donationis sex presbyteratum et duorum scholarium in capella palatii regii Valentiae. 15 calendas junii 1346.

Pergamí no localitzat.³⁰⁷

2.751.

33. Et quia aliqua ex dictis censualibus consignatis erant deteriorata, rex alia dictis presbyteris consignat 26 januarii 1358. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1357, 58, num. II, fol. 259.

Reg. 901, ff. 256-257.

2.752.

34. In registro Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 4, est venditio facta per regem Raymundo de Vilanova et Arnaldo de Valeriola de Albufaria Valentiae, pretio 126.000 s. 18 junii 1353.

Reg. 993, ff. 4-11v.

2.753.

35. Et ibidem est instrumentum gratiae dictae venditionis, fol. 11.

Reg. 993, ff. 11v-13.

¶³⁰⁷ Signatura antiga: Arm. 21 (Valencia), sac X, núm. 455.

2.754.

36. Et in eodem registro, fol. 72, est venditio in perpetuum facta per regem Gilaberto de Scintillis de dicta Albufaria et eius juribus, pretio 120.000 s., 6 octobris 1356. Et dictos 120.000 s. retinuit dictus Gilabertus pro pretio castri de Guadalest, quod erat per regem ei venditum et per ipsum fuerat regi restitutum.

Reg. 993, ff. 72-76v.

2.755.

37. Et in dicto registro, fol. 79, est cartha de gratia de dicta venditione. 5 idus novembris 1356.

Reg. 993, ff. 79-80v.

2.756.

38. In armario Oscae, extra saccos, est cartha de gratia facta per Berengarium de Codinacs 15 calendas martii 1356 de venditione sibi facta per regios procuratores, 20 novembris anno ab Incarnatione 1356, de salinis regiis juxta Albufariam Valentiae.

Pergs. de Pere III, núm. 2.000.

2.757.

39. In registro Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 172, rex, die 7 januarii 1358, confirmat venditionem factam 15 calendas martii 1356 in posse Andreae Vitalis, notarii Valentiae, per Gilabertum de Scintillis, Garciam de Loriz et Arnaldum Joannis, procuratores regis, Berengario de Codinacs de salinis juxta Albufaria Valentiae et gabella salis ipsarum, pretio 50.000 s., cum instrumento gratiae.

Reg. 993, f. 172v.

2.758.

40. In registro regis Petro 3 intitulato Diversorum anno 1344 et Gratiarum et maxime super facto Rossilionis, fol. 6, est donatio facta Pericono de Novellis, filio Petri de Novellis, ad regium beneplacitum de scribania consulum maris civitatis Valentiae. Pridie nonas julii 1344.

Reg. 979, f. 6v.

2.759.

41. Et in eodem registro, fol. 8, est concessio Petro Ferrarii, habitatori Valentiae, quod posset sine praeiudicio juris alieni in quovis ravallo dictae civitatis, in loco sibi beneviso et allodio suo, construere furnum ad panes et alia decoquenda, salvo regi laudimio et fatica et censu unius morabatini seu pro eo 9 s. annuorum post dictis furnis constructionem. 15 calendas augusti 1344.

Reg. 979, ff. 8v-9.

2.760.

[1358, febrer, 3]

42. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1357, 58, fol. 1, est donatio facta de platea S. Francisci civitatis Valentiae monasterio eiusdem S. Francisci ad opus platea et cimiterii.

Reg. 900, f. 1v.

2.761.

43. In officio magistri rationalis, in computo 2 Bernardi de Olzinelles, thesaurarii, de secunda administratione, de parte anni 1348, fol. 4, sunt in recepta 2.000 s. pro intrata stabilimenti facti Bernardo Dezcoll et Bernardo³⁰⁸ de Relat de molendino farinerio appellato d'en Carcassona, juxta ramblam Valentiae ad censum duorum morabatinorum. 13 calendas februarii 1348.

M.R., llib. 327, fol. solt.

2.762.

44. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1364, 65, fol. 226, sunt varia capitula concessionum factarum civitati Valentiae, in quibus inter alia dat ei jurisdictionem in villis Muriveteris et Cullaria, et in loco del Puig, 9 maii 1364, quia viriliter se defenderant homines dictae civitatis a rege Petro Castellae.

Reg. 911, ff. 226-230.

2.763.

[1373, maig 12]

45. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1372, 73 (aut 1373), fol. 76, est donatio facta per regem civitati Valentiae ac ordini et militiae Beati Georgii de uno ex maioribus ossibus digitorum manus beati Georgii, sic quod teneatur in capella S. Georgii sub duabus clavis, quarum unam teneat prior dictae capellae et aliam jurati Valentiae.

Reg. 924, f. 76v.

2.764.

46. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1376, 77, fol. 76, est concessio facta civitati Valentiae eligendi usque ad numerum centum equitum, qui teneant equos et arma ad servitium civitatis et pro associando cum banderia, quoties extrahitur pro regio servitio aut pro exequutione justitiae, et solvendi de bonis civitatis accorrimmentum dictis equitibus vel aliquam praerogativam illis faciendi. 23 julii 1376.

Reg. 929, f. 76v.

2.765.

[*Al marge:*] De coena commendatoris domus de Calatrava et commendatoris Templi Valentiae, et commendatoris domus de Ucles Valentiae, vide sub Morella, fol. 169, a num. 6 usque ad 8.

V. refs. núms. 1.636 a 1.638.

¶ ³⁰⁸ Berenguer, en el documento original.

2.766.

47. De coena moreriae civitatis Valentiae, vide sub titulo regni Valentiae, fol. 287, num. 62. Et sub Castello [*interlineat*: de la Plana], fol. 77, num. 20.

V. refs. núms. 807 i 2.694.

2.767.

48. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1382, 83, fol. 45, mandat rex quod scriba Baiuliae generalis Valentiae recipiat illud jus scripturarum salariorum et aliorum emolumentorum quod per scriptores curiae Gubernationis Valentiae est recipi consuetum, non obstantibus aliis provisionibus contrariis. 17 septembris 1382.

Reg. 940, ff. 45v-46.

2.768.

49. In libro 1 Feudorum regis Joannis 1, fol. 50, est stabilimentum aut licentia Petro Munyoz ad faciendum carniceriam in suburbio Valentiae, in vico dels Serrans, ad censum 7 s. 6. 14 decembris 1387.

Reg. 2.007, ff. 50v-51.

2.769.

50. In Gratiarum 13 regis Joannis 1, de annis 1392, 93, fol. 211, est donatio facta Petro Splugues ad triginta annos continuos, computandos ab anno Domini 1400, de tertia parte decimi regi competenti in expletis et fructibus omnium terrarum contentarum infra terminos civitatis Valentiae subsequentes, videlicet, a cequia vocata de Fluvia inferius usque ad viam dictam de la Concha, quae cequia habet ortum a Cacén Iussa et terminatur in rivo de Guadalaviar, in puncta nominata de Sylvestre, et dilabitur de la Marjal de la Horta. Item a Cacén inferiori et graditur diametro recto usque al Riu sec de Catarroja, quae in Albufaria dictae civitatis dilabitur, quam donationem facit dictus rex quantumvis ad magnam quantitatem ascendat. 8 februarii 1393.

Reg. 1.902, ff. 121v-122.

2.770.

51. In armario Barcinonae, extra saccos, est cartha, facta 4 octobris 1409, cum qua Raymundus de Blanes promittit regi Martino quod, quandocumque a curiis vel a deputatis generalis Cataloniae fuerit satisfactus de damnis receptis in Gascunya, cum ibat ut ambasciator dicti regis in Angliam, absolvet dicto regi 8.000 s., quos illi pro dicta causa venderat super jure de seca. 13 februarii 1400.

Pergs. de Martí I, núm. 456.

2.771.

52. In Venditionum 3 regis Martini, de annis 1409, 1410, fol. 62, est provisio et litera regia, data 4 octobris 1409, cum qua rex notum facit eius officialibus quod, in venditione

censualis per ipsum facta Raymundo de Blanes, de certa pensionem in sustentationem vitae super seccis regiae ditionis pro sublevandis damnis captionis de eius persona facta eundo cum ambasciata ad partes Angliae, fuerat actum, licet non sit expressum in dicta venditione, quod ea haberet robur solummodo donec eidem Raymundo per deputatos aut Generale Cataloniae in curiis seu parlamento aut alias esset satisfactum de dictis damnis. Et est sciendum quod de dicto censuali fuerunt solutae pensiones in secca Valentiae. Et forsitan facta luitio, est id videndum.

Reg. 2.225, f. 62.

2.772.

53. Vide incorporationes factas per regem Alfonso 4 de variis juribus et redditibus regi pertinentibus in civitate Valentiae, in dictis incorporationibus expressis et designatis, quae notantur late sub titulo generali regni Valentiae, fol. 287, num. 69 et 70.

V. refs. núms. 2.702 i 2.703.

2.773.

54. De quibusdam censualibus super diversis possessionibus Valentiae, vide sub Fraga prope Cocentaynam, fol. 137, num. 3.

V. ref. núm. 1.398.

2.774.

55. In Itinerum 9 regis Alfonsi 4, de anno 1430, fol. 34, est stabilimentum perpetuum officii guardiani carbonis civitatis Valentiae factum Petro Ciscar ad censum 500 s. annuorum. 24 aprilis 1430.

Reg. 2.756, ff. 35-36 de la foliació actual.

2.775.

56. In registro regis Alfonsi 4, intitulo Gratiarum 2 Neapolis de anno 1455 usque 58, fol. 2, facta mentione quod cum baiulus generalis Valentiae, locumtenens illius, et alii officiales eiusdem officii obtinerent ab ipso rege annuatim exequutorias provisiones super solutione illis faciendae de gratiis ordinariis per ipsum regem eisdem concessis, et quod postea, cum ipse rex esset in regno Neapolis, obtinuerat baiulus generalis provisionem ab eodem rege quod ipse nec locumtenens ipsius nec alii de suo officio non tenerentur deinceps annuatim dictas literas executorias obtinere, cum retentione tamen quod ipse baiulus generalis et locumtenens et officiales solverent annuatim jus sigilli Curiae regiae pertinens de dictis cautelis, non secus ac si annuatim illas obtinerent et impetrarent, mandat dictus rex protonotario regio quod deinceps non petat nec exigat aliquod jus sigilli a praedictis, et dictos baiulum generalem, locumtenentem et officiales facit francos et immunes a solutione dicti juris, et cetera. 2 maii 1455.

Reg. 2.945, f. 218v de la foliació actual.

2.776.

[*Al marge:*] De coena presentiae 220 s. moreriae Valentiae, vide sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 20.

V. ref. núm. 807.

2.777.

57. In Itinerum 2 regis Joannis 2, fol. 95, est quaedam provisio dicti regis, data 19 augusti 1460, cum qua prohibet quod nemo sub penis ibi expressis sine regia licentia possit scindere ligna in devesia ipsius regis quam habet in civitate Valentiae, et quod non possit etiam ibi vaenari sub poenis ibi designatis, et providet etiam sub poenis ibi expressis quod nemo audeat en barca ab arc entrar a caçar ni tirar en la Albufera o dins los llimits de aquella, o pendre o matar los dits agrons o qualsevol altra natura de ausells sens llicentia del dit rey o del guardia seu de la dita Albufera, o de son llochinent sots les penes alli contengudes.

Reg. 3.442, ff. 95v-96v.

2.778.

58. Consignatio facta Ludovico Cabanyelles et aliis de 2.000 florenis super redditibus regiis Maioricarum ratione mutui Valentiae facti 30 augusti 1471. In Itinerum 11 regis Joannis 2, fol. 140. 21 octobris 1471.

Reg. 3.451, ff. 140v-141.

2.779.

59. In Itinerum B (aut in Itinerum 1 cum B) regis Ferdinandi 2, fol. 124, est concessio facta per regem Ferdinandum 2 Ferdinando Gauna de officio de les estores del Grau. 24 iulii 1479.

Reg. 3.633, ff. 100v-101v de la foliació actual.

2.780.

60. In Itinerum 1 regis Ferdinandi 2 secretarii Ludovici Gonçalez, fol. 69, est litera regia mandans Honorato Mercader, baiulo generali et regenti cancellariam et assessori gubernatoris Valentiae, ut auferat ab haeredibus [*en blanc*] de Çaera possessionem de la Plaça del Carbó datam procuratorii Patrimonii regii virtute cuiusdam sententiae latae contra dictos haeredes per dictos iudices, quibus mandatur ne dent locum appellationi, et cetera. 15 novembris 1481.

Reg. 3.663, f. 68 de la numeració moderna.

2.781.

[1483, juny 5]

61. Et vide provisionem super eodem in Itinerum 8 dicti regis Ferdinandi 2, fol. 31.

Reg. 3.640, ff. 31-32.

2.782.

[1480, setembre 19]

62. Et vide sententiam in possessorio in favorem pupillorum dicti Çahera latam 9 septembris anno millesimo quadringentesimo octogesimo. In Itinerum 3 dicti regis Ferdinandi 2, fol. 155.

Reg. 3.635, ff. 155-158v.

2.783.

[1485, maig 24]

63. In Itinerum 9 regis Ferdinandi 2, fol. 69, fit mentio quod supremum dominium carniceriarum [*interlineat*: maiorum] Valentiae est domini regis.

Reg. 3.641, f. 69v.

DE CANONICATU REGIO SEDIS VALENTIAE ¶²⁹⁸

2.784.

1. In armario instrumentorum de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco X, est bulla Benedicti papae XIII, data Perpianii XV calendas julii, pontificatus sui anno decimoquinto, cum qua, ad supplicationem episcopi et canonicorum et capituli Valentiae, instituit unum canonicatum et praebendam dotatam de mensa episcopali dictae ecclesiae in ipsa ecclesia perpetuo, et illum aggregat numero viginti quatuor canonicorum instituto et jurato in dicta ecclesia, et dictum canonicatum statuit ut possideatur per regem Martinum Aragonum et per ipsius successores in dicto regno perpetuis temporibus et non per alium, et per aliam personam non possit possideri, ut dictus episcopus et capitulum habeant commodum defensorem et protectorem in suis juribus et redditibus. Et quod rex juret constitutiones dictae ecclesiae.

Butles pontificies, llig. LXII, núm. 15.

2.785.

2. Et ibidem est cartha procurationis factae per capitulum Valentiae Petro de Luna et Petro de Comollis ad praesentandum dicto regi dictam bullam. 10 februarii (aut januarii) 1410.

Pergs. de Martí I, núm. 471.

2.786.

3. Et ibidem est cartha, facta 2 februarii 1410, cum qua in domo Pulchriaspectus territorii Barcinonae, Hugo, episcopus Valentiae, et dictus Petrus de Comollis, procurator capituli Valentiae, intimarunt et praesentarunt dictam bullam dicto regi, et dictus rex juravit defendere et manutenere privilegia, observantias, consuetudines approbatas, immunitates et libertates dictae ecclesiae et personarum et jurium ipsius, et dictus episcopus pacis os-

culo dictum regem recipit in canonicum et obtulit se paratum apostolicis mandatis obedire et solvere qualibet die integre canonicam portionem dicto regi vel cui ipse voluerit loco sui, de bonis mensae episcopalis, sicut ex canonicis. Quod fecit et promisit pro se et pro dicto capitulo.

Pergs. de Martí I, núm. 469.

2.787.

4. Et idem instrumentum supra proxime notatum cum quo dictus rex fuit factus canonicus sedis Valentiae, 2 februarii 1410, est in registro dicti regis Martini intitulo Proprium, de anno 1397 usque 1410, fol. 126.

Reg. 2.315, ff. 126-127.

2.788.

5. Et in dicto armario instrumentorum de negotiis generalibus regis Valentiae, in sacco X, est cartha qua episcopus et capitulum dictae ecclesiae, die primo mensis aprilis 1410, tradiderunt possessionem dicti canonicatus Simoni Mironi, baiulo generali regni Valentiae et procuratori per dictum regem Martinum constituto cum instrumento ibi inserto, facto 2 martii 1410. Et assignarunt dicto regi sellam in capitulo ad latus dextrum episcopi. Et dictus episcopus obtulit se paratum de fructibus, redditibus, proventibus et juribus universis dictorum canonicatus, et praebendae ex quo ad ipsum pertinet de juribus suae mensae dicto regi vel cui loco eius voluerit respondere seu facere integre respondere, et dicti episcopus et capitulum fecerunt dictum regium procuratorem sedere in choro, in prima cathedra, statim post cathedram dicti episcopi, pannis aureis ornata.

Pergs. de Martí I, núm. 478.

2.789.

6. In Diversorum 6 regis Martini, de annis 1408, 409, 410, fol. 182, est concessio facta per dictum regem 26 martii 1410 Joanni Fusterii ad vitam de portione quam ut canonicus Valentiae habet ex bulla Benedicti papae XIII.

Reg. 2.215, ff. 182v-183v.

2.790.

7. Et in eodem registro, fol. 185, scribit rex episcopo Valentiae super executione dictae concessionis sub his verbis: Com nos hajam donada e assignada al fel escola de la nostra capella en Joan Fuster, de mentre viura, la canonical porcio, la qual nos, axi com a canonige de la Seu de Valencia, devem haver y rebre cascun jorn per colacio del sant pare en la dita Seu, pregam affectuosament vostra paternitat que havent lo dit Joan o son procurador sobre la possessio e responsio de la dita canonical en recomendacio favorable, li façats de aquella llibertament respondre, certificant vostra paternitat que de aço nos fara plaer e servey, lo qual vos grayrem molt. Data en la casa de Bellesguart, sots nostre sagell menor, a vintinou de març, 1410.

Reg. 2.215, f. 185v.

2.791.

8. Et ibidem, eodem fol. 185, scribit rex canonicis et capitulo Valentiae, sub eisdem verbis et sub eadem data, 29 martii 1410.

Reg. 2.215, f. 185v.

2.792.

9. Et in Gratiarum 2 regis Ferdinandi 1, de annis 1413, 14, 15, fol. 121, dictus rex, die 15 martii 1414, concedit ad vitam dicto Joanni Fusterii dictam portionem canonicalem eodem modo quo fuerat illi concessa per regem Martinum, cum supradicta concessione qua ibi est inserta.

Reg. 2.393, ff. 121-122v.

2.793.

10. In Gratiarum 4 regis Joanni 2, fol. 113, est concessio ad vitam facta Bernardo Cardona de portionibus et emolumentis, quas et quae habet et habere consuevit dominus rex in canonicatibus in sedibus Valentiae et Barcinonae. 27 decembris 1465.

Reg. 3.355, ff. 113v-114.

DOMUS SEU HOSPITALE ET MONASTERIUM SANCTI VINCENTII
IN CIVITATE VALENTIAE ||²⁹⁹

2.794.

1. Vide sub Benifaça, fol. 69, num. 1.

V. ref. núm. 755.

2.795.

2. In registro 3 regis Jacobis 1, de annis [*en blanc*], fol. 146, est concessio per dictum regem facta priori quondam monasterii Sanctii Vincentii Valentiae de 600 s. annualibus super redditibus dicti monasterii et hospitalis in alcarea de Binamargo, in termino Castellionis de Burriana. Idibus septembris 1259.

Reg. 10, f. 143v.

2.796.

3. In registro regis Jacobi 1, de annis 1262, 63, 64, 65, signato cum hoc signo [*signe*], fol. 35, est instrumentum cum quo dictus rex confirmat monasterio Sancti Vincentii Valentiae donationem ipsi faciendam per A. del Podio de omnibus possessionibus quas habebat in Xativa et eius terminis pro statuendo uno presbytero in capella Sanctae Mariae Magdalenae, quae est ante hospitale dicti monasterii. 10 calendas maii 1262.

Reg. 12, f. 35v.

2.797.

4. Et in eodem registro, fol. 70, pagina 2, facta mentione quod A. de Podio Monso in suo testamento legaverat hospitali monasterii Sancti Vincentii, quod est satis prope civitatem Valentiae, omnes honores et possessiones quas habebat apud Xativam, excepto regali quod est prope murum ipsius villae, quod tenet Bartholomeus de Molendinis, et mandavit quod in capella dicti hospitalis institueretur unus presbyter, qui celebraret divina officia et haberet honores praedictos, et si quid superesset facta institutione dicti presbyteri idonei de fructibus et redditibus dicti honoris converteret in procuracione pauperum dicti hospitalis, rex Jacobus 1 laudat et confirmat dictam ordinationem et dictos honores, concedit dicto Hospitali, non obstante foro Valentiae prohibente, honores transferri in ecclesiasticos. [Pridie] idus novembris 1262.

Reg. 12, f. 73v.

2.798.

5. Et in eodem registro, fol. 78, est donatio facta per dictum regem Jacobum 1, die 16 calendas junii 1263, de tota sua capella, scilicet, crucibus, calicibus, incensariis, imaginibus, tabernaculis et aliis apparatus et ornamentis cum lapidibus pretiosis et reliquiis monasterio Sancti Vincentii Valentiae, quod fundaverat dictus rex pro remedio animae suae et parentum suorum, et ibi sunt haec verba: Quia fides nostra talis est quod dominus Jesus Christus ad preces specialiter beati Vincentii nobis civitatem et totum regnum Valentiae subiugavit. Quam donationem vult habere effectum dictus rex post eius obitum, sic quod prius (*sic*) et sacrista dicti monasterii jurent in posse baiuli quod dicta bene custodiant, et quod non possint alienari. 16 calendas junii 1263.

Reg. 12, f. 79v.

2.799.

6. Et in eodem registro, fol. 118, dictus rex confirmat domus et monasterio Sancti Vincentii stabilimentum quod G. de Jaca, notarius et civis Valentiae, quod fecit in ecclesia et monasterio praedicto de quadam capellania, datum Caesaraugustae [s.d.]

Reg. 12, f. 119v.

2.800.

[*Al marge:*]Vide sub Montornes, fol. 172, num. 2.

V. ref. núm. 1.678.

2.801.

7. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 1271, fol. 181, ordinat rex quod sex presbyteri ibi nominati et duo diaconi et duo subdiaconi et unus scholaris, qui per Jacobum de Roca, procuratorem domus Sancti Vincentii, in dicta domo et ecclesia sunt constituti, sint ibidem toto tempore vitae suae et intersint divinis officiis diurnis et nocturnis, et quod presbyteri habeant singulis annis 80 s. uniusquisque pro vestitu, et diaconi 60 s. uniusquisque, et subdiaconi 50 s. uniusquisque, et scholaris 40 s., et quod praedictis in dicta domo

provideatur in suis necessariis victus competenter de bonis dictae domus, et in infirmitate de medicis et aliis necessariis. 3 calendas julii 1269.

Reg. 16, f. 181.

2.802.

8. In registro regis Jacobi 1, de anno 1265 usque 1271, fol. 185, est concessio et electio facta per dictum regem de Petro de Rege in priorem domus sive hospitalis Sancti Vincentii, et mandatum hominibus Castilionis Campi et aliis hominibus aliorum locorum dictae domus ut respondeant dicto priori de redditibus. 12 calendas augusti 1269.

Reg. 16, f. 185.

2.803.

9. In registro regis Jacobi 1, de anno 1262 usque 1272, signato hoc signo [*signe*], fol. 130, facta mentione de donatione facta domui et hospitali S. Vincentii de villa Castilionis Campi Burriana, dat dicto hospitalis rex Jacobus coenam 400 s., quam consueverat habere in dicta villa. 3 idus decembris 1271.

Reg. 14, f. 130.

2.804.

10. In memoriali registorum regis Jacobi 1 recondito in regio Archivo, notatur quod in registro dicti regis, de annis 1271, 2, 3, est quaedam provisio pertinens ad hospitale S. Vincentii Valentiae, et non fuit ibi inventa dicta provisio quia in fine dicti registri desunt aliqua folia, sed videndum est attentius an folium in quo erat dicta provisio fuerit transpositum et collocatum in eodem registro extra locum suum, ut nonnunquam inveniuntur alia folia sic transposita in aliis registris occasione alicuius novae compaginationis aut alia causa.

Reg. 21, f. 79v.³⁰⁹

2.805.

11. In registro regis Jacobi 1, de annis 1276, 77 (aut 1276, 77, 78), fol. 2, facta mentione quod dictum hospitale seu monasterium fuerat aedificatum per dictum regem, idem rex dat dicto hospitali seu monasterio et Petro de Rege, priori dicti hospitalis, castrum et villam de Almonazir et turrim et alqueriam de Sullana, et turrim et alqueriam de Beniçeron in regno Valentiae, sic quod semper remaneant dicto hospitali et non possint alienare. Idus junii 1276.

Reg. 22, f. 42.

¶ ³⁰⁹ És l'única referència a l'Hospital de Sant Vicent en aquest registre, segons J. MARTÍNEZ FERRANDO, *Catálogo de la documentación relativa al antiguo Regne de València contenida en los registros de la Cancillería real. I. Jaime I, el Conquistador*,

Madrid, 1934. Es tracta d'una ordre al justícia de València perquè obligàs els regants de la séquia de Quart i el convent de Sant Vicent a fer les reparacions necessàries (donada en las calendes de gener de 1272-73).

2.806.

[Al marge:] Infra, num. 24 et 25, notatur instrumentum, sub calendario 6 calendas aprilis 1273.

V. refs. núms. 2.819 i 2.820.

2.807.

12. In registro regis Petri 2, de anno 1281 usque 84 (aut 1278 usque 84, quod vide an signetur cum litera C aut D), fol. 142, quod fol. signatur etiam in eius calce num. 228, concedit rex Berengario Sanchez³¹⁰ quod possit dividere et stabilire christianis haereditates alqueriae de Aldaya, quae est domus S. Vincentii, illas quae sunt de regadivo ad agrarium quinti, praestandum dictae domui, et illas quae sunt de siccano sine agrario et censu, salva decima et primitia spirituali et laudimio et factica dictae domui. 3 idus julii³¹¹ 1279.

Reg. 44, f. 142v.

2.808.

13. In registro regis Petri 2, de annis 1278, 79, 80, fol. 158, die 13 calendas octobris 1279,³¹² dictus rex tradit et commendat Berengario de Conques domum Sancti Vincentii Valentiae cum locis de Quart et Castiel et alios redditus dictae domus, excepto castro de Chirello et villa de Cortes (aut Cotes), ut teneat praedicta ad unnum annum, et provideat clericis portionariis et servitoribus dictae domus et infirmis hospitalis eiusdem bene et condecenter, prout ordinatum est per regem Jacobum, patrem dicti regis Petri, et quod supersit recipiat dictus Berengarius et sit proprium ipsius.

Reg. 42, f. 158v.

2.809.

14. In registro regis Petri 2, de anno 1281 usque 84, signato cum D, fol. 172, dictus rex dat et assignat amore Dei et pietatis Raymundo de Turrisella, caeco, dictum (*sic*) in dicta domo et assignat ipsi dum vixerit quatuor caficia frumenti quolibet anno pro pane et 100 s. pro vino et companagio, et 50 s. pro vestitu, et mandat procuratori dictae domus quod dictam portionem dicto Raymundo det in dicta domo sive extra, si dictus Raymundus extra ipsam voluerit commorari. 15 calendas aprilis 1279.

Reg. 44, f. 172.

2.810.

15. Et in eodem registro, fol. 225, dictus rex, 4 idus aprilis 1283, mandat quod, post transactos duos annos quibus Berengarius de Conques erat possessurus redditus locorum dictae domus, esset prior ipsius et eius redditus reciperet abbas Sancti Victoriani, qui pro tempore esset, et esset dominus dictorum locorum excepto Chirello et Cortes.

Reg. 44, f. 225.

¶³¹⁰ En el document: «de Conches». ¶³¹¹ En el document: «junii».

¶³¹² La data en el registre és 12 de les calendes de novembre.

2.811.

16. Et in eodem registro, fol. 230 (aut 229), est donatio per dictum regem facta Deo et dictae domui S.Vincentii et abbati S.Victoriani, priori dictae domus, de villa de Arahust, prope villam de Ainsa, cum almuniis suis, retento bovatico, monetatico et mero imperio. 6 nonas maii 1282.

Reg. 44, f. 229v.

2.812.

17. In Gratiarum regis Petri 2, de anno 1278 usque 84, signato cum C, fol. 123, dictus rex, 15 calendas decembris 1283, facta mentione quod rex Jacobus assignaverat Floretae quandam portionem in dicta domo usque ad aetatem quindecim annorum, ampliatur dictam portionem quousque dicta Floreta sit satisfacta de quadam haereditate data per regem Jacobum Dominico de Montearagon, eius patri, apud Navarres.

Reg. 46, f. 122 de la foliació moderna.

2.813.

18. In eodem registro, fol. 122, dictus rex concessit Guilielmo Bernardi unam ex sex capellaniis per regem Jacobum 1 institutis in domo S.Vincentii Valentiae, quae concessio est 13 calendas decembris 1283.

Reg. 46, f. 121 de la foliació moderna.

2.814.

19. In registro regis Alfonsi 2 de gratiis annorum 1285 et 1286, fol. 145, est donatio facta per dictum regem Petro Marti et eius uxori durante eorum vita, propter eorum inopiam, de duabus portionibus in prioratu et domo S.Vincentii, tam victus quam vestitus, velut alii habebant qui recipiebant portionem extra dictam domum. 17 calendas decembris 1285.

Reg. 64, f. 145v.

2.815.

20. Petrus de Rege, sacrista ilerdensis, erat priori dictae domus, et fuit conquestus quod sine causa fuerat per regem Petrum 2 privatus et spoliatus dicto prioratu. Et rex Alfonsus 2 committit huius rei inquisitionem procuratori regni Valentiae. Calendas februarii 1285. In registro dicti regis de anno 1285, signato cum A, fol. 37 et 38.

Reg. 63, ff. 37v-38.

2.816.

21. Et dictus procurator regni Valentiae declaravit dictum Petrum de Rege mittendum in possessionem dicti prioratus, et mittit eum in possessionem domus praedictae et castrum de Quart et aliorum locorum dictae domus, excepta villa Castilionis Campi de Burriana. Et postea rex Alfonsus 2 declaravit etiam mittendum esse in possessionem dictae villae, et mandavit hominibus illius ut dicto Petro de Rege traderent dictae villae possessionem. In dicto registro, fol. 54. 3 idus februarii 1285.

Reg. 63, ff. 53v-54.

2.817.

22. In registro regis Alfonsi 2 de gratiis annorum 1285 et 86, fol. 32, est confirmatio per dictum regem, facta 15 calendas maii 1286, Frederico de Alexandria de concessione et confirmatione quam rex Petrus 2 fecit ipsi et eius uxori de quatuor caficis tritici et duobus caficiis panicii et 60 quarteriis vini, et 80 s. in denariis quolibet anno durante eius vita in dicta domo, et de 200 s. pro vestitu.

Reg. 64, f. 32v.

2.818.

23. Vide sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 7, ubi notatur quod abbas Sancti Victoriani et prior domus et hospitalis Sancti Vincentii Valentiae erat dominus villae Castilionis, et concessit dictam villam Ferrando, abbati Montis Aragonum, pro decem mille solidis, quos recipere debebat super dicta domo, et hospitali et eius redditibus. Et rex Alfonsus 2, in emendam dictae villae, dedit dicto abbati de Montaragon 10.000 s. annuos super redditibus vallis de Alfandec. 3 martii 1286. In registro dicti regis Alfonsi 2 de gratiis et aliis de annis 1285, 86, fol. 11.

Reg. 64, f. 11v; i v. ref. núm. 792.

2.819.

24. In armario Valentiae, a rivo de Uldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco M, est cartha convenientiae, factae 6 calendas aprilis anno 1273, inter regem Jacobum ex una et episcopum et ecclesiam Dertusensem quod de decimis terrarum dicti episcopatus constitutis in regno Valentiae, licet tempore conquestae rex sibi retinuerit medietatem, attamen deinceps de dictis decimis rex et milites et religiosi recipiant tertiam partem, et episcopus et ecclesiae Dertusae duas tertias partes, facta exceptione sub his verbis: Est tamen sciendum quod excipimus de praedictis villas et loca, quas et quae domus seu hospitale Sancti Vincentii habet et quae sunt sub eius dominio in regno praedicto in dicta diocesi Dertusense. In quibus quidem dictam concessionem servari nolumus, imo retinemus quod habeat medietatem decimarum, prout hactenus eam medietatem recipere consuevit.

Pergs. de Jaume I, núm. 2.148.

2.820.

25. Et cartha dictae convenientiae est etiam in armario Tyrassonae, in sacco L.

Pergs. de Jaume I, núm. 2.148 duplicat.

2.821.

26. In armario Valentiae, a rivo de Uldecona usque ad rivum de Uxo, in sacco A, est cartha, facta pridie idus decembris 1287, in qua, facta mentione quod rex Jacobus 1, ingressus religionem Cisterciensium, legavit monasterio Populeti castrum et villam Apiariae, et medietatem castrum et villae de Avinaxia, cintam auream et vasa et alia; et quod rex Petrus, filius dicti regi, distulerat praedicta complere usque ad eius mortem, ad quam veniens mandaverat Alfonso, eius filio, ut dicta compleret, qui dederat villam de Apiaria dicto monasterio, accipiens ab ipso remissionem de caeteris legatis, retenta penes dictum

Alfonsum potestatem recuperandi dictam villam Apiariae, facta dicto conventui emenda in consimili; et quoniam dictus rex Alfonsus volebat recuperare dictam villam de Apiaria, dat in emendam dicto conventui Hospitale, domum seu locum S. Vincentii in suburbio Valentiae, cum castris et villis de Castilione, et de Quart, et dominium et potestatem castri de Montornes, sic quod Petrus Eximenii de Arenos, dicti castri possessor, teneat illud in feudum pro dicto conventui, et dictus conventus teneat illud pro rege in feudum, et etiam cum aliis castris, villis et alcareis sive locis ad ipsum hospitale, domum seu locum spectantibus. Et dat hoc de voluntate Petri de Rege, sacristae Ilerdensis, cui per reges praedecessores fuerat facta donatio de dicto hospitali. Et rex abdicat sibi potestatem in ipso nominandi administratores et portionarios, et accipit a dicto conventu villam Apiariae. Pridie idus decembris 1287.

Pergs. d'Alfons II, núm. 162.

2.822.

[*Afegit, d'una altra mà posterior:*] *Véase otra confirmación de 4 de las nonas de junio de 1293, por D. Jaime 2º, al f. 218 vuelto[-221] del registro núm. 260.*

2.823.

27. Et in registro Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1297, 98, fol. 68, est confirmatio et nova concessio facta 14 calendas maii 1295 per regem Jacobum 2 de rebus in supranotata donatione contentis monasterio Populeti ex eisdem causis.

Reg. 195, ff. 68-69v.

2.824.

28. Vide sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 6.

V. ref. núm. 791.

2.825.

29. Abbas et conventus Populeti vendiderunt villam Castilionis regi Jacobo 2 in anno 1295, et etiam potestatem et jus quam et quod dictus conventus ratione prioratus Sancti Vincentii Valentiae habebat in castro de Montetornesio, quae venditio fuit pretio sex mille quingentorum solidorum annualium super redditibus tabulae pensi Valentiae, et 170.000 s. in pecunia numerata. Et dictus rex consignavit dictos 6.500 s. abbati et conventui Populeti ratione prioratus S. Vincentii in redditibus dictae tabulae pensi Valentiae, et super aliis redditibus civitatis Valentiae. Et est ibi adiecta clausula sub his verbis: Ita tamen quod vos et successores vestri in dicto prioratu S. Vincentii dicta sex millia et quingenta solidorum monetae praedictae ponatis et convertatis, et ponere et convertere teneamini in perpetuum in hospitalitatem et servitium dicti prioratus S. Vincentii secundum quod illustris dominus rex Jacobus, clarae memoriae, avus noster, dictam hospitalitatem et servitium in prioratu praedicto fieri statuit et ordinavit, et postea inter illustrissimum dominum regem Alfonsum, inclytae recordationis, fratrem nostrum, et abbatem et conventum dicti monasterii Populeti conventum extitit et ordinatum, et ad quam hospitalitatem et servitium faciendum praedictum castrum et villam de Castilione et alia supradicta per nos vobis vendita, juxta ordinationem dicti domini regis Jacobi, avi nostri, et conventionem et ordi-

nationem inter dictum dominum regem Alfonsum, fratrem nostrum, et praedictum abbatem et conventum Populeti vel alia qualibet ratione essent obligata in aliquo seu adstricta, et cetera. Et abbas dicti conventus pro se et dicto conventu promisit per se et successores dictos 6.500 s. annuos convertere in perpetuum in hospitalitatem et servitium prioratus S. Vincentii praedicti atque ipse et eius successores in dicto prioratu S. Vincentii ratione ipsius prioratus tenentur juxta ordinationem praedictorum regum et ad quae castrum et villa et alia praedicta regi vendita erant obligata. Est dicta consignatio 2 idus januarii 1295. In registro Gratiarum 4 dicti regis Jacobi 2, fol. 188. Et vide an hoc instrumentum sit idem cum eo quod notatur sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 6.

Reg. 194, ff. 188-189v; i v. ref. núm. 791.

2.826.

30. Et in emendam jurium pertinentium abbati S. Victoriani in dicta domo dedit dicto abbati varios redditus dictus rex Alfonsus, et signanter villam de Ciresa et villam de Lepunya et locum dictum Arvost, quae rex Petrus dederat iam dicto abbati cum erat prior Sancti Vincentii, et vallem de Bardaxino et vallem de Relaspe seu jus quod rex habebat in dictis vallibus, et duas domos, quae vocantur Claveriae in villa de Besaure. 7 calendas julii 1289. Et dictam donationem cum eius insertione confirmat rex Jacobus 2, 9 calendas februarii 1295. In registro Gratiarum 4 dicti regis Jacobi 2, de annis 1294, 95, 96, fol. 192. Quae donatio et confirmatio sunt ibi latius videndae.³¹³

Reg. 194, ff. 190v-192.

2.827.

31. Et in registro Gratiarum dicti regis Jacobi 2, de annis 1301, 1302, 1303, fol. 39, est provisio dicti regis sub his verbis: Attendentes quod illustris dominus Jacobus, inclytæ recordationis, rex Aragonum, avus noster, pro salute animae suae et successorum suorum construxit atque dotavit hospitali S. Vincentii, juxta civitatem Valentiae, ut in eo pauperes reficerentur ac vita susciperent sustentationem, et quod nunc monachi monasterii Populeti, ordinis cisterciensis, ad quos pervenit hospitale praedictum, negligunt et dimittunt ea facere in hospitali iam dicto, propter quae idem fundatum extitit et dotatum, videlicet, reficere pauperes et indigentibus ac personis miserabilibus ad idem confugientibus hospitale vitae necessaria ministrare. Idcirco, quia nostra interest ut patroni jure successionis regis praefati, qui hospitali fundavit et dotavit praedictum, si ipsum debitis videmus defraudari obsequiis, ut reducatur ad statum debitum, juxta suae institutionis primordium providere, confisi de legalitate ac fide vestri Guilielmi Scribae, dilecti et fidelis repositarii nostri, ad idem vos ducimus deputandum, mandantes vobis quatenus, habito super his consilio et assensu venerabilis patris episcopi Valentiae, dilecti cancellarii et consilarii nostri, vos super praedictis agendis, petendis, requirendis, obtinendis et prout fieri debeat exequendis sic sollicitè et sic diligenter habere curetis quod verisimiliter ostendatis operis per effectum causam pauperum vos egisse sollicitè, ac nobis debitam super exequutione eorum quae vobis committimus obedientiam praestitisse. Datum Valentiae 4 calendas februarii 1301.

Reg. 199, f. 39.

¶ ³¹³ En el marge, d'una altra mà posterior: «La confirmación y ampliación por D. Pedro, lugarteniente de D.

Alfonso 3, se hallará aunque en muy mal estado al fol. 243 del registro núm. 575».

2.828.

32. Rex Alfonsus recuperavit ab abbate S. Victoriani domum et hospitale S. Vincentii, et dedit in cambium dicto abbati ecclesiam S. Salvatoris Oscae, et postea rex recuperavit dictam ecclesiam a dicto abbate, et dedit eam abbati S. Salvatoris Legerensis. 3 calendas septembris 1307. In registro Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1306, 1307, 1308, fol. 100.

Reg. 204, f. 100.

2.829.

[*Al marge:*] In Gratiarum regis Jacobus 2, de annis 1315, 16, fol. 37, est confirmatio facta per regem monasterio Populeti, 3 nonas julii 1315, de variis rebus quae possidebat dictum monasterium in Catalonia, et de loco seu prioratu S. Vincentii Valentiae, cum castro seu villa de Quart, et loco de Aldaya et aliis ad dictum prioratum pertinentibus. Et in Gratiarum regis Petri 3, de anni 1336, fol. 154, est confirmatio praedictorum cum eorum insertione. 16 calendas julii 1336.

Reg. 859, ff. 154-155.

2.830.

33. Rex Jacobus 2 vendidit monasterio S. Vincentii 3.000 s. annuos censuales super tabula pensi regii Valentiae, 16 calendas maii 1323, pretio 50.000 s. In Gratiarum dicti regis Jacobi 2, de annis 1322, 23, fol. 241. Et ibidem, fol. 242, est instrumentum gratiae ad tres annos, et sic hodie dictum monasterium recipit 9.500 s. super Baiulia generali Valentiae, scilicet 6.500 s. notatos supra num. 29, et 3.000 s. hic designatos.

Reg. 223, ff. 240v-241v i 242v.

2.831.

34. Et in Gratiarum regis Petri 3, de annis 1336, fol. 155, est confirmatio per dictum regem, facta 16 calendas julii 1336, de dictis duabus venditionibus censualium cum earum insertione altera, scilicet, notata supra num. 29, et alia num. praecedenti.

Reg. 859, ff. 155v-156.

2.832.

35. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1357, 58, num. II, fol. 248, est franquitas facta hominibus de Quart ab omni lezda, pedatico et alia exactione in regno Valentiae et civitate Turolii et eius aldeis, cum motivis sub his verbis expressis: Ob reverentiam Salvatoris nostri, Domini Jesu Christi, et piae devotionis affectum, quem gerimus ob beatum Vincenium, eius martyrem, sub cuius invocatione ecclesia de qua infra habetur mentio constructa existit, necnon ad humilem supplicationem nobis factam per religiosum fratrem Romeum Folquet, ordinis Cisterciensis, maiorem loci de Quart, ex cuius maioraliae redditibus et juribus inter caetera ecclesia domus et hospitale S. Vincentii, de suburbio civitatis Valentiae, et fratres seu monachi in dicta domo residentes, et orfani et Christi pauperes ad dictum hospitem declinantes habent sicut accepimus provideri, tenore presentis privilegii nostri firmiter et cunctis temporibus valituri enfranquimus, et cetera. Datum Valentiae, 22 januarii 1358.

Reg. 901, f. 246.

2.833.

[1364, juny 21 i 23]

36. In quodam memoriali, num. 9, recondito in regio Archivo, fol. 81, sub titulo Secreti 1364, Jacobus Conesa, est nota sub his verbis: Civitatis Valentiae, imo S. Vicentii 240, 372. Videndum est quid ibi contineatur.³¹⁴

Reg. 1.198, f. 240v; i reg. 1.199, f. 372v.

2.834.

[*Al marge:*] In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1367, 68, fol. 202, est incorporatio regiae Coronae de mero et mixto imperio et jurisdictione regi pertinenti in monasterio Populeti et eius terminis et quibusdam locis suis in Catalonia, et in monasterio S. Vincentii et hospitali et roqueta et loco de Quarto cum prohibitione etiam infeudandi. 15 decembris 1367.

Reg. 914, ff. 203v-204v.

2.835.

37. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1370, fol. 71, facta per regem mentione quod maioralis de Quart, qui moratur in ecclesia S. Vincentii Valentiae, et alii monachi Populeti, qui administrat hospitale quod Jacobus, rex Aragonum, abavus dicti regis Petri, instituit prope dictam ecclesiam et dedit ei 6.500 s. rendales, quos deinde Jacobus rex, avus dicti regis Petri, assignavit dicto hospitali super redditibus tabulae pensi Valentiae, appropriabant sibi dictos sex mille quingentos s. et etiam alios reditus et census per plures singulares personas eidem hospitali dimissos, et nolebant recolligere in dicto hospitali infirmos qui in eo alimentari debent, nec facere nutriri parvulos ad dictum hospitale proiectos, prout ad hoc ipsi maiores et fratres tenentur, nam inter alia abbas Populeti qui tunc erat promiserat dicto regi Jacobo, avo dicti regis Petri, dictos 6.500 s. convertere in hospitalitate et servitio dicti hospitalis; ideo, dictus rex Petrus 3 concedit juratis civitatis Valentiae qui tunc erant et futuri erunt pro tempore ut, quamdiu regi ipsi placuerit et quoties ipsi jurati viderint esse opportunum possint, cum consilio tunc baiuli generalis regni Valentiae, qui erat tunc et pro tempore futurus erat, eligere duas bonas personas, qui visitatores vocentur, quibus rex potestatem confert, instandi, faciendi et requirendi omnia quae de jure ac foro per regem vel per eius procuratores fieri valeant ad conservationem eorum quae per dictos maiorem et monachos debent fieri in dicto hospitali, et notificandi regi an dicti maiores et monachi in eorum malitia fuerint pertinaces. Et mandat rex gubernatori et baiulo generali Valentiae et aliis officialibus observationem praedictorum, et baiulo presente et futuro et dicto visitatori praestet auxilium. 3 aprilis 1370.

Reg. 919, f. 71.

¶³¹⁴ Provisió del rei per a exceptuar l'Hospital de Sant Vicent de l'ordre de derribar els edificis pròxims a les muralles de la ciutat de València.

2.836.

38. In *Diversorum* 4 regis Martini, de anno 1400 usque 1407, fol. 85, dictus rex, 15 julii 1405, facit mentionem quod domus et hospitale S. Vincentii Valentiae sunt dotata pluribus beneficiis regalibus, quorum jus patronatus pertinet abbati Populeti et priori domus Sancti Vincentii et maioralis de Quart per largitionem factam monasterio Populeti per regem Jacobum, qui regnum Valentiae a manibus agarenos eripuit.

Reg. 2.213, f. 85.

2.837.

39. In quodam registro regis Alfonsi 4, intitulo Curiae de anno 1422 usque 1429, signato cum litera C, fol. 33, in quodam memoriali petitionum et rerum obtinendarum a domino papa, est capitulum seriei sequentis: Quia per gloriosos reges Aragonum fuit quoddam monasterium ordinis Cisterciensis bene dotatum quibusdam locis et vassallis, ac in annuis redditibus ultra duos mille quingentos florenos de Aragonia, sub invocatione beati Vincentii, qui passus est in civitate Valentiae et ipsius est patronus fundatum extra muros ipsius, patres, abbates et conventus Populeti in Catalonia existentes, cui dictum monasterium est subiectum, sint et fuerint negligentes et remissi in his qua sunt divini servitii et conservationis dicti monasterii, nam recipiendo fructus, redditus et proventus dicti monasterii Sancti Vincentii, licet dictum monasterium Populeti sit multis facultatibus abundans, vix dimittunt qui ibidem divina officia administrent ad honorem Dei et Virgini Gloriosae et laudem dicti Vincentii ad decus civitatis Valentiae, dominus papa, erigendo dictum monasterium in abbatiam cum juribus ac pertinentiis ac pleno jure eximendo a praefato monasterio et abbate Populeti dictum monasterium, committat domino legato quod possit dictum monasterium in abbatiam erigere, cum juribus et pertinentiis suis ac pleno jure, cum clausulis necessariis et opportunis, et quod facta erectione provideat de dicta abbatia alicui idonea ad voluntatem domini regis. Et quod dictus abbas tam in hospitalitate et aliis habeat regere et administrare redditus et proventus ipsius, juxta formam foundationis eiusdem.

Reg. 2.677, ff. 36v-37.

DE JURE VULGO DICTO LA QUEMA, IMPOSITIO IN CIVITATE ET REGNO VALENTIAE ET ALIIS TERRIS DOMINI REGIS ³⁰³

2.838.

1. Vide quemam in frontaria civitatis Tirassonae, in anno 1340, mentionatam in *Gratiarum* regis Petri 3 de annis 1340, 41, fol. 142.

Reg. 871, f. 140 de la foliació moderna.

2.839.

2. In registro Curiae 8 regis Petri 3, de annis 1344, 45, 46, rex confirmat 24 maii 1346 capitulationem ibi insertam super quema aut impositione ordinata per commissarios re-

gis Aragonum Petri et regis Castellae in regno Valentiae et in regno Murtiae usque ad Moyam, ad satisfaciendum damnificatis vassallorum utriusque regis ad tempus quinque annorum, quos dicti commissarii possent prorogare.

Reg. 1.060, ff. 174v-176.

2.840.

3. In armario Valentiae a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, extra saccos, sunt aliquae carthae in quarum dorso est titulus: Cartha de Quema; et in his continentur sententia et adiudicationes factae per regios commissarios in jure Quemae damnificatis a rege Castellae, et per unam ipsarum quae intitulatur quarta cartha, rex Petrus, in provisione ibi inserta, data 10 junii 1353, refert quod per regem Alfonsum, eius patrem, fuerunt ablatæ marchae et represalia solitæ contra bona castellanorum fieri et concedi damnificatis vassallis regis Aragonum a vassallis regis Castellae, et loco ipsorum fuit imposita Quema, quod erat jus exactum a castellanis pro satisfaciendo dictis damnificatis, in quo jure dictus rex Alfonsus, pridie idus junii 1331, fecerat certam consignationem cuidam damnificato, prout ibi latius continetur, ex quo apparet quod eo tempore erat iam Quema.

Pergamins no localitzats.

2.841.

4. Et ibidem est alia cartha intitulata segona, in qua sunt provisiones regis Petri 3, datas 21 martii et 18 augusti 1371, cum quibus concessit Martino Fusterii et aliis damnificatis marcas in bonis castellanorum, ex quo videtur quod in dicto anno 1371 non erat Quema per supradictum regem Alfonsum imposita.

Pergamí no localitzat.³¹⁵

2.842.

5. Et in eodem armario Valentiae, a rivo Uxonis usque ad rivum Xucaris, extra saccos, sunt aliae carthae sententiarum et adiudicationum factarum diversis damna passis in pecunia de Quema, et ibi praecipue in chartis intitulatis Charta de Quema cinquena, Charta de Quema sisena, est inserta commissio facta per regem Petrum, die 22 decembris 1371, Raymundo Alemanni de Cervello, gubernatori Valentiae, in qua dictus rex facit mentionem quod in tractatibus ductis inter ipsum et Henricum, regem Castellae, super quaestionibus inter ipsos motis de quibus per utrosque reges, fuerat firmatum compromissum in dominum papam et collegium cardinalium, fuerant pro bono pacis firmata inter alia quaedam capitula ibi inserta, per quae fuerunt revocatae marchae et represalia solitae fieri in bonis vassallorum alterius ex dictis regibus pro satisfaciendis damnis per ipsos illatis vassallis alterius ex dictis regibus, quoniam ex hoc oriebatur discordia et bellum, et ibi est ordinatio sub his verbis: Que por cessar aquesto se ordena se ponga en las tierras et regnos de cada uno de los dichos reyes cierta taxacion, derecho, vectigal o

¶ ³¹⁵ Sobre les adquisicions i transmissions del dret de quema per Martí Fuster, vegeu Pergs. de Pere III, núms. 2.792, 2.798, 2.810, y 3.038; a més dels pergamins que

no han estat localitzats i que portaven per signatura antiga: Arm. 22 (València), sac de Sant Pere Pasqual, núms. 34, 35, i 40.

quema, la qual sea exigida e llevada en las tierras de los dichos reyes de todas mercaderias e cosas que se sacaren de los dichos reynos, et que aquesto dure fasta que cumplidamente sean satisfechos a los damnificados o querelantes de cada uno de los dichos reynos, o fasta que los dichos reyes por si o por procuradores se sean vistos o sobre aquesto otra cosa hayan ordenada, et que los dichos Ramon Alemany et don Alvar Garcia de Albornoz puedan poner y ordenar la dicha Quema en todos aquellos lugares de qualesquier de los dichos reynos do ellos conoscieren, e en aquella cantidad que a ellos sera bien vista que compla a las dichas cosas, servando egualdad, es a saber, Don Alvar Garcia en las tierras y reynos del rey de Castilla, e Don Ramon Alemany en la del rey de Aragón. E que et cetera. Et paulo infra: E de aqui adelante todas marcas cessen, et cetera. Dictus rex Petrus cum dicta commissione 22 decembris 1371 approbans dicta capitula, eorum exequutionem committit dicto Raymundo Alemany de Cervello. Ex his patet impositio Quemae in regno Valentiae et quod non dicitur Quema, ut vulgo existimatur, ex combustione facta per castellanos in regali palatio Valentiae tempore regis Petri, cum antea, iam tempore regis Alfonsi, esset mentionatum et fuisset impositum dictus jus sub hoc nomine. Et videatur ex praeinsertis capitulis quod idem est taxatio, vectigal et Quema, et nota quod dictus Alemany substituit in dicta commissione Jacobum Joffre, in legibus licenciatum. 16 aprilis 1372, ut in dictis carthis constat.

Pergs. de Pere III, núm. 2.698.

2.843.

[1381, gener 9]

6. Et in eodem armario, extra saccos, sunt varia venditiones et concessionem factae per diversas personas regi Petro de quantitibus ipsis adiudicatis in dicta Quema, et praecipue est cartha venditionis factae dicto regi per Joannem Suam de 606 l. 19 s. sibi in dicta Quema adiudicatis, et dicit ibi quod regis restituit cartham dictae sententiae adiudicationis, ex quo deprahaenditur quod aliae carthae sententiarum et adiudicationum damnificatis factarum in dicta Quema fuerunt regi restituae (*sic*) per ipsos damnificatos, qui respective vendiderunt dicto regi quantitatem et jus sibi pertinens in dicto vectigali, ut superius enarratur. Et quod sic rex acquisivit sibi dictum vectigal sive Quema cuius hodie est possessor.

*Pergamí no localitzat.*³¹⁶

2.844.

[1367-1385]

7. In armario negotiorum generalium regni Valentiae, extra saccos, sunt 72 cartae simul ligatae venditionum factarum regi praedicto per diversas personas de quantitibus sibi adiudicatis in dicta Quema, tam pro proprietate quam pro interesse, ad rationem duorum solidorum pro qualibet libra, in notabili et magna summa.

Sobre aquest afer han estat localitzats els documents següents: Pergs. de Pere III, núms. 2.475, 2.682, 2.683, 2.683 duplicat, 2.698, 2.700, 2.706, 2.721, 2.723, 2.729, 2.738, 2.743, 2.755, 2.762, 2.766, 2.785, 2.793, 2.798, 2.800, 2.802, 2.805, 2.809, 2.810, 2.812, 2.815, 2.831, 2.840, 2.845, 2.858, 2.864, 2.888, 2.893, 2.899, 2.926, 2.972, 2.979, 2.980, 2.981, 2.982, 2.983, 2.984, 2.985, 2.986,

¶³¹⁶ Signatura antiga: Arm. 22 (Valencia), sac de Sant Pere Pasqual, núm. 43.

2.988, 2.989, 2.993, 2.994, 2.995, 2.996, 2.997, 2.999, 3.000, 3.001, 3.002, 3.003, 3.004, 3.005, 3.006, 3.007, 3.008, 3.009, 3.010, 3.011, 3.012, 3.014, 3.015, 3.018, 3.019, 3.020, 3.021, 3.022, 3.024, 3.025, 3.029, 3.030, 3.031, 3.032, 3.039, 3.040, 3.041, 3.104, 3.119, 3.127, 3.128, 3.129, 3.130, 3.131, 3.133, 3.137, 3.147, 3.148, 3.149, 3.151, 3.152, 3.153, 3.154, 3.155, 3.156, 3.162, 3.204, 3.215, 3.221, 3.250, 3.264, 3.271, 3.274, 3.303, 3.307.

2.845.

8. In armario negotiorum generalium Cathaloniae, extra saccos, sunt multae carthae simul ligatae venditionum et cessionum, quas diversae personae Maioricarum et aliquae personae Cathaloniae fecerunt regi Petro in annis 1379, 80, 81, et aliis sequentibus de quantitibus ipsis pertinentibus, tam pro sorte principali quam pro interesse, ad rationem duorum solidorum pro qualibet libra in dicto jure Quemae pro diversis marchis et quantitibus sibi adiudicatis in bonis castellanorum, ratione depraedationum et rauberiarum per dictos castellanos factarum, et sunt de quantitibus notabilibus, et in maiori parte dictarum cartarum dicitur quod pretium venditionum per dictum regem fuit solutum, videlicet, unus solidus ex qualibet libra in pecunia, et 19 s. per viam mogubelli, fuerunt venditoribus encartati. In aliis vero de toto pretio fuit per regem factum debitorium, et in aliis fuit de pretio facta consignatio in certis redditibus, et in dictis venditionibus ponuntur aliqua motiva per quae venditores fuerunt moti ad vendendum, quia in salariis et expensis consumebantur quantitates processae ex jure Quemae, et sic erat dictis venditoribus infructuosa consignatio in dicto jure, et ibi per dictos venditores diriguntur ipsi regi haec verba expressa: Quod dictas quantitates ex jure vocato Quema, quod in regnis et terris vestris praedicta causa colligitur, habere non possum diversis rationibus, et his inter aliis quae sequuntur: tum, quia primum ex dicto jure, salaria commissariorum, custodum, et cetera, exsolvantur; tum quia ex eodem jure diversae quantitates pluribus subditis vestris quibus per dictum regem Castellae et suas gentes damna illata sunt, habent persolvi; tum etiam quia ex eo jure non potest solvi interesse quod ad dictam rationem duorum solidorum pro libra in anno habet exsolvi. Quod multiplicatum ad tam magnam ascendit quantitatem quod ad interesse ipsum nec ad ipsius partem dimidiam jus praedictae Quemae sufficere potest, ex quo quantitates principales debitaee et dictum interesse pro maiori parte restant et restarent perpetuo exsolvenda, in tantum quod, deductis dictis salariis et aliis sumptibus, ipsa juris collecta quasi ad nihilim deducitur et fit mihi et aliis damnificatis mutilis, et cetera. Et paulo infra: item, cum attento quod non maximum interesse vestrum seu vestra Curiae versatur super isto, et attento quod pro futuro tempore ex collecta dicti juris quantitates praedictas habere poteritis, pactum huiusmodi in vestri et mei commodum rependat, et ego vobis subscriptam faciam cessionem, et cetera.

Han estat localitzats els següents: Pergs. de Pere III, núms. 2.803, 2.875, 2.887, 2.891, 2.898, 2900, 2913, 2.922, 2.929, 2.930, 2.931, 2.933, 2.934, 2.935, 2.936, 2.937, 2.938, 2.945, 2.949, 2.952, 2.955, 2.961, 2.962, 2.963, 2.966, 2.974, 2.975, 2.990.

2.846.

9. Et vide ibi inter alia cartham venditionis factae dicto regi, die 3 maii 1381, 41.910 libris barcinonensibus adiudicatis in dicta Quema, una cum interesse ad dictam rationem diversis damna passis regni Maioricarum pro diversis sumptibus, et haec est summa notabilis et parit magnum interesse regi, juxta dictam adiudicationem praesertim cum

pretium dicta venditionis exolverit rex, scilicet, 2.095 l. 10 s. in pecunia et 39.814 l. 10 encartavit facto debitorio per viam mogubelli, qui est contractus cum interesse. Et nota in dicta cartha haec verba: Iuris quemae seu vectigalis quod in regnis Aragonum et Valentiae et aliis terris vestris cismarinis colligitur, et cetera. Et haec alia etiam quod vos dictus rex poteritis ex collecta dicti juris recuperare dictas quantitates futuro tempore forsitan, et ex inde sequitur utilitas et relevatio, nam dictum interesse a modo cessabit, et per consequens exactio dicti juris citius relevabitur, et cetera.

Pergs. de Pere III, núm. 3.057.

2.847.

[1383, juliol 10]

10. Et inter dictas cartas est etiam cartha venditionis dicto regi factae per uxorem et filios Petri Fernandez de Aranda de quantitate sibi adiudicata in quema quae colligebatur in regno Aragonum. Unde colligitur quod fuit etiam dictum ius impositum in dicto regno.

*Pergamí no localitzat.*³¹⁷

2.848.

11. In officio magistri rationalis, in computo 18 Petri Dezvall, thesaurarii regis Petri 3, fol. 32, apparet quod dictum jus quemae appellabatur dret dels damnificats per lo rey de Castella, et erat ipsorum damnificatorum a quibus fuit emptum per dictum regem.

*M.R., llib. 374.*³¹⁸

2.849.

12. Ex supradictis omnibus apparet quod dictum jus pertinet regi ratione proprietatum et messionum et interesse ad dictam rationem debiti praedictis damnificatis. Videtur autem expedire ad securitatem regis conscientiae ut fiat de his computum. Et ad id videndae et perquirendae erant omnes similes venditiones et cessiones praesertim in protocollis notariorum qui eas receperunt, qui sunt, scilicet, in Barcinona Franciscus Bisbals, et in Caesaraugusta Joannes Royo et Berengarius de Vallossera, et in Maiorica et in Barcinona Marcus Cestanyer. Et fortasse adhuc non est satisfactus dominus rex de dicto interesse cum ad id, ut superius dicitur, non sufficeret ius praedictum. Et licet hodie augmentum magnum acciperit ex augmento valoris mercium de quibus jus praedictum solvitur ad rationem trium denariorum pro libra, attamen considerandum est quod nunc solum colligitur in regno Valentiae, et eo tempore colligebatur in variis terris dicto regi subiectis, ut supra patet, et tamen non sufficiebat ad dictum interesse.

2.850.

13. Oneratio facta Don Enrico Enrriquez censualis 5.000 s. super quema pretio 75.000 s. cum instrumento gratiae. In Itinerum 12 regis Ferdinandi 2, fol. 200. 30 julii 1489.

Reg. 3.644, ff. 210v-213.

¶³¹⁷ Signatura antiga: Arm. 1 (Catalunya), sac de Sant Pau, núm. 168. ¶³¹⁸ En molt mal estat. Manquen els folis

de les entrades o *rebudes*, i només es conserven alguns folis molt deteriorats de les eixides o *dates*.

2.851.

14. Et in Itinerum 16 dicti regis, fol. 226, est confirmatio donationis 10.000 s. super quema perpetuo cum consensu Curiae, et nova donatio, 12 aprilis 1488, prout ibi latius est videndum.

Reg. 3.648, ff. 249-251 de la segona foliació.

2.852.

15. Et vide luitionem 5.000 s. censualium oneratorum per regem Ferdinandum 2 Don Enrrico Enriquez. In officio magistri rationalis, fol. 252 computi 11 Gabrielis Sanchiz, thesaurarii generalis de anno 1491.

Falta.

VILLA REGALIS, vulgo VILAREAL ||³⁰⁵

2.853.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] Al f. 92 del registro 78 se halla la donación vitalicia por S. M. a Domingo Pérez de los derechos que tenía en el molino de Villarreal del Campo de Burriana, a 4 de las nonas de maio de 1289.

2.854.

1. In registro regis Jacobi 2 Gratiarum, de annis 1301, 302, 303, fol. 224, est venditio per dictum regem facta de redditibus huius villae et sdevenimentis perpetuo pretio 47.950 s., 16 calendas junii anno 1303, prout ibi latius continetur.

Reg. 200, f. 224v.

2.855.

2. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1311, 12, fol. 143, est incorporatio regiae Coronae de Villaregali, cum eius terminis. Pridie calendas maii anno 1312.

Reg. 209, f. 143v.

2.856.

3. Et in Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1332, 33, fol. 46, est etiam alia incorporatio de dicta villa et etiam de castro de Madrona, facta 7 idus februarii 1332.

Reg. 486, f. 46.

2.857.

4. Vide sub Madrona, fol. 176, num. 1 et 2.

V. refs. núms. 1.723 i 1.724.

2.858.

5. Vide incorporationes notatas infra, sub Xativa, fol. 320, a num. 5 usque ad 8, et a num. 13 usque ad 20.

V. refs. núms. 2.960 a 2.963, i 2.969 a 2.976.

2.859.

6. Vide sub Eilg, fol. 125, a num. 11 usque ad 14.

V. refs. núms. 1.293 a 1.296.

2.860.

7. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1339, 40, fol. 247, est venditio facta per dictum regem infanti Raymundo Berengarii de villa de Vilareal pro 15.000 l. 12 calendas septembris 1340.

Reg. 869, ff. 247-248v.

2.861.

8. Et in eodem registro, fol. 247, est instrumentum gratiae factum per dictum infantem ad decem annos domino regi de dicta venditione. 12 calendas septembris 1340.

Reg. 869, ff. 248v-249.

2.862.

9. Et cartha dicti instrumenti gratiae facta per dictum infantem ad decem annos 12 calendas septembris 1340 est in armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco X.

*Pergamí no localitzat.*³¹⁹

2.863.

10. In officio magistri rationalis, in computo Pontii de Vilaragut, thesaurarii reginae Elio-
noris, a 1 julii 1345 usque ad ultimum decembris sequentis, fol. 1, sunt in recepta 500 s.
in partem 1.000 s., quos universitas de Vilareal tenebatur solvere dictae reginae ratione
quaestiae per taxationem factam in curiis proxime ante anno 1345 celebratis per regem
Alfonsum.

Perdut.

2.864.

11. Et idem apparet in eodem computo, fol. 12.

Perdut.

¶ ³¹⁹ Signatura antiga: Arm. 21 (València), sac X, núm. 447.

2.865.

12. Et facta luitione de dicta villa ab infante Raymundo Berengarii, rex Petrus 3 facit de ipsa incorporationem cum prohibitione etiam infeudandi. 12 calendas septembris 1341. In registro Gratiarum dicti regis de anno 1340, 41, fol. 36.

Reg. 870, f. 36v.

2.866.

13. Et confirmatio et ampliatio supradictarum incorporationum cum variis privilegiis est in Gratiarum regis Petri 3, de annis 1347, 48, a fol. 1 usque ad 6. 18 calendas octobris 1347.

Reg. 885, ff. 1-6.

2.867.

14. In registro regis Petri 3, intitulato Sigillorum maiestatis et Secreti de diversis 1354 gratiarum, signato cum hoc signo [*signe*], fol. 38, est provisio, data 24 martii 1354, in qua constat quod infantissae Constantia et Joanna possidebant locum de Villaregali et castrum et vallem de Uxone, cum omni jurisdictione, et quod, postquam dictae infantissae fuissent nuptui traditae, praedicta omnia debebant reverti Coronae regiae, et cetera.

Reg. 1.540, f. 38v.

2.868.

15. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1353 usque 58, fol. 173, facta mentione quod Constantia, regina Siciliae, et Joanna, infantissae, filia regis Petri, ex donatione reginae Mariae, earum matris, tenebant villam de Villaregali, in regno Valentiae, quam rex postea, necessitate ductus, dederat Henrico, comiti Trastamarae. Ideo, in compensationem dictae villae, dat dictae reginae et infantissae locum de Vinçano, in comitatu Rossilionis, cum jurisdictione, sub conditionibus contentis in donationibus seu venditionibus dictae reginae Mariae per dictum regem factis de Villaregali. Qua donatio est 7 januarii 1358.

Reg. 993, f. 173v.

2.869.

16. Vide sub Castello, fol. 77, num. 15 et 16. Et de coena, vide ibi etiam num. 20.

V. refs. núms. 801, 802 i 807.

2.870.

17. Et de coena, vide etiam sub Morella, fol. 169, num. 6, 7, 8.

V. refs. núms. 1.636 a 1.638.

2.871.

18. Et sub Valencia, fol. 287, num. 62.

V. ref. núm. 2.694.

2.872.

19. In Venditionum 8 regis Joannis 1, de anno 1393 usque 96, fol. 103, est venditio facta Aznario Pardo cum instrumento gratiae de morabatino in villa de Villaregali et eius terminis pretio 700 florenorum. 18 aprilis 1395.

Reg. 1.936, ff. 103-105.

2.873.

20. Et in eodem registro, fol. 105, est instrumentum gratiae dictae venditionis.

Reg. 1.936, f. 105v.

2.874.

21. Rex Petrus 3 recuperavit ab infantissa Joanna, eius filia, loca de Granyen, Roures et de Ahuero, et dedit ipsi in cambium villa de Villaregali in regno Valentiae, quae erat infantis Joannis, regii primogeniti, cui rex illam dederat in compensationem comitatus Bisulduni, qui est de ducatu Gerundae, et dictum comitatum rex dederat infanti Martino, et de his constat per cambium factum cum dicta infantissa, die 20 maii 1371, in Curiae regis Petri 3 de anno 1371, fol. 2.

Reg. 1.085, ff. 2-4v.

2.875.

22. In Venditionum regis Petri 3, de annis 1382, 83, 84, fol. 155, est exequutoria venditionis cum instrumento gratiae factae Petro de Scintillis de Villaregali. 14 novembris 1383.

Reg. 1.003, f. 155v.

2.876.

23. In Pecuniae regis Alfonsi 4, de anno 1424 usque 27, quod videtur esse Pecuniae 4 Sigilli secreti secretarii Arinyo, fol. 94, dictus rex, attento quod erat obligatus Bertrando de Vallo, ut haeredi Petri de Vallo, quondam, in illis 4.169 florenis auri de Aragonia, et uno solido barcinonense, pro quibus rex Petrus 3, cum eius privilegio dato 26 aprilis 1380, duos mille quingentos septuaginta duos solidos sex denarios censuales annuales et rendales de illis redditibus, peytis, coenis, tertiodecimi et aliis juribus, quos et quae prohi homines et universitas Villae regalis, regni Valentiae, ac aliqui singulares eiusdem dicto domino rege Petro faciebant annuatim, et ipsi etiam regi Alfonso faciebant successive, et etiam Bernardus Ferrarii, monetarius civis Valentiae, quondam, per se et suos, cum instrumento acto Barcinonae 12 novembris 1386, clauso per Joannem de Torrente, notarium, illos 200 s. monetae regalium Valentiae annuales et rendales, quos commendator loci de Fradell et suis singulares ratione coena absentiae sibi faciebant et facere tenebantur, quos 200 s. dictus Ferrarii emit a Petro Marrades, ut procuratore dicti regis Petri, et ab ipso pro his potestatem habente dicto Petro de Vallo et suis vendiderunt perpetuo quosque nec pensiones eorum a multo tempore debitas, obstantibus quibusdam privilegiis, foris seu ordinationibus dicti regni, dictus Bertrandus de Vallo habere nullatenus potuerat; et attento etiam quod ipse rex Alfonsus locum dare non poterat ad praestationem censua-

lium praedictorum, obstantibus supradictis privilegiis dicti regni; ideo dictus rex concedit et assignat dicto Bertrando de Vallo 1.169 florenos et 1 s. barcinonensem ex praedictis 4.169 florenis et 1 s., in et super quibusvis pecuniis emolumentorum et reddituum et jurium regiae Curiae pertinentium in Principatu Cathaloniae, cum restantes 3.000 florenos alias ducere assignandos cum aliis provisionibus, videlicet, 2.000 florenos super pecuniis et juribus Baiuliae generalis regni Valentiae, et 1.000 florenos ad complementum totius dictae quantitatis super pecuniis et juribus procurationis regiae comitatu Rossilionis et Ceritaniae, et cetera. 25 februarii 1425.

Reg. 2.710, f. 94v.

2.877.

24. Et ibidem consecutive, fol. 95, est alia assignatio quam fecit dictus rex dicto Bertrando de Vallo de mille florenis ex 4.169 florenis et 1 s. supradictis super pecuniis jurium et emolumentorum comitatum Rossilionis et Ceritaniae, cum restantes 3.169 florenos 1 s., alias duceret assignandos, ut supra continetur, et cetera. 25 februarii 1425.

Reg. 2.710, ff. 95-96.

VILAJOYOSA ^{306v}

2.878.

1. Vide sub Polop, fol. 226, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.207 a 2.214.

2.879.

2. In Curiae 1 regis Petri 3, de annis 1368, 69, fol. 114, facta insertione de donatione, facta 3 aprilis Aera 1405, per Gonçalum Mexiae, magistrum ordinis S. Jacobi, castellano Ampos-tae, de locis de Vilajoyosa, de Orcheta, in regno Valentiae, et de Torres et de Vilanova de la Huerba, in regno Aragonum, ut ipsa loca teneret a dicto magistro et eius ordine, dum ipsi magistro placuerit., rex mandat exequi dictam concessionem. 12 novembris anno 1368.

Reg. 1.080, ff. 114-115.

2.880.

3. In Venditionum regis Joannis 1, de anno 1393, 94, fol. 56, est venditio facta per dictum regem Michaeli de Novals de jurisdictione in Villajoyosa et Orcheta, pretio duorum millium florenorum. 5 novembris anno 1393.

Reg. 1.934, ff. 56v-60.

2.881.

4. Et in eodem registro, fol. 61, est instrumentum gratiae dictae venditionis factum per dictum Michaellem de Novals, die 7 novembris 1393.

Reg. 1.934, ff. 56, 61v-62v.

2.882.

5. Et idem instrumentum gratiae est etiam in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K.

Pergs. de Joan I, núm. 458.

Locus del VILAR ¶³⁰⁷

2.883.

1. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco Z, est cartha donationis factae per regem Jacobum 1 Teresiae de Bidaura de loco del Vilar, qui dicitur de los Alcubles (*sic*). 4 idus aprilis 1257.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.473.

VIVER ¶³⁰⁷

2.884.

1. Vide sub Xerica, fol. 325, [*interlineat*: num. 4 et] num. 15 et 16, et vide etiam quae de villa de Xerica et aldeis seu locis tenentiae ipsius notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 3.010 a 3.027.

2.885.

2. Vide sub Toro, fol. 279, num. 3.

V. ref. núm. 2.597.

Castrum et VALLIS DE UXONE, vulgo VALL DE UXO ¶^{307v}

2.886.

1. De quatuor jovatis terrae in valle de Uxo venditis per procuratorem regis Jacobi 2 Pontio de Soler, vide sub Benicastlo, fol. 67, num. 2.

V. ref. núm. 736.

2.887.

2. De castro et valle de Uxone, vide sub Gallinera, fol. 146, a num. 5 usque ad 9. Et vide etiam num. 13 et 14.

V. refs. núms. 1.467 a 1.471, i 1.475-1.476.

2.888.

3. Vide quod notatur sub Pego, fol. 217, num. 3.

V. ref. núm. 2.113.

2.889.

4. Rex Petrus 3 emit Vallem de Uxo ab infante Petro, comite Ampuriarum, ut dicitur in computo 5 Petri Jordani de Urries, thesaurarii generalis, de anno 1337, recondito in officio magistri rationalis.

M.R., llib. 312, f. 29.

2.890.

5. Et idem apparet in eodem officio magistri rationalis in computo 4 dicti Urries, de anno 1337, fol. 18, 19 et 20.

*M.R., llib. 311, f. 18.*³²⁰

2.891.

6. In officio magistri rationalis, in computo Pontii Vilaragut, thesaurarii reginae Elionoris, a 1 januarii usque ad ultimum junii 1345, fol. 4 et 5, et fol. 83, constat quod Val de Uxo fuit vendita per Raymundum Boyl reginae Elionori pro 368.000 s. Die 10 februarii 1345.

*M.R., llib. 456.*³²¹

2.892.

7. Vide sub Vilareal, fol. 305, num. 14.

V. ref. núm. 2.867.

2.893.

8. In armario Valentiae, a rivo Xucaris usque ad Sexonam, in sacco O, est cartha facta ultimo augusti 1360, cum qua Gilbertus de Scintillis confitetur debere regi Petro 8.500 libras, ad complementum pretii 22.500 l. s. pro quibus dictus rex eodem die vendiderat castrum et vallem de Uxo de voluntate reginae Constantiae, et alcaream de Alfandeguela, quam dictus de Crudillis erat redempturus a Blasio Fernandez de Heredia, qui eam habebat in pignus.

Pergs. de Pere III, núm. 2.238.

2.894.

9. In officio magistri rationalis, in computo 27 secundae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii, fol. 57, sunt 5.378 s. 6 pro parte pretii venditionis factae per regem Petrum Gilberto de Scintillis de castro de Uxo, pro 450.000 s.

M.R., llib. 345, f. 57.

2.895.

10. Et in armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K, est cartha de gratia de hac venditione.

*Pergamí no localitzat.*³²²

¶³²⁰ Molt deteriorat. ¶³²¹ Molt deteriorat. ¶³²² Signatura antiga: Arm. 21 (València), sac K, núm. 509.

2.896.

[1360, agost 8]

11. Et exequutoria dictae venditionis est fol. 165 registri regis Petri 3, intitulati Curiae 1360, quod videtur esse annuli maioris.

Reg. 1.072, f. 165v.

2.897.

12. Vide sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 15 et 16.

V. ref. núm. 801 i 802.

2.898.

13. Et vide sub Lliria, fol. 161, num. 21 et 22, et 24.

V. refs. núms. 1.587, 1.588 i 1.590.

2.899.

14. Et vide etiam sub Eilg, fol. 125, num. 20.

V. ref. núm. 1.302.

2.900.

15. Vallis de Uxo, Serra de Eslida, Fanzara, Çuera, Caudiel, Toro et Novaliches erat in posse Petri Paschasi et Arnaldi Esquerit, campsorum Barcinonae, pro aliquibus quantitativibus debitis per infantem Martinum, mandavitque rex Petrus, eius pater, 12 octobris 1386, et deinde rex Joannes 1, eius frater, 17 octobris 1390, gubernatori Valentiae ut sequestraret praedicta donec fieret computum cum dictis campsoribus. In registro intitulato Diversorum Montisalbi, de anno 1386 usque 1396, fol. 48.

Reg. 2.026, ff. 48v-49v.

2.901.

16. Vide sub Sogorb, fol. 255, num. 13 et 15.

V. refs. núms. 2.393 i 2.395.

2.902.

17. In Gratiarum 2 regis Alfonsi 4, de annis 1416, 17, 18, fol. 64, est incorporatio regiae Coronae facta de castro et Valle de Uxo, cum suis terminis et alcareis, videlicet, la Alcudia, Benigafill, Cinega, Zaneta, Beniçahat, Benigaslon, Alfandeguilla, et les Alquerioles, cum omni jurisdictione, cum prohibitione etiam infeudandi. 16 junii anno 1417.

Reg. 2.586, ff. 64-66.

2.903.

18. Vide aliam incorporationem notatam sub Valentia, fol. 287, num. 69, 70 et 71 de valle de Uxo, et eius alcareis, redditibus, et cetera.

V. refs. núms. 2.702 a 2.704.

2.904.

19. Vide quae notantur sub Sogorb, fol. 255, num. 23 et aliis sequentibus per totum titulum.
V. refs. núms. 2.404 a 2.424.

2.905.

[1488, desembre 10]

20. In registro Itinerum Locumtenenciae 1 Principis Ferdinandi, signato cum B, fol. 171, dicitur quod rex Alfonsus in anno 1418 fecit incorporationem in qua comprahendebatur Vallis de Uxo, quae incorporatio videtur esse ea quae notatur supra num. 18.

Reg. 3.518, ff. 169-172.

2.906.

21. Vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 6.

V. ref. núm. 2.443.

VALL DE AIGUES VIVES ||³⁰⁸

2.907.

1. Vide supra, in litera A, fol. 36.

V. ref. núm. 434.

VILAFORMOSA ||^{308v}

2.908.

1. In Venditionum regis Petri 3, de annis 1342, 43, 44, fol. 126, est venditio per dictum regem facta Gondiçalbo Didaci de Arenosio de omnibus juribus, quae homines et universitates locorum dicti Gondiçalbi de Villaformosa et de Cirat regi et suis officialibus solvere tenebantur in omnibus terris regis, pretio 8.000 s. Nonis maii 1343.

Reg. 990, ff. 126-128v.

2.909.

2. Et in eodem registro, fol. 189, est instrumentum gratiae de dicta venditione.

Reg. 990, f. 191v.

2.910.

3. In Venditione 1 regis Martini, de anno 1397 usque 1409, fol. 25, confirmat rex, 24 martii 1400, Yolanti, ducissae Gandiae, filiae Gondiçalbi Didaci de Arenosio, venditionem ibi insertam et notatam supra num. 1, factam per regem Petrum, nonas maii 1343, dicto Gondiçalbo.

Reg. 2.224, ff. 25v-27.

2.911.

4. Vide sub Arenos, fol. 10, num. 5.

V. ref. núm. 123.

VILAVELLA ||^{308v}

2.912.

1. Vide sub Montornes, fol. 172, num. 17.

V. ref. núm. 1.693.

VILAFAMES ||³⁰⁹

2.913.

1. Vide sub Onda, fol. 208, a num. 4 usque ad 8.

V. refs. núms. 2.045 a 2.049.

2.914.

2. Et sub Morella, fol. 169, num. 6, 7, 8.

V. refs. núms. 1.636 a 1.638.

2.915.

3. Et sub Valentia, fol. 287, num. 62.

V. ref. núm. 2.694.

2.916.

4. In Itinerum 15 sigilli communis regis Alfonsi 4, de anno 1432 usque 35, fol. 42, est venditio jurisdictionis meri imperii et illius jurisdictionis criminalis altae et baxae et alterius cuiuscunque, quam dominus rex habebat in castro et villa seu loco de Vilafames, magistratus Montesiae, facta Galcerando de Monsoriu, pretio 300 florenorum auri Aragonum. 10 novembris 1432.

Reg. 2.761, ff. 42v-44.

2.917.

5. Et in eodem registro, fol. 47, est litera directa juratis Valentiae rogatoria, ut patiantur quod dictus de Monsoriu nanciscatur dictam possessionem. 12 novembris 1432.

Reg. 2.761, f. 47v.

VILANOBA ||³⁰⁹

2.918.

1. Vide Benilloba, in litera B, fol. 54.

V. refs. núms. 598 a 604.

VALLBONA aut POPULA VALLISBONAE ||^{309v}

2.919.

1. Vide supra in litera P, fol. 231.

V. ref. núm. 2.263.

VILAMALEFA ||^{309v}

2.920.

1. Vide sub Arenos, fol. 10, num. 5.

V. ref. núm. 123.

VALLAT ||^{309v}

2.921.

1. Vide sub Arenos, fol. 10, num. 5.

V. ref. núm. 123.

VILLORES ||³¹⁰

2.922.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1306, 307, 308, fol. 240, est donatio per dictum regem facta monasterio de Sexena de jure sibi pertinenti in tertio decimo loci de Villores. Pridie nonas februarii 1308.

Reg. 205, ff. 240v-241.

2.923.

2. In Diversorum 6 regis Joannis 2, fol. 142, est provisio dicti regis directa justitiae Morellae ut ad manus regia Curiae accipiat fructus, redditus et emolumenta, bona et jura pertinentia priorissae et conventui monasterii de Xixena in loco de Villores et termini illius, et cetera. 20 octobris 1459.

Reg. 3.367, f. 142.

VILAMARCHANT ¶³¹⁰

2.924.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1337, 38, fol. 123, est confirmatio, facta per dictum regem 14 calendas februarii 1337, de concessione ibi inserta facta per regem Alfonsum Blasio Maça de Verga de jurisdictione, meri et mixti imperii loci de Vilamarchant, 4 calendas junii 1335, cum certis exceptionibus, prout ibi latius est videndum,

Reg. 862, ff. 123-124.

2.925.

2. Et in Diversorum 5 regina Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4, fol. 170, est decretum, positum per dictam reginam 22 martii 1423, in transumpto privilegii dictae concessionis factae per regem Alfonsum Blasio Maça de Verga de jurisdictione, meri et mixti imperii loci de Vilamarchant, cum certis exceptionibus.

Reg. 3.120, f. 170.

Castrum et vallis de VILALONGA ¶^{310v}

2.926.

1. In registro regis Jacobi, de anno 1265 usque [*en blanc*], fol. 147, est licentia data per regem Jacobum 1 Arnaldo de Romanino ad emendum castrum et villam de Vilalonga. 2 idus aprilis 1268.

Reg. 16, f. 147.

2.927.

2. In Venditionum [*interlineat, d'una altra mà posterior: 3*] regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 19, est venditio facta Raymundo Boil de quarta parte, quam Matheus Llançol habebat in castro et valle de Vilalonga, et de 1.000 s. censuales, quos ultra dictam quartam partem dictus Matheus habebat in dicto castro, et de alcarea vocata Cella, quam habebat dictus Matheus in termino Deniae, et aliis alcarea et juribus, quae habebat in dicto termino et de alcarea vocata Sexara, et molendinis et aliis juribus, quae fuerunt Joannis Sala, in termino Alzirae. 6 calendas februarii 1348.

Reg. 992, ff. 19v-21v.

2.928.

3. Et vide an pretium dictae venditionis sit in recepta in officio magistri rationalis, in computo 2 Bernardi de Olzinelles de secunda administratione, fol. 15.

M.R., llib. 327, ff. 15v-16.

2.929.

4. In Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 103, est venditio facta Roderico Llançol, filio Arnaldi Llançol, de mero et mixto imperio et omnimoda jurisdictione in castro et valle de Vilalonga, et eorum terminis regi pertinentem, tam in loco de Vilalonga, quod est dicti Roderici, quam in aliis locis quarumcunque personarum intra terminos dicto castri et vallis, pretio 8.000 s. 5 nonas martii anno 1349.

Reg. 992, ff. 103v-106.

2.930.

5. In officio magistri rationalis, in computo 4 Bernardi Olzinelles, thesaurarii, de secunda administratione, fol. 15, sunt 8.000 s. pro quibus rex Petrus tertius vendidit Roderico Llançol jurisdictionem in castri et vallis de Vilalonga et aliorum locorum in terminis dicti castri et vallis. 5 nonas martii 1349.

M.R., llib. 329, f. 15.

2.931.

6. Et in dicto registro Venditionum regis Petri 3, de anno 1348 usque 53, fol. 106, est instrumentum gratiae de dicta venditione eodem die ad viginti annos.

Reg. 992, fols 106v.

2.932.

7. Et in Venditionum regis Petri 3, de annis 1380, 81, fol. 65, est reparatio et confirmatio dictae venditionis, ultimo junii 1380.

Reg. 1.000, ff. 65v-69.

2.933.

8. In Diversorum 3 regis Martini, de anno 1403 usque 1407, fol. 148, dictus rex, 25 junii 1406, mandat diversis personis ut compareant coram ipso vel eius thesaurario ad recipiendum pretia et faciendum regi revenditiones et restituendum titulos rerum ibi expressarum, de quibus per Guilielmum Ferrarii, procuratorem regium ad redimendum regium Patrimonium Valentiae, erat facta luitio de facto et id mandatur inter alios Joanni de Llançol, ratione jurisdictionis vallis de Villalonga, per regem Petrum 3 venditae Roderico de Llançol cum instrumento gratiae, pretio 8.000 s.

Reg. 2.212, ff. 148v-149.

Castrum et vallis de VEO ³¹¹

2.934.

1. De castro et valle de Veo, vide sub Canals, fol. 90, num. primo.

V. ref. núm. 958.

2.935.

2. Vide sub Serra de Esllida, fol. 259, num. 1 et 3. Et quia ibi locus de Veo dicitur esse in Serra de Esllida, vide an faciant pro dicto loco alia quae de dicta Serra notantur ibi generaliter per totum titulum, et praecipue incorporatio dictae Serrae et totius eius tenentiae castrorum, vallium et alcarearum notata ibi, num. 4.

V. refs. núms. 2.437 a 2.443.

VISTABELLA ||^{311v}

2.936.

1. Vide sub Farnals, fol. 139, num. 1.

V. ref. núm. 1.424.

VILANOVA ||^{311v}

2.937.

1. Vide sub Paniscola, fol. 222, a num. 5 usque ad 12.

V. refs. núms. 2.149 a 2.156.

2.938.

2. Et sub S. Matheu, fol. 184, num. 2.

V. ref. núm. 1.823.

VILANOVA DE RUGAT ||^{311v}

2.939.

1. Vide titulum de Popula de Bellvis, alias Francavila seu Vilanova de Rugat, in valle de Albaida, fol. 223, in litera P.

V. ref. núm. 2.167.

2.940.

2. Et vide quod animadvertitur sub Rugat, fol. 243, in margine num. 1, et sub Castello de Rugat, fol. 106, num. 2.

V. refs. núms. 1.162 i 2.295.

2.941.

1. In Gratiarum regis Jacobi 2, de annis 1297, 98, fol. 175, dictus rex instituit et ordinavit fieri monasterium in valle de Alfandec, quam deinceps voluit nominari Valldigna, et quod monasterium diceretur Beatae Mariae de Valldigna, cui dat totam vallem de Alfandec, cum castris de Marinyen et de Alcalano, et villis et alcareis in ea sitis et eorum terminis, et omni jurisdictione, cum prohibitione de non alienando. Idibus martii 1297.

Reg. 196, ff. 175-176.

2.942.

2. In registro regis Petri 3, intitulo Sigillorum maiestatis et secreti de diversis 1354 gratiarum, signato cum hoc signo [*signe*], fol. 12 (*sic*), facta mentione quod omnis jurisdictione quorundam perversorum vocatorum vulgo accollerati ad regem et non ad alium infra regnum Valentiae populatum pertinebat, dat rex Petrus abbati Vallisdigna jurisdictionem et punitionem dictorum accolleratorum, qui in valle dicti monasterii vocata Digna et locis et castris eiusdem monasterii reperirentur, et cetera, pro qua concessione recepit rex 10.000 s. 24 (*sic*) martii 1354.³²³

Reg. 1.540, ff. 52-53.

2.943.

3. Et in eodem registro, fol. 63, facta insertione de confirmatione facta per regem Alfonso 3, data 4 nonas februarii 1330, de duobus privilegiis ibi insertis, cum quorum altero rex Jacobus 2 erexit monasterium in valle vocata de Alhandec, quam voluit de caetero vocari Vallem dignam, quod monasterium vocaretur Sancta Maria Vallisdignae, et dedit etiam eidem monasterio totam vallem praedictam, cum castro de Morinyen et de Alcalano, cum iuribus, redditibus et jurisdictione, et designantur ibi termini et confrontationes dictae vallis, et cum dicto privilegio statuit dictus rex quod omnia praedicta non possent alienari unquam, sed semper esset dicti monasterii, quod si alienarentur possent per regem possessoribus auferri, et ea reducere ad jus et proprietatem dicti monasterii, et cetera, idibus martii 1297, et cum litera idem rex Jacobus 2 dedit dicto monasterio Vallisdignae locum nominatum Barchaliebat, situm et positum in regno Valentiae infra vallem de Alfandec, de Marinyen et terminum Xativae, et de Pyrent et de Bayren, cum omnibus iuribus et pertinentiis et jurisdictione, et cetera, statuendo etiam quod dictus locus non possit alienari, et cetera, prout supra dictum est, pridie nonas novembris 1300; rex Petrus 3 ad supplicationem abbatis dicti monasterii confirmat dicta privilegia et concessiones, 1 aprilis 1354.

Reg. 1.540, ff. 63v-68.

¶³²³ El document, datat el 28 de març de 1354.

VALL DE ALFANDECH ||^{312v}

2.944.

[*Afegit d'una altra mà posterior:*] Donación de este valle y otros pueblos y alquerías a Nuño Sánchez en los idus de julio de 1238. Registro 2 Jayme I, f. 28.

Reg. 6, f. 28.

2.945.

1. Vide sub Castello de la Plana, fol. 77, num. 7.

V. ref. núm. 792.

2.946.

2. Vide sub Valldigna, pagina praecedenti, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.941 a 2.943.

VALL DE CASTELL DE CASTELL ||^{312v}

2.947.

1. Vide supra, in litera C, fol. 112.

V. refs. núms. 1.226 a 1.228.

VILALBUIG ||³¹³

2.948.

1. Vide sub Serra de Eslida, fol. 259, num. 3. Et quia ibi locus de Vilabuig dicitur esse in Serra de Eslida, vide an faciant etiam pro dicto loco alia quae de dicta Serra notantur ibi per totum titulum, et praecipue incorporatio notata ibi num. 4.

V. refs. núms. 2.437 a 2.443.

UNIL ||³¹³

2.949.

1. Vide Onil, in litera O, fol. 209.

V. refs. núms. 2.056 a 2.058.

VILAMAJOR ||³¹³

2.950.

1. Vide sub Altea, fol. 19, num. 4 et 5. Et animadvertite an Vilamajor, de quo ibi, sit in Catalonia.

V. refs. núms. 232 i 233.

VALLIMANYA aut SERRA DE VALLIMANYA ||^{313v}

2.951.

1. Est idem quod Coves de Berig, vide quae notantur ibi, fol. 106.

V. refs. núms. 1.166 a 1.177.

X

XATIVA ||³²⁰

2.952.

1. In registro regis Jacobi 1, de anno 1262 usque 5, fol. 284, est concessio facta per dictum regem Berengario de Salleda et suis de scribania curiae regiae Xativae, ad censum 90 s. 6 idus novembris 1265.

Reg. 13, f. 284v.

2.953.

[*Al marge:*] De quibusdam honoribus et possessionibus et regali Arnaldi de Podio in Xativa, vide sub hospitali S. Vincentii Valentiae, fol. 299, num. 3, 4.

V. refs. núms. 2.796 i 2.797.

2.954.

2. In registro regis Jacobi 1, de annis 1276 et 7, fol. 3, est institutio per dictum regem facta de una capellania in castro Xativae et dotatio 300 s. capellano cum retentione patronatus. 17 calendas julii 1276.

Reg. 22, f. 43.

2.955.

[*Al marge:*] De quibusdam domibus in Xativa, vide sub Canals, fol. 90, num. 1.

V. ref. núm. 958.

2.956.

3. In armario de negotiis generalibus regni Valentiae, in sacco K, est cartha cum qua, facta mentione de privilegio concesso per regem Jacobum 1 priorissae et monialibus Ordinis S. Mariae Magdalenae super construendo eorum monasterio apud Algeziram, in quo privilegio idem rex concesserat et dederat redditus, scilicet, census, partes ac jura quae habebat in molendinis, quae fuerunt Ferrarii de Balsarenys, et in molendinis Guilielmi Molinerii, et in molendinis Guilielmi de Comadons, et in aliis duodecim aut tredecim molendinis ibi expressis, et 720 s. censuales, qui dicto regi fiebant pro vineis Xativae, et 60 morabatinos censuales, quos recipiebat in carniceria Xativa,³²⁴ et 60 s. quos recipiebat in pascaria Xativae, et 30 s. censuales quos recipiebat pro quodam furno, et 22 s. (aut 27 s.) pro quodam furno Xativae, et 20 s. pro alio furno in Xativa, et 40 s. pro alio furno, et 10 s. pro alio furno d'en Iusseau; rex Petrus 2 confirmat dictis priorissae et monialibus dictum privilegium quantum ad ea, scilicet quae ratione donationis praedicta possidebant de omnibus praedictis datis per regem Jacobum 1. Quae confirmatio est 7 calendas decembris anno 1279.

Pergs. de Pere II, núm. 173.

2.957.

[*Al marge, d'una altra mà posterior:*] *Al f. 64 del registre 83, se halla la confirmación de las compras hechas por Pascasio Lope de Estella de los derechos que S. M. tenía sobre los molinos de Domingo Marqués en Játiva, cuyos derechos habían adquirido Poncio Guillermo de Villafranca y otros por donación del Sr. D. Jaime I. 16 calendas setiembre 1290.*

2.958.

4. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de annis 1331, 32, fol. 178, dictus rex 6, calendas maii 1332, confirmat provisionem ibi insertam, datam 10 calendas maii dicti anni, cum qua Elionor regina, dicti regis coniunx, instituit unam capellaniam in castro minori Xativae, sub invocatione beatae Annae, cui assignat annuos 300 s., super redditibus Xativae, et retinet sibi et successoribus suis jus patronatus.

Reg. 485, f. 178v.

2.959.

4.³²⁵ Vide sub Oriola, fol. 202, num. 7.

V. ref. núm. 1.971.

2.960.

5. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1336, 37, fol. 54, est incorporatio regiae Coronae cum prohibitione (*trenca*) infeudandi seu ad violarum concedendi facta in Curiis generalibus de castris et de villis de Xativa, Morella et eius aldeis, Morvedre et eius aldeis, villis Algezirae, Castilionis et Burrianae, Villaeregalis, Liriae, Alpont, Ademus, Castrohabib,

¶³²⁴ Nota en el marge d'una altra mà posterior: «La concesión de estos 60 morabatinos sobre la carnicería la confirmó D. Alfonso 2º, mandando al baile

que los satisficiese, a 11 de las calendas de febrero de 1288». Registre 78, fol. 27v». ¶³²⁵ Repetit en l'original.

Poyo, Madrona et eius alqueriis, Cullaria, Corbera et eius alqueriis, Penaguila, Godalest et eius alqueriis, et locis Castayla, Sexona, et de locis omnibus situatis in parte regni Valentiae ultra Sexonam, et terminis et partibus dictorum castrorum, villarum et locorum, et de redditibus et jurisdictionibus eorum. Retinet tamen rex quod pro defensione regnorum et expugnationem hostium possit dicta alienare ad certum tempus, tantum ad cognitionem regis et assensu tamen totius generalis Curiae, exceptis tamen castris et villis Xativae, Morellae cum aldeis suis, Muriveteris, Algezirae, Castilionis et Burrianae, ac Cullariae et juribus et pertinentiis ipsorum. 18 calendas octobris anni 1336.

Reg. 860, ff. 54-55v.

2.961.

6. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1339 (aut 1338, 39), fol. 19, est incorporatio regiae Coronae, facta cum consensu Curiae, de castro et villa et locis contributionis Xativae et jurisdictione. 16 calendas aprilis 1338.

Reg. 866, ff. 19-20v.

2.962.

7. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1339, 40, fol. 144, est confirmatio incorporationis notatae supra num. 5, facta per dictum regem Petrum 3, tertio idus junii 1340.

Reg. 869, ff. 143v-145.

2.963.

8. Et vigore dictae incorporationis, dictus rex revocat obligationem de aliquibus ex dictis locis factam Lupo de Luna, domino Sugurbii. In dicto registro Gratiarum regis Petri 3, de annis 1339, 40, fol. 145. [3] idibus junii 1340.

Reg. 869, ff. 145v.

2.964.

9. Rex Petrus 3 dedit Xativae titulum et dignitatem civitatis. 3 nonas julii 1347. In Gratiarum dicti regis Petri 3, de annis 1346, 47, fol. 105.

Reg. 883, f. 105v.

2.965.

10. Et dictam concessionem idem rex confirmavit 5 idus julii 1348. In Gratiarum dicti regis, de annis 1348, 49, fol. 3 (*sic*).

Reg. 887, f. 33v.

2.966.

11. Vide sub Alcoy, fol. 5, num. 5 et 6, de quibusdam censualibus sitis in Xativa, scilicet, super vineis in termino de Bixquert, et domibus in Aljonia³²⁶ Xativae. Et vide an faciant

¶ ³²⁶ *Sic*, per «Aljame», en el original.

etiam pro eisdem alia quae de bonis Margaritae de Luria, comitissae Terraenovae, notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 78 i 79.

2.967.

12. In registro regis Petri 3, intitulo Sigillorum maiestatis et Secreti de diversis 1354 gratiarum, signato cum hoc signo [*signe*], fol. 12, facta mentione quod per nuntios civitatis Xativae fuerat regi monstratum quod per ipsum regem et alios reges praedecessores fuerunt factae aliquae alienationes aliquorum castrorum, villarum et locorum in praeiudicium privilegiorum dictae universitatis, declarat rex non fuisse intentionis suae aliquam alienationem facere per quam fieret praeiudicium iuribus et usibus dictae universitatis, imo vult ea remanere illibata, et cetera. 20 februarii 1354.

Reg. 1.540, f. 12.

2.968.

[*Al marge:*] De coena absentiae moreriae de Xativa, vide sub Valentia, fol. 287, num. 62. Et vide etiam quod notatur num. 64.

V. refs. núms. 2.694 i 2.696.

2.969.

13. In Gratiarum 15 regis Joannis 1, de annis 1392, 93, fol. 178, est incorporationis notatae supra num. 5, confirmatio, facta per regem Joannem 1 die 11 januarii 1393, cum eius insertione facta in Curiis ad supplicationem universitatum civitatum, vilarum et locorum regni Valentie, ante praestationem iuramenti fidelitatis dicto regi, salvo ipsi regi jure ex privilegio dato Valentiae, 22 maii 1382.

Reg. 1.904, ff. 178-181v.

2.970.

14. Et in Gratiarum 12 regis Martini, de annis 1403, 1404, 1405, fol. 50, est confirmatio dicti privilegii incorporationis notati supra num. 5, facta per regem Martinum in Curiis generalibus Sugurbii. 27 octobris 1401.

Reg. 2.200, ff. 50v-53.

2.971.

15. Et in Gratiarum 10 regis Martini, de annis 1402, 403, fol. 148, est confirmatio facta per dictum regem 19 decembris 1402 in favorem villae de Cullera de duobus privilegiis incorporationum notatis supra num. 5 et 6.

Reg. 2.198, ff. 148v-151v.

2.972.

16. De quibusdam censualibus in Xativa et eius terminis, vide sub Fraga prope Cocentynam, fol. 137, num. 3.

V. ref. núm. 1.398.

2.973.

17. Et rex Ferdinandus 1, die 14 januarii 1415, in Curiis generalibus Valentiae, confirmavit dictum privilegium incorporationis factum per regem Petrum 3, 18 calendas octobris 1336. Quae confirmatio est inserta in provisione facta per regem Alfonsum 25 augusti 1417, cum qua providet quod redigeretur in mundum et sigillaretur. In Gratiarum 2 regis Alfonsi 4 de annis 1416, 17, 18, fol. 97.

Reg. 2.586, ff. 95-98.

2.974.

18. Et juramentum et confirmatio dictae incorporationis facta per Alfonsum, tunc regium primogenitum, 23 martii 1415, inseritur in quadam provisione facta per dictum Alfonsum, iam regem, quod dicta confirmatio sigillaretur et expediretur 25 augusti 1417. In Gratiarum dicti regis Alfonsi 4, fol. 108.

Reg. 2.586, ff. 108-109.

2.975.

19. Et in Gratiarum 4 regis Alfonsi 4, fol. 67, est confirmatio facta in Curiis generalibus per dictum regem Alfonsum 4 de supradicto privilegio incorporationis factae per regem Petrum 18 calendas octobris 1336. Quae confirmatio est 1 julii 1417.

Reg. 2.588, ff. 67v-70 (ff. 63v-66 de la foliació moderna).

2.976.

20. Et de dictis duobus privilegiis incorporationum notatis supra num. 5 et 6, vide sub Valentia, fol. 287, um. 69, 70 et 71.

V. refs. núms. 2.702 a 2.704.

XOT ||^{321v}

2.977.

1. In Gratiarum regis Petri 3, de annis 1365, 66, fol. 141, rex dedit Petro, comiti Urgelli, in feudum honoratum, castra et loca de Xot et Xera, confiscata Aegidio Roderici de Liori, 20 aprilis 1366. Et ibi, in margine, notatur quod dicta loca fuerunt restituta dicto Aegidio Roderici et dicta cartha remansit in archivio.

Reg. 912, ff. 141v-142.

XERA ||^{321v}

2.978.

1. Vide sub Xot, supra in hac pagina, num. 1.

V. ref. núm. 2.977.

XIRLA ||^{321v}

2.979.

1. Vide sub Polop, fol. 226, num. 3 et sequentibus, per totum titulum.

V. refs. núms. 2.207 a 2.214.

XATOS ||³²²

2.980.

1. Vide sub Polop, fol. 226, num. 3 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 2.207 a 2.214.

XARACO ||³²²

2.981.

1. In Gratiarum 5 regis Alfonsi 4, de anno 1417 usque 25, fol. 1, est confirmatio, facta per dictum regem 22 septembris 1417, de donatione ibi inserta facta 20 julii eiusdem anni per Alfonsum, tunc ducem Gandiae, Roderico de Rius de tertio decimo quod dictus dux recipiebat in loco de Xaraco, qui erat dicti Roderici, et in territorio illius, quod territorium dictus dux declarat et erigit fore a termino loci de Peresa³²⁷ usque ad terminum Vallis de Alfandech, prout ibi latius est videndum.

Reg. 2.589, ff. 1-2v.

Castrum de XIRELLO ||^{322v}

2.982.

1. Vide castrum de Chirello, in litera C, fol. 108.

V. refs. núms. 1.189 i 1.190.

¶ ³²⁷ Sic, per Xeresa.

XIRILLENT ||^{322v}

2.983.

1. Vide Chirillent, in litera C, fol. 89.
V. refs. núms. 944 i 945.

XINOSA ||^{322v}

2.984.

1. Vide Chinosa, in litera C, fol. 81.
V. ref. núm. 861.

XELVA ||^{322v}

2.985.

1. Vide Chelva, in litera C, fol. 109.
V. refs. núms. 1.198 a 1.208.

XELLA ||^{322v}

2.986.

1. Vide Chella aut Sella, supra in litera C, fol. 103. Et adverte an sit idem Xella et Chella aut Sella, et casu quod differant, vide quod de Xella notatur ibi, num. 8 et 16.³²⁸
V. refs. núms. 1.116 i 1.125.

2.987.

[Al marge, d'una altra mà posterior:] En 31 de agosto de 1340, posehia el lugar de Xella Eximén de Tovía. Véase el folio 90 del registro 1.377.

2.988.

2. Et vide etiam la Cella, in termino Denia, in eadem litera C, fol. 104.
V. refs. núms. 1.131 i 1.132.

¶ ³²⁸ Sella i Xella són dos topònims diferents.

2.989.

1. Est in valle de Ayora, et vide sub titulo dictae vallis, fol. 21, num. 1 et sequentibus per toutm titulum.

V. refs. núms. 261 a 291.

2.990.

2. In Gratiarum regis Alfonsi 3, de anno 1328, fol. 171, in emendam 2.000 s. annualium, quos Bernardus de Boxodors recipiebat super castro et villa de Macastar, sub servitio unius equi armati, ex regia concessione cui renuntiavit, dedit illi dictus rex in francum allodium castrum seu locum de Xarafull, cum omnimoda jurisdictione, quod Bernardus de Sarriano ex regia concessione tenebat ad vitam, quod confrontatur cum aliquibus castris regni Castellae et cum aliquibus castris vallis de Ayora. 12 calendas julii 1328.

Reg. 476, ff. 148-149v.

2.991.

3. Et in eodem registro, fol. 256, pretendente dicto de Sarriano quod etiam habebat dictum castrum ad vitam unius haeredis, una cum valle de Ayora, ex regia concessione, rex asserens quod dictus de Sarriano in diffinitione computorum sibi facta per regem Jacobum 2 renuntiaverat dictae concessioni, mandat illi ut non impediat dicto Boxadors possessionem dicti castri. 3 nonas octobris 1328.

Reg. 476, ff. 233v-234.

2.992.

4. In Gratiarum regis Petri 3, de anno 1336, fol. 107, est confirmatio per dictum regem, facta 12 calendas junii 1336, de donatione notata supra num. 2.

Reg. 858, ff. 107v-108v.

2.993.

5. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata, facta diversis feudataris regni Valentiae 22 februarii 1393, de praestando homagio ipsi regi aut baiulo generali Valentiae, et ibi inter alia est mandatum directum tenenti locum de Xarafull.

Reg. 2.009, f. 10v.

2.994.

6. Vide sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

2.995.

7. Et vide etiam sub Gandia, fol. 144, num. 9. Et vide an faciant etiam pro dicto loco alia quae de bonis et haereditate ducis Gandiae notantur ibi generaliter per totum titulum.

V. refs. núms. 1.445, i 1.432 a 1.456.

XALANS aut XALANT ¶^{323v}

2.996.

1. Est in valle de Ayora. Et vide sub titulo dictae vallis, fol. 21, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 261 a 291.

2.997.

2. Et vide etiam sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

2.998.

3. Et sub Gandia, fol. 144, num. 9. Et vide an faciant pro dicto loco alia quae de bonis et haereditate ducis Gandiae notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 1.445, i 1.432 a 1.456.

2.999.

4. Et adverte an Xalans, de quo hic, sit idem quod Xirles, de quo infra in hac pagina de quo agitur sub Polop, fol. 226, num. 10, ut notatur infra.

V. refs. núms. 2.214 i 3.001.³²⁹

XIRLES ¶^{323v}

3.000.

1. De loco de Xirles, in comitatu Deniae, vide sub Polop, fol. 226, num. 10.

V. ref. núm. 2.214.

3.001.

2. Et vide an Xirles sit idem quod Xalans, de quo supra in hac pagina.

V. ref. núm. 2.996 a 2.999.³³⁰

XENQUER aut XANQUER, et XINIQUER ¶³²⁴

3.002.

1. Vide quod de Xenquer notatur sub Carlet, fol. 79, num. 2 et 3.

V. refs. núms. 826 i 827.

¶³²⁹ La confusió s'ha produït per un error de lectura. ¶³³⁰ La confusió s'ha produït per un error de lectura.

3.003.

2. In officio magistri rationalis, in computo 4 Bernardi de Olzinelles, thesaurarii regii, secundae administrationis, fol. 4, sunt in recepta 10.000 s. pro quibus rex Petrus 3, die 6 decembris 1348, vendidit Martino Enyegues locum de Xiniquer, confiscatum Ferdinando de Montagut per crimen Unionis.

M.R., llib. 329, f. 4.

3.004.

3. In Venditionum 2 regis Martini, de annis 1409, 1410, fol. 35, est venditio facta Ludovico Vilarasa, alias de Castellcent, de mero et mixto imperio et alia quacunque jurisdictione criminali, alta et baxia, et alia qualibet quam rex habebat in castro et loco de Xanquer et eius termini, quod erat dicti Ludovici, ut asserbatur, et est cum retentione facultatis luendi. 6 maii 1409.

Reg. 2.225, ff. 35-37.

3.005.

4. Et in officio magistri rationalis, in computo 24 Joannis Dezpla, thesaurarii generalis, sunt in recepta 300 floreni pro quibus rex Martinus, 6 maii 1409, fecit venditionem supradictam dicto Ludovico de Vilarasa cum instrumento gratiae, prout notatur latius num. praecedenti.

Perdut.

LA XARQUA ¶^{324v}

3.006.

1. Vide sub Antella, fol. 10, num. 1 et sequentibus, per totum titulum.

V. refs. núms. 116 a 118.

XELO ¶^{324v}

3.007.

1. Vide an sit idem Xelo, de quo hic, et Xalo aut Exalo, de quo est titulus infra in hac pagina, cum remissione ad literam E, fol. 130.

V. refs. núms. 1.351 a 1.360, i 3.007.

3.008.

2. In registro 3 regis Jacobi 1, de anno [*en blanc*], est donatio, facta per dictum regem 3 nonas junii 1258 Bernardo de Claramonte, de sex jovatis terrae in alcarea de Xalo, in termino de Rugat.

Reg. 10, f. 78.

XALO ||^{324v}

3.009.

1. Vide Exalo, in litera E, fol. 130.

V. refs. núms. 1.351 a 1.360.

XERICA ||³²⁵

3.010.

1. In armario de negotiis generalibus Valentiae, in sacco Z, est donatio per dictum regem facta Teresiae de Bidaura de castro de Xerica. 7 idus maii 1255.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.416.

3.011.

2. Et ibidem est charta donationis factae per regem Jacobum Jacobo, eius filio et Teresiae de Bidaura, de castro de Xerica. 6 idus februarii anno 1260.

Pergs. de Jaume I, núm. 1.647.

3.012.

3. Termini de Xerica designantur per regem Jacobum 1 in registro 3 dicti regis Jacobi 1 de anno [*en blanc*], fol. 251. Idibus aprilis 1261.

Reg. 11, f. 251.

3.013.

4. In Curiae regis Petri 3, de annis 1373, 74, fol. 150, est confirmatio facta per regem 18 maii 1369 de capitulatione ibi inserta, facta super tractatu possessionis per regem habendae de castro et villa de Xerica et aliis castris et locis, quae Joannes Alfonsi de Xerica, dum vivebat, possidebat in regno Valentiae, facto inter Garciam de Loris et Raymundum de Vilanova, pro parte regis, cum Constantia Desllava, uxore dicti Joannis Alfonsi. Et fuit actum quod dicta Constantia regi daret castrum et locum de Xerica, et ipsi daretur possessio loci de Viver quousque esset satisfacta de 54.000 s. sibi debitis.

Reg. 1.090, 150-154.

3.014.

5. Vide sub Caudiel, fol. 90, num. 1 et 2 et 3.

V. refs. núms. 951 a 953.

3.015.

6. Et de baronia de Xerica, vide sub Eilg, fol. 125, num. 20.

V. ref. núm. 1.302.

3.016.

7. In quodam registro intitulo Diversorum Monstisalbi, de anno 1386 usque 1396, fol. 60, quare infans Martinus vendiderat Xerica, Pina, et les Barraques civitati Valentiae cum instrumento gratiae, rex Joannes approbat dictam venditionem et liberat praedicta a feudo et vinculis cum quibus ea possidebat dictus infans. Quae vincula erant eadem cum quibus possidebat Eilg et Clevillent (*sic*), et notantur sub Eilg, fol. 125, num. 21. Et dictam approbationem facit rex cum eadem conditione et pacto notato sub Eilg, fol. 125, dicto num. 21 et cetera. 30 octobris 1391.

Reg. 2.026, ff. 60v-61; v. ref. núm. 1.303.

3.017.

[1391, novembre 25]

8. Et ibidem est provisio dicti regis quod dicta approbatio valeret quamvis adhuc non esset facta dicta venditio civitati Valentiae. 25 novembris 1391.

Reg. 2.026, ff. 62-63.

3.018.

9. Vide sub Alcoy, fol. 5, num. 16.

V. ref. núm. 89.

3.019.

10. Et sub Liria, fol. 161, num. 20 et num. 23, et aliis sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 1.586, i 1.589 a 1.599.

3.020

11. In Gratiarum 13 regis Martini, de annis 1404, 1405, fol. 27, facta mentione quod rex Petrus dederat infanti Martino castrum et villam de Xerica et villas, castra et loca suae tenentiae, cum omni jurisdictione, volens quod casu quo dictus infans adipisceretur dignitatem regiam dicta villa et castrum et alia suae tenentiae essent villae regales et non separaretur a regia Corona, et quod dictus infans devenerat ad regiam dignitatem, ideo ad uberiores cautelam, ad supplicationem brachii regalis, dictus rex per se et suos declarat dictam villam et castrum et alia dictae tenentiae, cum omni jurisdictione et pertinentiis, esse villas regales, et eas et dictam tenentiam incorporat nullo tempore separandas a regia Corona, et vult comprehendi sub privilegio incorporationis castri de Xativa et aliorum facti per regem Petrum, die 18 calendas octobris 1336, et per dictum regem Martinum confirmato in Curiis quas tunc celebrabat, quae provisio est 11 julii 1404.

Reg. 2.201, ff. 27-29.

3.021.

12. Et in margine supradictae provisionis notatae num. praecedenti, est notatum manu Didaci Garciae, archivarii, quod 11 decembris 1431 revocaverat dictum privilegium in-

corporationis et mandaverat dicto archivario ne de eo copiam traderet, visa renuntiatione de dicto privilegio facta per justitiam, juratos, mayordomum et consiliarios, et totum consilium villae de Xerica, quae revocatio et mandatum sunt registrata in Gratiarum Valentiae 3 dicti regis Alfonsi. Haec autem registra Gratiarum Valentiae [*interlineat*: non] reconduntur in archivio regio Barcinone, et debent esse in regio archivio Valentiae, ubi sunt videnda. De dicta vero renuntiatione, vide infra, num. 16.

Reg. 2.201, f. 27; i ref. núm. 3.025.

3.022.

13. Et ibidem etiam in margine eiusdem provisionis notatae supra num. 11, notatur quod postea rex Joannes 2, cum provisione ibi inserta, 10 octobris 1475, mandaverat Petro Baucells, locumtenenti magistri rationalis, tenenti claves archivi, ut traderet copiam dicti privilegii incorporationis cum dicta additione in margine facta.

Reg. 2.201, f. 27.

3.023.

14. Vide quae notantur sub Sogrob, fol. 255, num. 13 et 14 et 15.

V. refs. núms. 2.393 a 2.395.

3.024.

15. In Gratiarum 2 regis Alfonsi 4, de annis 1416, 17, 18, fol. 42, est donatio facta per dictum regem infanti Joanni, eius fratri, et eius filiis legitimis masculis et eorum filiis legitimis, et sic in futurum ex recta linea descendentibus, in feudum honoratum de villa seu tenentia de Xerica et suis aldeis, videlicet, Viver, Toro, Barraques, Novaliches, Caudiel, Pina, sic quod, si contingeret dictum infantem mori sine liberis masculis legitimis vel dictos filios ipsius sine liberis masculis legitimis vel filios filiorum ipsius et sic in infinitum ex recta linea descendentes, praedicta ad regem devolvantur. 30 januarii 1417.

Reg. 2.586, ff. 42-43v.

3.025.

16. In Gratiarum 12 regis Alfonsi 4, de anno 1429 usque 33, fol. 111, est exemplum auctenticum supranotatae donationis et in pede illius est decretum regium appositum 12 januarii 1432, in quodam publico instrumento, acto in villa de Xerica 19 novembris 1432, recepto per Garciam Martini, regium notarium et scriptorem, continente renuntiationem, restitutionem et lacerationem factas per justitiam et juratos, maiordomum, consiliarios, vicinos et habitatores et totum consilium dictae villae privilegio domini regis Martini praedictis renuntiantibus indulto de non alienando villam et castrum de Xerica et loca suae tenentiae a regia Coronae, prout ibi latius est videndum. De quo vide supra num. 11, 12, 13.

Reg. 2.596, f. 114v.

3.026.

[1432, gener 15]

17. Et ibidem consecutive est instrumentum divisionis terminorum castri de Xerica et aldearum eius et civitatis Turolii.

Reg. 2.596, ff. 115v-116.

3.027.

18. De scribania procurationis baiuliae et terminorum Xericae, vide sub Gandia, fol. 144, num. 15.

V. ref. núm. 1.451.

XABEA ||³²⁶

3.028.

1. Vide sub Gallinera, fol. 146, num. 5 et 6.

V. refs. núms. 1.467 i 1.468.

3.029.

2. Et sub Gandia, fol. 144, num. 9. Et vide an faciant etiam pro loco seu villa de Xabea alia quae generaliter de bonis et haereditate ducis Gandiae notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 1.445, i 1.432 a 1.456.

3.030.

3. Et vide etiam sub Denia, fol. 119, num. 11. Et vide etiam an faciant pro dicto loco seu villa de Xabea alia quae de villa et comitatu Deniae generaliter notantur ibi per totum titulum.

V. refs. núms. 11.253, i 1.240 a 1.255.

XOVA ||³²⁶

3.031.

1. Vide sub Pardines, fol. 220, num. 1.

V. ref. núm. 2.136.

Z

ZARRA aut ZACRA ¶³³⁰

3.032.

1. Est in valle de Ayora. Et vide multa quae de dicta valle et de dicto loco in ea sit notantur (*sic*) sub titulo dictae vallis, fol. 21, num. 1 et sequentibus per totum titulum.

V. refs. núms. 261 a 291.

3.033.

2. In libro 2 Feudorum regis Joannis 1, fol. 11, sunt varia mandata facta diversis feudatariis regni Valentiae de praestando homagio pro suis feudis ipsi regi aut baiulo generali Valentiae, data 22 februarii 1393. Et ibi inter alia est mandatum factum seu directum tenenti locum de Zacra.³³¹

Reg. 2.009, f. 10v.

3.034.

3. Vide sub Callosa, fol. 99, num. 7.

V. ref. núm. 1.084.

3.035.

4. Et vide etiam sub Gandia, fol. 144, num. 9. Et vide an faciant pro dicto loco alia quae de haereditate et bonis ducis Gandiae notantur ibi generaliter per totum titulum.

V. refs. núms. 1.445, i 1.432 a 1.456.

ZANETA ¶³³⁰

3.036.

1. Vide sub Valle de Uxo, fol. 307, num. 17. Et quia ibi constat dictum locum esse in Valle de Uxo, vide an faciant pro eodem alia quae de dicta valle et eius alcareis, locis et redditibus notantur ibi generaliter per totum titulum, et praecipue incorporatio notata ibi, num. 18.

V. ref. núm. 2.902.

¶³³¹ Error de lectura. En el document: «Zarra».

Apèndixs

APÈNDIX I RELACIÓ DELS REGISTRES DE LA CANCELLERIA REIAL CITATS*

<i>Títol</i>	<i>Número actual</i>
Gratiarum et variarum provisionum cum coopertis rubeis	2
	5
	6
Regestrum 4 regis Jacobi 1 de anno [<i>en blanc</i>]	9
Regestrum 5 regis Jacobi 1 de anno [1257 usque 1259]	9
Regestrum 3 regis Jacobi 1 de anno [<i>en blanc</i>].....	10
Regestrum 6 regis Jacobi 1 de anno [1259 usque 61]	10 y 11
Regestrum 3 regis Jacobi 1	10 y 11
Regestrum regis Jacobi 1 de anno 1262 usque 5.....	12 y 13
Regestrum regis Jacobi 1 de anno 1262 usque 72.....	14
Regestrum [9] regis Jacobi 1 signato cum hoc signo [<i>signe</i>] de anno 1265 usque 71	15 y 16
Regestrum regis Jacobi 1 de anno 1265 usque 1271	15 y 16
Regestrum regis Jacobi 1 et infantis Petri de annis 1265, 66, 67, signato cum hoc signo [<i>signe</i>]	17
Regestrum regis Jacobi 1 de anno 1270 usque 76.....	19 y 20
Regestrum regis Jacobi 1 de annis 1271, 72, 73	21
Regestrum regis Jacobi 1 et regis Petri 2 de annis 1276 et 7	22
Diversorum regis Jacobi 1 et regis Jacobi 2	24 y 25

* En cursiva, els registres citats amb referències afegides per una altra mà posterior.

Regestrum infantis Petri de anno 1269 usque 76.....	37
Regestrum infantis Petri de anno 1269 usque 71.....	37
Regestrum infantis Petri 2 (aut regis Petri 2) de annis 1276, 77	38 y 39
Regestrum regis Petri de annis 1276, 77, 78	40
Regestrum regis Petri 2 de annis 1278, 79, 80	41 y 42
Regestrum regis Petri 2 de anno 1281 usque 84.....	43 y 44
Regestrum regis Petri 2 de anno 1280 usque 84, signato cum D.....	43 y 44
Regestrum regis Petri 2 intitulatum Super feudis.....	45
Gratiarum regis Petri 2 de anno 1278 usque 84, signato cum C.....	46
Coenarum	52
Regestrum de anno 1285, signato cum A	63
Regestrum de gratiis regis Alfonso 2 de annis 1285, 86.....	64
<i>Regestrum regis Alfonsi 2 de gratiis annorum 1285 et 1286</i>	64
Gratiarum regis Alfonsi 2 de annis 1285, 86.....	64
Regestrum de negotiis Curiae et aliis, de annis 1285, 86.....	66
	73
	74
Regestrum regis Alfonsi 2 de gratiis annorum 1287 et 8.....	75
Regestrum regis Alfonsi 2 de annis 1288, 89.....	78
[Regis Alfonsi MCC LXXXVIII, VIII, prima pars et 2 ^a pars est sub tali signo (<i>signe</i>)].....	78
	80
	81
	82
Regestrum regis Alfonsi 2 de annis 1289, 90, 91	83
Regestrum infantis Petri de annis 1292, 93, 94	87 y 88
	100
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1291, 92	192 y 193
Gratiarum 4 de annis 1294, 95, 96.....	194
Gratiarum de annis 1297, 98	195 y 196
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1299, 300, 301	197 y 198
Gratiarum regis Jacobi 2 de anno 1301, 2, 3.....	199 y 200
Regestrum regis Jacobi 2 de annis 1303, 1304, Gratiarum.....	201 y 202
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1305, 306	203
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1306, 307, 308.....	204 y 205
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1308, 9, 10, 11	206 y 207
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1311, 12.....	208 y 209
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1312, 13, 14, 15	210 y 211
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1315, 16.....	212 y 213
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1316, 17, 18.....	214 y 215
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1318, 19, 20.....	216 y 217
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1320, 21	218 y 219
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1321, 22.....	220 y 221
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1322, 23	222 y 223

Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1323, 24	224 y 225
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1324, 25	226 y 227
Gratiarum regis Jacobi 2 de annis 1325, 26, 27	228 y 229
Gratiarum regis Jacobi 2 de anno 1327	230
Solutionum regis Jacobi 2 de annis 1291, 92, 93	260
	261
[Solutionum 3 regis Jacobi 2 de anno 1294]	262
	263
	264
Regestrum regis Jacobi 2 Gratiarum de annis 1298, 99	265
Liber 1 Feudorum forma minoris.....	287
Liber 2 Feudorum formae minoris.....	287
	293
Coenarum	331 a 333
Coenarum	361
<i>Gratiarum 1 y 2 infantis Alfonsi, locumtenenti Jacobi 2</i>	382
Gratiarum infantis Alfonsi, locumtenentis regis Jacobi 2, de annis 1319, 20....	383
Gratiarum infantis Alfonsi de annis 1322, 23.....	388
<i>Gratiarum infantis Alfonsi de annis 1326 et 27 (aut 1326)</i>	393
Gratiarum regis Alfonsi 3 de annis 1327, 28.....	473 y 474
Gratiarum regis Alfonsi 3 de anno 1328	475 y 476
Gratiarum regis Alfonsi 3 de annis 1328, 29.....	477 y 478
Gratiarum regis Alfonsi 3 de anno 1329	479
Gratiarum regis Alfonsi 3 de annis 1329, 30.....	480 y 481
Gratiarum regis Alfonsi 3 de annis 1330, 31.....	482 y 483
Gratiarum regis Alfonsi 3 de annis 1331, 32.....	484 y 485
Gratiarum regis Alfonsi 3 de annis 1332, 33.....	486 y 487
Gratiarum regis Alfonsi 3 de annis 1334, 35.....	488 y 489
Coenarum	546
Infantium Diversorum de anno 1319 usque 35.....	550
Infantium	551
Diversorum regis Alfonsi 3 et regis Petri 3 de anno 1333 usque 59.....	556 y 557
	576
Coenarum regis Alfonsi 3 de anno 1327 usque 35	583
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1336.....	858 y 859
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1336, 37	860 y 861
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1337, 38	862 y 863
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1338 usque 39.....	864 y 865
Gratiarum de anno 1339.....	866 y 867
Gratiarum de annis 1339, 40	868 y 869
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1340, 41	870 y 871
<i>Gratiarum regis Petri 3 de annis 1341, 42</i>	872 y 873
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1342, 43.....	874 y 875
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1343, 44.....	876

<i>Gratiarum regis Petri 3 de annis 1344, 45</i>	877 y 878
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1345, 46	879 y 880
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1346, 47	883 y 884
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1347, 48	885 y 886
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1348, 49	887 y 888
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1349, 50	889 y 890
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1350, 51	891 y 892
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1351, 52	893
<i>Gratiarum regis Petri 3 de anno 1351 formae minoris (aut 1351, 52, formae maioris)</i> .	894
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1352, 53	895
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1353, 54	896
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1354 (aut 1353, 54, num. II).....	897
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1355, 56	898
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1356, 57	899
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1357, 58	900
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1357, 58, num. II	901
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1359, 60	903
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1360.....	904
Gratiarum de annis 1360, 61	905
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1361, 62	906
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1362.....	907
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1362, 63	908
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1363, 64	909
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1363, 64, 65, 66	910
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1364, 65	911
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1365, 66	912
Gratiarum regis Petri 3, de annis 1366, 67	913
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1367, 68	914
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1368.....	915
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1368, 69	916
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1369.....	917
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1370.....	919
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1372.....	922
Gratiarum regis Petri 3, de annis 1372, 73	923
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1373.....	924
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1373, 74	925
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1374.....	926
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1375.....	927
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1375, 76	928
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1376, 77	929
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1377, 78	931
<i>Gratiarum regis Petri 3 de anno 1378</i>	932
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1378, 79	933
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1379, 80	934

Gratiarum regis Petri 3 de annis 1381, 82.....	938
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1382.....	939
Gratiarum regis Petri 3 de annis 1382, 83.....	940
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1383.....	941
Gratiarum regis Petri 3 de anno 1386 signato cum A.....	947
Officialium regis Petri 3 de annis 1382, 83.....	976
<i>Diversorum anni 1344 et Gratiarum et maxime super facto Rossilionis</i>	979
Venditionum regis Petri 3 de annis 1342, 43, 44.....	990
Venditionum regis Petri 3 de anno 1348 usque 53.....	992
Venditionum regis Petri 3 de anno 1353 usque 58.....	993
Venditionum regis Petri 3 de anno 1358 usque 60.....	994
Venditionum regis Petri 3 de annis 1363 et 64.....	995
Venditionum regis Petri 3 de annis 1367, 68, 69, 70.....	997
Venditionum regis Petri 3 de anno 1370 usque 77.....	998
Venditionum regis Petri 3 de anno 1377 usque 80.....	999
Venditionum regis Petri 3 de annis 1380, 81.....	1.000
Venditionum regis Petri 3 de anno 1382.....	1.002
Venditionum regis Petri 3 de annis 1382, 83, 84.....	1.003
Venditionum regis Petri 3 de anno 1384 usque 86.....	1.004
Venditionum regis Petri 3 de anno 1386.....	1.005
	1.054
Curiae 7 de annis 1342, 43, 44.....	1.059
Curiae 8 regis Petri 3 de annis 1344, 45, 46.....	1.060
Curiae regis Petri 3 de annis 1347, 48, 49.....	1.062
Curiae 1360, quod videtur esse annuli maioris.....	1.072
Curiae dicti regis Petri 3 de annis 1366, 67.....	1.078
Curiae 1 regis Petri 3 de annis 1368, 69.....	1.080
Curiae regis Petri 3 de anno 1371.....	1.085
Curiae regis Petri 3 de annis 1373, 74.....	1.090
	1.112
Secreti Jacobi Conesa de anno 1363.....	1.185
Sigilli secreti Jacobi Conesa 1363, 64.....	1.191
	1.197
	1.198
	1.199
	1.202
<i>Sigilli secreti, annis 1365, 66, 67, 68 Bernardi Michaelis</i>	1.216
Sigilli secreti regis Petri 3 de annis 1366, 67, 68.....	1.217
Commune 7 sigilli secreti anni 1386 Bartholomei Sirvent.....	1.292
Pecuniae 1338, 39.....	1.299
Pecuniae 1342, 43.....	1.305
Pecuniae 1346, 47.....	1.311
Pecuniae de annis 1348, 49.....	1.315
Pecuniae regis Petri 3 de annis 1367, 68.....	1.345
	1.377

Sententiarum regis Petri 3 de anno 1382 usque 86	1.454
Liber 1 Feudorum regis Petri 3	1.477 y 1.478
Liber 2 Feudorum regis Petri 3	1.479
Coenarum	1.517 y 1.518
Infantis Joannis Diversorum, de anno 1351 usque 67	1.538
Regestrum regis Petri 3 intitulado Sigillorum maiestatis et Secretis de diversis 1354 gratiarum	1.540
Gratiarum [infantis Joannis] de annis 1366, 67, 68, 69	1.677
Gratiarum 5 infantis Joannis de anno 1373 usque 1376.....	1.680
Gratiarum infantis Joannis de anno 1373 usque 75	1.681
Gratiarum 8 infantis Joannis, 1377 usque 80	1.684
Gratiarum 12 [infantis] Joannis 1 de annis 1382, 83, 84, 85	1.687
Venditionum infantis Joannis de annis 1380, 81	1.699
Venditionum 2 infantis Joannis de anno 1381 usque 85 signato cum A	1.702 y 1.703
Liber 1 Feudorum infantis Joannis.....	1.800
Coenarum	1.801
Gratiarum 1 regis Joannis 1 de anno 1387	1.890
Gratiarum regis [Joannis] de anno 1387.....	1.891
Gratiarum 5 regis Joannis 1 de annis 1388, 89.....	1.894
Gratiarum 7 regis Joannis 1 de annis 1389, 90.....	1.896
Gratiarum 8 regis Joannis 1389, 90.....	1.897
Gratiarum 9 regis Joannis 1 de annis 1390, 91.....	1.898
Gratiarum 11 regis Joannis 1 de annis 1391, 92.....	1.900
Gratiarum 13 regis Joannis 1 de annis 1392, 93.....	1.902
Gratiarum 14 regis Joannis 1 de annis 1392, 93.....	1.903
Gratiarum 15 regis Joannis 1 de annis 1392, 93.....	1.904
Gratiarum 16 regis Joannis 1 de anno 1393	1.905
Gratiarum 17 regis Joannis 1 de annis 1393, 94.....	1.906
Gratiarum 18 regis Joannis 1 de annis 1393, 94.....	1.907
Gratiarum 19 regis Joannis 1 de annis 1394, 95.....	1.908
Gratiarum 21 regis Joannis de annis 1395, 96.....	1.910
Gratiarum 22 regis Joannis 1 de annis 1395, 96.....	1.911
Venditionum 2 regis Joannis 1 de anno 1387 usque 89	1.929
Venditionum 2 regis Joannis 1 de annis 1389, 90	1.930
Venditionum 3 regis Joannis 1 de annis 1390, 91	1.931
Venditionum 4 regis Joannis 1 de anno 1391 usque 1393	1.932
Venditionum 5 regis Joannis 1	1.933
Venditionum 6 regis Joannis 1 de annis 1393, 94	1.934
Venditionum 7 regis Joannis 1 de annis 1393, 94	1.935
Venditionum 8 regis Joannis 1 de anno 1393 usque 96	1.936
Venditionum regis Joannis et reginae Yolantis de anno 1393 usque 99	1.937
Liber 1 Feudorum regis Joannis 1 signato cum B, alias intitulado Secretorum	1.970
Liber 1 Feudorum regis Joannis 1.....	2.007 y 2.008
Liber 2 Feudorum regis Joannis 1.....	2.009

Coenarum	2.017
Diversorum Montisalbi de anno 1386 usque 1396.....	2.026
Coenarum	2.061
Alienationum regis Joannis 1 de anno 1389 usque 93	2.062
Alienationum regis Joannis 1 et regina Yolantis	2.062
Gratiarum 2 regis Martini de annis 1397, 1398.....	2.190
Gratiarum 3 regis Martini de annis 1398, 99.....	2.191
Gratiarum 4 de annis 1399, 1400.....	2.192
Gratiarum 5 regis Martini de annis 1399, 1400.....	2.193
Gratiarum 8 regis Martini de annis 1400, 1401, 1402.....	2.196
Gratiarum 9 regis Martini de annis 1401, 402, 403	2.197
Gratiarum 10 dicti regis Martini de annis 1402, 1403	2.198
Gratiarum 11 regis Martini de annis 1402, 1403, 1404.....	2.199
Gratiarum 14 regis Martini de annis 1405, 6, 7	2.202
Gratiarum 12 regis Martini de annis 1403, 4, 5	2.200
Gratiarum 13 regis Martini de annis 1404, 1405	2.201
Gratiarum 15 regis Martini de annis 1405, 406, 407.....	2.203
Gratiarum 16 regis Martini de annis 1406, 1407	2.204
Gratiarum 17 regis Martini de annis 1407, 1408, 1409.....	2.205
Gratiarum 18 regis Martini de annis 1408, 409, 410.....	2.206
Gratiarum 19 regis Martini de annis 1408, 1409.....	2.207
Gratiarum 20 regis Martini de annis 1409, 10.....	2.208
Gratiarum 21 regis Martini de annis 1409, 1410	2.208
Diversorum et Gratiarum regis Martini de annis 1396, 97	2.209
Diversorum 3 regis Martini de anno 1403 usque 1407	2.212
Diversorum 4 regis Martini de anno 1400 usque 1407	2.213
Diversorum 5 regis Martini de anno 1407 usque 1410	2.214
Diversorum 6 regis Martini de annis 1408, 409, 410	2.215
Venditionum 1 regis Martini de anno 1397 usque 1409.....	2.224
Venditionum 2 regis Martini de annis 1409, 1410.....	2.225
Sententiarum regis Martini de annis 1403 usque 1407.....	2.277
Itinerum 5 regis Martini de anno 1405 usque 8.....	2.285
Redemptionum 2 regis Martini de anno 1397 usque 1405.....	2.296
Redemptionum 3 regis Martini de annis 1402 usque 10.....	2.297
Coenarum	2.310
Proprium, de anno 1397 usque 1410.....	2.315
Liber 1 Feudorum regis Martini	2.316
Redemptionum reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Martini, de annis 1396, 97	2.353
Gratiarum 2 regis Ferdinandi 1 de annis 1413, 14, 15.....	2.393
Gratiarum 3 regis Ferdinandi 1.....	2.394
Donationum 1 regis Ferdinandi 1 de annis 1414, 15	2.395
Diversorum regis Ferdinandi 1 de anno 1412 usque 16	2.397
Itinerum et viarum 2 regis Ferdinandi 1	2.422

Diversorum dicti infantis Alfonsi de anno 1413 usque 16	2.448
Curiae regis Alfonsi 4 de annis 1425, 26, 27, signato cum A	2.576
Gratiarum 1 regis Alfonsi 4 de anno 1416 usque 19.....	2.585
Gratiarum 2 regis Alfonsi 4 de annis 1416, 17, 18	2.586
Gratiarum 3 regis Alfonsi 4 de anno 1416 usque 19.....	2.587
Gratiarum 4 regis Alfonsi 4 de annis 1418, 19, 20	2.588
Gratiarum 5 regis Alfonsi 4 de anno 1417 usque 25.....	2.589
Gratiarum 6 regis Alfonsi 4 de anno 1418 usque 20.....	2.590
Gratiarum 9 regis Alfonsi 4 de anno 1419 usque 28.....	2.593
Gratiarum 11 regis Alfonsi 4 de anno 1426 usque 29.....	2.595
Gratiarum 12 regis Alfonsi 4 de anno 1429 usque 33.....	2.596
Gratiarum 13 regis Alfonsi 4 de annis 1430, 31, 32	2.597
Diversorum 3 regis Alfonsi 4 de anno 1424 usque 32	2.612
Diversorum 4 regis Alfonsi 4 de anno 1427 usque 32	2.613
Diversorum 2 regis Alfonsi 4 de anno 1444 usque 48	2.615
Diversorum 4 regis Alfonsi 4 de annis 1445, 1446.....	2.615 (2)
Diversorum 3 regis Alfonsi 4 de annis 1444 usque 51	2.616
Diversorum 5 dicti regis Alfonsi 4 de anno 1449 usque 54	2.618
Diversorum 9 regis Alfonsi 4 de anno 1453 usque 56	2.621
Curiae de anno 1425	2.646
Curiae 3 regis Alfonsi 4 de anno 1449 usque 52	2.658
Curiae de anno 1422 usque 29, signato cum C.....	2.677
Curiae de anno 1425 usque 28, quod videtur esse Curiae 6 sigilli secreti Francisci de Arinyo	2.681
Secretorum 2 de annis 1419, 20	2.691
Pecuniae 1 regis Alfonsi 4 de anno 1416 usque 19.....	Falta
Pecuniae regis Alfonsi 4 de anno 1424 usque 27, quod videtur esse Pecuniae 4 sigilli secreti secretarii Arinyo.....	2.710
Pecuniae 4 regis Alfonsi 4 de anno 1428 usque 32.....	2.713
Pecuniae 1 regis Alfonsi 4 de anno 1444 usque 51	2.720
Itinerum 2 regis Alfonsi 4 de anno 1417 usque 30.....	2.748
	2.749
Itinerum 8 regis Alfonsi 4 de anno 1430.....	2.755
Itinerum 9 regis Alfonsi 4 de anno 1430.....	2.756
Itinerum 10 regis Alfonsi 4 de anno 1430.....	2.757
Itinerum 2 regis Alfonsi 4 de anno 1430 usque 1434.....	2.758
Itinerum 11 regis Alfonsi 4 de annis 1430, 31	2.758
Itinerum 13 regis Alfonsi 4 de anno 1432 usque 35	2.759
	2.760
Itinerum 15 sigilli communis regis Alfonsi 4 de anno 1432 usque 35	2.761
Itinerum 16 regis Alfonsi 4 de annis 1433, 34, 35.....	2.762
Itinerum 17 regis Alfonsi 4 de annis 1436, 37	2.763
Itinerum F regis Alfonsi 4, quod videtur esse Itinerum 6 de annis 1436, 37 ...	2.763
Itinerum de annis 1436, 37, signato cum F	2.764

Itinerum 18 regis Alfonsi 4 de annis 1436, 37, 38.....	2.765
Itinerum 19 regis Alfonsi 4 de annis 1436, 37, 38.....	2.766
Itinerum 20 regis Alfonsi 4 de annis 1436, 37, 38.....	2.767
Itinerum 21 regis Alfonsi 4 de annis 1436, 37, 38, 39	2.768
Itinerum 22 regis Alfonsi 4 de annis 1438, 39, 40.....	2.769
Itinerum 23 regis Alfonsi 4 de annis 1438, 39, 40.....	2.770
	2.771
Itinerum 25 regis Alfonso 4 de annis 1440, 41	2.772
Itinerum 26 regis Alfonsi 4 de annis 1440, 41	2.773
Itinerum 27 regis Alfonsi 4 de annis 1440, 41, 42.....	2.774
Itinerum 28 regis Alfonsi 4 de annis 1441, 42, 43.....	2.775
Itinerum 29 regis Alfonsi 4 de annis 1441, 42, 43.....	2.775
Itinerum 29 regis Alfonsi 4 de annis 1441, 42	2.776
Itinerum 31 regis Alfonsi 4 de anno 1442 usque 51	2.777
Itinerum 32 regis Alfonsi 4 de anno 1442 usque 49	2.778
<i>Itinerum 7 regis Alfonsi 4 de annis 1420, 21 secretari Arinyo .....</i>	<i>2.781</i>
Itinerum 11 regis Alfonsi 4 de anno 1422 usque 26	2.786
Venditionum 1 regis Alfonsi 4 de anno 1416 usque 31.....	2.920
Venditionum 1 regis Alfonsi 4 de anno 1416 usque 1432.....	2.920
	2.936
Venditionum Neapolis 1 regis Alfonsi 4 de anno 1444 usque 58	2.943
Gratiarum 1 Neapolis regis Alfonsi 4 de anno 1443 usque 1455.....	2.945
Gratiarum 2 Neapolis de anno 1455 usque 58.....	2.945
Itinerum 5 regis Alfonsi 4 de annis 1435, 36, 37.....	2.947
Diversorum 4 reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4.....	3.118
Diversorum 3 reginae Mariae, locumtenentis regis Alfonsi 4.....	3.119
Diversorum 5 reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4.....	3.120
Diversorum 3 reginae Mariae, signato cum B	3.125
Diversorum 5 reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4, signato cum B	3.127
Diversorum 7 reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4, signato cum B	3.130
Diversorum 20 reginae Mariae.....	3.142
Diversorum 22 reginae Mariae, locumtenentis generalis regis Alfonsi 4.....	3.147
Curiae 1 sigilli secreti reginae Mariae Petri Llobet	3.218
	3.237
Comune 7 regis Joannis 2	3.330
Gratiarum 1 regis Joannis 2.....	3.353
Gratiarum 4 regis Joannis 2	3.355
Diversorum 6 regis Joannis 2.....	3.367
Diversorum 11 regis Joannis 2.....	3.372
Diversorum 26 regis Joannis 2.....	3.387
Diversorum 28 regis Joannis 2.....	3.389
Diversorum 30 regis Joannis 2.....	3.390

Diversorum 1 sigilli secreti secretarii Coloma.....	3.394 bis
Curiae 3 regis Joannis 2	3.408
Curiae 4 regis Joannis 2	3.409
Curiae 9 regis Joannis 2	3.414
Curiae 10 regis Joannis 2	3.415
Sententiarum 1 regis Joannis 2	3.437
Sententiarum 2 regis Joannis 2	3.438
Itinerum 2 regis Joannis 2	3.442
Itinerum 7 regis Joannis 2	3.447
Itinerum 9 regis Joannis 2	3.449
Itinerum 10 regis Joannis 2	3.450
Itinerum 11 regis Joannis 2	3.451
Itinerum 12 regis Joannis 2	3.452
Itinerum 14 regis Joanni 2	3.454
Itinerum 15 regis Joannis 2	3.455
Itinerum 16 regis Joannis 2	3.456
Itinerum 21 regis Joannis 2	3.461
Itinerum 23 regis Joannis 2	3.463
Itinerum 24 regis Joannis 2	3.464
Itinerum 25 regis Joannis 2	3.465
Itinerum 1 locumtenentiae principis Ferdinandi, signato cum B	3.518
Itinerum 1 locumtenentiae principis Ferdinandi	3.519
	3.520
Diversorum 11 regis Ferdinandi 2	3.555
Diversorum 3 Sigilli secreti regis Ferdinandi 2 secretarii Ludovici Gonçalez..	3.563
Itinerum B (aut in Itinerum 1 cum B) regis Ferdinandi 2	3.633
<i>Itinerum 3 regis Ferdinandi 2 .....</i>	<i>3.635</i>
Itinerum 7 regis Ferdinandi 2.....	3.639
Itinerum 8 regis Ferdinandi 2.....	3.640
Itinerum 9 regis Ferdinandi 2.....	3.641
Itinerum 12 regis Ferdinandi 2.....	3.644
Itinerum 16 regis Ferdinandi 2.....	3.648
Itinerum 18 regis Ferdinandi 2.....	3.649
Itinerum 26 regis Ferdinandi 2.....	3.656
Itinerum 1 regis Ferdinandi 2 secretarii Ludovici Gonçalez	3.663
Itinerum sigilli secreti 1 regis Ferdinandi 2 secretarii Colomae.....	3.665
Itinerum 3 sigilli secreti regis Ferdinandi 2 secretarii Ludovici Gonzalez	3.668
Itinerum sigilli secreti 1 regis Ferdinandi 2 secretarii Urries	3.674
Itinerum 7 regis Caroli	3.914
Itinerum 8 regis Caroli	3.915
Prima pars registri Itinerum 9 regis Caroli	3.917

APÈNDIX II
RELACIÓ DELS PERGAMINS DE LA CANCELLERIA REIAL CITATS

Pergs. de Pere I, Apèndix, núm. 8.

Pergs. de Jaume I, núms. 373, 480, 643, 734, 785, 799, 819, 853, 856, 857, 859, 947, 988, 996, 996 duplicat, 1.016, 1.030, 1.050, 1.057, 1.059, 1.078, 1.109, 1.159, 1.160, 1.164, 1.165, 1.168, 1.191, 1.192, 1.229, 1.386, 1.416, 1.473, 1.559, 1.602, 1.618, 1.636, 1.647, 1.720, 1.720 duplicat, 1.720 triplicat, 1.720 quadriplicat, 1.720 sextuplicat, 1.982, 2.024, 2.116, 2.144, 2.148, 2.148 duplicat, 2.239.

Pergs. de Pere II, núms. 173, 247, 267.

Pergs. d'Alfons II, núms. 127, 162, 279 bis, 400, 417.

Pergs. de Jaume II, núms. 282, 383, 393, 393 duplicat, 405, 433, 645, 649, 660, 678, 1.347, 1.565, 1.578, 1.959, 1.960, 1.962, 2.062, 2.067, 2.067 duplicat, 2.183, 2.205, 2.255, 2.274, 2.406, 2.681, 2.725, 2.726, 2.784, 2.887, 2.888, 2.889, 2.890, 2.893, 2.898, 2.904, 2.905, 2.909, 2.921, 2.940, 3.117, 3.127, 3.210, 3.226, 3.227, 3.258, 3.285, 3.830, 3.464, 3.495, 3.500, 3.511, 3.570, 3.576, 3.939, 4.010, 4.011, 4.116, 4.115, 4.122, 4.277, 4.278, 4.343 .

Pergs. de Jaume II, Extra-inventari, núms. 3.868, 3.873.

Pergs. de Jaume II, Apèndix, núms. 41, núm. 117.

Pergs. d'Alfons III, núms. 88, 229, 234, 254, 316, 317, 321, 332, 344, 346, 385, 388, 389, 395, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 413, 501, 691, 856.

Pergs. d'Alfons III, Apèndix, núm. 7.

Pergs. d'Alfons III, Maltractats, núms. 4, 5, 12, 15.

Pergs. de Pere III, núm. 33, 61, 179, 181, 186, 192, 197, 226, 227, 228, 229, 237, 315, 386, 495, 496, 499, 502, 520, 562, 572, 585, 605, 606, 607, 618, 647, 1.194, 1.195, 1.276, 1.251, 1.251 duplicat, 1.259, 1.495, 1.504, 1.660, 1.772, 1.773, 1.789, 1.800, 1.844, 1.917, 1.927, 1.930, 1.966, 2.000, 2.005, 2.060, 2.114, 2.117, 2.118, 2.126, 2.135, 2.225, 2.238, 2.430, 2.431, 2.433, 2.438, 2.443, 2.444, 2.448, 2.495, 2.475, 2.541, 2.656, 2.682, 2.683, 2.683 duplicat, 2.698, 2.700, 2.706, 2.721, 2.723, 2.729, 2.738, 2.743, 2.755, 2.762, 2.766, 2.785, 2.793, 2.798, 2.800, 2.802, 2.803, 2.805, 2.809, 2.810, 2.812, 2.815, 2.829, 2.831, 2.840, 2.845, 2.858, 2.862, 2.864, 2.875, 2.887, 2.888, 2.891, 2.893, 2.898, 2.899, 2900, 2913, 2.922, 2.926, 2.929, 2.930, 2.931, 2.933, 2.934, 2.935, 2.936, 2.937, 2.938, 2.943, 2.945, 2.949, 2.952, 2.955, 2.961, 2.962, 2.963, 2.966, 2.970, 2.972, 2.974, 2.975, 2.979, 2.980, 2.981, 2.982, 2.983, 2.984, 2.985, 2.986, 2.988, 2.989, 2.990, 2.993, 2.994, 2.995, 2.996, 2.997, 2.999, 3.000, 3.001, 3.002, 3.003, 3.004, 3.005, 3.006, 3.007, 3.008, 3.009, 3.010, 3.011, 3.012, 3.014, 3.015, 3.018, 3.019, 3.020, 3.021, 3.022, 3.024, 3.025, 3.029, 3.030, 3.031, 3.032, 3.039, 3.040, 3.041, 3.057, 3.104, 3.119, 3.122, 3.124, 3.125, 3.127, 3.128, 3.129, 3.130, 3.131, 3.133, 3.137, 3.147, 3.148, 3.149, 3.150, 3.151, 3.152, 3.153, 3.154, 3.155, 3.156, 3.159, 3.162, 3.204, 3.215, 3.221, 3.225, 3.235, 3.250, 3.264, 3.271, 3.274, 3.303, 3.307.

Pergs. de Pere III, Apèndix III, núm. 20, 28.

Pergs. de Joan I, núms. 100, 175, 323, 399, 414, 427, 458, 505, 512, 521.

Pergs. de Martí I, núms. 200, 235, 239, 266, 273, 307, 359, 359 duplicat, 363, 391, 456, 469, 471, 478.

Pergs. d'Alfons IV, núms. 92, 210.

APÈNDIX III
RELACIÓ D'ALTRA DOCUMENTACIÓ DE LA CANCELLERIA REIAL CITADA

Butlles pontificies, llig. XXVIII, 9; Lig. LV, núm. 15; llig. LXI, núm. 3; llig. LXII, núm. 15.
Processos en quart, any 1325.
Procés contra el rei de Mallorca.
Varia, núms. 438, 497.
Legislació, caixa 9, núms. 1 i 3.
Manuscrits de la Casa Reial, 9.

APÈNDIX IV
DOCUMENTACIÓ CITADA DE LA BATLLIA GENERAL DE CATALUNYA

Batllia General de Catalunya, llibrs. 516, 826, 857, 875.
Batllia General de Catalunya, Processos, any 1553, 1 At. i 1 Bb

APÈNDIX V
DOCUMENTACIÓ CITADA DE L'ARXIU DEL MESTRE RACIONAL

Computus 27 Petri March, thesaurarii regis Jacobo 2, a 1 januarii anno Incarnationis 1319 usque ad ultimum junii 1320	M.R. 284
Computus 30 Petri March, regii thesaurarii, a 1º julii 1321 usque ad ultimum decembris sequentibus.....	M.R. 286
Computus 30 Petri March	M.R. 287
Computus 4 [Petri Jordani de] Urries, de anno 1337	M.R. 311
Computus 5 Petri Jordani de Urries, thesaurarii generalis, de anno 1337.....	M.R. 312
Computus Raymundi Boil, thesaurarii regii, de anno 1340.....	M.R. 314
Computus 6 primae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii regii, de anno 1343.....	M.R. 320
Computus 7 Bernardi Olzinelles, thesaurarii generalis, de prima administratione, de parte anni 1343	M.R. 321
Computus 2 Bernardi de Olzinelles, thesaurarii, de secunda administratione de parte anni 1348	M.R. 327
Computus 3 secundae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii regii.	M.R. 328a
Computus 4 Bernardi Olzinelles, thesaurarii, de secunda administratione.....	M.R. 329
Computus 10 secundae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii de parte anno 1353	M.R. 334
Computus 11 secundae administrationis Bernardii Olzinelles, thesaurarii, de parte anni 1352	M.R. 335
Computus 16 Bernardi de Olzinells, thesaurarii, secundae administrationis....	M.R. 339

Computus 27 secundae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii	M.R. 345
Computus 4 Petri Dezvalls, thesaurarii regii	M.R. 360
Computus 18 Petri Dezvall, thesaurarii regis Petri 3	M.R. 374
Computus 19 Petri Dezvall, thesaurarii generalis, de parte anno 1381	M.R. 375
Computus Laurentii Terrats, regentis Thesaurariam regiam, de anno 1387	M.R. 384
Computus 6 Petri Marrades, thesaurarii generalis regis Joannis 1.....	M.R. 387
Computus 3 Juliani Garrius, thesaurarii regis Joannis 1	M.R. 390
Computus 7 Juliani Garrius, thesaurarii generalis.....	M.R. 393
Computus 11 Juliani Garrius, thesaurarii generalis	M.R. 397
Computus 15 Joannis Dezpla, thesaurarii regii.....	M.R. 412
Computus Pontii Vilaragut, thesaurarii reginae Elionoris, a 1 januarii usque a d ultimum junii 1345	M.R. 456
Computus 8 Berengarii de Relat, thesaurarii reginae Elionoris, uxoris regis Petri 3, de parte anni 1353	M.R. 463
Computus [19] Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 474
Computus 22 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 475
Computus 23 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 476
Computus 24 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 477
Computus 25 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 478
Computus 26 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 480
Computus 27 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 481
Computus 28 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 482
Computus 29 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 483
Computus 30 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 484
Computus 36 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 489
Computus 38 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 491
Computus 39 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 492
Computus 41 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 494
Computus 42 Berengarii de Relat, thesaurarii dictae reginae [Elionoris]	M.R. 495
Computus 44 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 497

Computus 50 Berengarii de Relat, thesaurarii regiane Elionoris, uxoris regis Petri 3.....	M.R. 503
Computus 1 Gisperti de Campolongo, thesaurarii reginae Sibiliae, uxoris regis Petri 3, a 1 decembris 1377 usque ad ultimum decembris 1379	M.R. 507
Computus 2 Jasperti Campllonc, thesaurarii dictae reginae Sibiliae	M.R. 508
Computus 2 Berengarii Dezcortey, thesaurarii dictae reginae Yolantis, a 1 junii 1391	M.R. 517
Computus 6 Jacobi Pastor, thesaurarii reginae Mariae, uxoris regis Martini, de parte anni 1401	M.R. 527
Computus 3 Petri Jordani de Uries, dispensarii infantis Petri, primogeniti regis Alfonsi Aragonum	M.R. 562
Computus 5 Petri Blan, dispensarii infantis Joannis, filii primogeniti regis Petri 3.....	M.R. 582
Computus 6 dicti Perpinyini Blan, dispensarii infantis Joannis, filii primogeniti regis Petri 3.....	M.R. 583
Computus 7 dicti Perpiniani Blan, dispensarii infantis Joannis, filii primogeniti regis Petri 3	M.R. 584
Computus 10 dicti Perpiniani Blan, dispensarii infantis Joannis, filii primogeniti regis Petri 3.....	M.R. 588
Computus 3 Perpinioni Blan, dispensarii infantis Joannis, filii et locumtenentis generalis regis Petri 3, a die 1 januarii 1375 usque ad ultimum junii sequentis	M.R. 591
Computus 14 Perpiniani Blan, dispensarii infantis Joannis, primogeniti et locumtenentis generalis regis Petri 3	M.R. 597
Computus 2 Hugueti de Cardona, dispensarii infantissae Mattae, a 1 augusti 1374 usque ad ultimum julii 1375 1376.....	M.R. 614
Computus 4 Hugueti de Cardona, dispensarii infantissae Mathae, uxoris infantis Joannis, regii primogeniti, a 1 januarii usque ad ultimum julii 1376.	M.R. 615
Computus 5 Joannis Calloz, thesaurarii reginae Sibiliae, uxoris regis Petri 3 de anno 1384.....	M.R. 963

APÈNDIX VI

RELACIÓ DE REGISTRES I COMPTES PERDUTS O NO TROBATS

Registres de la Cancelleria reial:

Liber cum coopertis corii viridis intitulatus Diversorum et signatus cum A, in armario Aragoniae (Diversorum viride 1 i 2).

Itinerum 30 regis Alfonsi 4 de anno 1442 usque 50.

Pecuniae 1 regis Alfonsi 4 de anno 1416 usque 19.

Itinerum 17 regis Ferdinandi 2.

Tampoc no han estat trobats els documents citats en les refs. núms. 86, 874 i 2.636 com a existents en l'Arxiu Reial.

Comptes de l'Arxiu del Mestre Racional:

- Computus 19 Petri March, regii thesaurarii a 1 januarii 1315 usque ad ultimum junii 1316.
Computus 5 Garciae de Loris, thesaurarii regis Alfonsi 2, de parte anni 1329.
Computus 4 Bernardi Olzinelles, thesaurarii regii.
Computus Pontii de Vilaragut, thesaurarii reginae Elionoris, a 1 julii 1345 usque ad ultimum decembris sequentis.
Computus 18 secundae administrationis Bernardi Olzinelles, thesaurarii regii de parte anni 1358.
Computus 9 Berengarii de Relat, thesaurarii.
Computus 20 Berengarii de Relat, thesaurarii reginae Eleonoris.
Computus 4 Raymundi de Vilanova, thesaurarii [1366].
Computus [*en blanc*] Petri Dezvalls, thesaurarii generalis.
Computus 13 Petri Dezvall, thesaurarii dicti regis de dicto anno 1378.
Computus 21 Petri Dezvall, thesaurarii regii de parte anni 1382.
Computus Petri Dezvalls de pecuniis alienationum regii Patrimonii.
Computus 5 Petri Marrades, thesaurarii generalis regni Joannis primi.
Computus 20 Joannis Dezpla, thesaurarii regis Martini.
Computus 21 Joannis Dezpla, thesaurarii regis Martini.
Computus 24 Joannis Dezpla, thesaurarii regis Martini.
Computus 1 Joannis Callos, thesaurarii reginae Sibiliae, a 1 maii 1380 usque ad 20 julii dicti anni.
Computus 1 Bartholomei Llunes, dispensarii infantissae Yolantis, uxoris infantis Joannis, de anno 1383.
Computus 16 Raphaelis Ferrer, thesaurarii reginae Mariae, uxoris regis Alfonsi 4, de anno 1440.
Computus 21 Raphaelis Ferrer, thesaurarii reginae Mariae, uxori regis Alfonsi 4, de parte anno 1444.
Computus 3 Ludovici Pexo, thesaurarii generalis regis Joannis 2.
Computus 5 Gabrielis Sanchez, thesaurarii generalis regis Ferdinandi 2.
Computus 11 Gabrielis Sanchiz, thesaurarii generalis de anno 1491.
Computus 13 Gabrielis Sanchiz, thesaurarii generalis.
Computus 6 Ludovici Sanchez, thesaurarii generalis.
Computus 9 Ludovici Sanchez, thesaurarii generalis regis Ferdinandi 2.
Computus 3 Roderici Celdran, regentis thesaurariam generalem de anno 1540.

APÈNDIX VII

RELACIÓ DE PERGAMINS NO LOCALITZATS

Arm. 1 (Catalunya), sac de Sant Pau, núm. 168	Ref. núm. 2.847
Arm. 4 (Girona), sac O, núm. 719	Ref. núm. 1.019
Arm. 4 (Girona), sac O, núm. 721	Ref. núm. 1.024
Arm. 4 (Girona), sac O, núm. 730	Ref. núm. 1.026

Arm. 4 (Girona), sac O, núm. 731	Ref. núm. 1.021
Arm. 4 (Girona), sac O, núm. 732	Ref. núm. 1.023
Arm. 11 (Vilafranca), sac K, núm. 419.....	Ref. núm. 1.287
Arm. 11 (Vilafranca), sac de Sant Magí, núm. 195	Ref. núm. 2.024
Arm. 11 (Vilafranca), sac de Sant Magí, núm. 196	Ref. núm. 2.025
Arm. 14 (Tortosa), sac A, núm. 76.....	Ref. núm. 2.149
Arm. 14 (Tortosa), sac A, núm. 79.....	Ref. núm. 162
Arm. 17 (Aragó), sac B, núm. 243.....	Ref. núm. 2.658
Arm. 20 (Negocis entre reis), sac A, núm. 55.....	Ref. núm. 2.651
Arm. 21 (València), sac K, núm. 509	Ref. núm. 2.895
Arm. 21 (València), sac K, núm. 514	Ref. núm. 2.646
Arm. 21 (València), sac X, núm. 438	Ref. núm. 85
Arm. 21 (València), sac X, núm. 446	Ref. núm. 1.578
Arm. 21 (València), sac X, núm. 447	Ref. núm. 2.862
Arm. 21 (València), sac X, núm. 455	Ref. núm. 2.750
Arm. 21 (València), sac X, núm. 456	Ref. núm. 1.295
Arm. 21 (València), sac Z, núm. 365	Ref. núm. 2.671
Arm. 21 (València), sac Z, núm. 391	Ref. núm. 570
Arm. 21 (València), sac Z, núm. 392	Ref. núm. 571
Arm. 21 (València), sac Z, núm. 388	Ref. núm. 1.570
Arm. 21 (València), sac Z, núm. 401	Ref. núm. 1.724
Arm. 21 (València), sac Z, núm. 403	Ref. núm. 267
Arm. 21 (València), sac Z, núm. 404	Ref. núm. 1.269
Arm. 22 (València), sac A, núms. 160 i 161.....	Ref. núm. 2.739
Arm. 22 (València), sac de Sant Pere Pasqual, núms. 34, 35, i 40.....	Ref. núm. 2.841
Arm. 22 (València), sac de Sant Pere Pasqual, núm. 43.....	Ref. núm. 2.843
Arm. 22 (València), sac de Sant Pere Pasqual, núm. 57.....	Ref. núm. 269
Arm. 22 (València), sac de Sant Vicent Ferrer, núm. 116	Ref. núm. 1.955
Arm. 22 (València), sac de Sant Vicent Ferrer, núm. 120	Ref. núm. 1.752
Arm. 22 (València), sac de Sant Vicent Ferrer, núm. 127	Refs. núms. 1.755 i 1.756
Arm. 22 (València), sac de Sant Vicent Ferrer, núm. 128	Ref. núm. 1.757
Arm. 22 (València), sac de Sant Vicent Ferrer, núm. 129	Ref. núm. 1.758
Arm. 28 (Regne de València), sac M, núm. 38.....	Ref. núm. 1.291
Arm. 29 (Regne de València), sac H, núm. 15	Ref. núm. 136
Arm. 29 (Regne de València), sac O, núm. 67.....	Ref. núm. 999
Arm. 29 (Regne de València), sac O, núm. 81.....	Ref. núm. 1.726
Arm. 29 (Regne de València), sac O, núm. 89.....	Ref. núm. 345
Arm. 29 (Regne de València), sac O, núm. 91.....	Ref. núm. 2.210
Arm. 29 (Regne de València), sac O, núm. 92.....	Ref. núm. 2.207

Ja no figuren en l'Índex antic dels armaris de l'Arxiu Reial els pergamins de les refs. núms.: 130, 131, 143, 268, 283, 300, 347, 549, 920, 1.001, 1.018, 1.045, 1.139, 1.141, 1.145, 1.155, 1.390, 1.727, 1.732, 1.893, 1.916, 2.145, 2.147, 2.148, 2.208, 2.223, 2.227 i 2.840.

Índex onomàstic

A

- Abat, Jaume de 350, 2.575
Abdala a Benamir 106
Abella, Berenguer d' 1.788, 1.789
Abenhudell, Mahomet 1.219
Abenhudell, Ibrafim 1.219
Abenhudell, Amet 1.219
Abu Zayd 2.583, 2.625, 2.626, 2.716
Abueldele Yuan Fudayl 2.217
Adrià, Mateu 43, 840, 1.478, 1.544
Aguiló, Francesc d' 722, 2.128, 2.130, 2.131
Aguiló, Guillem d' 2.357, 2.358
Aguiló, Jaume Guillem d' 558
Aguiló, Lluís d' 2.133, 2.134
Aladracho → Al-azrac
Alagón, Artal de 2.147
Alagón, Blasco de 1.630, 2.148
Alascon, Arnaldo Guillermo de 2.060
Al-azrac 228
Albalat, Andreu d', bisbe de València 2.727
Albalat, Andreu d' 310
Albalat, Pere d', arquebisbe de Tarragona 13
Albero, Eximèn d' 2.445
Albinyana, Bertran 1.904
Alemanda, filla de Pere Roís de Corella 1.278
Alemany de Cervelló, Ramon 2.842
Alenda, Pedro de 1.023
Alexandria, Federico de → Frederic d'Alexandria
Alfambra, Joan d' 950
Alfaro, Palasín de 310
Alfons, duc de Gandia, comte de Ribagorza i Dènia, marquès de Villena 99, 239, 271, 272-274, 276, 277, 279, 285, 928-932, 1.123, 1.439, 1.443, 1445, 1.513-1.515, 1.518, 1.520, 1.524, 1.553, 1.591, 2.039, 2.707
Alfons, duc de Gandia, comte de Ribagorza i Dènia 282, 1.130, 1.343, 1.444, 1.446, 1.447, 1.450, 1.452, 1.523
Alí Xupió → Xupió, Alí
Alpicat, Bernat d' 951, 1.398, 2.276
Alvar, Maria, dona de Jaume de Xèrica 1.935, 1.936
Álvarez de Espejo, Lope 1.985
Alvero, Eximèn d' → Albero, Eximèn d'
Amell, Joan 1.346
Andreu, Jaume 392, 2.315
Anglesola, Guillem d' 2.004
Apiera, Ferrer de → Piera, Ferrer de
Apilia, Berenguer de → Abella, Berenguer d'
Aragó, Alfons d', comte de Ribagorza, fill de Joan II 121
Aragó, Antoni d' 2.276
Aragó, Artal d' 1.180
Aragó, Enric d', infant → Enric d'Aragó, infant
Aragó, Esteve d' 622, 976, 978, 980, 981

Aragó, Pere d' 1.796, 1.798, 1.799
 Aragó, Joan d', arquebisbe de Toledo i patri-
 arca de Alexandria 865, 866, 868, 869
 Arenós, Boïla d' 318
 Arenós, Eximén Pérez d' 1.135
 Arenós, Gonzalo Díaz d' 2.908, 2.910
 Arenós, Pedro Eximén d' 2.821
 Arinyo, Francisco 1.227, 1.341, 1.447, 1.448,
 2.053, 2.707, 2.876
 Arnau, abat del monestir de la Valldigna 1.398
 Arnau, Guillem 1.664
 Arnedo, Simó 14
 Arrufat, Pere 622
 Artés, Pero de → Dartés, Pere
 Astrug Jacob 1.068
 Astruga, dona de Jucef Ravaya 712, 713
 Avenmenaze, Samuel 698
 Ávila, Álvaro de → Dávila, Álvaro
 Axer Abeniahah 106
 Ayerbe, Pedro Ximénez de 2.472, 2.477
 Ayroni, dona de Ramon de Riusec → Ei-
 rovis, dona de Ramon de Riusec
 Azeit Abozeit → Abu Zayd
 Azmet Abençahacar 2.511

B
 Balsarenys, Ferrer de 2.956
 Barberà, Umbert de 1.685, 1.687, 1.689
 Barcelona, bisbe de 243, 2.145
 Barutell, Joan 8, 9
 Bastida, Arnau 1.368
 Baucells, Pedro 3.022
 Beamont → Beaumont, Carles de
 Beatriu, dona de Berenguer d'Abella 1.789
 Beaumont, Carles de 603
 Bellera, Guillem de 2.148
 Bellice, dona de Vicent de Novals 2.353
 Bellmunt, Bernat de 2.689
 Bellpuig, Bernat de 2.558, 2.560
 Bellpuig, Galceran de 2.561, 2.562
 Bellví, Bernat de 888, 889, 891, 1.462
 Bellví, Francesc 909
 Bellví, Guillem de 890-893, 895-897, 899,
 904-909, 2.173, 2.176

Bellví, Joan de 2.301, 2.303, 2.304, 2.307-
 2.310, 2.312
 Bellví, Pere de 903, 909, 2.299, 2.311,
 2.312
 Benet XIII, papa 1.836, 2.784, 2.789
 Beneyt, Galter 1.752-1.755, 1.760
 Beneyto, Jaume 2.549
 Benviure, Benavent de 392
 Berenguela Alfonso 1.704, 2.537, 2.061,
 2.539-2.542
 Bernat, Guillem 2.813
 Besanta, Jacobo de 1.084
 Beses, Bartomeu 91
 Bidaura, Teresa de → Gil de Vidaure, Teresa
 Bisbal, Francesc 408, 2.849
 Blan, Perpinyà 639, 804, 1.637
 Blanca, filla de Fernando Manuel 1.942
 Blanes, Ramon de 2.770, 2.771
 Blanes, Vidal de 2.184
 Boil, Berenguer 637, 639, 640
 Boil, Bernat 58
 Boil, Felip 640, 1.804
 Boil, Francesca 2.026
 Boil, Joan de 637, 639, 640, 641, 642, 1.047,
 1.048
 Boil, Pere 150, 239, 440, 441, 452, 637-639,
 736, 1.105, 1.106, 1.810, 2.169
 Boil, Ramon 591, 592, 593, 1.107, 1.108,
 2.176, 2.578, 2.891, 2.927
 Bolas, Peregrí de 2.564
 Bolea, Bernat de 2.643
 Bonastre, Bernat de 962, 1.397
 Bonastre, Lluç de 2.040
 Bonaventura, dona de Pere de Xèrica 1.724
 Bonescomes, Mateu de 2.497
 Bonifaci VIII, papa 948
 Bordils, Bernat de 1.300
 Bordils, Huguet de 1.199
 Borguny, Jaume 392
 Borja, Francesc de 1.617
 Borja, Isabel de 2.115
 Borja, Joan de, duc de Gandia 1.617
 Borja, Pere Lluís Galceran de 1.455
 Bou, Guerau 1.087, 2.574

- Bovadilla, Beatriz de 1.453-1.455
 Boxadors, Bernardo de 1.786, 2.990, 2.991
 Boxadors, Guillem 695
 Boxadós, Bernat de → Boxadors, Bernat de
 Boxadós, Guillem → Boxadors, Guillem
 Boysan, Mingot de 2.725
 Brull, Bernat de 2.045, 2.047
 Buey, Guillem 1.487
 Busquet, Gabriel 1.799
 Busquets, Pere de 546, 1.417
- C
- Cabanyelles, Lluís 2.778
 Çabata, Pere 2.116, 2.578, 2.579
 Cabrera, Andreu de 1.453-1.455
 Cabrera, Berenguer de 2.544
 Cabrera, Isabel de 1.848, 1.851, 1.857-1.860
 Çacosta, Pere → Costa, Pere (sa)
 Çaén, rei de València → Saén, rei de València
 Çaera, Guillem → Saera, Guillem
 Çaera, hereus de → Saera, hereus de
 Calatayud, Bartomeu Huc de 548
 Calatayud, Lluís 1.311
 Calatrava, orde de 592, 865, 1.227, 1636, 1773, 1.826
 Calçarroja, Martín de 2.497, 2.512
 Calderón, Pedro 2.075
 Callòs, Joan 1.339, 2.086
 Calloz, Joan → Callòs, Joan
 Calp, Bernat 933
 Calp, Gonsal 1.199
 Calvet, Bartomeu 2.297
 Calviley, Hug de 253, 1.335, 1.337-1.339, 1.653, 1.749-1.751, 1.755
 Calvó, Bernat, bisbe de Vic 1.223, 1.622
 Campaner, Miquel 678
 Campllonc, Jaspert de 1.760, 2.086, 2.087
 Canaveriis, Guido de 726
 Canet, Ferrer de 649, 828
 Çanoguera, Pere → Sanoguera, Pere
 Çapata → Sabata
 Carbonell, Francesc 1.796, 1.798, 1.799, 1.991
 Carbonell, Joan 102, 1.514, 1.515
 Carbonell, Lluís 985, 986, 987, 988, 1.798, 1.799
 Carbonell, Pere Miquel 1.321
 Cardona, Alfons de 289, 290
 Cardona, Antoni de 279, 291
 Cardona, Berenguer de 2.149, 2.151
 Cardona, Bernat de 2.793
 Cardona, Hug de 1.343, 1.448, 1.469, 1.470, 1.524, 1.638, 2.039, 2.040, 2.113, 2.322, 2.692, 2.693, 2.707
 Cardona, Joan 624
 Cardona, Joan Ramon Folc de, comte de Cardona 1.448, 2.039, 2.707
 Cardona, Ramon Folc de, vescomte de Cardona 2.148
 Cardona, Pere de 288, 289, 290, 291, 933
 Cardona, Sanç de 1.525
 Carles, príncep de Viana 624, 1.087, 1.379
 Carròs, Alamanda 641, 642, 1.994
 Carròs, Francesc 637, 641, 1.992, 1.993, 2.325
 Carròs, Teresa 642
 Carroz → Carròs
 Cartagena, bisbe de 1.981, 1.983
 Casadevall, Joan 279
 Casaldàguila, Pere de 695
 Casals, Bertran de 17
 Casa-saja, Francesc de 91, 92, 94, 96, 100, 106
 Caserta, comte de → Ratta, Baltasar de, comte de Caserta
 Casta, Pardo de la → Pardo de la Casta
 Castellà, Francesc 760, 2.311
 Castellà, Galceran 2.171
 Castellà, Jaume 391, 714, 1.943, 1.945, 1.947, 1.949, 2.184, 2.277, 2.278, 2.279, 2.513
 Castellà, Pere 2.762
 Castellà, Ramon 391, 397, 452, 1.146, 1.272, 1.273, 1.697, 1.734, 1.780, 1.792, 1.795, 1.796, 1.798, 1.799, 2.170
 Castellà D'Oric, Vidal → Orís, Vidal Castellà d'

Castellana, dona de Pere de Busquets 546
 Castellani, Jaume → Castellà, Jaume
 Castellblanch, Berenguer de 817
 Castellnou, Dalmau de 128, 864
 Castellnou, Jaspert de, vescomte 919, 920,
 922, 967, 968, 999, 1.003, 1.004, 1.707,
 2.021
 Castelló, Francesc → Castellà, Francesc
 Castelló, Guillem de 2.690
 Castellsent, Ramon de 557
 Castellvell, Gonsal de 1.806
 Castellvell, Guerau de 479
 Castellví, Pere de 758
 Castro, Arnau de 2.638
 Català, Joan 454
 Català, Pere Guillem 722, 995
 Cavaller, Vicent 1.689
 Çavit, Bernat 2.012
 Çaydia, monestir de la → Saïdia, monestir
 de la
 Celdrán, Rodrigo 1.839
 Centelles, Aldonça de 909
 Centelles, Bernat de 1.512, 1.927
 Centelles, Eimeric de 449, 470, 471, 1.157,
 1.160
 Centelles, Francesc Gilabert de 2.163
 Centelles, Gilabert de 199, 935, 1.133,
 1.504, 1.509, 1.510, 1.692, 1.693., 1.819,
 1.900-1.904, 1.906-1.910, 1.913, 1.915,
 1.917, 1.919, 1.921, 1.923, 1.924, 1.926,
 1.927, 2.184, 2.754, 2.757, 2.893, 2.894
 Centelles, Pere de 7-9, 1.125, 1.160, 2.086,
 2.184, 2.875
 Centelles, Pericó de 413, 465, 466, 467
 Cervera, Pere de 2.639, 2.736
 Cervera, Tomàs 2.075
 Cescreus, Simó → Sescreus, Simó
 Cestanyer, Marc 2.849
 Cetina, Diego de 2.493
 Ceyt Abuseyt → Abu Zayd
 Císcar, Pere → Síscar, Pere
 Civate, Esteve 224
 Clapers, Bernat de 726
 Claramunt, Bernat de 3.008
 Clariana, Andreu 26
 Clariana, Guerau de 1.218
 Clariana, Umbert de 1.499
 Clement VII, papa 88, 111, 2.032
 Clomar, Guillermo 959
 Codinachs, Bernat de 1.808
 Codinachs, Berenguer de 150, 239, 934,
 935, 1.140, 1.142, 1.511, 1.512, 1.514,
 1.583, 2.082, 2.084, 2.756, 2.757
 Coloma, Joan de, secretari 1.990, 2.422
 Colrat, Guillem 2.734
 Comadors, Guillem de 15, 2.956
 Comollis, Pere de 2.785, 2.786
 Conesa, Jaume 2.168, 2.833
 Conques, Arnau de 1.140
 Conques, Berenguer de 2.808, 2.810
 Constans, Joan 151, 153
 Costança, infanta, filla de Pere III, reina de
 Sicília 66, 2.867, 2.868
 Corbera, Romeu de 1.769, 2.053, 2.164,
 2.165, 2.240
 Corella, Rodrigo de 493, 2.017
 Cornell, Luis 33, 319
 Cortielles, Berenguer de 2.157
 Cortilio, Francisco de 392
 Cortit, Guillem 548
 Costa, Pere (sa) 1.069, 1.070
 Costa, Ramon 637, 641, 641
 Cruïlles, Bartomeu 722
 Cruïlles, Bernat de 598, 1.006, 1.008-1.010,
 1.012-1.019, 1.021, 1.023, 1.024, 1.570,
 2.057, 2.584, 2.586
 Cruïlles, Gilabert de 1.006
 Cruïlles, Jofre Gilabert de 2.673

D
 Dalmau, Berenguer 1.164, 1.701, 2.060
 Dalmau, Bernat 2.456
 Dartés, Pere 530, 536, 2.031, 2.032
 Dávila, Álvaro 582, 583, 584, 585, 586
 Deo, Pedro de 461, 462, 2.271
 Descaus, Pere 2.086
 Desllava, Constança → Eslava, Constança d'
 Desplà, Bernat 1.664

- Desplà, Jaume 1.922
 Desplà, Joan 1.656
 Desplà, Joan, tresorer del rei 117, 336, 2.504, 2.505, 3.005
 Despont, Ponç 2.331
 Dezcamps, Berenguer 2.353, 2.354
 Dezcoll, Bernat 2.761
 Dezcortey, Berenguer 2.090
 Dezplà → Desplà
 Dezvalls, Pere 408, 641, 642, 844, 951, 1.639, 1.687, 1.759, 2.292, 2.513, 2.848
 Díaz de Mendoza, Rodrigo 2.214
 Díez, Rodrigo 540, 542, 543, 545, 2.284, 2.288
 Dionís d'Hongria, comte 958
 Domènec, Bernat 1.548
 Domènec, Guerau 84
 Domènec, Joan 1.993, 2.325
 Doriç, Vidal Castellà → Orís, Vidal Castellà d'
 Doriz, Eximèn Pere → Orís, Eximèn Pere d'
 Doriz, Martí Eximèn → Orís, Martí Eximèn d'
 Du Guesclin, Beltran 1.334
 Duch, Ramón Berenguer 143
 Durfort, Guillem 64, 1.257, 1.262
- E*
 Egea, Fernando de 558
 Eirovis, dona de Ramon de Riusec 313, 314
 Eiximén → Eximén
 Elfa, dona de García Ortiz de Azagra 1.487
 Elionor, comtessa de Trípoli 1.084
 Elisenda, dona d'Esteve d'Aragó 622
 Elisenda, dona de Ramon de Moncada 1.817, 1.899
 Empúries, comte d' 1.006, 2.086, 2.087
 Empúries, Joan, comte d' 844, 850, 1.198, 1.202
 Empúries, Ponç Hug, comte d' 1.243
 Empúries, Ponç VI, *Malgaullí*, comte d' 1.470, 2.113
 Empúries, Ramon d' 1.470
 Empúries, Ramon Berenguer, comte d' 85
- Enric d'Aragó, infant 2.404, 2.406-2.411, 2.415, 2.417, 2.419, 2.420, 2.421, 2.423, 2.443
 Enric II, rei de Castella 2.842
 Enríquez, Alfonso 877
 Enríquez, Enrique 2.850, 2.852
 Enríquez, María, duquesa de Gandia 1.456
 Entença, Berenguer d' 1.058
 Entença, Bernat Guillem d' 65, 1.061, 1.067
 Entença, Gerau d' 2.592
 Entença, Gombau d' 1.061, 1.063
 Entença, Mallada d' 1.418
 Entença, Manuel d' 2.689
 Entença, Saurina d' 78
 Entença, Teresa d' 1.063
 Entenza → Entença
 Erill, Guillem d' 1.826
 Ermengol, comte d'Urgell 1.300, 1301
 Escorna, Joan 2.005, 2.006, 2.008, 2.009
 Escorna, Ramon 426, 1.664, 1.998, 2.001, 2.002, 2.644
 Escorna, Vicent 1.417, 1.418
 Escrivà, Andreu Guillem 400, 1.993, 2.325
 Escrivà, Bernat 64
 Escrivà, Francesc → Montpalau, Francesc de
 Escrivà, Guillem 698, 701, 1.385, 2.827
 Escrivà, Jaume 452, 1.278, 1.280, 2.739
 Escrivà, Jaume Guillem 400
 Escrivà, Joan 225, 226, 1.193, 2.104-2.106, 2.108, 2.497
 Escrivà, Pere 2.671
 Eslava, Constança d' 3.013
 Esplugues, Bernat d' 1.014, 1.814-1.816, 1.894,-1.896, 2.358, 2.381
 Esplugues, Francesc d' 2.358, 81
 Esplugues, Joan d' 247, 248
 Esplugues, Macià d' 2.211, 2.344
 Esplugues, Pere d' 2.357, 2.358, 2.769
 Esquerit, Arnau 2.900
 Esteve, Berenguer de 962
 Esteve, Pere 1.309
 Estefania, dona de Guillem Ramon de Montcada 2.397
 Estrany, Miquel 970

- Eximén, Gil 1.775
 Eximén, Lope 334
 Eximèn, Pere 1.678
 Eximèn, Teresa 1.543
 Eximén de Urrea, Pedro → Ximénez de
 Urrea, Pedro
 Eximenis → Ximénez
- F*
- Fabarza, Bernat 1.806
 Fabra, Berenguer 452
 Fabra, Bernat 1.908
 Fabra, Guerau 1.185
 Fabra, Joan 1.348
 Fabra, Martí 651
 Fabre → Fabra
 Fabre, Çau 2.288
 Fanjans, Iserno de 161
 Fenollet, Hug de, bisbe de València 78
 Fenollet, Pons de 962
 Fernández, María 1.567
 Fernández de Azagra, Pedro, senyor d'Al-
 barrasí 1.093
 Fernández de Aranda, Pedro 2.847
 Fernández de Heredia, Blas 66, 67, 68,
 1.388, 2.500, 2.893
 Fernández de Heredia, Juan 386, 2.501
 Fernández de Híjar, Pedro 563, 564, 570
 Fernández de Luna, Lope, arquebisbe de
 Saragossa 543
 Ferran, infant, senyor d'Albarrasí 18, 19
 Ferran, abat de Montaragó 792, 2.818
 Ferrández, Pedro 2.644
 Ferrando, Pedro 1.372, 1.374, 2.148
 Ferrenc de Lucenec, Lope → Ferrench de
 Luna, Lope
 Ferrench de Luna, Lope 309, 2.147
 Ferrer, Bernat, senyor de Guadasséquies
 1.457, 1.458
 Ferrer, Bernat 2.876
 Ferrer, Bonifaci 357
 Ferrer, Francesc 2.328
 Ferrer, Guillem 56, 98, 99, 401, 409, 908,
 1.515, 2.312, 2.933
 Ferrer, Jaume 911, 914
 Ferrer, Joan 1.086
 Ferrer, Lluís 2.508-2.510
 Ferrer, Pere 2.759
 Ferrer, Rafael 807, 857, 1.311
 Ferrer de Camprodon, Pere 866
 Ferrer de Montalban, Guillem 2.067
 Figols, Bernat de 1.487
 Figuera, Andreu 1.306
 Figuerola, Bernat 1.631
 Floreta, filla de Domingo de Montearagón
 2.812
 Fluvià, Ramon de 2.067
 Foces, Artal de 1.863, 1.864, 1.868
 Foces, Jimeno de 2.297
 Folc, Joan Raimundo, comte de Cardona →
 Cardona, Joan Ramon Folc de, comte de
 Cardona
 Folc de Cardona, Ramon de, vescomte de
 Cardona → Cardona, Ramon Folc de,
 vescomte de Cardona
 Folquet, Romeu 2.832
 Font, Bartomeu de 1.403
 Font, Bernat de 711
 Font, Ramon de 866
 Fortià, Bernat de 1.653
 Francisca, dona de Andreu Clariana 26
 Francisca, dona de Joan Roís Corella 427
 Frederic d'Alexandria 2.817
 Frederic d'Aragó, fill de Martí de Sicília 95,
 107, 247, 2.396, 2.398
 Fuser, Guillermo 2.734
 Fuster, Joan 2.789, 2.790, 2.792
 Fuster, Martí 2.841
- G*
- Galceran, Pere 1.167-1.171, 1.173, 1.174
 Galceran de la Serra, Guillem 1.175
 Gallach, Bernat de 853
 Gallach, Joan de 853, 854
 Gandia, duc de → Alfons, duc de Gandia,
 comte de Ribagorza i Dènia, marquès de
 Villena; i Alfons, duc de Gandia, comte de
 Ribagorza i Dènia

Garcés, Joan 1.118
 Garcés, Miquel 181
 Garcés de Matoses, Pedro 2.127
 García, Diego 3.021
 García, Gonzalo 213, 365, 1.214, 1.258,
 1.260, 1.261, 1.667, 1.708, 1.711, 1.714,
 1.715
 Garcia, Jaume 111, 855, 2.235
 García de Azagra, Gil 2.237, 2.638
 García de Albornoz, Alvar 2.842
 García de Alcapdet, Juan 439
 García de Loaysa, Juan 2.125
 Garrius, Julià, tresorer reial 50, 449, 470,
 588, 1.158, 1.980
 Gascó, Joan 116, 117, 2.088, 2.089, 2.091,
 2.092, 2.095, 2.322
 Gastó, Ramon, bisbe de València 885
 Gauna, Ferran 2.779
 Gemella, Francesca 2.351
 Geralda, dona de Bernat de Cruïlles 1.009,
 1.011, 1.026
 Geralda, dona de Guillem Buey 1.487
 Geyroni, dona de Ramon de Riusec → Ei-
 rovis, dona de Ramon de Riusec
 Gil de Vidaure, Teresa 320, 332, 393, 1.072,
 2.437, 2.883, 3.010, 3.011
 Ginebret, Guillem de 2.591
 Girona, bisbe de 755
 Gisbert, Arnau 390
 Gombau, Garcia 2.592
 Gómez, Leonardo 1.199
 Gómez de Sandoval, Diego 1.599
 Gómez de Sandoval, Juan Diego 1.253
 González, Luis, secretari del rei 123, 1.455,
 2.080, 2.780
 González de Heredia, Juan 206, 208
 González de Lucio, Gonzalo 173
 Gornay, Mateu de 255, 1.749-1.755, 1.757-
 1.759, 1.955-1.957
 Gra, Bonanat de 2.456
 Granell, Andreu 2.692
 Granollés, Vicent 2.199
 Gruner, Jacobus → Gruny, Jaume
 Gruny, Jaume 229, 708

Guesclin, Beltran du → Du Guesclin, Bel-
 tran
 Guillem, ardiaca de València 1.386
 Guillem, Bernat, notari 1.202
 Guillerm, Teresa 2.139
 Guzmán, Luis de 1.227

H

Heredia, Rodrigo Eximén de 2.638
 Híjar, Pedro Fernández de → Fernández de
 Híjar, Pedro
 Hilària, filla de Roger de Llúria 1.933
 Hospital de Sant Joan de Jerusalem 416,
 1.826, 1.827, 2.041, 2.059, 2.638

I

Iamvila → Joinville
 Ibáñez, Ferrando 1.644
 Íñiguez Dezlava, Martín 1.094, 3.003
 Iolant de Grècia 603, 1.568, 1.570, 2.586
 Iolant, duquesa de Gandia 2.910
 Iolant, filla de Galceran de Vilarig 2.574
 Iolant, filla de Juan Ximénez de Urrea 173
 Iolant, filla de Làscara, infanta de Grècia
 1.708
 Iolant, filla de Pere Boil 1.034
 Iolant, infanta, dona de Lope de Luna 973
 Isabel, dona de l'infant Alfons 1.061
 Isabel, dona de Bernat de Sarrià 2.207
 Isabel, dona de Jaume d'Urgell 1.084

J

Jaca, G(uillem) de 2.799
 Jacoba, segona dona de Nicolas de Joinville
 82
 Jaume, conde de Urgell → Urgell, Jaume
 d'Urgell, comte d'
 Jardí, Arnau de, bisbe de Tortosa 2.631
 Jardí de Menaguerra, Francesc 630, 631
 Jiménez → Ximénez
 Joan, Arnau 396, 397, 467, 1.140, 1.141,
 1.142, 1.147, 1.154, 1.157, 1.158, 1.160,
 1.418, 1.738, 2.084, 2.184, 2.682, 2.757
 Joan XXII, papa 1.825, 1.826

- Joan, rei de Navarra 112, 286, 914, 942, 943, 1.087
- Joan, infant, fill d'Alfons el Benigne 549, 551
- Joan, infant, fill de Pere el Cerimoniós 67, 558, 639, 640
- Joan, Bernat 397, 1.726, 1.727, 1.730, 2.184, 2.747
- Joana, infanta 66, 400
- Joana, dona de Joan Ramon Folc de Cardona 2.039
- Joana, filla de Francesc Carròs 1.993, 2.325
- Jofré, Jaume 2.842
- Jofré, Garcia 2.126
- Jofredina, filla de Roger de Llúria 1.933
- Joinville, Jofre de 82, 976
- Joinville, Nicolas de, comte de Terranova 76, 78, 81, 82, 924, 925, 927, 973, 976, 1.502, 1.583, 2.177, 2.178, 2.180-2.182
- Jordà, Pere 2.148
- Jordán de Urríes, Pedro 2.672, 2.889, 2.890
- Josa, Aleman de 1.997
- Jover, Andreu 1.654
- Jover, Bernat 1.654
- Jover, Elisenda 1.654
- Juglar, Pere 223
- Junqueras, Bernardo de 1.655, 2.353
- L*
- Laceria, Antoni de 2.464, 2.465, 2.468
- Laceria, Berenguer de 428, 2.463
- Làsara, infanta de Grècia 1.705, 1.707, 1.708, 2.317
- Lavana, Albert de 2.056
- Lavana, Bernat de 1.023, 2.057
- Lavana, Umbert de 1.023, 2.057
- Lavanya, Bernat de → Lavania, Bernat de
- Lavanya, Umberto de → Lavania, Umbert de
- Le Jeun, Joan, cardenal, bisbe de Terouane 2.712
- Lebra, Miquel Vidal de 1.014
- Lebra, Ramon de 1.014
- Leyes, Bonajunta de 1.402
- Leyes, Jaume de 1.401
- Leuda, Pedro de → Alenda, Pedro de
- Linars, Jaume de 2.572
- Lladró, Maria 721, 1.855, 1.861, 1.865, 1.867, 1.868, 2.222, 2.223, 2.225-2.227
- Lladró, Pere, vescomte de Vilanova 1.034, 1.199-1.204, 1.208
- Llança, Conrad 34, 35, 1.802
- Llançol, Arnau 2.929
- Llançol, Joan 2.933
- Llançol, Mateu 2.351, 2.352, 2.927
- Llançol, Rodrigo 893, 2.929, 2.930, 2.933, 2.299
- Llobet, Arnau 1.972
- Llobet, Pere 1.446
- Llop, rei 2.717
- Lloris, Garcia de 48, 150, 193, 425, 427, 515, 1.140, 1.142, 1.603, 2.334, 2.757, 3.013
- Llucià, Llop Eximèn de 1.384
- Llunells, Ramon Guillem de 1.884
- Llunes, Bartomeu 2.694
- Llupià, Hug de, bisbe de València 2.786
- Llúria, Alfons Roger de 840, 842
- Llúria, Beatriu de 837, 838, 843, 855, 1.543, 1.937, 2.274
- Llúria, Berenguer de 78, 835
- Llúria Enyego Eximèn de 1.142
- Llúria, Margarida de, comtessa de Terranova 76, 77, 78, 80, 81, 85, 87, 111, 236, 924-926, 930, 1.502, 1.554, 2.177, 2.179
- Llúria, Pere Eximèn de 1.142
- Llúria, Roger de 75, 78, 831, 833, 834, 836, 856, 921, 922, 1.462, 1.552, 2.564-2.567
- Lope, Elvira 334
- Lope de Estella, Pascual 2.957
- Lope de Haro, Diego 1.645
- López, Miguel 817
- López de Cetina, García 1.419
- Loris, Garcia de → Lloris, Garcia de
- Luesia, Guillerma de, dona de Berenguer d'Entença 1.058
- Luna, Artal de 2.383, 2.384
- Luna, Eiximén de, arquebisbe de Tarragona 865

- Luna, Frederic, comte de → Frederic d'Aragó, fill de Martí de Sicília
- Luna, Francesc de 1.933
- Luna, Lope de 973, 1.726, 2.385, 2.388, 2.963
- Luna, Lope Ferrench de → Ferrench de Luna, Lope
- Luna, Lope Eximén de → Llucià, Llop Eximèn de
- Luna, Pere de 2.785
- Lunells, Ramon Guillem de → Llunells, Ramon Guillem de
- Lúria → Llària
- M*
- Maça de Liçana, Pere 847, 1.327, 1.717-1.719, 1.761, 1.762, 1.961
- Maça de Vergua, Blas 2.924, 2.925
- Maçana, Pasqual 649, 1.943, 2.278
- Macià, Andreu 2.351
- Malet, Francesc 2.353
- Malet, Pere 2.350, 2.351, 2.353, 2.354
- Malferit, Francesc de 387
- Malferit, Jaume de 915
- Mallada, dona de Guillem de Bellví 899, 909
- Mallorca, rei de 134
- Manresa, Ferrer de 2.338
- Manresa, Ramon de 2.337
- March, Guillem 916
- March, Pedro 137, 1.088, 1.089, 1.901, 2.565, 2.566
- Margarita, dona de Martí de Sicília 2.399
- Margarita, comtessa de Ungria 959
- Maria, infanta, esposa de Jaume de Xèrica 966
- Marqués, Domingo 2.957
- Marqués, Guillem 1.338
- Marqués, Pere 1.345, 1.421, 2.735
- Marrades, Joan 650
- Marrades, Pere 746, 985, 986, 987, 988, 1.799, 2.089, 2.130, 2.695, 2.876
- Marroc, rei de 2.675
- Martí, rei de Sicília 95, 96, 2.393-2.398
- Martí, infant, fill de Pere III 85, 87, 88, 89, 91, 111, 640, 641
- Martí, Andreu 2.499
- Martí, Berenguer 96, 1.590
- Martí, Bernat 1.398
- Martí, Pere 2.814
- Martínez, Fortún 2.497
- Martínez, García 2.564
- Martínez, García, notari 3.025
- Martínez de Agón, Pedro 1.058
- Martínez de Artesona, Pedro 424
- Martínez d'Eslava, Pedro 879
- Martínez d'Eslava, Sanxa, dona de Eximèn Pérez d'Orís 1.112
- Martínez de Morera, Francisco 1.459
- Martínez de Sant Adrià, Joan 1.398
- Martínez de Sant Adrià, Lluís 95, 1.398
- Martínez de Sant Adrià, Rodrigo 2.529
- Martínez de Sant Adrià, Sanxa 1.398
- Martínez de Sant Adrià, Sanxo 1.398
- Martorell, Francesc 106, 985, 1.873
- Martorell, Guillem 101, 105
- Mascó, Domingo 746, 748, 749, 1.515, 1.517
- Mascó, Borràs 1.904
- Masquefa, Jaume 1.262
- Matoses, Bartomeu 422, 546, 721, 1.185, 2.284
- Maza de Lizana, Pedro → Maça de Liçana, Pere
- Mediona, Jaume Asbert de 230, 231, 232, 233
- Mensa, Bernardo 622
- Mercader, Berenguer 58, 586, 587, 749
- Mercader, Honorat 63, 2.443, 2.780
- Mercader, Joan 100
- Mercader, Honorat Berenguer 624
- Mercer, Berenguer 1.842, 1.846
- Mercer, Mateu 297, 298, 300, 302, 1.276, 1.726-1.728, 1.730-1.732, 1.734, 1.736, 1.738
- Mercer, Pere 1.847, 1.848, 1.851
- Mercer, Pere, reposter del rei 1.069, 1.070, 1.651

- Mercer, Ramon 1.844-1.846
 Mexía, Gonzalo 2.879
 Miquel, Bernat 1.650
 Milà, Joan del, cardenal 63
 Militano, Cola 108
 Miravet, Just de 1.682
 Miró, Guillem 804
 Miró, Simó 2.788
 Modica, comtessa de 1.254
 Moliner, Guillem 15, 2.956
 Molins, Arnau de 492, 493, 2.017
 Molins, Bernat de 1.840, 1.841
 Molins, Bertomeu de 2.797
 Moncada, Berenguer de 228
 Moncada, Guillem de 162, 164, 166, 344,
 1.904, 2.145, 2.146
 Moncada, Guillem Ramon de 575, 579,
 580, 1.888, 1.891, 1.904, 1.917, 2.397
 Moncada, Guillema de 1.496
 Moncada, Ot de 1.816, 1.896, 1.933
 Moncada, Pere de 933, 1.133, 1.765
 Moncada, Ramon de 1.812, 1.814-1.817,
 1.889, 1.891, 1.894-1.897, 1.899, 1.900,
 1.901, 1.902, 1.904
 Monsó, A(rnau) de 2.172
 Monsó, Domingo de 2.331
 Monsó, Llorenç de 2.351
 Monsó, Mateo de 1.639
 Montagut, Ferran de 3.003
 Montagut, Pere de 404, 406, 408, 409, 825,
 1.540, 2.301
 Montagut, Peregrí de 404, 825, 826, 2.322
 Montaragó, Domingo de 2.812
 Montcada → Moncada
 Montclús, Guillem 243
 Montebruno, Pascalino de 296
 Montesa, monestir de 865
 Montesa, orde de 486, 946-948, 986, 987,
 1.769, 1.823, 1.825-1.839, 1.876, 2.045,
 2.047, 2.051-2.054, 2.162, 2.164, 2.239,
 2.240, 2.708, 2.916
 Montgai, Pere de 933
 Montgrí, Guillem de, arquebisbe de
 Tarragona 2.145
 Montornés, Joan de → Ximénez de Mon-
 tornés, Joan
 Montpalau, Francesc de 1.266, 1.269
 Montsoriu, Galceran de 2.916, 2.917
 Montsoriu, Pere Ramon de 1.414
 Morales, Alfonso de 1.378, 1.379
 Morell, Garcia 1.801
 Morera, Arnau de 515, 621
 Muntmany, G. 81
 Muñoz, Fernando 722
 Muñoz, Francisco 2.289, 2.292
 Muñoz, Jaume 2.410
 Muñoz, Pedro 2.768
 Mur, Acard de 821, 823
 Mur, Bernat de, bisbe de Vic 2.511
 Mur, Simó 1.873

 N
 Narbona, bisbe de 1.071
 Narbonés, Sanç 401
 Natera, Joan 1.676
 Navarra, dona de Pedro Martínez de Arte-
 sona 424
 Nicola, Tomàs 1.708
 Nicolau V, papa 2.708, 2.710
 Noguera, Gilabert de 1.817, 1.899, 2.136
 Nogueres, Antonio 286
 Novals, Miquel de 2.880, 2.881
 Novals, Vicent de 2.353
 Novelles, Pere de 2.758
 Novelles, Perico de 2.758
 Nunyo Sanç 115, 294, 1.330, 1.563, 1.720,
 2.944
 Núñez, Pedro 1.644

 O
 Oblitis, Fernando de 14
 Oblitis, Gil Martín de 615
 Oblitis, Martín de 608
 Òdena, Dionís d' 1.811
 Olcinelles, Bernat d' → Olzinelles, Bernat d'
 Oliva, Ramon 84
 Olivella, Bernat d', arquebisbe de Tarragona
 2.727

- Olms, Berenguer d' 1.112-1.115, 1.117, 1.118, 1.121
- Olms, Jaspert d' 929, 930, 1.127, 1.130, 1.248
- Olms, Tomàs d' 1.120, 1.121, 1.126, 1.396, 1.397
- Olzinelles, Bernat d' 200, 226, 297, 313, 465, 962, 1.134, 1.275, 1.398, 1.502, 1.507, 1.919, 2.045, 2.278, 2.288, 2.331, 2.761, 2.894, 2.928, 2.930, 3.003
- Oms, Tomàs d' → Olms, Tomàs d'
- Oriol, Andreu 2.035
- Orís, Vidal Castellà d' 248, 249, 1.188
- Orís, Eximèn d' 1.112, 1.114, 1.117
- Orís, Eximèn Pérez d' 525, 1.110
- Orís, Joan Eximèn d' 2.586
- Orís, Martí Eximèn d' 609
- Orís, Pere d' 1.109
- Orta, Artal de 334
- Ortiz de Azagra, García 1.487
- Ortiz de Narbona, Rodrigo 2.690, 2.691
- P*
- Pagano, Nicolás 197
- Pagès, Joan 2.201
- Palau, Felip de 1.199, 1.202
- Pallarès, Ferrer de, bisbe de València 2.727
- Pallars, Arnau Roger, comte de 2.147, 2.148
- Pallars, Caterina, vescomtessa de Xelva 2.080
- Pallars de Lladró, Jaume 2.079
- Pallàs → Pallars
- Palou, Berenguer de, bisbe de Barcelona 243, 1.245
- Pardo, Aznar 1.199, 2.872
- Pardo de la Casta 423
- Pascual, Pere 2.900
- Passadors, Pere 722
- Pastor, Jaume 1.308
- Paterna, Adam de 2.512
- Pau, Berenguer de 933-935, 1.511, 1.512, 1.514
- Pedralbes, monestir de 556
- Peguera, Gerau de 1.653
- Pellicer, Francesc 2.090
- Pellicer, Pere 1.693
- Penes, Ponç de 1.633
- Peralta, Arnau de, bisbe de Saragossa 2.329
- Peralta, Gil de 388
- Peratallada, Bernat de 2.147, 2.148
- Pere, comte de Ribagorça y Empúries 236, 1.291, 2.220, 2.222
- Pere, comte d'Urgell 578, 579
- Pere, fill del comte d'Empúries 1.199, 1.208
- Perea, Pedro de 1.663
- Perellós, Ramon de 2.450-2.453
- Pérez, Alfonso 481-483
- Pérez, Costança 2.282
- Pérez, Domingo 2.853
- Pérez, Jaime 2.378, 2.381, 2.382
- Pérez, Pedro 286, 2.549
- Pérez de Alenda, Sancho 1.023, 2.583, 2.584
- Pérez d'Arenós, Eximèn 114, 206, 208, 209, 211, 213, 316, 317, 318, 633, 637, 980, 981
- Pérez de Borriol, Eximèn 637
- Pérez de Calahorra, Eximén 1.403
- Pérez de Calatayud, Eximén 1.698
- Pérez de Corella, Eximèn 858, 859, 1.281, 1.341
- Pérez de Figueroles, García 742
- Pérez de Guzmán, Fernando 1.257
- Pérez de Pina, Eximén 1.180
- Pérez de Pina, Fernán 2.644
- Pérez Doriz, Eximèn → Orís, Eximèn Pérez d'
- Pertusa, Francesc de 1.863
- Pertusa, Guillem 1.666, 2.744, 2.746
- Pertusa, Jaume 1.862
- Pertusa, Joan de 382, 385
- Pexo, Lluís 2.510
- Piera, Ferrer de 2.725
- Pina, Joan de 1.451
- Pinós, Bertran de 1.639
- Plana, Maymon de 2.641
- Planell, Bernat de 713, 714
- Pons, Guillem, notari 91

- Pons, Pere 2.084
- Poblet, monestir de 511, 756, 791, 793, 2.740, 2.821, 2.823, 2.825, 2.827, 2.829, 2.834-2.837
- Pons de Llúria, Maria 2.096
- Pont, Bernat de 1.642
- Porquer, Joan 279
- Portacoeli, convent de 619, 620
- Portella, Bernat Guillem de 2.148
- Portella, Muça de 697
- Porter, Bernat 2.336
- Pròxida, Francesc de 186, 188, 189, 191, 192, 194
- Pròxida, Joan de 194, 195, 202, 203, 337, 762, 763, 764, 853, 1.600, 1.603, 2.190
- Pròxida, Olf de 198, 199, 200, 334, 336, 1.602
- Pròxida, Tomàs de 193, 194, 195, 1.603, 2.489, 2.491
- Puig, Bartomeu de 1.461
- Puig, Pere Joan de 1.461
- Puig Monçó, A. de 2.796, 2.797
- Puignaveter, Hug 2.111
- Pujades, Nicolau 1.924, 1.925
- Pujades, Guillem 91, 92, 94, 96, 100, 106, 695
- Pujades, Mateu 851, 1.311
- Q
- Quintavall, Joan de 1.439
- R
- Rabassa, Janer 453
- Ramírez, fray Diego 1.773
- Ramon Berenguer, infant, comte de Prades 197, 1.287, 1.291, 1.293, 1.296, 1.300, 1.301, 1.575, 1.582, 1.583
- Ramoneta, mare de Gilibert de Centelles 1.926
- Ranart, Nicolau 1.657
- Ratta, Baltasar de, comte de Caserta 852
- Ravaya, Josef 712
- Rebolledo, Rodrigo de 109, 169, 940, 942
- Rege, Pere de 244, 2.802, 2.805, 2.815, 2.816, 2.821
- Relat, Berenguer de 81, 82, 84, 1.508, 1.509, 1.795, 2.026, 2.761
- Renaldi, Arnau 2.731
- Requesens, Galceran de 2.597
- Reus, Bartomeu de 1.379
- Rexach, Guillem de 887
- Ribalta, Pere 1.851
- Ribelles, Antoni Ponç de 2.115
- Ripoll, Berenguer de 381, 382, 385, 1.095
- Ripoll, Bernat de 2.556
- Ripoll, Ramon de 1.528
- Rius, Pere 148
- Rius, Rodrigo de 2.981
- Riusec, Ramon de 313, 314, 641, 642, 960-963, 1.147, 1.152, 1.155, 1.458, 1.922, 1.927, 1.994, 2.163, 2.237
- Robert, rei de Sicília 966
- Roca, Guillem de 150
- Roca, Jaume de 2.801
- Rocafull, Alfons de 2.627, 2.718
- Rocafull, Guillem de 1.884
- Rocafull, Ramon de 1.979
- Roda, Pere de 223
- Rodríguez de Corella → Roís de Corella
- Rodríguez de Iserre, Martín 1.388
- Roig, Berenguer 1.185
- Roís de Corella, Joan 297, 300, 425, 426, 1.788
- Roís de Corella, Pere 1.278, 2.018
- Roís de Liori, Gil 2.977
- Rojals, Berenguer de 1.757
- Romà, Bernat 2.016
- Romaní, Arnau de 617, 618, 2.189, 2.341, 2.343, 2.344, 2.722, 2.723, 2.926
- Romaní, Elisenda de 980, 981
- Romaní, Jaume de 43, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 703, 1.613, 2.343, 2.344
- Romaní, Hug de 2.724
- Romeu i Llançol, Jaume 2.167
- Royo, Juan 2.849
- Ruiz de Castellblanc, Elvira 2.353
- Ruiz de Corella → Roís de Corella.
- Ruiz, Gonzalo 817

S

- Sabata, Eiximèn 310
- Sabata, Agnès, mare de l'infant Ferran, se-nyor d'Albarrasí 18, 19
- Sabata, Pere 426
- Sabata de Tous, Pere 310
- Sabater, Bernat 1.433
- Saén, rei de València 2.717
- Saera, Guillem 96, 100, 101
- Saera, hereus de 2.780, 2.782
- Saga, Sibília de 2.543
- Sagaler, Bernat de 726
- Sagarriga, Pere de, arquebisbe de Tarragona 2.450
- Saïdia, monestir de la 1.068, 1.071, 1.077, 2.318, 2.518
- Sala, Joan 2.927
- Sala, Pere 2.207
- Salanova, Joan de 1.381
- Salleda, Berenguer de 2.952
- Salvador, Andreu 1.424, 1.702, 1.703
- San Salvador de Leire, monestir de 2.828
- Sánchez, Berenguer 2.807
- Sánchez, Domingo 1.194
- Sánchez, Gabriel 1.455, 2.715, 2.852
- Sánchez, Jaqués 1.677
- Sánchez, Luis 1.456, 1.525, 2.055
- Sánchez, Nuño → Nunyo Sanç
- Sánchez de Aybar, Rodrigo 1.406
- Sánchez de Calatayud, Luis 2.143
- Sánchez de Calatayud, Rodrigo 2.142, 2.143
- Sancho, infant, primogénit d'Alfonso, rei de Castella 261
- Sancho, fill de Gonzalo Ruiz 817
- Sanjust, Guillem de 1.218
- Sanoguera, Pere 1.676
- Sans, Pere 1.183
- Sant Adrià, Lluís de → Martínez de Sant Adrià, Lluís
- Sant Bernat, monestir de (València) 1.398
- Sant Dionís, Narcís de 642
- Sant Feliu, Bonafonat de 588
- Sant Francesc, monestir de (València) 2.760
- Sant Jaume, orde de 2.404, 2.879
- Sant Joan de Jerusalem → Hospital de Sant Joan de Jerusalem
- Sant Jordi de Alfama, orde de 1.833 1.836, 2.689, 2.690, 2.708, 2.763
- Sant Layr, Joan de → Sentllir, Joan de
- Sant Salvador d'Osca, església de 2.828
- Sant Valeri de Russafa, parròquia de 2.318
- Sant Vicent de València, hospital i monestir de 244, 755, 789, 791, 792, 793, 1.678, 2.631, 2.740, 2.794-2.837
- Sant Vicent de València, priorat de 511
- Sant Victorià, abat i monestir de 792, 2.810, 2.811, 2.826, 2.828
- Sant Victorià, abat i monestir de 792, 2.810, 2.811, 2.826, 2.828
- Santa Clara de Xàtiva, monestir de 78, 101, 940, 943
- Santa Cília, Bernat de 864
- Santa Maria de Aigüesvives, monestir de 434
- Santa Maria de Montesa, orde de → Montesa, orde de
- Santa Maria de Puig, església de 2.177
- Santa Maria de Valldigna, monestir de 427, 686, 726, 866, 867, 1.348, 1.398, 1.720, 1.721, 2.229, 2.315, 2.358, 2.941-2.943
- Santa Maria Magdalena d'Alzira, convent de 15, 2.956
- Santa Maria Magdalena de València, convent de 1.387, 2.725
- Santo Melione, Guillem de 2.317
- Saragossa, arquebisbe de 542, 543, 865, 2.329
- Saranyó, Joan 2.358
- Sarçola, Francesc 956, 2.097, 2.098
- Sarçola, Miquel 1.989
- Sarrià, Bernat de 167, 264, 267, 344, 345, 346, 347, 563-569, 575, 920, 929, 1.039, 1.042, 1.045, 1.047, 1.079, 1.080, 1.084, 1.235, 1.248, 1.374, 1.462, 1.465, 1.466, 1.470, 1.472, 1.473, 1.490-1.492, 1.494-1.496, 1.498, 1.518, 1.671, 1.856, 1.857, 1.859, 1.860, 2.207-2.213, 2.338, 2.343, 2.586, 2.591, 2.990, 2.991

Sarrià, Vidal de 264, 1.498
 Saydia → Saïdia, la
 Scorna, Ramon → Escorna, Ramon
 Seguí, Lluís 1.972
 Selma, Caterina 641
 Senfeliu, Bonafonat de → Sant Feliu, Bonafonat de
 Sentlir → Sentllir
 Sentllir, Cecília de 1.738
 Sentllir, Joan de 1.278
 Sentllir, Roger de 1.738
 Serra, Bernat 2.697
 Serra, Guillem 2.107
 Serrerani, Guillem 1.724
 Servent → Sirvent
 Sescreus, Simó 98
 Setina, Diego de → Cetina, Diego de
 Sibília, reina, dona de Pedro III 814
 Sibília, dona de Andreu Guillem Escrivà 400
 Sibília, dona de Vidal de Vilanova 453
 Sicart, Ramon, notari 87, 933
 Sinisterra, Lluís de 1.198
 Sirvent, Bartomeu 8
 Sirvent, Bernat 587, 2.098
 Siscar, Pere 2.185, 2.774
 Sixena, monestir de 2.922, 2.923
 So, Joan de, vescomte d'Évol 2.022, 2.024
 Solanes, Francesc 1.417, 1.659, 1.726, 1.727. 1.730
 Solano, Guillem de 2.149, 2.573
 Soler, Berenguer de 2.610
 Soler, Bernat de 2.177
 Soler, Ponç de 66, 225, 226, 637, 640, 641, 642, 736, 2.108
 Solsona, Ponç 148
 Sos, Lope de 1.758
 Stan, Berenguer de 926
 Stormestre, Joan 255
 Suárez, Alfonso 397, 1.146, 2.184
 Suau, Joan 2.843
 Suau, Manuel 2.199

T

Tarragona, arquebisbe de 13, 2.145, 2.450, 2.727
 Tecla, dona de Vidal de Vilanova 2.115
 Temple, orde del 1.826-1.828, 2.149, 2.150-2.152, 2.155, 2.156, 2.720
 Tena, Jordà de 356
 Tena, Sanç de 743-745, 749
 Teresa, dona de Francesc Carròs 637
 Terouane, bisbe de → Le Jeun, Joan, cardinal, bisbe de Terouana
 Terranova, comte de → Joinville, Nicolas de, comte de Terranova
 Terranova, comtessa de → Llúria, Margarida de, comtessa de Terranova
 Terrats, Llorenç 1.200
 Timbor, comtessa de Prades 2.563
 Toda, filla de Vidal de Vilanova 1.909
 Toledo, arquebisbe de 865
 Tolrat, Guillem → Colrat, Guillem
 Tolsà, Joan 1.950
 Torre, Guillem de 1.000
 Torregrossa, Domingo de 2.586
 Torrella, Pons de, bisbe de Tortosa 632
 Torrelles, Pere de 695
 Torrent, Joan de 2.876
 Torrents, Bernat 1.440
 Torres, Berenguer Martí de 59, 62
 Torres, Diego de, batlle general de València 12
 Torroella, Pere 1.703
 Torrosella, Ramon de 2.809
 Tortosa, bisbe i església de 632, 788, 1.088, 1.900, 2.631, 2.819
 Tous, Alfons de 1.690, 1.693
 Tous, Jofre de 637, 638, 640-646
 Tous, Pere de 640, 2.045
 Tous, Ramon de 640, 642, 765, 1.688, 1.689, 2.593
 Tovia, Berenguer de 569, 701, 1.897
 Tovia, Eximén de 2.987
 Tovia, Teresa Eximen de 1.142
 Tramacet, Gombald de 1.543
 Trastàmara, Enric, comte de 799, 800, 2.868

Treball, Jofre de 1.475, 1.476
Trull, Jaume des 808-811

U

Uller, Joan 255
Urgell, comte d' 1.933
Urgell, Jaume d', comte 582, 2.395
Urrea, Mayor de 2.002

V

Vaca, Pedro 2.200
València, bisbe de 885, 887, 2.032, 2.718,
2.719, 2.727, 2.790, 2.827
Valeriola, Arnau de → Valleriola, Arnau de
Valldecrist, cartoixa de 323, 327, 328, 1.703,
2.391
Valldigna, monestir de la → Santa Maria de
Valldigna, monestir de
Valldosera, Berenguer 2.849
Vallebrera, Bonafonat de 722, 1.042
Valleriola, Arnau de 150, 154, 2.752
Valleriola, Jaspert de 154
Vallés, Pedro de 2.690
Vallmanya, Pere 1.166, 1.170
Vallmanya, Sanç Llop 1.169, 1.170
Vallo, Bertran de 2.680, 2.876, 2.877
Vallo, Jaume 2.097
Vallo, Pere de 2.876
Vallobar, Domingo 166, 463, 2.066
Valls, Jaume 1.341
Vallterra, Pere 2.503, 2.504, 2.507
Vélez 1.704
Ventura, Antoni 1.198
Vera, Pere de 2.691
Vic, Guillem de 247, 248, 2.452
Vic, bisbe de 1.223, 1.622, 2.511
Vicente, Sancho 2.283
Vidal, Andres 2.757
Vilafranca, Bernat Guillem de 58, 128, 130,
132-134, 137, 2.272
Vilafranca, Ponç Guillem de 133, 134, 137-
139, 141-144, 146, 147, 149, 1.478,
2.127, 2.272, 2.957
Vilamarí, Ramon de 2.436

Vilanova, Arnau de 2.225, 2.226, 2.735
Vilanova, Elionor de, dona d'Antoni Poç de
Ribelles 2.115
Vilanova, Galceran de 65, 1.035, 1.036
Vilanova, Manuel de 2.234
Vilanova, Pere de 406, 430, 2.229-2.231
Vilanova, Ramon de 46, 48, 49, 50, 52, 899,
1.032-1.036, 1.038, 1.432, 1.855, 1.869,
1.870, 1.872, 2.111, 2.222, 2.225, 2.226,
2.473, 2.687, 2.752, 3.013
Vilanova, vescomte de → Lladró, Pere
Vilanova, Vidal de 350, 429, 430, 453,
1.465, 1.470, 1.673, 1.674, 1.855, 1.856,
1.861, 1.867, 1.868, 1.909, 2.115, 2.222,
2.228, 2.229, 2.304, 2.307, 2.575
Vilaragut, Antoni de 227, 1.276, 1.281,
1.808, 2.010
Vilaragut, Beatriu de 59, 61
Vilaragut, Berenguer de 35, 39, 42, 48, 49,
50, 51, 52, 56, 165, 391, 531, 641, 1.462,
1.994, 2.022-2.024, 2.026, 2.027
Vilaragut, Bernat de 37, 38, 39, 40, 42
Vilaragut, Carroça de 52, 53, 54, 55, 56, 877
Vilaragut, Guillem de 1.042
Vilaragut, Joan de 43, 46, 48, 52, 59, 61
Vilaragut, Nicolau de 2.026
Vilaragut, Pere de 166, 2.026
Vilaragut, Ponç de 21, 2.863, 2.891
Vilaragut, Ramon de 1.281, 2.011
Vila-rasa, Lluís 2.239, 3.004, 3.005
Vilarig, Galceran de 2.574
Vilarnau, Arnau de 536
Villafranca, Bernat Guillem de → Vilafranca,
Bernat Guillem de
Villafranca, Ponç Guillem de → Vilafranca,
Ponç Guillem de
Villalba, Bartomeu 89, 1.142, 1.586, 1.591,
1.799
Villena, Enrique de 1.452
Villena, Leonor de 279, 280, 281
Vives de Canyamàs, Bernat 736
Vives de Canyamàs, Berenguer 722
Volta, Raimundo de 393
Volta, Soroberto de 393

X

Xèrica, Beatriu de 2.084
Xèrica, Jaume de 996, 1.935
Xèrica, Joan Alfonso de 2.276, 3.013
Xèrica, Pere de 173, 174, 323, 711, 842,
952, 1.544, 1.724, 1.937, 1.939, 1.940,
2.009, 2.083, 2.178, 2.180, 2.273, 2.274
Ximénez d'Arenós, Gonzalo 119, 211, 213
Ximénez de Borriol, Pedro 635
Ximénez de Borriol, Rui 634, 637
Ximénez de Borriol, Teresa 641, 1.993,
2.326
Ximénez de Iranzo, Pedro 2.057
Ximénez de Luna, Rodrigo 184, 187, 2.637
Ximénez de Montornés, Elisenda 312
Ximénez de Montornés, Juan 622, 1.682

Ximénez de Montornés, Pedro 791
Ximénez de Sorau, Martí 340
Ximénez de Urrea, Juan 173
Ximénez de Urrea, Pedro 1.810
Ximenis → Ximénez
Xuárez, Alfonso → Suárez, Alfonso
Xupió, Alí 108

Y

Ylària, filla de Roger de Llúria → Hilària,
filla de Roger de Llúria
Yolant → Iolant
Yványez, Ferrando → Ibáñez, Ferrando
Yxar, Pedro Fernández de → Fernández de
Híjar, Pedro

Índex toponímic

A

Abancurbulin → Abencurbulin

Abella, castell d' 524, 1.789

Abencurbulin 158, 2.537

Acava → Iàtova

Açoch 1.440

Açogra 294

Adalils, alqueria dels 340, 341

Ademús 176-182, 814, 973, 1.726, 2.670,
2.694, 2.696, 2.960

Ademuz → Ademús

Ador 113, 2.189, 2.199-2.201

Adrell → Fadrell

Ager 2.450

Agost 392

Agres 400, 401

Agüero 2.874

Aguilar, alqueria d' 297, 300, 303, 304,
1.732

Aguilar, castell d' 282, 305-308, 1.084,
1.518, 2.207

Ahuero → Agüero

Aiacor 388

Aialt 218, 2.207

Aielo 387, 2.315

Aigüesvives, la vall d' 434, 2.907

Aín 373, 374, 958, 2.437, 2.440

Aiora 261-291, 347, 575, 1.084, 1.253,
1.445, 1.451, 1.496, 1.498, 1.971, 2.211,
2.591, 2.990, 2.991

Aitona 474, 867

Alacant 1-12, 392, 1.283, 1.309, 1.967,
1.968, 1.971, 1.980, 1.981, 2.704, 2.742

Alacayba → Olocaive

Alagar → Vall de Laguar, la

Alaguar → Vall de Lagar, la

Alans 220, 2.537

Alaquàs 225-227

Alarc 428, 2.463, 2.468

Alàsquer 386

Alazquer → Alàsquer

Albaida 34-63, 1.802

Albaireni 219, 2.537

Albalat 359, 369, 371, 518

Albalat [d'Altea], alqueria d' 229, 358, 519-
521, 708, 1.084, 2.207

Albalat de Morvedre → Albalat de Segart

Albalat [de Pardines] 370, 516, 517, 1.088,
2.329

Albalat [de Segart] 360-368, 2.128, 2.512

Albalat (Episcopi Dertusae) → Albalat de
Pardines

Albarracín → Albarrasí

Albarrasí 18, 19, 634, 1.968, 1.971

Albatera 258-260, 821, 1.219, 1.973

Albayda → Albaida

Albayreni → Albaireni

Alberic 33, 309-319

Alberich → Alberic

Albesa 2.200

Albinyen 221, 2.537
 Albocacer → Albocàsser
 Albocàsser 437, 438, 1.823, 2.149, 2.155
 Alborachs → Alboraiç
 Alboracs → Alboraiç
 Alboraiç 256, 563, 567, 570, 573, 581, 582, 585-587
 Alboraiç 393-397, 2.136
 Alboraya → Alboraiç
 Alborgi 390, 391
 Albufera de València 513-515, 1.510, 2.627, 2.702, 2.718-2.720, 2.727, 2.752, 2.754, 2.756, 2.757, 2.777
 Alcacer → Alcàsser
 Alcalà d'Alfàndec 421, 2.941, 2.943
 Alcalà de Gallinera 127-154, 2.217
 Alcalà [de Xivert] 486, 1.823
 Alcalatén 1.810
 Alcàntera 381-385, 1.095
 Alcapdet → Cabdet
 Alcàsser 452-454
 Alcau → Alcaül
 Alcaül 372, 2.208
 Alcayba → Olocaive
 Alcobaya → Olocaive
 Alcobra 115
 Alcoçayba 487-489, 575, 1.490, 1.496, 1.518
 Alcocer → Alcosser
 Alcodar 124, 624
 Alcoi 76-80, 834, 1.586, 2.272
 Alcolea 1.084
 Alcoleia → Alcoleja
 Alcoleja 463, 2.066
 Alcosser 197, 333-340
 Alcoy → Alcoi
 Alcubles, les 323, 327, 329-332, 1.589, 1.591, 2.393, 2.883
 Alcuces → Alcusses, les
 Alcúdia (iuxta Cillam), l' 416
 Alcúdia (Corbera), l' 379, 380, 475-477, 697-700, 866
 Alcúdia (Vall d'Uxó), l' → Benigafull
 Alcúdia de Carlet, l' 403-409, 825
 Alcúdia de Fanzara, l' 414, 2.440
 Alcúdia de Veo, l' 415, 2.440
 Alcudiola, l' 379, 380, 876; → Alcúdia (Corbera)
 Alcusses, les 223, 224
 Aldaia 510-512, 2.807, 2.829
 Aldaya → Aldaia
 Aldea, l' 2.041
 Aldovesca → Aldovesta
 Aldovesta 2.149
 Alèdua 448-451, 452, 1.160
 Alfaç, lo (Alzira) 26
 Alfafar 440-442, 445-447, 531, 1.398, 2.702
 Alfafara 443, 444
 Alfàndec → Vall d'Alfàndec, la
 Alfàndech → Vall d'Alfàndec, la
 Alfandeguella → Alфондеguilla
 Alфондеguilla → Alфондеguilla
 Alfara 355-357, 743
 Alfarb 404, 410-413, 464-472, 825, 1.160
 Alfarella 505, 995
 Alfat 509, 2.456
 Alfauir 197, 205
 Alfeig 377, 2.440
 Alfofara → Alfafar
 Alфондеguilla 64-71, 1.302, 2.893, 2.902
 Algar 455-462, 1.061, 1.086, 1.087, 2.207, 2.271, 2.537
 Algecira → Alzira
 Algenet → Alginet
 Alginet 422, 423
 Alhahuir → Alfauir
 Alhanegim → Alhenegin
 Alharb → Alfarb
 Alhenegin 157, 2.537
 Alibayt 159, 2.537
 Alicante → Alacant
 Aljubea 216, 217, 564, 2.207, 2.468
 Almacera → Almàssera
 Almaçora → Almassora
 Almanara → Almenara
 Almàssera 393, 396-399, 2.136
 Almassora 498, 620, 788
 Almedixer 161-166

Almenara 184-204, 1.042, 1.293, 1.296,
 1.298, 1.300, 1.301, 1.603, 2.627, 2.728
 Almereix → Almorig
 Almexera 376
 Almexerta 375, 2.440
 Almieza → Almisra
 Almiserà 484, 485, 2.189
 Almiserano → Almiserà
 Almisra 478-483
 Almoçarof, alqueria d' 167-169, 2.208
 Almodóvar, castell d' 257, 1.973
 Almonacir → Vall d'Almonesir, la
 Almonazir → Vall d'Almonesir, la
 Almonedí → Almoradí
 Almoradí 389, 1.194, 1.257
 Almorig 494-497, 722, 1.414
 Almoxtaraques, les 506, 507, 1.518, 2.208
 Almuçafes → Almussafes
 Almudaina 508, 2.088
 Almudayna → Almudaina
 Almúnia, l' (Xàtiva) 432, 433, 2.334, 2.335
 Almussafes 424-427
 Alòs 1.968, 1.971
 Alosio → Alòs
 Alpont 170-175, 973, 1.726, 2.670, 2.694,
 2.960
 Alpuente → Alpont
 Alquellelín 156, 2.537
 Alquellelm → Alquellelín
 Alqueria d'en Espluges, l' 1.367, 2.360
 Alqueria Nova, l' (Gandia) 125-126, 624,
 2.039
 Alquerioles, les 419, 2.902
 Altafulla 1.287
 Altamira 181, 183
 Altea 76, 78, 80, 109, 228-242, 277, 282,
 708, 920-922, 924, 926, 928-931, 933,
 934, 936, 940, 942, 943, 967, 1.084,
 1.248, 1.511, 2.021
 Altura 320-328, 1.589, 1.591, 2.393
 Alzira 13-33, 319, 368, 386, 406, 434, 452,
 469, 726, 1.147, 1.160, 1.971, 2.670,
 2.956, 2.960
 Ampadars 378, 2.440
 Amposta 1.829, 2.041, 2.157
 Andilla 114
 Anglaterra 2.770, 2.771
 Anna 429-431, 2.115
 Antella 116-118
 Apiaria → Piera
 Apilia, castrum de → Abella, castell d'
 Aragó 334, 742, 1.143, 1.203, 2.336, 2.629,
 2.635, 2.636, 2.657, 2.658, 2.660, 2.684,
 2.707
 Araguás 2.811, 2.826
 Arahuost → Araguás
 Aranda 2.690
 Arch 282, 292, 293, 1.084
 Arenós 119-123, 950
 Arenoso → Arenós
 Areny, castell de l' 282
 Ares 435, 436, 1.823, 2.149, 2.155
 Argelita 473
 Aris → Ares
 Arrahal 160, 2.537
 Arraona, castell d' 1.305, 1.306, 1.320,
 1.322, 1.323
 Arroyo del Puerto 1.332
 Arvost → Araguás
 Asfa 2.147, 2.148
 Asín 173
 Asp 252-255, 1.338, 1.339, 1.341, 1.968
 Assuévar 206-215, 277, 1.135
 Astel → Astell
 Astell 2.147, 2.148
 Atrayello (o Atreyello) 155, 2.537
 Atzueba → Assuévar
 Audor → Ador
 Avinagrina 499, 558
 Avinaxia → Vinaixa
 Avinyonet (de Puigventós) 522, 948
 Ayal → Aialt
 Ayatana → Iàtova
 Ayecor → Aiacor
 Ayelo → Aiello
 Ayerbe 1.971
 Ayerve → Ayerbe
 Ayn → Aín

Ayora → Aiora
 Aytana → Iàtova
 Aytona → Aitona
 Azahut → Azaut
 Azanúy 1.524
 Azaut 222, 2.537
 Azeit 1.084
 Azmet 1.084
 Azubeba → Assuévar
 Azueba → Assuévar
 Azueva → Assuévar

B
 Bacelgam → Beselga
 Bagur → Begur
 Bairén 652-656, 1.435, 1.445, 1.453, 1.455,
 1.470, 2.113, 2.943
 Banyos (castell de Rugat) 780, 2.307
 Barbunchén → Perputxent
 Barc Aliebal → Barxeta
 Barcelona 1.010, 1.305, 1.306, 1.308, 1.311,
 1.312, 1.317, 1.320-1.323, 2.629, 2.657,
 2.660, 2.684, 2.699, 2.721, 2.793
 Barchalíebat Barxeta
 Barchell → Barxell, el
 Bardaixí, vall de 2.826
 Bardaxino → Bardaixí, vall de
 Barg → Barx
 Barraques, les 89, 660-664, 1.586, 1.589-
 1.591, 1.596, 1.597, 2.241, 2.253, 2.393,
 3.016, 3.024
 Barraques dels Reals, les → Barraques, les
 Barx 683, 684, 2.208
 Barxell, el 76, 81, 85, 87, 88, 91, 95, 96, 100,
 101, 111, 596, 597, 1.586
 Barxeta 685-687, 2.943
 Bas, vescomtat de 1.470, 2.113
 Basilea, concili de 1.988
 Bayo, El 173, 2.180
 Bayrén → Bairén
 Bechí → Betxí
 Begur 1.006, 1.012
 Belchite 695, 781
 Bell·lloc 715, 1.088

 Belloc → Bell·lloc
 Belloch → Bell·lloc
 Bellrepòs → Bonrepòs
 Bembrasin → Benibrasin
 Bemuaire 29, 726
 Benaessa 770, 1.203
 Benaguacir → Benaguasil
 Benaguasil 95, 98, 105, 106, 693-696, 1.590,
 2.244, 2.245, 2.393-2.395, 2.419, 2.423
 Benalbuc 711
 Benàmer 772, 1.398
 Benaurell 682, 2.208
 Benavites 722, 725
 Benaxar 300, 706, 707, 1.732
 Benaxep → Benexep
 Benaxides → Beneixida
 Benaxuey 771, 1.203
 Beneixama 615
 Beneixida 116, 117, 381, 382, 385, 782-785
 Benedrís 610
 Benedriz → Benedrís
 Benevites → Benavites
 Benexep 689, 690, 1.203, 1.996
 Benexida → Beneixida
 Benexides → Beneixida
 Beniabrafim → Benibrasin
 Beniacaf 223, 786
 Beniaçim → Beniacim
 Beniacim 672, 673, 1.518, 2.208
 Beniamargo:767, 768, 789, 2.795
 Beniamer → Benàmer
 Beniamor 595
 Beniardà 674, 675, 1.518, 2.208
 Beniatim → Beniacim
 Beniatzir 704, 876
 Beniboquer 697-703, 876, 1.614
 Benibrafim → Benibrasin
 Benibrasin 668-669, 1.671, 2.207
 Beniibuquer → Beniboquer
 Beniçaat → Benissafat
 Beniacacim → Benicàssim
 Benicadell 904, 2.172-2.176
 Beniçahada → Benissafat
 Beniçahat → Benissafat

Benicanena 624, 629
 Benicarena → Benicanena
 Benicarló 734-736, 739-741, 1.823, 2.149
 Benicàssim 688, 1.684, 1.685, 1.687, 1.692, 1.693
 Benicastló → Benicarló
 Benicau 229, 297, 708-710
 Benicecli → Benisseclí
 Beniçeron → Beniseron
 Beniceron → Beniseron
 Benichaer → Benitaer
 Benidorm 665, 942, 2.207, 2.214
 Beniema 779, 1.817, 1.899
 Benifaça → Benifassà
 Benifaió 422, 423, 720, 721
 Benifairó 722-724
 Benifallet 2.149
 Benifallim 605-607, 1.023, 1.570, 2.586
 Benifallin → Benifallim
 Benifaraig 33, 318, 319, 612, 613
 Benifassà 755-757
 Benifaylon → Benifaió
 Benifayó → Benifaió
 Benifayó → Benifaió
 Benifayró → Benifairó
 Benigafill → Benigafull
 Benigafull 417, 418, 502-504, 751-754, 2.136, 2.902
 Benigalada 667, 2.207
 Benigasló 732, 733, 2.902
 Benigaslon → Benigasló
 Benihamer → Benàmer
 Benihomer → Beniomer
 Benilloba 598-604, 1.023, 1.570, 1.810, 2.586, 2.918
 Benimaclet 712-714
 Benimantell 676-678, 1.518, 2.208
 Benimargo → Beniamargo
 Benimocar 498, 562, 788
 Benimodo 616, 826, 828
 Benimodol → Benimodo
 Benimuça → Benimussa
 Benimussa 670, 671, 1.518, 2.208
 Benimuslem 758
 Benioma → Beniomar
 Beniomar 666, 2.207
 Beniomer 705, 876
 Beniopa 124, 623, 624, 1.435
 Beniparell → Beniparrell
 Beniparrell 617-622
 Benipascar → Benipeixcar
 Benipescar → Benipeixcar
 Benipeixcar 624-628, 1.435, 2.039
 Benipexcar → Benipeixcar
 Benisa → Benissa
 Benisahada → Benissafat
 Benisanó 759-765
 Beniseclí → Benisseclí
 Beniseron 244, 766, 2.805
 Benissa 80, 277, 282, 716-719, 926, 930, 931, 936, 942, 943, 1.084
 Benissafat 728, 729, 730, 731, 2.440, 2.902
 Benisseclí 679-681, 1.084, 1.518, 2.208
 Benitaer 773, 1.398
 Benithaer → Benitaer
 Benituleymen 727, 2.440
 Benixaloni 614, 2.537
 Benixama → Beneixama
 Berbegal 549, 1.302
 Bèrdia 267, 268, 657-659, 1.971, 2.172
 Berdiu → Bèrdia
 Berga 556, 2.147, 2.148
 Besalú, comtat de 2.874
 Besaure → Bisauri
 Beselga 588-590, 2.512
 Bétera 591-594, 807
 Betxí 540-545, 1.034
 Biar 533-539, 1.000, 2.022, 2.024-2.029, 2.031, 2.032, 2.627, 2.702, 2.718
 Bicorp 608-609
 Biel 549
 Binalaros → Vinaròs
 Binalesa → Vinalesa
 Binaloba → Benilloba
 Binamargo → Beniamargo
 Binamor 821
 Binaros → Vinaròs
 Binicau → Benicau

Biota 173, 2.180
 Bisauri 2.826
 Bixquert 78, 611
 Bocairent 525-532, 967, 999, 1.005, 2.021,
 2.022, 2.024-2.028, 2.670, 2.702
 Bocaronus 2.537
 Bocayrent → Bocairent
 Bolafia 1.651
 Bolbayt → Bolbaite
 Bolbaite 649-651
 Bolea 549
 Bonrepòs 630, 631
 Borja 857, 1.334
 Borriana 173, 174, 1.917, 1.971, 547-561,
 620, 807, 1.291, 2.045, 2.670, 2.694,
 2.960
 Borriol 632-648
 Borró 774, 775, 1.603, 2.195
 Bugarra 769, 914, 915
 Bunyol 563-587
 Bunyol, Foia de 582, 1.786
 Burgundi → Borguny
 Burjaçot → Burjassot
 Burjassot 742-750
 Burriana → Borriana
 Busera 691, 692, 1.203, 1.996
 Buseta → Busera

C
 Cabaneis → Cabanes
 Cabanes 1.088-1.090
 Cabanes (Castalla) 1.032, 1.033, 1.035,
 1036, 1.090
 Cabdet 439, 911-916
 Cabdiel → Caudiel
 Cabeçó, castell del 1.103, 2.207
 Cabrera 231, 233
 Calaceit 1.227
 Calaceyt → Calaceit
 Calaporra 950
 Calasan → Calassanç
 Calassanç 1.524, 2.039
 Calassans → Calassanç
 Calatayud 1.971

Calatén 1.524
 Calatrava, 1.638
 Calbanell 1.102, 2.207
 Caldes de Montbui 579
 Càlig 1.181, 1.823
 Calles 1.203, 1.209, 1.210, 1.996
 Callosa d'En Sarrià 564, 1.078-1.087, 1.239,
 1.451, 2.207, 2.537
 Callosa de Segura 1.083, 1.239, 1.968
 Calp 76, 78, 80, 109, 110, 239, 277, 282,
 918-943, 967, 1.084, 1.248, 1.451,
 1.511, 1.512, 1.552, 2.021
 Camarasa 1.302, 1.587, 1.588
 Campanar 1.068-1.070
 Camprodon 967
 Canals 958-963
 Çanamuy → Azanúy
 Candela Rofeta, torre de (Orpesa) 2.059
 Candela, la 2.041
 Canet 1.644, 1.182, 1.823
 Canyelles 297, 300, 993, 994, 1.732
 Canyet → Canet
 Cañada de Verich, la 1.227
 Cap de Aljub 1.212, 1.302, 1.309, 1.320
 Carbonera 888-909, 2.173, 2.176, 2.306
 Carcassona 2.761
 Carcaixent 726, 1.238
 Carcaxent → Carcaixent
 Càrcer 117, 381, 382, 879
 Càrcer, castell de 1.092, 1.093
 Càrcer, la vall de 1.094-1.097
 Carçre → Càrcer
 Carlat 2.654, 2.660
 Carlet 453, 825-829
 Carrícola 880-882, 2.538, 2.541, 2.542,
 2.688, 2.727
 Carrícola, Torre de 35, 40, 42, 43, 46, 48, 50,
 55, 57, 59, 63
 Carsia, castell de 2.195
 Cartagena 2.652
 Cassà 1.006
 Casserres 556
 Castalla 598, 999-1.038, 1.403, 1.570, 2.960
 Castalla, Foia de 1.023, 2.586

Castayla → Castalla
 Castell 1.234-1.237
 Castell d'Arenós 123
 Castell de Castells 1.084, 1.226-1.228, 2.207, 2.947
 Castella 439, 1.219, 1.297, 1.332, 1.980-1.982, 1.990, 2.404, 2.406-2.408, 2.421, 2.428, 2.644, 2.646, 2.647, 2.649, 2.651, 2.652, 2.687, 2.839, 2.840, 2.842, 2.845, 2.848, 2.990
 Castellar → Castellà
 Castellbó 920
 Castelfabib → Castielfabib
 Castellfavib → Castielfabib
 Castellhabib → Castielfabib
 Castellmonta 320, 965, 966
 Castellnou de Bages 2.511
 Castelló de Borriana → Castelló de la Plana
 Castelló de la Plana 498, 787-807, 1.638, 1.971, 1.691, 2.670, 2.802, 2.803, 2.816, 2.821, 2.825, 2.960
 Castelló de Palma → Palma
 Castelló de Rugat 1.161, 1.162, 2.308, 2.314, 2.315
 Castelló de Xàtiva 1.105-1.108
 Castelló del Camp de Borriana → Castelló de la Plana
 Castello Vell de Sas (o Salas) 808-811
 Castellsent → Castissent
 Castiel 1.099-1.101, 2.217, 2.808
 Castielfabib 812-817, 974, 1.726, 2.670, 2.694, 2.960
 Castissent 2.039
 Castro, castell de 1.211, 1.590, 2.393
 Castrohabib → Castielfabib
 Catadau 397, 467, 1.139-1.160, 2.184
 Catadaur → Catadau
 Catània 96
 Catarroja 1.163, 1.164
 Cauden 1.165, 2.440
 Caudiel 951-957, 1.597, 2.900, 3.024
 Caurell 1.104, 2.208
 Caves 818, 819, 1.724, 1.726, 1.727, 1.734, 1.792, 1.795, 1.798, 1.799
 Çaydino 166
 Cebolla → Puig de Cebolla, el
 Cella → Sella
 Ceniera → Senyera 1.183
 Cerdanya 2.629, 2.654, 2.660, 2.678, 2.708, 2.724, 2.876, 2.877
 Ceret 967
 Cervelló 579, 580
 Cervià 2.697
 Ceviera → Senyera
 Chera 2.977, 2.978
 Chella → Xella
 Chelva → Xelva
 Chelva, vall de → Xelva, vall de
 Chera → Xera
 Chest → Xest
 Chestalgar → Xestalgar
 Chilches → Xilxes
 Chilet → Gilet
 Chilvella → Xirivella
 Chinosa → Xinosa
 Chirel → Xirell, castell de
 Chirello → Xirell, castell de
 Chirillent → Xirillent
 Chiva → Xiva
 Chova → Xóvar
 Chulella → Xulella
 Chumilla → Jumella
 Churoles → Xeroles
 Çila → Silla
 Cinega 1.197, 2.486, 2.902
 Cinyent → Sallent
 Cirat 120, 2.429-2.431, 2.574, 2.908
 Ciresa → Siresa
 Ciurana → Siurana
 Clevillent → Crevillent
 Clivillent → Crevillent
 Cocentaina 340, 830-860, 1.398, 2.086, 2.097, 2.272
 Cocentayna → Cocentayna
 Cofrente(s) → Cofrents
 Cofrents 261, 274, 276, 277, 279, 282, 284, 285, 289, 291, 1.054-1.057, 1.084, 1.445, 2.591

Coix 820-824, 1.219, 1.973
 Colata 59, 883
 Colles → Calles
 Colliure → Cotlliure
 Colmenar 1.227
 Conflent 2.629, 2.654, 2.660
 Confluentes → Cofrents
 Confrides 282, 564, 567, 1.039-1.053,
 1.084, 1.235, 1.462, 1.524, 2.207
 Conilaria → Conillera
 Conillera, alqueria de 1.223, 1.224, 1.622, 2.511
 Corbaria → Corbera
 Corbera 698, 863-877, 1.293, 1.296, 2.178,
 2.180, 2.960
 Corrícola → Carrícola
 Corsaví → Cortsaví
 Cortes d'Arenós 1.135, 1.136, 1.138
 Cortes de Pallars 1.137, 2.808, 2.810
 Cortichells → Cortitxelles
 Cortixelles → Cortitxelles
 Cortixells → Cortitxelles
 Cortitxelles 225, 226, 1.192, 1.193
 Cortsaví 2.451
 Cota 1.191, 2.537
 Cotar → Cota
 Cotes 423
 Cotes, terme d'Alzira 1.184, 1.185
 Cotes, terme de Xàtiva 1.186-1.188
 Cotillén 1.194, 1.195, 1.972
 Cotlliure 2.629
 Cova de Algalia, la 1.194
 Cova de Berig → Coves de Berig, les
 Coves de Avin Romà → Coves de Vinromà, les
 Coves de Avinromano → Coves de Vinromà, les
 Coves de Berig, les 277, 282, 1.084, 1.166-
 1.177, 2.951
 Coves de Vilanova, les 1.823
 Coves de Vinromà, les 1.178-1.180, 2.149,
 2.155
 Creixell 967, 999
 Crespín → Crespins
 Crespins 964
 Creu, la → Pobla de Farnals, la
 Crevillent 1.218-1.222, 1.287, 1.291-1.293,
 1.296, 1.300, 1.302, 1.303, 1.305, 1.306,
 1.308, 1.310, 1.311, 1.315-1.318, 1.320,
 1.322-1.324, 1.463, 1.467, 1.973, 3.016
 Crexell → Creixell
 Crivillent → Crevillent
 Cruilles 1.006, 1.012, 1.019, 1.021, 1.570
 Çucayna → Sucaina
 Çueca → Sueca
 Çuera → Suera
 Çueria → Suera
 Çueyquia → Sueca
 Çuferà → Sufera
 Culla 946-949, 1.828, 2.047
 Cullaria → Cullera
 Cullera 967, 968, 973, 967-989, 1.583,
 1.726, 2.670, 2.762, 2.960, 2.971
 Cynyen → Sallent

D
 Daroca 2.329
 Daya, la 1.194, 1.257-1.262
 Dénia 78, 279, 300, 929, 930, 1.084, 1.240-
 1.255, 1.445, 1.451, 1.467, 1.468, 1.470,
 1.664, 1.732, 1.788, 2.113, 2.927
 Desllida → Eslida
 Domenyo 1.203, 1.264, 1.265, 1.996
 Domeño → Domenyo
 Dos-aigües 973, 1.266-1.281, 1.724, 1.726,
 1.727, 1.734, 1.738
 Dosaygues → Dos-aigües
 Dotzè, lo 1.282
 Dubot 1.256, 2.075
 Duran 1.263, 2.537

E
 Ebo, la vall d' 282, 1.362-1.365, 1.445, 1.461,
 1.463, 1.470, 1.472, 1.473, 1.477, 1.856
 Eilg → Elx
 Eivissa 2.629, 2.708, 2.726
 Elcha 1.331, 1.994
 Elche → Elx
 Elda 1.332-1.342, 1.968, 1.971

Elx 1, 1.283-1.324, 1.470, 3.016
Empúries, comtat d' 1.468-1.470, 2.113,
2.195, 2.411, 2.415, 2.417, 2.419
Ena 187
Enguera 1.325-1.329, 2.694
Ènova, l' 698, 1.347-1.350, 1.398, 2.328
Esclanyà 1.006, 1.012
Eslida, Serra d' 95, 98, 105, 1.361, 1.587,
1.588, 1.590, 2.393, 2.395, 2.404, 2.406,
2.407, 2.409, 2.411, 2.416-2.419, 2.437-
2.443, 2.702, 2.900
Eslida → Eslida
Espadella 123, 1.343, 1.344
Espioca 1.366, 1.398
Esplugues 1.398
Estopanyà 282
Etlà → Elda
Évol, vescomtat d' 2.022, 2.024
Exalans → Xalans
Exaló → Xaló
Exalon → Xaló
Exalone → Xaló
Exaresa 1.345, 1.346
Exera → Xeraco
Exeracho → Xeraco
Exerquia, la 2.690
Eyrb 1.330

F

Fadrell 498, 500, 501, 788, 1.393-1.395,
2.694, 2.876
Falcet → Falset
Fals 282
Falset 1.287
Falsireig, camp de 1.061, 1.426
Fanzara 1.409-1.411, 1.071, 1.071, 2.440, 2.900
Farnals 1.423, 1.424
Farsireig, camp de → Falsireig, camp de
Faura 1.414, 1.415
Favanella 1.006, 1.023, 1.401-1.408, 1.973
Favara 698, 701, 1.227, 1.380, 1.381
Ferrerón 261, 1.430
Fesch 187

Finestrat 564, 567, 1.045, 1.369-1.379,
2.061, 2.148, 2.207, 2.468, 2.539, 2.541,
2.542
Flaçoquer 1.203, 1.392
Flix, castillo de 393
Foia, la 33, 318, 319, 1.400
Foia de Bunyol → Bunyol, Foia de
Foia de Castalla → Castalla, Foia de
Foios 396, 1.384-1.391
Foix 1.653
Fondos 1.412, 1.413, 2.529, 2.593
Font de la Figuera, la 1.431, 1.718
Font d'En Carròs, la 1.382, 1.383, 1.994,
1.995
Fontes 2.148
Fontova 282
Forminyan 1.416, 2.127
Forna 722, 1.417-1.420
Fornals 1.428, 1.429, 2.185
Fortaleny 867, 876, 1.421, 1.422
Fovea d'Avicen 74
Foya, La → Foia, la
Foyos → Foios
Fradell → Fadrell
Fraga 162, 166, 1.971
Fraga dels Abats 1.396-1.398
França 967
Francavila → Pobla de Bellvís, la
Frangi, olivar de (Cocentaina) 1.398, 1.427
Frares, els → Garrofera, la
Fuentes 865

G

Gaianes 1.484, 1.485, 1.939, 1.940, 1.947
Galea 14
Gallinera → Vall de Gallinera, la
Gallur 948, 1.534-1.536, 2.041
Gandia 78, 279, 285, 286, 624, 942, 1.084,
1.432-1.456, 1.468, 1.470, 2.113, 2.208
Garg → Gartx
Gargio → Gartx
Garius → Garrius
Garrefera, la → Garrofera, la
Garrius 929, 1.248, 1.537

Garrofera, la 722, 1.425, 1.486
Gartx 885, 887, 1.539, 2.272
Gascunya 2.770
Gata, la 1.532, 1.788-1.790
Gausa 1.656, 1.659
Gavarda 335, 336, 1.483
Gayanes → Gaianes
Genovés 1.528
Gestalgar → Xestalgar
Gétana → Iàtova
Gilet 722, 995, 996, 1.530, 2.128
Giluella → Xirivella
Gilvella → Xirivella
Girona 1.006, 1.010, 1.300
Godalest → Guadalest
Godella 743, 749, 1.526, 1.527, 2.352
Gorga 81, 84, 85, 85, 87, 91, 95, 96, 100,
101, 103, 105, 108, 109, 1.533
Granada 1.829
Granollers 579
Granyén → Grañén
Grañén 2.874
Guadacequies → Guadasséquies
Guadalest 98, 99, 267, 268, 282, 347, 563,
565, 566, 575, 934, 935, 1.084, 1.235,
1.490-1.525, 1.971, 2.207, 2.468, 2.754,
2.960
Guadasséquies 1.457-1.459
Gualta 1.298, 1.299
Guardamar 1, 257, 1.194, 1.283, 1.488,
1.489, 1.967, 1.968, 1.971, 1.973, 1.985,
2.428, 2.742
Guicena 1.487

H

Hadrell → Fadrell
Huaegil 1.563

I

Iàtova 523, 563, 567, 570, 573, 581, 582,
585, 586, 587, 1.538, 1.562
Ibi 844, 1.540-1.549, 1.937, 1.946, 2.086,
2.088, 2.089, 2.274

Ifac 80, 277, 282, 926, 930, 931, 936, 1.084,
1.550-1.556

Iri → Torre de les Maçanes, la

J

Jana, la 1.559, 1.823
Játana → Iàtova
Játava → Iàtova
Jova → Xóvar
Julella 1.558
Jumella 1.213-1.216, 1.557, 1.717, 2.125
Jumilla → Jumella

L

Labayren 1.223, 1.621-1.623, 2.511
Ladea 1.626, 2.283
Larab → Rap, lo
Las Pedrosas 2.329
Laspuña 2.826
Lauret 1.625, 2.440
Lauri → Llaurí
Lauro 1.629, 2.297
Lendenya 1.061, 1.615
Lenxe 1.624, 2.440
Lespunya → Laspuña
Liber → Llíber
Limiana → Llimiana
Liria → Lliria
Liriet 2.207
Llaurí 703, 876, 1.612-1.614
Lleida 1.010
Llíber 867, 1.611
Llimiana 2.147, 2.148
Lliria 18, 19, 85, 87, 89, 91, 92, 763, 764,
973, 1.291, 1.293, 1.564-1.599, 1.618,
1.699, 1.726, 2.393, 2.395, 2.670, 2.960
Llofriú 1.006, 1.012
Llombai 365, 368, 1.616, 1.617
Llombay → Llombai
Llombo 844, 1.605-1.609, 1.775, 1.937,
1.947, 2.086, 2.088, 2.089, 2.274
Llosa 187
Lluçà 2.147, 2.148
Lludient 123, 1.604

Llutxent 192, 193, 195, 197, 198, 200, 202,
 203, 1.600-1.603
 Locaiba → Olocaive
 Locayba → Olocaive
 Lombard 557
 Lombay → Llombai
 Lombo → Llombo
 Loriguella → Loriguilla
 Loriguella → Loriguilla
 Loriguilla 1.203, 1.619, 1.620, 1.996
 Loroguella → Loriguilla
 Losa → Llosa
 Luchent → Llutxent
 Ludient → Llundent

M

Maçalaveça → Masalavés
 Maçalavés → Masalavés
 Macalet → Massalet
 Maçalet → Massalet
 Maçalfaça → Massalfassar
 Macastar → Macastre
 Macastre 563, 567, 570, 573, 581, 582, 585,
 586, 587, 1.785-1.787, 2.990
 Maçorroges → Massarrojos
 Madrona 297, 300, 972, 973, 1.722-1.738,
 1.792, 1.795, 2.856, 2.960
 Maella 1.227
 Magallón 857, 1.334
 Mallorca 391, 1.143, 1.384, 1.653, 2.629,
 2.630, 2.654, 2.660, 2.676, 2.678, 2.699,
 2.705, 2.708, 2.726, 2.845, 2.846
 Manacor 1.384
 Mañanera → Manzanera
 Mancofa → Moncofa
 Manises 1.804, 1.805
 Manzanera 1.203
 Marçà 1.287
 Marçalet → Massalet
 Mareny, lo (Cullera) 989
 Margalida → Margarida
 Margarida 844, 1.774-1.779, 1.933, 1.937,
 1.947, 2.086, 2.088, 2.089, 2.217, 2.274
 Margarita → Margarida

Marinyen → Valldigna
 Marrades, molí d'en 1.398
 Martorell, Jaume 28
 Martorell, molí de (Rascanya) 1.398
 Marzén, P. → Mercer, Pere
 Masalavés 1.487, 1.800, 1.801
 Masamagrell → Massamagrell
 Masanasa → Massanassa
 Masarrojes → Massarrojos
 Mascarell 1.694, 1.695, 1.878, 1.879, 1.904,
 2.136
 Massalet: 826, 828, 1.696
 Massalfassar 1.701-1.703
 Massamagrell 591, 592, 807, 1.739-1.741,
 2.694
 Massanassa 591, 807, 1.742, 1.743
 Massarrojos 1.807, 2.352, 2.353
 Mastarell → Mascarell
 Mata, Salines de la 1.820, 2.428
 Matada 876, 1.763
 Matet 1.669, 2.207
 Maxaraques 2.208
 Medellín 1.332
 Meià 1.968
 Menorca 2.629, 2.708
 Mesa 2.646
 Mesquita, la 1.877, 1.904
 Metet → Matet
 Mezquita → Mesquita, la
 Micleta 1.086, 1.087, 1.784
 Mililla, alqueria de 1.788-1.790
 Millars 1.724, 1.726, 1.727, 1.734, 1.780,
 1.791-1.799
 Mirabet → Miravet
 Miralls → Millars
 Mirambell 630, 1.700
 Miravalls 1.884
 Miravet 1.088, 1.883
 Mislata 1.808-1.810
 Modet 2.717
 Moià 1.971
 Moixent 1.704-1.719, 1.762, 2.540-2.542
 Mola, la 1.335, 1.337, 1.603, 1.744-1.762,
 1.885, 1.968, 1.971, 2.061, 2.207, 2.539

- Molinell, el 1.664, 1.666
 Moncada, in baronia de Corbera 1.765-1.767, 2.694, 2.720
 Moncada, in termino Valentiae 876, 1.764
 Moncofa 1.812-1.819, 1.889, 1.894-1.896, 1.899, 1.904, 1.907
 Moncolobret → Montcolobret
 Moncorton, 573, 581, 1.882
 Monells 1.198
 Monfort 1.887
 Mongay → Montgai
 Monòver 1.667, 1.668
 Monroyo 1.773
 Monserrat 1.697, 1.698
 Montanyana 282
 Montaragó 792, 2.818
 Montartal → Montortal
 Montaverner 59, 1.802, 1.803
 Montblanc 1.971
 Montboló 2.451
 Montcada → Moncada
 Montcolobret 1.811
 Montesa 888,
 Montichelvo 1.672-1.676, 2.304, 2.306
 Montichervo → Montichelvo
 Montgai 1.971
 Montornés 791, 806, 1.677-1.693, 2.821, 2.825
 Montornés (del Vallès) 1.913, 1.915, 1.927
 Montoro 2.336
 Montortal 1.806
 Montpellier 1.071, 2.629
 Montroy 1.732, 1.768-1.770, 2.045
 Montroy, in termino Deniae 297, 300, 1.771, 1772
 Montroyo → Monroyo
 Montsó 1.468, 2.113
 Móra 320, 1.287, 1.886
 Morella 1.630-1.641, 1.971, 2.012, 2.670, 2.694, 2.923, 2.960
 Moriello 187
 Morvedre 722, 807, 995, 1.223, 1.642-1.663, 1.971, 2.960, 2.128, 2.130, 2.131, 2.511, 2.557, 2.762
 Mosquera, la 1.135, 1.781-1.783, 1.880, 1.881, 2.139, 2.537
 Moxén → Moixent
 Moxent → Moixent
 Moya 1.203, 2.839
 Muntcorton → Moncorton
 Muntoro → Montoro
 Múrcia 439, 1.297, 2.644, 2.646-2.649, 2.839
 Murla 1.398, 1.840-1.875, 2.220
 Murta, la 1.670, 1.671, 2.207
 Muscayra → Mosquera, la

 N
 Nàpols 2.775
 Navarra 914, 1.227, 1.253, 1.378, 1.379, .451, 1.452, 1.524, 2.253, 2.709
 Navarrès 1.933-1.950, 2.274, 2.278
 Neclas 1.788, 1.789, 1.932
 Neclis → Neclas
 Nocia, la → Nucia, la
 Nompot 1.929, 1.930, 1.968
 Novaliches 1962-1.964, 2.597, 2.900, 3.024
 Novelda 1.332, 1.334, 1.752, 1.754, 1.755, 1.757, 1.759, 1.761, 1.762, 1.952-1.961, 1.968, 1.971
 Novella → Novelda
 Nucia, la 1.627, 1.931, 2.214
 Nules 801, 1.812, 1.815, 1.817, 1.819, 1.888-1.928
 Nulles → Nules
 Nutrien 1.951

 O
 Ola → Olla, l'
 Oliva 641, 642, 1.418, 1.992-1.996
 Olla, l' 1.543, 2.002
 Ollers 2.149
 Olles 2.735
 Olocau 1.997-2.011
 Olocau (prope villam de Morella) 2.012
 Olocaiba → Olocaive
 Olocaive 295-302, 490-493, 1.610, 1.732, 2.015-2.018
 Olocayba → Olocaive

Omeladès 2.654, 2.660
 Onda 948, 2.041-2.055, 2.541, 2.694
 Ondara 1.518, 2.038-2.040
 Ondarella 1.518, 2.036, 2.037, 2.208
 Onil 1.023, 1.032, 1.033, 1.035, 1.036,
 2.056-2.058, 2.949
 Ontinyen → Ontinyent
 Ontinyent 914, 915, 967, 999, 2.019-2.034,
 2.670, 2.694, 2.702
 Orba 1.842, 1.844-1.848, 1.851, 1.857,
 1.860, 1.861, 1.863-1.865, 1.868, 1.871,
 2.014, 2.264
 Orcheta → Orxeta
 Oremboy 2.035
 Oriola 1.283, 1.965-1.990, 2.116, 2.428,
 2.704, 2.715, 2.742
 Orpesa 2.059, 2.060
 Orxeta 1.704, 2.061-2.065, 2.207, 2.539,
 2.540, 2.879, 2.880
 Osor, vall d' 2.147, 2.148
 Ossor, vall d' → Osor, vall d'
 Osca 1.971
 Otanell 1.991
 Otina 2.148

P

Padull → Pedull
 Palacios → Palaçuelos
 Palaçuelos 261, 277, 279, 282, 284, 285, 287,
 289, 291, 1.084, 1.445, 2.254-2.256
 Palafrugell 1.006
 Palanos 2.257
 Palava, molí de na 1.656
 Pallars, molins de na 1.655
 Palma 192, 193, 196, 197, 393, 998, 1.084,
 1.603, 2.189-2.201
 Palop → Polop
 Pals 556
 Pandell 120, 2.100-2.101, 2.574
 Pandiel → Pandell
 Paniscola → Peníscola
 Paratella 78, 2.103
 Pardines 2.002, 2.136, 2.137
 Pariella, vall de 2.690
 Passarella → Passarera
 Passarera 334, 335, 336, 2.141
 Paterna 95, 98, 105, 1.590, 2.242-2.245,
 2.393, 2.394, 2.395, 2.406, 2.407, 2.419,
 2.423
 Patraix 2.104-2.108
 Patró 2.272
 Paül 2.207, 2.215
 Pedralba 2.142, 2.143
 Pedreguer 296, 297, 298, 300, 302, 1.732,
 2.118-2.120
 Pedull 462, 2.270, 2.271
 Peduyl → Pedull
 Pego 1.418, 1.445, 1.463, 1.469, 2.110-
 2.115
 Penàguila 87, 463, 598, 973, 1.006, 1.012,
 1.014-1.016, 1.019, 1.021, 1.023, 1.570,
 1.587-1.589, 1.726, 2.066-2.080, 2.207,
 2.395, 2.586, 2.960
 Peniella 2.127
 Peníscola 1.823, 2.145-2.165
 Penitadell → Benicadell
 Peñarubia 817
 Pera, la 1.061, 2.140
 Peratallada 1.006, 1.012, 1.570
 Peresa → Xeresa
 Perpinyà 2.699
 Perpuchent → Perputxent
 Perpunchent → Perputxent
 Perputxent 776, 777, 2.045, 2.097, 2.217,
 2.236-2.240, 2.315
 Perro → Patró
 Pertusa 549
 Petrer 492, 493, 2.017, 2.121-2.126
 Petrés 722, 1.042, 2.128-2.135
 Picacen → Picassent
 Picacent → Picassent
 Picacent → Picacen
 Picassent 440, 2.168-2.171
 Piera 579, 580, 801, 2.821
 Piles 1.518, 2.208, 2.265, 2.266
 Pina 89, 1.181, 1.586, 1.589-1.591, 1.596,
 1.597, 2.249-2.253, 2.393, 3.016, 3.024
 Pinell, el 1.298

Pinet 192, 197, 2.202
 Planes 844, 850, 1.775, 1.933, 2.081-2.099
 Pobla, la 1.897
 Pobla de Arenós, la 123, 2.102
 Pobla de Bellvís, la 1.399, 2.167, 2.939, 2.940
 Pobla de Benaguasil, la → Pobla de Vallbona, la
 Pobla de Benaguazir, la → Pobla de Benaguasil, la
 Pobla del Duc, la → Pobla de Bellvís, la
 Pobla de Farnals, la 862, 1.424
 Pobla Tornesa, la 1.684, 1.685, 1.687, 1.692, 1.693, 2.261, 2.262
 Pobla de Vallbona, la 95, 105, 1.590, 2.244-2.248, 2.263, 2.393-2.395, 2.406, 2.407, 2.419, 2.423, 2.919
 Poçuel 261, 2.258
 Polinyà 876, 2.166
 Pollinos 1.135, 2.138, 2.139
 Polop 2.205-2.214, 2.468, 2.558
 Pons de Sant Joan 1.084
 Pontons 967, 999
 Pop 1.235, 1.398, 1.445, 1.463, 1.465, 1.470, 1.840, 1.849, 1.853-1.856, 2.216-2.235
 Portugal 1.332
 Potries 1.994, 2.144
 Poyo, castell del 261, 2.259, 2.260, 2.960
 Prades, comtat de 929, 1.248, 1.287, 1.451, 2.195
 Pratedip 1.287
 Prego, castell de 2.116, 2.117
 Puçol 1.671, 2.203, 2.204, 2.207, 2.267-2.269
 Pueyo, castell del → Poyo, castell del
 Puig 78, 109, 327, 807, 2.177-2.188, 2.762 ; → Puig de Cebolla, el
 Puig de Cebolla, el 2.178, 2.180; → Puig
 Puig d'Orba → Orba
 Pujada → Pujades
 Pusol → Puçol
 Putries → Potries
 Pyrent 2.943

Q
 Quart (de les Valls) 2.288-2.292
 Quart (de Poblet) 511, 2.282, 2.283, 2.808, 2.816, 2.821, 2.829, 2.832, 2.834-2.836
 Quartell 2.284-2.287, 2.289, 2.292
 Quema, dret de 2.838-2.852
 Quemalo → Santa Coloma de Quemalo
 Quesa 1.937, 1.942-1.947, 1.949, 2.273-2.281

R
 Rab, la → Rap, lo
 Rabat (Oriola) 1.973, 2.355
 Rabisancho 1.398, 2.331-2.333
 Rafal 297, 300, 1.732, 2.369, 2.370
 Rafalcofer → Rafelcofer
 Rafalell 1.424, 2.362
 Rafalet 116, 117, 2.315, 2.364
 Rafalgarí 757, 2.376, 2.377
 Rafalgarín → Rafalgarí
 Rafalgerio → Rafalgarí
 Rafalguarap → Rafelguaraf
 Rafalguerín → Rafalgarí
 Rafelcofer 1.994, 2.356
 Rafelguaraf 2.328
 Rahal 2.372, 2.537
 Rahal → Real de Montroi
 Ral, la 967
 Raona, castell de → Arraona, castell d'
 Rap, lo 722, 1.628, 2.368
 Ràpita, la 1.432, 2.041
 Rascania → Rascanya
 Rascanya 778, 1.367, 1.398, 2.357-2.360
 Raval, alqueria del 78, 2.361
 Real, in horta Valentiae 393, 394, 2.374
 Real de Gandia, el 624, 2.039, 2.320-2.323
 Real de Montroi, el 2.142, 2.143, 2.371
 Real de Xàtiva, el 2.334, 2.335
 Rebollet 641, 642, 1.992-1.994, 1.996, 2.324-2.327
 Reçalany → Ressalany
 Regencós 1.006, 1.012
 Relaspe, vall de 2.826

Relleu 277, 282, 564, 567, 569, 1.045,
 1.084, 1.379, 2.207, 2.336-2.347
 Requena 2.646
 Requesens 1.299
 Ressalany 404, 2.363
 Riba, molí de la 1.633
 Ribagorça, comtat de 279, 282, 1.445,
 1.447, 1.471, 1.475, 1.476
 Riba-roja 2.329, 2.330
 Ribau → Rubau
 Riola 463, 876, 2.066, 2.349
 Riola, in temino Penaguilae 2.375
 Robres 2.874
 Roca, la 128, 148, 2.348
 Rocafort 2.350-2.354
 Rosca 187
 Rosselló 2.451, 2.629, 2.654, 2.660, 2.678,
 2.708, 2.714, 2.758, 2.868, 2.876, 2.877
 Roures → Robres
 Rubau 722, 2.365-2.367, 1.414
 Ruçafa → Russafa
 Rueda, vescomtat de 1.810
 Rugat, alqueria de → Castelló de Rugat
 Rugat 888-890, 893, 2.295-2.313, 3.008
 Russafa 1.766, 2.316-2.319, 2.720

S
 Sabadell 1.305, 1.306, 1.308, 1.310, 1.311,
 1.318, 1.320, 1.322, 1.323
 Sacra → Zarra
 Sagarnella → Sarganella
 Sagarria → Segàrria
 Sagart → Segart
 Sagra 1.203, 1.996, 2.472-2.475
 Salines de Sallent 1.079, 2.425
 Sallent 866, 876, 878, 1.079, 2.496, 2.511
 Salsa, la 1.006
 Salsadella → Salzadella, la
 Salzadella, la 1.823, 2.149, 2.155, 2.487,
 2.488
 San Pedro de Belmont → Barraques, les
 Sanchet → Sanxet
 Sancta Illa, alqueria de → Santa Illa, alque-
 ria de

Sant Bernat, alqueria de → Rascanya
 Sant Martí de Subirats, baronia de 801,
 2.022, 2.024
 Sant Mateu 807, 1.637, 1.821-1.824, 2.519,
 2.694
 Sant Pere de Bellmont → Barraques, les
 Sant Pere de Bellmunt → Barraques, les
 Sant Vicenç dels Horts 579, 580
 Santa Coloma de Quemalo 722, 997, 2.294
 Santa Illa, alqueria de 1.560, 2.207, 2.537,
 2.479, 2.480
 Sanui 2.039
 Sanuy → Sanui
 Sanxet 277, 282, 428, 1.084, 2.463-2.471
 Saragossa 1.444, 2.849
 Saranyana 2.495
 Sardenya 2.080
 Sarganella 1.023, 1.570, 2.460-2.462, 2.586
 Sarra → Zarra
 Sarrià 1.086
 Segàrria 2.476-2.478
 Segart 365, 368, 2.445, 2.446, 2.511-2.515
 Segayrent → Segart
 Segó, vall de 722
 Segona, alqueria de 2.456
 Segura, castell de 2.148, 2.535
 Selim 2.440, 2.444
 Sella 2.986-2.988
 Sella → Xella
 Seniera → Senyera
 Senyera 1.183, 2.459
 Serra 2.526, 2.527, 2.557, 2.558, 2.561,
 2.563
 Serra, la (in Magistratu Montesiae) 2.149,
 2.155, 2.525
 Serra, castell de la 2.528-2.531, 564, 567,
 1.045, 2.061, 2.539, 2.541, 2.542, 2.593
 Serra d'Eslida → Eslida, Serra d'
 Serra de Finestrat 2.207, 2.520-2.524; →
 Finestrat
 Serra de Vallimanya → Vallimanya
 Serralba 2.189, 2.533
 Serratella 282, 1.084, 2.483-2.485.
 Serrella 2.207, 2.481, 2.482

Seta, vall de 76, 78, 81, 84, 85, 87-89, 91,
 94-96, 98, 100, 101, 105, 108, 109, 111,
 1.586-1.588, 2.097, 2.448-2.453, 2.455
 Setaigües 563, 567, 570, 573, 581, 582, 585,
 587, 2.457, 2.458
 Sevieria → Senyera
 Sexara 2.497, 2.498, 2.927
 Sexona → Xixona
 Silla → 1.196, 2.534, 2.694
 Sinarques 1.199, 1.203, 1.996, 2.426, 2.427
 Sinega → Cinega
 Sinyent → Sallent
 Sirat → Cirat
 Siresa 2.826
 Siurana 1.287
 Sobirats → Subirats
 Sogorb 1.590, 1.657, 2.378-2.424, 2.509,
 2.541, 2.963, 2.970
 Sogorp → Sogorb
 Sollana 244, 2.447, 2.805
 Soneja 1.135, 2.454
 Sora, castell de 1.235
 Sorita (Morella) 2.499-2.502
 Sot (de Xera) 2.977
 Sot (de Ferrer) 2.503-2.510
 Subirats 801, 2.022, 2.024
 Sucaina 123, 910, 2.494
 Sucayna → Sucaina
 Sueca 981, 983, 986, 987, 988, 990-992,
 1.094, 1.098, 2.045, 2.516, 2.694
 Suera 1.071-1.076, 2.400, 2.443, 2.517,
 2.900
 Sufera 1.088
 Sullana → Sollana
 Sumacàrcer 2.489-2.493

T
 Tamarit 2.189
 Tarassona 173, 2.838
 Tàrbena 277, 282, 1.084, 1.087, 2.207,
 2.208, 2.217, 2.536-2.551
 Tarragona 2.721
 Tàrrega 1.305, 1.306, 1.308, 1.310, 1.311,
 1.318, 1.320, 1.322, 1.323, 1.971
 Taulada → Teulada
 Teresa (de Cofrentes) 261, 276, 277, 279,
 282, 284, 285, 289, 291, 1.084, 1.445,
 2.615-2.618
 Termis 350, 2.575
 Ternils 2.610
 Terol 1.315, 1.316, 2.832, 3.026
 Terraça → Terrassa
 Terrassa 1.305, 1.306, 1.308, 1.310, 1.311,
 1.318, 1.320, 1.322, 1.323
 Terrateig 2.304, 2.306, 2.598
 Terrateix → Terrateig
 Teulada, 80, 87, 277, 282, 926, 930, 931,
 936, 942, 943, 1.084, 2.604-2.607
 Tibi 1.023, 1.570, 2.583-2.587
 Tirassona → Tarassona
 Tirig 1.823, 2.149, 2.155, 2.622, 2.623
 Tiueng → Tivenys
 Tivenys 2.149
 Tiviça → Tivissa
 Tivissa 1.287
 Toga 119, 123, 1.343, 2.608, 2.609
 Toixa → Tuéjar
 Tolio 995, 2.582
 Torís → Turís
 Tormón 320, 2.624
 Tormos 2.572-2.574
 Toro, El 1.597, 2.594-2.597, 2.900, 3.024
 Torosella → Torrosella
 Torre de les Maçanes, la 844, 1.548, 1.561,
 1.937, 1.946, 2.086, 2.088, 2.089, 2.274,
 2.564-2.571
 Torre d'En Follet, la (Xàtiva) 2.556
 Torreblanca 1.088, 2.576
 Torrechiva → Torre-xiva
 Torrent 807, 1.196, 1.826, 2.599-2.603,
 2.694
 Torres 1.704, 2.061, 2.207, 2.539, 2.540,
 2.552-2.555, 2.879
 Torres de Castro → Castro, castell de
 Torres Torres 2.557-2.563
 Torre-xiva 123, 2.577
 Torroella de Montgrí 556
 Torrosella 1.023, 1.570, 2.586-2.590

Torroziella 2.591
Tortosa 162, 166, 498, 1.010, 1.968, 1.971,
2.059, 2.149, 2.157, 2.699, 2.702, 2.704,
2.721
Tous 645, 2.578, 2.579
Trasmoz 2.382, 2.385
Travadell, vall de 78, 81, 84, 85, 87, 88, 89,
91, 94, 95, 96, 98, 100, 101, 105, 108,
109, 111, 1.586, 2.097, 2.450-2.452,
2.611-2.614
Traiguera 1.823, 2.621
Trayguera → Traiguera
Trenus 2.619
Treseres → Tresserres
Tresmos → Trasmoz
Tresserres 757
Tribus 116, 117, 2.620
Tuéjar 1.199, 1.203, 1.996, 2.580, 2.581
Tuexa → Tuéjar
Tuir 2.450
Turís 2.592, 2.593

U
Uclés 1.638, 2.540
Unil → Onil

V
València 41, 43, 89, 95, 98, 105, 327, 356,
393, 536, 791, 807, 958, 981, 986, 987,
988, 1.010, 2.625-2.715
València, Albufera de → Albufera de Va-
lència
València, bisbat de 2.627
València, canonicat regi de la seu de 2.784-
2.793
València, ciutat de 2.716-2.783
València, devesa de 2.702
Vall de Aigüesvives, la → Aigüesvives, la
vall d'
Vall d'Alcalà, la 1.775
Vall d'Alfandech. la 420, 421, 686, 792,
2.818, 2.941, 2.943-2.946, 2.981
Vall d'Almonesir, la 243-251, 1.590, 2.393-
2.395, 2.400, 2.401, 2.805
Vall de Castell de Castell, la → Castell de
Castells
Vall de Gallinera, la 282, 1.084, 1.445,
1.460-1.482, 1.856, 2.217
Vall de Lagar, la 342-354, 563, 575, 1.445,
1.462, 1.463, 1.465, 1.466, 1.469, 1.470,
1.496, 1.498, 2.113, 2.211, 2.572, 2.573
Vall d'Uixo 95, 98, 105, 736, 752, 801,
1.302, 1.467, 1.468, 1.470, 1.587, 1.588,
1.590, 2.113, 2.393, 2.395, 2.404, 2.406,
2.407, 2.409, 2.411, 2.416-2.419, 2.443,
2.702, 2.867, 2.886-2.906
Vallat 123, 2.021
Vallbona → Pobla de Vallbona, la
Valldemossa 1.384
Vallespir 2.451, 2.629, 2.654, 2.660
Vallmanya → Coves de Berig, les
Valloses 1.006
Veó 958, 2.437, 2.440, 2.934, 2.935
Viacamp 282
Vilafamés 1.638, 2.045, 2.694, 2.913-2.917
Vilafermosa 123, 2.908-2.911
Vilaformosa → Vilafermosa
Vilafranca de Conflent 128
Vilagrassa 87, 1.305, 1.306, 1.310, 1.311,
1.318, 1.320, 1.322, 1.323, 1.971
Vila Joiosa, la 2.207, 2.878-2.882
Vilalbuig 2.440, 2.948
Vilalonga → Vilallonga
Vilallonga 1.418, 2.926-2.933
Vilamajor 232, 233, 2.950
Vilamalefa 123, 2.920
Vilamarchant → Vilamarxant
Vilamarxant 2.924, 2.925
Vilanova 2.149, 2.155, 2.937, 2.938
Vilanova de la Huerba → Villanueva de la
Huerva
Vilanova de Rugat → Pobla de Bellvís, la
Vilar → Alcubles, les
Vila-real 620, 801, 802, 807, 1.293, 1.638,
1.723, 1.724, 1.913, 1.917, 1.927, 2.670,
2.694, 2.853-2.877, 2.960
Vilavella, la 1.693, 2.912
Villafermosa → Vilafermosa

Villajoyosa → Vila Joiosa, la
 Villanova → Vilanova
 Villanueva de la Huerva 2.879
 Villores 2.922, 2.923
 Vinaixa 2.821
 Vinalesa 546
 Vinaloba → Benilloba
 Vinaròs 737-738, 1.823, 2.149
 Vinçà 2.868
 Vistabella 1.424, 2.936
 Viver 2.597, 2.884, 2.885, 3.013, 3.024
 Voló, el 2.451

X

Xabea → Xàbia
 Xàbia 942, 1.253, 1.445, 1.467, 3.028-3.030
 Xalans 274, 276, 277, 279, 282, 284, 285, 289,
 291, 1.084, 1.445, 2.591, 2.996-2.999
 Xalant → Xalans
 Xalants → Xalans
 Xaló, lloc i vall de 167, 261, 342, 344,
 345, 347, 563, 575, 1.351-1.360, 1.445,
 1.463, 1.465, 1.466, 1.469, 1.470, 1.496,
 1.498, 2.113, 2.211, 3.007, 3.008, 3.009
 Xanquer → Xinquer
 Xaraco → Xeraco
 Xarafull 261, 276, 277, 279, 282, 284, 285,
 289, 291, 1.084, 1.445, 2.989-2.995
 Xarquà, la → Xarquia, la
 Xarquia, la 116, 117, 118, 3.006
 Xàtiva 15, 23, 78, 84, 94, 95, 98, 101, 105,
 109, 382, 385, 879, 940, 943, 958, 960-
 962, 1.398, 1.528, 1.971, 2.396, 2.556,
 2.670, 2.694, 2.796, 2.797, 2.943, 2.976,
 3.020
 Xatos 2.207, 2.980
 Xella 277, 282, 929, 930, 1.084, 1.122,
 1.109-1.132, 1.248, 2.927, 2.988
 Xella → Sella
 Xeló → Xaló
 Xelsa, castell de 2.148
 Xelva 536, 1.198-1.208, 1.996, 2.985
 Xelva, vall de 327
 Xenquer → Xinquer

Xera 2.977, 2.978
 Xeraco 1.368, 2.981
 Xerafull → Xarafull
 Xeresa 2.981
 Xèrica 89, 951, 952, 1.302, 1.451, 1.586,
 1.589-1.591, 1.596, 2.253, 2.393-2.395,
 3.010-3.027
 Xeroles 917, 2.217
 Xerta 2.149
 Xest 1.135, 1.136, 1.531
 Xestalgàr 579, 580, 1.061, 1.065-1.067
 Xestalgàr, Penya de 1.061, 2.109
 Xetana → Iàtova
 Xilvella → Xirivella
 Xilxes 1.133, 1.134
 Xiniquer → Xinquer
 Xinosa 861, 1.667, 2.984
 Xinquer 826, 3.002-3.005
 Xirell, castell de 78, 1.189, 1.190, 2.808,
 2.810, 2.982
 Xirillen → Xirillent
 Xirillent 76, 81, 85, 87, 88, 89, 91, 95, 96,
 100, 101, 111, 944, 945, 1.586, 2.983
 Xirivella 591, 1.217, 1.529
 Xirla 2.207, 2.979
 Xirles 2.214, 3.000, 3.001
 Xiva 578-580, 1.058-1.064
 Xivert 2.149
 Xixona 2.432-2.436, 2.960
 Xot → Sot de Xera
 Xova → Xóvar.
 Xóvar 1.225, 1.558, 2.136, 3.031
 Xulella 884-887, 2.688, 2.727
 Xullella, Penya de → Xestalgàr, Penya de

Y

Yátana → Iàtova

Z

Zacra → Zarra
 Zafra 2.646
 Zaneta 2.902, 3.036
 Zarra 261, 277, 279, 282, 284, 285, 289,
 291, 1.084, 1.445, 2.532, 3.032-3.035

Índex

<i>Estudi introductori</i>	7
El procés de formació del <i>Liber Patrimoni Regii Valencie</i>	10
Descripció del <i>Liber Patrimoni Regii Valentiae</i>	18
La nostra edició	24
Abreviatures	26
<i>Liber patrimonii Regii Valentiae</i>	
Preàmbul	29
<i>Index locorum et rerum quae in hoc libro Regii patrimonii Valentiae continentur</i>	31
<i>Apèndixs</i>	
Apèndix I: Relació dels registres de la Cancelleria reial citats	587
Apèndix II: Relació dels pergamins de la Cancelleria reial citats	597
Apèndix III: Relació d'altra documentació de la Cancelleria reial citada	598
Apèndix IV: Documentació citada de la Batllia general de Catalunya	598
Apèndix V: Documentació citada de l'Arxiu del Mestre Racional	598
Apèndix VI: Relació de registres i comptes perduts o no trobats	600
Apèndix VII: Relació de pergamins no localitzats	601
<i>Índex onomàstic</i>	603
<i>Índex toponímic</i>	619

*P*ublicat

en juny de 2006

per la Universitat de València

